Gregory BENFORD

ARTIFACT

SERIE NOUĂ

Editura PYGMALION
Ploieşti, 2002

Gregory BENFORD

ARTIFACT

Traducere din limba engleză:
OVIDIU-GHEORGHE RUȚA

www.virtual-project.eu

EDITURA PYGMALION
Ploiești – 2002

Gregory Alfred Benford s-a născut pe 30 ianuarie 1941 în orașul Mobile din statul Alabama. A absolvit Universitatea din Oklahoma în 1963 iar în 1967 a obținut doctoratul în fizică la Universitatea din San Diego în 1967. În perioada 1967-1971 a lucrat la un laborator de studiere a comportamentului radiațiilor, după care în 1971 s-a mutat la Universitatea din Irvine, ca asistent, iar în 1979 a devenit profesor de fizică.

A scris câteva povestiri în colaborare cu fratele său geamăn James. A debutat cu dreptul, prima povestire câștigând un premiu la un concurs de SF&Fantasy. Nuveleta „***Dacă stelele ar fi zei***” scrisă în colaborare cu *Gordon Eklund* a câștigat premiul *Nebula* în anul 1975. A mai scris de asemenea sub pseudonimul de *Sterling Blake.* Între colaboratorii săi se pot enumera *Gordon Eklund, David Brin* și *Arthur C. Clarke.*

Primul său roman, ***Dincolo de întuneric*** a apărut în 1970 și tratează tema confruntării umanității cu o civilizație extraterestră… Prin al doilea roman, ***Oceanul nopții***, se pun bazele unei serii ale căror titluri conțin metafore referitoare la apă, și care au ca temă lupta dintre formele de viață organice și cele anorganice. Această temă va fi preluată și în seria familiei Bishop (***Fluviul Cerului*** – 1987, ***Flux de lumina*** – 1989, ***Golful furios*** -1994).

În 1980 obține premiile *Nebula* și *John W. Campbell Memorial* cu romanul ***Natură moartă cu timp***, un foarte documentat roman despre călătoria în timp. De fapt mai mult decât partea științifică a impresionat în acest roman modul în care Benford a descris viața în interiorul comunității științifice. Cele mai reușite povestiri ale lui Gregory Benford au fost adunate în două culegeri (1986-1994). A editat câteva antologii în colaborare cu *Martin Harry Greenberg* care au avut ca temă lumile alternante.

În 1985 apare romanul ***Artifact***, în care autorul reia tema catastrofică atât de uzitată în anii ’50. Arheologii descoperă un artifact de origine extraterestră îngropat în urmă cu 3500 de ani. Ceea ce nu știu însă arheologii este faptul că acesta fusese

îngropat tocmai pentru faptul că rămas la suprafață ar fi putut avea efecte catastrofale pentru civilizație. Romanul este plasat într-un context social și politic aparte, lucru care îl face să pară și mai interesant de citit. Tot în același context socio-politic trebuie privită și alegerea locului desfășurării acțiunii. De această dată însă autorul alege un loc original în care își plasează acțiunea nu în Egipt, Nepal, India, America Centrală sau de Sud, ca în majoritatea nuvelelor sau romanelor care au ca temă descoperiri ale unor artifacte aparținând unor civilizații dispărute sau de origine extraterestră, ci undeva mult mai aproape: în Grecia. De ce în Grecia? Vă lăsăm pe dumneavoastră să aflați.

Vlad Dercaci
09.04.2002
Ploiești

VESTIGIUL

Aceasta este o operă de ficțiune. Toate personajele și evenimentele petrecute în această carte sunt fictive și orice asemănare cu persoane sau cu evenimente reale este o pură coincidență.

Convingerile politice exprimate sau sugerate în romanul de față nu le reflectă pe cele ale autorului.

PROLOG

GRECIA

[circa 1425 ani înainte de Christos]

Ei îl îngropară pe marele Rege la vremea când lumina purpurie a asfințitului aprindea cerul la orizont.

Oamenii cei sfinți așezau în mormânt trupul uns cu ulei și acoperit cu ceară. Procesiunea se opri. Un șoim apăru în tării, zburând în spirală deasupra capetelor oamenilor. Își încheie planarea prăbușindu-se asupra prăzii. Satul de la poalele dealului era o babilonie cafenie pe ale cărei străzi ieșiseră oameni ca să privească luminile torțelor cățărându-se pe pieptul dealului.

Înlăuntrul mormântului, cei care oficiau ritualul încastrau în peretele mormântului piatra aceea îngrijit fasonată, piatra aceea miraculoasă care murmura și emitea o lumină veșnică și misterioasă care răzbătea prin ornamentele dăltuite în chihlimbar. Părea a fi reședința unui zeu ori a unei bestii diavolești.

Unii dintre cei care luau parte la procesiune spuseseră că piatra ar trebui păstrată și venerată, iar nu îngropată alături de Rege. Însă Regele poruncise ca ea să fie așezată în mormânt. Pentru că supușii lui să fie feriți de arșiță și să nu le apară pe trup pete aducătoare de moarte. Așa spusese Regele.

Un strigăt cavernos. În mormânt se produse agitație. Pe sub buiandrugul uriaș de deasupra intrării apărură în fugă oameni. Ochii le erau albi și gurile li se căscau fără a scoate vreun zgomot.

— Moartea trimisă de piatră! strigă unul dintre ei.

Țipete speriate.

— Închideți-l! strigă un mare preot aflat lângă intrare.

Ușile grele de lemn porniră să se închidă.

— Nu! Fiul meu e înăuntru!

— Nu mai avem vreme! strigă marele preot. Pe aceia pe care lucrul ăla i-a doborât lăsați-i acolo.

— Nu puteți face asta! Fiul meu!

— Închideți-l! Acum!

Ușile masive se închiseră bubuind. Preoții împinseră drugii groși de fier la locurile lor. Apoi echipele aflate deasupra începură să umple cu nisip lungul coridor de la intrare, așa cum fusese plănuit, mânuind însă înnebuniți lopețile, cuprinși de o spaimă cumplită.

Marele preot se repezi în josul dealului, privind cu ochii holbați spre mulțimea care viermuia, și strigă:

— Oamenii potriveau lespedea acoperitoare la locul ei când s-a întâmplat. S-au grăbit, au înțepenit lespedea. Însă o…

Trase aer în piept.

— Așa-i cel mai bine. De-acum au plecat cu toții dintre noi. Poporul e în siguranță. Așa cum a dorit Regele nostru.

Cuprinse de frenezie, echipele de lucrători astupau calea spre intrarea în mormânt, golind hârdaie cu nisip în coridorul adânc săpat. În curând mormântul avea să fie astupat, iar dealul avea să arate ca orice alt deal.

— Nu! Vă rog! Vă implor, deschideți-l numai pentru o clipă. Voi scoate afară…

Înțelepciunea și istovul se citeau pe chipul ridat al preotului.

— Lucrul acela s-a întors în lumea cealaltă, acolo unde l-a găsit Regele, și acolo trebuie să rămână. Nu va mai face niciodată rău oamenilor.

PARTEA I

1

Zgomotul produs de autovehiculul ce se apropia se auzi foarte slab în interiorul mormântului.

George puse jos șublerul pe care-l ținea în mână.

— Trebuie să fie Kontos, spuse.

— Parcă mașina lui sună altfel.

Claire avu grijă să salveze datele pe care le introdusese în memoria calculatorului.

— Cine altcineva ar veni aici? Tâmpitul ăla de la sindicat?

— S-ar putea.

— Pot să pun pariu că-i Kontos.

— Așteaptă o clipă.

Claire opri programul de inventariere. Verificase numerele de catalog ale cioburilor descoperite. O treabă care-i luase destul de mult timp. Inventarul datelor obținute pe teren era o minune: un set cilindric de microdiscuri, inserat în unitatea portabilă. Cu toate că de abia avea mărimea unui pahar pentru apă, conținea datele arheologice obținute în șase luni de muncă.

Claire se șterse pe mâini și apoi, trecând pe sub buiandrug, ieși pe imensul platou de piatră din fața intrării, în lumina dimineții târzii. Zilele se făceau din ce în ce mai reci și ea își aduse aminte cu plăcere de boltele de verdeață care mărgineau Charles River, de apa liniștită și sticloasă și de cărămizile roșii și fragile. Culorile Greciei, oricât de vii și de exotice ar fi fost, începuseră s-o obosească. Pe uscat, chiparoșii tineri înțepau cerul spălăcit cu lăncile frunzelor lor. Zilele în care căldura făcea aerul să tremure și să-și piardă claritatea trecuseră, așa că putea să zărească în depărtare canioanele aride ale căror pante coborau spre Marea Egee. Pe spinarea fiecărui canion albiile secate ale torentelor descriau curbe de un alb ca al oaselor, sclipind ca niște piei lepădate acolo de șerpi.

În înaltul cerului, un șoim se lăsa purtat de curenții de aer de deasupra mării. Umbrindu-și ochii cu palma, Claire îl privi și se gândi cât de neînsemnată trebuie să pară, privită de acolo, de

sus, valea îngustă. Dealurile roșietice roase de vânturile uscate, rețeaua cenușie a săpăturilor făcute de greci împreună cu americanii, potecile maronii bătute de echipele de săpători și, dincolo de granița dintre uscat și apă, marea cea albastră. Sau poate că șoimul zbura deasupra tuturor acelor semne cu aceeași indiferență cu care zburase pe vremea când zidurile acelea de piatră adăposteau o rasă vie și trepidantă. Poate că lupta omului i se părea doar un zgomot de fond de acolo de sus, în comparație cu țipetele și cu agitația prăzii.

Șoimul se înclină și începu să coboare în spirală, concentrat asupra lucrurilor care pentru el erau de primă necesitate.

Claire începu să coboare pe poteca stâncoasă. Un jeep se opri huruind zgomotos la câteva sute de metri mai jos, acolo unde drumul ajungea la tabăra de lucru. Un nor de praf fin se stârni în jurul lui.

— Deci acum are un mic jeep dichisit, spuse Claire.

— Un om cu un acut simț al modei, ăsta-i Colonelul.

În timp ce coborau, Claire auzi discuția rapidă și agitată. Îl identifică pe doctorul Alexandros Kontos, șeful grec al taberei, după tonul vocii, cu mult înainte de a-l putea zări stând înaintea jeepului. Vorbea precipitat și mânios cu administratorul taberei – un ins cu un ten bronzat care se lăsa muștruluit fără ca măcar să clipească.

Kontos nu privi nici măcar o dată spre Claire și spre George în timp ce aceștia coborau panta printre puținele corturi rămase în tabără, apropiindu-se de jeep. Claire nu putea să prindă sensurile tuturor expresiilor colocviale și argotice pe care Kontos le împroșca în ritmul unei mitraliere, dar era clar că acesta îl învinuia pe administratorul taberei pentru lipsa săpătorilor. Cel asupra căruia-și îndrepta tirul ridică din umeri, cu o mișcare abia sesizabilă, explicându-i că oamenii erau fie implicați în mitingurile și demonstrațiile politice din ce în ce mai frecvente, fie refuzau să mai lucreze pentru americani de teamă să nu cadă în dizgrația prietenilor lor.

Exasperat, Kontos lovi cu palma capota jeepului.

— Adu-i înapoi! strigă el în greacă.

Apoi o zări pe Claire și conduita i se schimbă brusc.

— Ah! Adorabila Claire. Sper că absența acestor țărani ignoranți nu te-a deranjat.

— Nu, deloc. Nu prea mai rămăsese mult de lucru când…

— Excelent. Lucruri mărețe se-ntâmplă în Atena, așa că nu voi avea timp să rămân aici acum. E bine să vă urmați drumul.

— Ce fel de lucruri? întrebă George.

În timp ce Kontos se întorcea spre George, expresia feței i se schimbă, maxilarul puternic ieșindu-i și mai mult afară.

— Nu dintre cele cu care ai fi de acord, sunt sigur.

George îi adresă un rânjet contrafăcut.

— Pune-mă la încercare.

— Vremurile dezbinării s-au încheiat. Partidele de centru trec de partea noastră.

— Și cu ce-o să vă alegeți? Cu un stat al partidului unic?

— Cu adevărat socialism.

— Și celelalte partide?

— Cu vremea ne vor urma.

Kontos purta o uniformă militară elegant croită, care-i punea în evidență bicepșii umflați și pieptul proeminent. Chipiul cu panglica proaspăt lustruită îi împodobea capul dăruit cu un sclipitor și bogat păr negru. Fața lungă și ușor pământie era împiedicată să pară slabă de o mustață stufoasă. Bronzul tenului său ascundea aproape în întregime rețelele de linii fine de la colțurile ochilor, care-i trădau, mai bine decât orice altceva, vârsta, pe care Claire o estima a fi cu ceva peste patruzeci de ani.

George spuse, afabil:

— Nu-ncape nicio îndoială în privința asta.

— De aceea sunt nevoit să pun capăt șederii mele aici, alături de voi.

Se întoarse spre Claire, cu chipul din nou luminat.

— E foarte tristă despărțirea aceasta. Foarte tristă.

Claire spuse:

— Dar încă mai avem de lucru!

— Voi trimite înapoi lucrătorii. Această șopârlă va înceta să mai mintă la lumina zilei, zise, amenințându-l cu degetul pe administratorul taberei. Se va duce în sat și-i va aduce aici.

— Dar mai sunt analizele chimice, unele studii ale solului, metalurgia în situ…

— *Ohi*, *ohi*[1], spuse Kontos, scuturând energic din cap. Acestea le vom face în Atena.

---

[1] Ohi, Ohi – nu, nu. (în limba greacă în text). (N. tr.).

— Cine le va face? Știu. Tehnicienii de la Laboratoarele Ministerului. Dar ei n-au vizitat amplasamentul, nu știu tot ceea ce trebuie să facă.

Claire își puse, sfidătoare, mâinile în șolduri.

— Vei scrie instrucțiuni în acest sens.

— Dar există întotdeauna aspecte idiosincratice, mostre care trebuie tratate într-un mod special. Nu se poate înlocui prezența…

— Greaca ta e excelentă, șopti Kontos în greacă. Vor înțelege.

— Haide, Alex, interveni George, analiza solului e deja programată. Poți să te uiți peste program.

— Un argument secundar, acum: programul.

— S-a căzut de acord asupra lui! spuse Claire. Mai avem la dispoziție aproape o lună.

— *Ohi*!

Kontos își apropie pleoapele – expresie care, observă Claire, îi producea niște cute în formă de arc de cerc ce se întindeau de la coada ochilor până aproape de urechi – și spuse în engleză, cu asprimi în voce:

— Acestea nu sunt tratate, acestea sunt programe de lucru. Pot fi reziliate.

Claire ripostă:

— Prelevarea mostrelor de sol este…

— Nu-mi prea place mie a treabă ca asta, o întrerupse Kontos. Rareori dau roade săpăturile de felul acesta.

George interveni:

— Ei bine, cam atâta cunoști *tu*. Însă mai sunt aici multe lucruri pe care nu le…

Claire interveni, încercând să readucă discuția la intensitatea de la care tonul în crescendo al lui George risca s-o devieze.

— Alexandros, nu pot să înțeleg.

Întotdeauna era util să-i pronunți numele întreg. Grecii aveau o predilecție stranie să-și audă numele rostit în întregime.

— Ce-i cu graba asta? continuă ea.

Kontos se sprijini de jeep și, observând că administratorul taberei era încă alături de ei, îl concedie cu un gest al mâinii.

— Încercăm, cum spui, să apăsam mai încet pedala de accelerație în cazul treburilor de acest gen.

— *Ce fel* de treburi? Arheologia?

— Nu, nu. Activitățile în cooperare.

George spuse, cu amărăciune în glas:
— Aha. Deci înseamnă că Ministerul dă ghionturi și francezilor din Creta și germanilor din nord?
Kontos îi aruncă lui George o privire înghețată.
— Nu tocmai.
— Deci această politică de apăsare mai lentă a pedalei de accelerație e făcută special pentru americani, spuse Claire.
— N-am spus așa ceva.
— Dar asta ai lăsat să se înțeleagă, zise George, întărâtat.
— Ministerul a trimis o *tilegraphima*, o telegramă la Universitatea din Boston…
— Ce?!
Claire făcu un pas înapoi.
— În ea se cere să se încheie cât mai curând posibil aceste săpături.
— Strașnic! spuse George cu sarcasm. Mă întreb cine le-a cerut celor de la Minister să facă așa ceva.
Kontos roși, însă, după cum observă Claire, nu fiindcă se simțea stingherit, ci fiindcă era furios.
— Deciziile sunt colective!
— Aha. Cine a decis că trebuie să te întorci cu jeepul ăsta? întrebă George.
— Mi s-a dat. Sunt un ofițer al armatei, așa că am dreptul.
George rosti tărăgănat:
— E foarte interesant cum îi numesc pe toți cei din personalul Ministerului Maiorul Cutare și Căpitanul Cutarărică.
— Societatea noastră se mobilizează. Fiecare cetățean trebuie să devină conștient de datoria lui și de onoarea de a servi cauza.
Kontos se îmbățoșă, apropiindu-se în mod conștient de George, pentru a-l înfrunta, cu brațele ușor depărtate de trup și cu bărbia ridicată pentru a compensa cei cinci centimetri cu care George îl depășea în înălțime. Claire se hotărî să intervină și să-i potolească pe cei doi bărbați, care începuseră să se holbeze unul la altul, din ce în ce mai ostil.
— George, nu vrei să reiei astuparea mormântului? Nu suport să-l las deschis, mai ales că nu-i nimeni pe-aici să vegheze asupra lui.
George o privi absent, fiind încă prins în confruntarea lui talionică cu Kontos.

— Să-l… astupăm?

— Da, într-adevăr, și vreau să-i arăt colonelului câteva piese de olărie.

George nu spuse nimic. O pasăre sparse brusc liniștea tensionată, înălțând un tril puternic dintr-un tufiș de oleandru aflat în vecinătate. Claire ridică o sprânceană, adresându-i astfel lui George un semnal care spera să fie destul de clar. George îl observă și înghiți în sec.

— Cred că ne-ndemnăm la muncă mai ceva ca leneșii, zise el plin de amărăciune, după care se îndepărtă, aruncându-le din când în când priviri peste umăr.

Kontos își recăpătă calmul. Murmură, pe un ton civilizat:

— Omul ăsta are o minte cam înfierbântată.

— Nici despre tine nu se poate spune că ai fost exagerat de rațional.

Kontos oftă.

— Sunt supus presiunilor. Tu înțelegi, căci ne vorbești limba și trebuie să cunoști deci ceva din felul nostru de a gândi. Vino!

Făcu un gest cu mâna. Porniră spre tabără.

— Această telegramă a fost necesară… Cum se zice? Pentru a lansa un semnal, cum se spune în diplomație.

— Către cine? Ai fi putut să vii aici și să ne spui *nouă.*

— Către oamenii care, deși s-ar putea ca tu, Claire, să nu știi asta, vă conduc.

— Nu s-ar putea zice că Universitatea din Boston mă „conduce”, Alexandros.

— *Ohi, Ohi*. Guvernul vostru, oamenii din spatele lui.

— O mică expediție comună…

— Ar fi remarcabilă. Diplomația e subtilă, draga mea.

„*La fel de subtilă ca tine*?” se întrebă Claire cu ironie, continuând însă să aibă o expresie impasibilă pe chip.

Ajunseră la cortul în care se sortau piesele de olărie. Cu un gest formal, Kontos ridică pânza de la intrarea cortului, poftind-o să intre. Intrară în aura gălbuie și călduță dinlăuntrul cortului.

— Ceai cu gheață? întrebă Claire, deschizând micul frigider.

El încuviință.

— Sper să realizezi că nu eu sunt cel care fac politica asta.

— Ai și tu o mână vârâtă în ea.

El ridică din umeri.

— Te asigur că nu intenționez nimic rău în ceea ce te privește.

— Sigur, spuse Claire, neputându-se stăpâni să fie sarcastică, deși George dovedise clar că modul sarcastic de abordare a problemei nu era funcțional.

— Nu, într-adevăr nu intenționez. Nu i-aș putea face rău unei femei atât de adorabile. Un bărbat, un grec mai ales, nu poate face așa ceva.

— Și toți cei care nu sunt greci sunt barbari? întrebă Claire încet.

Turnă ceaiul și apoi se așeză la masa pentru sortare, pe care cioburi de ceramică erau grupate în funcție de mărime, de formă, de tipul smalțului și de alte proprietăți. Automat, privirile ei începură să cerceteze cioburile, căutând legături, căutând fragmente care ar fi putut să se îmbine. Trecutul era un joc de puzzle din care lipseau întotdeauna câteva piese.

Kontos zâmbi larg, preluând ștafeta conversației.

— Eu, eu nu gândesc ca Aristotel. Colegii mei străini îmi sunt foarte apropiați.

Ca să fie mai convingător, își atinse pieptul cu palma.

— Nu atâta de apropiați încât să te gâlcevești cu Ministerul pentru a ne proteja.

El zâmbi încurcat.

— Să mă gâlcevesc…?

— Să ne sprijini.

El își desfăcu brațele, într-un gest expresiv.

— Un biet om nu poate face imposibilul.

— Ce – se înfrâna să spună „nebunii” – se întâmplă de fapt la Atena?

— Evenimentele se succedă rapid. S-a făcut un real progres acum.

— Și demonstrațiile…

— Mulți dintre ei sunt în favoarea noastră. Puțini împotriva noastră. Dar aceștia se vor învăța minte.

— Și cine are să-i învețe minte?

— Poliția, dacă e necesar. Nu pot să pună stăpânire pe străzi și să le transforme într-un forum al vocilor lor reacționare.

— Nu cumva erau „reacționari” și aceia care, în fața ambasadei noastre…

— Da, e regretabil. Dar e de înțeles. Oamenii sunt furioși.

— Să dărâme porțile, să spargă geamurile… Ciomăgirea vulturului[2] a devenit practic un sport mondial în ziua de azi. Cum se face că poliția voastră nu i-a oprit?

— Poliția nu poate fi puternică peste tot.

— E prea ocupată să crape capetele reacționarilor?

— Incidentul nu se va mai repeta. Guvernul nostru e un guvern civilizat.

— Atunci de ce nu începem să fim civilizați prin a respecta înțelegerea noastră?

Kontos oftă teatral și sorbi puțin ceai.

— Judecă și tu, vocea mea e una singură, și totuși… s-ar putea să pot face ceva.

— Bine.

— Dar, înțelegi, numai din cauza relației personale dintre noi. Ești o femeie fermecătoare și mi-a plăcut foarte mult să lucrez aici cu tine. Într-adevăr, atitudinea ostilă a lui George și a celorlalți americani… Ei nu sunt ca tine. Nu pot vedea dincolo de pereții cutiilor minuscule în care stau închiși, nu pot vedea lumea așa cum trebuie.

— Este și adevăr în ceea ce spui, zise Claire politicoasă.

Anii ei de experiență în zona mediteraneană o pregătiseră pentru alunecarea constantă a Greciei spre stânga. Presa americană întrezărea un „pântece socialist” întinzându-se din Spania până în Grecia. Italia avea un guvern marxist camuflat sub aparențe înșelătoare, însă continua să-și păstreze bazele NATO. Retorica folosită în Grecia era mai aspră, mai amenințătoare. Robotizarea introdusă în Europa îi trimisese înapoi acasă pe muncitorii greci, care deveniseră niște agitatori nemulțumiți ce solicitau măsuri mai dure. Partidele de centru nu prea aveau ce să le ofere. Fondul Monetar Internațional finanțat de SUA era prins într-o nouă criză financiară cronică, deci era puțin probabil că avea să ofere garanții vreunui guvern al Greciei. Din partea Europei nordice nu se putea conta pe un sprijin substanțial, căci aceasta trebuia încă să lupte pentru a stopa ușorul declin în care intrase la sfârșitul anilor 70. Singura putere din nordul zonei mediteraneene care prospera era Turcia, care însă se afla încă în relații ostile cu Grecia, așa-zisa ei aliată în NATO. Cu un fatalism uluit, Claire îi urmărise cu greu formând guverne de coaliție și partide-fantomă. Nu-i prea păsa de

[2] Vulturul ca simbol al statului american. (N. tr.).

politica convențională, iar noutățile pe care i le dezvăluise Kontos nu făceau nimic altceva decât să confirme așteptările ei.

— Tu ai fost singurul semn bun al acestei veri. Ești o doamnă adevărată, un om de știință veritabil, și a fost o adevărată plăcere să fiu alături de tine.

Claire nu se simțea niciodată în apele ei când avea de înfruntat complimente fățișe.

— Oh, îți mulțumesc, dar…

— Prietenia noastră e singurul element care are să-mi lipsească dacă șantierul are să fie închis săptămâna asta.

— *Săptămâna asta*?

— *Ne.* Desigur. Asta e ceea ce i-am spus șefului taberei.

— Imposibil.

— Necesar, în orice caz. Există în guvernul nostru forțe cărora le-ar plăcea să creeze un incident, folosind situația de aici drept pretext.

Claire îl privi neîncrezătoare și atunci el dădu din cap, trist.

— Așa este.

— Dar aceasta este o expediție internațională aprobată. Avem toate actele necesare, avem tot dreptul să…

— Și, de asemenea, nu vă bucurați de popularitate în satele din jur.

— Cine zice asta? De ce?

— Sunteți americani.

— Am fost chiar ieri în Nauplia. Oamenii de la prăvălie au fost prietenoși ca întotdeauna.

— Da, sigur, ei au fost. Ei depind de banii voștri.

— Alexandros! Doar nu vrei să sugerezi că sătenii au aceleași convingeri ca și cetele acelea din Atena, că sunt de acord cu… ăă…, cu exagerările lor.

— Tu nu cunoști *sufletele* acestor oameni, Claire. Sunt înfuriați de ceea ce anii de opresiune au…

— Nu cred așa ceva.

— Lucrătorii voștri au plecat, *ohi*? întrebă el calm.

— Și cine i-a îndemnat s-o facă?

— Neliniștea din împrejurimi, muncitorii…

— Dacă în ceea ce spui s-ar găsi cea mai mică urmă de adevăr, ar fi de datoria *ta* să protejezi șantierul arheologic.

Chipul lui Kontos se lumină.

— Așa este. Postez aici pază. Tu te vei întoarce la Atena.

— Dar munca mea trebuie făcută aici!

— Poți conduce laboranții din Atena. George poate rămâne aici să mai facă ceea ce trebuie făcut.

— Nu-mi place aranjamentul ăsta. *Trebuie* să terminăm. Mai sunt săpăturile din spatele pereților mormântului…

— Ți-am făcut această propunere ca prieten ce-ți sunt. Nu ca negociator, spuse Kontos blând, punându-și palmele pe masă. Chiar și pentru a face Ministerul să aprobe așa ceva va trebui să trag frânghiile oamenilor potriviți.

— Să tragi sforile?

— N-are importanță expresia folosită.

Da, Kontos știa să meargă drept la țintă. Își formase reputația internațională pe baza expediției de scufundare pentru căutarea pieselor de marmură ale lui Elgin. Faimosul set de la British Museum sosise de fapt cu al doilea transport expediat de lordul Elgin. Primul transport se scufundase. Kontos și alți câțiva compatrioți de-ai săi strânseseră fonduri și experți pentru a recupera neprețuitele, minunatele sculpturi care acum erau punctul principal de atracție al Muzeului din Atena. Orice spunea Kontos devenea lege în mica lume a arheologiei grecești.

— Ascultă, Alexandros…

— Nu, nu-mi vorbi așa.

Se ridică și începu să umble în jurul mesei. Se opri lângă una din vazele pe care Claire le asamblase parțial. Privi doar o clipă cioburile, însă ea știa că el își făcuse lucrarea de doctorat în domeniul unei astfel de munci de rutină. Însă nu se mai ocupa de mult cu așa ceva. O aromă slabă îi parveni dinspre el, un parfum greu de mosc.

— Uite ce e, am găsit…

— E atâta treabă de făcut. Nu, nu, spuse el, zâmbind larg.

Claire își îngustă ochii. „*Dacă mă mai întrerupe încă o dată am să țip*” își promise.

— Nu vreau ca relațiile noastre să fie atât de formale, Claire. Suntem prieteni foarte buni, putem rezolva asta, spuse, punându-și o mână pe umărul ei. Colegi, desigur. Dar mai mult decât colegi.

Claire stătu liniștită, nefiind prea sigură că îl înțelesese.

El continuă cu grijă, pe un ton suav:

— Am să cheltui timp și am să fac uz de influență ca să fac asta, știi?

— Desigur că apreciez orice vei putea…

— Speram că ai să poți veni la Atena, unde am putea să ne cunoaștem mai bine.

— Cred că ne cunoaștem deja suficient de bine. El începu să-i maseze umărul.

— Claire, chestiunile astea cer mult timp.

— *Care* chestiuni?

Își ridică brusc capul. El vorbea peste umărul ei, punând-o în imposibilitatea de a-l privi în față. „*Perfect*”, se gândi ea. Astfel îi era mult mai ușor să-și plece capul și, timidă, să-i facă jocul.

— Între noi…

— Între noi nu există nimic altceva decât respect profesional! spuse Claire cu asprime.

Se retrase, îndepărtându-se de mâna lui care continua să-i maseze umărul și se ridică repede în picioare, îndepărtându-se de el.

— Nu cred asta, zise el calm, și nici tu nu crezi.

— Deci acum știi și ce gândesc? „Mica americancă simplă, nu știe ce vrea, are nevoie de o mână sigură, de câteva sfaturi discrete în domeniul artelor fine”?

Râse zgomotos.

Însă el păși spre ea, dând din mâini, ca pentru a risipi torentul sarcastic al vorbelor ei. Un zâmbet cald și binevoitor îi curba cu artă colțurile gurii.

Ea se strâmbă și spuse cu voce tare:

— Poate că pur și simplu are nevoie de o micuță *sulă* din Lumea Veche?

Obținu efectul scontat. El se opri, cu gura strâmbată de un spasm de iritare.

— Asta-i o… insultă.

— Să fiu a naibii dacă n-ai dreptate!

— Ceea ce înțelegi tu…

— Înțeleg perfect.

— Ești de-a dreptul… americancă.

— Știi cum se cheamă ceea ce tocmai ai încercat să faci?

— Cred că da. Nu sunt sigur că tu știi.

Ea ripostă cu asprime:

— Ești dispus să ne mai acorzi timp, dacă am să vin la Atena și am să mă stabilesc acolo.

Ochii i se căscară. Continuă.

— Pun pariu că ai deja rezervată o odăiță la hotel. Undeva pe lângă Minister, numai cât să te abați puțin din drum? O plimbare ușoară în timpul unei lungi pauze de prânz? Un loc tocmai potrivit pentru o mică oprire seara, în drum spre casă și spre soție?

El încremeni.

— Am ghicit, nu-i așa?

— Ești o copilă.

— Poate după definiția ta, spuse ea cu grăbire, simțind că vântul începe să nu-i mai sufle în pânze.

Înțelesese oare greșit? Nu… însă deja, cu toate că încerca să-și impună să n-o facă, revedea în minte reacția pe care o avusese și o considera puțin prea dură, prea ofensivă.

— Am propus un compromis, o înțelegere între savanți. N-am ce face dacă sentimentele mele au ajuns să fie amestecate aici.

— Va trebui să le lași deoparte, spuse ea plină de calm.

El își deschise brațele, făcând gestul mediteranean al acceptării.

— Nu mă pot tăia în două cu cuțitul.

— Ei bine, atunci nu facem târgul, ai înțeles?

— Tu nu…

— N-am de gând să devin iubițica ta doar pentru a mai smulge câteva săptămâni de dragul săpăturilor ăstora.

Chipul lui se îmbujora.

— Târfă rece ca gheața!

— Rece ca gheața, ai? Te-ai gândit că s-ar putea să fie de vină tehnica ta?

Fața lui se congestiona de furie. Ea simți deodată forța concentrată în el și văzu că mersese prea departe.

El păși spre ea, cu pumnii încleștați.

Ea se retrase, însă pe urmă, impulsivă, păși spre masa de asamblare și apucă o oală. Era aproape întreagă, lipită cu grijă. O ținu într-o singură mână, într-un echilibru precar.

— Dacă te apropii mai mult am s-o las să cadă.

— Tu…

Kontos înjură în greacă.

Încă mai era arheolog, chiar dacă își petrecuse cea mai mare parte de când începuseră săpăturile jucându-se de-a politica în Atena. Zilele din tinerețea lui, pe care și le petrecuse lipind unul de altul cioburi de ceramică, încă mai însemnau ceva pentru el.

Sau cel puțin așa spera Claire.

O clipă exasperant de lungă se scurse. Pe urmă ceva se schimbă în ochii lui.

— Ia-ți mâna de pe moștenirea țării mele, spuse el pe un ton glacial.

— Moștenire? întrebă ea, reținându-și cu greu râsul, contrariată de stările contradictorii prin care trecea Kontos.

— Te afli aici cu consimțământul nostru.

— Asta cam așa-i.

— Și n-am să tolerez… insultele tale.

Scuipă în praf.

— Alexandros…

El repezi la o parte pânza de la intrarea cortului și ieși fără să privească înapoi.

2

Chiar înainte de prânz găsiră ceva ciudat.

Claire era ocupată, încercând să înnoade o mie de capete răzlețite. Nu-l observă pe George Schimtt, urcând grăbit pe cărarea prăfuită decât atunci când el strigă:

— Hei! Am reușit să scot afară lespedea.

Își ridică ochii căprui, aruncându-i priviri neîncrezătoare.

— *S-o scoți*? Trebuia să verifici mortarul. Punct.

— L-am verificat. Are o adâncime de vreo cinci centimetri doar și cam asta-i grosimea lespezii.

Ea scutură din cap și ieși din baraca cu acoperiș de tablă în care se făcea sortarea.

— Trebuia să te uiți dacă lespedea centrală e diferită, nu-i așa? Nu s-o smulgi din perete.

— Da, dar a fost mai ușor decât ne-am închipuit.

— Dacă lipsește piesa aia, întregul dom se poate prăbuși.

El rânji. Părul blond îi sclipea în bătaia razelor piezișe ale soarelui acelei dimineți reci.

— Am proptit pereții găurii bine de tot. Drugi de oțel și bârne de lemn. Oricum nu era cine știe ce… Lespedea avea o grosime de doar cinci centimetri.

Claire se strâmbă.

— Ei, haide, spuse, încordată.

„Trebuia să-mi dau seama că nu-i bine să-l las să facă treaba asta de unul singur” se gândi. Ar fi fost o minune ca proptelele puse de el să țină, având în vedere de câtă pricepere dăduse dovadă cu câteva luni în urmă, când încropise niște proptele pentru buiandrug. Muncitorii locali trebuiseră să reia treaba de la zero. Dacă afurisiții de greci n-ar fi fost în grevă, nu l-ar fi lăsat pe George nici măcar să se apropie de o treabă atât de pretențioasă.

Acum Kontos îi ținea deoparte pe oameni intenționat, era sigură de asta. Se întorsese la Atena având o stare de spirit nu tocmai imaculată și probabil că trăgea sforile pe la sindicatele orașelor din apropiere.

Însă grevele aveau loc atât de des în ultima vreme încât se obișnuiseră să lucreze chiar și în timpul lor. De data aceasta greva cerea ca arheologii să angajeze mai mulți muncitori, în loc să-i pună pe muncitorii deja angajați să facă ore suplimentare atunci când era necesar. O solidaritate destul de curioasă, având în vedere că de obicei oamenii pur și simplu își doreau mai mulți bani.

Porniră pe cărarea bătută pe coasta dealului, stârnind praful în urma lor. Un chiparos singuratic se încăpățâna să supraviețuiască, împotriva tuturor vicisitudinilor, o ciudată pată verde printre arbuștii țepoși. Claire adulmecă aroma proaspătă răspândită de chiparos și, din obișnuință, își ridică privirile spre dealurile îndepărtate, unde șiruri de copaci zimțau orizontul. Natura n-avea să-și revină din starea în care o adusese vara aridă care tocmai se sfârșise decât după ce aveau să înceapă ploile de toamnă. O briză binevenită începu să stârnească praful pe urmele pașilor ei, purtând cu ea răsuflarea valurilor de pe cealaltă parte a dealului, acolo unde stâncile se prăvăleau spre Marea Egee.

Locul părea pustiu. Cei mai mulți dintre membrii expediției se întorseseră acasă. Claire simțea lipsa simțului însuflețitor al acelei comunități, simțeau lipsa acelor relații lejere ce se împleteau între supraveghetor, catalogator, tehnicianul de teren, maistru și între ceilalți angajați ai șantierului. Acum corturile kaki erau goale, iar roadele adunate într-o vară întreagă așteptau să călătorească spre Atena.

Tabăra lor de lucru se afla la doar cinci minute de intrarea mormântului. Pe măsură ce urcau, perspectiva lor asupra satului

antic, pentru a cărui decopertare lucraseră aproape întregul sezon, se lărgea. Cu toate că zidurile de piatră și structurile prăbușite conțineau o mulțime de cioburi și de obiecte diverse, puține dintre acestea erau vizibile. Această vară fierbinte și plină de conflicte n-avea să aducă cine știe ce progrese în înțelegerea Greciei Miceniene. Și totuși mormântul *tholos* de deasupra dealului sugera că regiunea respectivă fusese importantă, poate chiar bogată, având un conducător demn de niște funeralii complexe. Acolo ar fi putut găsi răsplata acestor ultime explorări desfășurate la capătul expediției. Cel puțin așa spera Claire. Își luase concediu vreme de un semestru de la Universitate din Boston pentru a închide situl și pentru a-și încheia propriile ei proiecte. Însă până acum investiția ei de timp atent calculată nu dăduse roade.

Claire își croi drum prin pasajul excavat, printre blocurile masive de calcar, devansându-l pe George cu câțiva pași. Se mișca energic și eficient. Bluza ei elegantă fâșâia în vreme ce picioarele ei forfecau prin praf. La douăzeci și opt de ani luase parte deja la șapte expediții arheologice în Grecia și Turcia, de pe urma cărora se alesese cu niște coapse foarte musculoase.

Lungul coridor descoperit se înălța în ambele părți, înfigându-se în deal pentru a întâlni uriașa intrare rectangulară. Trecură pe sub enormul buiandrug, lăsând în urmă lumina soarelui și pătrunzând în umbra groasă din adâncimile căreia ecourile pașilor lor se întorceau, reflectate de zidurile mormântului, urându-le un cald bun-venit.

Claire se opri în mijlocul unei grămezi de unelte aruncate pe jos în dezordine.

— Eșafodajul ăsta e jalnic, spuse ea, croindu-și drum. Doamne, ce cuib de șoareci.

— Are să țină, spuse George sfidător.

Lovi bârnele de lemn cu palma. Lespedea se legănă scârțâind în leagănul ei încropit din frânghii îndoite în două. Claire văzu că George alesese varianta cea mai simplă, fără a se mai deranja să fixeze și lateral lespedea. Oricum, mai important era eșafodajul care consolida gaura rămasă în perete. Părea să fie bine construit. George folosise traverse standard de oțel, pe care le înțepenise în gaură. Claire se aplecă să inspecteze lespedea.

Pe fața exterioară erau dăltuite trei cercuri concentrice. Asta o intrigase încă de la început. Pe margini existau zgârieturi, însă ea aprecie că probabil erau nesemnificative. Înconjură lespedea, ca să-i vadă și cealaltă față. Marginile erau acoperite cu un strat subțire de mortar, care se sfărâma când era atins, și întreaga față era goală, neinteresantă.

— Păcat, spuse ea.

— Mda.

George aduse o lampă și se ghemui lângă Claire.

— Chestia e că trebuie să privești înăuntru.

Claire se răsuci cu dificultate în spațiul restrâns de lângă perete și privi înăuntrul găurii largi. Un con de culoarea chihlimbarului, cu vârful îndreptat drept spre ea, strălucea stins. Nu-și putea da seama cum fusese montat pe roca neagră.

Trase aer în piept.

— Ce…?

— O frumusețe, nu-i așa? Ne-am gândit că lespedea ar putea fi cioplită pe ambele fețe, dar cine și-ar fi închipuit că ar fi ceva *îngropat* în spatele ei?

— La înmormântările miceniene nu se foloseau pereții pentru… începu ea să spună.

Apoi tăcu. Judecata convențională nu mai valora prea mult.

— Uită-te cât e de simetric, spuse George, cu un glas în care se citea afecțiunea. E ceva perfect. Dar *ce*?

— N-am mai văzut ceva asemănător.

— E ornamental, asta-i sigur.

— Nu văd nicio gaură care să-l străbată, așa că nu poate fi atârnat de un colier.

— Așa-i. Oricum e prea lung. Trebuie să aibă cel puțin zece centimetri. Te-ntrebi cum e prins acolo?

— S-ar părea că e încrustat.

George se aplecă, întinse mâna printre drugii de oțel și atinse roca de dincolo de ei.

— Da, vezi? Baza i-a fost tăiată în formă de con, pentru a se potrivi în calcarul negru.

— Un material destul de rar. E ciudat că l-au ascuns aici.

— Te-ai gândit c-ar fi trebuit să-l etaleze, să se mândrească cu el. Mă bucur că n-am lovit conul când am înghesuit drugii de oțel înăuntru.

„*Cred că ăsta-i felul lui de a spune că-și dă seama ce noroc a avut*”, se gândi Claire. De unul singur, luptându-se cu greutăți pe care nu le prea putea mânui, plantând suporți fără să vadă prea bine unde-i așază. Claire scutură din cap.

George o surprinse.

— Luminează aici, spuse el, cu asprime.

Se înghesui apoi în spațiul îngust ce se crease la intrarea găurii prin ridicarea parțială a lespezii. Lumina gălbuie relevă că roca neagră nu acoperea întreaga deschidere. De o parte a ei mai rămânea un spațiu de cinci centimetri, iar de cealaltă se deschidea o adâncitură ceva mai largă. În partea de sus și în cea de jos nu existau spații libere.

— Se pare că blocurile de deasupra și de dedesubt sunt la fel de subțiri ca și lespedea, spuse Claire.

— Dar uită-te la cele laterale. Au o grosime de cel puțin o jumătate de metru.

— Ca să preia greutatea și să elibereze de povară părțile acelea mai subțiri, spuse Claire.

Șterse cu degetele suprafața întunecată. Era neregulată. Poate că fusese pur și simplu cioplită brut de un pietrar, cu aceiași eficiență și rapiditate cu care erau cioplite pietrele de pavaj. „Urme de daltă”, își spuse.

— Da, te-ai aștepta ca un obiect de artă să fie lucrat mai îngrijit. Ăsta pare făcut din topor.

— Adu tubul optic, bine? Hai să ne uităm ce-i în spatele chestiei ăsteia.

George se retrase din spațiul îngust, trăgând lampa după el. Lui Claire i se păru că zărește, în lumina slabă, o lucire aurie în interiorul conului și particule mici care reflectau lumina. Probabil impurități. În spatele ei, George bodogănea ceva. Corpul lui proiecta umbre care făceau micile particule luminoase să pulseze, să se aprindă și apoi să se stingă.

„Probabil e chihlimbar”, gândi ea. O piesă rafinată, mai veche de 3500 de ani. Anii ei de instruire nu reușiseră să anuleze minunarea pe care o încerca în fața unor asemenea gânduri.

Conul era aproape la fel de lung ca și antebrațul ei, având vârful rotunjit. Când atinse roca, răsfirându-și degetele asupra ei, simți o ușoară neliniște, avu impresia că o înțeapă ceva. Își retrase mâna.

— Uite-l, spuse George, întinzându-i tubul optic.

Ea era șefa lui directă în cadrul expediției. Deși de regulă arheologii nu prea făceau caz de ierarhii, acum că toate marile nume părăsiseră zona, Claire avea dreptul de a realiza prima inspecție. Așa ceva nu i se mai întâmplase până atunci, așa că se simțea puțin înfiorată, anticipând ce-ar fi putut descoperi. Îi mulțumi lui Dumnezeu că Kontos se întorsese la Atena.

Introduse tubul subțire și flexibil de plastic în golul din partea dreaptă a bucății negre de calcar. Prin interiorul tubului pornea o rază de lumină care lumina o mică porțiune aflată în vecinătatea vârfului tubului. Imaginea era reflectată de un strat subțire, coaxial.

George stinse lămpile din interiorul mormântului. Claire își puse o cască pe cap și își coborî ochelarii de protecție în dreptul ochilor. Desluși vag o suprafață neregulată. Direcționă tubul în lateral.

— Pământ și pietricele. Materialul din care e format dealul.

George se ghemui alături de ea, împingând tubul înainte. Claire manevră tubul cu precauție, folosind vergeaua de ghidare cu încheieturi articulate.

— Se înfundă cam la zece centimetri spre dreapta. Nu, așteaptă, văd o gaură mică. Probabil că a fost creată de eroziunea produsă de apă.

— Nu poți să împingi tubul pe după bucata asta de calcar negru?

— Încerc. Trebuie să – la naiba – împing…

În întuneric, cele două siluete ghemuite păreau niște fantome. Lumina ce scăpa din tubul optic proiecta umbre uriașe de-a lungul pereților, care se lăbărțau și-și contopeau marginile cu întunericul domului.

— Așa. Am reușit să-l împing. Acum… dacă… aș putea să mă întorc…

Vocea ei sacadată și limpede stârnea ecouri, rezonând cu piatra arcuită, făcând-o să răsune aproape metalic.

— Roca se sfârșește. Nu pot vedea vreun semn pe ea din locul ăsta. E plată la capăt.

— E ceva în spatele ei?

— Spațiu gol.

— Cât de mare?

— Lumina nu se reflectă pe nimic.

— Atunci are o lungime de cel puțin câteva picioare.

— Probabil e produs tot de apă. Uită-te și tu.

După ce George își puse casca începu să manevreze tubul încoace și-ncolo. Scoase un fluierat.

— E un bloc destul de mare. Nu pot vedea dacă se unește cu altul.

Îl mai studie un moment și apoi își scoase casca. Claire îi întorcea zâmbetul subțire.

— Categoric ciudat, Watson, spuse ea.

— E o descoperire importantă, nu-i așa?

— Niciun mormânt micenian nu are un zid fals ca ăsta. Sau ornamentul acela de chihlimbar. O premieră. O adevărată premieră.

3

Muncitorii greci nu se întoarseră nici a doua zi.

Ceea ce ar fi constituit o problemă serioasă, dacă evenimentul ar fi survenit în perioada în care excavațiile erau în toi. Însă acum, când expediția era aproape încheiată, faptul că muncitorii lipseau nu însemna cine știe ce. Nimeni nu se așteaptă să se mai descopere ceva important, căci în caz contrar directorul Hampton ar mai fi rămas, trimițându-l pe unul dintre postdoctoranzi înapoi la Universitatea din Boston, ca să-i țină locul la cursuri la începerea semestrului.

Claire rămase în primul rând pentru a-și încheia analiza asupra pieselor de olărie descoperite pe teritoriul sitului. Fiind cea mai înaltă în grad dintre americanii rămași, fusese nevoită să lucreze cu grecii pentru a finaliza inventarul, pentru a se ocupa de expedierea materialului și pentru a astupa mormântul, spre a preîntâmpina eventualele tentative de vandalism.

Dintre cei rămași în tabără, ea și cu George erau singurii calificați să se ocupe de săpături. Inițial, Kontos era cel însărcinat cu coordonarea acestei ultime faze, însă de pe la sfârșitul lui iunie el își petrecuse cea mai mare parte a timpului la Atena. În absența lui, americanii rămăseseră singuri, dacă nu puneau la socoteală femeia din sat care se ocupa de gătitul mâncării și administratorul taberei.

Claire admise în silă că eșafodajul original construit de George în interiorul mormântului părea destul de solid și de rezistent.

Totuși, întăriră structura de susținere din gaură și studiară apoi lespedea pe care George o extrăsese din peretele mormântului.

N-avea nimic remarcabil, în afară de cercurile concentrice, care nu aveau corespondentul printre celelalte semne descoperite în mormânt. De pe marginile lespezii se desprindeau așchii, iar cea mai mare parte a mortarului se desprinsese deja. George avansase ipoteza că urmele de pe marginile lespezii fuseseră produse de eforturile nu foarte susținute ale unor jefuitori de a extrage lespedea din locașul ei. În timpul primei mii de ani scurse după înmormântare, mortarul ar fi trebuit să fie suficient de rezistent pentru a descuraja orice tentative ocazionale de extragere a lespezii din zid.

Mormintele miceniene, realizate fiind de oameni care nu cunoscuseră niciodată opulența, erau austere. Erau realizate după metoda cretană, care consta în săparea unei cavități circulare adânci într-o coastă de deal. Arheologii moderni le denumiseră morminte *tholos*, folosind cuvântul din greaca veche ce avea sensul de „rotund”.

Micenienii căptușeau cavitatea cu blocuri de piatră, construind un cavou înalt, boltit, a cărui boltă se ridica deasupra dealului. Spre deosebire de cretani, ei acopereau cavoul cu un val de pământ, care cu timpul ajungea să se uniformizeze și să se confunde cu dealul, făcând mormântul greu de localizat. Mormintele din perioada prosperă a civilizației miceniene puteau fi descoperite căutând mai întâi acele drumuri destul de lungi, numite *dromos* care duceau până la locul unde se aflau mormintele. Se mai întâmpla uneori, în cazul în care se intenționa ca mormântul să fie folosit pentru înmormântări succesive, ca aceste drumuri să fie lăsate descoperite.

Cercurile dăltuite doar pe acea lespede o provocaseră încă de la început pe Claire să extragă lespedea din zid, deoarece bănuia că aceasta marca o altă secțiune, zidită, a mormântului. Ideea nu părea totuși să fie foarte promițătoare, deoarece micenienii lăsau de obicei totul la vedere, ei neavând nimic din inventivitatea constructorilor marilor piramide egiptene, care construiseră pasaje înfundate, capcane, camere false și alte asemenea lucruri care să-i inducă în eroare pe jefuitorii de morminte. Micenienii credeau probabil că nimeni n-avea să le jefuiască vreodată mormintele. Claire aproape iubea această inocență. Oamenii aceia de mult dispăruți realizau construcții

simple și trainice, concepându-și domurile boltite din subteran cu o precizie care rareori, de-a lungul a 3500 de ani, se înclinase în fața cutremurelor sau a infiltrării apei.

Un mormânt în formă de stup avea de obicei punctul nevralgic în vârful domului, care se prăvălea înăuntru, lăsând în urmă o gaură pe care păstorii din zonă o descopereau în cele din urmă. Un localnic din orașul vecin, Salandi, anunțase Departamentul pentru Antichități și Restaurare că se descoperise o gaură largă în vârful unui deal de la marginea mării, la zece kilometri în afara orașului. Auzise vorbind de ea într-o cafenea.

Jefuitorii de morminte ajunseră primii acolo. Mormintele în formă de stup erau folosite numai pentru capetele încoronate, iar descendenții lor știau acest lucru. Puține asemenea morminte rămăseseră intacte. Aici hoții desfăcuseră urnele și cuferele, răvășindu-le conținutul. Nu mai rămăsese nici urmă de aur, dispăruseră vazele de cristal și orice altceva care putea fi rapid valorificat.

Turiștii își amintesc mai ușor obiecte precum masca de aur a lui Agamemnon, cea pe care Schliemann a identificat-o greșit atunci când a găsit-o în Cercul Mormintelor din Palatul Micenian. E superbă, minunată și spune multe despre viața capetelor încoronate ale acelor vremuri. Însă arheologii sunt la fel de interesați și de vestigiile care revelează aspecte ale vieții comune, iar de acestea situl nu ducea lipsă. Servitorii devotați ai celui mort puseseră în mormânt unelte, sigilii de piatră, pumnale, săbii scurte din bronz, ustensile, articole de ceramică, oglinzi, piepteni, sandale, adică toate lucrurile de care Regele răposat avea nevoie pentru a-și orândui gospodăria în viața de apoi.

Regele însuși nu era decât o grămadă răvășită de oase înălbite, aruncate probabil la o parte de hoții care-i sfâșiaseră giulgiul putrezit, căutând bijuterii. Oasele fuseseră împărțite în mod egal între echipele laboratoarelor din Atena și de la Universitatea din Boston și, odată ajunse la destinație, așteptaseră răbdătoare să fie studiate. Fuseseră găsite câteva seturi de oase, toate la același nivel, ceea ce putea să însemne că micenienii folosiseră mormântul vreme de câteva generații sau că mai multe cadavre fuseseră înmormântate simultan, sau

chiar că se întâmplase ca vreo câțiva păstori să cadă înăuntru după ce partea de sus a domului se prăbușise în interior.

Sub pietrele și pământul care se prăbușiseră în interior fuseseră găsite obiecte mărunte: piese de ceramică, mici bijuterii, mărgele de ametist. Se părea că jefuitorii nu se osteniseră să mai sape pentru a pune mâna pe tot ce se putea fura. Fâșiile negre de funingine de pe pereți trădau faptul că mormântul fusese folosit vreme de secole, probabil de către ciobani, drept adăpost pe vreme de furtună. Intemperiile lărgiseră treptat gaura în vârful domului, croind drum prafului, care se depuse cu vremea într-un strat gros. Dungile de funingine începeau la câteva picioare deasupra podelei originale, ceea ce demonstra că focurile ce le produseseră fuseseră aprinse pe un strat de sfărâmături depus de-a lungul veacurilor.

Ca de obicei, Kontos reușise să expedieze rapid la Atena vestigiile care erau mai atrăgătoare sau mai remarcabile. Le lăsase membrilor echipei de la Universitatea din Boston foarte puțin timp pentru a studia cele mai importante obiecte găsite și le zădărnicise orice încercare de a le cerceta în timp ce erau curățate și analizate în laboratoarele din Atena.

În ultimul an guvernul marxist al Greciei ceruse ca săpăturile să nu se mai efectueze ca și până atunci, prin mijlocirea școlii Americane de Studii Clasice. Kontos devenise co-director și căpătase drept de veto. Așa se face că fricțiunile dintre americani și Kontos, precum și alte probleme ivite pe parcurs, transformaseră tabăra, încă de la începutul verii, într-o zonă foarte tensionată.

•

— Iată de ce vreau să cercetez cu atenție totul *cât mai repede*, îi spuse Claire lui George în ziua următoare.

— Doar din cauza lui Kontos? Știu că e un om dificil, dar am dat peste ceva special aici. Așa că trebuie să umblăm cu grijă, căci în caz contrar…

— În caz contrar vom intra în criză de timp.

— Sunt sigur că de îndată ce Kontos va vedea ce-am descoperit ne va lăsa să rămânem până la sfârșitul lunii.

Claire nu-i spuse lui George că fusese pipăită în cortul cu articole de olărie. Kontos plecase încărcat de o furie mocnită, ceea ce nu era un semn bun.

— Ne-a fost retrasă permisiunea de a mai rămâne, îți aduci aminte?

— O simplă formalitate.

— Ha! Mai avem o săptămână. Punct. Kontos se va ține de litera regulamentului, poți fi sigur de asta.

— Exagerezi. Bine, recunosc că nu s-a prea înțeles cu noi. Dar, pentru numele lui Dumnezeu, e un om de știință veritabil...

— Și Colonel în Garda Internă proaspăt înființată.

— Și ce-i cu asta? Guvernul împarte titluri și grade în stânga și-n dreapta. Politicieni de operetă.

— Ascultă, eu comand aici.

Claire se ridică în picioare, mânioasă. Tocmai își amintise că faptul de a-l domina pe adversar privindu-l, la propriu, de sus, era o manevră utilă. O lucire galbenă pătrunse prin pânza cortului, luminând praful de pe cutiile cu cioburi de ceramică ce îi înconjurau.

— Hai să scoatem lespezile de deasupra și dedesubt. *Acum.*

George ridică din umeri. Claire jubilă, însă chipul ei nu o trăda absolut deloc.

— Ar fi mult mai simplu dacă i-am aștepta pe afurisiții ăia de muncitori să se întoarcă, spuse George.

— *Dacă* se vor mai întoarce. În zilele astea se dau în vânt după politică, nu după muncă.

— S-a scris ceva în ziarul de dimineață?

— Aceleași vechi exagerări. Japonia și Brazilia s-au amestecat iar în comerțul naval al Greciei. Atena pretinde că-i vorba de o conspirație financiară internațională.

Claire urmărea cu regularitate evoluția problemelor internaționale, însă nu prea o interesa să aibă o poziție partizană. Îi era de ajuns efortul de a-și prezenta viața ei profesională.

— Ha! Cine să-i dea bani unui comunist pe ducă? Vreo veste din SUA?

— Președintele a mers mai departe și a anunțat Națiunile Unite că ne vom retrage total în următorii trei ani.

— Serios? N-am crezut că se va ajunge până aici.

— Națiunile Unite au alternativa de a-și revizui comportamentul ori de a părăsi orașul.

— Pare ceva serios.

— Și s-a încheiat referendumul din California. Are să fie divizată în două state.

— Ce nebunie! Și numai din cauza drepturilor asupra apelor?

— Ecologiștii contra fermierilor.

— Și mai ziceau că grecii sunt iritabili.

— Trebuia să fi văzut cum m-a privit proprietarul magazinului când am intrat să cumpăr un ziar.

— Hei, nu sunt surprins. O femeie singură și arătoasă într-un orășel ca ăsta…

Ea scutură exasperată din cap, ignorând ca de obicei complimentul.

— Nu vorbeam despre priviri de genul ăsta. Omul era pur și simplu ostil.

— Aha. Și totuși mi-ar fi utile câteva mâini în plus pentru a rezolva treaba cu zidul ăla, care…

— Te voi ajuta *eu.* Haide.

•

Înlăturară mai întâi blocul de la bază. Înlăturarea acestuia era cea mai puțin periculoasă, deoarece era clar că nicio greutate semnificativă nu se sprijinea pe el. Îl extraseră din zid, scoțând la iveală baza rocii negre, și zăriră o singură linie dreaptă dăltuită în partea de jos.

— Ciudat, spuse George. Nu-i un model prea complicat.

— Poate-i doar un semn „Cu partea asta în jos”.

— S-ar putea. Nu toate semnele trebuie să aibă un înțeles complicat.

Se aplecă să studieze linia dăltuită în piatră.

— Există niște praf deschis la culoare prins în urmele lăsate de daltă.

— Da. Și mai ce? întrebă Claire.

Era clar că George vroia să-i paseze ei toată responsabilitatea. Așa că și-o asumă:

— Hai să scoatem blocul de deasupra.

— Cum? S-ar putea ca întregul perete să cedeze.

Ea își strânse buzele, gândindu-se.

— Construim un eșafodaj în jurul cubului. Pe urmă scoatem blocul de deasupra cu ajutorul frânghiilor și scripeților.

George oftă.

— Ar fi cu mult mai sigur dacă am aștepta să ne sosească ajutoare.

— Și-ar fi târziu. Poate prea târziu. Hai să ne-apucăm de treabă.

•

Deja gâfâiau amândoi din cauza efortului când blocul superior se desprinse din locașul lui, legănându-se ușor în plasa de frânghii și lanțuri.

— Dar asta-i scriere liniară! strigă George.

— În *piatră.*

Claire se zgâia la cele trei rânduri de simboluri expuse acum vederii. Literele fuseseră realizate prin tăieturi drepte făcute în piatră.

— Nimeni n-a găsit până acum scrieri pe piatră. Doar pe lut.

— Uită-te cum se reflectă lumina pe suprafețele dăltuite, spuse
George.

Claire se ghemui sub blocul care se legăna și apropie lampa mai mult de el.

— Praf deschis la culoare în interiorul șanțurilor. Praf de argilă probabil. Pare încă umed și strălucitor.

Se trase înapoi. Fiind înlăturat și blocul superior, puteau aprecia adevăratele dimensiuni ale cubului de calcar negru. Avea înălțimea mai mare de un metru. Din deschizătura realizată prin scoaterea blocului emana un aer stătut, încărcat de izul pământului jilav scos la lumină după milenii. Claire strâmbă din nas. Asocia întotdeauna mirosul acela greu și grețos cu cel pe care-l simțise atunci când participase la deschiderea unui mormânt din Messenia. După două mii de ani, cadavrul încă mai avea atârnate de oase niște rămășițe uscate și zdrențuite. Aerul umed fusese îmbibat cu un iz scârbos, care o alungase din mormânt, provocându-i o senzație irepresibilă de vomă. Mai târziu își arsese hainele pe care le purtase când fusese înăuntru.

Însă aici nu era nici pe departe chiar așa de rău. Duhoarea provenea pur și simplu de la materia organică existentă în sol. Își repetă în gând că nu era niciun cadavru înțepenit în spatele blocurilor de piatră. Mirosul stătut avea să se risipească în scurtă vreme.

— Scrierea aceea…

— Scriere liniară de tip B. Dar știi asta, nu?

Claire se încruntă.

— Da, dar…

Până atunci nimeni nu mai văzuse scrierea liniară de tip B înscrisă pe altceva decât pe tăblițele de lut folosite pentru ținerea socotelilor. Epoca de bronz egeeană nu avansase dincolo de meșteșugul simplu de ținere a socotelilor dezvoltat mai devreme în Siria și Mesopotamia. Scribi din întreaga Peloponezie țineau socoteala tranzacțiilor – probabil pentru a cunoaște situația taxelor ce trebuiau percepute – pe tăblițe de lut nearse. Erau liste care țineau socoteala lingurilor, a ceaunelor, a căzilor, a tăblițelor de ivoriu încrustate, a taburetelor de abanos, a servitorilor, a armelor, a carelor și a altor numeroase asemenea detalii. Păstrate cu grijă pe rafturile din camerele arhivelor din palate, aceste tăblițe au ars, întărindu-se, în timpul incendiului care a mistuit civilizația miceniană. Precum pasărea Phoenix, tăblițele ieșiseră la iveală din flăcări, pentru a readuce la viață acea lume pierdută.

Claire își amintea acele tăblițe, își amintea semnele ascuțite, compuse din linii rugoase pe margini, pe care oamenii din vechime le trăseseră pentru a ține socoteala grânelor, a vitelor, a ulcioarelor cu vin. Era remarcabilă descoperirea unor astfel de semne, înscrise în piatră, aici în mormânt. Ar fi trebuit să fie emoționată. Însă ceva…

— Nu-i scriere liniară de tip B! exclamă ea.

George se întoarse spre ea, privind-o neîncrezător.

— Ce? N-am studiat-o foarte amănunțit, dar pot recunoaște unele elemente.

— Privește încă o dată. Există similarități, dar acestea pot fi cauzate de utilizarea unor tehnici diferite în cazul pietrei și în cazul lutului.

— Dar toți cei de aici foloseau scrierea liniară de tip B.

— Asta așa-i.

Gânditoare, își atinse buzele cu vârfurile degetelor, observând abia pe urmă că acestea îi erau pline de praf. Tresări și scuipă, cuprinsă de un frison.

— Uh!

— Da, e cam închis aerul aici, nu-i așa?

— Fă niște fotografii. Eu… am să mă duc să consult niște referințe.

Ieși grăbită din mormânt și alergă de-a lungul celor șaptezeci de yarzi ai *dromos*-ului. Trase adânc aer în piept, aspirând

aroma dulce a ienuperilor aflați în împrejurimi. De-a lungul potecii, tufele groase asemănătoare celor de ilice, însă având ghinde mult mai mari, bucurau ochiul. Își însemnă în memorie să încerce să afle numele plantei respective. Însă pentru moment avea altceva de aflat.

Și nu-i trebuiră mai mult de zece minute ca să afle ceea ce căuta.

— Ei bine, ai avut dreptate doar pe jumătate, spuse ea în timp ce păși iar pe sub uriașul buiandrug, pătrunzând în încăperea plină de ecouri.

George declanșă încă o dată blitz-ul și apoi se întoarse spre ea.

— Care jumătate?

— E într-adevăr o scriere liniară. Dar nu de tip B. E de tip A. George încremeni.

— Nu se poate.

— Ba da. Am reușit să identific opt dintre simboluri.

Îi întinse o carte.

— Verifică-le și tu, ca să te convingi.

— *Nu* se poate.

Luă cartea și o orientă spre lumină, pentru a putea cerceta semnele transcrise de pe tăblițele de lut. Le cercetă, ușor uluit, iar capul lui blond începu să se răsucească într-o parte și-n alta, întorcându-se când spre paginile cărții, când spre literele săpate în blocul de piatră.

— Ei bine… Înțeleg ce vrei să zici. Dar cum a ajuns *aici*?

Claire păși până în dreptul unei lămpi care spânzura atârnată de o bârnă și își întinse mâna ca să pipăie semnele săpate în piatră. Când le atinse brațul îi tremură ușor. Nările ei adulmecară mirosul acela greu, stătut. Se retrase câțiva pași.

— Probabil a fost adusă din Creta, spuse în șoaptă. Sau mai degrabă un muncitor cretan a dăltuit semnele. Scrierea liniară de tip A transcria limba Minoică sau pe cea Eteocretană.

— Mare noroc pe capul nostru, ce să zic! Scrierea liniară de tip B a fost descifrată prin anii ’50, nu? Oare când va face cineva același lucru și cu scrierea liniara de tip A?

Ea clătină din cap, continuând să privească șirurile de linii enigmatice. „*Ar trebui făcută o analiză a chestiei ăleia din scobituri, lut, vopsea, ce-o fi*”, se gândi ea.

— Probabil niciodată.

— Dar există noi tehnici pe calculator, metode de…

— Ai nevoie de un referent. Ceva cu care să stabilești o corespondență.

Claire își răscoli amintirile rămase de pe urma lecturilor făcute în urmă cu zece ani. Își aduse aminte cum Alice Kober arătase că existau în silabele finale ale cuvintelor scrise cu scrierea liniară de tip B modificări care dovedeau că era vorba de o limbă flexionară și cum un arhitect britanic intercorelase vocalele, predicțiile lui fiind apoi confirmate de noile tăblițe care fuseseră descoperite la Pylos. Scrierea liniară de tip B era grecească. Grecii preluaseră silabarul semitic, adăugaseră sunete vocalice la semnele conținute de el și inventaseră astfel semnele consonantice. Așa se născuse primul alfabet complet și un adevărat limbaj scris. Însă nu era chiar sigur dacă așa stăteau lucrurile, ori dacă nu cumva minoicii realizaseră cei dintâi acest lucru cu scrierea liniară de tip A. Nimeni nu putea fi sigur în privința aceasta.

— Până acum nu deținem astfel de informații despre scrierea liniară de tip A, continuă Claire. Nimeni nu știe cum suna limba minoică.

— Poate că inscripția asta ne va oferi o bază de pornire, spuse George, înălțând trepiedul aparatului de fotografiat până în dreptul inscripției.

— Aceasta este unica inscripție în piatră care folosește scrierea liniară de tip A, spuse Claire, urmărindu-l cum făcea fotografii de prim-plan.

— Arată ca un fel de capac de sarcofag.

George era transpirat și fața îi era acoperită de praf, iar pe pantalonii și pe cămașa lui se așternuse de mult un strat fin de particule deschise la culoare.

— Hm. Însă cum explici ornamentul de chihlimbar? Și-apoi micenienii foloseau mormintele săpate în piatră, dar nu și sarcofagele. Și chiar dacă le-ar fi folosit și n-am descoperit noi niciunul până acum, de ce să fi vârât capacul sarcofagului în spatele unui zid?

George zâmbi subțire.

— Ca să-l ascundă?

— De cine? De răposatul rege?

— Asta așa-i. L-au dosit și-apoi au însemnat zidul pe partea exterioară, în dreptul lui. N-are nicio logică.

— Trebuie să facem măsurători, teste. Mai ales în ceea ce privește materia aia strălucitore din interiorul adânciturilor lăsate de daltă.

— Roca în sine n-are nimic special. Calcar negru obișnuit.

Claire începu să degajeze zona, pentru a face loc echipamentului.

— Poate. Lângă Vafio există o casă de țară ruinată. Doar câteva porțiuni din zidurile de calcar se mai țin încă în picioare. Păstorii și-au mânat oile pe lângă ea vreme de mii de ani și lâna lor, frecând calcarul, l-a făcut să strălucească precum marmura. Existau legende locale care spuneau că acelea erau ultimele rămășițe ale zidurilor unui grandios palat de marmură. Echipa de la Harvard care a lucrat la acel sit și-a pierdut vreo câțiva ani până a descoperit adevărul.

— Crezi că ar trebui să facem o analiză pentru metale?

— Ai ghicit. Vreau să știu ce se află în șănțulețele acelea.

— Colonelul-doctorul Kontos n-are să-ți lase prea mult timp pentru a face analize peste analize, o mustră el. Va împacheta obiectul într-o ladă și-l va face să ajungă la Atena în cel mult o săptămână. Numele domnului colonel va fi, bineînțeles, înscris pe toate fețele respectivei lăzi.

Claire se încruntă.

— Auzi ceva?

— Ce? Nu. Uite ce e, nu-ncape îndoială că Kontos va prelua el însuși săpăturile. Face presiuni pentru a ajunge directorul general al Departamentului de Antichități și Restaurări.

— Kontos a fost un om de știință valoros, zise ea. Bine recunosc că are slăbiciunea de a se fandosi în uniforma aia, dar…

— Omul ăla-i un maniac!

— E doar patriot. În aceste ultime câteva luni s-a lăsat transportat. Și pot să-i înțeleg rațiunile. Pur și simple ia apărarea țarii sale.

Plin de sarcasm, George întrebă, tărăgănând cuvintele:

— Un Tom Paine[3] în togă, nu?

— Sunt sigură că atunci când îi voi spune ce am descoperit ne va mai acorda ceva timp ca să rezolvăm problema.

George ridică o sprânceană.

— Hei, parcă aud iar huruitul jeepului ăluia.

---

[3] Paine, Thomas – scriitor și gânditor politic american (1731-1809). (N. tr.).

— O, nu! *Nu se poate* să se întoarcă azi! spuse ea, cuprinsă de agitație.

— Acum ai șansa să afli care sunt efectele minunatei rațiuni asupra colonelului.

Știind că sarcasmul lui George avea să-l scoată din sărite pe Kontos, Claire își spuse că nu trebuia să-i lase pe cei doi să se apropie unul de celălalt.

— Stai aici și continuă-ți treaba.

— N-am de gând să pierd spectacolul nici dacă...

— Nu! De fapt, închide ușa. Haina diplomației nu-ți vine tocmai bine. Nu vreau ca el să urce până aici.

George chicoti.

— Crezi că poți să te descurci cu el?

— Desigur, spuse ea cu nesiguranță în glas.

4

Îl găsi pe Kontos împărțind ordine muncitorilor. Aceștia încărcau lăzi într-un camion cenușiu, marca Nissan.

— Ce se-ntâmplă? întrebă ea.

— Am venit să iau echipamentul nostru, și vestigiile rămase.

— Ce? Mai avem câteva săptămâni...

— Nu. Am vorbit și cu ceilalți și s-a căzut de acord că nu vi se va îngădui să rămâneți până la sfârșitul perioadei.

Se întoarse spre ea și zâmbi sec. Apoi, cu mișcări apăsate, se întoarse și porni spre cortul care adăpostea piesele de olărie.

Claire se grăbi să-l ajungă.

— Atunci până când?

— Am obținut pentru voi încă două săptămâni.

— Două...

— Cel mult.

Kontos ridică pânza de la intrarea cortului și pătrunse în căldura înăbușitoare din interior. Claire ambalase deja obiectele de ceramică în lăzi pe care el începu să le însemneze cu trăsături rapide de stilou. Păstrându-și încă zâmbetul pe buze, Kontos parcurse intervalele dintre lăzi cu viteză intenționat ridicată, bucurându-se vădit că o poate face să se țină după el ca pe cineva care ține neapărat să depună o jalbă. Claire scrâșni din dinți.

— Nu poți să faci asta!

— Guvernul meu o face, nu eu.

— Vei pune în primejdie relațiile dintre noi, vei…

— Există și alți oameni de știință în această lume. Alte surse pentru banii pe care-i prețuiți atâta.

— Nu-i vorba de asta! Am descoperit…

— Prietenii noștri arabi apreciază faptul că îi expulzăm pe sioniști. Deja ne vând petrolul mai ieftin decât voi. În curând poate că are să ne vină din partea lor mai mult ajutor care să susțină Grecia în încercarea ei de a-și descoperi propria istorie, știu că așa are să se întâmple.

Își savura vorbele în timp ce lucra, vioi și eficient.

— Alexandros, trebuie să existe un mod de a rezolva chestiunea asta.

Se opri cu stiloul în aer.

— Da? Așa crezi?

— Avem nevoie de timp. Am descoperit ceva…

— Faptul că te rogi nu schimbă lucrurile cu nimic.

— Sunt niște aspecte importante…

— Ne vom ocupa noi, grecii, de ele.

— Sună-l pe Hampton. El îți va…

— N-are rost. Asta-i problema noastră. A mea și a ta.

— A noastră?

El înaintă spre ea. Zâmbetul îi deveni puțin mai cald.

— Poate că am avut o neînțelegere.

Confuzionată, ea spuse:

— Dacă vorbești serios, atunci sper că un om de știință de talia ta…

El se întinse și o prinse de antebraț, apoi se apropie de ea.

— Oricum, încă nu-i prea târziu.

Începu să-i mângâie sânii cu cealaltă mână. Gestul fusese atât de neașteptat încât pentru a clipă ea încremeni, nevenindu-i să creadă că așa ceva se putea întâmpla așa de brusc.

Șocată, trase spasmodic aer în piept, simțind mirosul lui acru de mosc. El se înghesui în ea, îmbrățișând-o.

— Nu… nu!

Se răsuci de la pieptul lui. Însă mâinile lui mari îi țintuiră brațele și el îi șopti drept în față:

— Am avut o neînțelegere. Totul se poate schimba.

— Nu!

— Nu vrei să-mi acorzi nicio șansă.

— Nu, nu în felul ăsta.

Se smulse de lângă el, lovindu-se dureros de o masă. Cioburi de ceramică se împrăștiară pe jos.

— Atunci cum? întrebă el inexpresiv.

— Niciodată!

Buzele lui se strâmbară.

— Am încercat cu tine a doua oară. N-ar fi trebuit să mă deranjez.

— Ai al dracului de multă dreptate în privința asta.

Îmbujorată, gâfâind, își șterse fruntea de sudoare. Se simțea murdărită și știa că i se urcase sângele în obraji.

— Nu suntem copii noi doi.

— Ei bine, eu una nu sunt.

Kontos își strânse fălcile.

— Foarte bine. Înțeleg. Chiar dacă tu nu înțelegi.

Își îndreptă umerii și se uită să vadă dacă uniforma i se mula perfect pe piept.

— Situl acesta îl veți părăsi cum s-a stabilit. De azi într-o săptămână.

— *O* săptămână?

— Da, acesta-i termenul oficial.

— Ticălosule.

— S-a înțeles?

— Poți să fii sigur.

— Aștept ca mostrele să fie ordonat aranjate în cutii.

— Bineînțeles.

— Vei preda un catalog complet, copii ale notelor.

— Poți să fii sigur.

— Toate îmi vor fi predate mie personal.

— Voi face tot ce-mi stă în puteri.

El zâmbi sumbru.

— Asta s-ar putea să nu fie de ajuns.

— Ba ar fi al dracului de suficient, spuse ea sfidătoare.

— Vom vedea.

•

George rămase cu gura căscată de uimire.

— *Ce* ai făcut?

— Bine, poate că m-am înfuriat prea tare.

— *Poate*? „Haina diplomației nu-ți vine tocmai bine". Așa mi-ai zis.

— M-a insultat! Și-a pus mâinile…!
— A simțit nevoia să stăpânească și mai bine limba engleză!
— Sunteți toți la fel, se supără ea.
— Numai pe întuneric. Dar uite ce e, chiar are de gând să ne impună să respectăm termenul ăsta limită de o săptămână?
— Mă tem că da, încuviință ea tristă.
— Fir-ar să fie!
— Dacă nu m-aș fi înfuriat așa de tare…
— Hei, uite ce e, nu te apuca să gândești în felul ăsta. Scârnăvia aia onctuoasă îți face avansuri, profită de poziția lui… Ai făcut exact ceea ce trebuia să faci.
Ea zâmbi.
— Mi-a plăcut expresia de pe mutra lui. Nu-i obișnuit ca animalele lui favorite să-l muște de mână.
Claire urmărise jeepul lui Kontos demarând în trombă într-un nor de praf, apoi urcase către mormânt.
George se apropie de intrare cu capul plecat.
— N-o să apucăm să facem mare lucru. Nici vorbă să putem face tot ceea ce-ar trebui să facem.
— Dacă ar fi fost niște săpături obișnuite, la anul am fi putut…
Tăcu și începu să cerceteze cerul uscat. Zgomotul făcut de brizanți era purtat până la mormânt de o briză trecătoare. Spuse, cu o certitudine proaspăt descoperită:
— N-are să existe un an viitor.
George îi aruncă o privire în care se citea îndoiala.
— Hei, ăsta a fost doar un incident. Iar el e doar un ins și nimic mai mult.
— Dar nu ne putem baza pe asta.
Vârându-și mâinile în buzunare, George începu să râcâie o piatră cu piciorul.
— Numai strângerea taberei ne va consuma o bună bucată din săptămâna asta.
— Muncitorii se vor întoarce. La plecare Kontos nu s-a oprit din drum decât ca să-i țină o predică în privința asta administratorului taberei.
— Ei și? Sunt necesare luni întregi pentru ca vestigiul ăla…
— Nu și pentru o inspecție preliminară. Putem să ne strecurăm pe lângă el și să vedem dacă e ceva în spatele lui. Putem să trecem prin sită solul de acolo ca să căutăm indicii.

— Ei și? Dacă Kontos închide situl și nu ne mai lasă să ne întoarcem, *el* va fi cel care va pune mâna pe ce-i mai bun. Va avea vreme să facă analize de laborator, să adulmece primprejur în căutarea altor vestigii…

— Uiți un singur lucru. El nu știe că obiectul ăla se află aici.

George se holbă la ea.

— Ce? Nu i-ai spus?

— N-am apucat. A deturnat cu mare artă conversația, astfel încât să ajungă să-și joace rolul lui de mascul feroce care preia conducerea. N-am putut să strecor o vorbă.

— Aha.

— Asta face parte din diplomația mea. Credeam că am să-l pot lămuri să ne mai acorde un răgaz dacă aveam să-i spun că am descoperit ceva important.

— Mda. S-ar fi putut să meargă.

— Da, spuse ea, și apoi oftă. Dar n-am apucat să aplic stratagema.

— Administratorul taberei știe ceva. Le va spune muncitorilor. Kontos va prinde de veste.

— Da, însă omul știe doar că am găsit *ceva*, dar nu știe ce.

— Ai dreptate. Pot să-l iau deoparte și să-l lămuresc să nu le spună nimic oamenilor, să-i explic că domnul colonel doctor nu vrea să se afle nimic despre treaba asta.

— Ba din contră, spune-i administratorului taberei că domnul colonel vrea ca treaba să meargă repede pe-aici, fiindcă închidem prăvălia.

— Bine. Toți vor presupune că Kontos știe despre ce-i vorba.

— Așa am putea câștiga câteva zile…

Iritată, Claire privi linia clară a crestei dealului.

— Și totuși urăsc ideea că trebuie să-i predau lui totul săptămâna viitoare.

— Mda, va obține chestiile importante pe gratis de la lacheii ăștia de laborator.

— Și având în vedere starea lui de spirit, situația politică…

— Da. Va publica totul sub semnătura lui.

— Asta în cazul în care nu facem ceva.

Claire făcu brusc stânga-mprejur și porni să străbată coridorul de piatră care ducea la mormânt.

— Ce?

— Să facem rost de echipament special. Să lucrăm rapid. Poate chiar să facem unele presiuni prin intermediul Universității din Boston.

— Cum? strigă George în urma ei.

— Mă întorc la Boston. Am să iau cu mine fotografiile, jurnalul meu de lucru… Am să mă întorc în două zile.

— Și mă lași pe mine cu toate astea pe cap? întrebă el cu vocea slabă.

— Da. Lasă-i pe muncitori să strângă tabăra. Iar tu continuă să sapi.

PARTEA a II-a

1

John Bishop nu se simțea în apele lui când trebuia să care după el o umbrelă. Bostonienii îi spuseseră că acea vijelie puternică, respectabilă, era doar prima dintr-un lung sezon plin de asemenea evenimente meteorologice, așa că se înarmase cu o solidă armă defensivă care încerca să-i zboare din mână, purtată de o energie alarmant de intensă, și ale cărei dimensiuni păreau absolut exagerate, având în vedere burnița fină și cenușie care umplea aerul, suprapunând peste blocurile de cărămidă de pe Commonwealth Avenue o tentă suprarealistă. Coti pe Mass Avenue și nasul i se încreți adulmecând aroma puternică de cartofi prăjiți, de cheeseburgeri și de untură proaspătă care plutea deasupra pavajului crăpat. Roiuri de studenți se înghesuiau înăuntrul bodegilor înșirate de-a lungul străzii.

Își îndreptă atenția spre persoanele de sex feminin care mergeau pe Beacon Street, îndreptându-se spre UB[4]. Ca și el, cărau după ele geamantane burdușite. El căpătase acest obicei pe când era student la Universitatea din Rice și încă mai echivala, în mod inconștient, efortul fizic cu munca productivă. O femeie cu picioare lungi, ai cărei pantaloni erau vârâți în niște cizme înalte, negre, îi reținu atenția.

Întotdeauna îi plăcuseră femeile înalte, datorită inerentei lor posturi regale. Înălțimii sale îi lipsea foarte puțin ca să atingă șase picioare[5], însă ieșise și cu femei care erau cu patru inchi[6] mai aproape de paradis decât el. Un prieten îl ironizase o dată, spunându-i că de fapt nu era vorba de o preferință a lui, ci de o strategie bazată pe Adevărul general acceptat că femeile înalte aveau mai puțini pretendenți, fiind de aceea mai ușor de stăpânit. John își dădu seama că era o ipoteză destul de plauzibilă, având în vedere că el era un tip mai degrabă comun,

[4] UB – Universitatea din Boston. (N. tr.).
[5] Picior – unitate de măsură egală cu 30,5 cm. (N. tr.).
[6] Inch – unitate de măsură egală cu 2,54 cm. (N. tr.).

cu un păr șaten lipsit de strălucire și cu niște ochi de un albastru cenușiu. Poate că priceperea lui atletică – care atinsese o culme în vremea liceului și decăzuse constant după aceea – ar fi putut să-l avantajeze în vreun fel dacă s-ar fi dedicat mai mult jocurilor de societate în loc să facă jogging de unul singur și să joace ocazional fotbal cu vecinii. Însă acea acuzație a prietenului său trecuse pe lângă țintă. Pur și simplu îi plăcea ca ele să fie înalte, le plăcea atâta vreme cât nu se cocârjau, făcând jalnice eforturi să pară mai scunde. Căci i se părea evident că nici unei femei nu-i stătea bine când încerca să pară ceea ce nu era.

Traversând Storrow Drive o dată cu mulțimea care-și manifesta zgomotos nerăbdarea de a începe ziua, John păși pe podul Harvard, care, se gândi el, se numea astfel fiindcă se înfigea direct în mijlocul ITM[7]. Podul era scund și urât, întinzându-se cu o spartană economie peste Charles River. O ambarcațiune trecu pe sub pod. Echipajul ei vâslea susținut, tăind un siaj clar pe oglinda apei. John își aminti că citise într-un pamflet că „persoanele care cad accidental în apele Charles River sunt insistent sfătuite să își aducă la zi vaccinurile antitetanos". O rafală bruscă și vijelioasă estompă siajul lăsat de vâslași în urma lor. Aceștia se dădură bătuți și virară spre debarcaderul institutului. John se cocârjă, trăgându-și umbrela mai aproape, și se gândi că probabil nu fusese prea inspirat când, la plecarea din Berkeley, își vânduse mașina. Mașinile care treceau pe lângă el îl împroșcară din abundență cu apă. Tot restul drumului glumi, spunându-și că acestea îl pedepseau pentru că se dovedise neloial față de o rudă de-a lor.

Falanga de clădiri a institutului, având culoarea cenușie a betonului, era rigidă, neatacată nici măcar de un singur vrej de iederă și foarte impozantă. Ferestrele tivite cu negru ale vechilor clădiri atrăgeau ochii spre ele, iar clădirea principală răsplătea efortul de a ridica privirile cu domul auster, copiat după moda romană, care-o încununa. Pe suprafețele laterale ale cornișelor stăteau înscrise principii axiomatice, care presupuneau că știința nu-i doar un set de legi, ci în primul rând munca meșteșugită a unor oameni vii. Numele lui Aristotel, Newton, Darwin erau dăltuite cu majuscule, iar înscrise cu litere ceva mai mici apăreau numele lui Maxwell, Boyle, Lobacevski și ale altora care născociseră ecuații, descoperiseră noi elemente chimice,

---

[7] ITM – Institutul Tehnologic Massachusetts (N. tr.).

aflaseră răspunsuri la ghicitori. Apoi un avertisment trufaș: noi creăm oameni, ei creează legile, (și cu toate acestea, niciun absolvent al specialităților tehnologice nu apărea pe listă.) Iar mai încolo pe lespedea ce domina coloanele canelate, stătea scris INSTITUTUL TEHNOLOGIC MASSACHUSETTS. Impresia creată era aceea că te afli în fața unui templu secular al înaltei tehnologii. În timpul celui de-al doilea război mondial, cu toate că se ducea lipsă de ele și pe front, baterii antiaeriene fuseseră plasate împrejurul campusului.

Scuturându-și umbrela, John intră, tropăind, în atmosfera călduță a Clădirii Pratt. Îi plăcea în mod special impasibilitatea studenților de aici. Lângă biroul lui, pe un avizier, era prins cu o pioneză un manifest religios al cărui titlu proclama solemn: EXISTĂ LUCRURI PE CARE NU NE E DAT SĂ LE CUNOAȘTEM. Peste coloanele de dedesubtul titlului era mâzgălit: *Da*? *Numește unul dintre ele*! Lui John îi plăcea atitudinea asta, care spunea: ori spune lucrurilor pe nume, ori taci din gură. După ce la Universitatea din Rice, pe toată perioada doctoratului, avusese de-a face cu studenți plini de o atenție politicoasă și plicticoși, perspectiva de a lucra cu niște studenți ca acela care mâzgălise afișul era pur și simplu înviorătoare.

Își agăță impermeabilul pe un cuier străvechi de lemn, lăsându-l să se usuce, și deschise puțin fereastra. Îi plăcea să lucreze auzind în fundal plesnetele impetuoase ale stropilor de ploaie, al căror coral aleatoriu mărturisea că o viață tumultoasă se desfășura chiar în acel moment în care el se pregătea să se adâncească în ecuațiile sale.

Niște bătăi rapide în ușă îl făcură să-și ridice ochii de pe calcule.

— E deschis!

Femeia intră, făcu trei pași, privi în jur și apoi se uită la el, încruntată.

— Doctorul Sprangle m-a sfătuit să caut pe cineva de la Catedra de Metalurgie. Sunt Claire Anderson.

John Bishop se ridică și ocoli biroul, ca să-i strângă mâna pe care ea i-o întinsese. Făcu manevra fără a-și lua ochii de pe chipul ei, aproape răsturnând în trecere coșul plin ochi cu hârtii. Felul în care arăta îl izbise cu forța unui pumn dat în plină figură. Nu era o femeie frumoasă, însă unghiurile nete ale feței îl fascinau. Unghiul ascuțit al bărbiei ei înroșite ușor de frig era

armonios rotunjit la vârf. Își ridică privirile de-a lungul obrajilor ei netezi, până în locul unde aceștia se întâlneau cu arcadele delicate care-i umbreau ochii de un albastru strălucitor. Și, da, era și înaltă.

Ea măsură încăperea dintr-o singură privire, zăbovind doar asupra dezordinii de pe birou. Buzele ei ample se rotunjiră într-un arc ușor ironic.

— Sunt de la UB, de la Departamentul de Arheologie, spuse ea, scuturându-i mâna cu fermitate, într-un fel care sugera că-i vorba de afaceri. Te deranjează dacă fumez?

— Nu, minți el.

Ea se întoarse și se duse să se așeze pe pervazul larg de stejar al ferestrei.

— Încerc să obțin niște ajutor. De la cineva care se pricepe. Mi s-a spus că, de la catedra voastră, Watkins e acela care se ocupă de problemele de metalurgie mai speciale.

— Da?

Cu ani în urmă John descoperise că o aprobare simplă, rostită însă pe un ton întrebător, îi asigura obținerea unei informații în plus, fără a-l angaja în vreun fel.

— Ei bine eu am o asemenea problemă. Am nevoie de cineva care să aducă echipamentul lui Watkins în Grecia, să mă ajute să-l folosesc și apoi, după ce-mi termin treaba să-și asume responsabilitatea de a-l aduce înapoi.

— Watkins e în…

— În China, știu. În concediu.

Trase energic din țigară, producând la capătul ei o porțiune de scrum mai lungă de un centimetru, și își coborî cu rapiditate un picior pe podea. El strâmbă din nas, deranjat de fum.

— Și… s-ar putea ca eu să nu fiu cel mai potrivit pentru…

— Uite ce e, e o treabă simplă. Am pur și simplu nevoie de cineva care înțelege ce-i aia metalurgie. Nu trebuie să cunoști și latura ei arheologică. De asta mă ocup eu.

— Și totuși, eu…

— Știu că ITM cere ca un membru al personalului să se deplaseze la fața locului cu echipamentul. Sunt gata să-ți decontez toate cheltuielile. Subvențiile care ne-au fost acordate de la buget vor acoperi cheltuielile astea. Uite ce e, e vorba de o excursie gratuită până în Grecia. Însă trebuie să plecăm *acum.*

Trase adânc din țigară. Suflă un nor uriaș de fum albastru și scutură scrumul afară, prin deschiderea ferestrei.

— Mda.

John era stăpânit de porniri contradictorii și pentru a-și ascunde nehotărârea se duse să-i aducă o scrumieră de pe birou.

— Mulțumesc, zise ea, zâmbind subțire. Asta încă nu s-a umplut.

— Grecia? Ce regiune?

— Peninsula peloponeziană, lângă Micena.

— Aha.

— N-ai mai fost niciodată pe-acolo?

— Nu. Dar întotdeauna mi-am dorit să merg.

— Din Micena au mai rămas doar ruinele unui palat străvechi. A fost odată centrul a ceea ce noi numim cultura miceniană. La început a fost probabil o ramură a culturii minoice, ai cărei negustori făceau comerț în toată partea estică a Mediteranei. Însă micenienii s-au dezvoltat și au prosperat, și există semne că au devenit puterea dominantă a regiunii cam pe la 1400 înainte de Christos, depășindu-i chiar și pe cretani.

— Aha.

Se sprijini pe birou și-și prinse bărbia în palmă, prefăcându-se că se gândește și aruncându-și din când în când ochii, ca din întâmplare, spre fusta ei roșie, prin care încerca să-i ghicească contururile picioarelor.

— În orice caz, săpăturile noastre se află cam la patruzeci de kilometri de Micena, pe coasta Golfului Argos. E…

— Lângă ocean? Se pot face scufundări în zonă?

Clipi luată prin surprindere.

— Nu știu.

— Presupun că apa e caldă în perioada asta a anului.

— Desigur. Te pricepi la… scufundări?

El încuviință, plin de entuziasm.

— În Texas am învățat. Nu erau prea multe de văzut pe acolo, dar în schimb ne distram de minune.

— Sunt sigură că vei găsi locuri excelente pentru scufundare în apropierea sitului, spuse ea cu cordialitate. E chiar pe coasta oceanului. La Spetsae, o insulă aflată în apropiere, au făcut cercetări arheologice submarine Mattews și Brown.

Încheie inspecția furtivă pe care o făcuse asupra contururilor trupului ei, declarându-se mulțumit de constatările făcute. Era zveltă ca un țipar, însă cu șolduri amplu rotunjite, promițând exploratorului avid un teren întins și încă necercetat. Așa vedea femeile care-l atrăgeau: ca pe niște teritorii necunoscute, line și bogate, complexe ca niște continente.

— Sună promițător, fu tot ce reuși să spună.

Ea își azvârli țigara pe fereastră, trimițând-o direct într-o băltoacă de pe alee.

— Singura condiție impusă este aceea că trebuie să pornești la drum mâine.

— *Mâine*? întrebă, smuls brusc din reverie. Nu se poate să…

— Am să-ți explic în avion. Am rezervat deja locuri. Ține.

Scotoci prin geantă și scoase un bilet pentru o cursă a companiei TWA.

— Nu prea pierzi vremea, spuse el admirativ.

— Nu, n-o pierd. Niciodată n-am pierdut vremea.

Se ridică.

— Poți să vii?

— Ei bine…

Mintea lui se învârtea printre miriade de detalii.

— Da, zise, sunt cercetător, așa că nu trebuie să-mi fac griji în privința predării cursurilor.

Ea zâmbi.

— Așa m-am gândit și eu. Am aflat din registrul de personal. Erai primul de pe listă care nu aveai obligația de a nu preda cursuri. Așa că m-am gândit că primul de pe listă e și cel mai bun.

El zâmbi sarcastic.

— Ei bine, doamnă, cred c-am avut noroc că n-ați observat că postdoctoranzii sunt puși pe listă doar în funcție de numerele birourilor lor.

— Oh.

Buzele ei ample se curbară iarăși, de astă dată într-un zâmbet autoironic.

— Ia zi, nu cumva situația politică e cam instabilă pe-acolo?

Citise că grecii urmau să semneze cu sovieticii un fel de acord comercial preferențial. Cu câțiva ani în urmă refuzaseră să le prelungească Statelor Unite contractele de închiriere pentru bazele navale și aeriene de pe teritoriul grecesc și se făceau

presupuneri că Uniunii Sovietice avea să i se acorde privilegiul de a se instala în acele baze, în schimbul achitării unui preț mai ridicat decât cel plătit de americani. Între timp, din rațiuni financiare, SUA încerca să-și reducă trupele din Europa, confruntându-se cu aliații ei șovăielnici din NATO, care se aflau în mijlocul unei recesii permanente și accentuate. Bunul simț sugera că Uniunea Sovietică avea să ajungă în cele din urmă să fie mai puțin paranoică și avea să-și reducă și ea trupele. Până atunci n-o făcuse. Mai mult, prin pierderea bazelor americane din Grecia, politica SUA în Orientul Mijlociu era pusă în pericol. Curentul politic era vădit potrivnic Israelului, mai ales de când SUA îi presase să realizeze un acord care-i privase de victoria în războaiele siriene. Toate acestea contribuiau la crearea imaginii unei superputeri aflate în dificultate. Cățelușilor nu le place nimic altceva mai mult decât să vadă un fost dulău pus pe fugă. Peste ocean americanii reprezentau o țintă tentantă pentru abuzuri.

Ea ridică nepăsătoare din umeri.

— Are urcușurile și coborâșurile ei. Însă nu uita că nu vom rămâne acolo decât câteva zile. Porni spre ușă.

— Așteaptă… Ce trebuie să aduc? Și echipamentul lui Watkins, va trebui să…

— Să ce? Pur și simplu împachetează-l. Declară la TWA că face parte din bagajele tale personale.

John ezită, însă pentru a-și marca deruta, spuse:

— Nicio problemă. Ai dreptate.

Ea îl privi.

— Bine. Apropo, nu-ți lua prea multe bagaje. E încă destul de cald în Grecia. A, și ține asta.

Îi dădu un pachet.

— Medicamente? întrebă el, privind cuvântul polisilabic de pe etichetă.

— E noua chestie micro-bio. Ia una pe zi. Are să ți se instaleze în pântece și-are să devoreze toți microbii cauzatori de dizenterie.

— Da? spuse John, privind plin de îndoială pachetul.

Nu-i plăcea ideea de a se juca cu propriul său corp. Chiar și atunci când se alesese cu răni de pe urma sporturilor practicate refuzase să ia medicamentele ce-i fuseseră prescrise.

— Nu-ți face griji, n-are efecte secundare, spuse Claire ușor amuzată. Ai încredere în știință.

— Credeam că rostul științei e tocmai acela de a te face să nu te limitezi la a te baza pe credință, spuse John cu sarcasm.

Claire chicoti.

— Ești mofturos. Însă ia-le, totuși.

— Bine.

— Ne vedem la aeroport. Să nu întârzii.

— N-am să-ntârzii, spuse el, încercând să-i inspire încredere.

Vru să mai spună ceva, însă ea dispăruse deja, fără a-și lua măcar rămas bun. Se sprijini iarăși de birou și oftă. Biroul era îmbibat de mirosul acela searbăd de tutun pe care nu-l putea suferi, și totuși, nu era un preț prea mare, căci în schimb petrecuse câteva momente alături de o femeie delicioasă. Ea îl țintuise cu privirea încă din prima clipă, făcându-l să i se taie respirația. Ceea ce nu i se mai întâmplase de vreo câțiva ani buni, de când se despărțise de Ann. Posibilitățile sugerate de un moment uimitor și plăcut ca acela trebuiau valorificate. Aspectele minore, ca de exemplu planurile lui personale și obiceiul ei supărător de a fuma, puteau fi lăsate deoparte.

Trebuia să-l anunțe pe Sprangle că avea să-și ia o scurtă vacanță. Din fericire nu se prefigura nimic important pentru el în următoarele săptămâni, căci nu sosise în Boston de suficient timp ca să ajungă să fie foarte ocupat. Avea, totuși, ceva de făcut: să găsească echipamentul lui Watkins și să se apuce să-l împacheteze.

Își adună hârtiile de pe birou. Parcă scrisese cu săptămâni în urmă semnele mâzgălite pe ele.

— Aici, în nord, totul se petrece foarte rapid, murmură.

2

Sfârșitul istoriei îi fu povestit abia în timp ce străbăteau cu mașina drumul de la Atena până la sit. Zborul TWA spre Paris fusese foarte aglomerat. Dolarul era din nou puternic și turiștii se revărsau iarăși în Franța, chiar dacă sezonul turistic se încheiase demult. Trebuise să plătească o taxă suplimentară serioasă ca să i se îngăduie să îmbarce întregul echipament. Iar Claire nu reușise să facă rost de locuri alăturate.

Pe drumul dintre Paris și Atena Claire dormise, însă el rămase treaz, citind instrucțiunile privitoare la echipamentul lui Watkins. Așa că acum clipea somnoros, incomodat de neverosimila lumină portocalie și strălucitoare a zilei, încercând să urmărească peisajul ce alerga pe lângă ei, în timp ce Claire îi prezenta în grabă un sumar al evenimentelor încâlcite petrecute până în acel moment, făcând frecvente digresiuni, insistând asupra detaliilor și folosind fără milă termeni din jargonul tehnic, încredințată că el cunoștea o grămadă de lucruri, ceea ce în realitate nu era întru totul exact.

— Am avut probleme cu Kontos toată vara, începând cu probleme politice și terminând cu neînțelegeri în privința aranjării cutiilor cu exponate. Așa că nu-i de mirare că... Ia uită-te, acolo, vezi? Insula aceea din golf pe care se ridică dealul ăla. E Salamina. Aici a înfrânt Temistocle flota Persiei, arzând corăbiile până la linia de plutire și salvând Atena.

Periferia Atenei părea o linie nesfârșită de construcții de beton. Mai departe se ridicau carcasele cenușii de ciment ale unor case cu două etaje, semănând cu oasele dezgolite ale unui monstru mecanic. Unele dintre apartamentele de la parter erau locuite, exhibând pe la ferestre antene și ghivece cu flori, iar deasupra lor atârna promisiunea scheletică a unei viitoare abundențe. O luară spre vest, având în stânga golful strălucitor, și traversară canalul în dreptul Corintului. Claire parcă mașina chiar lângă malul canalului. Mâncară alune și miere. John se apropie de marginea malului și privi în jos, de-a lungul tăieturii perfecte făcute în stâncă.

— În vremea celui de-al doilea război mondial, când s-au retras, nemții au ticsit canalul cu vagoane, camioane și tot ce le-a stat la îndemână.

— Simpatici tipi. Cât a durat până a fost curățat?

— Ani întregi. Ăsta a fost abia ultimul dintre motivele de ură împotriva străinilor ivite în ultimele două mii de ani.

— Și împotriva americanilor?

Un remorcher intră în gura canalului, trăgând după el un cargou.

— În ultima vreme se pare că da, oftă ea. Hai să mergem.

La fel de zorită fusese și în Atena, la aeroport, grăbindu-se să ia în stăpânire mașina închiriată și lăsându-l pe el să încarce cele opt cutii cu echipamentul lui Watkins, bagajele lor și

echipamentul lui de scufundare, care umpluseră portbagajul și locurile din spate. Spera să mai aibă răgaz să mai revadă o dată manualul de instrucțiuni al lui Watkins înainte ca ea să-i ceară să facă primele teste.

De la Corint cotiră spre sud, urmând linia coastei. Peninsula peloponeziană era ca o mână cu patru degete întinsă spre sudul Mediteranei. Apucară de-a lungul degetului estic, urmând drumuri înguste, albite de soarele de octombrie. O căruță încărcată ochi cu struguri verzi cu boabe pline o obligă pe Claire să reducă viteza, înjură în șoaptă și o depăși, abia reușind să evite coliziunea cu un camion străvechi care cobora spre ei, cu claxonul mugind furios.

— Dumnezeule atotputernic!

Ea râse.

— Am crezut că oamenii blestemă în felul ăsta numai în filme.

— A fost de fapt o rugăciune. Încetinește, cucoană. Locul ăla spre care ne-ndreptăm e aici de trei mii de ani, așa că vreo câteva minute în plus sau în minus n-au să însemne mare lucru.

— Mi-e teamă că nu-i chiar așa. Kontos era așa de furios încât s-ar putea să ne oblige să plecăm mai devreme. S-ar putea să fi aflat că am fost la Boston.

— Cum?

— L-a sunat UB pe Hampton, co-directorul american al programului, chiar înainte să plec din Grecia. Nu știu ce prostii i-a băgat Kontos în cap lui Hampton, însă acesta era tare politicos, cuviincios și înghețat când m-am dus să-l văd. Nu, îmi pare rău, ajutor special? Nu, doamnă. Nu în perioada asta a anului școlar. Mi-a ținut o predică despre resurse. S-a enervat că trebuia să mă întorc. Când i-am zis despre închiderea prematură a șantierului mi-a spus că trebuie să fi făcut eu ceva ca să-l *jignesc* pe doctorul Kontos, că nu-și putea *imagina* ce-aș fi putut face, și m-a întrebat dacă nu cumva credeam că ar fi mai bine să lăsăm lucrurile să mai *aștepte* și pur și simplu să ne retragem la termenul pe care ni l-a fixat Ministerul. Totul pe un ton foarte solemn, pufăind des din pipă, cu o expresie de ogar trist pe chip, tot tacâmul.

— Și tu ce-ai zis?

— I-am spus că am să mă mai gândesc și-am să revin a doua zi ca să-i spun la ce concluzie am ajuns.

Zâmbi cu superioritate. Începu să manevreze cu iuțeală volanul, tăind curbele pe care le făcea drumul, care pătrundea printre niște coline maronii, rotunde.

— Adică azi?

— Ghicit-ai. Ar fi putut să-mi interzică dreptul de a controla fondurile dacă ar fi vrut. Așa că m-am grăbit să cumpăr bilete pentru noi prin intermediul oficiului de la UB, am încasat fondul ce ne fusese alocat și am mai cerut și un avans substanțial pentru cheltuielile de drum.

— Și el încă te mai așteaptă?

— Da, râse ea. Vezi, acum am un avans de o zi față de el. Și după aia m-am dus la ITM ca să recrutez un muritor dintre protejații lui Watkins.

— Și credeam că a intervenit farmecul meu personal.

— Am decis să trec cu vederea că-ți lipseau membrele și aveai defecte congenitale. Când Hampton mi-a spus că n-are să-i dea voie nici unui specialist de-al nostru în metale să vină cu mine, am știut că era...

— Vremea să o ștergi...

— Ai ghicit din nou. Sper doar că Hampton nu l-a sunat pe Kontos după ce-am apărut eu. Nu vreau să afle că am părăsit Grecia. Chiar... Fir-ar al naibii!

Pocni din degete, rotind în același timp volanul cu cealaltă mână pentru a ocoli un asin.

— Ar fi trebuit să sun de la aeroportul din Boston, să-i spun că aveam gripă și să amân întâlnirea cu vreo câteva zile. Asta l-ar fi ținut o vreme în loc pe bătrânul Hampton.

— Vai, dar ce pânză de păianjen țesem, pe când la început...

— D’-apoi ho, scumpule! spuse ea cu un incredibil accent sudic.

El ripostă pe un ton sacadat, rotunjind vorbele:

— Înaltele standarde morale formează temelia societății noastre.

— Ăsta ce-a mai fost?

— Un accent a la Kennedy.

— Mă bucur că m-ai lămurit. Eu credeam că te-ai îmbolnăvit brusc de cancer la limbă.

— Al tău de unde e?

— Al meu ce?

— Accentul ăla.

— Eu nu am accent.

— Ași. Credeam că-i englezesc.

— Am crescut pe Marlborough Street.

— Deci ăsta-i accentul original al celor de pe Dealul Snobilor?

Ea zâmbi sarcastic și-și întoarse privirile spre el.

— Chiar dacă sunt atât de fermecător, nu-ți lua ochii de la drum, zise el pe un ton sobru. Nu la viteza asta.

— Cei din familia Kennedy vorbesc o limbă pe care tatăl meu o numea engloșă. Asta-i engleza pe care-o vorbesc ăia care vin din părțile unde se mănâncă gulaș. Taică-meu a murit cu convingerea că musacaua e o formă bastardă de gulaș.

— Nostim.

Drumul se înălță și se răsucea pe coamele unor culmi accidentate, iar apoi coborî iarăși îndreptându-se spre apele Egeei, care scânteiau în depărtare. La situl aflat într-o zonă deluroasă care cobora spre mare se putea ajunge doar pe niște drumuri nisipoase și denivelate. Urcară spre sud pe un drum stâncos. Datorită vitezei pe care i-o imprima Claire, Fordul se zgudui puternic. Luară o curbă și John tresări, surprins. O pădure de măslini se întindea de-a lungul unei văi înguste, strălucind precum oglinda apei unui râu și unduindu-se precum valurile apei în bătaia vântului care făcea crengile să se legene, trezind în potopul verde izbucniri argintii care semănau cu spuma valurilor unui torent. Briza mătura valea, trezind printre ramuri valuri de furtună.

— Frumos, murmură el.

— Da. Ador Grecia. E locul în care-mi place cel mai mult să sap.

— Și unde-ai mai… săpat?

— În Irak. În Egipt. În Turcia. În fiecare vară de când am terminat liceul și până acum.

— Trebuie să-ți placă foarte mult.

— Bineînțeles, spuse ea, privindu-l surprinsă. E mult mai plăcut decât să stai tot anul închis într-un laborator.

— Și nu cumva îți pui în primejdie cariera manevrând rapid și cu larghețe fondurile alocate călătoriei, fluturându-le ostentativ pe sub nasul lui Hampton? întrebă el, calm.

— Poate. Dar să fiu a naibii dacă am să-i îngădui să mă calce-n picioare.

— Cui? Lui Kontos?

— Lui Kontos, lui Hampton și… ei bine…

Făcu o grimasă și-și întoarse iar privirea spre el.

— Și bărbaților în general.

3

George se apropie de ei înainte ca norul de praf produs de mașină să se risipească. Lui John tabăra i se părea a fi exact așa cum i-o descrisese Claire: o aglomerare de corturi prăfuite, unde muncitori în blue-jeanși și tricouri asudate încărcau lăzi în camioane. Ignorându-l pentru moment pe George, își îndreptă privirile în josul văii, căutând excavațiile. Era desigur vorba de niște simple gropi aliniate într-o rețea rectangulară și mărginite de grămezi de pietre cioplite, sortate după diverse criterii. Locul părea mult prea banal pentru a putea ascunde secrete ale apuselor milenii.

Cercetă pantele maronii din partea stângă și descoperi intrarea mormântului, un coridor cu ziduri de piatră ce se înfigea în pieptul dealului. Acolo era vorba de cu totul altceva. Chiar și de la acea distanță se vedea clar că acel coridor promitea solemn să nu fie doar calea de acces spre o biată gaură săpată în pământ, ci intrarea într-o necercetată lume a trecutului îndepărtat.

Trase în piept aerul răcoros și sărat al brizei care purta spre el rumoarea valurilor mării. Își aminti cum, pe când era mic și călătorise cu mama lui la Atlanta, îl impresionaseră clădirile vechi, a căror vârstă trecea cu mult peste un secol.

Când îi fu prezentat, George îl măsură pe John din cap și până-n picioare cu o privire ironică, însă imediat după aceea fu absorbit de relatarea pe care Claire începu s-o facă povestindu-i pățaniile de la Universitatea din Boston. Mutra acră pe care-o făcu George spunea clar ce credea el despre politica departamentală și despre profesorul Hampton.

— Al naibii de tipic! fu verdictul pe care-l dădu.

— Dacă Hampton îi dă telefon, atunci s-ar putea să mai avem la dispoziție doar o zi sau două înainte ca Kontos să vină-ncoace cu o falcă-n cer și cu una-n pământ, spuse Claire.

— Nu putem face minuni, zise George, arătând spre oamenii care strângeau tabăra. Mai avem multe de făcut și aici.

— E clar că nu te poate opri să strângi tabăra, zise John.

— Nu, ba chiar ne va zori, zise Claire, și, *pe deasupra*, se va ține scai după noi. Ca să nu putem face cercetări la lumina lunii.

— Când are să mă vadă aici...

— Da, asta-i o idee bună. Vom face cercetările *chiar* la lumina lunii. Vom lucra în mormânt noaptea, după ce oamenii pleacă pe la casele lor.

— De ce? întrebă John.

— Pentru că un eventual spion al lui Kontos aflat printre ei să nu remarce nimic neobișnuit.

— Cercetările arheologice se desfășoară de regulă în felul ăsta?

George și Claire priviră unul spre celălalt.

— Nu, spuse Claire, disperată. Aici situația a scăpat aproape total de sub control. Uneori mă...

Vocea i se frânse. Făcu eforturi vizibile să-și recapete stăpânirea de sine.

— S-o lăsăm baltă, zise. N-o să ne lăsăm călcați în picioare de un porc purtând o uniformă elegantă.

George oftă.

— Călătoria asta nu te-a domolit deloc, așa-i?

Ea se întoarse spre el.

— Nu, dimpotrivă. Ai ceva de comentat în privința asta?

George se dădu înapoi, ridicându-și mâinile, cu palmele desfăcute, și chicotind.

— Hei, mă dau bătut. Mă bazam doar pe faimoasa ta diplomație, atâta tot.

— Pentru ce?

— Ei bine...

Își vârî mâinile în buzunare și începu să studieze praful de pe jos. Apoi se hotărî să continue:

— Am sperat că conflictul ăsta dintre tine și Kontos are să se aplaneze, și pe urmă poate că ni s-ar mai fi acordat un răgaz. Doar un pic de destindere a...

— E imposibil. Kontos e de neclintit.

— Avem nevoie de timp. Am găsit ceva. Am reușit să ajung în spatele lespezii și să arunc o privire.

Avântul lui Claire se risipi brusc.

— Serios? Și ce-ai găsit acolo?

— O grămadă de chestii. Vino să vezi.

Descuiară poarta de fier de la capătul *dromos*-ului și-o deschiseră. George o ținea închisă atâta timp cât muncitorii se aflau în apropiere. Ușa masivă din lemn de la intrarea mormântului era deschisă. Pentru John, intrarea în mormânt fu trecerea bruscă de la valea arsă de soare unde ciripeau păsările la o lume întunecoasă, dominată de calm și de o liniște sepulcrală. În gaura din vârful bolții arcuite se montase un capac de lemn care să oprească ploaia și să împiedice pământul să se prăvălească înăuntru, însă acesta nu reușea să altereze percepția imensei mase de deasupra, care apăsa cu greutatea acumulată în ani lungi de istorie.

Când Claire dădu cu nasul de noul eșafodaj construit de George, cercetă din priviri întreaga structură înainte de a se aventura înăuntru.

— Din nou treabă de mântuială. Parcă ar fi un pod construit de cineva care a rătăcit planul construcției.

— Prostii. Ține, nu? Le-am sprijinit temeinic pe cele de sus. Vezi cum am realizat îmbinările în întregul cuadrant de acolo?

— Ai făcut totul de unul singur?

George scutură din cap.

— A trebuit să mai chem doi oameni să mă ajute. Dar am acoperit gaura și celelalte chestii cu pânză. Uite. Le-am spus că înălțăm eșafodajul ca să ne asigurăm că bolta n-are să se prăbușească în timpul iernii, când noi vom fi plecați.

Pânza era încă așezată așa cum o pusese George. Claire se strecură prin eșafodajul de lemn și oțel și dezlegă o frânghie, făcând să cadă pânza care acoperea gaura din zid.

George deplasase puțin un bloc de piatră, făcând suficient loc pentru a se strecura înăuntru. Claire culese de pe jos o lanternă, o aprinse și îndreptă spotul de lumină spre interiorul găurii.

John înaintă cu prudență, având grijă să nu atingă vreo grindă din eșafodaj. Lui i se părea că lespedea cea neagră n-avea nimic ieșit din comun, în afară de porțiunea dăltuită din partea de sus. Pe când se aflau în mașină, Claire i-l descrisese în termeni aproape lirici. Aceea fusese una dintre puținele dați când o văzuse abătându-se de la pragmatismul ei rece.

— Nu-i prea larg locul aici, spuse ea.

— Serios? zise George. Eu am stat două zile pe brânci acolo, scormonind solul.

Așa și arăta. John chiar se întrebase de ce salopeta lui George era acoperită din cap până-n picioare ce un strat uniform de murdărie.

— Și-ai găsit ceva? mormăi Claire.

— Absolut nimic.

— Cât e până jos?

— O jumătate de metru.

— Deci zici că nu-i nicio primejdie dacă intru?

— Nici una.

John o urmări cum se strecoară înăuntru și apoi o auzi scoțând un „Ah!” înbușit. Se aștepta ca George s-o urmeze, dar după un moment ea strigă.

— John. Vino.

Se apleca și pătrunse în cavitatea îngustă, croindu-și cu greu drum pe lângă peretele rece de pământ tasat. Spotul lanternei ei lumina centrul încăperii neregulate, însă ceva întunecat domina peretele opus. Niciunul dintre ei nu spuse nimic. Abia după câteva momente John își dădu seama că era vorba de o gaură. Mai înaintă vreo câțiva pași. Din deschizătură emana un miros sărat, de parcă acolo s-ar fi aflat ceva în putrefacție. „*O groapă*?” se întrebă el. Pe urmă se auzi în depărtare un gâlgâit. Apa mării spălând piatra.

— Ce-i asta? O parte a mormântului?

Ochii lui Claire căpătară luciri galbene, ca ale razelor de lumină pe care le plimba pe pereți

— Nu cred că-i o cavitate naturală. Uită-te în sus.

Deasupra lor, cam la vreo zece picioare, se afla un strat gri-maroniu de noroi întărit. Cam la înălțimea de patru picioare acesta se unea cu un strat de material mai dur, probabil gresie. Roca se întindea în jurul întregii cavități și înainta de-a lungul pereților găurii, oprindu-se doar la mică distanță de blocurile din zidul mormântului.

— Probabil că au săpat până când au dat de gresie, zise Claire, și-atunci s-au oprit și-au construit zidurile mormântului lipite de rocă. Dar aici unde ne aflăm noi trebuie să fi fost noroi.

— Vrei să zici că l-au scos de-aici?

— Nu, nu. Chestia asta e produsă de eroziune. George…

Se apleca să-l strige și-i zări capul ieșind din zona îngustă de la intrarea în cavitate.

— Te întrebi ce-i la capătul puțului ăluia, nu-i așa?, întrebă el, zâmbind. Habar n-am. Am aruncat o frânghie înăuntru și am coborât vreo zece picioare. N-am zărit niciun semn dăltuit pe pereți. Așa cum ziceai, pare să fie vorba de eroziune produsă de apă.

John privi în interiorul puțului.

— Apă de mare?

— E puțin probabil, spuse George. Până la ocean sunt câteva sute de picioare. Oricât de puternică ar fi mareea, n-ar putea împinge apa până aici.

Claire arătă spre stratul de noroi fixat în partea de sus.

— Apa a venit de aici. Infiltrații.

— Fii serioasă, ripostă George. Ca să erodeze atâta piatră…

— Amintește-ți că stâncile sunt compuse din calcar moale. Valurile o rod ușor. Gresia asta…

Întinse mâna și șterse roca. Aceasta se fărâmiță sub degetele ei.

— În Grecia plouă mult, mult mai mult decât ți-ai închipui că poate să plouă într-o zonă cu o climă atât de uscată. Întregul teren are la temelie calcar. De-a lungul mileniilor, infiltrațiile au tăiat în stâncă bazine gigantice. Se găsesc peste tot. Apa de ploaie nu rămâne în stratul superficial al pământului, ci se adună în cavitățile rocilor de dedesubt. De-aia au ei probleme cu agricultura. Așa ceva s-a întâmplat și aici.

— Poate că constructorii cunoșteau aspectul ăsta, spuse George.

— Nu prea cred. Uite ce e, au trecut 3500 de ani. Pe vreme când a fost construit mormântul s-ar fi putut ca această cavitate să nici nu înainteze mai încolo de locul în care ne aflăm noi acum.

— La Micena au folosit izvoarele subterane, nu? Au construit zidurile orașului astfel încât să cuprindă în perimetrul lor o deschizătură în stâncă. Apoi au săpat un tunel care cobora cam vreo douăzeci de metri, doar atâta cât să ajungă la o sursă de apă suficient de bogată.

Claire spuse, făcând un efort puțin prea evident pentru a-și păstra calmul:

— Însă așezarea era în josul pantei, la o depărtare de sute de metri. Pe-aici n-ar putea trece atâta apă câtă îi este necesară

unui întreg oraș. Și-apoi, să facă un tunel de legătură prin interiorul unui mormânt… *Fii serios.*

— Deci crezi că au folosit locul ăsta doar fiindcă li se părea potrivit pentru a vârî înăuntru chestia aia? întrebă John.

Gesturile lui îndreptară atenția spre lespede. Era un cub a cărui jumătate posterioară a feței de jos se sprijinea pe un bloc plat de piatră. Pe partea lui frontală nu se zărea nicio inscripție, niciun ornament. În centrul feței posterioare se găsea o pată de materie gălbuie care acoperea o arie de câteva picioare pătrate.

John stătea într-o poziție incomodă, aplecat pentru a evita să atingă pereții curbați în interior, perfect conștient de gaura care se căsca la câțiva pași de el. Întinse un deget spre materia zgrunțuroasă.

— N-o atinge! răsună puternic strigătul lui Claire în spațiul închis.

John tresări și-și retrase mâna.

— De ce naiba să n-o ating? întrebă, iritat.

— Pot să existe semne și chiar amprente, spuse Claire în grabă, însă pe un ton coborât.

— Parcă ar fi noroi, pietricele și naiba mai știe ce altceva. Nimic deosebit.

— Nu știm ce-i „special” și ce nu mai înainte de a face analizele necesare, spuse ea iritată.

George se târâse înăuntru și li se alătură. Locul era așa de strâmt încât de-abia puteau să se țină suficient de departe de marginea puțului din spatele lor. Cu gesturi discrete, John se lipi de peretele de gresie, ca să fie mai sigur că n-are să alunece spre puț.

— Pare a fi vorba de o incrustare, spuse George.

Îndreptă spotul lanternei spre materia gălbuie.

— Am curățat-o deja de praf, am verificat dacă sunt amprente și așa mai departe. Nimic. Pare bogată în sulfuri. Ia miroase-o puțin.

Claire se aplecă și adulmecă.

— Mirosea a sare.

— Bineînțeles. Umezeala produsă de apa mării a avut destulă vreme s-o îmbibe cu sare. Partea asta a cubului e acoperită cu sare. Vezi?

La lumina lanternei, cristalele de sare luciră pe suprafața aspră a pietrei, dându-i o tentă cenușie. Claire încuviință.

— Probabil ai dreptate. Pot să înlătur stratul de sare și să văd ce-i sub el.

George oftă. Exponatul său surpriză își epuizase atractivitatea.

— Când m-am târât prima dată înăuntru am crezut că am descoperit ceva într-adevăr important. Poate o încăpere secretă în care jefuitorii nu intraseră, ceva de genul ăsta.

— Dar mai rămâne de verificat puțul, nu? interveni John.

— Mda. Am să arunc o privire, dar cred că-i vorba doar de un bazin natural care se deschide în ocean.

Strângând din dinți, John se ghemui lângă gaura puțului. Marginile găurii erau netede, erodate, și străluceau de umezeală. Nu era o suprafață pe care să-ți convină să te sprijini ca să cobori. Fâșii colorate în negru coborau pe pereții puțului până în adâncuri. I se părea că sunt urme de funingine, însă își aminti că apa putea să care noroi negru din straturile superficiale și să decoloreze straturile mai vechi. Probabil că așa ceva se întâmplase și acolo. Oricum, nu era treaba lui să se ocupe de așa ceva. De fapt nimic din toate astea nu intră în aria lui de specializare, și uite că totuși își vârâse nasul pe-acolo și începuse să pună întrebări, adoptând o poză competentă în fața acelor oameni care într-adevăr știau ce făceau acolo...

Se ridică în picioare. Cei doi purtau o discuție pe care n-o putea urmări. Se afla la cel mult un pas de marginea puțului, însă nu îndrăznea să se întoarcă, știind că puțul își deschidea gura în întuneric, la picioarele lui, așteptând ca el să alunece sau să fie împins de cineva care ar fi căzut accidental peste el. Își alungă acea imagine din minte. Era ceva în atmosfera acelui loc, care la urma urmei era un mormânt... Un miros rece și cleios, asemenea mormântului principal. Aici încă nu apucaseră să roiască arheologii, aducând cu ei izul secolului al douăzecilea. Aici se simțea mirosul autentic al antichității. Își șterse fruntea de sudoare și încercă să respire regulat. Spoturile de lumină ale lanternelor se plimbau alene pe tavanul cavității, unde crăpăturile și scobiturile înghițeau lumina, plăsmuind un întuneric pestriț ce părea să i se adune în jurul tâmplelor, îngroșând aerul, iar mirosul înțepător, sărat și infect îi năvălea în nări, alterând aerul rarefiat din spațiul acela strâmt...

— E, hm, cam mare înghesuială aici.

Claire își întoarse privirile spre chipul lui iluminat de lumina slabă reflectată de pereți. El simți că se îmbujorase și se întrebă dacă ea putea să vadă asta.

— Vreau să-mi instalez aparatura afară, spuse el brusc. Vrei să mă ajuți să desfac cutiile, George?

4

John îndepărtă microscopul din dreptul semnelor scrierilor liniare de tip A.

— E într-adevăr metal în șănțulețele acelea.

— Urme de daltă, ripostă automat Claire. Argint? Arată ca argintul.

— Poftiți de vă uitați, doamnă.

John se înclină și făcu un gest larg cu mâna spre impozantul microscop montat pe trepied. Lângă corpul negru și lucios al microscopului erau grupate, pe un disc, lentile și dispozitive de iluminare. Claire se aplecă și își potrivi ochii în dreptul ocularelor.

— Ce se vede de fapt aici?

— Niște produse ale coroziunii, aș zice. Din fericire, coroziunea nu e prea pronunțată.

— Particulele aste verzui sunt de bronz?

— Poate. Dar așa arată și aliajul argintului cu cuprul.

— Și vinișoarele acelea roșcate?

— Rugină.

— Și metalul de dedesubt?

— În momentul ăsta e greu de spus ce e. S-ar putea să fie mai multe. Materialul cu cel mai ridicat grad de electrod se corodează primul. Astfel celelalte materiale sunt protejate și nu se mai oxidează câtă vreme acest metal nu e consumat în întregime. Să zicem că ar fi aici fier, argint și oțel…

— E vorba de epoca târzie a *bronzului.*

— Aha. Să rămânem totuși la combinația asta, ca să-ți explic ce se întâmplă. Fierul s-ar oxida primul. Ar rezulta astfel un strat superficial de rugină. Însă argintul…

— *Văd* ceva strălucitor.

— Bineînțeles, fiindcă oxidarea n-a înaintat prea mult în șănțulețe… Adică în urmele de daltă.

Claire se ridică din dreptul ocularelor și începu să cerceteze conul de chihlimbar.

— Mă-ntreb de ce… Hei!

— Ce e?

— În interiorul chihlimbarului… Am zărit o străfulgerare de lumină albastră.

— Probabil a fost o reflectare a luminii pe un strat interior.

— Nu, a fost *strălucitoare.*

Mai văzuse el așa ceva și înainte.

— Există mică înăuntrul chihlimbarului. Când lumina lămpilor cade pe ea, acționează ca o prismă…

— Dar era *foarte strălucitoare*, insistă ea.

— Ți s-au sensibilizat ochii în bezna din gaura asta.

— Ăăă… Bine, hai să terminăm de analizat materia aia din interiorul urmelor de daltă. Chihlimbarul mai poate aștepta.

John se strădui să-și mai aducă aminte câte ceva din cele citite în „*Analiza metalelor străvechi*” a lui Caley. Cartea conținea în cea mai mare parte o tratare autorizată a unor date relativ simple, însă anumite părți ale secțiunii privitoare la oxidare erau destul de complicate. Își amintea că, pe când era doar un băiețaș, citise că Sherlock Holmes ar fi scris o monografie despre o sută de diverse tipuri de scrum de țigară și despre modurile de a le identifica. Atunci i se păruse o chestie bizară, însă acum, făcând o comparație cu ceea ce-l aștepta aici, nu i se mai părea chiar atât de bizară. Niște echipament suplimentar ar fi fost de mare ajutor. Mai erau niște instrumente în plus, în cea de a treia cutie…

— Nu poți să vezi ce-i cu metalul de sub stratul oxidat? E foarte important.

John ridică din umeri.

— Va trebui să sfredelesc o gaură.

Ea se retrase iarăși în dreptul ocularelor.

— Nu. Nu în partea unde sunt dăltuite semnele.

— Înțeleg că nu vrei să se producă vreo stricăciune. Dar cred că pot să fac o gaură adâncă doar de un milimetru, ca să străpung pelicula superficială plină de impurități.

Sau, mai bine zis, ar fi putut dacă ar fi avut suficient timp pentru a citi manualul. Era splendid de explicit. Watkins scrisese cartea pentru idioții bine intenționați care trebuiau împiedicați să aducă stricăciuni mostrelor din teren și o scrise în așa fel

încât să-i învețe pe aceștia să obțină niște rezultate utile. Pentru oameni ca John, cu alte cuvinte. Însă nici măcar un savant așa de meticulos cum era Watkins nu luase în considerare un nivel de ignoranță ca al lui John.

— Ce tehnică vei folosi? întrebă ea cu îndoială în glas.

— Ei bine, fluoroscopia cu raze X e exclusă, spuse el, precaut. E nevoie de o suprafață prea mare. Mai e examinarea cu microsondă electronică. Se poate face și avem aparatura necesară într-una dintre cutii, însă prin această metodă se examinează o zonă atât de redusă, abia de câțiva microni lățime, așa că nu se pot afla date despre compoziția întregului strat.

Nu-și luase nicio clipă ochii de la ea în timp ce vorbea. Totul părea să fie în regulă.

— Aș recomanda analiza prin activare neutronică, continua el. Am aici o sursă cu intensitate redusă și nu produce stricăciuni ireversibile.

Era, de asemenea și singura metodă ale cărei instrucțiuni le putea înțelege în întregime. Până pe la începutul anilor ’90, activarea neutronică putea fi aplicată doar dacă aveai la îndemână un reactor nuclear care să constituie o sursă de neutroni. Watkins contribuise la elaborarea unui echipament portabil și a unui manual cu instrucțiuni suficient de simple pentru a putea fi înțelese chiar și de arheologi nefamiliarizați cu această nouă metodă de analiză. Echipamentul era format în întregime din „cutii negre”, care trebuiau pur și simplu interconectate. Sursa împroșca înăuntru neutroni, iar dinăuntru ieșeau raze gamma. Un computer minuscul prezenta o imagine a spectrului acestor raze. Studiind înălțimea vârfurilor de amplitudine și poziția acestora în spectrul de energie ar fi trebuit să-și poată da seama cu ce fel de metale aveau de-a face.

Sau cel puțin asta era imaginea pe care i-o dădea manualul, pe care-l citise cu răbdare în avion, în loc să doarmă. Acum plătea datoriile pe care și le făcuse atunci, căscând de zor. Își punea toate speranțele în posibilitatea de a reduce fazele metodei la simple acte mecanice; chestii de genul „conectează X1 cu X3”. Putea să folosească drept acoperire faptul că se pricepea într-o oarecare măsură la electronică.

— Ăăă…

Claire stătu în cumpănă câteva clipe, timp pe care John îl folosi pentru a admira iuțeala cu care ea își plasă un deget pe obraz și își strânse puțin buzele, făcându-le să pară mai pline. Își schimbă sprijinul pe celălalt picior și această mișcare păru s-o pună în altă lumină, subțiindu-i în mod miraculos coapsele sub pantalonii kaki ai salopetei și mutând unghiurile ascuțite în sus, spre baza șoldurilor ei.

— Bine. Fă-o, zise ea, trezindu-l din contemplare.

— Ăă... Acum?

— Bineînțeles, spuse ea, punându-și mâinile în șolduri. Mai avem la dispoziție câteva zile, poate doar câteva ore. Am să te ajut.

El dădu aprobator din cap. Orele pe care le smulsese somnului în avion îl făcuseră acum să fie lent în mișcări, adormit, având aerul că privește totul din spatele unui geam cu sticla murdară. I-ar fi plăcut să-l ajute și George, căci, asemenea tuturor universitarilor, avea convingerea că oamenii care făceau multă muncă manuală trebuiau să aibă cunoștințe mai ample asupra părților electrice și mecanice ale instrumentelor. Însă George spusese că nu se pricepe deloc la analizele metalurgice și la electronică, deoarece în activitatea lui folosea doar lopata, scândurile și proptelele. Și oricum era nevoie de el în tabără, ca să-i țină ocupați pe muncitorii care mai aveau încă ceva treabă de făcut.

Despachetară aparatura și începură să o asambleze. Zgomotele metalice pe care le produceau erau reflectate de zidurile curbate și mucegăite ale mormântului tăcut, viața fiecărui sunet fiind prelungită prin îndelungi reverberații. John nu se grăbi, sperând că avea să-și recapete vioiciunea și temându-se să nu facă vreo greșeală. Era destul de dificil să manevrezi echipamentul printre feluritele blocuri de piatră care atârnau peste tot, susținute de rețele de frânghie. John se ciocni de unul dintre blocuri și întrebă, mai mult ca să aibă pretextul pentru a face o pauză:

— Ăsta de unde-i?

Claire, care scotocea printre instrumentele dintr-o cutie, își ridică privirile.

— E blocul care era așezat în fața conului de chihlimbar. Vezi semnele de pe el?

— Simboluri religioase?

— Nu cred. Erau și piese de bronz care erau montate în ziduri... Sau cel puțin așa presupunem, căci atunci când le-am găsit noi erau îngropate în pământ.

El studie blocul de piatră și-l atinse cu precauție.

— E voie?

Ea zâmbi.

— Sigur. Îmi pare rău că am strigat la tine ieri.

— Nu-i nimic. Cum se face că erau îngropate?

— Piesele de bronz? Au fost smulse de jefuitori. Sau poate de membrii unor procesiuni funerare ulterioare primei înmormântări.

El se încruntă, ușor șocat.

— Profanau mormintele propriilor lor strămoși?

Ea zâmbi din nou.

— Era o cultură total diferită, John. Aparent le ofereau morților cadouri – arme, unelte, hrană și veșminte – care să le folosească în timpul trecerii lor în lumea cealaltă. Dar o dată ce carnea putrezea, considerau că tranziția era încheiată, că morții nu mai aveau nevoie de cadourile funerare. Multe dintre aceste morminte erau locuri de îngropăciune familiale. Când sosea o nouă procesiune funerară, scheletele aflate deja în mormânt erau aruncate la o parte, pentru a face loc noului cadavru. Am găsit oase risipite peste tot în mormânt, la diferite niveluri.

— Deci darurile erau lăsate la îndemâna... morților, pentru ca aceștia să le poată folosi?

Găsea că subiectul era puțin cam tulburător.

— Da, sau erau puse în cutii.

— Atunci cum se face că le ascundeau?

— Nu le ascundeau. Se pare că jefuitorii n-au avut dificultăți să găsească obiectele pe care le căutau. Se mai întâmpla, poate, ca unele să fie îngropate sub pământul adus înăuntru de unele procesiuni funerare.

El era nelămurit.

— Atunci de ce-au ascuns chestia asta? întrebă, arătând spre cubul care se afla în cotlonul său, în spatele masivelor blocuri curbate ale zidului.

— Nu știu.

— Și de ce l-au sculptat, de ce l-au ornamentat, când știau că nimeni nu-l poate vedea?

Claire privi blocul negru de calcar și spuse încet:

— Ăsta-i un aspect care m-a deranjat și pe mine.

El își trecu o mână peste blocul suspendat în leagănul de frânghii. Îi plăcea să-i simtă răcoarea și asprimea, micile crestături pe care un meșteșugar de mult răposat le făcuse, desprinzând așchii de pe laturile care aveau să fie ascunse vederii, pentru a fasona unghiuri și muchii surprinzător de precise.

— Erau niște semne în exterior care conțineau un anumit mesaj… însă nimeni nu fusese îngropat dincolo de acest bloc. E doar un cub pe care s-au dăltuit semne. Și ornamentul ăla, conul… Ciudat…

Se aplecă să examineze mai de aproape fața aceea a cubului, în vreme ce Claire descâlci un mănunchi de cabluri și-l așeză pe pătura pe care o întinseră pe jos. John insistase ca piesele componente ale aparaturii să fie ordonate sistematic înainte de a fi asamblate.

— Cum datați diferitele niveluri? întrebă.

— Ce zici? întrebă Claire, care se concentrase asupra componentelor echipamentului și nu auzise întrebarea, care fusese acoperită de zăngănitul unor piese metalice pa care tocmai le scotea din cutie.

— Datele diferitelor înmormântări. Cum…

— A, da. Analizăm cioburile de ceramică. Cunoaștem cum au evoluat diferitele stiluri de realizare a obiectelor de ceramică, și dacă găsim și lemn, putem face o datare cu Carbon 14.

— Așa e, zise el, trecându-și degetele peste muchiile blocului. Ce-i chestia asta sfărâmicioasă?

— Mortar.

— Și urmele astea de-aici?

— Nu știu. Cineva a îndepărtat cu dalta mortarul din partea exterioară. Mai sunt și cele din apropierea muchiei.

— Par a fi zgârieturi, nu urme de daltă.

— Da, așa par.

— Tipu’ a folosit un cuțit, sau ceva de genul ăsta.

— Ce zici? întrebă ea, fără să-și ridice privirile.

— S-ar zice că dacă cineva ar fi vrut sa facă o treabă serioasă ar fi folosit unelte potrivite.

— Chiar și în antichitate oamenii se mai grăbeau și mai făceau și treburi neglijente.

— Chiar și în privința mormintelor? Poate că așa o fi. Ca să vezi cum stă treaba cu bunele zile din vechime! Și totuși, să folosești un cuțit…

Lumină cu lanterna urmele aparent aleatorii și se apucă să le examineze.

— Poate că tipul a folosit unul dintre cuțitele ceremoniale aflate aici, conțină el.

— Jefuitorii își aduc de obicei propriile lor unelte.

— Un cuțit nu-i potrivit pentru treburi de genul ăsta, spuse el, ridicându-se. Se poate data în vreun fel perioada în care cubul a fost pus în spatele zidului?

— Din semnele găsite de el, George a dedus că asta s-a întâmplat destul de târziu. Unele bijuterii mărunte pe care le-am găsit la nivelul superior mărturisesc că ultima persoană care a fost îngropată era fie importantă, fie bogată, ori chiar și importantă și bogată.

— Ultimul vlăstar al arborelui genealogic? Deci lespedea asta și cubul din spatele ei s-ar putea să fi fost puse aici o dată cu el.

— Sau cu ea.

— Sigur. Sau cu ea, căzu el de acord, frecându-și bărbia.

— S-ar putea să fi fost chiar un rege.

— Serios? Ia mai zi-mi.

Absorbit, râcâi cu degetul pământul întărit.

— Aveau ceremonii complicate. În unele situri de aici s-au descoperit unele probe, minore și ambigue ce-i drept, care par a spune că slujitorii regelui erau îngropați împreună cu acesta. E o problemă controversată.

Afirmația ei îl smulse din reverie.

— Serios? Ce sălbatici!

Ofensată, ea spuse pe un ton aspru:

— E vorba de o cultură diferită de a noastră. Ei construiau domurile astea atât de minunat arcuite pe vremea când strămoșii mei și-ai tăi încă mai vânau mastodonți.

— Am crezut că mastodonții au dispărut în urmă cu vreo zece mii de ani.

Rânji. Aceasta era una dintre puținele informații pe care și le amintea, dintre cele învățatele când era în clasa a noua.

Ea zâmbi cu autoironie.

— Văd că trebuie să-mi cântăresc fiecare vorbă. Însă dacă ai cumva strămoși indieni s-ar putea să am totuși dreptate.

— Orice sudist are în vine puțin sânge indian.

— Cu câteva mii de ani în urmă, indienii americani încă mai vânau mastodonți. Dar să revenim la ceea ce discutam mai înainte. Uită-te la triunghiul acela de deasupra buiandrugului. Vezi? Preia greutatea rocii de deasupra ușii și o transmite în jos, de-a lungul laturilor ușii. Inginerie avansată. Și au montat o fațadă în partea exterioară, splendid sculptată în piatră și pictată.

— Crezi că ar fi posibil să fi fost îngropați și niște slujitori împreună cu tipul ăsta, regele?

— Ei bine… e posibil.

El își plimbă ochii peste pietrele roase de vreme, încercând să se transpună în acea vreme, să le vadă proaspăt pictate și ornamentate, martore ale ritualului fastuos.

— Dumnezeule atotputernic! Închipuie-ți. Să fii închis aici.

— *Dromos*-ul era umplut cu nisip după ce avea loc ultima înmormântare, și, după cât se pare, aici au acoperit întreaga coastă a dealului, ceea ce-i cam neobișnuit, știau sigur că n-au să mai îngroape niciodată pe cineva aici. Regele ăsta, sau orice altceva era, trebuie să fi fost o persoană tare importantă. Un erou, un mare legislator, un cuceritor. Pe Agamemnon îl cunoaștem datorită lui Homer, dar regele ăsta s-ar putea să fi fost la fel de important ca el.

— Aha. Și slujitorii, închiși aici fără lumină… și dacă ar fi aprins focul, ca să poată vedea, acesta le-ar fi consumat oxigenul. Oricum cred că ei nu știau chestia asta. Probabil au aprins niște haine, era mai ușor. Existau lumânări pe vremea aia?

— Bineînțeles. Și totuși n-am găsit niciuna aici. Niciuna n-ar fi rezistat intactă atâta vreme.

El privi podeaua murdărită cu pământ și-apoi își ridică ochii spre înălțimile tavanului boltit.

— Mă-ntreb… mă-ntreb ce-au simțit. Închiși aici, știind că nu mai au vreme doar…

— Și totodată drogați.

— Ce?

— S-ar fi putut foarte bine ca ei să-i drogheze pe slujitori sau să-i îmbete.

— Sigur, beți și liniștiți. Are sens, o dată ce accepți ideea principală. Dar cât de criță poate să se facă cineva când știe ce-l așteaptă?

Claire își reluă activitatea.

— E interesant să faci speculații, însă treaba asta-i urgentă și…

— Dar mai ai ceva de explicat, spuse el, pe un ton ferm. Urmele acelea de pe piatră.

— Au fost făcute de jefuitori.

— *Poate* că au fost făcute de jefuitori. Însă eu sunt sigur că orice jefuitor care-și merită numele ar fi dăltuit tot mortarul, ca să vadă ce-i în spatele blocului, care-i *singura* piatră, din întreg mormântul, care are semne pe ea.

— Sigur, sigur, orice *s-ar fi putut* întâmpla…

— Tocmai asta e ceea ce mă nedumerește.

Se întoarse spre blocul de piatră și urmări iar cu vârfurile degetelor desenul circular. Oboseala îi dispăruse total.

— Să presupunem că unul dintre slujitori s-a trezit. Beat. Știa unde se află, știa că n-are prea multă vreme la dispoziție. Nu crezi că ar fi încercat să-și croiască drum spre exterior?

— Poate. Dar *dromos*-ul era umplut cu nisip. Ar fi trebuit să-și croiască în sus un tunel lung de vreo zece, cincisprezece picioare…

— Prin nisip afânat? O mare parte s-ar fi prăbușit de la sine înăuntru o dată ce ușa ar fi fost deschisă.

— Aceasta e un mormânt astupat. Cel care ar fi încercat să iasă ar fi trebuit să înlăture mai întâi cele câteva blocuri de piatră din dreptul ușii și abia apoi să se apuce să sape.

El își desfăcu brațele, expansiv.

— Ar merita măcar să *încerci*, nu crezi?

— Ba da. Însă eu n-am ideea sfântă a sacrificiului ritual adânc întipărită în minte. Ei o aveau.

El își ridică o mână, cu palma în sus, având pe chip o expresie nici ironică, nici serioasă.

— Scuză-mă, ai dreptate, culturi diferite și alte chestii sofisticate, bune pentru inși deschiși la minte. Bădăranii ca mine n-au cum să ia în seamă așa ceva, nu?

Ea zâmbi, precaută.

— Tu ai zis-o, nu eu.

— Și totuși, dacă lăsăm pentru moment la o parte teoria care îi ia în considerare pe jefuitori, putem trage concluzia că a fost *cineva* care a încercat să iasă afară.

— Bine. Continuă.

El se înclină exagerat de mult, însă apoi se îndreptă și începu să pipăie iarăși liniile zgâriate la întâmplare pe părțile laterale ale blocului. Plimbând peste ele spotul de lumină al lanternei, descoperi o zonă în care unealta ascuțită pătrunsese mai mult, alunecase și apoi intrase iarăși în piatră, imediat în apropierea muchiei acesteia.

— Treabă neglijent făcută. Mai erau urme ca asta în jurul intrării?

— Trebuie să-mi consult blocnotesul ca să aflu. Rowland s-a ocupat de partea aia a săpăturilor. Dar… nu, cred că nu sunt.

— Bun. Atunci problema se pune astfel: dacă cineva ar încerca să iasă, de ce să se apuce să râcâie în jurul blocului ăstuia?

— Ca să ajungă la bazinul pe care l-am descoperit și să iasă prin puț.

— Dar chiar tu și cu George ați apus că, în vremea în care s-a construit mormântul, cavitatea aia erodată de apele infiltrate încă nu exista. Căci altfel nu l-ar fi construit atât de aproape de ea.

— Ei bine… e posibil.

— Haide, urmărește-mi ideea. Slujitorii, niște nenorociți închiși înăuntru, știu că nu mai au prea multă vreme la dispoziție. Așa că de ce să încerce să dea la o parte taman blocul ăsta?

— Bazinul…

El lovi puternic piatra cu palma.

— *Vroiau* ceva. Și ce-i în spatele blocului? Nimic, în afară de cub, zise, împungând aerul cu degetul arătător.

5

În noaptea aceea Claire mai făcu o descoperire importantă. După ce luase rapid cina, John revenise în interiorul mormântului, având de gând să mai lucreze de mântuială vreun ceas și pe urmă să se scufunde într-un somn adânc. Claire îl ajutase atât cât se pricepuse, însă el o convinsese să-l lase să se ocupe singur de partea electronică. Ea consumase o rolă

întreagă de film făcând fotografii ale zonei din spatele vestigiului și pe urmă începuse să se învârtă încoace și-ncolo prin mormânt, agitată.

— Haide, Claire, stai locului undeva, spuse John, iritat.

— Știi că încă n-am mișcat cubul din loc?

— E prea greu.

— Nu dacă mă ajutați, tu și cu George. Vreau să mă uit pe latura lui stângă, să văd dacă nu cumva e vreo urmă și acolo.

— Bună idee, zise John destins.

După aceea Claire își petrecu o oră întreagă aranjând în jurul cubului pârghii care erau căptușite la capete, pentru a nu zgâria piatra. Cei doi bărbați se apucară pe urmă, bombănind, să apese cu grijă pârghiile și până la urmă reușiră să deplaseze cubul cu un lat de palmă.

— Nu sunt urme, spusese Claire, dezamăgită, după ce luminase deschizătura cu lanterna. Doar praf… Nu, stați puțin.

Extrase lucrul acela din deschizătură abia după ce își mai petrecu o jumătate de oră făcând fotografii și măsurători. Era o placă pătrată de fildeș, subțire, cu latura de cel mult cinci centimetri. Pe suprafață avea niște semne slabe, șterse de vreme.

— Se pare că cineva a cioplit liniile astea și pe urmă – vedeți fulgii ăștia roșcați? – a așternut un strat de vopsea pe deasupra lor, ca să le facă mai impresionante, spuse Claire.

George dădu aprobator din cap. Placa de fildeș se sprijinise pe o muchie, căzută în praf.

— Probabil că a fost lipită pe fața cubului și s-a dezlipit, spuse George.

— Un ornament? Ce se vede? întrebă John.

Claire o introduse cu grijă într-o pungă de plastic pentru eșantioane.

— Nu prea multe, spuse. E foarte *ștearsă*. Nimic care să semene cu un desen. E prea neregulat.

— Poate că-i prea șters, zise John.

Nu reuși să-și înăbușe un căscat.

— Am s-o curăț mâine și-am să încerc să măresc contrastul, spuse Claire. Chiar dacă nu vom putea să descoperim în întregime semnele, rămâne o descoperire importantă.

— Cum adică?

— Fildeșul era rar în Micena. Faptul că a fost folosit ca ornament pentru acest vestigiu arată că acela care a fost îngropat aici era o persoană importantă.

— Un rege?

— Probabil.

— Și cubul era de asemenea important, spuse George.

— Și-atunci de ce l-au ascuns? întrebă John, somnoros.

•

În dimineața următoare, George tocmai îl ajuta pe John să mute din loc niște blocuri când atenția le fu atrasă de huruitul din ce în ce mai sonor al unui jeep.

George își întoarse brusc capul. Făcu o grimasă.

— Oh, la naiba! Ar fi trebuit să ne ținem de programul pe care l-am făcut și să te punem să lucrezi toată noaptea.

— Uite ce e, eram mort de oboseală. E prea…

John se uită lung după George, care pornise în goană spre intrarea mormântului.

— Aha, deci ăsta-i tipul!

— Da. Rămâi aici, zise George, făcându-i semn să nu iasă afară. Am să cobor și am să-i explic că ești un turist, prieten cu Claire.

— Ai să-l aduci aici?

— Nu, nu, n-ai de ce… Las-o baltă.

George dispăru în fugă.

John își reluă lucrul la analiza metalografică. Făcuse deja o gaură pe fața cubului. Fusese o treabă delicată. Răsucindu-se în piatră, burghiul micuț zumzăise ca o albină captivă. Remarcă, plin de mândrie, că gaura era curată și părea făcută de un adevărat profesionist.

Mai trebuia să verifice cu mare atenție cutiile negre. Ocupau o grămadă de loc în spațiul strâmt din jurul cubului. Reușise să-l convingă pe George să mute din drum blocurile grele de piatră, iar între timp el se familiarizase cu schemele circuitelor. Acum conexiunile păreau a fi în regulă. Porni instalația și fu răsplătit cu un zumzăit satisfăcător și deloc alarmant. Aparatele aveau nevoie de ceva timp pentru a se încălzi suficient de mult.

Parcurse din nou manualul și pe urmă se apucă să aștepte. După o vreme curiozitatea îi deveni mai puternică decât precauția. Își spuse că, la urma urmei, respectase cu foarte mare grijă procedura, umblând ceasuri întregi cu mânuși, așa că

era vremea să ia o pauză. Închise în urma lui ușa uriașă de lemn și părăsi situl.

Pe când urma poteca sinuoasă ce ducea spre tabără zări un bărbat bine clădit vorbind cu George. Omul făcea gesturi rapide și pline de nerăbdare spre muncitorii care încărcau camioanele. Vorbele lui răsunau puternic și John văzu că muncitorii doar se făceau că lucrează, trăgând cu urechea la ceea ce spunea bărbatul acela.

Păși printre ultimele corturi aflate încă în picioare, întrebându-se dacă ar fi fost potrivit să se amestece în dispută. Înainte de toate, se afla pe un teren instabil, nu era în limitele domeniului lui de activitate…

Claire își făcu brusc apariția, venind dinspre zona în care se sortau articolele de olărie. Buza de sus îi era umedă de transpirație. John se întrebă dacă pe el îl așteptase.

— Așteaptă, zise ea, încordată. Înainte să vorbești cu Kontos…

— Ei bine, dacă preferi să nu…

— Nu, *ascultă*. Încă nu m-a văzut și vreau să nu-i ies în drum. Nu cred că te-a văzut coborând. Prefă-te că tocmai ai făcut o plimbare pe malul oceanului și acum te-ai întors…

— Ce? începi să…

— Și pe urmă spune-i că plecăm în după-amiaza asta, că ne ducem să vizităm Micena.

— Nu înțeleg unde vrei să ajungi.

— Nu poți lucra în mormânt câtă vreme e el aici. Iar eu nu vreau să fiu nevoită să-i spun acelui… acelui… Nu vreau să vorbesc cu Kontos dacă nu-i neapărat necesar.

— Oho, dar ești într-adevăr agitată, spuse el, bătând-o ușor pe umăr. N-am știut că încă te mai deranjează așa de tare prezența lui.

— Nu… Nu-i vorba doar de el. Nu i-am spus despre cub.

— Ei și?

— Și nici n-am de gând să-i spun.

— Aha.

Sprâncenele lui se arcuiră, ca niște omizi.

— Uite ce e, tu nu știi cum a fost. Am motive întemeiate.

— Și cât crezi că va mai trece până când el va…

— Suficient timp pentru ca să ne putem satisface curiozitatea, măcar atâta. Crede-mă, Kontos ar pune mâna pe el și s-ar face stăpân peste el.

— Ei bine, deocamdată…

— Treci peste sfaturi, bine? spuse ea, nerăbdătoare. Lasă-le deoparte. Acum du-te să vorbești cu el. Însă nu uita că tu nu știi nimic, bine?

— Cum aș putea să uit asta? Doar e adevărat, apuse el, zâmbind, și apoi își continuă drumul.

Doctorul Alexandros Kontos îi amintea lui John de un bun jucător de fotbal american: masiv, musculos, însă nu greoi, plin de o energie intensă, reținută însă de o inteligență calculată.

John era suficient de solid pentru ca masivitatea pură a altcuiva să nu-l impresioneze. În liceu fusese mijlocaș, însă se bazase mai mult pe viteză decât pe masivitatea sa. Pasa cu precizie, alerga destul de bine și ajunsese chiar și în echipa orașului în ultimul an de liceu, însă până atunci duzini întregi de înaintași solizi se repeziseră în el cu tot echipamentul din dotare și o părticică a minții lui nu reușea să uite acea experiență în vreme ce schimbi partea, căutând din priviri un coechipier căruia să-i pasezi, nu mai apuci să te și ferești din calea unui animal de 120 de kilograme care năvălește peste tine, încercând să te trântească în noroi. Dacă te ferești, greșești pasa. Până în momentul în care ai aruncat mingea trebuie să fii absolut convins că ești nemuritor și intangibil. Când John simțise că nu mai era în stare să gândească în felul acesta știuse că n-are să mai fie bun de nimic, așa că încetase să mai joace.

Kontos se zbârlea, dur, agresiv și arogant. Ar fi putut fi un bun mijlocaș.

Pe când se apropia, John se puse în gardă. Trebuia să se dovedească foarte priceput pentru a-l înșela pe Kontos. Spera doar că Claire n-avea să încerce să facă situația aceea care se baza pe minciuni să dureze prea mult.

George făcu prezentările, strângându-i mâna lui John, Kontos își compuse o mină impasibilă, care nu trăda nimic din dispoziția în care se afla.

— Mă tem că ați venit chiar când totul se încheie.

— Ah, n-are importanță. Îmi doream mai mult să văd peisajul, nu doar niște oase vechi.

Kontos, spre lauda lui, zâmbi cu moderație.

— Noi, grecii, avem mai multe „oase” decât oricine. După ce vă veți fi delectat cu minunatele noastre peisaje, poate că veți binevoi să aruncați o privire și prin Muzeul din Atena. Merită, chiar și pentru cel care caută doar plăcerea. Să știți că în țara noastră nu există doar soare, vin și plaje.

Vocea lui curgătoare echilibra perfect cordialitatea și insinuarea. În timp ce vorbise îl studiase continuu pe John, inspectându-i hainele, mâinile, fața, pentru a-și compune un portret mental al acestuia.

— Ei bine, neapărat am să fac cum m-ați sfătuit. Vroiam doar s-o văd puțin pe Claire, de vreme ce tot mă aflam prin zonă.

— Sunteți aici de destulă vreme ca să fi avut vreme să vizitați și alte locuri din Peloponez?

— Nu… abia am sosit, spuse John, profitând de rostirea tărăgănată caracteristică sudiștilor pentru a câștiga timp de gândire. Mă gândeam s-o las pe Claire să-mi arate împrejurimile.

— Da?

Interes politicos.

— Tocmai vroiam să plecăm spre Micena.

— Foarte bine. E un loc minunat, unul dintre cele mai străvechi ale noastre.

Pronunțase „străvichi”. Privi în jur și zise:

— Ea…

— Se îmbracă.

— Înțeleg, și după ce plecați de aici?

— Mă gândeam să mă duc în sud, să fac niște scufundări.

— Foarte bine. În Insulele Ciclade, deci?

— Așa socot.

Interesul lui Kontos în a-l testa scăzu vizibil. Se întoarse spre George și-i spuse:

— Poate că și tu ar trebui să-ți faci planuri de vacanță, nu?

— Ce vrei să zici? îl întrebă George pe un ton egal.

— Pe drumul de întoarcere spre Statele Unite ai putea să te oprești undeva. Poate că au mai rămas ceva bani disponibili pentru grup.

— Cam asta-i ideea ta despre mită?

Spre surprinderea lui John, Kontos nu se arătă ofensat. Își răsuci doar buzele spre stânga, sardonic.

— Un cuvânt nefericit. Ai spus, înainte ca domnul Bishop să apară, că vrei să mai rămâi. Eu doar îți arăt că ai putea petrece acele zile într-un loc mai plăcut și mai relaxant.

— Las-o baltă, zise George, acru. N-am nevoie de nicio vacanță. Vreau să termin treaba aici.

— Va fi terminată la termen, spuse Kontos, în a cărui voce se făcu brusc simțită răceala. Între timp tu. Vei. Pleca.

— Haide…

— Nu! Vreau ca voi, voi toți, să plecați. În două zile.

— Asta-i o nebunie, zise George.

— Mă tem că situația o justifică.

— Care situație?

Kontos ridică din umeri.

— Eu încerc, dar cine poate garanta bunăvoința acestor muncitori? Ar putea face orice, ca reacție la acțiunile curente ale guvernului vostru.

— Tipii ăștia? Las-o baltă.

— Ce crezi tu nu contează. Vei urma ordinele co-președintelui gazdă.

— Nu-mi plac explicațiile tale. Cred că-s mincinoase.

— Nu sunt *deloc* obligat să-ți explic motivele. Dar acum sunt politicos. Poți să fii la fel?

George își mușcă buza.

Kontos își puse mâinile în șolduri.

— Înțelegi?

— Mda. Da'-i vorba de două zile fără probleme, nu? Nu vreau să am de-a face cu alte chestii care să încetinească treaba pe care-o mai am de făcut.

Kontos zâmbi. Mustața lui străluci, luminată de o rază de soare.

— Puteți lucra, desigur, atâta vreme cât veți încheia la timp strângerea taberei, și mă voi întoarce să verific materialele, catalogarea pentru Muzeu, totul. Eu personal.

George îi răspunse pe un ton sinistru:

— Nemaipomenit.

6

Pe drumul spre Nauplia, John zise către Claire:

— Credeam că mergem spre orașul ăla ruinat, spre Micena.

Ea zâmbi.

— A fost prima chestie plauzibilă la care m-am putut gândi. Vom avea destulă vreme pentru ruine mai târziu.

— Deci nu mergem la Micena?

— Credeam că vrei să faci scufundări. Ai băgat de seamă că echipamentul tău e încă în portbagaj?

— Tu mi-ai zis să-l las acolo. Ai spus că altfel s-ar putea să-mi fie furat.

Ea își întoarse privirile spre el și zâmbi, făcând gropițe în obraji.

— Aveam eu niște planuri.

— Adică?

— Ai să vezi.

El chicoti. Nu era ea chiar atât de subtilă pe cât se credea. Apucaseră pe drumul principal, care urma coasta golfului Argolis. Claire îi furniza comentarii cu o ușurință care trăda o fascinație de-o viață. Părul ei vălurea sub suflul brizei iar ochii îi dansau.

În locurile prin care treceau, țărmul Mediteranei era zimțat de mici intrânduri nisipoase care constituiseră locuri ideale de ancorare pentru corăbiile antichității. Spre nord, munții accidentați adăposteau la poale coline stâncoase mai reduse ca dimensiuni, care încadrau câmpia Argosului. Aceasta era scena stâncoasă a miturilor lui Perseu, descoperitorul Micenei, a muncilor lui Hercule, și zona din care porniseră pe mare cele „o mie de corăbii”, atrase de frumusețea Elenei și de bogățiile Troiei. Agamemnon își mânase înainte luptătorii, în miriade de ambarcațiuni mărunte, pentru a se întoarce în fruntea lor, după ani întregi, acoperit de victorii, ca să fie mai apoi măcelărit de propria lui soție, care fusese ajutată de amantul ei. Pământul era îmbibat de sângele făcut să curgă de un milion de bătălii, de trădări, de sacrificii. Solul era subțire și sărac în fier, două aspecte care-i făcuseră pe cei dintâi locuitori ai lui să înceapă să exploateze marea și să făurească obiecte de ceramică minunat de frumoase, realizate din argilă pură, galbenă sau roșie. Aceasta era emblema lor: îndrăzneață înfruntare a mării, la bordul unor ambarcațiuni zvelte, puțin adânci, încărcate cu amfore minunate pline cu uleiuri scumpe sau cu vinuri astringente închise la culoare. Un popor cunoscut din Asia Mică până în Creta și Egipt.

Intrară în Nauplia cu o viteză cu care Claire se obișnuise, împrăștiind câteva capre adormite și murdare.

— De ce au picioarele dindărăt legate de unul dintre picioarele dinainte? întrebă el, în timp ce praful ridicat de mașina lor îneca turma împrăștiată.

— Asta le împiedică să se urce pe dealuri. Nu pot ridica picioarele suficient de mult. E mult mai simplu decât să construiești garduri.

El dădu din cap aprobator. Ochiul lui de matematician știa să aprecieze o soluție simplă și în același timp elegantă.

Carnea de miel de la prânz fu consistentă și bine împănată cu grăsime. Cafenelele erau înșirate de-a lungul clasicului chei, etalând expoziții țipătoare de cărți și suveniruri ieftine destinate turiștilor. John comandă pește alb, gătit și servit în ulei ușor condimentat. Gustul picant de iaurt și usturoi îi venea înapoi pe gât, făcându-l să icnească.

— Cultura locală, spuse ea râzând.

— Te referi la cărțile alea poștale? întrebă el, arătând cu degetul.

Deasupra teancului de cărți poștale standard era un set cu personaje asemănătoare celor din desenele animate, aranjate în așa fel încât să compună scene asemănătoare celor pictate cu atâta austeritate pe vechile vaze grecești. Hercule îndeplinea cea de a patra dintre muncile pe care i le impusese regele Euristeu, aducând înaintea regelui și a soției sale mistrețul uriaș pe care-l prinsese. O copie îngrijită în roșu și negru pe fond roz, atâta de reprezentativă încât completările moderne, care adăugau niște organe genitale umflate și niște priviri lascive, aproape că treceau neobservate.

— Da, acelea, zise Claire cu dispreț.

— Pornografie locală?

— Pur și simplu prost gust. Unii turiști sunt în stare să cumpere orice. Mai ales americanii.

— Rezerva ta bostoniană își arată colții.

— Deloc. Ceva rău făcut n-are nicio scuză.

— Dar ce zici despre chestiile adevărate?

— Despre ce? Despre pornografie? Îmi place mâncarea, dar nu-mi place să aud pe cineva spunând: „Când mănânc mazăre, iau în gură două sau trei boabe, le strivesc între dinți, pe urmă

le întind de-a lungul cerului gurii, transformându-le într-o pastă groasă, și apoi...” Înțelegi?

El râse.

— Ai câștigat.

După prânz se plimbară pe chei. John își luase cu el echipamentul de scufundare. Fu oarecum surprins să descopere că exista o prăvălie unde se puteau închiria butelii cu oxigen. Închirie o pereche, verifică presiunea cu propriul lui aparat de măsură și pe urmă porni spre ambarcațiunile numeroase din port. Cele mai multe dintre ele erau bărci de pescuit, întesate cu plase. Starea economiei grecești putea fi surprinsă dintr-o privire: bărbați trândăvind pe lângă bărcile lor, unii ocupați cu perenele activități de vopsire, curățare și reparare, dar cei mai mulți doar cultivându-și înfățișarea posacă ce trăda plictis.

Cât timp Claire stătu de vorbă cu căpitanul unei bărci roșii cu motor, construită din fibră de sticlă, John studie o mică insulă fortificată din apropierea țărmului. Zidurile cenușii ale fortului semicircular și ale turnului înalt și pătrat dominau portul.

— Impunător, zise către Claire.

Ea se întrerupse din negocieri.

— Venețienii l-au construit în vremea când au ocupat Grecia. Puteau închide portul întinzând în exteriorul lui un lanț lung de o jumătate de milă. Când Grecia și-a câștigat independența, guvernul a folosit insula drept sălaș pentru călău.

— Încântător loc.

— Politica de consens nu-i ceva obișnuit în Mediterana, spuse ea încet. Ia-ți echipamentul de scufundare. M-am târguit cu tipul ăsta cât am putut și nu mai trebuie să-i dau și hainele de pe mine.

— Atunci fă bine și du-te. Eu unul trebuie să mă mențin în limitele bugetului, îți aduci aminte, nu?

Ea se strâmbă.

— Va trebui să muncești mult mai mult decât atât.

— Are să-mi fie foarte ușor, doamnă.

•

Barca cu motor tăia un V alb pe oglinda azurie a golfului. Peninsula Hermionis, unde se afla și locul în care săpaseră ei, îi servea drept sparge-val golfului, deviind valurile blânde ale Mediteranei. De fiecare dată când Claire îi dădea instrucțiuni, pilotul oacheș își mușca eterna lui țigară și răsucea abrupt

volanul chiar și atunci când nu era necesară schimbarea direcției.

— Tradiția masculilor eleni, observă Claire.

— Nu le place să primească ordine de la o femeie?

— Cui îi place? întrebă Claire, privindu-l chiorâș.

— Ăăă… făcu el, fără a se angaja cu vreo remarcă.

— Însă banii îi primesc, spuse ea.

Înaintară spre sud-est, printre insulițe sterpe. Stropi de apă sărată împroșcau în toate părțile, udându-i bluza lui Claire. Din când în când și-o scutura, scoțând la iveală costumul de baie pe care-l purta pe dedesubt. John, ascunzându-se în spatele unei măști serioase, o admira pe furiș. Era zveltă și proporționată cu ceea ce el socotea că în cercurile artistice s-ar fi numit o admirabilă austeritate.

Când opriră în dreptul plajei accidentate, stâncoase, John se aplecă peste marginea bărcii, căutând din priviri stânci submarine sau alge, semnele unui loc bun pentru scufundări.

— Ți-ar plăcea să pescuiești diseară?

— Nu mă interesează, spuse ea. Nu pentru asta am venit aici.

— Cum?

Însă deja nu mai era surprins.

— Recunoști asta? întrebă ea, arătând spre stâncile din apropiere

— Nu.

— Locul unde se află săpăturile noastre e chiar după dealul ăla.

— Și vrei ca eu să…

— Exact.

Se avântă în apa sărată și călduță. Vizibilitatea era excelentă, înotă spre fundul mâlos. Zări pești de dimensiuni mari cuibăriți printre tufele de alge. Un număr surprinzător de protuberante cu forme stranii, acoperite de scoici, împânzeau fundul apei. Presupuse că erau rămășițele unor epave vechi. Tot ceea ce rămăsese în urma mileniilor de dezastre, jafuri și aventuri îndrăznețe și sângeroase.

Bancurile liniștite de pești păreau să nu se teamă de el, ca și cum era prima dată când ar fi întâlnit un om și nu știau ce e acesta. Se simți aproape vinovat că săgetase atâta de ușor trei dintre ei, imenși, cu piele de culoarea fildeșului, care trecuseră liniștiți prin fața lui. Îi duse la barcă.

— Se zărește ceva? întrebă Claire.
— Nu.
— Încearcă mai aproape de țărm.
— D’-apoi ho.
Egoismul ei îl irita, dar reuși să se stăpânească și se scufundă din nou.
Pe măsură ce se apropia de țărm, mâlul de pe fundul apei făcea loc nisipului. Un ax ruginit, semănând cu o osie de camion, îi atrase atenția pentru moment. Se întreba cum ajunsese acolo. Pe urmă își reluă căutarea lentă, sistematică. Se simțea natural și degajat alunecând ușor prin apă. În comparație cu cele mai multe dintre scufundările pe care le făcuse înainte, de data aceasta parcă ar fi făcut baie acasă la el, în cadă. Parcă nu avea aceeași senzație apăsătoare acum, când trebuia să respire printr-un tub subțire, ca în ziua precedentă, când se vârâse în deschizătura strâmtă din zidul mormântului. Atunci i se păruse că o greutate îi apăsa pieptul. Sub apă lucrurile stăteau altfel. Putea să se miște liber, plutind și răsucindu-se printre razele aurii cu care soarele săgeta apa. Celor mai mulți dintre oameni le era frică să se scufunde, însă el învățase să înoate încă de la doi ani, bălăcindu-se în apele Golfului Mexic. Întotdeauna asocia oceanul cu vacanța, cu libertatea și cu nesfârșita distracție. Dacă ar fi fost nevoit să învețe într-un bazin de înot cu apă tulbure, întunecată și clorurată cum era acela de la ITM…
Le zări. Două borduri paralele de piatră.
Venise spre ele din lateral. Se ridicau cu câteva picioare deasupra fundului nisipos, încadrând o învălmășeală de bolovani. Urmă cele două borduri, îndepărtându-se de țărm. Erau drepte, paralele ca niște șine de cale ferată, dar parcă mai înguste decât acestea. Le urmă cale de vreo cincizeci de metri, după care ele dispărură sub o întindere de nămol.
Se întoarse înapoi în viteză. Bolovanii aflați între cele două borduri de piatră erau destul de mari, însă ochiului său neantrenat nu i se păreau neobișnuiți. Culese unul și-l puse în sacul de pânză în care punea de obicei peștii pe care-i vâna.
Niște fâțe cenușii, adunate într-un banc, își schimbară culoarea în argintiu strălucitor și apoi iar în cenușiu, plutind în rânduri ordonate la o distanță sigură și studiindu-l cu atenție. Păstrau între ele o distanță egală. Când se apropie, se

împrăștiară rapid, pentru a-și reface rândurile la marginea câmpului său vizual. Precizia cu care înotau era remarcabilă. Se gândi că în astfel de lucruri comune se putea întrezări eleganța cea mai necăutată a matematicii: Cum preciza natura spațiul dintre peștii ce înotau împotriva curenților, ce le spunea peștilor când se apropiase prea mult de ei? Asta era ceea ce-l făcuse să se simtă atras de matematică. Nu-i plăcea pentru rafinamentul ei, ci pentru că arunca o privire spre o realitate mai profundă, mai puțin vizibilă. Oamenii spuneau că matematicienii sunt nesociabili și se plâng mereu că Einstein n-a fost în stare să facă niște transformări corecte. Prostii. Lui Einstein nici nu-i păsa. Pe el îl interesa frumusețea, subtilitatea.

Înotă spre umbra stâncilor. Bordurile de piatră continuau să fie drepte și începu să se înalțe de pe fundul nisipos, linii de piatră suind sub un unghi ascuțit care probabil trăda înclinarea straturilor locale.

Privi în sus. Mai erau cel puțin douăzeci de picioare până la suprafața apei. Pătrunse în umbra stâncilor. Aici detaliile erau estompate. Plante acvatice răsăreau din fiecare crăpătură, verzi, purpurii și cafenii, unduindu-se, somnoroase, acoperind contururile neregulate ale tunelului de piatră.

Panta celor două borduri de piatră se accentua în apropierea peretelui de stâncă. Eroziunea era mai accentuată aici, probabil din cauza acțiunii valurilor. În fundalul zgomotului creat de bulele de aer pe care le expira se auzea vuietul apei care se izbea de stânci deasupra lui. Întunericul îl împiedica deja să mai zărească bordurile de piatră. Se afla deja într-un intrând al stâncii și razele oscilante ale luminii refractate alterau percepția. Umbrele erau mai întunecate, acoperind roca erodată. Înotă în sus, pătrunzând în întuneric.

Dădu de o cavitate. Un tunel scobit de apă urca prin masa stâncii. Își aminti cum stătuse atunci în buzunarul strâmt de piatră, la un pas de marginea puțului, ascultând murmurul îndepărtat al apei. Deci tunelul care pornea din cavitate urca până sus.

John își desprins lanterna de la centură și o aprinse. În lumina gălbuie, pereții cavității păreau a fi netezi și neinteresanți. Mai înaintă puțin. Panta se accentua. Claire spusese că apa infiltrată pe deasupra săpase lent acea deschidere, în cei 3500 de ani

scurși de când micenienii astupaseră mormântul regelui lor. Presupuse că era un loc care i-ar fi interesat pe geologi.

Ceva i se frecă de umăr și el se răsuci, cu inima bubuindu-i rapid. Un mănunchi de alge. Cu toate că în cavitate forța valurilor era mică, de fiecare dată când curentul îl împingea în sus se apuca de peretele de stâncă, pentru a nu fi purtat prea departe.

Buteliile i se loviră de un colț de piatră repezit pe verticală și acoperit cu mușchi. La lumina lanternei nu zări nimic altceva decât un tunel neted care urca șerpuind. Curenții reci și tulburi alergau pe lângă el. Hotărî că recunoașterea pe care-o făcuse era mai mult decât suficientă.

Claire tresări când îl văzu țâșnind la suprafață lângă barcă.

— Doamne! Ai stat atâta acolo. Ce s-a întâmplat?

— Am găsit o spărtură făcută de apă.

Pilotul îl ajută să se cațere la bord. Își dădu jos buteliile cu oxigen.

— Ești sigur?

— Da. Știu ce crezi. Că era un tunel săpat de cei care au construit mormântul.

— Ăă, da.

— Ei bine, dacă ei l-au săpat, atunci sigur erau niște maniaci ai muncii. Se continuă pe fundul mării, pe o lungime de aproximativ o sută de yarzi. E lat doar de vreo două picioare. Arată ca un tub prăbușit. Mai încolo se afundă în nămol.

— Aha. E prea îngust ca să fie săpat de om.

— Vrei cu disperare să descoperi ceva important, nu-i așa?

Își înălță sprâncenele întunecate, ofensată.

— Mă folosesc de orice oportunitate. Arheologia…

— Știu, mi-ai mai spus-o: e știința nesfârșitelor detalii.

— Întotdeauna există șansa ca…

— Uite ce e, zise el, impacientat, tunelul acela a fost erodat de apă cu multă vreme în urmă. Dă în golf. Apa mării l-a ros treptat și…

— Da, ai dreptate, fără îndoială. Îmi aduc aminte că mai există un tunel creat de curenții subterani și la Anabalos, în larg. Trebuie să fie multe… Ce-i aia?

— O mostră luată din pietrele prăbușite.

— Aha.

Piatra aceea subțire și udă primită în dar păru s-o calmeze. O luă în mână cu precauție.

— Trandafiri am să-ți ofer data viitoare.

Ea râse.

— Ești un individ *ciudat*. Și… îți mulțumesc. Pentru că faci asta.

— Nu puteam să-l las pe Kontos ăla să se uite amenințător la tine cât e ziua de lungă.

Ea dădu aprobator din cap.

— Îl urăsc, zise ea pe un ton categoric.

•

O trupă de muzicanți cânta pe chei când acostară.

— O recepție pe cinste, zise John, studiind mulțimea de pe chei în lumina amurgului.

Norii alunecau încet pe cer.

— Nu e pentru noi, te asigur, spuse Claire încet. Vezi însemnele acelea?

— Politică?

— Da. Ia să vedem… Partidul Muncitoresc Național Socialist.

— Ăsta-i partidul după care i s-au aprins lui Kontos călcâiele?

Ea încuviință. Un difuzor bubuia pe chei, insuportabil de tare. Pe o platformă, un om ascuns vederii de mulțime scanda o frază cântată cu o voce de uriaș, iar mulțimea îi răspunse, ca un ecou slab și confuz. Individul mai strigă de vreo câteva cuvinte și de această dată mulțimea îi răspunse cu voci mai intense. Totul continuă astfel vreo câteva minute, timp în care individul devenea din ce în ce mai agitat. În cafenelele spoite care mărgineau cheiul, bătrânii stăteau la mese, sorbind alene din halbele cu bere și urmăreau impasibili scena. John observă că mulțimea era în principal formată din tineri îmbrăcați în haine de dril. În mijlocul unei propoziții rostite pe un ton intens și încheiate cu un strigăt auzi cuvântul „America”. După fiecare propoziție, unii oameni din mulțime își agitau pumnii. Păreau să aibă rolul de a agita mulțimea.

— Despre ce-i vorba?

— Despre piesele de marmură ale lui Elgin, despre bazele aeriene, despre prețul măslinelor…

Câțiva oameni din apropierea lor, auzind cuvintele rostite în engleză, se întoarseră și începură să se zgâiască la ei.

— Hai să mergem să mâncăm ceva, zise John, petrecându-și centura de la echipamentul de scufundare peste umăr.

— Grecii nu iau cina atât de devreme.

— Ce zici? Nu pot să te-aud în zgomotul…

— Vreau să aflu unde vrea să ajungă individul ăla.

Lozincile încetară. Se aflau la mai mult de o sută de metri de platformă. Cheiul se umplea de oameni îmbrăcați în haine de lucru largi. Câțiva ofițeri ai armatei își făcură apariția pe platformă și făcură semne cu mâinile spre mulțime. Unul dintre ei începu să vorbească.

Tonul lui de bas răsună pe chei, reflectându-se, distorsionat, pe pereții clădirilor de stuc. Din mulțime se înălțară strigăte aprobatoare, rostite de glasuri răgușite și mânioase. John observă că oamenii îi priveau, înghiontindu-i pe cei din apropierea lor și discutând.

— Atunci măcar hai să bem ceva.

— Ce? Ceva despre unitatea națională.

Unul dintre bărbați își plimbă privirile în sus și-n jos pe trupul lui Claire și rânji plin de importanță către prietenii săi. John îl privi și atunci bărbatul se încruntă, sfidător.

— Trebuie să mănânc ceva.

— Spune că-s prea multe partide politice.

Deja ajunseră să fie priviți de vreo cinci, șase oameni, care nu-l mai ascultau pe cel ce vorbea. Pe chipurile lor se citea ceva care lui John nu-i prea plăcea.

— Haide, zise.

Își apucă echipamentul de scufundare, mormăind.

— Stai, vreau să…

— *Haide.*

O prinse de braț și o trase după el. Unul dintre bărbați porni pe urmele lor. John îi aruncă o privire peste umăr și Claire, uitându-se și ea în spate, înțelese imediat ce se întâmpla.

— Hitlerul ăla de liceu i-ar putea stârni, spuse Claire.

— Așa mă gândesc și eu. Ciudat, n-am văzut să se menționeze ceva despre chestii dintr-astea pe afișele publicitare.

— N-am văzut niciodată oameni atâta de agitați. Omul ăla era într-adevăr *furios* pe noi.

— Da, știu, justificabila furie a celui oprimat, spuse John imitând accentul lui Kontos.

Claire râse.

— Cafeneaua asta-i deschisă. Hai să ne oprim. Poți să lași jos echipamentul ăla de scufundare.

John puse jos buteliile cu oxigen cu un oftat de ușurare. Părul lui înțesat cu nisip era răvășit, iar pielea îl mânca, din cauza sării care se depusese pe ea. Și totuși, fusese amuzant și exotic. Cam cum era și Claire, se gândi el. Comandară un vin cu aromă de rășină. În mod inconștient, ea se purta absolut bostonian. O urmări făcând gesturi spre peștele pe care-l prinsese el, întrebând într-o curgătoare limbă greacă dacă ar putea fi gătit pentru ei. Cererea nu i se păru deloc neobișnuită ospătarului. Claire studie meniul și începu, liniștită, să-i pună întrebări ospătarului fără a-l privi măcar și nedând niciun semn că ar avea de gând să-l lase pe John să preia el conducerea. Lui John îi plăcu faptul că era independentă, felul în care ea nu lua în seamă ce credeai despre ea, fie că aveai despre ea o părere bună, fie că nu. Era într-adevăr o femeie modernă: nici agresivă, dar nici supusă. Era rezervată, stăpână pe sine, independentă. Cu multe clase peste fetele din sud cărora le făcuse el curte, cu care se culcase și de care se plictisise de fiecare dată.

Buzele ei se strânseră dându-i un aer preocupat, gânditor. Cumpănind ce să aleagă, își plimbă arătătorul pe muchia meniului, inconștientă de conotațiile vag senzuale ale acestui gest. Da, asta îl atrăgea la ea: faptul că era rezervată, și promisiunea unor profunzimi pe care nu le puteai ghici doar admirând-o când avea pe ea numai costumul de baie.

— A fost una dintre pasiunile adolescentei tale?

— Ce?

— Să faci scufundări?

— A… Nu, singura pasiune a adolescenței mele era aceea de a face pe ginecologul amator.

Râse și-i aruncă o privire precaută.

— Cu acele fete din sud care par atât de liniștite?

— Sub crinolină au cam ceea ce au și altele, zise el, deschis.

— Aha, zise ea, aruncându-i iarăși o privire prudentă.

El se hotărî să nu-i spună nimic despre scurta perioadă pe care o petrecuse la Berkeley după absolvire și despre inspecțiile amănunțite pe care le făcea pe atunci femeilor californiene. Generalizările erau oricum imposibile. Avusese unele legături dezastruoase și profitase de câteva ori de acele distracții

plăcute-dar-păcătoase. Și fără îndoială că același lucru i se întâmplase și ei. Era greu să extragi învățăminte încurajatoare din oricare dintre acele întâmplări, ba mai rău, era greu să spui ceva inteligent despre ele.

— Ce-ai comandat? întrebă el.

— Câte o porție suplimentară de *calamari.* Adică calamar. Ai înțeles ceva din greaca pe care-am vorbit-o?

El scutură din cap.

— Cunosc doar două limbaje: engleza și limbajul matematic.

— Dacă ești atent ai să mai înveți câte ceva.

— Cred că n-am să pot ajunge niciodată să fiu mai perfecționat decât sunt deja.

— Mă gândeam că învățați măcar spaniola acolo, în…

— Georgia.

— Ah, da. Întotdeauna îmi închipui că-i aproape de Miami, unde-i plin de cubanezi…

Luă un corn și mușcă din el cu poftă.

— S-a-ntâmplat ceva în Georgia în timpul Războiului Civil? întrebă.

— Vă referiți poate la Războiul de Secesiune, doamnă, rosti el tărăgănat.

— Vai de mine, n-am auzit niciodată așa ceva.

— E unul din termenii folosiți de tatăl meu.

— Marșul lui Sheridan, asta-i.

— Vrei să spui Marșul lui Sherman.

— Da. A câștigat o mare bătălie lângă Atlanta, nu?

— Poate vrei să zici că a ars recoltele și o grămadă de case, zise el cu asprime.

Ea își ridică sprâncenele.

— Doamne, încă mai *ai* resentimente, nu-i așa?

El se forță să zâmbească.

— Cei învinși nu uită așa de repede ca învingătorii.

— Cred că ai dreptate. În Boston nimeni nu mai vorbește despre ce s-a întâmplat atunci. Din câte-mi aduc aminte străbunicul meu a dat ceva bani ca să nu facă serviciul militar.

— Da, doar o mică pauză între Războiul de Independență și Kennedy.

— Mă-ntreb dacă asta se întâmplă și-aici? întrebă el, întorcându-și privirile spre cheiul potopit de mulțime.

Difuzorul tăcuse, în sfârșit.

— Erau multe cuvinte într-un jargon pe care n-am putut să-l înțeleg, dar individul părea să-i îndemne să se descotorosească de unele dintre facțiunile politice „obstrucționiste”.

— Aha.

— Da. Și omul ăla care… care…

— Ne-a făcut cu degetul, o ajută el să definească gestul obscen făcut de cel care se luase după ei. Ăsta-i termenul tehnic potrivit.

— Ei bine, n-am văzut *niciodată* până acum, în Grecia, o astfel de impolitețe publică.

— Și-atunci cum se face că azi e posibil așa ceva?

— Economia e la pământ. Întotdeauna e tentant să găsești un țap ispășitor în afara granițelor.

— Adică tocmai noi.

— Mă tem că da. Kontos s-ar putea să aibă totuși dreptate în multe privințe politice, și era un arheolog atâta de *bun.*

— Ei bine, bun sau rău, tot un ticălos e.

— Nici noi nu suntem chiar imaculați.

El zâmbi, obosit.

— Dar cine e?

Ospătarul aduse vinul. John turnă în pahare. Claire îl interesa mult mai mult decât politica. Era mai bine să canalizeze conversația spre zone mai liniștite.

— Nu știu de ce, începu el, dar cu cât călătorești mai mult, cu atâta lucrurile ajung să ți se pară la fel, Grecia îmi amintește mult de Mexic. Aceeași muzică ușoară la radio, același stil sumar de a te îmbrăca, aceleași becuri fără apărătoare, aceeași… hâc!

Ea chicoti.

— Vinul cel fioros lovește din nou.

7

Când se întoarseră la sit, Kontos și oamenii lui erau deja acolo. Kontos lumină mașina cu lanterna, ca să le zărească fețele.

— Unde v-ați dus? întrebă el.

— Prin jur, ca să aruncăm o privire, zise John.

— Ofițerul de la situl din Micena n-a văzut pe nimeni care să semene cu voi.

— Am fost la Nauplia, zise Claire, calmă, deschizând portiera. Când John a zărit apa, a avut chef de niște scufundări. Când a terminat era deja prea târziu ca să ne mai ducem la Micena.

— Nu cred că e înțelept să mergeți acolo unde nu sunteți așteptați, apuse Kontos.

— Și ce-nseamnă „așteptați”? întrebă John.

— I-am telefonat ofițerului de la sit, ca să mă asigur că vi se vor arăta lucruri interesante.

— Foarte drăguț din partea ta, zise John.

Dibuiră prin întuneric poteca ce ducea la tabără.

— Poate că m-ați văzut vorbind în Nauplia.

— *Tu* erai ăla? izbucni Claire.

— Sunt și un membru oficial al partidului. Era necesară evidențierea unui front unit. Armata și poporul. Am mers împreună cu colegii mei, ofițeri ai orașului.

Zâmbi cald, amintindu-și.

— O seară importantă pentru țara noastră. Le-am spus despre entuziasmul din Atena.

— I-ai stârnit, asta-i sigur, zise Claire cu răceală.

Kontos spuse, pe un ton încrezător:

— Nu ești obișnuită să vezi o țară unită? Haide ia un pahar cu ceai.

Îi conduse spre o masă întinsă lângă un cort din apropiere. Patru militari greci îl însoțeau.

— Cine-s ăștia? întrebă Claire.

— Asistenți, zise Kontos cu nepăsare. Am nevoie de ajutor în activitatea dificilă de formare a relațiilor politice cu țara, spuse, arătând spre două berline aflate mai jos, pe drum. Sper că voi putea contribui la Ministerul Culturii, pentru a mobiliza societatea.

În timp ce Kontos manevră o lampă cu benzină și o oală, pregătind ceaiul, Claire îi descrise cu câtă ostilitate fuseseră priviți în Nauplia.

— Ce poți aștepta? Sunteți bătători la ochi și străini. Ei sunt săraci, ei sunt mânioși. De-aici se exportă în principal portocale și caise, mai ales spre Uniunea Sovietică, și totuși, sovieticii acum încetează să mai cumpere.

— Ei și?

— S-ar putea ca asta să nu se mai întâmple când nu vom mai fi atât de apropiați de voi. De NATO.

— Sovieticii sunt într-o formă proastă în zilele astea, spuse John. Faliți. Deștept din partea lor să transforme chestia asta într-un obiect bun pentru târguială.

Mușchii maxilarelor îi jucară lui Kontos sub piele feței.

— Nu suntem atât de copilăroși încât să credem că lumea e așa de simplă.

— Da? întrebă John cu o blândețe dezarmantă.

Kontos se încruntă.

John continuă:

— Nu ți-am putut recunoaște vocea. Era distorsionată de difuzoare. Ce spuneai despre piesele de marmură ale lui Elgin?

— Sunt minunate sculpturi de pe Acropolele noastre. În Atena sunt cele pe care le-am salvat.

— Așa. Nu m-am oprit în Atena.

— Ca să le vezi pe celelalte, trebuie să mergi la Londra pentru asta. Britanicii le-au luat în 1803, înainte ca noi să fim independenți de Turcia. Cerem să le avem înapoi. Altfel rupem relațiile diplomatice cu britanicii.

— Nu-i puțin cam târziu? întrebă Claire. La urma urmelor, englezii au avut grijă de ele în vreme ce Acropolele cădeau în ruină.

— Sunt ale noastre.

Claire spuse:

— Turcii au vandalizat Parthenonul, venețienii l-au despuiat, iar britanicii au salvat sculpturile de marmură pe care le conținea. Nu merită puțină încredere?

— Piesele de marmură, ele sunt un simbol util pentru noi. Împotriva opresiunii străine. Dacă noi, grecii, suntem uniți și ne cerem drepturile strămoșești, vom fi auziți.

— Sigur că veți fi, remarcă John pe deasupra ceștii cu cafea îndulcită. N-ai făcut prea multe ca să-i calmezi.

— Sunt sătui de fabricile voastre de aici, care le consumă munca și trimit profiturile în SUA.

— Dar unde-ar trebui să ajungă profiturile?

— La guvernul nostru. La poporul nostru.

— Noțiunile astea nu sunt neapărat echivalente.

— Curând vor fi. *Curând.*

— Dacă vreți profiturile, de ce n-ați construit voi înșivă fabricile?

— Azi, o vom face. Dar băncile au toți banii. Băncile pe care le controlați *voi.*

— Eu unul singur nu le controlez, spuse John, încercând să destindă atmosfera.

Privi spre Claire. Ea se abținea să ia parte la conversație.

— Înțeleg, zise Kontos. Și tu ești o victimă? I-ai devotat viața unui domeniu tehnic, nu? Numai ca să afli, când ajungi în lumea reală, că nu oamenii tehnici conduc, nu?

— Dar cine conduce?

— Băncile, desigur.

— Ei, haide.

— Filmele voastre, televiziunea voastră, ele nu arată asta, adevărul. Dar noi știm. În țara ta fabricanții de muniție își conduc limuzinele și își pregătesc războaiele, în vreme ce muncitorii nu-și pot permite pantofi noi.

— Acolo de unde vin eu nu purtatul pantofilor e cel mai distractiv lucru. Eu am făcut treaba asta toată vara.

Kontos își strânse buzele și privi spre John.

— Eu nu glumesc, să știi. Mulțimea din seara asta, ei erau furioși pe aroganța țării tale.

— Păi atunci să cumpere toate fabricile pe care le avem acolo.

— Cum? Să cumpărăm ceea ce e pe propriul nostru pământ?

— E mai ușor să le furi, nu?

Kontos lovi cu pumnul în masă.

— Poporul nostru le-a plătit de mai multe ori. Cu sudoarea lui!

— Ce spuneai în Nauplia despre obstrucționiști? întrebă Claire pe un ton coborât.

— Că n-ar trebui să existe niciunul. Că trebuie să avem un stat al partidului unic.

— Adică să eliminați opoziția? întrebă John. Cum?

— Trebuie să dizolvăm parlamentul pe durata dificultăților actuale.

John dădu din mână a lehamite.

— Credeam că ăsta-i locul în care s-a născut democrația.

Kontos etala un zâmbet înghețat.

— Vom fi exact ca SUA. Numai că vom fi mai onești.

— Noi avem două partide.

— Ba nu aveți. Aveți doar partidul băncilor, al oamenilor cu bani, și ei îl împart în două părți ca să puteți vota.

— Uite ce e, zise John pe un ton serios, dând iar din mână, știu că treceți printr-o perioada dificilă, dar toată această agitare a mulțimilor…

Pe neașteptate Kontos apucă mâna lui John și o izbi de masă.

— Nu vei respinge acele „mulțimi” dacă au oameni care să vorbească în numele lor!

John fu șocat de acea izbucnire bruscă de mânie. Își răsuci umărul și se forță să-și ridice mâna, încordându-și mușchii. Kontos îi apăsă și mai tare mâna. Parcă s-ar fi aflat în faza finală a unui concurs de „pumn de fier”. Kontos se aplecă peste masă și zâmbi liniștit, urmărindu-l pe american cum icnește din cauza efortului.

— Străduiește-te mai mult, spuse el, suflând greu.

Brațul lui John zvâcni brusc, ridicându-se cam la treizeci de centimetri de masă. John reuși să-și mențină brațul ridicat. Gâfâiau amândoi. Încet, Kontos îi trase brațul înapoi, apăsându-l pe lemnul aspru. John nu putu să se elibereze.

— La naiba, dă-mi drumul!

— Desigur, spuse Kontos, afabil. Demonstram cum e să fii lipsit de putere. Vezi?

Și îi adresă iarăși un zâmbet înghețat.

— Ce dracu’…

— O ilustrare, domnule Bishop, a stării de spirit a țării mele.

John își strânse pumnii.

— Ți-aș arăta eu…

— Da?

Claire interveni, prinzându-l pe John de mână.

— Încetați amândoi. E stupid.

John se uită la ea, nesigur.

— N-am de gând să-i îngădui…

— Dă-i pace. Crede-mă că nu merită.

— Nu mă tem de niciun…

— John, te rog! Hai de-aici.

Îl trase de mânecă.

— Ei bine…

Făcu un pas înapoi și Kontos îl imită.

— Dați dovadă de o ospitalitate dată naibii pe aici, Kontos, zise John.

Celălalt îl salută cu ironie, continuând să zâmbească.

•

Chiar și după ce se scurseseră deja câteva ore, John nu putu să uite incidentul. Îl irita și faptul că trebuia să se strecoare pe întuneric până la mormânt.

— Încă mai sunt de părere că ar fi trebuit să-l pocnesc pe ticălos.

— Și, bineînțeles, să aranjezi să fim expulzați din țară.

— Și ce dacă? Ar fi fost mai bine decât…

— Ești aici ca oaspete al *meu*, *eu* îți plătesc drumul, așa că ai să faci ceea ce…

— La dracu', femeie, omul ăla oricum n-are să te lase să mai stai aici.

Iritat, John se întoarse să urmărească indicațiile osciloscopului.

Mai discutaseră problema de două ori până atunci și știa care era concluzia. Până la urmă era nevoit să admită că se lăsase intimidat. Că, în momentul crucial, fusese conștient că mânia lui nu putea rivaliza cu furia lui Kontos. Așa că atunci când ezitase și auzise cuvintele spuse de Claire, mintea lui, mereu vioaie, îi interpretase vorbele astfel: „*Nu pune totul în primejdie*." Așa că bătuse în retragere.

Fusese, probabil, o decizie rațională. Însă nu-i plăceau motivele care o generaseră.

— De fapt, spuse Claire, încercând să-l domolească, cred că ai adoptat o tactică nemaipomenită abătându-l imediat spre discuții politice. Mai înainte să apuce să te întrebe despre scufundările pe care le-ai făcut.

El dădu aprobator din cap, notându-și niște numere.

— Sigur, strălucită. M-am ales cu mâna stâlcită.

Stăteau lângă instrumente. O lampă așezată în fața lor arunca umbre cu contururi precise pe fața dinspre el a cubului. Se treziseră cu o oră înainte, imediat după miezul nopții. În tabără era liniște și reușiseră să se strecoare cu ușurință spre deal. Claire avea una dintre cele două chei ale yalei de la ușa mormântului. Ușa era făcută din lemn proaspăt și scârțâise îngrozitor când o deschiseră.

Claire vroia să fie sigură că el avea să termine măsurătorile până dimineața, în caz că nu mai aveau ocazia să se întoarcă la mormânt. În vreme ce John se ocupa de analizele laborioase și făcea verificări amănunțite ale fiecărei etape parcurse, Claire se

apucă să împacheteze cubul cu ambalaje standard, învârtindu-se încoace și-ncolo în jurul lui.

În ziua precedentă, când George scosese cubul afară din locașul lui, folosind un sistem de frânghii, fuseseră cu toții impresionați de dimensiunile lui. Claire îl măsurase în repetate rânduri, surprinsă că proporțiile lui – 94,6 centimetri pe fiecare latura, cu o eroare mai mică de cinci milimetri – erau atât de exacte. Acum era ascuns în ambalaje, prezența fiindu-i trădată doar de conul de chihlimbar de pe fața lui anterioară

— Sper că zgomotul făcut de ciocan nu se aude până jos în tabără, spuse John.

— Lemnul ușii îl absoarbe aproape în totalitate… Așa cred.

— Nu-mi place că ne furișăm în felul ăsta.

— Mai rabdă numai un pic. Nu vreau să afle Kontos despre obiectul ăsta până când nu-mi dau seama ce e cu el și până când nu văd ce rezultate ai obținut.

— Are să-l vadă la Atena peste vreo săptămână, de îndată ce au să înceapă să desfacă lăzile.

— Poate că nu. Cred că are să fie prea ocupat cu politica.

— Ai un mod optimist de a vede lucrurile. Oricine deschide cutia aia sau citește cu atenție lista…

— Încă nu-i trecut în catalog.

— Cum așa?

— Îl las la urmă.

— Măi să fie! Văd că ai plănuit totul în cele mai mici amănunte.

— Toată vara Kontos a făcut remarci jignitoare, mi-a aruncat priviri lascive și a încercat să aranjeze să rămână între patru ochi cu mine. Și, în plus, mi-a pasat treburile cele mai plicticoase și mai puțin promițătoare. Așa că acum încasez ce-mi datorează.

Împunse cu degetul spre el cu atâta furie încât John tresări.

— Hei, ia-o ușurel.

— Ah. Scuză-mă. Ai obținut vreun rezultat?

— Problema e că am obținut prea multe.

Îi arătă curba de pe ecranul osciloscopului. Era o linie galbenă întreruptă de denivelări înguste.

— Duzini de vârfuri de amplitudine minuscule. Fiecare element din afurisitul ăsta de manual.

— Metale?

— Din belșug. Cupru, staniu, zinc, indiu…

— E un aliaj?

— Dacă e, atunci e al naibii de complex.

— Se pricepeau destul de mult la metalurgie. Îți amintești cum descrie Homer în „*Odiseea*” că oamenii lui Odiseu îl îmbată pe ciclop? Și cum pe urmă îl orbesc pentru a scăpa? Homer spune că țărușul din lemn de măslin care a fost înfipt în ochiul ciclopului sfârâia așa cum sfârâie o bucată de fier înroșit când fierarul o vâră în apă.

— Mda, frumoasă imagine, spuse John, scârbit.

— Da, asta demonstrează că Homer era familiarizat cu procedeul de călire a fierului prin introducerea acestuia în apă.

John nu spuse nimic, căci nu vroia să fie nevoit să admită că nu citise nimic din ceea ce scrisese Homer. Când te ocupai de știință nu prea aveai vreme să citești, iar textele științifice erau atât de condensate încât de-a lungul anilor viteza cu care le citeai scădea continuu. Își amintea că citise vreo două sau trei cărți într-o singură după-amiază ploioasă, pe vremea când se afla încă în Georgia. Acum îi trebuia o săptămână ca să termine un roman de dimensiuni mai mari.

— Bine, aliaj să fie, spuse el. Dar înăuntrul *rocii*?

Claire mai avea de pus doar capacul lăzii.

— Atunci trebuie să fie o rocă bogată în metal. Calcarul negru provine adesea din depozite de pe fundul mării, formate din aluviunile aduse de râuri.

— Habar n-am. Există urme de topire. Când aliajele turnate se răcesc, diferitele componente se solidifică în intervale de timp diferite, obținându-se o structură dendritică absolut caracteristică.

— Fii serios. N-a putut fi *turnat.* Nu în urmele lăsate de daltă.

— Ăăă… Cred că nu.

— Ce poți să-mi mai spui, din datele pe care le-ai obținut?

El tastă o comandă de memorizare.

— Nimic. Am înregistrat totul pe disc. Va trebui să analizăm datele la ITM, după ce ne întoarcem.

— Bine. Acum ajută-mă să așez capacul ăsta.

John văzu că ea așezase cubul într-o rețea de protecție, pentru a-l asigura împotriva șocurilor.

— Da, l-am asigurat și împotriva șocurilor, și împotriva proștilor, spuse ea. Ai fi mirat dacă ai ști câte…

— Nu auzi ceva?

Încremeniră. Era liniște.

— Ei, haide, șopti ea.

Se opintiră să așeze capacul greu de lemn la locul lui. Cornul de chihlimbar era bine protejat. John îl privi pentru ultima dată. În lumina slabă a lămpii, fărâmele portocalii din interiorul chihlimbarului păreau să plutească, grațioase și ușoare. Sclipiri rubinii și aurii păreau să nu fie produse de lumina lămpii, ci de o momentană strălucire interioară. Scânteiau din când în când, părând a răspândi o căldură interioară. John se mișcă puțin și ieși din unghiul de observație potrivit. Acum conul i se părea și mai inert. Un efect admirabil.

— E într-adevăr al naibii de frumos.

— Aha.

— Pun pariu că au să-l expună imediat ce au să-l descopere.

— Probabil.

— Kontos are să fie înnebunit când are să-l vadă.

— Păcat că n-am să pot fi și eu acolo. Mi-ar plăcea să-i văd expresia feței.

— Are să facă tărăboi.

— N-are decât. Va fi conștient că nu poate să-și atribuie descoperirea.

— Asta așa-i. Dar va avea un vestigiu pe care să-l etaleze.

— Iar eu am să împart faima cu Muzeul Național din Atena, spuse ea, strâmbând din nas, în vreme ce strângea șuruburile capacului. Oricum trebuia s-o împart. Însă în felul ăsta n-are cum să mă dea la o parte.

Icni, răsucind șurubelnița cu amândouă mâinile.

— Lasă-mă pe mine.

Încă îi mai displăcea ideea de a vedea o femeie luptându-se cu o unealtă în vreme ce în preajma ei se afla un bărbat.

— Deci faima se va împărți în mod egal? întrebă el. Kontos n-are să poată face pe grozavul.

— Chiar și faptul că ne vor fi alăturate numele pe o foaie de hârtie înseamnă pentru mine un contact intim. Eu…

Ușa de la intrare se deschise, scârțâind.

Kontos stătea în ușă, încadrat de blocurile masive de piatră. Ațâțarea i se citea în sclipirile care-i luminau ochii. Fața îi era strâmbată de un surâs batjocoritor și amuzat. Câțiva militari se înghesuiau în spatele lui.

— O mică petrecere?

8

Berlina gri a armatei grecești depăși în viteză un camion. Claire și John, care stăteau pe locurile din spate, fură aruncați violent într-o parte.

— La dracu’, ai grijă! strigă John.

Soldatul care stătea în dreapta lui îl supraveghea permanent, amenințător, șoferul berlinei apăsă pedala de accelerație și mașina țâșni înainte.

Colonelul Kontos, care ședea pe locul de lângă șofer, se întoarse și-l privi pe John cu răceală.

— Ți-e frică?

— Prostia mă înspăimântă întotdeauna, spuse John.

Kontos își stăpâni mânia. Buzele îi erau lipsite de sânge, subțiate de o grimasă ce-i trăda dorința de răzbunare.

— Încă nu e prea târziu să vă duc la comandament. Vreo câteva zile în celulă.

Mașina gonea ca un bolid pe autostradă, îndreptându-se spre aeroportul din Atena. La stânga, insula Salamina strălucea ca o bucată neregulată de marmură prinsă în montura neregulată albastră a mării. Salamina, unde grecii îi distruseră pe năvălitori. Deși o mai văzuse doar cu câteva zile în urmă, i se păru că trecuse multă vreme de atunci.

— Va trebui să anunți ambasada noastră, zise Claire.

— Așa am să fac. Dar aș putea să vă transfer la fiecare douăsprezece ore dintr-o închisoare în alta. E foarte greu să găsești asemenea oameni.

— Tipic, scuipă John.

Kontos ignoră comentariul.

— De asemenea, ambasadorul are multe lucruri care să-l preocupe. În dimineața aceasta am anunțat în mod oficial planurile noastre de a ne retrage din NATO.

— O tâmpenie splendidă, spuse Claire.

— Crezi că vom rămâne în alianță cu…

— Lasă-ne la o parte pe noi și zi-mi ceva despre turci.

— Putem să ne ocupăm de ei, zise Kontos cu răceală în glas.

Claire oftă.

— Aceeași cooperare împotriva dușmanului comun care funcționa încă pe vremea lui Agamemnon…

— *Tu* vorbești de cooperare internațională? întrebă Kontos, hohotind aspru. Ascunzând rezultatele, făcând săpături fără consimțământul directorului…

— Doctorul Hampton a aprobat! Mi-a dat mână liberă înainte de a pleca.

— *Eu* am devenit director rezident îndată ce el a plecat, și eu sunt directorul principal, pentru că sunt grec. Voi trebuia să…

— Trebuia pe naiba. Să-ți cer *ție* aprobarea, când primul lucru pe care l-ai face ar fi să mă chemi în cortul tău ca să discutăm problema?

Kontos spuse cu răceală în glas:

— Sunt sigur că nu știi ce vrei să spui.

Privi apoi spre John.

— Dar știu ce să fac cu aceia care violează standardele internaționale. Veți părăsi Grecia, și pentru totdeauna, sunt sigur.

Claire păli.

— Nu poți transforma un lucru neînsemnat ca ăsta într-o…

— O femeie înțeleaptă își ține gura. Dovedești doar ce femeie măruntă ești.

— Stai puțin, spuse John. Treaba asta e deja suficient de jignitoare ca să mai..

— Taci, spuse Kontos cu răutate, sau am să-ți umplu iar fața de sânge.

John scrâșni printre dinți și se pregăti să spună ceva, însă mașina tocmai trecu în viteză peste un pasaj, zguduindu-se și făcându-l să se lovească de Claire. Soldatul din dreapta lui se ținea de mânerul portierei. Mașina coti spre aeroport. John se bucură de întrerupere. Angajându-se într-o partidă de replici cu Kontos ar fi obținut același rezultat ca și data trecută; în privința asta Kontos avea al dracului de multă dreptate.

Mașina frână, oprindu-se în dreptul zonei pentru zboruri internaționale a aeroportului, în fața unei cabine anonime din sticlă. Cei doi soldați care păzeau intrarea principală se apropiară, cu pistoalele automate ațintite spre ei. John o ajută pe Claire să coboare. O altă berlină opri chiar în spatele lor, vărsându-l afară pe George împreună cu toate bagajele lor. John

se duse să-și caute geanta de voiaj și echipamentul de scufundare.

— Biletul tău, rosti scurt Kontos.

John se aplecă să-și atârne pe umăr sacul cu echipamentul de scufundare și zise:

— Pentru ce? Mă duc să vizitez insulele.

Kontos luă biletele de la Claire și de la George și se întoarse să-l înfrunte pe John.

— M-am răzgândit. Nu cred că nu ai avut nimic de-a face cu asta. De aceea, te declar *non grata.*

— Nu poți face asta. Nu-mi pasă *cine* ești. Asta-i o funcție diplomatică iar tu ești doar un ticălos cu epoleți auriți.

Îl zări pe Kontos făcându-i semn din cap cuiva din spatele lui când ajunse pe la mijlocul propoziției. Era însă prea târziu. Niște mâini îi apucară strâns brațele. Dacă n-ar fi avut bagajul în spate ar fi putut să scape de soldatul care-l prinsese din spate.

Kontos îl lovi cu dosul palmei peste față, cu o mișcare de expert. John se răsuci, luptându-se cu adversarul nevăzut din spatele său. Kontos îl lovi din nou, plesnindu-l puternic peste nas.

Durerea îi întunecă vederea. Simți sângele curgându-i din nas. Nu spuse nimic. N-ar fi făcut decât să-l facă pe Kontos să se bucure.

Kontos bolborosi ceva în grecește, iritat, transmițându-le oamenilor săi ordine cu o voce aspră, pe un ton insinuant.

John clipi. Claire se apropie înotând prin peisajul mult prea strălucitor, Claire, având o batistă în mână. Batista se înfoie, ca un nor alb, și-i acoperi fața. Se smuci, dar mâinile continuau să-l țină strâns. Claire înjură în grecește, iar Kontos îi răspundea. Ea încetă să-i mai șteargă fața cu batista lui John și se întoarse să strige la Kontos. Soldații ricanară. Să pălmuiești un american era ceva bun, politica externă în acțiune. Să-l lovești din nou. Să-l faci să sângereze era și mai bine. Văzu că toți ardeau de nerăbdare să-l imite pe Kontos.

Se zgâiră cu toții la Claire și John văzu sclipirile care li se aprinseră în priviri. Era și mai plăcut să pălmuiești o americancă. Da, o adevărată plăcere. Vedea că-și doreau asta. Își îndreptau ochii când spre Kontos, când spre Claire, cu sudoarea strălucindu-le pe fețe, așteptând să-l vadă pe Kontos pălmuind-o pe Claire.

— E în regulă, Claire, zise el, cu o voce slabă. Încetează.

Ea se întoarse spre el.

— Nu poate să… E un ultragiu să…

— Încetează!

Kontos se uită chiorâș. Apoi rânji cu superioritate spre John și își flutură mâna a lehamite.

— Nu pot permite ca această uniformă să fie dezonorată. Mă aștept să înțelegeți chiar și voi asta.

Dădu iar din mână.

— Escortați-i pe aceștia trei până la avion.

John simți niște mâini împingându-l înainte. Se împiedică, își scăpă sacul și se opri să-l ridice, așteptându-se să primească un șut în spate. „*Nu-i așa de rău ca data trecută*,” se gândi. „*Poate că am început deja să mă obișnuiesc*.”

Kontos făcuse o criză clasa întâi după ce îi descoperise. Eșafodajul de susținere nu fusese încă demontat, așa că îi fusese ușor să descopere imediat că vreo câteva blocuri fuseseră mutate din loc, că ei găsiseră ceva despre care nu-l informaseră. John se așteptase ca el să deschidă imediat lada, însă Kontos îi acordase acesteia foarte puțină atenție și se apucase să verifice grinzile eșafodajului și să lovească cu picioarele instrumentele pe jumătate împachetate ale lui John, strigând ceva în grecește. John îl împinsese pe Kontos de lângă instrumente și atunci soldații îl înșfăcaseră. Îl aruncase la pământ pe unul dintre ei, dar ceilalți îl țintuiră de zid. Kontos îl lovise în stomac și pe urmă în gură. Buza lui John se crăpase și sângele începuse să-i curgă pe cămașă. Kontos încetase să-l mai lovească și se apucase din nou să strige.

Claire începuse să-i explice, să-i servească cele mai potrivite argumente, dar Kontos nu o ascultase. Iar când se calmase destul de mult pentru a fi în stare să gândească, se fixase asupra unei singure idei: aceea de a-i expulza din țară pe George și pe Claire. Nu acceptase explicația că John doar o ajuta pe Claire la unele treburi mai dificile fiindcă ea îl rugase s-o facă, pentru a grăbi lucrurile, și nici argumentul că ea nu făcuse nimic altceva decât să încerce să se încadreze în intervalul de timp pe care însuși Kontos i-l fixase, însă Kontos nu putuse dovedi că John se făcuse vinovat de ceva, așa că se mulțumise să-i ordone lui John să părăsească situl.

Kontos nu era omul cu care să poți negocia, mai ales când avea în spate oameni înarmați care să-l sprijine. John strânsese și ambalase echipamentul adus de la ITM, în timp ce Claire își făcuse bagajele. Kontos nu-i permisese lui Claire să mai intre în mormânt și abia când ajunseseră la jumătatea drumului spre aeroport ea își aminti că își uitase înăuntru niște bloc-notesuri.

Kontos îi dusese până la berlinele care așteptau pe drum și pe urmă plecaseră, rămânând ca de strângerea taberei să se ocupe Kontos. Acesta sunase la aeroport și, făcând uz de gradul său, le obținuse bilete la primul zbor care avea să decoleze în dimineața următoare. Pentru Claire și George reținuse bilete pentru cursa TWA Atena-Boston via Paris. John urma să ia avionul spre Creta.

George scosese de undeva niște șervețele de hârtie și-i opri sângerarea lui John. Așteptau în fața ghișeului pentru zborul companiei TWA. Oamenii se uitau insistent la ei. Erau și o mulțime de militari în jur, dar aceștia nu le dădeau prea mare atenție. În schimb pasagerii se adunaseră în grupuri și începuseră să șușotească, agitați.

Claire spusese lucruri pertinente, combinând compătimirea cu mânia virulentă. Kontos se instalase în fața ghișeului și vocifera, cerând un bilet suplimentar pentru John. În jurul ghișeului se înghesuiau sute de persoane, multe dintre ele urmărind totul cu atenție, disperate, punând întrebări pe un ton ridicat și protestând. Uniforma pe care-o purta îl ajută pe Kontos să se bucure de atenția funcționarilor.

George nu prea vorbise și nici nu făcuse mai nimic. Părea intimidat de soldați și îi urmărea din priviri, grăbindu-se să le execute ordinele transmise prin semne, indicații și vorbe tăioase. Îl puseseră să care toate bagajele și să le așeze pe rând pe masa unde erau verificate. Distrându-se de minune, Kontos pocnea din degete pentru a-l face pe George să se grăbească.

John își păstră sacul și geanta de voiaj. Nu vroia să lase pe cineva să-i arunce încoace și-ncolo echipamentul de scufundare și nici n-avea încredere că soldații n-au să-i fure bagajele, chiar după ce-i fuseseră verificate.

Kontos se întoarse cu trei bilete.

— Plecați într-o oră. Am să pun soldații să stea la ușa sălii de așteptare. Nu ieșiți de acolo.

— De ce-ai devenit brusc atât de formal, colonele? îl ironiză Claire. Nu ți-ar plăcea să mă lovești și pe mine?

„*Deci și-a dat și ea seama*,” se gândi John.

— Nu insulta această uniformă, spuse Kontos tăios.

„*Poate că ea crede că el și-a depășit atribuțiile*,” se gândi John. „*Nici chiar indivizii influenți din punct de vedere politic nu pot scăpa de absolut orice fel de răspundere*.”

— Oh, dar nu insultam uniforma. Îl insultam pe omul de nimic care se ascunde în ea.

Kontos se încruntă.

— Nu mă stârni.

Vocea îi era foarte joasă și ciudat de calmă. John recunoscu semnele unei furii cu greu stăpânite. Kontos făcea ceea ce era înțelept să facă, chiar dacă nu prea îi convenea. „*Încetați*.”

— Ce s-a întâmplat? se băgă el în vorbă. De ce se adună militarii ăia acolo?

Arătă spre câțiva oameni în uniformă, ceva mai mulți de o duzină, care vorbeau toți în același timp.

Kontos spuse rar:

— Parlamentul acum e dizolvat. Partidul nostru declară starea de necesitate.

— Stare de...?

În timp ce Kontos își întoarse privirile spre el, John îi făcu lui Claire un semn discret, îndemnând-o să nu mai scoată o vorbă.

— Nu putem ajunge la un compromis corespunzător cu unele dintre elementele reacționare, așa că suspendăm fenomenele politice normale până când putem, ăă, crea solidaritatea întregii noastre societăți.

Vorbea de parcă ar fi făcut un comunicat pentru presă.

— Aha.

— Așa că mă întorc imediat la Atena. Evenimente importante se petrec. Nu-mi pierd timpul cu *voi*, rosti el pe un ton sforăitor, după care se răsuci pe un călcâi, cu o eleganță marțială, și se îndepărtă.

Claire oftă.

— Și când te gândești că omul ăsta a fost un excelent arheolog.

— Ei și? Oamenii nu sunt consecvenți. Hitler era vegetarian.

Ea îl privi și abia atunci John observă cu surprindere că privirile ei erau încețoșate și că era gata să izbucnească în plâns. Cam atâta rezistase duritatea ei. O cuprinsese cu brațul.

— Haide. Vom aștepta să sosească avionul. Poate luăm și micul dejun.

Îi făcu lui George un semn din cap. Îl urmăriră indiferenți pe funcționarul care controla pașapoartele cum ștampilează paginile fără a face vreo verificare cât de sumară. Încordarea lor nervoasă începuse să scadă. Erau obosiți de atâta strigat, din cauză că-și făcuseră bagajele în grabă, din cauza lungii călătorii nocturne. Kontos se răstise la ei ori de câte ori i se părea că trăgeau de timp, mânjindu-le demnitatea de oameni de știință, zăpăcind-o pe Claire atât de tare încât ea uitase să-și ea blocnotesurile, folosindu-se de poziția pe care o deținea pentru a-i umili.

Îi spuse lui Claire pe un ton liniștit:

— N-avea niciun rost să ne implicăm într-o gâlceava politică. S-ar putea să fie mai bine să plecăm.

Ea dădu aprobator din cap, strâmbând din nas.

— Probabil că o grămadă de oameni și-ar fi dorit să plece cu cursa asta.

— După toate astea, are să fie plăcut să ne întoarcem acasă.

— Da.

Stătură în sala de așteptare, fără să scoată vreun cuvânt. George se duse și cumpără cafea și niște triunghiulețe ciudate făcute din alune și semințe de susan ținute laolaltă de mierea amestecată printre ele. John mancă vreo două și începu să se simtă mai bine. Claire mâncă ținându-și privirile în pământ. John știa la ce se gândea Claire, însă nu avea ce să spună pentru a lunga demonii care o chinuiau.

Se întorcea acasă învinsă. Kontos avea să-i strice reputația făcând zarvă pe seama celor întâmplate și povestindu-i lui Hampton istorii exagerate. Ar fi fost posibil să reușească chiar să obțină excluderea ei permanentă din activitățile arheologice desfășurate în Grecia, în care ea se specializase.

John se lăsă pe spătarul scaunului. I-ar fi plăcut să aibă ceva de citit De fapt avea o carte pe fundul genții de voiaj, însă îi lipsea până și energia necesară pentru a o scoate de acolo. Își închise ochii, încercând să adoarmă. Însă nu reuși. Își zise că are să doarmă în timpul zborului.

Claire îl scutură.
— Trezește-te, spuse. Îmi trebuie o fisă.
— Pe-aici nu e liberă intrarea la toalete?
Se căută prin buzunare.
— Nu-i vorba de asta. Vreau să dau un telefon.
— La cine?
— Cui, ai vrut să zici. Companiei Aeriene Olimpiene.
— Puristo, zise el, întinzându-i un pumn întreg de fise De ce?
— Praxis.
— Ce?
— Urmărește-mă.

PARTEA a III-a

1

Claire își notă numerele curselor și orele de decolare pe spatele plicului în care se afla biletul ei pentru zborul TWA. Mușcă nervoasă capătul creionului și închise telefonul.

Avea să fie pusă într-o oarecare dificultate. Stătuse prea mult așezată pe scaun, indispusă, repetând în gând ce-avea să-i spună lui Hampton când avea să se întoarcă la UB, cum avea să-i descrie ce se întâmplase, cum avea să înfățișeze în cele mai potrivite nuanțe ceea ce, se vedea nevoită să admită, era o înfrângere totală. Pierduse prea mult timp fără a se gândi, în vreme ce minutele rămase până la decolarea avionului se scurgeau unul după altul. Clasicii greci vorbeau de echilibrul potrivit într-un gând, adică *theoria*, și acțiune, adică *praxis.* Dar ea nu făcuse uz nici de una, nici de alta.

Începuse să fie și mai agitată, fără a obține vreun rezultat. Își plimba ochii prin sala de așteptare extrem de aglomerată și brusc îi atrăsese atenția uriașa hartă atârnată pe perete, pe care erau trasate rutele Companiei Aeriene Olimpiene. Se zgâise la ea, nevenindu-i să creadă, și gândul îi fugise la mica placă pătrată de fildeș, la semnele de pe ea. Ar fi dorit să aibă măcar o schiță, ca să poată face o comparație, și brusc fusese încredințată că trebuia să urmeze ideea care-i venise. Nu era momentul în care să se poată da bătută.

În continuare lucrurile erau simple. Trebuia să rămână o cale pentru a putea rămâne în Grecia, și era doar o singură metodă pentru a fi aplicată.

Mai stătu puțin pe gânduri, ronțăind capătul creionului, și pe urmă se decise. Un om care pufăia energic dintr-o țigară o privi și-i zâmbi. Ea îi aruncă o privire încruntată. El se arătă ofensat.

Tocmai când se întorcea spre locul unde stăteau George și John, o voce monotonă anunță că se apropia ora de decolare a avionului lor. John își pipăi gânditor nasul și obrajii umflați.

— Lasă-i pe ceilalți să se urce mai întâi, spuse George, plictisit. Are să fie un zbor lung.

— *Haideți.*

— Bine, bine.
George se ridică în picioare. John o privi gânditor pe Claire.
— Nu, așteptați, zise ea brusc.
Holul era deja ticsit cu lume. Oamenii se înghesuiau să ajungă la rând. Claire șopti:
— George, ascultă. Când îți fac semn din cap, prefă-te că ți-e rău.
— De ce?
John se uită lung la ea.
— Fă ce-ți spun, zise ea. Nu pot să-ți explic aici.
Bodogănind, George se așeză la rând. Înaintau încet. Claire ar fi vrut să le explice ce-avea de gând, însă în jur erau prea multe urechi atente.
Un funcționar somnoros aduna tichetele de îmbarcare. Claire se întoarse și-i zări pe doi dintre oamenii lui Kontos urmărind-o din spatele peretelui despărțitor de sticlă. Nu păreau foarte interesați de ceea ce se întâmpla, însă erau încă acolo.
Cu George în frunte, ieșiră în zona pistelor. Avionul uriaș aștepta la o distanță de vreo câteva sute de metri. Aerul sărat și proaspăt era înviorător după aerul viciat din sala de așteptare. Claire așteptă până în ultimul moment, până când în urma lor nu mai era decât o duzină de pasageri. George puse piciorul pe ultima treaptă a scării avionului și se întoarse s-o privească. Ea îi făcu semn din cap.
George lăsă bagajele să-i cadă și se lăsă ușor în genunchi, apucându-se cu mâinile de partea dreaptă a pieptului. Se văita foarte convingător.
— Vai, iar l-a apucat! țipă Claire. George! E ca și înainte?
— Da… da, spuse el gâfâind. Numai că… e mai rău.
Pasagerii se înghesuiră în spatele lor. Un funcționar american al liniei aeriene își croi drum până la ei și îngenunche lângă George, care se strâmba și se văita.
— I s-a mai întâmplat și înainte, explică Claire. Am sperat că o să-l putem duce înapoi la Boston, însă…
— Ce are? întrebă rapid funcționarul.
— Vedeți, tocmai asta e. Nu prea *știm* ce are, însă are dureri îngrozitoare.
Claire șopti ceva la urechea funcționarului, în vreme ce George începu să respire zgomotos.

— George, *nu poți* să te duci. Ți-am spus doar și când ne aflam la hotel. Trebuie să te ducem la un doctor *de aici.* Indiferent cât de mult ți-ai dori să ajungi înapoi și să te consulte doctorul Oberman, trebuie să fii consultat de cineva *acum*, nu? zise ea aruncându-i priviri imploratoare funcționarului.

Omul își mușcă gânditor buzele și apoi zise:

— Ei, bine, cred că.. Am să chem o ambulanță și…

— Nu, nu, zise în grabă Claire, nicio ambulanță. Știu cum saltă ăștia prețurile în locuri dintr-astea. Spune-ne doar unde e postul de prim-ajutor de aici, bine?

Funcționarul scutură din cap.

— Doamnă nu se poate mișca, și în cazuri ca acesta noi…

— Ba pot, spuse George.

Se ridică, ținându-se de balustrada scării.

— Vedeți?

Făcu un pas.

— Nu încerca să mă duci de nas, zise Claire. Nu ești în starea în care să poți…

— Bine, zise George. Unde-i postul de prim-ajutor?

Funcționarul privi spre culoar.

— Sunteți sigur că puteți merge?

— Da, zise George. Conduceți-ne la postul de prim ajutor. Vai ah, cred că are dreptate. Ar fi mai bine să nu mă urc în avion.

— Dați locurile noastre altcuiva, spuse Claire.

Aglomerația din pistele lor bloca acum total vederea spre sala de așteptare, așa încât Claire nu putu să vadă dacă soldații se mai aflau acolo. Traversară pista. George mergea atât de repede cât funcționarul, care le preciza care era conduita companiei în privința rezervărilor anulate și le explica dificultatea de a găsi o cursă care să fie programată în scurt timp, trebuia să se forțeze să țină pasul cu el. Așa cum bănuise Claire, funcționarul îi scoase pe ușa pe care scria ACCESUL PERMIS NUMAI PERSONALULUI LINIILOR AERIENE. Nu existau soldați prin preajmă.

— Puteți să ne faceți rost de o mașină de intervenție? întrebă Claire.

Găsiră una. Companiile aeriene aveau grijă să evite să se implice în problemele de sănătate ale pasagerilor, preferând să paseze cazurile ivite stației de prim-ajutor a aeroportului, fără a se mai ocupa ulterior de ele. Mașina de intervenție parcurse o

alee îngustă și traversă strada principală din fața clădirii aeroportului. Un alt funcționar al liniilor aeriene li se alăturase, explicându-le atent că nu li se putea garanta că bagajele lor n-au să plece spre Paris, deoarece avionul trebuia să decoleze fără întârziere. Claire dădu aprobator din cap, fără a-și întoarce privirile spre funcționar. Își amintise că oamenii îți puteau citi mult mai ușor intențiile dacă priveai spre ei așa că își plimbă privirile cu indiferență peste grupurile de oameni în uniformă care se aflau pe stradă.

Înăuntrul postului de prim-ajutor, care mirosea puternic a antiseptice, George mimă o serie de simptoame contradictorii. Doctorul dădu din cap dezorientat, și îl pipăi și îl cercetă pe toate părțile. John și Claire insistară să rămână alături de George. După ce ieși și asistenta, ducând cu ea o sticlă cu probele ce-i fuseseră luate, George chicoti și zise:

— Mi-am jucat rolul destul de bine, nu-i așa?

— Perfect, îi răspunse Claire. Ascultați, încă n-am scăpat de ei. Am sunat Compania Aeriană Olimpiană. Am rezervat locuri pentru un zbor care decolează spre Creta peste cincizeci de minute. George, ție ți-am rezervat un loc pentru următorul zbor care pleacă de aici.

— Aha, zise John. Ca să nu ne vadă pe toți trei împreună.

— Nu la asta mă gândisem, dar ai dreptate. Bun.

— Hei, și *la ce* folosește treaba asta? întrebă George, încruntat, trecându-și degetele prin păr. În regulă, ți-am făcut jocul, dar ce naiba vrei să…

— Nu suntem obligați să acceptăm să fim tratați în felul ăsta. N-am să părăsesc Grecia decât când are să mi se facă dreptate.

Privi fioroasă spre cei doi bărbați.

— Până când are să ni se facă *la toți* dreptate.

John nu spusese nimic până atunci. Începu prudent:

— Ei bine, nu țin foarte mult să fiu ciomăgit, însă, Claire, ce-o să facem?

— Am să… Vreau să mă întorc la sit. Ca să-mi iau blocnotesurile. Am descoperit ceva chiar acum, în timp ce stăteam în sala de așteptare. Vă amintiți ornamentul acela de fildeș? Zgârieturile de pe el ar putea fi contururile unei hărți.

— Da, sigur, am discutat despre posibilitatea asta, zise George.

— N-am luat-o în serios pentru că nu se cunosc hărți care să provină din epoca miceniană. Însă atunci când am privit harta Companiei Aeriene Olimpiene mi-am dat seama că presupusesem că dacă *era într-adevăr* o reprezentare grosolană a Micenei, atunci suprafața uriașă de uscat ar fi trebuit să fie în partea de sus, spre nord. Dar convenția care spune că nordul e în parte de sus o folosim doar în zilele noastre. Din câte-mi amintesc, dacă întorci placa de fildeș cu capul în jos, suprafața de dimensiuni mai mari seamănă vag cu o parte a Greciei. Nu cu partea ei continentală. Cu Creta. Suprafața mai mare reprezintă coasta Greciei iar cea mai mică de deasupra e o insulă. Santorini sau poate Milos.

— Aha, zise George pe un ton neutru.

— Dar îmi trebuie bloc-notesurile ca să am dovezi sigure.

John întrebă:

— Și crezi că pentru o lucrare științifică merită să faci toate astea?

— Da, cred. Însă cel mai mult îmi doresc să mă răzbun pe Kontos într-un fel. Am să trimit o telegramă din Creta. Profesorul Hampton trebuie să afle ce s-a întâmplat. Sunt sigură că Kontos are să-i împuieze capul cu...

— Ai fi putut să-i spui toate astea profesorului Hampton după ce am fi aterizat la Boston, spuse John, pe un ton moderat.

Ochii ei fulgerară.

— Da, și să mă întorc cu mâinile goale, fără niciun rezultat, fără ceva pe care să-l pot arăta...

— Hei, mi-am spus și eu părerea. Eu unul sunt dispus să mă duc în Creta, dacă asta vrei. Amintește-ți că sunt în vacanță.

— Mda, zise George, plin de forțe proaspete. Kontos n-a întreprins nimic oficial împotriva noastră. Nu încă. Înseamnă că dacă ne putem feri de el și de trupele lui de asalt suntem în siguranță.

Claire se potoli. Observă că în George se trezise ceva din răutatea unui licean și știu că putea să se folosească de acea răutate. Dacă pentru el toate astea nu însemnau decât un joc de-a hoții și vardiștii, doar niște ștrengării care i se păreau mai distractive decât întoarcerea la Boston, foarte bine.

— Bine. George, tu rămâi aici, revino-ți cam într-o oră și apoi treci strada și intră în sectorul pentru zboruri interne. Se intră prin stânga. Ține...

Îi înmână un teanc de bancnote.

— Ca să-ți cumperi bilet. Când ajungi în Creta, vino în piața principală din Heraklion. Ne vom întâlni acolo.

— Bine.

— Până atunci îi voi fi telefonat deja lui Hampton. El poate să intervină pe lângă Kontos. Vreau să am permisiunea de a mă întoarce în sit, ca să mă asigur că ceea ce mai e de făcut se va face cu profesionalism și să-mi recuperez bloc-notesurile.

— Hampton l-ar putea face pe Kontos să le trimită la Boston.

Ochii ei fulgerară.

— Și să păstreze tot ce i se pare interesant? Nu vreau să-mi umble prin lucruri!

John spuse, gânditor:

— Crezi că Kontos n-are să ne caute? Va prinde de veste și…

— Ești dispus să-ți asumi riscul ăsta?

Se lăsă o clipă de tăcere. John evită s-o privească în ochi. Claire își dădu seama că el își amintea cum fusese bătut. Îi repugna să se folosească de asta, să se refere fie și în trecere la ceea ce i se întâmplase lui John, însă timpul o presa.

Vocea lui se aspri puțin.

— Cred că da.

— Bine, spuse ea, înveselită. Am să ies eu prima.

— De ce să nu ieșim împreună? întrebă John.

— Ei caută un grup. Și eu, cunoscând limba greacă, pot să mă descurc mai bine în caz de ceva.

Lui John nu-i conveni foarte mult acest aranjament, însă căzu de acord s-o urmeze pe Claire după zece minute. Claire părăsi postul de prim-ajutor. Se gândi că nu era prea greu să arate ca o pasageră obosită și îngrijorată, deoarece chiar așa era în fapt. Când ajunse în mijlocul străzii, două jeepuri se năpustiră spre ea, mugind din claxoane. Sări la o parte din cale lor. În fiecare dintre ele se aflau câte trei bărbați. Trecură pe lângă ea, ignorând-o, și opriră brusc, scrâșnind din roți, în fața porții de acces pentru zborurile internaționale, pe care o blocară. Soldații țâșniră afară din jeepuri, verificându-și automatele cu paturi rabatabile. Claire își puse jos bagajele și se opri ca să privească. Soldații se îndreptară spre pasagerii proaspăt sosiți și începură să-i bombardeze cu întrebări. Claire își luă bagajele și observă că aproape toată lumea din jur se evaporase, lăsând strada aproape pustie, și că ea, stând acolo de una singură, putea

atrage atenția. Se grăbi spre poarta de acces pentru zborurile interne.

Înăuntru era liniște. Nimeni nu părea interesat să zboare spre provincie în timp ce în capitală avea loc o criză. Vorbind în grecește, ceru două bilete și se interesă de locuri rezervate. Nimeni nu-i acordă atenție. Însă când se întoarse de la ghișeu un soldat apăru ca din senin și se postă în fața ei.

— Unde mergeți, doamnă? întrebă el politicos în greacă.

Era slab, însă musculos. Ochii lui întunecați îi cercetară rapid chipul. Încerca să-și facă o părere despre ea. Claire simți că i se taie răsuflarea și simți impulsul irațional de a o rupe la fugă. Însă n-ar fi avut unde să fugă.

— Eu... în Creta

— Aveți un bilet pentru zborul acesta?

— Da. Sunt în vacanță și...

— Atunci îmi veți face o mare favoare dacă veți lua asta, zise, întinzându-i o scrisoare. Vă rog s-o puneți în cutia poștală la aeroport. Va ajunge la Heraklion într-o zi.

Simți că i se ridică o povară de pe umeri.

— Dar... dar de ce n-o pui în cutia poștală de aici?

Ochii aceia întunecați o priviră iarăși, se întoarseră spre stânga și apoi se fixară din nou asupra ei.

— Mă tem că n-o să ajungă prea repede la Heraklion corespondența de la Atena. Există... neînțelegeri politice. Scrisoarea asta e pentru rudele mele, niște oameni care s-ar putea să nu fie în...

— În grațiile puterii?

— Vă rog, este tot ce pot să fac. Am să vă plătesc pentru deranj dacă...

— Nu, nu sigur că am s-o duc. Dar crezi într-adevăr că...

Aparent așa credea, căci o potopi cu mulțumiri și apoi dispăru rapid, de parcă s-ar fi temut să fie văzut vorbind cu cineva străin.

Peste câteva minute, când sosi John, ea încă se mai gândea la întâmplarea care tocmai se petrecuse. John îi spuse că deja se formase un cordon de soldați în fața porții de acces pentru zborurile internaționale și că soldații îi verificau cu atenție pe toți aceia care intrau. Monoraiul care făcea legătura cu Atena era defect, ca de obicei, și o mulțime de oameni soseau în autobuse supraîncărcate, îngrămădindu-se apoi în fața intrării.

— Tipic, spuse el. Arme grele, de parcă cineva ar încerca să atace aeroportul și să fugă din țară.

— Nu arăta că ești îngrijorat și atunci nimeni n-are să te bage în seamă. Nu suntem decât niște turiști, nu?

— Cu sistemul ăla strict de securitate, cineva tot o să pună mâna pe noi.

— Nu-i obligatoriu. Oamenii sunt mult mai liniștiți în afara Atenei.

— Așa ca în Nauplia?

— Bine, bine. Începe să se simtă tendința mea spre optimism.

— Și toate astea doar pentru ca să-ți recuperezi bloc-notesurile?

— Ele înseamnă luni întregi de muncă. Nu pot duce la capăt partea mea de proiect fără ele. Și în Creta e posibil să aflu câte ceva în legătură cu harta aceea de fildeș. Arheologia e în primul rând un proces de realizare de asociații între diverse obiecte și fiecare nouă descoperire creează posibilitatea de a descoperi legături între ea și alte lucruri pe care deja le cunoaștem. Uneori o simplă plimbare printr-un muzeu sau printr-un sit îți poate deschide ochii…

El oftă.

Pentru moment ea tăcu, începând să fie cuprinsă de îndoieli, însă deja era prea târziu. *Praxis.*

Îl bătu pe umăr, încurajându-l.

— Sunt sigură ca un telefon dat lui Hampton va îndrepta lucrurile, spuse ea și, cu toate că nu credea o vorbă din ceea ce spusese, zâmbi.

2

John se rezemă mulțumit de spătarul scaunului. Puțin souvlaki împănat cu usturoi, o farfurie de musaca înecată în ulei și o sticlă cu vin roșu acidulat conspiraseră pentru ca lumea să pară mai liniștită, acoperind-o cu o strălucire plăcută și benignă. Lumina soarelui de toamnă răzbătea până la el prin frunzișul măslinilor. *Aceea* era deci fabuloasa atmosferă a Greciei. Închină în cinstea ei, gustând iar din coniacul Metaxa. Oboseala îi dispăruse, însă o simțea așteptând momentul prielnic pentru a-l trimite în brațele somnului, dacă avea să fie provocată.

Claire ieși din hotelul aflat vizavi de micul parc, privi în dreapta și-n stânga – o idee bună, având în vedere traficul aglomerat de pe străzile Heraklionului – și pe urmă trecu strada, îndreptându-se spre el. Corpul ei zvelt și musculos se legăna, cu mișcări ample, iar mersul ei avea o complexitate inconștientă ce depășea cerințele pur mecanice ale deplasării și care contrasta cu severitatea croielii bluzei ei roșii și a pantalonilor ei gri. Omniprezenții trântori nerași care n-aveau de lucru și își făceau veacul prin zonă îi urmăriră traiectoria, ca niște radare.

— Ai admiratori.

— Ce? Ah, ăștia. Așa se-ntâmplă întotdeauna.

— E un risc profesional pe care trebuie să-l înfrunți atunci când lucrezi în Mediterana?

— Înseamnă că nu-i cunoști pe irlandezii din Boston.

El zâmbi.

— Ai avut noroc?

— Am făcut rost de două camere, și am sunat la Boston.

John se ridică în picioare, politicos, și ea se supără că el se formaliza atâta.

— Am reușit să prind Bostonul foarte repede, folosind noua legătura prin satelit cu Cairo.

Se întrerupse ca să soarbă din paharul cu coniac.

— Și?

Ea spuse cu silă:

— Hampton… n-a vrut să coopereze. Nu căpătase vești de la Kontos, slavă Domnului, însă n-a acceptat nimic din ceea ce i-am spus. A spus că dacă l-am iritat pe Kontos e sigur că el, Hampton, va putea îndrepta lucrurile.

— Nu i-ai spus că…

Sprâncenele ei se ridicară.

— Nu puteam să-i spun chiar *totul*. Gândește-te. Nu vreau să afle Kontos că sunt de părere că vestigiul e important.

— Sau că vrei să te întorci tu în persoană ca să recuperezi bloc-notesurile.

— Bineînțeles. I-am spus cum a năvălit Kontos cu mardeiașii lui de la armată, cum te-a brutalizat, cum a confiscat o mulțime de însemnări de-ale noastre și – bine, admit, o tentă de adevăr – cum ne-a expulzat din țară fără a avea autoritatea oficială s-o facă. Hampton s-a arătat surprins și mi-a spus că, dată fiind agitația politică de aici, să las totul în mâinile lui capabile.

— Are să-i dea imediat telefon lui Kontos.

— Poate că nu. I-am spus că sun din Paris și că vreau câteva zile de vacanță. I-am spus să nu intervină deloc, până când am să mă întorc la Boston și-am să-i descriu în detaliu ce s-a întâmplat. Lui Hampton îi place să scrie scrisori lungi și pline de învățăminte și să le răspândească în cercuri cât mai largi. „Formarea unui curent de opinie”, așa numește el chestia asta. Cred că în felul ăsta vrea să abordeze și cazul de față.

— Poate că e cea mai bună cale.

— Nu, e doar un mod de a ascunde murdăria – *pe mine*, cu alte cuvinte – sub covor. Hampton și Kontos vor plimba atâta problema asta prin Rețeaua Vechilor Băieți încât până la urmă am să mă văd pe undeva prin Siria, scoțând la lumină cine știe ce colibe de lut, în timp ce ei au să se ocupe de siturile miceniene.

El spuse, prudent:

— Ei bine… poate că n-ar trebui să te bazezi foarte mult pe însemnările din bloc-notesurile acelea.

— Prostii. Amintește-ți că în mare parte conțin date de-ale tale pe care vroiam să le includ în referatul meu. Dacă aș avea timp să le copiez și să ți le dau, ai putea ajunge la un rezultat.

— Bine, dar încă mai…

— După liniile alea spectrale pe care le-ai descoperit? Un fel de aliaj, sau cel puțin o piatră neobișnuită. Plus faptul că e unic, o relicvă funerară pe care n-a mai văzut-o nimeni. Cine poate ști de ce-a fost ascuns în felul ăsta? Anul viitor am putea săpa în cavitatea din spate, am putea explora bazinul de apă și poate că am putea găsi lucruri pe care ei le-au aruncat în puț.

Ochii îi străluciră.

— Și vreau să fiu acolo!

El trase adânc aer în piept. „*Iar începe*.”

— Ceea ce am vrut să spun e că era vorba doar de niște rezultate preliminare, care ar putea fi… greșite.

Ea îl privi, încruntată.

— Cum așa? Te-am urmărit, ai lucrat cu atenție.

— Da, dar… Ei bine, ăsta nu-i domeniul meu.

— Metalurgia antică are subtilitățile ei, desigur, dar tu…

— Ceea ce vreau să spun este că nu sunt un specialist în metalurgie.

Chipul ei se goli de orice expresie.

— Ce?

— N-am mai văzut în viața mea niște instrumente ca acele până acum.

— Atunci ce *ești?*

— Matematician.

Ea îl privi neîncrezătoare.

— Eu… Lucrez la un nou model matematic privind impuritățile în metale, aplicând teoria grupurilor.

— Dar biroul tău…

— Aveau loc liber acolo, așa că m-au găzduit și pe mine. Am vorbit desigur cu unii dintre specialiștii în metalurgie, dar altfel…

— M-ai mințit!

— Nu chiar. Dacă ai să te gândești, ai să-ți aduci aminte că n-am pretins niciodată că mă pricep la chestiile astea.

— Am crezut că ești… că ești…

— Știu, și îmi cer sincer scuze. Știi, am crezut că-i vorba de un fel de distracție, de un fel de vacanță.

— Așa că de dragul unei călătorii pe gratis ai…!

Își trânti paharul cu coniac pe masă. Paharul se sparse, dar ea nici nu observă.

— Nu chiar. Mai mult din pricina ta.

— A mea?

— M-am simțit atras de tine încă din prima clipă.

Clătină din cap.

— Știu că sună stupid. Am… m-am lăsat condus pur și simplu de glande, cred.

Spre surprinderea lui, ea rămase calmă.

— Așa că te-ai hotărât să… te prefaci?

— Da. Am obținut instrumentele destul de ușor. Am semnat pentru ele. Am scotocit prin bibliotecă după cărți de specialitate. Le-am citit în avion.

— Și toate aste…

Se uită lung la el, de parcă ar fi avut în față un străin.

— Pentru mine?

Acel „*Pentru mine*?” revelă o spărtură momentană în armura ei strălucitoare. În vreme ce era consecvent competentă și încrezătoare în privința vieții ei profesionale, să fi avut oare dubii în ceea ce privește calitățile ei feminine? John se gândi că trebuia să facă el ceva în privința asta. Într-un fel sau altul.

Spuse cu sfială:

— Am făcut tot ce-am putut. Mă pricep puțin la electronică, fiindcă am realizat cândva niște componente pentru un casetofon, dar… Nu pot să fiu sigur că treaba pe care am făcut-o e exactă, știu că ești dezamăgită, dar vreau să știi că, ei bine…

O privi direct în ochi.

— … eu nu sunt dezamăgit. A meritat să trec prin experiența asta.

— Fir-ar să fie, zise ea cu iritare, ai fi putut să-mi dai o întâlnire.

— N-am vrut să te las să dispari. Am procedat… așa cum m-a îndemnat inima.

— Ce să zic, ești un matematician rece și analitic.

— Ar fi trebuit să mărturisesc totul când am ajuns la sit și am apucat să văd că treaba pe care-o aveam de făcut era mai grea decât mă așteptasem. Dar atunci n-ai mai fi avut pe nimeni care să te ajute. Dacă n-aș fi fost un poltron…

— Pol… ce?

— Poltron. Laș.

Ea se înmuie vizibil.

— Nu, asta nu-i… Ai lucrat *din greu*. N-aș fi putut face tot ce-am făcut fără…

— Îmi pare rău. Dar aș face-o din nou. A meritat.

Ea se încruntă brusc, descoperind că vărsase coniacul pe masă, și începu să-l șteargă cu șervetul, fără a-și îndrepta ochii spre John. După o clipă începu să râdă strident și-i adresă un zâmbet strâmb.

— Știi, și eu am simțit… ceva deosebit… în ceea ce te privește.

El o privi mirat.

— Dar asta-i…

Claire își recapătă expresia rezervată. Își trecu limba peste buze.

— Poate fiindcă avem multe în comun, spuse. Îți dai seama, nu-i așa, că suntem amândoi niște ticăloși mincinoși și ipocriți?

Lui John nu-i plăcea să audă o femeie vorbind așa, însă se văzu nevoit să-i dea dreptate.

•

George sosi cu vești proaste.

Decolarea fusese întârziată de agitația generală. La aeroportul din Atena sosiseră alți soldați și se trecuse la o

verificare a tuturor pasagerilor. Erau verificați chiar și pasagerii zborurilor interne, sosiți din alte părți ale Grecie. El reușise să treacă deoarece se acorda mai multă atenție pasagerilor care intrau în Atena, probabil din cauza temerilor că s-ar fi pregătit, de către cei ce se opuneau acaparării puterii, o contraofensivă în Atena. George fusese martor la câteva arestări.

Toate acestea conduceau la concluzia că nu prea aveau șanse să se întoarcă la Atena, și totuși, Claire insistă, spunând că trebuie să se întoarcă la mormânt și să-și recupereze bloc-notesurile.

Ar fi putut încerca să închirieze un avion particular. Însă aeroporturile erau supravegheate foarte atent. În timp ce-și ridica bagajele, George văzuse forțe polițienești suplimentare sosind pe aeroportul din Heraklion.

Mai rămânea marea. Cea mai bună și mai puțin costisitoare variantă ar fi fost aceea de a călători în etape spre nord, ca pasageri ai curselor turistice regulate, și, din moment ce Kontos le putea da de urmă verificând listele de pasageri ale aeroportului din Atena, era indicat să părăsească Heraklionul cât mai curând posibil. Însă nu puteau să plece imediat. Guvernul menționase buna funcționare a serviciilor turistice, deoarece acestea erau pentru moment sursa principală de valută forte. Însă navele care plecau spre nord aveau toate locurile rezervate. Claire reuși totuși, mituind un funcționar, să facă rost de trei locuri pe o navă care pleca în dimineața următoare spre Santorini. Pe nava care pleca în acea după-amiază nu reușise să găsească decât un loc disponibil.

Ar fi dat mai puțin de bănuit dacă s-ar fi despărțit. Decât să aștepte până în dimineața următoare, George preferă să plece singur. Claire și John aveau să-l urmeze în dimineața următoare și să se întâlnească cu el la Hotelul Atlantic.

Între timp cel mai înțelept era să încerce să treacă drept niște simpli turiști. Patrulele poliției umblau pe străzi, cerând la control actele de identitate, însă nu aveau treabă cu aceia care se vedea clar că erau străini. Rânjind și savurând intriga în care erau implicați, George porni să prindă vasul la care-și luase bilet.

John încercă să pară mai destins. Însă grămezile de polițiști și de militari de la fiecare intersecție mai importantă îl nelinișteau. Se întrebă ce-ar fi făcut Kontos dacă ar fi aflat că nu părăsiseră

țara. Bineînțeles, putea merge cu imaginația până la o anumită limită, însă, în climatul actual, i s-ar fi putut înfunda.

Se plimbară prin piață, rezistând insistențelor negustorilor care-i îmbiau cu diverse produse. Claire cumpără totuși niște șofran, fapt pe care John îl consideră drept un răsfăț foarte excentric, din moment ce Claire avea la ea doar hainele de pe ea, ceva lenjerie intimă, două cărți de buzunar și câteva articole de toaletă.

Claire îl conduse, pe străduțe înguste populate cu mașini care claxonau într-una și cu vânzători ambulanți insistenți, până la Muzeul în care domnea o liniște adâncă.

— Aruncă o privire pe-aici, zise ea. Frescele sunt la etaj. Mă duc să scot niște bani de pe cartea mea de credit și să cumpăr ceea ce e de primă necesitate, și să le trimit o telegramă celor de la TWA, ca să le cer să ne depoziteze bagajele la Boston.

John se concentra asupra exponatelor, rupându-se în mod intenționat de lumea prăfuită și agitată din exterior. Îi plăceau liniile nete și meșteșugite ale vazelor de piatră și ale urnelor. Unele dintre acestea aveau mânerele încrustate cu pietre prețioase. Multe dintre gemele și colierele de aur elegant lucrate îi amintiră de obiectele de podoabă miceniene pe care Claire i le arătase la sit, așa că nu fu surprins să afle din catalogul muzeului că diversele curente culturale se manifestaseră pe întregul teritoriu în timpul erelor importante ale civilizației cretane.

Prima eră se încheiase cu un cutremur, însă cretanii reconstruiseră totul din temelii, deschizând epoca de aur ce durase 250 de ani. O etichetă aflată dedesubtul unui minunat pandant din aur descria sfârșitul ca pe o „mistuire produsă de valurile mării și de cutremure”. Arcele pandantului erau formate din două albine încovoiate una spre alta, care-și depuneau mierea într-un fagure. Sau poate că se împerecheau. Granulația minusculă a aurului strălucea ca și cum ar fi avut o viață proprie și conștientă și John simți dintr-o dată realitatea acelui trecut, a milioane de oameni care luptaseră și iubiseră, construiseră, speraseră și muriseră, simți pulsul timpului lor trezind la viață o prezență invizibilă ale cărei singure semne erau acele vestigii elegante. Se gândise adesea la trecut ca la o perioadă necizelată, însă meșteșugul abil al celor vechi, vădit de exponatele muzeului, vorbea de la sine. Se plimba printre

vestigii, printre resturile carbonizate de lemn, grâu și mobilier găsite printre ruinele măreților palate, conștientizând imensitatea arcului istoriei.

— Par niște modele californiene, nu?

Vocea lui Claire îl făcu să tresară. Tocmai studia o statuie a Zeiței șarpe. Aceasta avea brațele desfăcute, iar șerpii i se târau pe mâini și pe trup, ajungându-i chiar și pe tiara înaltă. Un corsaj strâmt îi lăsa sânii dezveliți deasupra șorțului și a rochiei lungi și drapate.

— Unele teme sunt eterne, spuse el.

— Cultele lor conțineau obiceiul de a ține șerpii în tuburi de lut – uite, astea de aici – și de a-i hrăni cu lapte.

Deoarece îl văzu că e nelămurit, adăugă:

— S-ar fi putut să-i folosească în timpul practicilor de adorare, dar eu cred că șerpii erau folosiți în scopuri medicale. Mușcăturile puteau fi indicate în cazul unor indispoziții ușoare.

Îl conduse prin camerele cu obiecte de ceramică

— Lutul ars e mai trainic decât orice.

— Chiar și decât materialele moderne?

— Bineînțeles. Chiuvetele noastre vor fi utilizabile și peste zece mii de ani. Oh, privește.

O frescă pictată în nuanțe de albastru înfățișa un taur urmărind, cu capul aplecat, un cal înaripat. O femeie ce purta un sorț și era încălțată cu cizme înalte apucase strâns coarnele taurului. Un bărbat cu pielea cafenie stătea agățat pe spinarea taurului, cu picioarele fluturându-i în aer. O femeie căzuse în picioare chiar în spatele copitelor repezite ale taurului, cu brațele întinse în lateral pentru a-și găsi echilibrul. Cele trei stadii ale „saltului morții”. Pictura vibra de energie.

— Chiar făceau așa ceva, zise Claire. Era un sport.

— Avea vreo legătură cu religia?

— Ei bine întrecerile astea s-ar putea să fi stat la originea mitului lui Tezeu, care a fost trimis aici din Atena, împreună cu o mulțime de bărbați și femei, pentru a fi sacrificat Minotaurului. Nu știm prea multe despre religia cretană.

— Și noi ne închipuim că-i mare lucru să fâlfâi o capă prin fața unui taur.

Ea zâmbi.

— Nu fi atâta de critic în ceea ce-i privește pe matadori. Oricine măsluiește sorții dacă poate. Unele săpături au scos la iveală cranii de tauri cu coarnele retezate la vârf și rotunjite.

— Așa fac și fermierii când țin un taur închis multă vreme. Ca să-i împiedice să împungă zidurile, vitele sau oamenii.

— Serios? De unde știi?

— Georgienii au ceva de fermier în ADN-ul lor.

— Aha. Mă întreb dacă aceia care fac săpăturile știu asta.

— Trebuie să știe. Doar și Minotaurul era un taur.

— Nu, era doar pe jumătate taur. Pe jumătate era om. Zeul Poseidon i-a dat lui Minos, regele Cretei, un taur pentru sacrificiu. În loc să-l sacrifice, Minos l-a păstrat, iar soția lui s-a îndrăgostit de acel taur.

— Ai dreptate, e ca în California.

Ea îl privi chiorâș.

— Nu, Poseidon a făcut-o să se îndrăgostească.

— Despre asta n-am mai auzit până acum.

Ea oftă.

— Regina a făcut un copil cu taurul, pe Minotaur. Minos l-a închis într-un labirint. Mai târziu, după ce fiul lui Minos a fost ucis de atenieni în război, Minos a cerut ca aceștia să-i trimită ca tribut tineri, pe care-i dădea Minotaurului.

— Simpatic tip. Și aici intervine Tezeu, nu?

— Corect. Era unul dintre cei trimiși la sacrificiu. Numai că el a intrat înarmat în labirint și l-a ucis pe Minotaur. Și-a găsit drumul spre ieșire călăuzindu-se după un fir de ață pe care l-a desfășurat în urma lui.

— Cum l-a ucis pe Minotaur?

— Nu se știe. El deja făcuse... legendele spun că omorâse mai înainte taurul de la Marathon, care scotea foc pe nări.

— Doi tauri? Și unde era labirintul?

— Am să-ți arăt.

•

Cnossos-ul se afla în apropierea orașului, departe de omniprezenții polițiști. Luară un taxi până acolo. La ieșirea din oraș fură opriți la un punct de control al armatei.

— Dacă ne cer pașapoartele? întrebă John. Au rămas la hotel.

— Asta o să le și spunem.

Ofițerul privi înăuntrul taxiului, văzu că sunt turiști și le făcu semn să treacă.

— Vezi? zise Claire. Lucrurile sunt mult mai destinse departe de Atena.

Arătă spre un măgar care stătea în spatele unui zid înclinat într-o rână, la umbra unor ilice, și-i privea, fără a se sinchisi de muștele ce roiau în jurul lui.

— Atunci pentru ce au blocat drumul?

— Chestii politice. Cretanilor n-are să le placă afacerea asta cu partidul unic.

— Atunci hai să pornim spre Santorini și să ne ținem departe de toate astea.

— Am luat bilete la cursa care pleacă mâine dimineață la ora opt.

După ce ajunse însă în locul deschis unde se înălța Cnossos-ul, John începu să regrete că trebuiau să plece atât de repede. Zidurile de un alb sclipitor și blocurile de ipsos străbătute de vinișoare aruncau o aură de culoarea fildeșului asupra ruinelor, încadrând frescele într-o lumină strălucitoare. Palatul ruinat, cu încăperile lui ample ce dădeau în curți și piețe inspira un sentiment de ospitalitate, urându-le bun venit în locul acela parfumat de aromele de pin și oleandru purtate de vânt dinspre dealurile scunde din apropiere, șopârle se strecurau printre blocurile de piatră de un alb strălucitor, iar pe cer patrulau vulturi, rotindu-se în cercuri prin aerul rece al înălțimilor și țipând.

— E greu de crezut că aici a fost un labirint.

— Asta-i abia partea care a fost dezgropată. Palatul avea o mie cinci sute de încăperi.

— De aceea cred istoricii că grecii și-au construit legenda pe baza lui?

— Ei bine, era în mod sigur cea mai complicată construcție văzută vreodată de greci. Iar Minos e numele dinastiei regilor-preoți ai Cnossos-ului.

— Și ținea el în jurul casei, doar ca să se amuze, un taur care mânca oameni și scotea foc pe nări?

— La urma urmei, e doar o legendă, nu o relatare dintr-un articol de ziar.

— Labirintul ăsta era de fapt chiar palatul?

— Probabil. Săpau morminte în stâncă, însă nu unele forte mari. Cam ca cele miceniene.

Urcară pe niște scări largi, susținute de coloane groase colorate în purpuriu aprins. Chiar și înăuntru aerul era proaspăt și din belșug. Claire îi spuse că locuitorii palatului aveau o înălțime de doar patru picioare și jumătate.

— Și micenienii s-au instalat aici.

— Da. După ce palatul a ars a doua oară.

— Dar eu credeam că atenienii erau marea putere a Greciei.

— O nu, la vremea aceea atenienii nu erau încă puternici. Platon și Pericle s-au născut abia cu o mie de ani mai târziu.

— Dar Creta s-a luptat cu atenienii și Tezeu a fost cel care a ucis Minotaurul.

— Ei bine, trebuie să-ți amintești că istoria e scrisă de supraviețuitori. S-ar putea ca în toată povestea asta cu Minotaurul cei implicați să fie de fapt micenienii, iar nu atenienii. Atenienii pur și simplu și-au însușit o legendă deja existentă.

— Măi să fie! Atunci nici nu-i de mirare că Henry Ford a spus că istoria-i o vorbă goală.

Ea îl domoli:

— Și ce contează? Un erou fără nume din regiunea Micenei a venit aici. Poate că era un mare atlet, foarte priceput la săritura peste tauri. Sau poate că ucidea fiare fioroase. A ajuns renumit în locurile lui natale și istoria s-a răspândit și a fost amplificată. Iar Homer s-a folosit de ea.

— Deci tot ce-a scris Homer nu-i decât o grămadă de istorii exagerate.

— E un fel de-a zice, spuse ea, afectată.

Pășiră printre scări largi și coloane prăbușite. John se gândea la istoria acelor pietre mute. Claire nu-și găsea liniștea.

— Ia zi, la noi se uită polițiștii ăia de-acolo?

Claire tresări.

— Care? Unde?

John chicoti.

— Ei bine, se uitau, dar acum un minut. Nu ești chiar atât de calmă cât vrei să pari.

Ea îi aruncă o privire precaută.

— Bine, și eu sunt nervos. Hai să ne întoarcem în oraș.

•

După-amiaza târziu, John se reîntoarse la muzeu, atras de atmosfera acestuia. Chiar și biletele de intrare erau neobișnuite, având tipărite pe ele schițe făcute de savanți sau oameni politici

antici și citate din marile opere ale antichității. Înăuntru, vitrinele de sticlă arătau vederii eonii tăcuți. Îl încercară, mai intens ca oricând, senzația abisului în care se prăvăliseră lucruri pierdute, marile evenimente uitate, oamenii transformați în țărână.

Dintr-o vitrină îl priveau, de dincolo de milenii, ochii unui cap de taur sculptat din stealit negru. Nările lui din scoici marine erau dilatate de mânie, iar ochii din cristal de stâncă și jasp îl priveau amenințător. Citi pe eticheta de dedesubtul acestuia: „*Rhyton din Palatul din Cnossos. Părul e meșteșugit redat prin incizii. Stilurile și uneltele folosite sugerează că provine dintr-un timp imediat anterior catastrofei. Există dovezi în opera lui Homer că taurii ceremoniali aveau coarnele aurite. Coarnele acestei sculpturi n-au fost găsite, însă erau probabil confecționate din lemn aurit, ca acelea ale faimosului rhyton asemănător cu acesta, descoperit în mormintele regale din Micena*."

Privirea răuvoitoare și împietrită părea să-l urmărească în timp ce-și schimba poziția pentru a studia meșteșugul cu care era realizată sculptura. Coarnele din lemn aurit recent adăugate erau grațios curbate și vopsite într-un auriu luminos. Sclipeau în lumina blândă din muzeu și John își închipui că aleargă spre ele în aerul întesat de praf, cu inima bătându-i nebunește, în vreme ce în jurul lui se fac auzite strigătele mulțimii, își imagină că aude copitele bocănind, că vede fiara uriașă aruncându-se spre burta lui, cu coarnele plecate strălucind în lumina soarelui, cu ochii înroșiți, și își închipui cum brațele lui se încordează căutând să se prindă de coarnele taurului, cum încearcă să se împingă și să zboare pe deasupra bestiei care gonește ca vântul.

Mușcându-și absent buza inferioară, admiră îndelung sculptura, gândindu-se că îi amintea de ceva însă nereușind să își dea seama de ce.

3

Pe când *Attika* ieșea din portul Heraklion, Claire îi arătă lui John un mesaj mâzgălit cu spray colorat pe peretele digului: YANKEI, PLECAȚI ACASĂ.

— Clișeele vechi sunt cele mai bune, murmură John.

— Totuși se pare că vorbesc serios.

— Mda. Azi dimineață, la hotel, am crezut că tipul de la hotel are să ne arunce drept în față banii noștri murdari de exploatatori.

— A fost cam necioplit, nu?

— De-aia i-ai spus poveștile alea despre mașina pe care ne ducem s-o închiriem?

Ea dădu aprobator din cap.

— Dacă poliția va veni să verifice, își va pierde vremea verificând mai întâi pe la toate agențiile de închiriere.

— Așa mă gândeam și eu. Oricum, eu nu iau în considerare manifestările de genul ăsta ca și cum mi s-ar adresa mie personal.

Se întinse leneș pe balustradă, privind spre bărcile de pescuit pe lângă care treceau. Vântul îi răvășea părul.

— Pentru mine nu-s valabile, conțină el.

— De ce nu?

Rosti cuvintele și mai tărăgănat.

— Io nu-s yankeu.

Ea nu se putu opri să râdă, văzând cum el încerca să se delimiteze de moștenirea Noii Anglii, tentativele lui fiind totuși oarecum autoironice, de parcă ar fi fost conștient că provine dintr-o cultură care se stinge lent, învăluită încă în umbrele trecutului. Poate că tocmai acea autoironie îi permitea să se relaxeze atât de ușor. Îl invidia pentru această calitate. În seara anterioară ea flecărise despre ceea ce se întâmplase și despre ce-ar putea să facă, dezvăluindu-și temerile într-un torent de „dacă”, „poate” și „probabil”. El o ascultase cu atenție, însă nu contribuise prea mult la discuție, de parcă ar fi încercat doar să-i facă pe plac. Ea îl antrenase în toate acestea dintr-un impuls de moment și acum începea să aibă îndoieli în privința a ceea ce făcuse. Lui John însă nu-i păsa. Pur și simplu acceptase toate posibilitățile pe care ea și le imagina cu neliniște. Parcă ar fi calculat ceva în minte, însă n-ar fi dorit să dezvăluie nimic din ceea ce gândea. Lăsa impresia unui om straniu.

Soarele Greciei răzbătu prin ceața dimineții, emanând aceeași lumină intensă pe care o revărsase asupra antichității, dovedindu-și iarăși priceperea de a încălzi și de a dezvălui vederii totul. Intrară înăuntru ca să-și cumpere cafea și cornuri cu miere. Nava era plină de nemți care vorbeau cu înflăcărare și

își agitau ziarele. John o întrebă pe Claire dacă înțelegea ce vorbeau.

Ea studie titlurile ziarelor grecești.

— S-a dat o nouă lege a cenzurii. Ziarul ăsta afirmă că de acum încolo vor publica doar comunicatele guvernului. Ăă… granițele sunt închise pentru toată lumea, cu excepția turiștilor. S-a instituit controlul asupra circuitului valutei și al capitalului.

— Ca de obicei. Băncile au fost închise?

— Da. Mă bucur că mi-am scos banii ieri.

— Ce zic nemții despre asta?

— Nu vorbesc germana.

— Cum, tu, vrăjitoarea limbajelor?

— Nu sunt eu chiar atât de bună. Cunosc doar atâta germană câtă îmi trebuie ca să citesc materiale arheologice. Știu greaca. În rest, înainte de a mă duce într-o țară îmi petrec vreo lună pentru a-mi însuși principalii termeni ai vocabularului limbii vorbite acolo. Învăț formele la prezent ale câtorva verbe. A fi, a ajunge, chestii dintr-astea. Apoi, cu o zi-două înainte de a pleca îmi petrec o seară discutând cu cineva care cunoaște limba respectivă. Nu-i mare lucru. M-am hotărât să mă opresc în învățarea limbii germane, o dată ce am ajuns la nivelul la care să pot citi, atunci când am descoperit că cuvântul „fecioară” era articulat cu un articol neutru… *Das Mädchen.*

— Și?

— Aș fi putut căpăta un articol feminin numai dacă m-aș fi măritat. *Die Frau*. Asta mi-a spus suficient despre mentalitatea germană.

— Măi să fie!

Claire spusese asta mai multor bărbați, însă niciunul dintre ei nu începuse să caște, lăsându-se pe spate cu mâinile împreunate la ceafă, așa cum făcuse John. Ceilalți, tipi onești și ageri la minte din genul Cambridge, se prefăcuseră instantaneu că o înțeleg și o susțin, însă apoi, deși trecuseră la testul acela cu hârtia de turnesol, o dezamăgiseră până la urmă în vreun fel sau altul. Nu-și dăduse niciodată seama dacă de vină era ea sau erau ei, însă cu vremea ajunsese să nu mai aibă încredere în bărbații care-i aprobau imediat poziția și păreau s-o studieze pentru a descoperi în ce puncte trebuiau să lovească pentru a câștiga aprecierea ei. Indiferența lui John – dacă într-adevăr de indiferență era vorba – o tulbură.

•

Două ore mai târziu priveau brațele roșiatice și arcuite ale Insulei Santorini ridicându-se încet din mare și înconjurând *Attika.* Straturi de cenușă gri, de lavă arămie și de piatră ponce brăzdau stâncile înalte. Claire se aplecă peste balustradă și-și cufundă privirile în albastrul neverosimil al mării.

Peste strălucirile de turcoaz apăru o barcă de pescuit cu un bordaj brut și o velă albă, umflată, cu prova ridicată într-o curbă mândră deasupra propriei ei imagini reflectate în apele golfului. Căpitanul bărcii strigă niște ordine cu o voce aspră și penetrantă, formată de viața pe care și-o petrecuse pe mare.

Alunecară pe lângă protuberanța îndesată a Marelui Kameni, spre centrul golfului. Claire își simți nările gâdilate de un iz slab de sulf. Bolovani de lavă negri ca smoala se prăbușiseră în apă de pe stânci și își scoteau la iveală din unde, amenințători, muchiile ascuțite încă nerotunjite de forța apei.

— Ăsta-i vulcanul? întrebă John.

— Da, cel activ. Ultima mare erupție a avut loc în 1956. După aceea jumătate de populație a părăsit insula.

— Cum trăiesc acolo?

Parcurse cu privirile terenul pustiu și stâncos care se întindea deasupra golfului.

— Straturile acelea de piatră ponce sunt un foarte bun fertilizator, zise ea. Vezi rampele acelea care coboară în mare? Sunt folosite pentru a încărca piatra ponce în cargouri.

John privi înapoi spre profilul descendent al Marelui Kameni.

— Nu prea arată ca un vulcan. Ce mărime are craterul?

— Putem să închiriem mai târziu o barcă cu motor și să ne ducem să vedem. Dar dacă te referi la căldarea întregului vulcan, atunci pot să-ți spun că asta e.

— Nu, mă refeream la…

Apoi înțelese.

— *Golful ăsta* e căldarea?

Ea dădu aprobator din cap.

— Erupția din 1426 după Christos a aruncat în aer jumătate de insulă. Datarea s-a făcut pe baza a trei inele ale pinilor țepoși din California. În acel an au crescut în dimensiuni mai puțin decât era normal. Cenușa insulei Santorini a adus o vară răcoroasă asupra întregii planete.

— Și toată porțiunea asta… s-a făcut fărâme?

— Numele antic al întregii insule însemna „rotund”. Erupția a distrus jumătate din insulă. Acum insula are formă de semilună.

— Doamne, lățimea golfului e de cel puțin de cinci sau șase mile! Trebuie să fi fost ca explozia unei bombe cu hidrogen.

— De-asta am vrut să vin aici. Îți amintești placa de fildeș?

— Da. Crezi că-i o hartă.

— Dacă am fi ținut-o tot timpul cu capul în jos, am fi observat că masa uriașă de uscat din partea de jos reprezintă Creta. Santorini e singura insulă importantă din nord, așa că pata rotundă dinspre mijlocul plăcii reprezintă probabil această insulă.

— Din câte-mi amintesc, distanțele nu par corecte

— Nici nu sunt. Dar amintește-ți că anticii n-aveau cum să le măsoare cu exactitate altfel decât folosind timpul necesar parcurgerii lor, care depinde de vânturile preponderente. Mai erau câteva semne în stânga, sus, care ar putea corespunde altor insule. Localizarea lor e destul de exactă. Ceea ce e important e că semnul care reprezintă Insula Santorini e aproape rotund.

— Înțeleg, spuse John, privind gânditor vastul disc de azur al apei. E insula, reprezentată înainte de erupția vulcanului.

— Acum înțelegi de ce vreau să pun împreună toate datele astea? Ele se leagă de legenda Atlantidei, de zilele Greciei timpurii, în care se creau miturile, de *tot.*

John dădu aprobator din cap, studiind harta Insulei Santorini pe care o luase cu el.

— Al naibii spirit de observație! zise el, plin de respect.

Acostară lângă baza stâncilor. Nemții se înghesuiau la rampa de debarcare, absolut deciși să ajungă primii în micile bărci care transportau pasagerii la mal. Claire știa deja ce se întâmplă în astfel de situații, așa că rămase pe punte până când văzu că ultima barcă era gata să plece. Plutiră lent de-a lungul cheiului până la locul unde se închiriau asini. Animalele erau capabile să-i poarte remarcabil de rapid pe potecile bolovănoase și zigzagate, îndemnate de ghizii care strigau la ele și le loveau. Când încălecară, din păturile așternute pe spinările dobitoacelor se ridică un nor de praf. John își înfipse fără întârziere călcâiele în coastele asinului său, depășindu-i pe nemții gălăgioși, sub privirile pline de reproș ale ghidului.

Phira, un oraș în care se aglomerau nuanțele de albastru și alb, domina creasta stâncii. Magazine cu suveniruri se înșirau de-a lungul străzilor șerpuite. Terasele și curțile fuseseră în așa fel așezate încât să abată vânturile impetuoase pe străduțele înguste și să le domolească. Lujeri lungi și înfloriți de volbură se ondulau de-a lungul pereților, legând casele una de alta. Florii stacojii de geranium se iveau din neverosimilele nișe din ziduri.

Claire considerase întotdeauna că această insulă era întruparea spiritului grecesc. Casele construite din calcar își lăsau curțile, deschise dar nu ușor de încălcat, la dispoziția razelor strecurate de soare. Fiecare clădire boltită și nervurată sporea și mai mult impresia că Phira are tendința de a se repezi spre Marele Kameni, peste apele sclipitoare ale golfului. Oamenii se întorseseră pe insula vulcanică și se stabiliseră cu îndrăzneală pe vechiul câmp de luptă unde Vulcan câștigase o bătălie și avea să mai câștige, fără îndoială, și altele. Grecii reveneau întotdeauna. Înfrânți dar nedomoliți, pentru a scrie un testament demn și minunat care scânteia în lumina eternă a soarelui.

Hotelul Atlantic era masiv și întesat de balcoane și era așezat atât de aproape de marginea stâncii încât părea a se apleca în gol, provocând abisul cu îndrăzneala sa. Claire și John își descărcară bagajele în hol și Claire începu să ducă tratative pentru a obține camere. Da, mai erau câteva disponibile. (Funcționarii păreau să sugereze întotdeauna că trebuie să fii fericit dacă obții ceva.) Nu, niciuna care să aibă o priveliște plăcută. (În afară de cazul în care vroiai să plătești un preț mai mare…) Ei bine, dacă era vorba doar de azi, poate că s-ar putea găsi ceva. (Era extrasezon și camerele erau probabil goale.) Funcționarul strâmbă din nas când Claire ceru să vadă mai întâi camera.

În camere domnea o curățenie extraordinară, iar priveliștea ce se putea vedea de pe balconul cu balustradă de fier era superbă, în timp ce funcționarul îi arăta lui John camera lui, Claire se strecură pe hol până la ușa pe care scria IEȘIRE. Exista o scară de serviciu. Claire se întoarse în camera ei și începu să-și joace rolul de turistă, admirând priveliștea și scoțând exclamații zgomotoase. John, având o expresie numai bună pentru jocul de pocher, îi dădu omului un bacșiș. Claire îi înmână pașapoartele și-i ceru să le înapoieze cât de curând, căci aveau

nevoie de ele pentru a putea folosi în magazine cecurile de călătorie. Omul încuviință politicos și plecă. Păruse surprins că o americancă și un american care călătoreau împreună nu dormeau împreună.

— Nu-i prea prietenos, nu-i așa?

— Mă întreb dacă nu cumva i-a extenuat sezonul turistic. De obicei grecii sunt niște gazde minunate. Ador țara asta, însă în ultimii câțiva ani…

Scutură din cap.

— De ce nu l-ai întrebat despre George?

Claire se așeză pe patul cu cearceafuri proaspăt apretate.

— Nu vreau să facă vreo legătură între noi trei. Dacă Kontos ne-a dat în urmărire, sau cum să-i zic, atunci ne va fi descris drept un grup de trei persoane.

Zâmbi atotștiutoare, știa că el sperase să rămână separați de George, în scopuri romantice, și îi încuraja acea speranță cu un zâmbet sfios, fără a-i adresa vreun cuvânt. E drept că John era atractiv, însă altele avea ea acum în minte. Era totuși mai bine să-i distragă atenția lui John de la problemele curente, să nu-l lase să se îngrijoreze în privința gravității situației în care se aflau. Nu-i era prea clar cum avea să facă să se întoarcă la mormânt, dar era decisă să-i împiedice pe cei doi bărbați să se strecoare pur și simplu afară din Grecia și să se întoarcă în State. Poate că era cam insensibilă, însă se afla vârâtă până în gât în aventura aceea și era hotărâtă să nu renunțe.

— Și mai înainte ai vorbit în engleză cu funcționarul tocmai pentru a avea un aer cât mai turistic…

Se auzi o bătaie în ușă.

— Pașapoartele, presupun, zise John și-i strigă persoanei de la ușă să intre.

George apăru în cadrul ușii, arătând epuizat.

— Ai reușit! zise Claire și-l îmbrățișa, surprinsă de entuziasmul ei.

— Mda. James Bond cel pe care te bazezi întotdeauna pentru negocierile tale.

Rânji și-i strânse mâna lui John.

— Ai întâmpinat vreo problemă?

George scutură din cap.

— Absolut niciuna. Am călătorit cu vaporul, m-am cazat aici, am vizitat împrejurimile. Și am rezervat locuri pentru vasul turistic care pleacă mâine spre nord.

Claire dădu aprobator din cap.

— Excelent. Kontos n-are să poată depista un traseu atât de încâlcit ca ăsta.

— Pare rezonabil, spuse John.

Acestea fiind spuse, se întinse și începu să caște. Claire îl studie. Părea într-adevăr lipsit de griji, radiind o leneșă încredere în forțele proprii.

— Mi-e foame, spuse el. Hai să mâncăm.

•

După prânz, ghiftuiți cu cârnați și ardei iuți, cu calmar și fried zucchini, orez și alune, peste care turnaseră două sticle dintr-un vin roșu local foarte tare, numit inspirat „Lava”, pierdură vremea în restaurant. Două tinere americance intraseră și se așezaseră în apropierea ușii. În afară de a le remarca în trecere uniformele obișnuite compuse din jeanși scămoșați și bluze de formă nedefinită, Claire nu le acordă nicio atenție până când una dintre ele căzu brusc de pe scaun, lovindu-se zgomotos de podea. Proprietarul restaurantului se precipită spre ea și îi aplică fetei o compresă improvizată dintr-un șervet înmuiat cu apă.

— Hei, nu exagera, spuse însoțitoarea ei. Știu că ea singură-i de vină. Într-una îi zic, hei, nu lua înghițituri așa de serioase până n-ai băgat ceva haleală în tine.

Privi prin încăpere ca să vadă dacă o susține cineva și ochii i se fixară asupra lui Claire.

— N-am dreptate? Doamne!

O urmăriră pe fata căzută la pământ cum își recapătă cunoștința, bolborosește ceva și pe urmă, ajutată de proprietarul restaurantului, se așază iarăși pe scaun. Când își făcu apariția cafeaua, fata goli ceașca dintr-o înghițitură.

— Cred că recepționerul de la hotelul nostru începe să-mi devină simpatic, zise John pe un ton sec.

— Astea dau apă la moară celor de teapa lui Kontos, spuse Claire. Disprețul arătat de străini față de moravurile locale nu face decât să-i împingă pe greci spre un crez politic ce derivă din valurile catolicismului lor mediteranean, care e paternalistic, centralist, dogmatic.

— Deci în vremuri grele e mai ușor pentru ei să opteze pentru sforăriile autoritariste de tip marxist de genul: dați-mi înapoi credința de-altădat'?

— Mă tem că da. Kontos nu se prea aseamănă cu Thomas Jefferson[8].

— Ei, haideți, zise George. Mă faceți să mă simt deprimat.

Ieșiră în lumina piezișă a după-amiezii. La marginea orașului, un balcon spânzura deasupra stâncii, martor al erupției și al alunecărilor de teren din 1956. Claire inspiră adânc aerul proaspăt și îmbibat de un iz caracteristic locurilor. Hermes, protectorul călătorilor, era alături de ei.

Porniră spre hotel pe poteca sinuoasă ce cobora pe coasta stâncoasă. John admiră priveliștea largă și spuse:

— Deci asta era Atlantida?

Claire nu scăpă ocazia.

— Nu, asta-i arheologie suplimentară de duminică. Creta era Atlantida. Egiptenii, nu se știe cum, s-au înșelat. Le-au spus grecilor, o mie de ani mai târziu, că o mare civilizație insulară a fost distrusă de o erupție și s-a scufundat în valuri. Ei bine, Creta a fost îngropată de praful și cenușa ridicate de aici și a fost frământată de cutremure. Asta a fost originea legendei. Dar treaba a făcut-o Insula Santorini, iar nu un munte din Creta.

John întrebă:

— Dar Creta e la o sută de mile de aici.

George scutură din mână în direcția golfului.

— Te-ai întrebat câte bombe cu hidrogen ar fi necesare pentru a face așa ceva?

John replică:

— Am calculat. O jumătate de duzina din cele mari, de o sută de megatone.

Se întoarse spre Claire.

— Dacă totul s-a întâmplat dintr-o dată. Dar tu ai spus că palatul din Cnossos a ars de două ori.

— Și pe Insula Santorini au avut loc două erupții, spuse Claire. Între ele au avut loc o serie de erupții mai mici, iar cea de-a două erupție puternică le-a pus capăt. A fost cea mai mare catastrofă din istorie.

„*Și*", își zise ea, „*vrând parcă să plătească într-un fel ciudat pagubele, erupția a lăsat în urmă o insulă foarte frumoasă*".

---

[8] Thomas Jefferson – președinte al SUA (1801-1809). (N. tr.).

Celelalte insule Ciclade făceau parte din lanțul calcaros care cobora prin Peloponez, adăpostind văi orientate spre mare, și de-a lungul căruia călătoriseră anticii spre Creta. Geologia accelera istoria. Insula Santorini era proaspăt aruncată în acea lume, era o intruziune vulcanică.

Claire se întoarse și începu să coboare panta spre Hotelul Atlantic. Numărând etajele, își căută camera și o identifică după balustrada filigranată din fier forjat. Avea să aibă a doua zi suficient timp pentru a vizita muzeul și a căuta să afle unele referințe privitoare la harta de pe placa de fildeș. Deocamdată se simțea obosită din cauza tensiunii ultimelor zile. Simțea nevoia să se relaxeze, să uite lucrurile ce-o frământau, să stea întinsă pe pat în lumina apusului și să moțăie până când avea să sosească vremea unei noi plimbări, a unui tur prin magazine, a unei noi mese garnisite cu acele miraculoase feluri preparate din produse marine…

Un om îmbrăcat într-un costum negru apăru pe balconul ei.

Omul măsură din ochi priveliștea. Claire se opri, căutând un loc să se ascundă. Nu găsi niciunul.

— Întoarceți-vă înapoi! strigă ea.

John și George se opriră, uitându-se lung la ea.

— Mergeți înapoi pe cărare!

Ochii lui John se căscară, privind dincolo de ea. John se întoarse și George îl urmă.

— George, ia-o înainte, spuse Claire. Prefă-te că nu suntem împreună.

George porni grăbit înainte

— N-ar trebui polițiștii să poarte uniforme? întrebă John.

— Nu întotdeauna. Există ramuri noi ale securității care nu poartă uniformă.

Li se păru că trecuse o veșnicie până când ajunseră iar în vârful dealului și începură să coboare pe partea cealaltă, unde nu puteau fi văzuți de la hotel. Claire privi înapoi, ascunsă de un tufiș uscat. Balconul ei era pustiu. Dacă omul îi recunoscuse, totul avea să ia sfârșit, fiindcă nu aveau unde să se ascundă.

— Ar fi putut fi directorul hotelului sau cine știe cine altcineva, avansă George o presupunere.

— Nu putem să ne bazăm pe asta, spuse John.

— Dacă ne caută pe noi, Phira e mult prea mică pentru a ne putea face pierdută urma pe străzile ei, zise George.

Claire spuse, cu hotărâre în glas:
— E mai bine decât să rămânem în loc deschis. Haideți.
La prima bifurcație a cărării apucară spre interiorul insulei. „*E bizar*”, se gândi Claire, „*să te plimbi prin împrejurimile astea minunat de frumoase discutând cum ai putea scăpa de poliție. E ireal*.” Grăbiră pasul, studiind cu precauție pe fiecare localnic care se apropia până la limita vederii.
— Uite ce e, zise John, am luat pașapoartele cu mine când am plecat la masă. George îl are deja pe al lui. Am putea să ne ducem la aeroport, să așteptăm primul avion…
— Nu, interveni George. Aeroportul ăla e un lucru nostim. Am bate la ochi și poliția ne-ar înhăța imediat, și apoi, nu cred că mai pleacă vreo altă navă turistică înainte de cea la care am rezervat locuri.
— Și pe aceea o vor supraveghea, zise Claire.
John spuse:
— Atunci hai să ne întoarcem în Creta cu *Attika.*
Claire scutură dezaprobator din cap.
— Vor supraveghea și *Attika.*
— Suntem prinși în cursă, spuse George.
John căzu pe gânduri pentru un moment.
— Nu și dacă putem închiria o barcă.
— Și să navigăm chiar noi? întrebă George. Eu unul nu sunt în stare.
— Nici eu, zise Claire.
— Eu cred că pot s-o fac. Pot să ajung măcar până la cea mai apropiată insulă, adăugă John.
— Sezonul ăsta e periculos pentru navigație, zise Claire, amintindu-și că citise undeva despre asta, poate într-o istorie a comerțului egeean. Vânturi nestatornice. Cred că ei le numesc *meltemi.*
— Bine, atunci ne mai rămâne să înotăm, zise John, sarcastic.
— Nu făceam decât să iau în calcul toate posibilitățile, zise Claire cu asprime.
— De unde putem face rost de o barcă? întrebă George.
— Nu de aici din Phira, spuse John. Un polițist care ar sta pe dig ne-ar vedea lesne, căci ne trebuie cincisprezece minute ca să coborâm.
— Bine, zise Claire. Va trebui să traversăm insula.
Merseră în cerc și intrară din nou pe străzile curate ale Phirei.

— Am să caut un taxi, adăugă Claire.

— Așteaptă o clipă, zise John. Să presupunem că ajungem pe insula vecină. Dar pe urmă ce facem?

— Hai să ne întoarcem în Creta și să luăm avionul spre Egipt, zise George.

— Și să nu ne alegem cu nimic de pe urma alergăturii ăsteia? spuse Claire cu dispreț

— Bine, atunci, zise John cu fermitate. Există o singură cale pe mare. Înapoi în Peloponez.

Claire stătu să se gândească.

— Și pe urmă?

— Afară din Grecia. Ne vor înhăța pe orice aeroport, pe orice vas comercial și în mod sigur în vreo gară. Trebuie să navigam afară din apele Greciei.

Statură toți trei pe loc, privind unii la alți.

— Uite ce e, zise George, lucrurile încep să ne scape din mână.

— Ai vreo idee mai bună? întrebă iritat John.

Se lăsă un moment de tăcere.

— Nu, veni apoi răspunsul.

— Domnilor, nu vreau să vă alarmez, dar mai am o solicitare de făcut. Vreau bloc-notesurile mele.

— Pe acelea din bagajele tale? întrebă John.

— Exact.

— Nu putem să ne ducem înapoi *la hotel*, zise George.

— Nu-mi las însemnările științifice aici.

— Hei, lucrurile încep să…

— Știu, să ne scape din mână, spuse Claire. Bine, voi doi stați aici. Am să mă duc eu.

John spuse încet:

— Nu, stai. Am să te ajut.

— Foarte bine. Hai să găsim un telefon.

— Ai vreo idee?

John părea surprins.

— Bineînțeles.

Claire porni spre un restaurant în aer liber, în timp ce Claire suna la hotel, John și George se așezară la bar și băură câte o bere.

La telefon răspunse recepționerul.

— Alo. Sunt domnișoara Anderson, americanca. Din camera 308. Ei bine, am comandat un taxi care să ne ia de la hotel în… ăă… chiar acum.

— Da?

Recepționerul părea interesat.

— Ca să ne ducă în orașul acela de la nord, Oia parcă se numește.

— Da?

— Ei bine, o să întârziem. Ne-am întâlnit cu niște prieteni, aici la hotelul Delphi, și-acuma stăm să bem ceva cu ei și nu cred că vom mai avea timp să ne ducem azi în Oia. Puteți vă rog să-i spuneți asta șoferului de taxi când sosește?

— Da, desigur.

Claire îi mulțumi și-l mai ținu puțin de vorbă. În timp ce vorbea înainte, îl auzi pe recepționer șoptind în greacă „*Da, ei*”. Zâmbi își luă la revedere și puse receptorul în furcă.

Se apropiară cu prudență de hotel, urmând o stradă largă printre casele strălucitor de albe.

— E prea riscant, zise George.

— Atunci rămâi aici, spuse brusc John. Dacă nu ne întoarcem, încearcă-ți norocul la aeroport.

Claire îi urmări pe cei doi bărbați cum se privesc ochi în ochi. George își dădu seama că era provocat, și totuși, scutură din cap.

— Pur și simplu nu cred că-i o idee bună.

— Bine, spuse John. Rămâi aici

— Nu, așteaptă, zise Claire. George, așteaptă până când intrăm prin spate. Vezi terasa aia din stânga? Am să-ți fac un semn cu mâna de acolo. Atunci tu sună la hotel și ține-l de vorbă pe recepționer. Asta va fi un fel de diversiune.

George mușcă momeala.

— Hei, bineînțeles.

Nu durăa mult. Ea și John ajunseră cu ușurință la intrarea din spate a hotelului. Întâlnindu-se în cale doar cu o femeie bătrână care încerca să le vândă un colier din boabe de obsidian. Pe coridorul de la etajul întâi nu se afla nimeni.

— Am să mă duc eu primul, zise John.

— Nu, nu vreau să rămân aici.

— N-am zis că trebuie să rămâi.

O privi ironic.

— Atâta doar că mă gândesc că o să atragi mai repede atenția dacă te duci tu prima.

Claire îl urmă, respirând mult mai accelerat decât ar fi făcut-o să respire efortul de a urca abrupta scară de serviciu. În hotel domnea o liniște țiuitoare, iar aerul era încărcat de mirosul uleios al prânzului de mult consumat. Claire pășea cu grijă, pentru a nu face zgomot, ascultând cu atenție, pentru a auzi eventualele zgomote de pași de pe coridoarele laterale.

În depărtare se auzea o voce iritată. Recepționerul, vorbind cu George.

Coridorul ce ducea spre camerele lor era pustiu. John îi făcu semn. Se apropie fiecare de ușa propriei camere. Deschiseră ușile. Nu se întâmplă nimic. Niciun lucru din cameră nu părea să fi fost mutat de la locul lui. Pentru moment Claire avu impresia că se înșelase prostește și că omul de pe balcon era inofensiv. Își vârî cu ezitare o bluză în geanta de voiaj, gândindu-se să-l cheme pe John, însă pe urmă văzu mucul de țigară din scrumieră. Țigara era marca ENOE și fusese fumată economic, până la dunga maronie. Dacă bărbatul care intrase în camera ei fusese directorul hotelului, acesta n-ar fi lăsat un semn atât de evident al intruziunii lui.

În câteva secunde luaseră bagajele lor și pe ale lui George și se grăbeau să plece, îmbujorați de emoție.

Când ajunseră în locul unde-i aștepta George, acesta făcuse deja rost de un taxi. Claire aruncă priviri speriate în toate părțile, așa că John se văzu nevoit să deschidă ușa taxiului și s-o oblige să intre înăuntru. Porniră spre țărmul estic al insulei, îndemnându-l pe șofer să se grăbească.

Micul sat numit Perissa avea un chei ros de vreme, construit din piatră și beton. La intrare se găsea o singură baracă. Omul care ședea în ușa ei se ridică lent în picioare și începu să le răspundă, somnoros, la întrebări.

Îl întrebară dacă s-ar fi găsit cineva care să-i ducă spre insule, cale de vreo câteva zile, poate spre nord. Omul nu era sigur. Le spuse că poate proprietarul ambarcațiunii din capătul cheiului. Era un mic vas de pescuit, iar proprietarul locuia la bordul lui. S-ar fi putut ca el să facă o treabă ca aceea. Dar ambarcațiunea nu era prea mare, nu era făcută să transporte atâția oameni. Nu americani, care erau obișnuiți să aibă ce-i mai bun.

Claire îl asigură că erau interesați. Omul se așeză imediat și începu să citească ziarul. Titlurile articolelor conțineau acuzații tăioase la adresa Statelor Unite.

Merseră de-a lungul cheiului spre vasul de pescuit plin de plase întinse să se usuce la soare. Era o ambarcațiune răsfolosită. Numele ei, *Skorpio*, era pe jumătate șters din cauza decolorării vopselei. Vinciurile ruginite și mica macara ar fi trebuit unse. Pupa bărcii era întoarsă spre betonul dungat de linii diagonale albastre și galbene.

John arătă spre acele linii.

— Dacă folosesc aceste marcaje portuare standard, înseamnă că aria aceasta e rezervată pentru ambarcațiunile venite din alte părți. Ar putea fi un pescar de pe o altă insulă.

Claire spuse:

— Nu sunt insule importante la sud de noi. Înseamnă că de aici trebuie să se îndrepte spre nord.

— Bun. Hai să ne facem un plan înainte de a urca la bord. Avem bani lichizi. Arată-i vreo câțiva. Vreau să pornim la drum cât mai repede.

— Totuși, va avea nevoie de provizii.

— Îl putem ajuta să le încarce la bord.

— Poliția nu știe că am venit încoace. Avem puțin timp la dispoziție.

— Nu. N-avem. Dacă se întorc de la Hotelul Delphi și ne controlează camerele vor vedea că lipsesc bagajele. E suficient să-i telefoneze omului ăluia care păzește cheiul ca să ne dea de urmă.

— Aha, zise Claire, încruntându-se.

Totul se petrecea mult prea repede. Totul începuse ca o aventură, un bobârnac pe care ea vroia să i-l dea lui Kontos, dar acum lucrurile se agravau, nelăsându-i răgaz să-și refacă planurile. Își amintea cum, doar cu o zi în urmă, cu inima ușoară, își imaginase că, dacă aveau să fie prinși, poliția avea să-i expedieze din țară și nimic mai mult. Dar acum existau noi legi și restricții în Atena și Claire nu apucase să citească vreun ziar ca să-și dea seama despre ce era vorba, ca să descopere dacă le puteau fi aduse niște acuzații serioase. Kontos știa că se aflau încă în țară, căci alertase poliția. Se întreba ce-ar fi făcut Kontos dacă aveau să fie prinși și aduși în fața lui.

Claire se gândise că aveau să scape de el în vreun fel. Acum însă realiză că necazurile de-abia începeau.

4

După miezul nopții începi să percepi densitățile diferite și chiar culorile diferite ale întunericului.

John stătea pe bompresul îngust al lui *Skorpio* și ascultă în întuneric rumoarea vieții marine care-l înconjura. Mai încolo, la câteva sute de iarzi, stâncile a căror masă se contura în culori de un negru întunecat înghițeau murmurul mării, înapoi un ecou slab al zgomotelor făcute de brizanți. Deasupra, nori groși întunecați și muți, căptușeau cerul. Mult sub pătura lor pufoasă, o linie de spumă, lucind slab într-o culoare galben-sidefie, marca locul în care valurile se strecurau printre bolovanii risipiți pe plaja cenușie.

Aveau să acosteze puțin mai la dreapta, acolo unde o potecă își croia drum prin nisip. Studiase locul la lumina zilei, prin binoclul căpitanului, încercând să-și amintească unde era amplasat exact situl, de cealaltă parte a dealului. I se păruse că e ciudat să ancoreze la o distanță de numai câteva sute de iarzi de sit, însă erau siguri că nimeni nu acorda vreo atenție zonei de mare ce se întindea de partea aceasta a dealului. O siguranță care s-ar fi putut să nu fie absolut justificată.

Când atinseră coasta Peloponezului, căpitanul, un anume domn Ankaros, începuse să mai ceară bani. Radioul transmitea, printre paraziți, vești despre noile măsuri ale guvernului. Persoanelor de naționalitate străină le se cerea, politicos dar ferm să părăsească țara în termen de două săptămâni. Se mai permiteau și excepții, însă intențiile erau clare. Regimul își ratifica formal ieșirea din NATO, denunțând politica alianței drept restrictivă și belicoasă. Restricțiile privind valuta fuseseră asprite. Pe plan internațional, se născuse o nouă dispută de frontieră în Asia de Sud-Est, apăruseră noi probleme interne în Uniunea Sovietică, iar Statele Unite puseseră în funcțiune Laboratorul Orbital.

Claire îl lămurise pe domnul Ankaros că erau doar niște turiști care doreau să vadă *adevărata* Grecie, care-și doreau să petreacă vreo câteva zile și să simtă gustul vieții duse de localnici. John nu era sigur că Ankaros crezuse explicațiile pe

care i le dăduseră Claire. Însă omul luase banii pe care i-i oferiseră și fusese chiar de acord să-i transporte în jurul peninsulei peloponeziene și pe urmă în Italia. În după amiaza anterioară oferiseră un spectacol convingător, scăldându-se în apele Golfului Argos, iar John și George înotaseră până la țărm și se plimbaseră pe Insula Spetsae. Claire insistase să dedice turismului cel puțin o zi întreagă, pentru a-i întipări în minte domnului Ankaros impresia că erau doar niște călători ușor excentrici care se bucurau de aerul proaspăt și de razele de soare ale toamnei târzii.

Îl lămuriseră cu prudență pe căpitan să mai înainteze puțin în Golf, cercetând stâncile asemănătoare unor turle de catedrală până când căzură de acord că erau sub locul unde era plasat mormântul. Apoi mai trebuiră doar să consume mâncarea preparată de domnul Ankaros – pește prins în timpul călătoriei și legume cumpărate la Spetsae – și să dea pe gât trei sticle cu vin.

John eructă brusc și zgomotos, sperând că nu fusese auzit de domnul Ankaros, care adormise. Pescarul începuse să cânte de îndată ce fusese golită cea de-a doua sticlă. Avuseseră cu toții grijă ca paharul căpitanului să se umple cu vinul roșu și tare mai des decât paharele lor și îl ținură treaz până târziu. Fusese ceva necesar, de acord, însă lui John nu-i surâdea prea mult ideea de a naviga ușor amețit într-un schif. Ei trei apucaseră să doarmă numai trei ore, fără a se mai dezbrăca, și după ce se treziseră se adunaseră pe puntea de la pupa. De altfel George și John dormiseră chiar pe punte, deasupra bocaporturilor de la prova și de pupa. Deoarece în cabină erau doar două locuri. Domnul avea la prova propria lui cușetă, iar Claire o primise pe cea de la pupa.

De-abia putuseră suporta să stea pe ambarcațiunea înghesuită și greu mirositoare de-a lungul celor trei zile cât durase călătoria. Gândul de a mai petrece pe ea încă trei zile, dacă nu chiar mai multe, pentru a ajunge în Italia nu era prea încântător. John se bucura de posibilitatea de a merge la țărm și de a face ceva pentru a împinge spre deznodământ întreaga afacere.

Totul i se păruse la început a fi o simplă poznă, însă cele trei zile petrecute pe mare îi alungaseră acea impresie. În prima azi George zăcuse, bolnav de rău de mare, iar de-a lungul

următoarelor două zile stătuse întins pe punte, văitându-se. Claire rezistase cu stoicism, după ce de-a lungul primei ore după ce părăsiseră insulă, Santorini suferise puternic de rău de mare. Vorbiseră serios amândoi atunci când spuseseră că nu se simțeau în stare să navigheze. Nu erau capabili să deosebească vela mare de catarg, și amândoi se convinseră, de-a lungul a trei zile petrecute pe o mare liniștită cum era Marea Egee că nici nu doreau să învețe să le deosebească.

George, aflat în urma lui John, murmură:

— Cum se face că stăm pe loc?

— Așteptăm ca vântul să înceapă să bată spre prova, ca să nu ducă zgomotul făcut de noi spre locul unde doarme Ankaros.

Spusese adevărul, însă vroia să ia și pulsul nopții, să vadă dacă vremea avea să se schimbe. N-ar fi fost prea plăcut ca, o dată ajunși la țărm, să se trezească izolați acolo de o mare agitată, capricioasă. Acțiunile pe timp de noapte erau întotdeauna riscante, iar când încercai să le faci fără a produce zgomot lucrurile se înrăutățeau. John deja regreta că, la insistențele lui Claire, căzuse de acord să nu-i spună nimic domnului Ankaros. E drept că nici n-ar fi fost în stare să găsească un motiv plauzibil pentru deplasarea lor nocturnă până la țărm. Însă simțind puterea mării întunecate, consecințele unui posibil eșec îi apăreau foarte clar în minte, riscurile fiind mult mai mari decât căzuseră ei de acord că ar putea fi, în timpul discuțiilor loc calme și raționale. Orele de navigație pe care John le petrecuse la Galveston, în week-enduri însorite, păreau acum niște pregătiri insuficiente și ridicole pentru ceea ce-l aștepta.

John oftă. Se forță să scape de efectele mesei îmbelșugate și ale vinului și trase schiful mai aproape. În spatele lui George, Claire era doar o umbră puțin mai neagră decât întunericul nopții.

— Urcați voi doi mai întâi. Eu am să-l țin.

Se mișcară cu grijă și reușiră să nu facă prea mult zgomot când trecură în cealaltă ambarcațiune. John sări și el în schif și-l împinse departe de barcă. Bâjbâi după o vâslă și începu să memoreze pentru mai târziu amplasamentul luminilor de poziție ale lui *Skorpio.* George apucă cealaltă vâslă și începură să rameze ușor, pentru a nu solicita prea mult damele.

Navigau ghidându-se după murmurele gulerelor de spumă din jurul stâncilor. Li se păru că trecuse multă vreme până când ajunseră la țărm. Valurile stacojii ale mării ascundeau linia de spumă de la țărm. Un val rătăcitor îi prinse în strânsoare, răsucind ambarcațiunea. Pentru moment John crezu că au să fie răsturnați, însă prova se reașeză pe direcție și se pomeniră alunecând pe panta valului. O luminiscență slabă se isca în siajul lor.

— Jos!

John sări în apa surprinzător de caldă și trase ambarcațiunea spre plajă, folosindu-se de forța de împingere a valurilor. Ceilalți doi săriră și ei în apă, alături de el. La următoarea năvală a valurilor traseră ambarcațiunea pe bolovanii de mărimea unui pumn. John îi legă prova și pupa de stânci, asigurând-o. Când termină, văzu că George luase deja echipamentul din ambarcațiune și începuse să inspecteze țărmul. Descoperiră rapid poteca abia vizibilă.

Urcară fără să schimbe alte replici, în afară de câteva avertismente șoptite:

— E o groapă aici.

Lumina lanternei lui George o arătă vederii doar atât cât le trebuiră ca s-o depășească.

— Fiți atenți la stâncile astea.

Se temeau mai ales că vor produce alunecarea bucăților de rocă mai slab fixate.

Se ghemuiră pe creasta dealului și priviră în vale. Câteva becuri fără apărătoare aruncau umbre galbene peste tabără. Nu se zărea nicio mișcare.

— Arată de parcă tocmai ar fi părăsit-o, spuse George.

— Kontos n-a avut vreme să se întoarcă și să termine treaba, șopti Claire.

— Poate, spuse John. Dar pariez că oamenii lui sunt încă aici. Situl e asigurat împotriva vandalismului.

Claire ridică vocea, alarmată:

— Crezi că e vreun paznic treaz?

— Probabil. Sunt militari, nu oameni de știință.

— Ce-o să facem?

Pur și simplu nu-i inclusese pe paznici în calculele ei.

John spuse:

— Ne croim drum prin spatele dealului. Trecem creasta chiar deasupra *dromos*-ului. Dar aveți grijă să nu loviți pietrele și să le faceți să se rostogolească.

La poalele stâncilor abrupte și erodate pe care pășeau se întindea suprafața plumburie a mării. John aruncă o privire spre ceas. Nu trecuseră decât cincisprezece minute de când plecaseră de pe *Skorpio*. I se păruse că se scursese cel puțin o oră.

Coborârea fu dificilă. Strălucirea slabă care venea dinspre tabără le fu de ajutor. Lui John i se păru că nimeni nu se afla printre corturi.

Ajunseră la poteca largă și se vârâră grăbiți în albia *dromos*-ului. Ușa uriașă de lemn era închisă cu un lacăt.

— Măcar la asta s-au gândit, spuse Claire și scoase la iveală cheia care rămăsese la ea.

Ușa solidă se deschise scârțâind foarte tare. După ce intrară o închiseră înainte de a aprinde lampa pe care George o adusese din barcă. George mătură împrejurimile cu lumina lămpii.

— Nu s-au atins de nimic, spuse Claire emoționată.

Umbrele lungi și albăstrii îl împiedicau pe John să vadă totul foarte bine, clar, dar toate păreau să fie așa cum le lăsaseră, până și bucățile de pânză pe care George le agățase pe zid.

Claire se repezi spre grămada de lăzi și de instrumente.

— Bloc-notesurile și mostrele mele sunt în asta. Să-l ia naiba pe Kontos pentru că nu m-a lăsat să mă întorc aici. Ajutați-mă.

George desfăcu o ladă, folosindu-se de un ciocan și de o șurubelniță. John își croi drum prin dezordinea ce domnea în jur. Lucrurile arătau ușor schimbate. În lumina palidă a lămpii, zidurile concave i se păreau amenințătoare, semănând cu niște palme făcute căuș pentru a-l ține prizonier. Se gândi iarăși cum ar fi fost să fii închis acolo, beat sau drogat, știind că dincolo de ușa uriașă se află un morman imens de nisip, simțind că aerul se îmbâcsește și începe să aibă iz de fum unsuros…

— Astea-s! spuse Claire, extrăgând din ladă câteva bloc-notesuri. Dă-mi voie să iau câteva dintre…

Adună bloc-notesurile laolaltă și se ridică în picioare. Priviră toți trei unii la alții.

Ceva îi zgândări lui John memoria.

— Cubul… A dispărut.

— Ce?

Claire se răsuci sa privească. Locul în care se aflase lada era gol.

— Deci primul lucru pe care l-a făcut a fost să-l ducă la Atena.

— Ciudat. Numai cubul, murmură George, gânditor. Dacă ar fi încărcat tot materialul într-un singur camion ar fi economisit niște drumuri suplimentare.

Cercetă mormântul din priviri.

— Să mergem, spuse John.

— Sigur. Așteaptă numai o secundă…

George se apropie de blocuri și atinse pânza care le acoperea.

— Aste nu par așa cum le-am lăsat. Nu le-am prins de lemn în felul ăsta.

Desfăcu o latură a pânzei.

— Hei, adu lampa aia mai aproape!

Privi prin deschizătură.

— Hei! E aici, înăuntru.

Se înghesuiră să vadă. Lada în care se afla cubul era dincolo de zid, în zona plată.

— De ce-ar face Kontos așa ceva? întrebă John.

Claire strânse din buze.

— Pentru a-l exclude din inventarul expediției.

— De ce?

— Ca să poată veni pe urmă înapoi peste un an, să-l „găsească” și să-și atribuie descoperirea.

— Adică să se folosească de faptul că tu nu vei dezvălui nimic despre ce s-a petrecut, spuse John.

Claire îl privi cu asprime.

— Da, cred că da. Kontos a observat probabil că în inventar cubul era trecut la rubrica „diverse”.

George spuse:

— Kontos nu l-a despachetat. Probabil că nu știe ce e.

— Pun pariu că a pus mâna pe tot ce era la rubrica „diverse” și a dat și peste cub.

Claire își înfipse mâinile în șolduri. În privirile ei se aprinseră fulgere.

— Nu mă-ndoiesc nicio clipă că așa a fost. Fir-ar să fie!

George spuse:

— Deci Kontos trimite câțiva oameni care nu știu despre ce-i vorba și le spune să ia tot ce se află în mormânt, dar să nu umble la materialul dosit în spatele pânzei. Și anul următor…

— Deștept individ, spuse John.

Claire interveni cu brutalitate.

— Nu suficient de deștept. Dacă lada asta va ajunge la Atena, nu va mai avea cum s-o ascundă. Colegii lui au s-o vadă.

— Și? întrebă George.

John înțelese însă ce vroia să spună Claire.

— N-avem vreme pentru asta.

Ea se întoarse să-l înfrunte.

— E clar că Kontos a făcut treaba folosindu-se de sistemul de scripeți construit de George. Ne va lua, să zicem, vreo zece minute.

— Chiar dacă l-am muta din loc printre celelalte lăzi, nimic nu ne garantează că Kontos n-are să oprească…

— Aiurea! Haide George.

Începu să tragă de frânghii, exasperată.

— N-are de gând *niciunul* dintre voi să mă ajute? Bine, am să mă descurc singură. Dați-vă doar…

— Ei, haide, spuse John, resemnat, și începu să miște un bloc și să-l așeze în poziția potrivită. Hai să ne grăbim.

George descoperi imediat cum suspendase Kontos lada. De-a lungul muchiilor acesteia erau montate cârlige filetate.

— Probabil că a trecut-o prin deschizătură folosind una dintre rampele de lemn. Uite, aia de-acolo e bună. Vom face totul în sens invers.

John se uită la ceas în vreme ce aranjau plasa de frânghii. Se scurseseră încă vreo cincisprezece minute. Mai era o grămadă de vreme până dimineața. Încă era flux, așa că ambarcațiunea lor n-avea cum să fie luată de valuri.

— Am să mă târăsc înăuntru și-am să trec frânghiile prin cârlige, spuse George.

John poziționă rampa și apoi îi întinse lu George frânghiile. Principiile mecanicii, îndelung verificate de-a lungul vremii, ar fi trebuit să le facă munca ușoară, în ciuda greutății vestigiului.

— În regulă! zise George. Începeți să trageți de frânghiile legate de cele două cârlige anterioare, așa cum v-am arătat.

Claire deblocă siguranțele și John ținu frânghiile în cumpănă. Lada basculă în sus și înspre înapoi. John împinse rampa sub ea. Trăgând de frânghii, puteau face lada să alunece de-a lungul rampei. John apucă frânghia principală și trase de ea.

— Asta e, spuse George. Încă puțin.

John și Claire își uniră puterile, trăgând de frânghie. Lada abia se clătină.

— Frânghia e agățată de ceva, spuse George. Țineți-o întinsă. Am să mă uit care-i problema.

George îngenunche lângă ladă și începu să verifice frânghia.

— Probabil că niște bucăți de piatră au…

Brusc, lada se răsuci într-o parte. Frânghiile întinse o legănară spre înapoi. Cu o mișcare văzută parcă la ralanti, lada alunecă înapoi, surprinzându-l pe George. Îi prinse piciorul stâng, înclinându-se spre înapoi. Se izbi de peretele de piatră.

George țipă. Lada se clătină. Lemnul trosni. Lada era încă înclinată spre spate și începu încet să se prăbușească.

Lada se dădu peste cap, rostogolindu-se spre înapoi, și alunecă în gaura ce se deschidea în fundul cavității.

John o auzi lovindu-se o dată de pereții de stâncă, apoi încă o dată. Lemnul se făcu țăndări. Lampa se rostogoli într-o parte și lui John i se păru că lumina dansa cu frenezie pe pereți, măturând pietrele netede și lăsând impresia că vine de pretutindeni. Se auziră niște bubuituri puternice, ca niște focuri de tun. Un zgomot de parcă s-ar fi prăbușit ceva departe, dedesubt. Un murmur îndepărtat, care se stinse încet. Un plescăit, și apoi se făcu liniște.

5

Claire îndreptă lumina lămpii asupra piciorului dezgolit al lui George.

— Uite, se învinețește.

Pipăi delicat mușchiul cuprins de spasme al gambei lui George, simțind cum inima îi bubuie puternic în urechi.

— Poate că-i doar scrântit, dar…

— Mie… mi se pare… că-i rupt, șuieră George.

Claire dădu aprobator din cap.

— Ai simțit că s-a rupt ceva?

— Nu știu… poate. Mi-a stat pe picior doar un moment, însă, *doamne*, a durut groaznic.

John întrebă:

— Cât de tare te doare acum?

George încercă să-și miște piciorul.

— Ah! D-doare, dar… nu foarte tare.

Claire îi apucă glezna și trase ușor.

— Cum e?

— Nu prea rău. Adică nu s-a schimbat nimic.

Claire spuse:

— Asta ar putea să însemne că nu-i vorba de o fractură serioasă. Poate doar o fisură, și o mulțime de vase de sânge rupte și de mușchi sfâșiați.

— Se rostogolea când mi-a prins piciorul.

— Ai noroc că nu te-a antrenat cu ea în cădere, spuse John.

— Mda… zise George, aruncându-le priviri disperate. Am stricat toată treaba, hm?

— Eu…

Claire ezită.

— Nu știu ce n-a mers cum trebuie, continua ea. Poate că am tras prea tare de frânghie, sau cam așa ceva.

— Amândoi am tras, spuse John.

Ea continuă:

— Orice-ar fi, nu contează. A fost ideea mea și îmi asum responsabilitatea.

— Cred… că a căzut până jos, ce zici? Trebuie să fie cam deteriorat.

— A sunat îngrozitor, admise Claire. Am auzit lemnul trosnind.

— Am să mă uit.

John se mișcă încet, cu prudență, spre marginea puțului și îndreptă lumina lămpii spre adâncuri.

— Se văd departe, jos, niște scânduri prinse într-o crăpătură, și zgârieturi lungi pe pereți.

— Nu cred că vreau să mă uit, spuse Claire, simțind că începe să i se facă rău.

O parte neprețuită a trecutului fusese distrusă din cauză că ea avusese chef de joacă. Se simțea de parcă i s-ar fi aruncat în față apă rece realizând cât de egocentristă fusese, cât de lipsită de profesionalism, cât de nesupusă, de încrezută, de neatentă…

— S-a dus, spuse John.

Apoi îi dădu lampa. Se întoarse pe jumătate, însă pe urmă reveni și privi în adâncul puțului, încruntându-se. După aceea scutură din cap.

— Trebuie să fie o sută de yarzi până la nivelul mării, dar…

— Nu asta are importanță acum, spuse Claire. Trebuie să-l ducem pe George la spital.

George o privi chiorâș.

— Hei, nici vorbă. Vreau să spun că aproape am scăpat, nu? Nu vreau să mă duc la niciun spital grecesc, ca să mă azvârle după aia în închisoare.

— Ai nevoie de ajutor, spuse John cu fermitate.

— Uite ce e, nu mă simt chiar așa de rău. Eu zic să ne cărăm naibii de aici.

— Nu poți umbla, spuse John.

— Cine ți-a zis? Ajută-mă să mă ridic.

Claire îl sprijini pe George, iar John îl ridică cu grijă și-l puse să i se sprijine de umăr.

George păli, însă se ținu drept.

— Vezi? Pot chiar să fac un pas.

— Nu, nu…

George se aplecă înainte, clătinându-se, și puse jos, nesigur, piciorul stâng.

— Uite. Vezi?

— Te doare tare? întrebă Claire.

— Nu… nu chiar. Însă mușchiul gambei mă doare, totuși.

— Poate că-i vorba doar de o contuzie a mușchiului și de o fractură ușoară, spuse John în silă. Dar tot nu-i ceva care poate fi tratat cu superficialitate.

Claire căută înfrigurată o soluție.

— Uite ce e, spuse ea, putem să-l ducem la Nauplia. După ce ajungem înapoi pe vas nu mai avem mult de mers. Într-o oră sau două probabil că au să se ocupe de el, dacă nu-i ceva serios. Și pe urmă putem să pornim mai departe.

John spuse:

— În regulă. Va trebui să avem grijă să…

— Ascultați! șopti Claire.

Se auzi un scârțâit în depărtare.

— Ușa!

Claire se aplecă și stinse lampa. Se lăsă întunericul. Își aminti că pânza fusese dată la o parte din dreptul deschizăturii. Oricine ar fi intrat ar fi văzut. Înaintă și căută muchiile pietrei. Le găsi. Dacă își amintea corect.

O suprafață aspră și pe urmă metal rece și neted. Iar undeva deasupra trebuia să fie pânza. Se întinse…

Se auzi vocea unui bărbat. Ușa se deschise. Lumina slabă reflectată de o lanternă îi revelă că orbecăia într-o direcție

greșită. Apucă fâșia de pânză cea mai apropiată și o trase peste deschizătură. Apoi se ghemui la pământ, privind în direcția de unde veneau scârțâiturile și murmurul vibrant de bas al vocilor bărbătești.

Se auzi o bufnitură. Ușa se deschise probabil de tot.

Lumini alunecară peste fâșiile de pânză.

O voce înfundată spuse în grecește:

— Vezi? Nimic.

— Ar fi putut fi.

Urmă un pocnet înfundat.

— Ascultă-mă ce-ți spun, ai uitat s-o încui.

— Îmi amintesc bine. Am închis-o.

— De îndată ce a plecat colonelul te-ai grăbit la masă, așa că probabil că ai uitat.

Strălucirea gălbuie păli.

— Sunetul s-a auzit numai cu puțin mai înainte.

— Valurile. Unul mai mare. Asta-i tot.

Un scârțâit, o bufnitură, și ușa se închise.

Urmă un moment de liniște profundă. Claire ascultă cu atenție. Oftatul pe care John îl scoase i se păru înfiorător de puternic.

— Așa-i când te joci de-a hoții și vardiștii.

Claire aprinse lampa. Zona înghesuită în care se aflau își recapătă contururile vii.

— Ce e?

— Au auzit lada căzând.

George spuse, neliniștit:

— Da, zgomotul a fost suficient de puternic. Trebuie să fi răzbătut prin ușa aia. Și ce-a fost bubuitul ăla?

— Vestigiul făcându-se fărâme, spuse John cu amărăciune.

Claire își mușcă buzele. Era aproape sigur că John avea dreptate. Și totul se întâmplase pentru că ea vroise să joace o ultimă carte, să-l bată pe Kontos la ultima tură a jocului. Fața lui John trăda puțină înțelegere.

— Te-ai mișcat foarte repede când ai tras pânza în jos, spuse John. Dar asta nu ajută la nimic. Acum va trebui să batem la ușă, ca să le atragem atenția.

Ea se încruntă.

— De ce?

— Pentru că ne-au încuiat aici.

•

Avea al naibii de multă dreptate, Claire și John împinseră canaturile solide de lemn. Yala și balamalele rezistau, lăsând ușa să se miște cel mult un centimetru.

Claire se târî până lângă zid și se așază. Avea să fie nevoită să se predea, să suporte toate acele îngrozitoare întrebări și insinuări sarcastice și acuzații pe care și le imaginase și cu care se chinuise în ultimele zile. Avea să dea de Kontos și poate chiar de oameni mult mai răi decât el. Regimul avea să se folosească de incident pentru a stoarce tot ce puteau din imaginea unor străini care se furișau în țara lor, complotau și încercau să fure moștenirea Greciei.

Se simțea obosită. Mai rău era că acum era răspunzătoare și pentru piciorul vătămat al lui George. Totul mersese atât de bine. În ciuda celor trei zile petrecute pe *Skorpio*, și acum brusc, această manevră incitantă se lăsase cu răniri și înfrângeri. De-ar fi putut să…

— Trebuie să putem face ceva, spuse ea, fără a spera însă prea mult. Am cheia la mine. Dacă am putea…

— Am verificat. Broasca și șuruburile sunt spre exterior.

Claire oftă.

— Dacă luăm niște unelte de aici și scobim în jurul canturilor…

— Fără a face suficient zgomot pentru a atrage atenția gărzilor?

Ea căzu pe gânduri, privind scândurile groase, și apoi dădu aprobator din cap.

— Cred că ai dreptate. Dar există o șansă. Singura pe care-o avem.

John se apropie de George, care stătea așezat și ținea lampa.

— Dă-mi-o puțin.

O luă și păși prin deschizătură. George se întinse și începu să se holbeze în tavan, clipind indiferent.

Claire se lupta cu emoțiile puternice care-o stăpâneau, simțindu-se în același timp cuprinsă încet de o slăbiciune înfiorătoare. Ar fi putut să-l convingă pe John să forțeze ușa, dar ar fi fost o treabă înceată și zgomotoasă. Ar fi fost necesară o forță considerabilă pentru a scoate din lemn cuiele solide. Claire se înfioră. Doar cu șase zile în urmă lucrase aici, pregătindu-se să se întoarcă acasă triumfătoare, cu tolba plină de rezultate și

nerăbdătoare să vadă din nou Bostonul. Iar acum iată în ce stare se afla. Se cutremură din nou.

John păși înapoi în mormânt.

— Claire. Vino și ajută-mă să leg frânghiile. S-ar putea să existe o cale de a ieși de aici.

6

Prima senzație de amețeală îl încercă în clipa în care apucă frânghia. Mânușile de lucru pe care și le trăsese pe mâini îl ajutau să aibă o priză bună și își înfășurase și frânghia în jurul piciorului, însă tot se simțea neliniștit.

Nu coborârea din zona în pantă a puțului, care era luminată de lumina lămpii pe care Claire o ținea deasupra îl îngrijora. Perspectiva contribuia la crearea impresiei că tunelul se îngustează în depărtare, însă se putea totuși vedea clar că se gâtuia și se răsucea, strâmtându-se la vreo cincisprezece picioare mai jos.

John făcu o grimasă și își alungă acele gânduri care-l nelinișteau. Își spuse că n-avea să facă nimic riscant, că avea să arunce doar o privire. În clipa aceea în care îi înapoiase lampa lui Claire zărise o sclipire albastră în adâncul puțului. Trebuia să fi fost lucirea zorilor, filtrată prin apa mării și reflectată de fundul mării. Razele palide ale dimineții ar fi trebuit să fie atenuate ușor de apă, de aceea, intrarea submarină în puț i se păruse a fi la cel puțin douăsprezece picioare sub suprafața apei, dacă nu chiar mai jos. Se întrebă dacă nivelul apei varia foarte mult în timpul mareelor. Însă parcă își amintea că în Mediterana mareele erau slabe.

Așa i se părea. Era posibil. S-ar fi putut să fie așa.

Totul se baza pe presupuneri. Singurul mod de a verifica era să coboare și să se uite. Și dacă scufundarea avea să pară lipsită de primejdii, avea să se scufunde.

— Dacă ai vreo îndoială întoarce-te imediat, spuse Claire, îngrijorată.

— Da, doamnă, spuse John cu o ușurință prefăcută.

— Unde-ai pus cheia?

John se bătu peste buzunarul de la vestă, al cărui nasture era încheiat, și își reluă apoi coborârea. Pescui lanterna de buzunar

a lui George din celălalt buzunar și o aprinse. În comparație cu lumina lămpii, cea a lanternei era foarte slabă.

Claire îi ghici gândurile.

— Nu crezi că ai putea să...?

— Nu, nu mă pot descurca cu lampa. Deși aș prefera să o iau cu mine.

Era conștient că vorbea numai pentru a amâna să coboare, își dădu brusc seama că încă nu era realmente hotărât că vrea să coboare. Îi venise ideea, le-o făcuse cunoscută celorlalți și începuseră să aranjeze frânghiile, iar acum deja se găsea în puț, înainte de a fi avut vreme să cântărească acea idee pe toate părțile.

La început Claire spusese nu, căci nu vroia riscuri suplimentare după toate câte se întâmplaseră deja. Așa că John insistase, în parte pentru că ideea îl incitase, dar în primul rând pentru că se putea arăta încă plin de îndrăzneală, după tot ceea ce se întâmplase. Se lăsase antrenat și el de atracția aventurii căreia, ca majoritatea oamenilor care duc o viață liniștită și înclinată spre activități intelectuale, îi simțise rareori gustul.

Se întrebă ce termen folosise ea. Da, praxis, își aminti. El se lăudase chiar că avea ceva experiență de cățărător, deși în realitate nu făcuse mai mult decât să urce, în timpul câtorva week-enduri, dealurile accidentate din Texas. Așa că văzuse cu uimire cum expresia feței ei trece de la scepticismul rece și rigid la curiozitatea reținută și apoi la acceptarea prudentă. Gura lui afurisită îl luase pe dinainte. Iar acum aceeași pornire de a-i face ei o bună impresie îl împingea să-și strângă frânghia în jurul mijlocului, verificând-o pentru a n-a oară, fără a fi în stare să se uite în ochii ei și să spună că până la urmă nu credea că era o idee chiar așa de bună.

Claire spuse:

— Am fost prin grotele aflate de-a lungul coastei, la Amalfi. Acolo lumina era mult mai puternică decât asta.

— Părea mai puternică înainte. Probabil se înnorează.

— Da, s-ar putea.

Continuă să tragă de timp. Se hotărî brusc.

— Să stai de partea cealaltă a blocului și să asiguri frânghia, bine? Dacă o scutur de trei ori înseamnă că vreau să urc.

Ea dădu aprobator din cap și deschise gura să spună ceva, dar până la urmă nu spuse nimic. El se aplecă și o sărută. Pentru

o clipă buzele ei rămaseră rigide, apoi se înmuiară și până la urmă răspunseră sărutului lui cu o apăsare ușoară.

— Mmm. Am să mă întorc să mai cer.

Îi făcu semn cu mâna lui George, care se afla în mormânt și îi privea prin deschizătură, și apoi coborî dincolo de marginea puțului.

Parcurse cu ușurință primele cincisprezece picioare. Fila frânghia și încetinea viteza de coborâre cu ajutorul picioarelor, urmărind pereții, ce scânteiau în lumina lămpii, cum urcă prin fața lui. Piatra emana un miros sărat, fetid.

La prima cotitură se apucă strâns de perete și se deplasă spre dreapta. Tunelul deveni foarte strâmt, însă își răsuci trupul și reuși să răzbată. Simți cum i accelerează pulsul la atingerea pietrei umede.

Dincolo de cotitură lumina lămpii pătrundea foarte slab, reflectată în fâșii gălbui de pereții gâtuitorii. Își puse lanterna aprinsă în buzunarul vestei și radiația ei difuză se dovedi utilă.

Ajunse în locul în care două bucăți de lemn, desprinse din colțul lăzii, erau înțepenite într-o crăpătură a stâncii. Scobiturile adânci din stâncă îi atraseră privirile. Ochii i se obișnuiseră cu lumina slabă. Zări dedesubtul lui o altă gâtuitură și mai jos o ramificație din care se desprindeau câteva tuneluri. Gâtuitura se lărgea și se deschidea spre o platformă largă de piatră, pe care se aflau alte câteva scânduri și ceva material de umplutură. Unele dintre scânduri erau însă ținute laolaltă de cuie iar altele fuseseră aruncate într-un coridor lateral care cobora spre stânga.

Trase o dată de frânghie și Claire o mai desfășură puțin. Deasupra, frânghia se freca de marginea gâtuiturii. Privi în sus, însă simți că umezeala îi îngăduia frânghiei să alunece lin. Își spuse în gând că era o frânghie groasă, care nu avea cum să se roadă prea repede. Apoi repetă gândul acela. Pe urmă coborî spre platforma de piatră.

— E o bordură aici! strigă, pentru ca să se asigure că Claire n-avea să se alarmeze când avea să vadă că frânghia se detensionează. Se așeză pe roca rece și alunecoasă, neavând încredere în aderența pe care ar fi avut-o tălpile încălțărilor sale. Tunelul principal cobora în pantă pe sub o rocă ce părea a fi poroasă, își scoase lanterna din buzunar și se târî de-a lungul pietrei lipicioase și umede până la coridorul lateral. Un miros

dezagreabil și înțepător umplea coridorul a cărui pantă se accentua din ce în ce mai mult. Câteva bucăți de scândură fuseseră aruncate în această direcție, însă John presupuse că lada o luase pe drumul cel mai direct, drept în jos. Stinse lanterna.

I se păru că zărește o sclipire albastră în josul coridorului. Așteptă ca imaginea care-i persista pe retină să se șteargă. Da, fusese reală, nu fusese o închipuire.

Însă fusese slabă. Prea slabă pentru a putea fi văzută de sus, era sigur de asta.

Pe de altă parte, s-ar fi putut ca acest coridor lateral să fie drumul spre ieșire. Aprinse iarăși lanterna. Coridorul nu era așa de cenușiu și de umed ca hornul principal. Roca era cafenie. Muchii neregulate îl împiedicau să vadă mai departe.

O adiere de căldură îi mângâie fața. Se întrebă dacă era cumva o briză pătrunsă prin coridorul lateral. Era greu de spus. Și mai era și izul acela acru în aer. Parcă ar fi ars ceva. Aici, în adâncul puțului, simțurile începeau să-i joace feste.

Se târî înapoi până pe marginea bordurii. Nu existau bucăți de piatră care să se poată desprinde, ceea ce era în conformitate cu teoria bazinului subteran, care fusese săpat de-a lungul mileniilor de apa infiltrată ce își tăiase albie în piatră. În mod sigur nu era vorba de un lucru făcut de mâna omului. Nu zărise vreun vestigiu, vreun lucru meșterit de om, care să fi căzut înăuntru, în coridor.

Se aplecă peste marginea bordurii și studie panta foarte abruptă a tunelului principal. La vreo douăsprezece picioare mai jos acesta cotea spre stânga. Stinse lanterna și așteptă să i se șteargă petele de lumină de pe retină.

— Încă mai arunc o privire pe-aici! strigă.

— Bine!

Strigătul înalt al lui Claire venea de departe, reflectându-se pe pereți în ecouri suprapuse.

Dedesubt zări o lumină. Se vedea clar o luminiscență sidefie, reflectată de pereții umezi.

Ascultă, sperând să audă sunetul valurilor. Nimic. Liniștea era absolută.

Se întrebă dacă lumina aceea slabă era mai puternică decât cea pe care o văzuse în coridorul lateral. Chiar dacă aparent

existau două căi descendente, s-ar fi putut ca niciuna dintre ele să nu fie accesibilă.

Se gândi că era mai bine să apuce pe calea mai puternic luminată, socotind că trebuia să fie mai scurtă ori mai largă sau chiar să aibă ambele calități.

Făcu o grimasă. Să compari două pete neclare de lumină albastră, încercând să faci o alegere. Nu se putea decide. Era greu să facă o alegere. Umezeala îl făcu să tușească.

„*La naiba*”, își zise. Tunelul principal arăta destul de bine, și-apoi nu-i prea plăcuse cum se prezenta coridorul lateral. Avea prea multe cotituri stâncoase. Era mai bine să se târască printr-unul strâmt.

— Cobor mai jos!

Se lăsă încet peste margine, atârnând de frânghie. „*Ca momeala la capătul firului*” se gândi. Simți că Claire începuse să fileze frânghia, după felul în care aceasta se scutura, și începu să coboare.

Cotitura era mai aproape decât crezuse. Fu nevoit să se împingă pentru a putea pătrunde. Umezeala pietrei îl ajuta să alunece mai lesne. Duhnea a varec putred.

Piciorul i se sprijinise pe ceva. Plămânii îi hârâiră. Se mișcă pentru a se elibera și atunci presiunea se descărcă asupra lui la întreaga intensitate. Strâns între două lespezi apăsătoare de piatră, răsucit într-un unghi imposibil, înghețat, cu mâinile crispate dureros, afundat în întunericul umed, legat de lumea aerului și a luminii doar printr-o frânghie subțire…

Alungă acea imagine. Trebuia să continue să se miște.

Se târî mai departe. Piciorul lui drept găsi și mai mult sprijin, însă stângul îi alunecă și se legăna în gol. Se mișcă, cu unduiri de vierme, în direcția în care putea găsi sprijin pentru picioare. Avea loc de manevră, însă întunericul respingător și aproape totul îi crea impresia că pereții de piatră îl apăsau, blocându-i orice mișcare cu greutatea lor.

Reuși să se strecoare și alunecă în josul rocii răcoroase. Se opri o clipă în frânghie și apoi coborî panta lină.

Se gândi la Claire, care muncea din greu deasupra, și se întrebă dacă avea destulă putere, să-l țină chiar fiind ajutată de scripeți.

Alte nervuri cenușii de piatră îi alunecară dinainte. Aerul era umed și lipicios. Avea senzația că se pogoară prin turnul unei catedrale gotice.

O strălucire fulgeră dedesubt. Coborî, privind în jos. Stânca își domolea mult panta și John coborî încet pe ea. La treizeci de yarzi în josul pantei, o pată azurie de lumină slabă înfunda tunelul, dincolo de o plajă mică acoperită cu grohotiș. Formele întunecate ale bolovanilor căptușeau panta. Urmele întipărite în nisip și așchiile de lemn marcau locul pe unde trecuse lada. Își urmă drumul prin semiîntuneric. Pietrișul îi scârțâia sub tălpi.

Apa clipocea ușor. Se întrebă cât era de adâncă. Putea să înainteze puțin înotând pentru a evalua situația.

— Sunt BINE! strigă, făcându-și palmele pâlnie în dreptul gurii.

Răspunsul zbârnâi printre pereții de piatră, indescifrabil.

Își desfăcu frânghia din jurul mijlocului. Brațele îl dureau și erau cuprinse de furnicături, iar umerii îi erau tetanizați.

Păși în apă. După contactul cu piatra rece, apa i se păru caldă și reconfortantă. Coborî panta abruptă, pătrunzând și mai adânc în apă. Trase cu putere aer în piept și se scufundă. Gâlgâitul scos de apă i se păru foarte puternic. Înotă spre razele pâlpâitoare de lumină din adânc. Mase uriașe de piatră trecură pe lângă el cu o lentoare calmă.

Se luptă să pătrundă prin gâtuitura stâncoasă, simțind în piept o apăsare care-i dădea de veste că nu mai are aer. Se gândi să se întoarcă. Însă n-o făcu, căci ieșirea părea atât de apropiată, atât de accesibilă…

Începu să înoate frenetic, simțind cum o arsură i se ridica în gâtlej și abia opunându-se dorinței nebunești de a inspira profund. Dedesubt, ceva de culoare cafenie îi atrase atenția, și brusc lumina spori în intensitate, gura tunelului se lărgi și el se pomeni afară, la lărgime. Oglinzi sclipitoare jucau pe deasupra. Deschise gura, dând drumul unui roi de bule de aer, și se împinse în sus. Sparse suprafața apei și trase avid aer în piept.

Soarele nu răsărise complet.

Chiar sub privirile lui, la est cerul își schimba culoarea din roșu în galben. Se întrebă cât timp i-ar fi trebuit ca să ajungă la țărm și să urce dealul. Căută din priviri o scurtătură de-a lungul stâncii abrupte. Și atunci își aminti de lucrul aflat sub el, în adâncuri.

Se scufundă. Zări lada. O latură a ei era smulsă complet, iar muchiile îi erau sfărâmate, însă în rest părea intactă. Lada era întoarsă cu partea din spate spre el. Ceea ce însemna că partea din față, pe care se aflau inscripțiile și conul, erau încă protejate de ambalaj.

Luă o gură de aer și înotă spre dreapta, căutând ceva de care să se prindă.

7

Zgomotul brusc ce veni dinspre ușă o sperie. Stătea lângă gura puțului, gata să răspundă la orice chemare sau la o eventuală scuturare a frânghiei. Însă nu mai primise niciun semnal de cel puțin zece minute.

George șopti:

— La dracu! Hai și ajută-mă să intru și eu acolo!

— Iar sunt oamenii ăia? întrebă ea cu o voce gâtuită.

— Ei trebuie să fie, spuse George.

Claire se repezi în mormânt și întinse mâna spre George. Se auzi un alt zgomot și pe urmă un zăngănit.

Apoi un scârțâit. Claire îl apucă pe George de braț. Lumina slabă a soarelui pătrunse înăuntru. Ușa se deschise larg.

— Presto!

Claire se holbă la John, care stătea în cadrul ușii.

— Ai... ai...

— Al naibii de multă... dreptate, spuse el, gâfâind.

Păși înăuntru și închise ușa.

— Ce-ai găsit, cum ai...

— Afară se luminează repede. Trebuie s-o întindem.

— Ei bine, eu...

Agitată, privi în jur, își localiză lucrurile și le înhață rapid.

George se ridicase, sprijinindu-se de eșafodaj.

— Pot șchiopăta, dacă mă lași să mă sprijin pe umărul tău, spuse el. Hei, te-ai mișcat al naibii de *iute.*

George dădu aprobator din cap, gâfâind.

— N-am observat pe nimeni prin tabără.

— Trage-ți răsuflarea. Eu am să rezolv treaba aici, zise Claire, apucându-se să desfacă frânghia pe care coborâse el.

— N-avem vreme. Oricum nu mai contează, pufni John.

— Putem camufla...

— Las-o baltă, spuse John cu asprime. Lada zace la douăzeci de picioare sub apă. Poți fi sigură că au să-și dea seama că am fost aici.

— Cred… cred că ai dreptate.

— Să mergem, spuse John, sprijinindu-l pe George. Pe același drum pe care am venit. Trebuie să ne facem nevăzuți cât mai repede. George, am să număr ca să putem ține pasul.

Claire privi spre tabără. Era pustie. În vreme ce se cățăra pe deal, agățându-se de tufișurile de oleandru, era încredințată că avea să audă în urma lor strigăte, zgomote grăbite de pași, împușcături.

Ajunse pe creastă și se prăvăli de cealaltă parte. Apoi privi înapoi. Cei doi bărbați se apropiau, clătinându-se și bombănind. Tabăra continua să rămână adormită. Nu-i venea să creadă că, după ce o munciseră atâtea gânduri negre, reușise să scape din mormânt și să-și ia și bloc-notesurile, evadând în lumina roșiatică a zorilor spre *Skorpio* care aștepta ancorată la poalele dealului. Contururile lumii erau incredibil de precise.

După ce trecură de creasta dealului, John și George se opriră, gâfâind. Claire îl apucă pe John de guler și-l sărută, fără să spună o vorbă. Pe fața lui se citi surprinderea. Pe urmă făcu o grimasă și începu să cerceteze coasta dealului, apreciind pe unde era mai bine să coboare spre barcă.

— Haideți.

Vâslea deja spre *Skorpio* când ea își aminti ce spusese John.

— Ai… văzut lada? întrebă ea, cu răsuflarea tăiată.

George era imobilizat la pupa, așa că trebuia să vâslească și ea, trăgând din greu pentru a ține pasul cu John.

— Cum? Sigur că am văzut-o. Dacă stai să te gândești de unde a căzut, arată destul de bine.

Cercetă din priviri coasta de deal care rămăsese în urma lor.

— Ce-i chestia aia de pe *Skorpio*?

— Ce? Ah, un fel de macara. E folosită pentru a trage și ridica plasele.

— Ce greutate poate să ridice?

— Nu știu… Aa, înțeleg ce vrei să zici.

— Nu putem să-l lăsăm aici.

— Dar toată armata afurisită a Greciei e pe urmele noastre!

— Dacă au să arunce acum o privire au să vadă doar un vas de pescuit aflat la lucru.

— Las-o baltă.

George spuse:

— Hei, uite ce e, nu crezi că am avut destule…

Claire șuieră, între două lovituri de vâslă:

— La naiba… n-am de gând… să las un vestigiu unic… să dispară pe fundul mării.

John spuse încet:

— S-ar putea să ai dreptate în privința gărzilor. Am închis din nou ușa, așa că n-a rămas nicio urmă evidentă a trecerii noastre pe acolo. Însă nu pot să acționez macaraua aia și e al dracului de sigur că nu putem face nimic fără ca domnul Ankaros să afle despre ce-i vorba.

— O să-i spunem că ne-am trezit mai devreme, am plecat cu barca, am văzut un obiect sub apă și acum vrem să-l scoatem din apă.

John pufni.

— Credibilă poveste!

— Mult mai verosimilă decât adevărul!

— Și ce-i spunem că s-a întâmplat cu piciorul lui George?

— A alunecat când a urcat în barcă.

George mormăi:

— Oh nu!

John privi cu asprime spre chipul dominat de o expresie hotărâtă a lui Claire. Aceasta văzu că John era obosit, că energia întoarcerii lui triumfale se risipise. Poate că era prea mult să-și mai facă încă o datorie la el, după ce își făcuse atâtea.

Rămaseră tăcuți, vâslind cu greu spre *Skorpio.*

— Nu-mi vine să cred, rosti George tărăgănat.

Pe chipul lui John răsări o expresie de resemnare. Zâmbi.

— Mie da, spuse el.

PARTEA a IV-a

1

John Bishop se încheie la haină și ieși din clădirea Pratt. Lumina galbenă a soarelui strălucea orbitor pe stratul subțire de zăpadă. Cambridge-ul nu binevoise să-și curețe zăpada de pe trotuare și o armată de studenți o călcase deja în picioare, transformând-o într-un terci moale și umed. Frigul după amiezii târzii prevestea o noapte geroasă.

Adulmecă aerul rece, cu nările fremătându-i. Stabili, stabilind sistemul automat de prognoză a vremii de care depindea orice tehnician ce se stabilea în zonă, că avea să vină din nou furtuna. Un iz ușor dulceag al aerului vestea că vântul bătea dinspre fabrica de dulciuri aflată nu departe, spre sud, promițând curenți de aer calzi și câțiva nori groși. Dacă se simțea duhoarea provenită dinspre nord-vest de la Lever Brothers, se prefigurau zile întunecate și o nouă dorsală anticiclonică aducătoare de umezeală apropiindu-se dinspre Canada.

Examenele erau pe sfârșite. John contribuise la notarea examenelor de încheiere a cursurilor introductive de fizică matematică și se simțea obosit și agitat. Evaluarea unui flux nesfârșit de probleme de mecanică și de calcul amorțea rațiunea în același timp în care îi cerea să rămână alertă, pentru a depista cea mai neînsemnată eroare, uneori doar o minusculă confuzie de notație, care trăda faptul că studentul examinat apucase pe o cale greșită. Profesorii de pretutindeni acuzau examinarea ca pe o tehnică arhaică, o fosilă amintind de școli mărunte zugrăvite în roșu și de memorarea capitalelor tuturor statelor. Progresul permanent și strădania zilnică aveau o importanță mai mare, credeau ei, decât o oră cheltuită pentru a îngrămădi cunoștințele acumulate de-a lungul a luni întregi pe câteva foi de hârtie. Era mult mai bine să se pună accentul pe lucrul individual, pe participarea la discuții și pe judecata profesorului. Din nefericire, numărul mare de studenți din fiecare clasă și cererea societății pentru standarde pseudo-obiective mențineau ferm pe poziție structura examenelor.

Niciunul dintre aceste sentimente nu-i împiedica pe profesori să ticluiască examene care generau sesiuni aglomerate și duceau la nopți nedormite, disperare și dependență de cofeină. Vechile probleme legate de examene umpleau filele dosarelor întocmite de membrii frățiilor[9] și de colegii de dormitor. Existau dosare ce conțineau predilecțiile fiecărui profesor. Iată de ce fiecare dascăl se considera provocat să găsească noi probleme care să facă să se încrunte sprâncenele oricărui student, dar în același timp să fie, fără putință de tăgadă, directe, clare și bazate pe un subiect central dezvoltat în amănunt în timpul cursurilor. Se căutau în ultima instanță probleme care să-i facă pe cei neatenți să greșească în anumite puncte previzibile, îngăduindu-i examinatorului să verifice doar aceste puncte nevralgice, să depuncteze greșelile constatate și să treacă rapid mai departe.

John își aranjă fularul – un articol de îmbrăcăminte care-i era încă străin și pe care-l așeza mereu cum nu trebuia – și privi fețele obosite ale celor care părăseau clădirea. Participarea pentru prima dată din perspectiva avantajoasă a judecătorului, la acel ritual academic străvechi îi dădea o anumită satisfacție, știa că în seara acea cinematografele și sălile de joc aveau să fie pline de studenți dornici de distracție. În mod sigur câteva mii de studenți obosiți și năuciți semnalau o treabă bine făcută.

Stătuse destul pe gânduri. Avea să întârzie la întâlnire. Se amestecă în curentul de studenți șlampeți și cu privirile împăienjenite care curgea dinspre Charles River spre Mass Street. Biroul său se afla în interiorul Centrului de Inginerie și știința Materialelor, înghesuit într-un ansamblu confuz de clădiri denumite după aceia care le patronau: Sloan, Guggenheim, Pierce, Bush, Eastman, nume care onorau știința, școala și pe ele însele. Ar fi putut să apuce pe culoarele labirintice mărginite de vitrine care etalau specimene geologice, instrumente complicate, ilustrări ale unor experimente interactive, portrete ale marilor savanți. Preferă să apuce pe drumul exterior, pe lângă clădirile venerabile din cărămidă roșie și pe urmă în jos pe Vassar Street, spre laboratoarele mai noi, neimpresionante, construite din beton cenușiu și nervuri metalice. Aici, într-o încăpere din Clădirea 42, aranjase să examineze vestigiul.

---

9 Frății – grupuri bazate pe pasiuni și interese comune, organizate de studenții americani. (N. tr.).

Etajele goale și reci și coridoarele neprotocolare erau aproape pustii. Echipamentul pentru verificare la solicitări a materialelor solide fusese mutat la Albany, într-un spațiu mai vast și mai modern. Centrul de știința Materialelor continua însă să aibă în stăpânire aceste încăperi, deoarece în politica universitară, ca și în politica externă, un teritoriu o dată deținut nu e niciodată cedat fără luptă sau tratative. John reuși să obțină permisiunea de a folosi acest spațiu și orice echipament experimental care era disponibil. Deoarece puțini arheologi erau plecați să facă săpături pe întreg parcursul anului, aparatura necesară efectuării analizelor era de obicei disponibilă în timpul iernii, așa că mutase cea mai mare parte a acesteia în zona în care amplasase vestigiul. Cu mâinile vârâte în buzunarele hainei, stătu să privească felul în care un troliu automat aluneca pe șina lui de pe tavan scoțând un „rrrrttt” al cărui ecou era reflectat de pereții goi. Se scurseră vreo câteva momente până când realiză că oamenii din celălalt capăt al încăperii erau aceia pe care îi zărise de dimineață în camionul care adusese vestigiul din docuri și că obiectul învelit într-o prelată care era suspendat de troliu trebuia să fie chiar lada în care se afla cubul de piatră.

În încăperea largă, lada lăsa impresia că era mult mai mică decât o știa. Nu se îndoia că aceasta nu cântărea prea mult pentru cablurile groase de oțel, însă ceva continua să-l deranjeze. Își dădu seama că era vorba de înclinare. Lada nu atârna drept. Ridică un deget pe verticală si-l suprapuse peste imaginea cablului. Unghiul făcut de degetul lui și cablu avea cam zece grade. John se încruntă și apoi ridică din umeri. „*Probabil că s-a descentrat ceva la sistemul de prindere de deasupra*”, își zise, „*sau articulațiile s-au aliniat greșit. Totuși muncitorii ar fi trebuit să corecteze înclinarea. E vorba de o piesă de mare valoare.*”

Claire aranjase ca în Italia vestigiul să fie reambalat. Unul dintre bărbați trase prelata la o parte. Lemnul deschis la culoare părea ciudat de proaspăt. Lada din lemn noduros de pin pe care erau lipite etichete țipătoare ale companiei de transport, fu așezată pe podeaua de beton. Oamenii îl salutară, înclinându-și capetele, și apoi se apucară să desfacă lada, folosind răngi de fier.

— Unde-i montantul?

Vocea lui Claire răsunase în spatele lui. John se întoarse, realizând că nu pe el îl salutaseră oamenii.

— Numa’ ce terminăm treaba aici și-l aducem, răspunse maistrul.

Claire purta un costum sobru de un albastru marin, de genul acelora purtate de persoanele cu succes în afaceri, și o bluză roz, cu volane. Un exterior sever de sub care pândea feminitatea. Lui John îi plăcu priveliștea.

— Doamne, le-au trebuit patruzeci de veșnicii ca să ajungă aici, îi spuse Claire, fără a-și lua nicio clipă ochii de la muncitori. S-au târât pe toate aleile dosnice din Logan.

— Știu cum s-o manevreze?

Privi și el spre muncitorii care desfăceau ambalajul. Unul dintre ei scăpă o rangă, care se lovi de podea zăngănind.

— E destul de șifonat, după ce-a avut de suportat căderea aceea îngrozitoare. Exceptând mutarea cubului dintr-un loc în altul, în rest vom face doar operații de finețe. Am să mă ocup eu de ele.

— De una singură?

Ea zâmbi enigmatic.

— Pe cât posibil.

— I-ai telefonat lui Watkins în China?

— Da. A trebuit să aștept trei ore, conform tradiției. Jur că am auzit pe cineva trăgând cu urechea. L-am auzit chiar cum a tușit, însă am reușit să obțin legătura. Watkins mi-a dat mână liberă în privința folosirii echipamentului, atâta vreme cât acesta nu părăsește teritoriul sacru stăpânit de ITM.

— Și Sprangle? El e șeful departamentului. Te-ar putea împiedica să folosești instrumentele scumpe dacă ar considera că le-ai putea strica.

— I-a pasat responsabilitatea lui Watkins.

— Bravo. Cum ai reușit?

Zâmbetul acela enigmatic răsări iar pe chipul ei. John își dădea seama că ea era conștientă că putea să fie fermecătoare atunci când dorea, însă îl nedumerea precauția curioasă cu care ea își folosea farmecul, știa din experiență că alte femei ar fi irosit acel farmec, abuzând de el. Claire însă păstra o atitudine serioasă, realizând probabil că topirea unei astfel de expresii sub acțiunea unei emoții le părea bărbaților mult mai interesant decât o înfățișare ce iradia permanent căldură.

— A trebuit să fac o singură concesie, admise ea.
— Lui Sprangle?
— Da. Se pare că are o adevărată pasiune pentru arheologie. Vrea să fie informat despre rezultatele mele. Cred că vede aici o posibilitate de a se lăuda cu capacitățile echipei sale.
— Nu s-ar putea să faci rost de oarece sprijin suplimentar din partea decanului lui?
Ochii ei nu se dezlipiseră nicio clipă de muncitorii care desfăceau ambalajul. Se apropie și mai mult de ei.
— S-a întâmplat ceva rău?
Căptușeala groasă căzuse, dezvelind conul auriu.
— Eu nu… nu nimic. Conul îmi… amintește de ceva.
— De ce? Ceva teste?
— Nu, ceva ce am văzut…
Claire ridică din umeri.
— Am să-mi amintesc mai târziu, încheie ea.
Se învârtiră în jurul muncitorilor. Vestigiul era acum complet dezvelit. John fuse surprins cât de puțin fusese afectat vestigiul de căderea prin tunel și de scufundarea în mare. Lada fusese bineînțeles distrusă, partea din spate fiindu-i smulsă complet. Munciseră asudaseră din greu până când reușiseră să urce lada la bord. John se scufundase de mai multe ori, pentru a lega trei cabluri de oțel de laturile rămase întregi ale lăzii. Nu fusese sigur că macaraua avea să țină. Rezistase, totuși. Fixaseră lada pe punte. Claire inspectase piatra și descoperise miraculos de puține stricăciuni: câteva zgârieturi și ciobituri în zone neimportante și nămol acumulat pe partea care fusese expusă datorită sfărâmării lăzii.
John întrebă:
— De ce-ai să te ocupi mai întâi?
— De o mai bună disociere a metalelor conținute acolo. De analiza materialelor, și de radiografia conului.
— Și piesa aceea din fildeș?
— Placa?
Claire oftă.
— E la Kontos. A împachetat-o separat.
— Păcat.
— Am o mulțime de fotografii.
Muncitorii își terminară lucrul și se dădură înapoi câțiva pași ca să-și admire opera.

— E-n regulă, domnișoară Anderson?

Claire încuviință și le mulțumi.

Aici vestigiul părea mult mai mic. Culoarea lui întunecată absorbea lumina. În spate, unde fusese prins pământul întărit, John văzu o mică gaură. Era plină cu o materie cafenie. Se aplecă să vadă mai bine.

— Ce-i asta?

Claire privi nedumerită. Se ghemui și atinse cu precauție scobitura.

— Era încă acoperită cu un fel de lut întărit când italienii au ambalat cubul. Lutul a căzut probabil în timpul transportului. E… mmm…

— Ce e?

Ea se aplecă și mai mult, ca să vadă mai bine.

— Un fel de cep, cred. George și cu mine am avut grijă să nu îndepărtăm pământul întărit de pe suprafață, de teama de a nu afecta ceva ce s-ar fi putut afla dedesubt. Ciudat, nu…? O mică gaură, largă de cel mult un centimetru, umplută cu un material dur.

Bătu cu unghia în acel material.

— Ce cred experții în civilizația miceniană de la UB despre asta?

Claire se ridică brusc în picioare, privind spre muncitorii care-și puneau uneltele deoparte.

— Hai să sărbătorim, spuse ea cu forță în glas. Ai fost vreodată la Ritz?

— Nu. Există unul și în Boston?

Ea făcu o figură ofensată.

— Unele lucruri sunt *eterne.* Ritz-Carlton va fi aici chiar și atunci când tot ceea ce cunoaștem noi se va transforma în țărână.

•

Mașina ei, marca Alfa Romeo, bâzâind nervoasă, traversă Charles River și se lansă fără ezitare în curentul leneș al traficului de început de seară. Cotiră pe Boylston Street. Claire evita întârzierile trecând, ori de câte ori era posibil, când pe o bandă, când pe cealaltă. Claxoanele țipau în urma lor. Trecură de clădirea maiestuoasă a Centrului Prudential cu o viteză destul de mare, încetinind doar atunci când Claire zări un polițist

încălecat pe un cal murg absolut nepotrivit cu peisajul. Pierdură vremea lângă biblioteca publică.

— Ți-a făcut Hampton greutăți când…

— Urăsc aripa asta nouă a bibliotecii, știai că o femeie ceva mai în vârstă a apucat pe unul dintre coridoarele laterale de acolo, crezând că acesta duce la toaletă, și a rămas închisă acolo? N-a avut puterea să deschidă ușa. Ca să vezi cât de rău e construită partea asta.

— Cât a rămas închisă?

— S-a estimat că vreo două săptămâni.

— Vrei să spui că…

— Da. A murit. De deshidratare, după spusele medicului legist.

Fântâna din Copley Square arunca în aer jerbe vesele și cristaline, ignorată în murmurul grav și monoton al traficului. Doi uriași lei auriți păzeau intrarea hotelului Copley Plaza. Claire aruncă o privire plină de speranță spre zona de parcare a mașinilor, dorindu-și vizibil să vadă niște faruri aprinzându-se spre a anunța eliberarea unui loc. Turnurile din piața cafenie ale catedralei Trinity erau acoperite de umezeală, reflectând roiurile de lumini ale farurilor, iar mai jos o latură a turnului Hancock relua imaginea, într-un ecou palid.

Claire găsi în sfârșit un loc de parcare în zona de după Commons. Ieșind din mașină, John spuse:

— Ai o chitanță pe parbriz.

— Ah.

Claire trase de bucata de hârtie. Era prinsă de ștergătorul de parbriz cu un capăt de sfoară.

— Ia te uită! zise ea pe un ton ușor admirativ. I-au atașat o bucată de sfoară, ca să nu fie luată de curent când pornești mașina. Bună idee.

Când ieșiră din parcare, Claire puse cu grijă chitanța într-un coș de gunoi și râse văzând cum o privea John.

Începuse să plouă și locurile din Connons începeau să se golească. Picăturile de apă purtate de vânt, amenințând să se transforme în fulgi de zăpadă, plăsmuiau mari globuri luminoase în jurul becurilor de pe stâlpi. Zgomotul traficului slăbise, de parcă ar fi venit de la mare distanță. Același polițist călare veni spre ei. Calul musculos, cu atenția mereu trează, tropăia încet pe stradă. Impermeabilul galben al polițistului reflecta luminile

tulburătoare ale orașului. Omul și calul îi păreau lui John o insulă de stabilitate în mijlocul peisajului.

— Noaptea târziu, murmură Claire, când nu mai e nimeni pe stradă, ți-i poți închipui pe Emerson[10] și pe Thoreau[11], cu jobenele pe cap, plimbându-se pe-aici și discutând despre poezie.

Traversară Arlington Street și urcară scările de la Ritz. În mod ciudat, lui John restaurantul nu i se păru excesiv de elegant. Saloanele și barul aveau un stil yankeu, cu o ușoară tentă chinezească, amestecând mesele lăcuite și covoarele trandafirii cu litografii ale vechii Newbury Street. Nici vorbă de filigrane sau înflorituri, de crom sau sticlă. În cămin vuia focul galben și vioi. Găsiră două locuri lângă cămin, pe sofaua îmbrăcată în cauciuc sintetic. În timp ce așteptau să le fie adus câte un martini Tanqueray, Claire îi arătă vechile fotolii înalte și covoarele trandafirii, explicându-i că hotelul angajase permanent o persoană care să retușeze vopseaua aurie a mobilei.

— Și acum, că te-ai convins că aici e o îngrozitoare citadelă a privilegiului, am să-ți aduc aminte că liderul clasei muncitoare, Cesar Chavez, a tras aici atunci când a sosit în oraș pentru a stârni pasiunile proletare.

El zâmbi ușor. Claire era stăpânită de o bucurie vioaie de fetișcană când îi arăta toate acele lucruri bostoniene, iar aerul ei de femeie serioasă și de profesionistă dispărea. Se văzuseră des în cele câteva zile de când se întorseseră și John detectase o schimbare în starea ei de spirit de când reveniseră în locurile ei natale. Însă deocamdată nu se simțea capabil să interpreteze semnele venite din partea ei. Uneori se închidea brusc în ea, devenind doamna bostoniană binecrescută, iar apoi, doar câteva clipe mai târziu, era din nou deschisă. Poate că de vină erau grijile ei permanente.

— Crezi că și colonelul-profesor Kontos va sta aici? Având în vedere ce proletar neclintit e?

Ea oftă.

— Ah, începi să te obișnuiești cu trucurile mele, nu-i așa?

— Asta nu înseamnă că nu sunt fermecătoare.

Ea se așeză picior peste picior și se încruntă. El îi admiră pantofii practici, care nu puneau deloc în umbră rotunjirile

[10] Ralph Waldo Emerson – scriitor și filosof american (1803-1882) (N. tr.).
[11] Henry David Thoreau – scriitor și filosof american (1817-1862) (N. tr).

agreabile ale mușchilor gambelor ei sub ciorapii de nylon. O așteptă să termine, calculând care erau șansele ca ea să nu poarte ciorapii ăia groaznici, ci să îmbrace niște pantaloni și să-și pună bretele. Se gândi că probabil șansele ar fi fost de zero virgulă unu la sută. Ca de obicei. Era ciudat cum unele obiecte ale fanteziei masculine dăinuiau multă vreme după ce rostul lor practic dispăruse. Chiar și în Boston…

— La urma urmei de ce să nu recunosc? Nu i-am spus lui Hampton nimic despre vestigiu.

Deși era foarte surprins, John abia ridică o sprânceană. Începuse să deprindă de la ea priceperea unei interpretări naturale a stărilor prin care trecea.

— M-a luat la refec ieri. Și azi din nou.

— Cum, niciun sărut pe obraz pentru eroina care se întoarce acasă?

John îi făcu semn ospătarului să mai aducă un rând de martini, iar acesta îi explică prin gesturi că deja erau preparate. John își dădu seama că Claire obișnuia să vină des pe aici. Focul ardea cu vioiciune și John se răsuci în așa fel încât să prindă cât mai mult din căldura emanată de acesta. Chiar și la Ritz existau curenți de aer.

— Kontos a trimis o lungă scrisoare în care mi-a prezentat amănunțit delictele.

— Și Hampton a marșat?

— Bineînțeles! pufni ea. De ce n-ar fi făcut-o?

— Iar Hampton ți-a ținut predica aia despre politețea față de reprezentanții țării care te găzduiește și altele de felul ăsta. Pe urmă tu te-ai apucat să te încontrezi cu el.

— Cam așa ceva.

Fură aduse paharele cu băutură și Claire sorbi o gură sănătoasă dintr-al ei.

— Așa că ai ales să reduci la minimum prejudiciile pentru trecerea sub tăcere a problemei vestigiului dispărut.

— Exact. Formularele vamale au să fie trimise la departamentul specializat de la UB. Dar au să treacă mai întâi pe la mine, pentru că mi-am scris numele deasupra adresei. Așa că Hampton n-are să afle imediat că am adus ceva cu noi când ne-am întors.

— Încă mai crede că am urmat supuși drumul ce ne-a fost impus? Că n-am șters-o din Creta și toate celelalte?

— Am văzut scrisoarea lui Kontos. Se ocupă numai de întâmplările petrecute până când am decolat din Atena. Sau până când ar fi trebuit să o facem.

— Dar el știe că am fost pe insulă.

— Tot ce-a văzut în Santorini a fost o rețea aflată la lucru. Știe că n-am plecat cu acel zbor TWA și că am fost în Santorini, dar nu știe ce-am făcut pe urmă.

— Vestigiul… Are să afle că lipsește.

— Dar nu poate pretinde că l-am luat noi. Adu-ți aminte că l-a ascuns. Dacă vestigiul n-a ajuns la Muzeul din Atena, cum va putea Kontos să explice că-l avem noi?

John o privi. Mai era ceva, ceva despre care ea nu pomenise nimic. Se vedea că era neliniștită.

— Până la urmă va găsi o cale de a ne înhăța. Ei și? Pentru o vreme vei avea vestigiul dosit la ITM și-l vei putea studia.

Ea privi spre foc, distantă și dusă pe gânduri, scuturând din cap. John urmări lumina galbenă care-i pâlpâia pe față fără a alunga de tot umbrele de pe relieful acesteia.

— Tu nu înțelegi ce se-ntâmplă în domeniul ăsta. Ce-am făcut a fost… a fost o *nebunie.* Am furat un vestigiu inestimabil

— Ai fost provocată considerabil.

— Asta nu-i o scuză! M-am lăsat pur și simplu atât de… atât de stăpânită de emoții încât am uitat complet de standardele mele profesionale, de etică, de respectul față de *trecut.*

— Dar cum rămâne cu respectul față de semeni? Kontos nu prea a dat dovadă de așa ceva.

Expresia ei fusese schimbătoare, oscilând între supărare și nedumerirea agitată produsă de propriile ei acțiuni. Acum era stăpânită de o tristețe distrată. Încă mai privea spre focul care ardea trosnind în cămin, cu ochii ei de un albastru încețoșați de gânduri.

— Nu, înțeleg ce vrei să spui… Sigur că am *simțit* și eu așa. De aceea m-am comportat așa cum m-am comportat. Însă acum sunt din nou întreagă la minte și nu văd nicio cale de scăpare.

— Adică de ce trebuie să scapi?

— De potopul de mustrări care o să se abată până la urmă asupra mea.

— Ce-o să se întâmple?

— Am să fiu exclusă din arheologia grecească. Probabil din întreaga arheologie.

— Nu va exista nicio șansă să rămâi în funcție?

— Bineînțeles că nu.

— Ți se vor deschide alte drumuri.

— Azi sunt doar un puișor amărât. Mâine vor rămâne doar fulgii din mine.

— Dar asta nu trebuie să se întâmple numaidecât, nu?

— Nu neapărat. Vreau să mai studiez puțin vestigiul, să caut prin bibliotecă referințe, să încerc să fac conexiuni între el și alte lucruri.

— Bine. Încă nu vom ceda. Dacă nu cumva se întâmplă ca Sprangle să se-ntâlnească cu Hampton la masă sau altundeva și să-l ia gura pe dinainte, atunci ești în siguranță

Privirea ei se îndepărtă de el.

— Ei bine…

— Haide.

Se aplecă spre ea, în lumina puternică a focului, gesticulând, încercând s-o înveselească. Îi plăceau strălucirea și vioiciunea ei și îl durea s-o vadă îngrijorată.

— Hei, domnișoara „Sic transit gloria mundi”, n-o duci chiar așa de rău.

Pe fața ei apăru un zâmbet rău prevestitor.

— Hampton a convocat o ședință pe tema asta. Va ridica problema menținerii mele la UB ca profesor asistent.

Decepționat, el se lăsă pe spătarul scaunului.

— Ah.

Lucrurile stăteau deci mai prost decât își închipuise.

— Și vrea să te convoace ca martor. A aflat numele tău de la Kontos.

Liniștea care se lăsă pentru câteva momente fu întreruptă doar de trosniturile focului.

— Ei bine, am să recunosc tot ce s-a întâmplat până când am ajuns pe aeroportul din Atena. Și-apoi am să spun că după aceea am zburat spre Italia.

— Ei bine…

— Bine, uite ce e, nu-i etic să minți. Dar poate că vom găsi o cale de a răspunde la întrebări fără a dezvălui nimic.

— Hm.

— Și George?

— Presiunile se exercită asupra mea, nu asupra lui. Și oricum el o șterge la Columbia. Trebuia să meargă acolo, începând din

ianuarie, pentru a lucra detaliat cu vestigii vreme de un an. Când ne-am întors și a văzut că sunt semne de furtună a plecat mai devreme.

— Curajos individ.

— Uite ce e, nu-i războiul lui. Nu el răspundea de săpături, ci eu.

John se aplecă spre ea, încercând să o încurajeze.

— Avem destulă experiență, ce naiba! Putem să scăpăm de ei.

Starea ei de spirit nu se schimbă.

— Mă-ntreb dacă-i așa.

— Bineînțeles că putem. Va trebui doar să ne gândim cum să abordăm problema. Atâta tot.

— Și să ne gândim repede.

— Ce vrei să zici?

— Ședința e mâine.

John se lăsă iar pe spătarul scaunului, oftând.

— Ah!

2

În dimineața următoare, intrând în Clădirea 42, John găsi o echipă de tehnicieni lucrând în jurul vestigiului. Șeful lor era Abe Sprangle, un roșcovan cu părul atacat de calviție, pe care John îl cunoștea foarte bine de la catedra de metalurgie. Cu zece ani în urmă, când fusese recrutat de ITM din Danemarca, adusese în departament specializarea plină de abilități și talentele executive bazate pe îngăduință și înțelegere. Sprangle ridicase deja vestigiul pe o platformă. Putea fi rotit ușor, pentru a fi analizat de toți detectorii aranjați în jurul lui.

— Ați început deja? întrebă John.

Sprangle iradia de bucurie.

— Am vrut să obțin niște date preliminare. E un obiect foarte incitant, nu crezi?

— D’-apoi cam așa.

John nu se putea abține să strecoare câte o expresie sudistă ostentativă. Simțea vag că aceasta era o cale de a se distanța de certitudinile omniprezente și pline de infatuare ale culturii nordice, în care Bostonul încă excela.

— Am avut mult de furcă cu el. Există șanse mari ca toate măsurătorile pe care le-am făcut să fie eronate. Nu-s profesionist. Așa că ai grijă. Ăsta-i un tester cu raze X, nu?

John arătă spre un set de mari dimensiuni, format din casete portabile interconectate, legate de o cameră de emisie în formă de butoi.

— Da. Dar nu știu ce are. L-am reglat acum o oră, pentru a face măsurători prin fluoroscopie cu raze X. Dar chestia asta produce un zgomot de parcă ar fi vorba de un defect.

— Încerci să faci măsurători în orificiul pe care l-am făcut eu? Credeam că-i prea mic.

— Cred că nu, dacă aparatura e într-adevăr bună. Dacă nu te superi, sunt doar un amator într-ale arheologiei, dar sunt sigur de diagnosticele pe care le pun. Astăzi însă nu pot dovedi nimic. Vezi semnalul ăla considerabil pe care l-a obținut Fred acolo?

Îi arătă un ac indicator care arăta o valoare constantă a impulsurilor razelor X, sărind din când în când pe poziții apropiate, inferioare sau superioare acelei valori. Un tehnician deșirat, încurcat în rețeaua de cabluri de la baza dispozitivului, supraveghea mirat indicațiile.

— Un defect, neapărat, declară Fred.

John încercă să dea impresia că se pricepe. Se îndreptă să vadă spre ce punct era îndreptată camera de emisie. Era focalizată pe centrul feței posterioare a cubului.

— Ce încercați să descoperiți? întrebă el.

— Ce fel de metale sunt conținute în rocă. Gaura pe care ai făcut-o o putem folosi pentru analize de adâncime.

— Și zgomotul ăsta?

— E vorba doar de o dereglare la partea electronică. Fred are să afle care e problema.

Fred clătină din cap.

— Conexiunile sunt în regulă. Nu-i vorba de asta.

Oftă.

— Prima dată când l-am pornit, aparatul mergea bine. Poate că-i vorba de ceva la sursa de energie…

Deschise o casetă și începu să studieze numeroasele conexiuni din interiorul ei.

John spuse:

— Ideea e următoarea: îndrepți camera de emisie direct spre cub și lansezi o emisie de raze X. Pe urmă oprești emisia de raze

X și verifici dacă atomii de metal din rocă emit radiație proprie. Așa e?

— Da, da, murmură Sprangle, absent. Dar încă n-am pornit sursa de energie. Așa că nu avem ce să detectăm și totuși acul indicator se agită.

— Ei bine, vă urez noroc.

Ar fi vrut să privească mai bine partea din față a cubului, însă aparatele nu-i prea îngăduiau să vadă mare lucru. Se strecură spre platformă, strâmtorit de aparate, simțindu-se stânjenit de prezența atâtor mașinării cărora nu le înțelegea modul de funcționare.

Știa că erau aparate realizate pe principii destul de simple, care erau ușor de înțeles o dată ce-ți erau explicate cu grijă. Se pricepea destul de mult la fizică pentru că o studiase la Rice, la cursurile inferioare. Dar pentru el fizica, în ce avea ea esențial, era doar o lume ideală a soluțiilor clare, a înlănțuirilor de deducții, a șirurilor matematice. Era un platonist, așa cum erau cei mai mulți dintre matematicieni, având credința că lumea era o expresie imperfectă a unei ordini imanente clare, a unui plan matematic. Deși, dacă ar fi fost provocat, ar fi refuzat să admită că are o astfel de concepție, despre care știa că era considerată mai degrabă simplistă. Ce-i spuneau însă instinctele era o cu totul altă problemă.

Se aplecă și inspectă vestigiul. În lumina puternică în care era inundat, fiecare detaliu al acestuia părea și mai semnificativ, conținând o mulțime de indicii. Luminile lămpilor din mormânt îi luminaseră o față, aruncând umbre pe cealaltă, iar acum, văzându-l astfel iluminat, i se păru și mai izbitoare nepotrivirea clară a conului cu restul ansamblului. Puse o mână pe platforma rotitoare și o împinse cu greu, răsucind ușor blocul de piatră, pentru a-l putea privi într-o perspectivă mai bună.

— Hei! Ce-ai făcut? strigă Fred.

John îl auzi pe Sprangle răspunzând:

— Nimic. Verificam calibrările...

Fred spuse:

— Ei bine, ceva a anulat zgomotul.

— John, ai călcat cumva pe cabluri? întrebă Sprangle.

John se ridică.

— Nu, nu cred... Stai puțin. Am rotit puțin cubul.

— Da? Ei bine, asta n-ar trebui să conteze. Fred, verifică unitățile AMP.

— Bine. Cred că e posibil…

— Abe, Fred, priviți o clipă prin oculare, spuse John grăbit. Apoi împinse cu precauție platforma, făcând conul să revină în poziția în care fusese înainte.

— Zgomotul a revenit, strigă Fred.

— John, ce-ai făcut?

— Am rotit cubul în poziția în care era mai înainte.

Sprangle ocoli cubul și se apropie de locul în care se ghemuise John.

— Vezi? zise John și împinse puțin platforma.

— Zgomotul se atenuează, spuse Fred.

Sprangle murmură:

— Să primești semnal fără a… la naiba! Chestia asta e radioactivă.

— Nu mi-a trecut prin cap s-o verific din punctul ăsta de vedere, spuse John.

— Da, sigur… Cine s-ar fi gândit? Fred, e o zonă foarte activă pe fața posterioară. Pentru Dumnezeu, ceea ce indică aparatul sunt radiații X emise chiar de obiectul ăsta.

Se grupară în jurul detectorului și începură să rotească încet platforma înainte și înapoi. Inerția mare a blocului de piatră îi obliga să împingă cu o forță constantă și intensă. John începu să transpire.

— Asta-i! strigă Fred. Intensitate maximă.

— Indică scobitura aia de pe latura posterioară a cubului, spuse Sprangle. Trebuie să fie niște pehblendă acolo, înăuntru.

— Peh… ce? întrebă John.

— Un mineral negru la culoare și lucios. Un oxid. Conține uraniu sau radiu. Un banal emițător de raze X.

— Și este așa ceva în scobitura aia?

— Probabil. S-ar fi putut s-o folosească drept agent colorant.

Se ridicară. Sprangle mormăia și era roșu la față. John observă că burta lui Sprangle, bine ascunsă de vestă, se umflase cu fiecare efort pe care-l făcea.

Sprangle spuse, gâfâind:

— Cred că lui Claire chestia asta are să i se pară fascinantă, dar pe noi ne cam încurcă.

— De ce?

— Va trebui să ne asigurăm că pehblenda nu ne dă peste cap măsurătorile. Emite raze X cu o frecvență cu o sută, ba poate chiar o mie de impulsuri mai mare decât frecvența obținută la fluoroscopia cu raze X.

— Răsucește pur și simplu platforma. Detectorul va fi ecranat de bloc.

Chipul lui Sprangle se lumină.

— Bineînțeles. E rocă brută, va ecrana suficient de bine.

Îi strigă lui Fred:

— Supraveghează zgomotul în timp ce învârtim platforma. Comunică-mi suma impulsurilor.

El și John se apucară să rotească platforma, în timp ce Fred rostea numere cu voce tare. Amplitudinea indicației aparatului scăzu cu aproape trei sute de unități când ajunseră la un unghi de nouăzeci de grade și detectorul ajunse să fie îndreptat spre centrul feței adiacente celei posterioare. Pe urmă, când continuară să rotească platforma, amplitudinea începu să crească.

— Ceva nu-i în regulă aici, zise Sprangle. Ar fi trebuit să continue să scadă.

— S-o mai rotim puțin, spuse John. Cu grijă... Așa.

Detectorul ajunse să fie îndreptat spre centrul feței anterioare a cubului, situându-se exact în prelungirea conului de chihlimbar:

— Ce indică, Fred?

— Nu cine știe ce intensitate.

— Și? întrebă Sprangle.

— Înseamnă că nu există pehblendă înăuntrul conului. Detectorul e îndreptat direct spre vârful conului și indicațiile nu au valori prea mari. Hai să-l mai răsucim și să îndreptăm detectorul perpendicular pe axa conului.

Poziționară blocul.

— O mulțime de impulsuri, strigă Fred. La fel de multe ca pe cealaltă latură.

— Atunci înseamnă că sursa-i în interiorul cubului, spuse Sprangle, trăgându-și sufletul. Va trebui să analizăm asta. Foarte interesant, știi, Claire are să fie foarte surprinsă când are să afle. Va trece azi pe aici?

John zâmbi amar.

— Se pregătește pentru un examen, spuse.

•

Clădirile modeste din cărămidă ale Universității din Boston aveau fațadele orientate spre Commonwealth Avenue, însă cele mai bune birouri erau situate în partea din spate a clădirilor în zona în care Charles River se îngusta, oglinda lui cenușie nefiind tulburată de niciun val. În acea zi geroasă de iarnă, trecând râul pe podul ce dădea spre UB, John îi privi apele liniștite și își spuse că râul semăna foarte mult, în acel loc, cu fostele ulițe asfaltate, înguste ca niște cărări bătute de vite, pe care bostonienii le numeau străzi.

Sala pentru seminarii se afla la capătul unui culoar drept, cu pardoseala lucind de curățenie. Bătu la ușă. Un om corpolent deschise ușa, zâmbi cu căldură și spuse:

— Trebuie să fiți doctorul Bishop. Eu sunt Donald Hampton. Am vorbit la telefon cu dumneavoastră. Tocmai adresam unele remarci comitetului.

John parcurse ritualul prezentărilor. Pe urmă Hampton îi indică un loc la capătul mesei lungi. Mai erau prezenți alți doi arheologi, profesorii Aiken și McCauley, însă Hampton părea să domine adunarea. Hampton arătă că, la cererea lor, Claire părăsise deja sala. Era de preferat ca ea să nu fie de față când John avea să înfățișeze comitetului versiunea sa, pentru că „prezența ei ar fi putut intimida”. John îl ascultă pe Hampton recapitulând istoria sitului unde lucrase Claire. Hampton insistă îndelung asupra modului în care școala Americană de Studii Clasice reușise să stabilească un acord cu autoritățile grecești. Aparent școala Americană obișnuia să întreprindă săpăturile sub îndrumarea grecilor, însă situația politică din ultimii doi ani impusese ca orice expediție americană să accepte un co-director grec, pe Kontos. Hampton prezentă amănunțit încercările pe care le făcuse el însuși pentru a aplana neînțelegerile produse de această schimbare, „bătând drumuri în plus alături de doctorul Kontos”, ceea ce aparent însemna că stabilise relații foarte sociabile cu acesta, lăsându-l pe el să aleagă personalul și depunând uzualele indemnizații academice speciale.

Când Hampton trecu la prezentarea istoriei părții principale a săpăturilor – dezgroparea orașului, descoperirea obiceiurilor vremii, investigarea mormântului – deveni evident că Claire îl înveninase permanent pe Kontos, deși în această privință nu

existau documente doveditoare. John fu surprins să afle că grupul insistase mai mult asupra orașului, iar mormântul, odată ce văzuseră că e gol, îl lăsaseră pe mâinile lui Claire și-ale lui George, fiindcă nu promitea nimic interesant. Hampton spuse puține dintre aceste lucruri în mod direct, iar John remarcă în curând că acesta era și stilul celorlalți: prolix, pieziș, folosind mulți termeni străini, aruncați precum piperul într-un fel de mâncare insipidă. Își aminti că aflase de la Claire că arheologii erau mai degrabă umaniști decât oameni de știință, aplecați spre istorie, cunoscători ai tramelor literare și mitologice. În acest domeniu se păstra vechiul obicei de a publica întotdeauna în limba natală, un obicei pe care științele fizice îl pierduseră cu un secol în urmă. De aceea un arheolog trebuie să stăpânească franceza, engleza, germana și încă una sau două limbi regionale ca greaca sau araba pentru a putea face cât de cât față.

Și sala de seminarii era potrivită. Avea podele întunecate din lemn și lămpi de alamă lustruite. Scaunele erau confortabile, tapisate, cu brațe solide de lemn, având un stil cum rareori putea fi întâlnit în afara magazinelor de antichități. În dreptul unuia dintre pereți se afla un proiector de cel mai recent tip, absolut incompatibil cu decorul. Ecranul proiectorului era doar un pătrat mare amplasat deasupra biroului. John se întrebă ce căuta proiectorul acolo.

— Așa că, vedeți, domnule doctor Bishop, am vrea să vedem cum vedeți dumneavoastră evenimentele care au dus la, ăă… îndepărtarea dumneavoastră de la sit.

Hampton zâmbi, plin de farmec, și apoi scoase din buzunar o pipă uzată și începu s-o umple cu tutun. Purta o haină de tweed care avea la coate petece ovale de piele, o vestă și o cravată ce avea o formă conservatoare. Ceilalți doi erau îmbrăcați asemănător, un fapt care în Boston nu ar fi trebuit să surprindă, însă John, bazându-se pe experiența întâlnirilor pe care le avuse cu diverși oameni de știință, în special matematicieni, se așteptase să vadă cămăși descheiate la guler și pulovere largi. Tuși și începu să-și spună povestea.

Era, bineînțeles, o ficțiune în cel mai propriu sens. El și Claire o născociseră în timp ce consumaseră o lungă serie de pahare cu martini. Totuși, istoria nu conținea născociri evidente, ci doar omisiuni și simplificări. John descrise că făcuse teste de structură asupra câtorva tipuri de vestigii, ceea ce făcuse într-

adevăr, însă nu menționa că le făcuse doar ca încălzire, pentru a testa instrumentele, și că de fapt cubul era cel care-l interesa cu adevărat. Știa că și Claire, la rândul ei, omisese să amintească despre cub, insistând în schimb asupra diferendelor politice, asupra hărțuirii sexuale și asupra incidentului petrecut în acea ultimă noapte între John și Kontos.

Hampton spuse:

— Deci dumneavoastră susțineți că atunci când el, ăă, s-a năpustit asupra dumneavoastră, hm, acolo, la mormânt, dumneavoastră...

— Făceam ultimele teste și ambalam unele lucruri. Eram siguri că în dimineața următoare are să ne scoată din sit și Claire – care, după cum știți, are o adevărată obsesie de a pune lucrurile în ordine – a vrut să se asigure...

— Dar desigur că trebuie să fi presupus că doctorul Kontos, fiind adus într-o stare de iritare de, hm, insulta pe care dumneavoastră ați proferat-o – sau pe care el a *crezut* că ați proferat-o – la adresa poporului său, a guvernului său, avea să reacționeze cu duritate la orice pas greșit pe care l-ați fi făcut. Nu-i așa?

— Nu cred că asta schimbă lucrurile, spuse John pe un ton calm. Eu cred că ne punea bețe-n roate.

— Căuta deci un pretext? întrebă doctorul Aiken.

— Ați ghicit. Vroia să plecăm pentru că eram americani, nu pentru că Claire ar fi împiedicat continuarea săpăturilor.

Pufăind meditativ din pipă, și suflând lent fumul albastru, Hampton ridică din sprâncene, încrețindu-și fruntea.

— Totuși Claire *mersese* prea departe – adică la dumneavoastră – pentru a căuta ajutor, fără a folosi facilitățile *în situ* care erau disponibile la Atena. Asta nu prea seamănă a, hm... cooperare.

— Oricum, a trecut și pe la dumneavoastră, pentru a vă anunța ceea ce urma să facă.

— Călătoria ei nu prea era necesară pentru atâta lucru, zise el și își privi ceasul.

— Ei bine, ea a crezut că era. Știți, Kontos îi făcea avansuri.

Hampton își legănă pipa, ca și cum ar fi vrut să anuleze această ultimă afirmație. Nu reacționase prea bine când, în timpul scurtei convorbiri telefonice pe care o purtaseră, John amintise în trecere despre avansurile amoroase pe care Kontos i

le făcuse lui Claire, așa că John presupuse că Hampton încerca să atenueze această problemă. Ceea ce sugerase probabil că Claire jucase prea tare pe acea carte dimineață, când fusese audiată. John tocmai se gândea dacă ar fi trebuit să insiste asupra problemei când o sonerie se făcu auzită dinspre biroul deasupra căruia se afla amplasat ecranul, sunetul ei răsunând aspru în liniștea încăperii.

— Ah, trebuie să fie celălalt, hm... martor al nostru.

Hampton se ridică, se îndreptă spre birou și începu să-și facă de lucru cu instalația aflată pe acesta. Plasă un microfon multidirecțional pe masă și răsuci un comutator, aprinzând niște lămpi care își aruncară lumina asupra celor aflați în încăpere. John observă că pe birou se mai afla și o cameră de filmat al cărei obiectiv era îndreptat spre ei. Înainte să apuce să întrebe ceva, soneria țârâi din nou și Hampton întrebă:

— Mă auzi, Alexandros?

Ecranul se umplu cu imaginea clară a unui Kontos zâmbitor. Purta haine civile și după felul în care își mișca ochii John își dădu seama că măsura din priviri sala de seminarii.

Kontos replică:

— Vă salut! Mă bucur să te văd din nou, Donald. Și pe dumneavoastră, doctor Aiken și doctor McCauley.

Înclină capul în semn de salut. Apoi îl văzu pe John.

— Aha. Sper, doctore Bishop, că ai spus adevărul.

John zâmbi cu răceală.

— Desigur. Dar asta nu-ți va servi la nimic.

Kontos chicoti.

— Cred că vedeți, domnilor, că acest om e pornit împotriva mea.

— Așa mi se întâmplă uneori când sunt pocnit drept în față, spuse John calm.

Kontos păru iritat.

— Am fost provocat, după cum i-am spus și lui Donald, spuse el, privind spre membrii comitetului.

Hampton ridică mâna.

— Ar trebui să evităm aceste conflicte inutile, domnilor. Ele nu fac decât să eclipseze adevăratele probleme. Îngăduiți-mi să-i pun eu întrebări doctorului Kontos, întrebări menite să pună în lumină *faptele* – privi spre John – și să evite disputele *ad hominem.*

Pe măsură ce Hampton îl îndruma pe Kontos să facă o mărturisire evident aranjată dinainte, siguranța lui John se diminua din ce în ce mai mult. Îl neliniștea faptul că îl convocaseră pe Kontos la videofon. Iar acum Hampton submina poziția lui Claire folosindu-se de întrebări tendențioase referitoare la simpatia de care ea se bucura printre membrii echipei, despre notoria intoleranță cu care-i trata pe cei care nu erau de acord cu ea, despre oboseala pe care ea o acumulase după o vară lungă și neobișnuit de caldă. Toate acele întrebări erau puse pentru a-l favoriza pe Kontos! John și Claire se așteptaseră însă la așa ceva. Dificultățile de-abia acum urmau. Kontos se aplecă înainte, încordat, când pomeni despre „săpături neautorizate”.

— Și fără cunoștința mea, sau a oricui din sit, ea și George *au continuat*, îndepărtând porțiuni din zid. Nu s-au consultat cu nimeni în privința posibilelor pericole legate de structură.

John spuse:

— Erai plecat aproape tot timpul, și când te aflai la sit mai tot timpul ne provocai, vorbindu-ne despre mitinguri politice și lovituri de palat.

Hampton interveni:

— Vă rog să vă rețineți comentariile!

Kontos continuă, ca și cum nu s-ar fi întâmplat:

— Am găsit câteva obiecte, pe care am să ți le descriu mai târziu, Donald. Doctor Anderson a încercat să ascundă aceasta prin aducerea doctorului Bishop. Asta ar trebui să fie evident pentru oricine.

John se strădui să rămână impasibil, cu toate că era îngrijorat. Kontos se situa pe o poziție care prezenta riscuri minime, fără a pomeni nimic despre vestigiu. Fiecare pas al argumentației lui Kontos era fie bazat pe fapte, fie veridic. Era clar care avea să fie reacția unui comitet ca acela întrunit în sala de seminarii. Întrebarea era însă cât de departe avea să meargă Kontos.

— Din fericire, am descoperit asta la timp. Recunosc, s-a întâmplat incidentul nefericit cu doctorul Bishop. Eu sunt un patriot, eu nu accept să-mi fie insultată țara. Dar asta n-are legătură cu discuția noastră. Nu dovedește că am persecutat-o în vreun fel pe doctor Anderson. Toate acestea sunt *justificări* făcute pentru a ascunde faptul că ea și Bishop *mi-au ascuns* o nouă descoperire.

„*Acum e acum*”, își zise John.

Însă expresia severă a lui Kontos se relaxă.

— Pentru noi, de data aceasta, norocul a fost bun. Nu au distrus nimic cu incompetența lor. Descoperirea e minoră, dar interesantă. Câteva bijuterii simple, o bucată de fildeș.

Ridică din umeri.

Ochii lui John sclipiră. Se întrebă de ce nu spunea Kontos tot adevărul.

Hampton dădu aprobator din cap.

— Mă bucur să aud asta. Și totuși, problema de principiu pusă aici în discuție nu e diminuată prin ceea ce ați spus.

Ceilalți doi colegi ai lui Hampton aprobară.

— Descoperirea provine, cred, dintr-o observație pe care tu însuți ai făcut-o în august, continuă Kontos pe un ton relaxat, de discuție amicală. Mie, întregii echipe, tu ne-ai vorbit despre semnele de pe un singur bloc din zidul mormântului. A fost în timpul unei mese de seară, poate că-ți amintești.

Hampton continuă să pufăiască din pipă și făcu o mișcare aproape imperceptibilă din cap.

— Acolo s-a petrecut descoperirea. Dar ei abia au scos la iveală ceea ce se afla acolo cu adevărat, vă spun. Eu însumi am mers mai departe.

Hampton îl întrerupse:

— Să înțeleg că ai descoperit un foarte frumos *objet d’art*[12]?

— Da.

Un murmur de interes se făcu auzit. John încercă să-și dea seama unde bătea Kontos.

Hampton spuse cu căldură:

— O dată ce vom lăsa deoparte aceste proceduri, mi-ar plăcea desigur să discutăm despre ceea ce ai descoperit, de îndată ce rezultatele tale vor fi pregătite. Despre ce e vorba?

— Un cub. Foarte ciudat, plasat în spatele zidului. Și straniu decorat.

Kontos făcu niște gesturi, închipuind cu mâinile în aer un con.

— Voi furniza în curând fotografii și note.

John realiză brusc că Kontos încă nu trecuse pe la sit. Că nu știa că vestigiul dispăruse, și că plănuia ca, atunci când avea să aibă vreme, să îl „descopere” și să-l ducă la Atena, împreună cu notițele lui Claire, aflate încă în ladă.

---

[12] Objet d’art – obiect de artă (în limba franceză în text) (N. tr.).

Numai că vestigiul nu se mai afla acolo, și nici notițele. Kontos trebuia să aibă unele dintre ele, dar nu suficiente. Claire le recuperase pe cele mai multe.

— Fascinant, spuse Hampton, privind spre camera de luat vederi. De ce crezi că era ascuns?

— Un ornament mortuar, e greu de ghicit imediat, știu că, cu interesul tău special pentru vestigiile religioase, vei găsi multe aici, posibile conexiuni cu activitatea ta anterioară făcută la mormânt. Poate că vii după Crăciun? Pot să îți arăt.

— Mulțumesc, Alexandros. Mi-ar plăcea foarte mult.

— Poate ne putem uni în încercarea de a returna și restul statuilor de marmură ale lui Elgin, nu? Voi introduce o nouă rezoluție primăvara viitoare. Cu sprijin din partea SUA…

— Te înțeleg, desigur, spuse Hampton, dar ar trebui să punem capăt acestei chestiuni.

— Stați puțin, spuse John. Vroiam să-l întreb cine va fi considerat autorul descoperirii cubului.

Hampton spuse:

— Ei bine, Alexandros. L-ați auzit declarând clar că el a deschis zidul mormântului și l-a descoperit.

— Cred că ar trebui să împartă cu Claire această onoare.

Kontos spuse, pe un ton egal:

— Ești un amator în chestiunile acestea. Opinia ta nu valorează nimic.

— Ei bine, știu cum i-ai bruscat pe toți cei de la sit…

— Ei haideți! spuse Hampton.

— … Și am de gând s-o spun oricui va sta să mă asculte.

Mușchii maxilarelor lui Kontos se încleștară.

— Ai fi deștept dacă ai tăcea. Sau am să mă ocup de tine. Personal.

— Doctore Bishop! strigă Hampton. Încetați.

— Când dorești, Kontos.

— Ajunge! Să nu mai aud o vorbă.

Hampton ridică o mână spre John, scuturând-o zadarnic. Se întoarse spre Aiken și McCauley.

— Mai aveți alte întrebări?

Nu mai aveau. Kontos dispăru de pe ecran și încăperea, nemaifiind legată de cealaltă parte a planetei, păru că își micșorează brusc dimensiunile.

John spuse:

— Sper că realizați că Claire a trebuit să se lupte cu omul ăla pentru fiecare rezultat obținut.

Zâmbetul lui Hampton își pierduse aproape toată căldura. John își dădu seama că Hampton era un actor desăvârșit și că, fără îndoială, considera că acționa conducându-se după cele mai înalte principii morale.

— Vă mulțumesc, doctore Bishop, pentru timpul pe care ni l-ați acordat.

În timp ce John cobora pe Commonwealth, începu să ningă.

3

Când Claire sosi, avea o expresie pe care John e remarcase și înainte la ea. Era ca și cum ea ar fi fost proprietara locului și și-ar fi făcut apariția ca să vadă ce puneau la cale chiriașii. Felul în care era îmbrăcată trăgea atenția. Purta un costum cafeniu croit strâmt, o haină neagră, mânuși gri și cizme negre și legăna cu mișcări elegante, în timp ce mergea, o umbrelă albastră. Era pregătită, avertizată de ploaia care în noaptea anterioară se transformase în lapoviță.

Chipul ei se lumină când îl zări pe John ascuns printre aparate. Acesta observă că ea era machiată cu grijă. Avea ochii umbriți și încondeiați, obrajii îmbujorați de un roșu discret, buzele date cu un purpuriu provocator. Părul îi era prins la ceafă într-un coc complicat. Părea pregătită pentru a sărbători ceva.

— E bine dacă am doar șampanie?

— Poate dacă-i vorba să luăm și masa. Am fost în bârlogul leilor și mă aflu aici ca să povestesc ce s-a-ntâmplat.

— În dimineața asta? Se mișcă rapid. S-au arătat atotștiutori, s-au agitat și și-au mângâiat bărbile, iar până la urmă au hotărât să-mi atașeze la dosar o scrisoare care să descrie „lipsa lor de satisfacție de felul în care am rezolvat situația”, după cum s-au exprimat ei.

Zâmbetul ei, pe jumătate răutăcios și pe jumătate hoțesc, se potrivea perfect cu luminile care-i jucau în ochi. Se afla la o depărtare de ani lumină de femeia de la Ritz.

— Asta nu-i rău.

— Mi-a fost teamă că are să fie mult mai rău, spuse ea pe un ton serios.

— Are să-ți afecteze poziția scrisoarea aceea?

— Așa cred. Dar nici pe departe atât de serios ca atunci când au să afle ce s-a întâmplat de fapt.

John spuse, cât putea de calm:

— Ai fi putut să le spui.

— Și să pierd imediat vestigiul? Nu, mulțumesc, spuse ea cu fervoare.

— Și atunci ce ai câștigat?

— Timp.

John arătă spre vestigiu.

— Timp pentru a te ocupa de chestia asta.

— Da. Și timp de gândire. Cum merge treaba? Chestia aceea privitoare la razele X, despre care mi-ai vorbit aseară la telefon…

— Chestia veche. Abe a mai descoperit ceva. Tocmai îmi povestea.

Auzindu-și numele, Abe Sprangle încetă să se mai joace cu aparatele lui electronice și se apropie de ei, zâmbind anticipativ. Claire îl salută colegial, cu căldură, și ascultă rezumatul pe care el îl făcu despre propriul punct de vedere asupra problemei.

— Cred că-i o concluzie rezonabilă că pehblenda era sursa de raze X. Foarte probabilă din punct de vedere arheologic, vreau să zic. Ești de acord?

Când Claire încuviință, el continuă:

— Dar nu poate fi pehblenda. Am măsurat spectrul razelor X. Pehblenda nu se potrivește. Așa că eu și cu Fred am adus detectoarele de raze gama.

— *Gama*? întrebă neîncrezătoare Claire.

— Chiar așa. Și sporesc în intensitate.

John spuse:

— Nimic, *niciun izotop* nu emană o radiație de înaltă energie. Probabil că aparatele nu vă sunt reglate corect.

Abe rânji, bucurându-se că le poate povesti ceea ce le povestea.

— Așa am crezut și eu. Însă spectrul de raze X era suspect. Nu era format din linii, ca la uraniu sau la radiu. Era vorba de un spectru continuu, care înregistrează *toate* tipurile de radiații, de la razele X slabe până la cele intense. Nu există nici cea mai mică posibilitate ca pehblenda să producă o emisie de felul ăsta.

— Deci nu-i vorba de un singur izotop, interveni John. Trebuie să fie un amestec de diverse materiale radioactive.

Claire scutură din cap.

— Puțin probabil. Cineva a *făcut* lucrul ăsta, îți amintești? Cum ar fi putut ei selecta mineralele radioactive când nici nu știau că acestea există?

Abe dădu cărțile pe față.

— Poți să nu-ți mai faci griji cu „ar fi putut”. Pentru că am măsurat spectrul razelor gama. E și el continuu. Nicio linie.

Nimeni nu spuse nimic. Claire clătină iarăși din cap, de această dată atât de puternic încât șuvițe de păr i se desfăcură din coc.

— Oricât de mult respect aș avea pentru priceperea ta, Abe, nu pot crede așa ceva.

— Facem încă verificări, desigur. Fred instalează un set de detectori total diferiți, pe care i-am împrumutat de la echipa lui Kemberson.

John spuse:

— Să presupunem că rezultatele măsurătorilor se confirmă. Ce concluzie se poate trage atunci?

Buna dispoziție a lui Abe se diminuă puțin.

— Tocmai asta-i problema. Nu cunosc nimic care să emită un spectru atât de puternic de energie.

Claire spuse:

— Măsurătorile *trebuie* să fie greșite.

•

Dar nu fuseseră.

Cea de-a două măsurătoare, făcută după o reglare atentă a aparatelor, dădu aceleași rezultate. Fluxul de radiație emis de cub nu era dintre liniile spectrale care permiteau distingerea emisiei naturale a atomilor. Verificarea și reglarea aparatelor le luă două zile de muncă atentă și obositoare.

Abe avansă o presupunere judicioasă:

— Priviți cât de continuu pare spectrul. Poate că-i vorba de o mulțime de linii care se suprapun.

John spuse:

— Ceea ce înseamnă fie că înăuntru se găsesc foarte mulți izotopi radioactivi, fie…

Se opri, pus în dificultate. Abe rânji.

— Fie că facem noi o greșeală stupidă.

— Și radiația, întrebă Claire, provine doar din două puncte, nu? Dinspre con și din scobitura aflată de cealaltă parte.

— Absolut. Sursa e chiar în interiorul rocii.

Abe stătu puțin pe gânduri, meditând asupra acestei idei. Apoi continuă:

— Presupun că au îngropat ceva în mijlocul cubului.

John dădu aprobator din cap.

— Ce au îngropat?

— Stați puțin, zise Claire cu hotărâre, știu că suntem cu toții curioși, dar trebuie să înaintăm pas cu pas. Trebuie să facem analizele chimice ale rocii, ale chihlimbarului din conul ăla și ale substanței din scobitură.

Abe spuse, calm:

— Am aranjat deja cu Dunsen de la Chimie să facă niște analize. Știi că are experiență, a lucrat doar cu Hampton și Watkins la zincul și cositorul din Italia.

Claire spuse, cu răceală în glas:

— Trebuie să fim siguri că se vor aduce stricăciuni minime vestigiului.

Abe încuviință, plin de emfază:

— Putem face totul, absolut totul cu mijloace pasive. Nicio stricăciune.

Claire spuse, cu convingere în glas:

— Numai după ce vom avea acele rezultate vom fi în stare să spunem ceva inteligent.

•

Inteligența e relativă. E plină de prejudecăți și de puncte nevralgice. Lui John nu-i plăcuse niciodată ideea că două citadele ale inteligenței care îi erau bine cunoscute – Universitatea Rice, unde lucrase multă vreme, și ITM, care, spera el, avea să fie o treaptă importantă în cariera lui – puteau fi văzute de către societate în principal ca niște fabrici de diplome în care era șlefuită o rasă specială de spiriduși capabili să conecteze diversele legături ale mașinilor, să titreze soluții, să programeze cipuri și să facă roțile industriei să se învârtă și mai rapid.

Tot așa, Claire nu întâlnise o situație în care o serie de teste inteligente să nu reducă posibilitățile până când rămânea numai una singură, iar substanța misterioasă scoasă la iveală dintr-un mormânt antic se dovedi a fi un aliaj straniu, o rămășiță de materie decăzută sau un amalgam neobișnuit al mai multor substanțe. Abe era la fel de părtinitor. Nu fusese niciodată pus

în situația de a nu a putea ajunge la o substanță activă, care emitea radiații, pentru a o putea vedea.

— Analiza asta de compoziție n-are nicio noimă, spuse Abe, frustrat.

Dunsen făcuse analizele și întocmise o listă detaliată cu ceea ce conținea conul. Acea viziune a unui ochi de chimist era înfățișată de o schemă grafică prezentând compuși și elemente, toate descoperite prin diverse metode de diagnoză care testau capacitatea de a reemite sau de a absorbi lumina de o frecvență definită.

— Chestia asta-i al naibii de ciudată.

— Lasă-mă să văd și eu.

Claire studie foile acoperite cu curbe stacojii, albastre și galbene. Vârfurile și depresiunile curbelor, care reprezentau diferite cantități din fiecare element, semănau cu niște dinți neregulați și multicolori.

— Actiniu, bor, calciu... Fir-ar să fie, nu seamănă nici pe departe cu chihlimbarul!

— Ce e de fapt chihlimbarul? întrebă John aproape în șoaptă.

— Sevă de copac, sevă de copac fosilizată, replică Claire, absentă. Rășinile copacilor se acumulează în sol și elementele volatile se evaporă. Rămâne o substanță solidă.

— Atunci chihlimbarul e format în principal din hidrogen și carbon, nu? întrebă John.

Găsise întotdeauna chimia plictisitoare și imposibil de memorat. Părea atât de dezordonată și de plină de detalii. Își amintea că, pe când era student, declarase că-i vorba de un subiect de studii minor, reprezentând pur și simplu doar un antrenament plicticos de încălzire al mecanicii cuantice – o disciplină deja înțeleasă și elaborată sub aspect matematic – aplicat în cazuri complicate și neinteresante. Faptul că aceste cazuri aveau o imensă utilitate practică nu-i schimbase punctul de vedere; chimia era pur și simplu o formă de inginerie care nu mirosea prea bine.

— În principal da, răspunse Abe. Îl poți identifica prin nodulii din interiorul lui, iar conul ăsta, spuse el ghemuindu-se și privind spre vestigiu, să fiu al naibii dacă nu sclipește, de parcă ar avea incluziuni și neregularități.

Claire lovi foile de hârtie cu dosul palmei.

— Dar *aici* scrie că în el se află o grămadă de metale.

— Atunci nu poate fi chihlimbar, declară Abe.

— De ce nu? întrebă John. Chihlimbar cu foarte multe impurități.

Abe studie foile de hârtie și-și încruntă sprâncenele.

— E posibil așa ceva?

Claire interveni:

— De fapt, am studiat așa ceva mai demult; în Turcia. Rășina copacilor ar trebui să se amestece cu o mulțime de minerale ciudate… Cred că s-ar putea întâmpla așa ceva.

Își netezi cu palmele fusta de culoarea măslinei și se așeză pe scaunul ei. Rechiziționaseră un birou din apropierea halei, de unde puteau avea acces la computerul campusului folosind o consolă portabilă. Masa era plină cu listinguri, cești de cafea, înregistrări de laborator și cărți despre mineralogie. Undeva, în apropiere, pufăia inevitabila pompă de vid.

— Și totuși, tot ceea ce știu eu despre depunerea mineralelor îmi spune să nu mă bazez pe așa ceva. De acord, pot exista incluziuni de metale de genul fierului. Ele se întâlnesc uneori, schimbând culoarea chihlimbarului. Materialul din care e făcut conul seamănă cu chihlimbarul galben obișnuit, cu nuanțe de portocaliu și roșu. Fier, poate. Dar un întreg *șir* de elemente?

— Poate că nu privim așa cum ar trebui, spuse John încet. Vreau să spun, atunci când încercăm să aflăm modul în care aceste incluziuni au ajuns în interiorul chihlimbarului.

— Ar fi trebuit să fie amestecate complet în masa rășinii, sublinie Abe.

— Sigur. Dar conul a stat lângă sursa aceea de radiații vreme de treizeci și cinci de secole.

Cuvintele aduseră tăcerea. Pe urmă Claire spuse, cu îndoială în glas:

— Razele X?

— Nu, numai razele gama ar putea face așa ceva, spuse John. Ele ar putea produce o transmutație.

Abe zâmbi dezaprobator.

— Asta ar necesita un flux *imens* de raze gama. Mult mai mare decât cel emis de cub.

John replică:

— Orice-ar fi înăuntru, *trebuie* să fi avut un anumit efect asupra conului.

Abe scutură din cap:

— Aș putea să-ți fac un calcul, însă pot să-ți spun sigur că nu va rezulta un flux suficient pentru a descompune o grămadă de fier în calciu, oxigen și alte elemente.

John ridică din umeri.

— Era doar o idee.

Însă continua să aibă o expresie hotărâtă pe chip.

— Și aveți alta mai bună?

Abe oftă.

— Nu chiar. La naiba am să fac calculul ăla.

Se întoarse spre consola calculatorului și se apucă de lucru.

Claire continuă să cerceteze foile de hârtie.

— Ne facem griji în privința conului, dar ia uitați-vă la asta. E analiza substanței din scobitură.

Neregularitățile stacojii și albastre ale curbelor erau greu de interpretat.

— Și? întrebă John. Curbele astea nu arată ca acelea obținute în cazul conului.

— Aș zice că se apropie mai mult de roca obișnuită. Silicați și ceva material mai greu.

— E vorba de o compoziție similară cu aceea a calcarului din restul cubului.

— Nu. Apropiată, totuși.

— Poate că au astupat partea din spate cu rocă obișnuită. De ce nu? Nimeni n-avea s-o vadă.

Claire zâmbi.

— Dar partea din față cine-a văzut-o?

— E adevărat, nu știm. Dar dacă au folosit *într-adevăr* rocă obișnuită și aceasta a stat în ultimele câteva mii de ani lângă o sursă de radiații, cum ar arăta acum?

— Ei bine, există aici câteva denivelări ale curbelor…

Făcu o grimasă.

— Poate câteva impurități datorate bombardamentului făcut de sursa din interior. Dar uite, calcarul nu-i împânzit peste tot de aceste elemente grele. Am testat eu însumi roca. De ce e atunci calcarul atât de ordinar?

John își desfăcu brațele, ca și cum explicația lui ar fi fost foarte naturală, inevitabilă.

— E prea gros. Numai de-a lungul axei, pe direcția conului și a scobiturii, putem reuși să pătrundem printr-un strat care e ceva mai subțire și să vedem ce-i înăuntru.

Exasperată, Claire scutură din cap.

— Uite ce e, ăsta-i un *vestigiu.* Îți amintești? Trebuie că vine dintr-o cultură pe care deja o cunoaștem, care avea metode pe care le-am studiat în detaliu, cu o istorie pe care o putem încadra în mitologie, documente, tot *felul* de metode de a verifica și de reverifica. Lucrul ăsta trebuie să aibă unele legături cu ceea ce știm deja despre micenieni. Nu poate să fie doar un… un obiect rătăcit, care n-are legătură cu nimic altceva.

— Dacă nu cumva, bineînțeles, pur și simplu nu vedem încă posibilități de legături.

Claire spuse încet:

— E atât de… atât de *complicat*. Nu îmi place. Mă întreb dacă ar putea fi vorba de o contrafacere.

John fu luat prin surprindere de remarca ei.

— Ce? Cum ar fi posibil?

— Dacă, să zicem, Kontos a pus cubul acolo, știind că noi vom… Nu, asta-i o prostie.

— Da, spuse John, este.

Îi studie pentru o clipă chipul încruntat, care trăda că era căzută pe gânduri. Era evident chinuită de încercarea de a alege față de ce să fie loială, față de codul de onoare al științei sau față de impulsul care o făcuse să ajungă în situația în care se afla. Iar acum vestigiul însuși se dovedea a fi un fel de ghicitoare confuză, ale cărei ramificații erau imposibile de întrezărit.

Abe lovi cu palma masa pe care se afla consola calculatorului și anunță:

— Iată! Fluxul de raze gama n-ar putea cauza o transmutație atât de masivă.

Statură câteva clipe să cântărească situația.

— Ei bine, spuse John tărăgănat, gândindu-se la ceea ce tocmai rostea, probabil că sursa slăbește, nu? Cu cât ar fi trebuit să fie mai puternică în urmă cu 3500 de ani?

Abe mai introduse câteva comenzi în program. Sistemul de calcul de la ITM era algebric-interactiv, ceea ce însemna că putea să preia o întrebare simplă, s-o transforme într-o ecuație și să rezolve ecuația pentru o gamă dată de posibilități. Răspunsul fu dat doar la câteva secunde după ce Abe încetase să mai apese tastele.

— Sursa ar fi trebuit să fie de trei *milioane* de ori mai activă. Cum s-ar putea întâmpla așa ceva cu o sursă compusă din izotopi diferiți?

Abe se întoarse spre ei și rânji sarcastic, savurând ghicitoarea pe care tocmai o formulase.

— Un ordin de multiplicare cam mare, nu? admise John abătut.

Claire spuse cu blândețe:

— Da. Dar are cineva altă idee?

Se priviră unii pe alții, gânditori.

Telefonul sună.

Claire ridică receptorul.

— Cum? Ah, ah… bine, am să aștept.

Se încruntă spre John.

— Am lăsat numărul de aici la departamentul de arheologie, dar nu m-am gândit…

Se opri ca să asculte. Apoi dădu aprobator din cap.

— Da, spuse și apoi puse receptorul în furcă.

Le aruncă niște priviri sumbre celor doi bărbați.

— Era secretara lui Hampton. Hampton vrea să mă vadă numaidecât. Secretara mi-a spus că Hampton tocmai a vorbit la telefon cu Kontos.

4

Profesorul Hampton era baricadat în spatele unui formidabil birou de stejar, care se asorta cu biblioteca din spatele lui. Costumul de tweed al lui Hampton și cravata lui roșie, lată, creau o pată contrastantă de culoare pe fondul rafturilor umplute cu șiruri de reviste și cărți aranjate cu grijă. Îndesată între două rafturi pline cu cărți, ca pentru a sublinia că stăpânul biroului era *au courant*[13], se afla una dintre noile picturi 3D care reușea să arate în același timp ca o vază cu flori de primăvară având culori electrice și ca o imagine a consecințelor deosebit de neplăcute ale unei explozii produse într-o fabrică de sticlă.

După ce Claire se așeză, Hampton făcu o pauză de efect, ridicându-și degetele și privindu-le cu o extremă concentrare, de parcă ar fi întrezărit în detaliile imaginii lor soluția la o problemă supărătoare. Claire se întrebă dacă aceea era o metodă de a o

[13] Au courant – la curent, informat. (În limba franceză în text) (N. tr.).

face pe ea să deschidă discuția. Existau atât de multe mici jocuri de felul ăsta încât Claire nu era niciodată sigură dacă era vorba de ceva întâmplător sau de ceva calculat. Se decise să-l oblige să vorbească el primul și apucă strâns, în mod inconștient, brațele scaunului pe care stătea. După un minut, chiar liniștea prelungită începea să îi submineze hotărârea lui Claire, Hampton oftă și vorbi.

— Am purtat, cu mai puțin de o oră în urmă, o convorbire profund răscolitoare cu Alexandros. Era foarte agitat.

— Da?

Senină, în așteptare, inocent interesată.

— A pierdut vestigiul acela.

Ea simți cum i se strânge stomacul.

— L-a pierdut? întrebă ea imediat.

— Îl studia la sit, evident, temându-se că transportul ar putea aduce stricăciuni unora dintre, hm... ornamentele delicate. Se pare că-i vorba de o piesă foarte frumoasă.

Hampton rosti ultima propoziție încet, cu tristețe, cu o umbră de ezitare chiar.

— Existau, desigur, santinele la sit. Și totuși, când Alexandros s-a întors de la Atena, unde-l chemaseră îndatoririle sale, piesa dispăruse.

— Hoți?

— Ușa era încă închisă.

— Atunci trebuie să fie santinelele.

— Alexandros i-a supus desigur unor, hm... interogatorii.

— E uimitor că oamenii ăștia își închipuie că pot să vândă un astfel de vestigiu pe piața neagră. Ar trebui să știe că orice cumpărător priceput și-ar da seama ce s-a întâmplat.

Dus pe gânduri, Hampton replică:

— Da, da, așa-i mereu, nu? Nu-și dau seama niciodată.

Își ridică din nou degetele în fața ochilor și se întoarse, meditativ, spre lumina palidă ce venea dinspre fereastra prin care se puteau zări bărci ale căror echipaje vâsleau din greu în sus pe Charles River, umbriți de nori schimbători, albi ca niște baloți de bumbac.

— Țț, țț.

— Un lucru îngrozitor, spuse ea numai ca să nu tacă.

— Într-adevăr. Alexandros a vorbit foarte puțin despre încercările de recuperare. Sunt sigur că un om cu resursele lui în

poliție și, hm… armată va avea prea puțin probleme în această privință. A întrebat, totuși, despre notițele tale.

— Multe dintre ele sunt în lăzile pe care le-a *înșfăcat* și le-a dus la Atena, apuse ea cu asprime.

— Ah. Da, a spus că unele erau acolo… Dar cele mai multe dintre ele, hm… par să fie în posesia ta.

— Sunt notițele *mele.* La urma urmei, piesa am descoperit-o eu și cu George.

— Știi că descoperirea, ca și concept, nu se aplică în cazul săpăturilor făcute în colaborare, o mustră el, privind-o solemn pe deasupra degetelor pe care începuse să și le apese ritmic, împreunându-le și apoi îndepărtându-le în mod repetat.

— Kontos nu merita să cooperăm cu el. Avea de gând să-și însușească meritele întregului grup.

— Te asigur că așa ceva nu s-ar fi petrecut. Expediția noastră avea ca *raison d'ętre*[14] întărirea relațiilor greco-americane. Alexandros risca tot atât de mult ca și…

— Sigur, va accepta ceea ce-i vom oferi, și apoi va pretinde că vestigiul e al lui.

— Am pregătit o ciornă a raportului nostru, iar când vor fi incluse și contribuțiile tale raportul va fi o lucrare solidă. Acest obiect, oricât ar fi de fascinant, nu e atât de important. După cum știi, adunarea treptată a detaliilor ca aceea care face ca profesia noastră să fie demnă de încredere și…

— Nu depinde această apreciere de ceea ce se dovedește a fi obiectul ei?

Hampton păru ușor iritat de această întrerupere a discursului său fluent.

— Ei bine, hm… desigur. Totuși nu cred că ar trebui să reevaluăm întregul *logos* al interpretării noastre numai din cauza unui singur vestigiu. Ar putea fi foarte simplu vorba de o anomalie, de ceva adus din Creta sau din altă zonă.

— Și cu toate acestea eu…

— Claire, trebuie să-i predai lui Alexandros notițele tale referitoare la acest obiect, spuse Hampton pe un ton ridicat, de parcă s-ar fi decis brusc să schimbe tactica.

Profesorul distant și preocupat dispăruse. Hampton se aplecă și continuă:

— Acum.

---

[14] Raison d'ętre – rațiune de a fi (În limba franceză în text) (N. tr.).

— N-am s-o fac. Nu sunt ale lui.

— Va recupera obiectul și apoi va scrie acea parte a lucrării noastre care se referă la acesta. Va avea nevoie de informațiile pe care le deții.

— De asta a sunat, nu-i așa?

— Nu, nu numai. Dar l-am asigurat de completa noastră cooperare.

— Răspunsul meu continuă să fie „nu”.

Hampton se arătă surprins.

— Nu poți refuza.

— Ba pot.

— Asta e contrar tuturor principiilor asupra cărora am căzut de acord când am inițiat o expediție comună.

— Am nevoie de propriile mele notițe.

— Mă îndoiesc de asta, mă îndoiesc sincer de asta. Încerci doar să obstrucționezi activitatea lui Alexandros. Mă văd nevoit să-ți cer din nou…

— Nu.

— Claire îți pui în primejdie poziția profesională. Dacă nu…

Claire se ridică în picioare.

— Profesională? Ha! Tatăl meu obișnuia să spună că trebuie să fii în stare să deosebești un traheotomist de un cuțitar care-ți retează gâtul. Ei bine, *eu pot.*

Își repezi umbrela într-un arc larg, ratând cu puțin un vraf de cărți aflat pe biroul de stejar, și ieși afară, cizmele ei bocănind nervos pe podeaua scârțâitoare de lemn.

•

Se stăpâni destul de bine până când ajunse în apartamentul ei. Abia apoi fu cuprinsă de un tremur cauzat de un amestec de mânie, de frustrare și de „ar fi trebuit să-i spun”. Își umplu un pahar cu sherry și pe urmă încă unul.

Hampton era atâta de pătruns de principiile academice încât nu i-ar fi trecut niciodată prin minte că ea ar fi putut să comită ceva atât de extravagant și de irațional cum era furtul unui vestigiu și acesta era singurul factor care amâna momentul în care Claire avea să fie pusă să plătească.

Poate că Kontos crezuse într-adevăr că santinelele îi furaseră cubul. Dacă așa stăteau lucrurile, atunci era clar că Kontos avea nevoie de notițele ei ca să încropească un raport preliminar

pentru a-și câștiga prioritatea și pentru a dobândi răgazul de a afla unde se găsea vestigiul.

Această ficțiune nu avea cum să reziste prea multă vreme. Claire își aprinse o țigară și porni radioul. O femeie se jeluia, cu o voce nazală, că iubitul o părăsise, că nu știa ce să spună, că nu putea decât să zacă și să plângă și poate că trebuia să moară, să moară, să moară. Claire făcu o grimasă și se gândi că Cole Porter nu era doar mort, ci și uitat.

Paharul ei era din nou gol, așa că îl umplu iar cu sherry. Întorcându-se de lângă raftul cu băuturi văzu că țigara era aproape terminată, așa că o stinse. Se întinse după alta și atunci recunoscu șablonul după care se ghida. Singură, agitându-se, revăzând întâmplările zilei, intrând într-un ciclu de care ar fi putut deveni dependentă. Nu vroia să pară nevrotică Apucă receptorul telefonului.

— Știi unde-i Locke Ober’s? întrebă ea când, după al treilea târâit al soneriei, John ridică receptorul.

Știa că, cu toate că era trecut de șase, el era încă la laborator.

— Ăă, cred că da.

— Ne întâlnim acolo la șapte. Trebuie să mă refac.

O oră mai târziu stăteau la o măsuță rotundă, la etajul întâi, bând whisky și bitter. Maitre d’-ul se lăsase convins să le găsească niște locuri, cu toate că nu aveau rezervare. Spre surpriza lui Claire, nu insistența fermă a lui John îl convinsese, ci faptul că omul o recunoscuse pe Claire.

— Asta demonstrează că faptul de a avea strămoși care au frecventat locul ăsta vreme de un secol sau două are compensațiile lui, remarcă ea.

— Hm. Frumos loc, admise John.

— Îmi place spanacul bătut care se servește aici, spuse ea, privind prin încăperea care se umplea rapid. Turiștii și așa-numiții *Untermenschen*[15] au locuri sus, unde s-au făcut unele modernizări. Până în anii șaptezeci femeile nu aveau voie să intre aici, mi se pare. Ospătarii sunt curtenitori, însă de obicei și surzi.

Ca la un semn un bărbat plăpând se apropie agale de ei ca să le ia comanda. Claire își plimbă, optimistă, privirile prin paginile meniului.

---

[15] Untermenschen – oameni de condiție inferioară (În limba germană în text) (N. tr).

— Homari de Portland, așa parcă le zicea pe vremea când veneam aici cu bunicul meu.

— Un bătrân lup de mare?

— Nu, bancher. El și cu bunica formează acum cel mai vechi cuplu din Vermont. Chiar anul trecut s-a scris un articol despre ei într-un ziar. Bunicul meu i-a spus reporterului gluma sa favorită, care suna cam așa: „Decât să fii numai profund, e mult mai bine să atingi fundul.” A devenit un personaj profesionist.

— Am auzit și glume mai proaste.

Comandară preparate marine și un vin californian de care Claire nu auzise niciodată.

— Îmi place aici, spuse ea. E atât de, ei bine, reconfortant. Draperiile grele, chiar și mirosul ușor stătut. Când toată familia mea e în oraș, venim aici. Sunt cu toții atât de bătrâni încât jur că-și amintesc vremurile în care taxiuri luxoase te aduceau până la intrare.

— Așadar, arheologie?

— Cum? Ah, înțeleg. Preocuparea pentru trecut?

Privi indispusă înspre flacăra lumânării.

— Poate că da…

— Ei, și-acum că ne-am instalat, spune-mi veștile cele rele.

Ea trecu direct la concluzie:

— Deci, Kontos a descoperit că vestigiul lipsește. Dar nu-i sigur cum a fost făcut să dispară.

John replică, dus pe gânduri:

— Sau de către cine. Da’ ne suspectează taman pe noi.

— Așa am interpretat și eu situația.

— Ce poate să facă? Până când, bineînțeles, Hampton află că-l avem noi.

— Am crezut că o să avem la dispoziție mai mult timp decât se pare că o să avem.

— Eu n-am crezut, spuse el cu hotărâre. Kontos nu-i omul care să ezite.

— Atunci trebuie să ne grăbim.

— Abe muncește din greu, iar eu îmi petrec tot timpul acolo. Nu că aș fi de foarte mare folos. Sunt mai mult pe post de curier.

— Deși am concediu semestrul ăsta, mai am unele obligații de dus la îndeplinire la UB. Am făcut prostia să accept să fiu consilier în problemele femeilor, deși sunt în concediu.

— Ce fel de sfaturi ai dat?

— Academice, personale, ce-o fi. E destul de descurajant. Îmi amintește de o altă glumă a bunicului. Cum se numește consilierul studenților la un colegiu de fete?

John ridică din umeri. Ea răspunse, sardonică:

— Obstetrician. E mai mult adevăr în vorba asta decât am admis până acum. Multe dintre ele se învârtesc în jurul acestor probleme.

— Și ce le spui?

— Să fie căpitanii propriei lor sorți.

— Foarte profund, și cine are să formeze echipajul?

Ea nu se putu opri să zâmbească.

— Bine, am greșit metafora. Oricum, am de făcut treaba asta, care-mi consumă din timpul pe care l-aș putea acorda cercetării arheologice. Trebuie să scriu și secțiunea mea din lucrarea noastră științifică. Hampton îmi tot trimite înștiințări de vreo săptămână.

— Secțiunea referitoare la vestigiu, nu?

John rupse o bucată din franzela aburindă și începu s-o mestece, gânditor.

— Nu, partea asta o las pe dinafară. Adică, ce aș putea să spun fără a destăinui prea mult?

— Dacă treci cu vederea partea asta, ai să-l faci pe Hampton să suspecteze că-i ceva necurat la mijloc.

— Da?

— Așa cred. Sub morga aceea a lui dobândită în Ivy league se ascunde o mare șiretenie.

— Niciodată nu reușesc să înțeleg cum trebuie jucate jocurile astea.

— Cred că Hampton e deja suspicios.

— Poate face ceva drastic? Poate să mă acuze de un delict și să pună să fiu arestată?

Nici nu observase când le fusese adus vinul. Goli paharul pe jumătate.

— De care delict?

— De sustragerea unui tezaur național din Grecia.

— Pentru asta grecii trebuie să formeze niște acuzații împotriva ta. Și acum ei sunt ocupați cu alte treburi.

— Ce vrei să zici?

— Citește ediția de duminică a lui „*Globe*”. Grecia a rupt relațiile diplomatice cu Turcia.

— O, nu. Turcia îi depășește mult ca forță… Asta-i o prostie!

John dădu aprobator din cap.

— Foarte mare. Dar asta înseamnă că Kontos poate să facă oricâte crize dorește și să-și muște pumnii. Guvernul lui are de prăjit un pește mult mai mare.

— Autoritățile de aici mă pot *aresta*, dacă le-o cere Kontos, nu?

— Nu, n-are să aibă loc o zarvă ca asta, spuse el încet, întinzându-se să o prindă de mână.

Claire descoperi că, fără să-și dea seama, fărâmițase pâinea pe farfuria din fața ei. Sângele îi năvăli în obraji, tulburând-o și mai mult.

— Eu… ești sigur?

— Da.

— Eu… noi suntem amândoi răspunzători. Dacă Kontos… nu… te afectează?

John ridică din umeri cu o mișcare studiată.

— Da’ de unde!

— Ah, domnul Mascul, așadar!

— Așa-i, spuse el, rânjind.

Ea îi privi brațele încrucișate și își aminti cum se odihniseră ele, la Nauplia, pe masă – degetele groase, încheieturi pronunțate, unghii groase care sclipeau stins. Mâini puternice, care-i aminteau de cele ale muncitorilor dar care nu prea aveau bătături. Mâini care se mișcau cu dezinvoltură, apucând cu gesturi calme un pahar de vin sau niște pâine, fără a se agita, fără a fi cuprinse de acel tremur ce trăda un conflict interior. În strălucirea slabă a luminii lumânării acele mâini mari păreau că se mișcă împinse de un scop firesc, asemenea unor creaturi independente.

Își dădu seama că se uitase insistent la mâinile lui. Simți că i se răspândește o căldură prin corp și se gândi că era cauzată de vin și de relaxarea de după acea zi dificilă. Murmurul perechilor care soseau, sunetul făcut de tacâmurile grele de argint, clinchetele farfuriilor așezate pe mese, toate acestea o făcură să se destindă și să lase veșnica abundență să pătrundă până la ea. Se scuză chiar înainte de servirea mesei și se duse până la toaletă. Întorcându-se, văzu că John îi privea șoldurile

legănându-se și înțelese că el își dăduse seama că, sub stofa albastră lipită de corp ea purta portjartier, jartiere și ciorapi lungi. Își aminti că bărbații consideraseră întotdeauna aceste articole de îmbrăcăminte mult mai erotice decât utilitarii ciorapi-pantalon. După expresia lui își dădu seama că el privea ca pe o provocare faptul că ea purta așa ceva. Simți automat cum pe față i se așterne o expresie severă și ceva o făcu să își alunge acea expresie, lăsând în schimb un zâmbet pe jumătate schițat să-i ridice colțurile buzelor. Preferința ei pentru ciorapi de modă veche avea mai degrabă de a face cu tendința spre infecții micotice, însă el putea să creadă ce vroia.

•

Urcară pe Winter Place, coborâră apoi pe Tremont și la urmă apucară pe aleea îngustă care șerpuia de-a lungul malului râului. O fată cu sâni ampli trecu alergând pe lângă ei. Purta un tricou pe care scria JOS MÂINILE. În mod normal Claire ar fi strâmbat din buze văzând o astfel de imagine, însă în seara aceea de-abia își putu stăpâni un chicotit. Coniacul o încălzise, așa că nu mai simțea răceala vântului ce sufla dinspre râu. Fără să se gândească, îl prinse pe John de mână.

— Dai dovadă de mult mai multă siguranță decât mine în privința problemei ăsteia, spuse ea încet.

— N-are rost să ne agităm.

— Dar de ce continui să te arăți interesat? Mi-ai spus încă de la început că n-ai fost niciodată foarte interesat în arheologie.

El își arcui sprâncenele, privind în depărtare, spre luminile de la ITM.

— Am devenit interesat. Dar… de fapt e vorba de tine.

— Serios? De mine?

Unda de nerăbdare pe care și-o ghici în voce o surprinse. În prima clipă se mustră pentru acea cochetărie evidentă. Dar apoi ridică din umeri, însă doar în gând, spunându-și că risca mult mai mult în afacerea aceea a vestigiului și că putea să-și permită un mic joc zvăpăiat. Se gândi la mâinile lui pe care el și le legăna pe lângă coapse. Expiră un norișor perlat și simți că în ea ceva izbucnea, vioi și liber, ceva pe care până atunci îl blocase cu mult succes.

Pe fundalul luminilor orașului, trupul lui vag conturat părea masiv, mult mai impunător decât și-l amintea ea.

— Sunteți hipnotizată, doamnă.

— Deci am făcut arheologia să învie pentru tine? îl ironiză ea. Ți-am stimulat lobii frontali?

— Mai degrabă unii aflați oleacă mai jos.

O luase în brațe fără ca ea să-și dea seama. Instinctul o împinse să se îndepărteze, însă mâinile lui calme și mari o țineau strâns și-atunci ea își ridică ochii spre chipul lui, încercând să-i deslușească expresia în întunericul neuniform.

— Atunci nu ești în întregime cerebral, spuse ea.

Continua să-și păstreze vocea la intensitatea șoaptei. Farurile mașinilor care treceau pe Storrow Drive aruncau lumini sidefii pe chipul lui și ea văzu că buzele lui erau întinse într-un zâmbet amuzat, aproape sardonic, însă ochii îi erau serioși, sclipind în întuneric.

— Nu. Dar știu să pescuiesc.

— Să pescuiești?

— Trebuie în principal să aștepți.

— Până când mușcă ceva?

— Nu. Până când e vorba de o mușcătură puternică.

— Și-acum mă smulgi afară din apă?

El se mulțumi să zâmbească.

— Arogant așa și pe dincolo!

— Asta o spuneți dumneavoastră, doamnă.

O sărută lung, lăsându-i suficient timp pentru a se gândi, pentru a accepta, pentru a înțelege ce însemna acel sărut. Sărutul dură mult, și când fu încheiat ea simți, prin haine, palmele lui pe brațele ei, deși el nu o strângea, ci de-abia o atingea. Privindu-i chipul, simți că acele mâini i se potriveau, că erau o parte esențială a lui.

Îi era teamă să spună ceva, însă își dorea ca momentul acela să dureze. O rafală rece de vânt se repezi spre ea, răvășindu-i părul atent coafat, și dinții ei începură brusc să dârdâie.

— Va trebui să te punem la adăpost.

— Eu… da.

— Unde stai?

— Credeam că n-ai să întrebi niciodată.

5

Abe Sprangle spuse, sfidător:

— E al naibii de *corect*, îți spun.

John scutură din cap.

— Înțelege că nu susțin că greșești. Dar imaginea aia e pur și simplu fără *noimă.*

Arătă cu degetul spre fotocopia diagramei emisiei de raze X. Abe descoperise un alt mod de a analiza cubul. Tratase razele X emanate ca și cum ar fi fost lumină ordinară și expusese o serie de senzori. O expunere de câteva ore dăduse o imagine spectrală formată dintr-o mulțime de puncte împrăștiate.

— Formează un pătrat, vezi?

Abe urmă cu degetul linia difuză.

— Ești *sigur* că nu obții semnalele astea de la o altă sursă? Adică, o aranjare sub formă de pătrat a elementelor radioactive…

Vocea lui se stinse sub presiunea îndoielii.

— Nu doar un pătrat. Vezi cum întunecă punctele astea interiorul pătratului? Nu e niciunul măcar în exterior.

John dădu aprobator din cap.

— Și… ce-nseamnă asta?

— Un cub gol pe dinăuntru, aș zice. Laturile au încorporate în ele elemente radioactive. Privim exact de-a lungul axei cubului gol pe dinăuntru, așa că vedem toată radioactivitatea de pe laturi.

— În afară de… ce-i asta?

Abe se încruntă.

— Asta… Nu știu.

Era vorba de o pată întunecată plasată exact în centrul pătratului, mult mai intensă decât norul de puncte din jurul ei.

— E ceva în centrul cubului tău gol pe dinăuntru?

— Așa cred. Imaginea devine ștearsă datorită supraexpunerii.

— Un cub gol pe dinăuntru *în interiorul* cubului de piatră?

Vocea lui John trăda îndoială.

— Asta e ceea ce *spun* razele X.

— Și mărimea acestui, hm… cub?

— Are latura cam de doi centimetri.

— Cum? Dar e…

— Știu, foarte mic. Dar asta-i ceea ce…

— Știu, ce spun razele X.

— Există explicații, aduse Abe un argument în apărarea lui. Nu crezi? O mică bijuterie îngropată înăuntru? Un obiect artizanal?

— Ei bine…

John își mângâie bărbia.

— Am putea s-o întrebăm pe Claire.

— Știu ce-are să spună.

— Ce?

•

— E ridicol! Trebuie să fie o eroare la mijloc.

Claire arătă cu degetul spre fotocopie.

— Micenienii n-au făcut niciodată astfel de obiecte. Forma cubică era foarte rar întâlnită la ei.

— Am verificat de douăsprezece ori, sublinie cu exactitate Abe.

— Așa ceva nu e *posibil.*

— Dacă vrei să insinuezi că munca mea…

— Uite ce e, zise John cu calm, pășind între ei, nimeni nu insinuează nimic. Și totuși, trebuie să înțelegem ce e cu lucrul ăsta fără a-l face bucăți. Corect?

Impacientată, Claire spuse:

— Bineînțeles. Eu pur și simplu spun că trebuie să existe o eroare sistematică care, ei bine, ne dă rezultate greșite… cumva.

Își încheie fraza cu ezitare, mușcându-și buza inferioară.

John observă că Claire ajunse la limita competenței ei, că nu era în stare să sugereze unde greșise Abe dar nici nu dorea să accepte rezultatele obținute de acesta. Arheologii tratau expertizele fizice ca pe niște adăugiri moderne și poate amăgitoare la știința lor. Institutul lor le spunea să integreze un vestigiu recent scos la iveală în cadrul general al societății. Un obiect singular era adesea nereprezentativ. Proprietarii lui l-ar fi putut folosi în moduri bizare vreme de secole, l-ar fi putut deteriora intenționat sau l-ar fi putut transporta la depărtare de locul lui de proveniență. Dar unele fațete ale obiectului ar fi trebuit în mod sigur să se integreze în șablonul general al societății din care acesta provenea. O simplă tocilă arăta diferit dacă provenea dintr-o cultură de vânători, de cultivatori de porumb sau dintr-una proto-urbană. Așa se credea.

— Punctul acela din centru, spuse John pentru a le distrage atenția. Ai spus că prima imagine pe care-ai obținut-o era ștearsă.

— Da, așa că am redus timpul de expunere. Uite.

În centrul foii se vedea un punct.

— Asta-i tot?

— Da. Încă tot n-am determinat sursa centrală.

Claire se încruntă.

— Cu ce corespunde asta, ca formă?

— Cu o treime de milimetru, după aprecierea mea, spuse Abe cu răceală, pornit împotriva scepticismului ei.

De această dată ea scutură doar din cap. Abe spuse:

— În jargonul imaginilor, se reduce la un pixel. Mai bine nu se poate vedea. Nu pot garanta că sursa actuală nu e încă și mai mică decât atâta. Pur și simplu nu o pot determina.

— Imposibil, spuse Claire.

— Dar adevărat, ripostă Abe.

•

Problema rămase la acel stadiu de-a lungul celei mai mari părți a săptămânii. Abe continuă să facă măsurători, prevalând cu atenție alte și alte imagini ale spectrului de raze X, încercând diferite tehnici de analizare a izotopilor, apelând la asociați de la Harvard, Cornell și Brown pentru a trage concluzii pe baza rezultatelor obținute. Rezultatele rămâneau neschimbate. Sub presiunea continuă a datelor confirmatoare, Claire încetă să mai încrunte neîncrezătoare din sprâncene la fiecare nou rezultat obținut.

Abe propuse să se sfredelească o gaură mai adâncă în piatră. Claire nu agrea ideea, însă tendința celorlalte rezultate o neliniștea. Fu de acord cu efectuarea unei găuri adânci de trei centimetri în apropierea muchiei uneia dintre fețele laterale. Abe convocă un specialist de la Brown, pe nume LeBailly. Riscul creștea cu fiecare persoană care vedea vestigiul, pentru că era inevitabil ca ei să vorbească despre el. Însă Claire inventase o istorie plauzibilă pentru a-i convinge pe noii cercetători să păstreze secretul. Era o repovestire iscusită a ceea ce se întâmplase cu adevărat, accentuând puternic că Kontos amestecase motivele științifice cu cele personale și cu cele politice. Povestea insinua, fără a spune explicit, că vestigiul fusese scos din Grecia prin „tragerea unor sfori” și că, pentru a nu le incomoda pe personajele mai importante implicate, toată lumea păstra secretul, având în vedere că situația politică din Grecia se deteriora continuu. Această fabulație avea să rezolve păstrarea secretului pe termen scurt, dar atât John cât și Claire

știau că avea să le facă necazuri mai târziu, când cercetătorii invitați, neprimind alte informații în plus, aveau să înceapă să pună întrebări.

Toate acestea se întâmplară pe fondul unei avalanșe de alte probleme de cercetare aflate în curs. Claire avea de finalizat raportul și o mulțime de alte sarcini care cădeau mereu în sarcina facultății. John era angrenat într-un amplu program de calcule, unele dintre ele fiind complicate, dar cele mai multe destul de simple, necesitând doar timp, răbdare și rezistență susținută în fața plictiselii. Abe, bucurându-se de o libertate mai mare, datorită gradului său de profesor plin, putea să se ocupe câteva ore pe zi de cizelarea diagnosticului. Lăsase pe seama tehnicienilor detaliile privitoare la depanarea componentelor electronice și la procesarea datelor, deturnându-i de la activități dedicate unor scopuri mai cumpătate și mai practice.

Nu era însă vorba doar de muncă. John o condusese pe Claire, în câteva seri, prin restaurantele elegante, demonstrându-și capacitatea de a achita note de plată absolut nerezonabile fără ca pe chipul lui să se citească vreun efect. Nu-i era însă ușor. Salariul lui nu era mare și încă mai tânjea să-și schimbe mașina, dorință pe care acum o privea cu nostalgie, ca pe un lux. Faptul că gonea prin Boston în rapida Alfa Romeo a lui Claire nu făcea decât să-i sporească frustrarea. Nu îl deranja din rațiuni egotiste faptul că ea conducea, ci fiindcă Claire se năpustea cu o neliniștitoare dezinvoltură pe străduțele vădit claustrofobice ale orașului.

Pe urmă, printr-o înțelegere tacită, trecură la distracții mai simple și mai ieftine: restaurante cu preparate marine dominate de o atmosferă umedă și spartană, cu ospătari necizelați; concerte simfonice; plimbări pe trotuarele pavate ale străzilor Garden și Brattle din Cambridge, unde casele cenușii în stil gotic din secolul optsprezece îi însoțeau ca niște dame de companie. John descoperi că nu-i plăcea opera: Claire dădu dovadă de o distanțare asemănătoare față de muzica western și country, cel puțin față de aceea pe care o audiase în singurul club dedicat ei din întreaga arie a Bostonului. În replică, John susținuse că versiunile șterse pe auzite acolo nu semănau deloc cu cele autentice și desăvârșite auzite în Houston. Dar, oriunde s-ar fi aflat, discuția revenea la cubul aflat în hala din Clădirea 42.

— Nu cred în măsurătorile lui Abe, care au indicat o abundență de elemente, spuse Claire într-o seară, pe când își beau cafeaua într-un restaurant unguresc, Cafe Budapest.

Claire se oferise să-l invite, pe cheltuiala ei, într-unul dintre acele localuri prețios împodobite și având un aer cumva închis, situate în subsolurile din Piața Copley, argumentând că John avea nevoie să-și diversifice educația gastronomică. El nu protestase deloc când ea se oferise să plătească. Dacă ar fi făcut-o, ar fi provocat-o să-i țină o predică despre faptul că ea câștiga mai mult decât el. Profesorii asistenți de la UB câștigă ceva mai bine decât postdoctoranzii de la ITM. Și, pe lângă asta, John nu simțise niciodată că bărbatul trebuie să suporte întreaga povară socială. Era un bărbat care se potrivea cu noul secol.

Se aflaseră amândoi în hală când Abe își încheiase munca de o săptămână îndreptată asupra scobiturii mai adânci pe care o sfredeliseră. Specialistul de la Brown, LeBailly, se arătase excesiv de interesat de cub. Își strânsese instrumentele cu reținere și cu o oarecare afectare care lui John i se părură potrivite unui bijutier, vădind dorința de a face mai mult.

Abe făcuse analize chimice și fizice separate ale elementelor prezente în rocă, folosind probe luate de pe întreaga lungime de trei centimetri a găurii, pentru a evita efectul contaminărilor de suprafață. Proba luată din interiorul găurii se dovedi de o sută de ori mai abundentă în elemente grele decât cea prelevată de la suprafață.

— Așa ceva e *foarte* improbabil, concluzionă net Claire.

— Abe a pus încă doi specialiști să-i verifice rezultatele, spuse John.

— Dar cum e posibil? E vorba de *calcar*, care s-a depus cu multă vreme în urmă în ocean. Cum poate să difere așa de substanțial conținutul de elemente grele pe o adâncime de doar trei centimetri? E abia ceva mai mult de un inch!

— Un specimen neobișnuit.

— Am vorbit cu geologii de la UB. N-au auzit de ceva care să semene, fie și foarte puțin, cu așa ceva.

John își roti ceașca, urmărind cafeaua cum se rotește înăuntrul ei, ca o monedă neagră. Spuse într-o doară:

— Ar fi o modalitate de a explica…

— Cum? Roca din cub e intactă, știm asta. Nimeni din acea epocă n-ar fi putut să-l scobească complet și să introducă altă rocă înăuntru.

— Crezi că elementele grele provin de la bombardamentul exercitat de sursa centrală?

Ochii ei se căscară satisfăcător de mult. John se lăsă pe spătarul scaunului și o privi. Îi plăcea să îi tulbure acea rezervă bostoniană. Nu vedea niciun motiv întemeiat pentru care să renunțe la sugestia făcută cu săptămâni în urmă, acea că sursa centrală de raze gama și X ar fi putut fi cu mult mai puternică doar cu câteva mii de ani în urmă. Desigur, ideea era neverosimilă, însă tot ceea ce era legat de cub era, de asemenea, neverosimil, și ideea aceea de a explica și de ce conul de chihlimbar conținea o anormală abundență de elemente. La un anumit moment din trecut, o imensă cantitate de radiații emanase din centru, iradiind conul, scobitura de pe fața posterioară și întreaga rocă.

— Admit... admit că ar explica rezultatele analizelor făcute asupra probelor prevalate din gaură.

Se concentra intens, fără a-și da seama, și John admiră jocul emoțiilor pe chipul ei. Buza superioară i se lăsase în jos, trădând exasperare și neîncredere. Nările îi fremătau. O sprânceană i se arcuise, trădând o acceptare parțială și provizorie.

— Și, de asemenea, și elementele din materia conului.

Descoperi însă repede legătura.

— Dar ar însemna că a fost vorba de o *imensă izbucnire* de radiații.

— Așa-i.

Claire sorbi din cafea, zâmbind strâmb.

— Chestia asta începe să semene cu istoria aceea a giulgiului din Torino.

Văzând că o privește nedumerit, ea continuă:

— O bucată de pânză pe care se presupune că s-a imprimat, nu se știe cum, imaginea lui Christos. În anii optzeci s-a făcut mare vâlvă pe chestia asta. Bigoții credeau că giulgiul era o dovadă substanțială a minunii învierii lui Christos. Problema era că pentru a explica în ce fel se imprimase imaginea pe pânză era nevoie de o altă minune.

— Briciul lui Occam câștigă din nou.

— Da. E mult mai bine să cauți explicația mai puțin complicată. Dar, în cazul nostru, ce altă explicație mai există?

— Arheologia seamănă cu o istorie detectivistă în care există doar probele, însă nicio idee clară despre crima care s-a comis.

Ea dădu aprobator din cap, căzută pe gânduri.

— Știi ce vrea Abe, nu?

— Pot să presupun.

— Dar să sfredelim o gaură prin scobitura aceea din partea posterioară… ar însemna să distrugem un material de o importanță vitală.

— Materia aceea de acolo e doar piatră. Ai văzut doar analizele.

— Însă tot nu-mi place. Nu… n-a trebuit niciodată să iau o decizie de felul ăsta până acum.

În glasul ei se ivi o notă oarecum tânguitoare.

— Mai întâi, n-ar fi trebuit să iau vestigiul. Și acum să-l mai și găurim…

— L-ai luat ca să-l studiezi. Acum s-a dovedit a fi o adevărată necunoscută, nu doar un totem sau mai știu eu ce. Nu-i vreme să mai dai înapoi, doamnă.

— Eu… Într-un fel, privind din perspectiva actuală, ceea ce am făcut în Grecia pare, ei bine, o *nebunie.*

El spuse încet:

— E firesc să simți asta. Bostonul e ancora ta, scumpo. Ești o femeie foarte tradițională.

— Da, ripostă ea, din cap și până-n vârful ciorapilor mei fini.

Buzele lui se curbară, sugerând o ușoară urmă de dorință.

— Aici m-ai învins și trebuie s-o recunosc.

Deveni solemn și făcu semn că mai dorește cafea.

— Dar există două Claire. Una care e cufundată adânc în rigoarea și corectitudinea bostoniană, cea care stă acum în fața mea. Și apoi, Claire cea secretă. Cea pe care am cunoscut-o în Grecia, care se eliberase de rude, de prieteni, de obligațiile de la colegiu și de greutatea istoriei acestor locuri.

Gesticula expansiv, arătând spre tavanul din bârne, spre mobilierul din secolul al nouăsprezecelea.

— Ea era gata să-l înfrunte pe Kontos, să ducă de nas poliția, să șterpelească un vestigiu. Dar acum, că s-a întors în vechile locuri, îndoielile au început să năvălească asupra ei. Colegii ei,

șeful ei, dragii ei bunici bătrâni, toți au să fie înspăimântați să afle așa ceva.

Se opri și apoi întrebă cu blândețe:

— Nu-i așa?

Ea clipi și el fu uimit să zărească pe obrajii ei lacrimi mici și cristaline.

— D-da. Cam așa ceva. Ni-niciodată nu m-am gândit că aș avea două…

Se opri și-i adresă un zâmbet strâmb.

— Dacă greșesc…

— Nu, nu greșești.

— Te știu doar de puțină…

— Îmi dau seama, arăt *într-adevăr* așa văzută din exterior, și…

— N-am vrut să… mă amestec..

— Nu, nu-i vorba de așa ceva, *vreau* s-o faci.

Își deschise palmele spre el, într-o explicație mută.

— Aș vrea s-o mai văd pe acea Claire Numărul Doi, spuse John, surâzând.

O expresie de regret autentic străbătu chipul lui Claire.

— Și eu aș vrea.

— Socotesc că așa ți-ai împărțit viața până acum. Pot vedea diferența atunci când intri în laborator. Fata bostoniană dispare și apare femeia vioaie și deschisă care nu îngăduie nimănui să o tragă pe sfoară.

Ea zâmbi slab și își întinse mâna, pe deasupra feței de masă apretate, apucându-i strâns mâna lui John.

— Eu… nimeni n-a dorit vreodată suficient de mult să vadă ambele fețe ale mele.

— Ești o maestră a deghizării.

Îi strânse mâinile în palmele lui. Îi plăcea să fie ținută de mână mai mult decât oricărei alte femei pe care o cunoscuse. Nu putu decide dacă pentru ea acest gest reprezenta un simbol romantic sau ceva mai profund. Nu că răspunsul la această problemă ar fi contat prea mult.

— Jekyll și Hyde, spuse ea cu tristețe, arborând un zâmbet încă incert, fragil.

John se gândi la ceea ce probabil avusese ea de suportat din partea lui Hampton și a celorlalți. Acum, când înțelegea mai bine cum funcționa profesia de arheolog, realiză câte avusese ea de

îndurat. I se puse un nod în gât. Strânse și mai tare mâinile lui Claire într-ale lui.

6

— Haide, trezește-te.

— Hm, mormăi el. Ai puțin respect pentru cei răposați.

— Plimbă-i puțin călare și pe urmă or să vrea să trândăvească toată ziua.

— *Putin*? Îmi amintesc clar că era ora două noaptea. Din câte-mi amintesc, doamnă, la ora aia tu conduceai jocul.

— Doar o concesie față de condiția ta. Nu trebuia să bei tot ce mai rămăsese din Chablis-ul ăla.

— Ah, ăsta era necazul? Am *crezut* că are gust mai bun decât apa de Boston.

— Haide, am să gătesc supă de fulgi de ovăz.

— Și asta ar trebui să mă tenteze?

Ea trase cearceafurile de pe el, expunându-l răcorii.

— Ah! Bine, bine, mă dau bătut. Unde-mi sunt hainele?

— *Ești* un primitiv. Mai întâi fă un duș.

— D'-apoi ho, ajunge, mi-aduc aminte că am citit asta în ghidul turistic al Bostonului. Nu face duș și băștinașii își vor da seama imediat că ești un monstru.

Ea zâmbi.

— Avem deja un Jekyll și Hyde, îți amintești?

— Mișcă grozav din șolduri Hyde ăsta!

Prosopul îl lovi peste bărbie.

— Curățește-te, profanatorule.

Când ea reveni, aducând sucul de roșii, el, nud și trecut deja pe sub duș, ședea și răsfoia un exemplar din „*Vogue*”. Pisica i se freca de glezne.

— Veșmintele se obișnuiește a fi îmbrăcate înainte de masă, îi spuse ea cu o ironie afectată.

— Căutam ceva pe măsura mea, spuse el, arătându-i revista. Mă documentam pentru a deveni un travestit.

— Mama mea mi-a cerut consimțământul ei când aveam cincisprezece ani.

— Vai, mama mea mi-a angajat o guvernantă.

Ea făcu o grimasă.

— Bărbații vor întotdeauna să-ți povestească despre cea dintâi dată când li s-a întâmplat.

— ’Neața, don’șoară Hyde.

O sărută.

— Tu te îmbraci cu o clasă peste ceea ce se vede aici, continuă el, aruncând deoparte exemplarul din „*Vogue*”.

În timp ce el sorbi sucul ea se duse și-i aduse un halat galben din stofă flaușată.

— Se potrivește pentru toate sexele, spuse ea, aruncându-i-l pe umeri și începând apoi să-i maseze gâtul.

— E interesant, nu-i așa, spuse el căscând, că revistele pentru femei sunt pline cu fotografii pentru femei, iar revistele pentru bărbați…

— Da, tot cu fotografii de femei. Marea prăpastie dintre sexe. Metafizica opresiunii la care suntem supuse, zise ea, zâmbind. Poate că ar trebui să scrii o dizertație pe tema asta.

— Păcat că n-au mai rămas exemplare din „*Playboy*”-urile aduse de la Micena. Am putea – cum zic oare cei din domeniile umanistice? – să comparăm și să aflăm deosebirile. Am merita probabil o subvenție de la Fondul Național pentru Idei Secătuite.

Ea se încruntă și el regretă imediat că spusese ceea ce spusese. Invocase iar toate conflictele care fuseseră alungate de noaptea care tocmai se sfârșise. Chipul ei se întunecă și ochii ei luminoși i se împăienjeniră. Dar apoi, făcând un efort vizibil, se lumină și, aplecându-se spre el, îl sărută cu pasiune.

— Cum ți-ar plăcea să-ți câștigi farfuria cu supă de fulgi de ovăz?

•

Rețeaua de senzori și de aparate electronice din jurul vestigiului era și mai deasă și mai încâlcită. John nu se obișnuise niciodată cu ideea că un savant practician era rareori ordonat. Pentru sensibilitatea lui de matematician, decorul dezordonat submina oarecum schema ordonată necesară plăsmuirii unei idei, gândirii unei metode de a verifica ideea, efectuării unui test clar. Și totuși, nu se putea tăgădui că fizicienii scoteau la iveală o ordine serenă dintr-un asemenea haos.

Abe Sprangle stătea în centrul încâlcelii, bolborosind ceva, aplecat deasupra unor aparate recent aranjate acolo. John se apropie.

— Ce-i aici?

— Dolarii pe care-i plătești la taxe, puși la lucru, spuse Abe cu amărăciune.

— Par a fi noi detectori de raze gama, spuse John bucuros că deja era în stare să identifice anumite lucruri.

— Sunt. Am crezut că s-ar putea să nu fie totul în regulă cu cei vechi.

— De ce?

— Crește numărul impulsurilor măsurate în dreptul scobiturii de pe fața posterioară.

— Și detectorii vechi erau…

— Nu, asta-i problema! spuse Abe, nervos. Intensitatea razelor gama a *crescut* într-adevăr.

— Ești…?

— Sigur? Da. Nu am cum să greșesc.

John spuse, cu multă diplomație:

— Dacă fluxul de raze gama crește…

— Nu se poate. Orice sursă naturală slăbește, asta-i clar.

— Poate că era ceva în calea fluxului. Adică razele gama erau blocate parțial înainte. Am rotit cubul… Nu s-ar fi putut ca astfel să deplasăm o rocă dinăuntru, sau altceva?

Abe păru decepționat, fața lui roșcată fiind atâta de congestionată încât părea că suferă de hidropizie.

— Cred că da. Da’ cum să verificăm asta? Dacă a fost dislocată, poate că putem face mișcarea să aibă loc în sens invers.

— Urmărește indicațiile. Eu am să răsucesc cubul.

Ghemuindu-se, John puse umărul pe piatră și împinse cu toată greutatea corpului lui, imprimând cubului o mișcare uniformă. Când îl atinse, o senzație vagă și ciudată îi străbătu palmele, un efect pe care-și aminti că-l simțise prima dată când lucrau în mormânt. Acolo îl atribuise decorului sinistru în care se afla, însă aici senzația era mult mai evidentă. Era vorba de o vibrație pe care o simțea în degete atunci când le mișca pentru a apuca mai bine piatra aspră. Icnind, roti cubul într-un sens și în celălalt, oprindu-se ori ce câte ori scobitura de pe fața posterioară a cubului se afla în dreptul senzorilor. După o jumătate de oră de activitate susținută, Abe scutură din cap și spuse:

— Mă tem că nu s-a schimbat nimic.

— Cum sunt semnalele ce vin dinspre con?

— Ca și înainte. N-au sporit niciodată în intensitate, așa cum s-a întâmplat cu cele emise de scobitură.

John se opri, gâfâind.

— Poate că scobitura devine mai îngustă. Așa ar lăsa mai multe raze gama să treacă.

— Cum să devină mai îngustă?

— Habar n-am.

— Poate că nu-i o teorie, știi, e de-abia „poate că”.

John ignoră tonul lui poruncitor.

— Îți dă o senzație stranie atunci când îl răsucești.

— E greu, spuse Abe, concediindu-l cu un gest, și întorcându-se la aparatele lui electronice.

În apropiere, un tehnician lucra la un contor conectat cu diverse echipamente, care scotea un zumzăit intermitent, cu o frecvență de 60 de hertzi. Caloriferele învechite din hală abia dacă puteau roade puțin tăișul unui ger la fel de neîndurător ca un Dumnezeu puritan. De afară, de pe Vassar Street, răzbăteau până la ei țipetele furioase ale claxoanelor. O idee îl sâcâia și nu vroia s-o uite, așa că îi dădu glas.

— Ai măsurat până acum feromagnetismul?

Abe își ridică privirile.

— Nu. Calcarul nu-i feromagnetic.

— Dar ceea ce se află înăuntru?

— Puțin probabil. Sursa e mică.

— Cum aș putea s-o fac eu?

Abe oftă, exasperat:

— Întrebă la depozitul celor de la Metalurgie. Cred că au dispozitivul necesar. E pentru munca în teren.

Ca orice sarcină aparent minoră, îi luă mai mult timp decât ar fi fost normal. Depozitul General avea în evidență o fișă a dispozitivului, dar acesta nu se afla în containerul lui. În fiecare spațiu disponibil erau înghesuite dispozitive de forme ciudate, ceea ce constituia încă un simptom al unei mari universități care își depășise granițele fizice. John fu însoțit de un tehnician care îl ajută să scotocească prin containerele învecinate și după o oră găsiră cutia mică și plată, nu mai mare decât un set pentru efectuarea manichiurii. John mai consumă o altă jumătate de oră pentru a înțelege cum funcționa dispozitivul, așa că era aproape amiază atunci când făcură primele citiri. Făcând măsurătoarea la o oarecare distanță de vestigiu, obținu

valoarea corectă a câmpului magnetic al Pământului, o jumătate de gauss. Acul se deplasă semnificativ de îndată ce se apropie de cub.

— Aproape doi gauși, spuse John.

— Ce?

Abe nu observase că John revenise.

— Cubul are un câmp magnetic uriaș.

— Asta nu cred.

— Pariezi cinci contra zece?

Abe ignoră provocarea și repetă fiecare pas al măsurătorii.

— Poate că bateria nu-i în regulă, murmură el și se apucă să repete măsurătorile.

Rezultatul rămase același.

Pe parcursul a două ore în care trasară o hartă a orientării și intensității câmpului magnetic, Abe nu scoase nicio vorbă. În cele din urmă el aruncă la întâmplare o remarcă:

— Cred că-i un câmp cvadripolar.

— Cum? Nu un dipol?

O sursă magnetică aflată în interiorul cubului ar fi emis un câmp de forma celui al Pământului. Liniile de câmp ar fi ieșit dintr-un pol și s-ar fi curbat, intrând în celălalt. Un cvadripol sau un câmp cu patru poli era reprezentat de un set complex de curbe, ca și cum ar fi existat un pol în fiecare punct cardinal.

— Modelul e inconfundabil, spuse Abe aproape cu tristețe.

— Dacă înăuntru s-ar afla două surse magnetice orientate în direcții diferite…

— Da, așa s-ar putea explica, și totuși e ciudat.

— Poate că sunt vine de fier, separate.

Abe rămase tăcut, privind lung la modelul câmpului magnetic, pe care îl desenase pe foaia de hârtie.

— Încă o… caracteristică stranie. Nu-mi place.

— Înseamnă doar că am descoperit ceva important.

— Dar nu înțeleg. De ce ar fi făcut micenienii așa ceva? Cum ar fi putut? Trebuie să fie foarte complicat în interior.

— Ei bine asta au făcut.

Abe clătină din cap, încă tulburat.

•

Claire era la fel de tulburată. Îl chestionase insistent pe John, vorbise cu Abe în biroul acestuia și nu abandonase subiectul nici atunci când porniseră spre o recepție ce avea loc în acea seară

la Cambridge. Pe John obiecțiile lor îl nedumereau. Erau tot mai iritați pe măsură ce fiecare măsurătoare arăta că vestigiul era și mai neobișnuit, în vreme ce interesul lui John creștea. Reacția lor părea să confirme atitudinea arheologilor, conform căreia scopul disciplinei lor era acela de a țese o pânză fără spărturi. Un obiect disparat, care avea legături incerte cu societatea miceniană, ar fi făcut prea puțin pentru a cimenta viziunea contemporană asupra acelor vremuri. Ar fi putut fi realizat de un maniac sau de un geniu izolat, sau, desigur, ar fi putut proveni din cu totul altă parte. Lui John i se părea că ei ar fi trebuit să se aștepte să găsească astfel de obiecte, însă ei considerau că pur și simplu avuseseră ghinion.

Recepția avu loc într-o clădire amplă de cărămizi, ascunsă pe o străduță umbrită aflată în apropiere de Harvard. Mozart se insinua în mulțime, emis de difuzoarele care înconjurau fiecare încăpere. Unul dintre posturile locale de radio avea o „Săptămână a Orgiei”, dedicând câte o zi întreagă unui muzician sau unui grup – Wagner, Beatles, Beethoven, Dylan – pentru a se asigura, după cum i se părea lui John, că orice ascultător sârguincios va fi definitiv saturat.

Atât de distrat fiind, a se aștepta ca o petrecere de la Harvard să-i ofere o conversație stimulatoare și originală ar fi fost, în mare, ca și cum ar fi sperat că ar putea citi cartea de telefon ca pe un roman. Claire migrase spre alte cercuri, lăsându-l singur, și John ajunse să fie prins într-o bisericuță de teoreticieni literari. Să simuleze un interes politicos era pentru el cea mai dificilă sarcină socială, în afară de aceea de a ține minte nume, așa că prefăcându-se că se duce să-și ia un alt pahar cu băutură căută și găsi niște matematicieni și fizicieni. Pe câțiva dintre aceștia îi cunoștea și nimeri într-o discuție despre una dintre direcțiile secundare ale studiului pe care-l făcea el, teoria cuantică a gravitației. La facultatea de la Harvard exista întotdeauna o atitudine arogantă, un sentiment că ITM era, după cum se scria într-un ghid publicat la începutul secolului, „Școala aceea profesională din josul râului”. Ca revanșă, oamenii de știință de la ITM vedeau Harvard-ul ca pe o școală bizară de științe umaniste care încerca să se joace de-a pasarea mingii. În vreme ce trecuse multă vreme de când un profesor de secol optsprezece insistase asupra dreptului său contractual de a-și paște vaca pe islazul Cambridge-ului, ținând-o însă în camera lui

de zi când era vreme urâtă, cei de la Harvard continuau să se imagineze ca fiind mai creativi, mai excentrici și mai distinși decât hamalii aspri și cenușii de la ITM. Tânjeau după ciudățeniile stilate. Sidney Coleman, un specialist faimos în fizica particulelor, avea un program atât de neobișnuit încât atunci când fusese rugat să predea un curs la ora 10 dimineața, legenda spune că el replicase: „Îmi pare rău, dar nu pot să rămân treaz la o oră așa de târzie.”

Sergio Zaninetti, un fizician teoretician de primă mână, împărtășea pe deplin teoria superiorității intrinseci a Harvard-ului, exprimând acest lucru nonverbal, prin ridicări italienești din umeri, prin ridicări arogante din sprâncene, prin strâmbarea buzelor sale pline, prin holbarea ochilor, trădând o uluire totală.

— Ai abandonat cercetarea pe care o făceai mai devreme asupra multiplicității? întrebă Zaninetti, nevenindu-i să creadă.

— Au început să mă intereseze unele probleme ale fizicii solidului, ecuațiile integrale simultane…

— Dar teza ta era *importantă*!

— Și asta este, spuse John pe un ton defensiv.

— Ar fi trebuit să rămâi la munca aceea pură și frumoasă, se pronunță Zaninetti, pufăind energic din țigările „Nazionale” care-i erau trimise tocmai din Italia.

Era un om scund, cu toracele ca un butoi. Smocuri mari de păr blond îi cădeau pe gulerul cămășii. Fața lui uscățivă și palidă, descrisă drept „fața de artist” într-o prezentare a lui Zaninetti apărută într-un Magazin Hightech, nu rămânea niciodată liniștită. Când John spuse că vrea să-și lărgească aria cunoștințelor, Zaninetti își strâmbă buzele cu exasperare și lătră:

— Un tânăr trebuie să se concentreze! Nu riști, nu câștigi!

Apoi, vreme de cinci minute, îi ținu lui John o predică despre datoria matematicienilor – iubitorii purității, ai idealului, ai eternului – de a-și folosi cei mai buni ani ai lor cu activități neinteresante. John ridică din umeri și suportă discursul emfatic și acuzator al lui Zaninetti. Era adevărat că matematica, precum muzica, era un joc al oamenilor tineri. Capacitatea de a te juca cu concepte abstracte, de a vedea în adâncimea unor lucruri care existau doar în adâncul minții se eroda rapid, lăsând în urmă doar un inventar de talente, dar puțin din energia scânteietoare care odată se declanșa fără niciun efort.

John știa asta, așa cum știa orice matematician, însă el avea și o neliniștită curiozitate în privința matematicii aplicate și, în ultima vreme, chiar în privința fizicii. În viața fiecărui savant tânăr vine o vreme când acesta are certitudinea absolută că nu e următorul Einstein, că probabil nu are să câștige premiul Nobel și nici măcar unul dintre premiile mai mărunte, că n-are să descopere noi adevăruri sau să dezvăluie un colț fundamental al universului. O dată cu acea revelație, și pentru a compensa efectele ei, vine și libertatea. Atunci știi că dacă îți vei urma intuiția, dacă vei lucra la ceea ce-ți place mai mult, nu te vei lipsi de marea ocazie de a face întreaga lume să își ciulească urechile pentru a asculta ce spui. Faza asta aparținea trecutului. Trecutului. John trecuse de ea cu ani în urmă, după ce, vreme de o săptămână, se îmbătase sistematic și total, iar acum începea să fie iritat de predica prietenească și arogantă a lui Zaninetti.

Dacă ar fi ripostat n-ar fi făcut decât să-l provoace și mai tare pe Zaninetti. În loc de asta, își întări accentul lui sudic și făcu câteva mici glume, bazându-se pe tonurile prelungi și rotunjite ale vocii lui pentru a detensiona situația. Era o manevră comodă printre oamenii aceia, care presupuneau inevitabil că posesorul unui asemenea accent era în mod sigur greu de cap. Se strecură să-și ia un pahar cu băutură și o întâlni pe Claire.

— Îți bați pitonii sociali mai sus?

— Te referi la el? E mai degrabă un mușuroi.

— Te-am văzut discutând cu el și mi-am zis că-i mai bine să mă țin la distanță, spuse ea.

Apoi, văzându-i privirea întrebătoare, îl lămuri:

— Acela e faimosul Zaninetti afemeiatul, nu?

— Pentru mine e doar obișnuitul vostru strălucit teoretician într-ale fizicii. Nu știam că reputația lui s-a extins până la UB și până-n domeniul arheologiei.

— Oh, e o minune. Anul trecut s-a jucat o piesă satirică, o parodie a examenelor finale. Una dintre întrebări a fost:

„Faimoasele cuvinte ale lui Thomas Hobbes[16]: «Imoral, brutal și scurt» descriu:

a) viața omului în natură;

b) pe Sergio Zaninetti;

c) un raport sexual cu Sergio Zaninetti.”

---

[16] Hobbes, Thomas – filosof englez (1588-1679) (N. tr.).

John memoră istoria pentru a o include într-o scrisoare adresată părinților lui și începu să se simtă ceva mai bine. Ceea ce el numea Instabilitatea Recepțiilor începuse deja să evolueze. Observase că zgomotul dintr-o încăpere creștea cu pătratul numărului de oameni aflați în ea, deoarece fiecare pereche zgomotoasă sosită îi obliga pe ceilalți să vorbească mai tare decât ei. Zgomotul se diminua numai când părăseai încăperea. John anticipă această mișcare și, refuzând invitația de a întâlni niște arheologi pe care i-o făcuse Claire, ieși pe balconul în care domnea gerul. Balconul dădea spre o stradă al cărei aspect de secol nouăsprezece era afectat doar de aglomerarea mașinilor parcate acolo.

Îi plăcea senzația aceasta de alunecare lesnicioasă în trecut. În Texas nu puteai simți așa ceva, și cu toate că Georgia fusese unul dintre cele treisprezece state originare, puține clădiri importante demonstrau acest lucru. Simți torentul vorbelor în spatele lui ca pe o forță care apăsa ușile de sticlă dinapoia lui. Gândul lui se întoarse din nou la vestigiu – care acum bântuia, ca o prezență reală, căzând rar în uitare – și atunci își dădu seama de suspiciunile care creșteau înlăuntrul său. Obiectul acela n-avea să se potrivească cu niciun chip în istoria Micenei, în afară de cazul în care măsurătorile lui Abe erau complet greșite. Incidentul cu câmpul magnetic subliniase o idee centrală: aceea că nu puteau presupune că vreo caracteristică a vestigiului era obișnuită. Trebuia să-l convingă pe Abe să verifice toate proprietățile fizice ale obiectului.

Ușa se deschise în spatele lui. Claire zise:

— Te-am văzut strecurându-te afară.

— Am vrut să mă gândesc, spuse el și se sprijini pe balustradă. Aici te poți îneca în Mozart.

— Am stat de vorbă cu un arheolog care face muncă de teren și care e în vizită la Harvard anul ăsta. M-a întrebat despre vestigiu.

— Da?

— Spune că a auzit despre el de la cineva de la Brown.

John se îndreptă.

— LeBailly a început să vorbească.

— Da.

Chipul ei era aspru, trădând nervozitate. Claire Numărul Unu.

— Cât va mai trece până când zvonurile vor ajunge la Hampton?

— Foarte, foarte puțin, spuse ea, zâmbind strâmb.

7

Dimineața următoare fu tensionată. Se pregătiră cu toții pentru furtuna care se apropia și lucrară cu rapiditate și cu seriozitate, pentru a face cât mai multe măsurători asupra cubului. John avea niște treburi de îndeplinit la birou, însă promisese să treacă pe acolo după amiază.

Claire, cu o ceașcă de cafea în mână, trăgea des din țigară, gândindu-se la strategiile pe care le-ar fi putut aplica în înfruntarea cu Hampton. Era de o importanță crucială modul în care avea să trateze acea dezvăluire inevitabilă a secretului. Rețeaua Vechilor Băieți încă mai funcționa în arheologie și, în ciuda progresului continuu pe care femeile îl făcuseră începând cu anii optzeci, ariile umanistice ale piramidei universitare erau notorii pentru lentoarea cu care acceptau schimbarea. Claire nu fusese niciodată foarte pricepută să trateze cu bărbații de stil vechi. Profesiunile aveau să fie egalitare numai atunci când femeile ca ea – comparativ sincere, puțin ursuze, nedoritoare (sau, admise ea cu tristețe, incapabile) să utilizeze strategii cu tentă sexuală pentru a avansa – aveau să poată urma o carieră fără a deveni nevrotice și mereu pregătite să se apere.

Cu trei ani în urmă, pe când avea douăzeci și cinci de ani, trecuse printr-o prelungită căutare a sufletului și își anulase, mai mult sau mai puțin, șansele de a duce o viață convențională. Nu avea, în mod sigur, o prea mare dorință de a avea copii, deși mai avea încă momente care puteau declanșa o criză de reflecție tristă sau chiar o depresie. Un cântec melancolic la radio sau o scrisoare sentimentală scrisă pe hârtie fină, primită de la un vechi prieten din Radcliffe care avea o căsnicie durabilă puteau a duce la așa ceva. Fir-ar să fie, lucrurile nu erau *corecte*...

Și mai ales nu era corect că, în loc să facă repetiții pentru confruntarea cu Hampton, se lăsa antrenată în reflecții confuze asupra propriei ei vieți. Renunță și, stingându-și țigara, se duse să-l ajute pe Abe.

Discutase cu el mai devreme, în acea dimineață, dezvăluindu-i că adusese vestigiul din Grecia fără aprobările cuvenite, dar el nu păru să se îngrijoreze. Spre surprinderea ei, Abe nu luă în seamă acele formalități, spunând că era vorba doar de hârțogărie, după care se întoarse la aparatele lui.

Abe se gândise la o nouă metodă pentru a explora interiorul cubului. Aceasta necesita o nouă sursă de raze gama pe care Abe să le proiecteze în interior prin scobitura de pe fața posterioară. Spera că o parte din radiație avea să fie absorbită de părțile dense ale miezului și că restul radiației avea să penetreze părțile mai puțin dense și avea să iasă prin conul de chihlimbar. Astfel ar fi putut detecta și realiza o imagine proiectată a interiorului cubului.

Metoda funcționă. Oricum, imaginea era pestriță și neclară. Înfățișa același pătrat pe care-l obținuseră și mai înainte, când realizaseră imaginea razelor gama emise. Se menținuse și punctul întunecat din centru. Asta însemna că sursa era densă, fapt care nu-i surprinse. Însă întrebarea care se punea era cât de densă era sursa. Abe căută să afle răspunsul mărind intensitatea razelor gama. Cu cât intensitatea era mai mare, cu atât razele penetrau mai bine.

Claire și Abe lucrară întreaga dimineață, Claire pur și simplu stând printre cablurile încâlcite și printre aparatele zumzăitoare și urmând instrucțiunile pe care le primea. Formațiunea în formă de pătrat devenea mai vagă pe măsură ce Abe sporea intensitatea razelor gama.

Trimiseră după mâncare la barul italian de la colțul dintre Albany Street și Cross Street. Abe crescu iar și iar intensitatea, până când atinse limita extremă a aparatului. Punctul central rămânea neschimbat.

— Vârâm înăuntru a naibii de multă energie, spuse Abe, clătinând din cap. Însă centrul continuă s-o absoarbă.

— Nu ne indică asta ce dimensiuni are? întrebă Claire.

— Ar fi făcut-o, desigur, dacă am fi avut un model geometric, spuse Abe. Vezi că mărimea punctului nu variază deloc? Un profil clar. Asta înseamnă că ceea ce vedem e o bară, cu capătul întors spre noi. După fluxul de raze gama pe care-l folosesc…

Începu să mâzgălească niște numere pe un bloc-notes.

— Dacă presupunem că-i confecționată din fier, să zicem, interveni Claire. Asta ar justifica acel câmp magnetic descoperit de John.

— Fier… bine…

Abe clătină din cap și verifică numerele pe care le scrisese.

Claire aștepta lângă ecranul pe care pata mică și albastră plutea pe fundalul unui cerc verde. Cercul reprezenta imaginea fascicolului de raze gama care veneau de dincolo de cub, prin scobitura din spate. Roca din care era format cubul, absorbind total emisia de raze gama, forma un câmp albastru care înconjura cercul verde.

Claire simți din nou stranietatea acestei combinații: un vestigiu antic analizat cu cea mai recentă tehnologie. Asemenea dispozitive mult evoluate față de cele pe care le prezentau încă la cursuri arheologii de modă veche, reprezentau acum sursa primară a schimbării în domeniu, fiind de fapt mult mai importante decât noile terorii ale șabloanelor imigrării în antichitate sau ale organizării sociale ale antichității. În Egipt, o rețea complexă de detectori acustici înregistrase ecourile undelor sonice și astfel se descoperiseră morminte aflate la o asemenea adâncime încât chiar și jefuitorii de morminte de peste un mileniu n-ar fi avut cum să le găsească. În China, un manuscris sfâșiat în bucăți fusese restaurat într-un singur week-end prin analiza pe calculator a miliardelor de combinații posibile, o treabă care mai demult ar fi putut reprezenta obiectul unei dizertații de cinci ani.

Abe clătină iarăși din cap.

— Ceva nu-i în regulă. De-aici rezultă că ar fi necesară o bară de fier mai lungă de doi metri. Asta-i…

— Imposibil, încheie Claire propoziția. Cubul însuși e mai mic decât atâta.

Abe oftă.

— Trebuie să verific din nou întregul echipament. Am greșit reglajele undeva.

— Poate centrul să fie un absorbant de raze gama mai bun decât fierul?

— Nu văd cum. Ar fi nevoie de ceva într-adevăr dens.

— Ca roca?

— Nu poți face o bară din rocă. S-ar rupe.

— Și ce-ar fi mai potrivit?

— Nimic plauzibil. Bara asta, sau orice ar fi, trebuie să fie de asemenea un emițător de raze gama. Îți amintești? O sursă atât de puternică încât nu pot zări niciun detaliu al petei aceleia micuțe.

— Și mai trebuie să explicăm și câmpul magnetic descoperit de John.

— Cu „bara” asta? întrebă Abe, râzând amar. Știau micenienii cum să facă o asemenea bară?

Claire clătină din cap.

— Mă îndoiesc.

— Atunci nu putem deduce nimic din ceea ce avem până în prezent. Trebuie să ajungem în interior.

Claire strânse dinții.

— Nu încă.

— Obiectul ăsta e... e *Imposibil*! Nu putem înțelege...

— Hei! strigă John cu o voce emoționată, apropiindu-se în goană de ei dinspre celălalt capăt al halei. Abe! Tocmai l-am văzut pe Hampton în biroul tău întrebând...

O zări pe Claire.

— Se pare că ai avut dreptate, spuse.

Claire își mușcă buzele și fu cuprinsă din nou de vechea senzație de scufundare, de coborâre într-un nor de anxietate mută și deprimată.

•

— Presupun, spuse Donald Hampton cu solemnitate, că înțelegeți cu toții gravitatea acestor lucruri.

Stătea în picioare, cu mâinile încleștate la spate, ca un judecător, studiind vestigiul. Costumul lui trois-pieces albastru, de lână, fusese udat de ploaia torențială care se prăvălise peste Boston ca un val de apă. Fața îi era roșie din cauza gerului de afară. Gâfâia, făcându-și nodul cravatei lui ecosez să iasă periodic în afară. Apăruse după doar câteva minute, privind mânios spre încâlceala de instrumente, detectori, senzori.

— Aceasta e o *incredibilă* încălcare a standardelor profesionale elementare. Poate că sunt în stare să înțeleg motivele doctorului Bishop și ale doctorului Sprangle, dar *dumneata*, Claire, un arheolog experimentat...!

John spuse încet:

— N-ați auzit însă cum s-a ajuns aici.

— N-am nevoie să cunosc fiecare detaliu, spuse Hampton, privind încruntat spre John. Profesorul Kontos a avut dreptate în privința dumneavoastră și e suficient să știu atâta. Și când *mă gândesc* cum ați înșelat comitetul de audiere, cum ați stat în fața noastră și ați mințit...

— N-am mințit deloc, spuse John cu o asprime subită. Nu-s eu de vină că n-ați pus întrebările potrivite.

Hampton pufni.

— Deci susțineți că furtul e îngăduit dacă nu e detectat?

— L-am recuperat de acolo de unde l-a ascuns Kontos, spuse John.

— Sunt sigur că profesorul Kontos n-a intenționat să facă nimic...

— L-a dosit într-o firidă pentru a împiedica să fie transportat la Atena împreună cu restul obiectelor, spuse John. Avea de gând să pretindă că a fost descoperirea lui.

— Fantastic, spuse Hampton ironic. Cum ar fi putut? Dumneavoastră și Claire aveați dovezi, fotografii.

— Numai deoarece Claire s-a întors să-și recupereze notițele, însemnările. De-abia când ne-am întors acolo, în mormânt, am descoperit ce încerca să facă Kontos.

— Pur și simplu nu cred o istorie atât de fantezistă, concepută *ad-hoc*. Dacă era adevărată, de ce nu ați dezvăluit-o în timpul audierii?

Claire spuse:

— Nu ați fi crezut-o.

Hampton privi spre Claire, apoi spre John și pe urmă spre Abe.

— Ar trebui să vă fie *tuturor rușine* pentru că ați pus la cale o asemenea înșelătorie. Imposibilitatea de a vă susține cazul nu face decât să vă sublinieze duplicitatea. Abe, mai ales tu ar trebui să știi că asta subminează tot ceea ce reprezintă programul nostru în comun.

— Eu am făcut cercetările. Nu m-am interesat de detaliile aducerii obiectului aici.

Hampton se înroși și mai tare.

— Ceea ce tu numești *detalii* se referă la furtul unui tezaur național al Greciei.

Abe spuse cu foarte mare calm:

— Din câte am auzit, au existat circumstanțe atenuante.

— Mă tem că nu înțelegi *nimic* din standardele internaționale privitoare la respectul față de trecutul unei națiuni, față de moștenirea ei…

— Sunt un om de știință, spuse Abe cu simplitate. Dacă trebuie să fac o cercetare, o fac. Donald acesta e un vestigiu fabulos.

Hampton pufni. Claire își dădu seama că Hampton, de când își făcuse apariția în hală, nici măcar nu privise cubul. Îl văzuse ca pe un pion într-un joc mai mare. Curiozitatea lui de arheolog se atrofiase.

— Pot să văd că e neobișnuit, declară Hampton. Un chihlimbar frumos, da. Frumos meșteșugit. Dar natura exactă a obiectului acesta e irelevantă; tratăm aici cu *principii.*

De când apăruse Hampton, Claire, în mod deliberat, nu scosese prea multe cuvinte. Acum murmură:

— Vreau o audiere pentru a-mi susține cazul.

Hampton chicoti sardonic.

— Oh, chiar de o audiere vei avea parte. Fii liniștită, domnișoară, fii liniștită. Între timp…

Se întoarse spre Abe.

— Vreau ca acest vestigiu să fie imediat pus sub protecția Universității din Boston. Îl vom pregăti pentru a-i fi expediat înapoi doctorului Kontos.

Abe zâmbi subțire.

— Nu înainte de a-mi termina treaba.

— Nu ai niciun drept…

— E o piesă care necesită un studiu amănunțit. A fost adusă aici de cineva de la propria voastră facultate.

— În mod ilegal!

— Părerea mea este că disputele voastre interne n-au nimic de-a face cu cooperarea dintre ITM și UB în domeniul fizicii arheologice. *Nimic.*

— Am să chem *poliția.*

Abe ridică din sprâncene.

— Ei, haide. Nu-și doresc ei să se amestece în așa ceva.

— Vom vedea.

— Ba nu vom vedea. Administrațiile noastre vor trebui să se lupte pentru a rezolva problema. Știi cât de mult durează așa ceva, domnule Donald.

Abe își vârî mâinile în buzunare și îl privi pe Hampton. Claire nu-l văzuse niciodată pe practicianul domol în această ipostază și înțelese dintr-o dată cum reușea el să-și conducă departamentul cu o ușurință atât de chibzuită. Pur și simplu nu putea fi intimidat, în special prin vociferări.

— Ești nerezonabil.

— Acest vestigiu are proprietăți care pur și simplu nu pot fi asociate cu ceea ce știm noi despre Micena, Donald. Pot să-ți arăt înregistrările razelor gama și o mulțime de alte date care pur și simplu strigă după explicații.

— Aștepți ca eu să contribui la asta cu estimările *mele*?

— Ne-am gândit că ai putea…

— Nu pot *să cred* că adopți această atitudine pentru a apăra o femeie care a mințit, a furat…

— O numiți pe ea mincinoasă? întrebă John amenințător.

Păși mai aproape de Hampton și își îndreptă umerii. Ochii lui Claire se căscară.

Hampton privi spre John cu vădită neîncredere.

— Mă *amenințî* pe mine?

John se întinse și împunse cu arătătorul nodul cravatei regulamentare a lui Hampton.

— Poți să fii sigur de asta.

— Așa ceva e incredibil.

Abe păși înainte.

— Donald, cred că ar fi mai bine să pleci. Administrația va rezolva această problemă.

Hampton păru că nu înțelege.

— Dar *greșești.* Ați luat un neprețuit…

— Pur și simplu *pleacă*, Donald.

Chipul lui Hampton se întunecă.

— Te înșeli dacă îți închipui că poți pur și simplu să te ascunzi în spatele universității tale. Activitățile nu se vor susține în fața unei anchete. Aceasta este o problemă internațională.

— Pleacă, Donald.

— Bine am să plec. Dar de îndată ce am să ajung în biroul meu am să le telefonez autorităților competente din Atena. În ultima vreme nu am reușit să dau de doctorul Kontos, dar știu că va fi terifiat. Și el va dispune de alte mijloace, mult mai drastice, vă asigur.

Hampton îi privi pe rând, de parcă ar fi vrut să le memoreze trăsăturile, după care se întoarse și plecă.

Claire se așeză. Transpira abundent sub costumul ei albastru și strâmt, și totuși simțea că fruntea ei este rece. Încercă să se gândească.

— S-a terminat, îi șopti John la ureche, după care se aplecă și o sărută pe obraz. Haide, nu-mi face asta, nu deveni iar Claire Numărul Unu.

Ea reuși să zâmbească strâmb.

— Eu... m-am gândit atât de mult la treaba asta, pentru ca acum s-o văd în sfârșit întâmplându-se...

— Știu.

— S-a purtat exact cum îmi imaginam și are să-i telefoneze lui Kontos...

— Uită-l. Abe s-a descurcat perfect.

Claire își ridică privirile. Cu chipul impasibil, Abe privea spre vestigiu. Ea spuse:

— Ai știut exact ce trebuie să faci.

Abe zâmbi.

— V-am ghicit acum două săptămâni. Știți, întotdeauna a existat ceva ciudat în felul în care vă purtați. De obicei, un vestigiu care vine de la UB e însoțit de un vraf de hârtii. Acesta n-a fost.

John spuse:

— Aveam doar actele de la vamă. N-aveam cum să avem documente pentru toate zilele în afară de duminică.

Abe ridică din umeri.

— Așa că mi-am pus la lucru sistemele defensive. Rețineți, completă, îngustându-și ochii, că am făcut asta numai datorită naturii neobișnuite a acestei descoperiri. Nu sunt de acord cu felul în care ați procedat pentru a obține vestigiul.

Claire, mută, dădu aprobator din cap. Undeva, în adâncul ei. O rafală de bucurie se lupta să izbucnească. Răul se petrecuse deja și, după toate cele ce se spuseseră, nu era prea rău. Claire Numărul Unu se înșelase.

— Va trebui să cheltui o grămadă din timpul tău pentru a te apăra împotriva lui, spuse Claire. Va face mare gălăgie.

— Nu mai înainte de a ne termina treaba, spuse Abe cu bucurie, arătând spre cub. Trebuie să sfredelim până în

interiorul lui chiar acum. E singurul mod în care putem afla răspunsuri la întrebările noastre.

O spusese cu atâta simplitate și naturalețe încât Claire nu își prezentă imediat contraargumentele. Și își dădu seama că Abe îi devansase cu o mutare, aranjând un compromis: protecția ITM în schimbul șansei de a pătrunde în miezul vestigiului. Oftă. Era ceva ce nu mai putea fi evitat.

8

Străpunseră cepul târziu după amiază. În inventarul departamentului de știința Metalelor exista un dispozitiv de găurire destul de bun și Claire propuse să fie folosit acesta. O variantă mai bună ar fi fost să apeleze la LeBailly de la Brown, care, în ciuda faptului că era o gură spartă, era cel mai bun specialist din regiune. Dar ar fi trecut ceva timp până când LeBailly ar fi sosit și, oricum, Claire respinse cu fermitate propunerea ca acesta să li se alăture, deoarece îl vedea ca pe un furnizor de vești al lui Hampton.

Abe avea o întâlnire pe care n-o putea amâna și voia să ajungă la administrația ITM înaintea lui Hampton. Cu destulă ezitare, îl lăsă pe John să se ocupe de operația de găurire, acesta reușind deja să-și însușească noțiunile de bază necesare. Abe lăsase instrucțiuni categorice să fie chemat de îndată ce tubul optic avea să scoată ceva la iveală.

John începu prin a face o gaură de patru milimetri, extrăgând un praf fin de rocă pentru analize ulterioare. Montajul permitea o ajustare lesnicioasă a adâncimii sau a unghiului de pătrundere și susținea burghiul într-un suport protejat împotriva vibrațiilor și prins într-un cadru solid de oțel. John lucra cu foarte mare grijă, evitând orice risc de contaminare cu radiații. Chiar și o gaură de patru milimetri ar fi fost suficientă pentru a încape prin ea tubul optic. Adăugând asta la mărire substanțială pe calculator a imaginii captate prin tubul optic, era foarte probabil să se obțină imagini foarte reușite ale interiorului. Tehnologia avansa an de an, iar la ITM se găsea cea mai bună tehnologie.

Cepul din spate era aparent confecționat din bazalt vulcanic. Acesta era un fapt curios, deoarece micenienii nu foloseau o asemenea rocă pentru lucrările lor în piatră. Cepul era făcut dintr-o singură bucată și se potrivea exact în gaura lui, de parcă

ar fi fost fixat cu pricepere pe o suprafață conică. Și totuși nu existau urme de daltă pe suprafața conului.

John împingea continuu burghiul zumzăitor tot mai adânc în gaură, asigurându-se că praful de rocă rezultat cădea în colectorul care avea să-l adune în vederea analizelor chimice. La fiecare înaintare cu o jumătate de centimetru, John oprea pentru a transfera praful într-o pungă de plastic. Era obositor să privești ceea ce făcea John și Claire nu se simțea foarte ocupată având doar de adunat pungile de plastic. Orele după amiezii aduseră în hală, prin ferestrele mari și murdare aflate undeva deasupra, umbre albastre care se extindeau lent. Burghiul pătrundea în rocă scoțând un scrâșnet ascuțit, neplăcut, care zgâria nervii lui Claire. Roca era dură, așa că burghiul înainta lent. John străpunsese o gaură de aproape șase centimetri și tocmai retrăgea burghiul pentru a-l schimba. Se opri, își înclină capul și ascultă.

— Auzi ceva?

— Nu. Se uzează burghiul?

John retrase burghiul complet.

— Ai auzit?

Claire se aplecă, apropiindu-și urechea de cub. Se auzea o notă mică, înaltă, asemănătoare cu sunetul făcut de un televizor căruia i-a fost închis sonorul.

— Ce-i asta?

John privi în jur.

— Să fie oare un zgomot produs de vreun aparat din laborator?

Claire se retrase și pe urmă se aplecă din nou spre cep.

— Nu, e mai puternic în apropierea găurii.

Cu precauție, John puse o bucată de hârtie în dreptul găurii pe care o sfredelise.

— Dumnezeule atotputernic!

— Ce e?

— Aspiră hârtia.

— Ce vrei să zici? Cum…

— Înăuntru e vid.

Ea rămase tăcută.

— Dă-mi voie, spuse apoi.

John îndepărtă hârtia și șuierul slab reveni.

— Trebuie… trebuie să fie vorba de un soi de buzunar deschis în calcar, spuse John în șoaptă. Ceva al naibii de neobișnuit.

— Nu știam că așa ceva e posibil în cazul calcarului. Vreau să spun că rocile formate prin solidificare formează în interior pungi de gaz și prin condensarea ulterioară se produce vid. Formațiile vulcanice, da, dar…

Claire simți o briză ușoară suflându-i prin păr și realiză subit că aceasta sufla înspre vestigiu, pătrunzând *înăuntrul* acestuia.

— Acoper-o! strigă ea.

John asigură dispozitivul de prindere al burghiului și apucă o bucată plată de aluminiu aflată în apropiere. O lipi pe latura cubului și o împinse până deasupra găurii. Murmurul scăzu în intensitate, însă nu încetă. Bucata de aluminiu nu se lipea perfect pe suprafața nu foarte netedă a cubului.

— Ce… ce naiba… murmură John.

— Nu-i vorba de o cavitate.

— Ar trebui să fie o *pompă* înăuntru ca să poată face așa ceva.

Se priviră unul pe altul, rămași fără grai. Fără nicio legătură cu ceea ce se întâmpla, Claire – a cărei minte fugea de acest nou fapt imposibil pe care tocmai îl descoperiseră – remarcă zgomotul făcut de o pompă de difuzie aflată într-un colț îndepărtat al laboratorului, zgomot care se combina cu plesnetele uniforme ale picăturilor de ploaie pe gemurile laboratorului. Încă o furtună se apropia. Lumina strălucitoare a unor fulgere proiectă în laborator imaginile fantomatice ale șiroaielor de apă care curgeau pe geamuri. Tunetul urlă ca un leu bătrân închis în cușcă.

— Așa ceva… e imposibil, spuse Claire.

— Dar există.

Țiuitul slab continua, neliniștind-o.

— Nu putem să astupăm gaura mai bine decât… Stai, știu. Vâră înăuntru tubul optic. De ce n-ai face-o?

John dădu aprobator din cap.

— Bineînțeles.

Claire îl ajută pe John să fixeze tubul subțire și argintiu în clemele dispozitivului de avans, care era atașat unui cadru pe care se aflau instrumente de citire optică, înghesuite în zona de lucru din apropierea feței cubului. Când John dădu deoparte bucata de aluminiu, țiuitul se accentuă, căpătând un ton aspru

și neregulat. Claire avu impresia că țiuitul se amplifică și umple laboratorul, ca un țipăt irațional și imposibil. John introduse rapid tubul optic, care fusese uns corespunzător cu un lubrifiant anorganic. Tubul astupă perfect gaura, făcând țiuitul să înceteze.

Tubul optic furniza o imagine cețoasă, în alb și albastru.

— E aceea o față a unui pătrat? întrebă John, arătând spre o pată.

— Stăpânește-ți imaginația. Eu nu văd decât pete, poate ceva mai clare înspre centru.

— Ar trebui să captăm lumina care pătrunde prin con. De ce imaginea e colorată în alb și albastru?

Claire privi spre aparatele electronice.

— Poate că nu-i bun reglajul culorilor. Însă vidul mă îngrijorează. Lucrul ăsta ar putea fi periculos. Aș vrea ca Abe… ah, da, hai să-l chemăm.

Abe sosi după o jumătate de oră, vizibil emoționat, însă nu găsi nimic în neregulă la reglajul culorilor. Refuză să creadă ceea ce-i povesteau până când John scoase afară tubul optic și zumzăitul misterios umplu din nou laboratorul.

Statură și priviră absenți la imaginea cețoasă de pe ecran, discutând cu glasuri șoptite ultima descoperire. Pur și simplu nu exista nicio cale de a explica prezența vidului înăuntrul unui vestigiu antic și Abe, cu oarecare reținere, puse problema unei contrafaceri deliberate. Ar fi fost oare posibil ca obiectul acela să fie pus acolo special pentru a deteriora relațiile stabilite între membrii expediției comune organizate de Grecia și de UB? Cine ar fi avut de câștigat din așa ceva? De ce să fi făcut ceva atât de complicat? Cum fusese realizat obiectul?

Nimeni nu credea în teoria contrafacerii. Dar nimeni nu avea o alta mai bună de avansat.

Situația părea stabilă. Orificiul era bine astupat. Abe dorea un răgaz pentru a-și revizui cu atenție rezultatele, iar John și Claire erau obosiți, epuizați de confruntarea cu Hampton și de această ultimă descoperire. Căzură de acord să se întâlnească foarte devreme în dimineața următoare.

Când Claire părăsi laboratorul observă că John era neobișnuit de tăcut. Alergară prin aerul vijelios spre mașina lui Claire, adăpostiți doar de umbrela galbenă a lui Claire, căci John uitase să și-o aducă pe a lui. John vorbi foarte puțin în timpul mesei pe

care o luară la un birt din apropiere și, mai târziu, când ea părăsi apartamentul lui, o sărută solemn și absent. Era clar că urmărea un șir de idei despre care refuza să discute.

•

În dimineața următoare Abe era murdar și avea pe chip o expresie morocănoasă. Lucrase aproape toată noaptea și nu găsise nicio eroare. Măsurătorile dădeau rezultate valide.

Existau totuși unele tendințe curioase. Fluxul de raze gama crescuse până la o valoare periculoasă.

— S-ar părea că o mare parte a radiațiilor emise de miez erau absorbite de cep, murmură slab Abe. Acum putem avea o imagine mai clară. E aceeași: un pătrat cu centrul mai clar.

Claire atinse ecranul, pe care liniile alb-albastre formau un pătrat.

— Asta e imaginea dată de razele gama?

Abe clătină din cap.

— Asta e imaginea furnizată de tubul optic. S-a clarificat treptat în timpul nopții.

— Înseamnă că furnizează aceeași imagine ca și razele gama!

— Adevărat.

— Rezultatele se verifică.

— Da, spuse John, avem de-a face cu o sursă intensă.

Abe spuse:

— Ceva lat de doar doi centimetri să emită un asemenea flux de raze gama… E incredibil.

Claire avu impresia că Abe își pierduse elanul, că era năucit de acele fapte inexplicabile. Însă își puse în vedere că nici ea însăși nu se simțea prea diferit. Pur și simplu dormise mai mult decât el, atâta tot.

Abe spuse:

— Pentru ca un pumn de izotopi radioactivi să facă așa ceva, ar…

— Nu izotopi, spuse John.

Se ridică de pe scaunul pe care șezuse și se întinse. Claire îi zări cearcănele din jurul ochilor și își dădu seama că și el stătuse treaz o bună parte din noapte.

— Nu-i deloc o „anomalie radioactivă”. Cred că e vorba de o structură formată din materie foarte caldă și foarte densă.

— Caldă? întrebă Claire.

— Asta explică emisia de raze X și gama. Acolo, înăuntrul, există ceva mai cald decât suprafața soarelui.

Abe îl privi neîncrezător.

— Nu se poate. Ar topi roca.

— Nu știu, zise John cu chibzuință, însă radiația nu e suficientă pentru a încălzi prea mult cubul. Am calculat asta noaptea trecută. Și noi nu putem simți temperatura ridicată pentru că suntem izolați față de centru.

Claire era nedumerită.

— Cum? Ne desparte de el o distanță de numai câteva picioare.

John își desfăcu brațele.

— Între noi și sursă e un vid puternic. De aceea a fost aspirat aerul când am deschis cepul.

Păstrară tăcerea pentru o vreme. Claire nu putea găsi nicio obiecție, în afară de aceea devenită deja familiară, și anume că ideea era imposibilă, absurdă.

— Dar… începu ea ezitant, ceva îngropat într-un vestigiu micenian, într-un mormânt…

— Aceasta-i adevărata problemă, presupun. Nimeni nu știe cum să construiască acel *ceva* care se află înăuntru. Nimeni.

Abe strâmbă din buze.

— Sugerezi să rezolvăm dificultățile atribuind realizarea acestui obiect… cui? Lasă-mă să ghicesc. Vizitatori din spațiul extraterestru, nu-i așa?

Claire spuse disprețuitoare:

— Aberații ca acelea ale lui Von Däniken? Haide, John, noi…

John zâmbi.

— Da, m-am gândit și la asta. Nu-i o idee absolut nebunească, dar nu cred în ea. Doar pentru că nu putem explica proprietățile obiectului nu înseamnă că acesta e un gunoi aruncat la marginea drumului de o supercreatură aflată în trecere.

Abe spuse cu incisivitate:

— Atunci ce e?

— Trebuie să renunțăm total la ideea că avem de-a face cu un vestigiu. Oameni buni asta deja nu mai e arheologie. E fizică.

Claire era nedumerită.

— N-am auzit niciodată de fizică de genul *ăsta.*

John surâse, obosit dar ciudat de vesel. Ochii îi străluceau, mâinile i se încleștau și i se descleștau energic.

— Nici eu. Dar pot face unele presupuneri. Cred că ceea ce avem aici e o singularitate.

PARTEA a V-a

1

Cea mai importantă lecție a fizicii einsteiniene spunea că spațiul poate fi patologic.

înainte de Einstein, lumea fusese un loc plin de bile de biliard, de traiectorii prezise fără greșeală și de certitudini serene. Niciun fizician nu-și poate aminti, fără a se înfioara, momentul în care a părăsit aridul peisaj newtonian pentru a pătrunde într-o lume ca a lui Lewis Carroll[17], în care timpul era a patra dimensiune, spațiul era nestatornic curbat și martorii cinstiți puteau să se contrazică fără grijă asupra *unde* și *când* s-a întâmplat *ce*. Einstein legase spațiul de materia conținută în acesta, redându-i fizicii profunzimea și misterul pe care ea le pierduse.

Făcându-și din univers un partener în construcția propriei geometrii a acestuia, Einstein admise posibilitatea că universul ar putea conține gropi, capcane, locuri bizare. De îndată ce a arătat că materia putea curba continuumul spațio-temporal, s-a evidențiat posibilitatea ca această curbură să fie nelimitată, nedefinită. O particulă care ar trece printr-o asemenea regiune spațio-temporală ar ajunge la un punct dincolo de care n-ar mai putea trece, la un loc în care propria sa existență ar înceta, la o singularitate.

Claire întrebă:

— Bine, dar singularitate e un sinonim pentru gaură neagră, nu?

— Aproape, replică John. Pot exista și alte forme de singularitate, dar gaura neagră e cea mai cunoscută dintre ele.

— Dar găurile negre sunt *stele*. Sau au fost.

— Corect. Cred că aici avem ceva care *seamănă* doar cu o gaură neagră, dar nu e identic cu aceasta.

— Emite radiație. Găurile negre nu emit. De-asta și sunt negre.

---

[17] Lewis Carroll (1823-1898) – scriitor și matematician englez, autorul cărții „Alice în țara minunilor” și „Dincolo de oglindă” (N. tr.).

— Nu-i chiar așa. O gaură neagră atrage materia, care cade în ea urmând un fel de traiectorie spirală. Să presupunem că în jurul găurii negre orbitează un nor de praf sau ceva de genul ăsta. Uite, am să-l schițez. O parte a prafului e atrasă mai aproape. Astfel se creează un disc care se rotește din ce în ce mai rapid. Norul de praf e aplatizat sub formă de disc prin simpla acțiune a forțelor de frecare. Așa ajunge să piardă o parte din energie și să cadă și mai departe spre interior. În apropierea găurii, materia devine foarte densă, iar între stelele din interiorul discului și praful din disc frecarea crește și mai mult. Așa că, din cauza sporirii frecării, se produce și mai multă căldură. Chiar înainte ca gaura să înghită discul de praf, acea materie încălzită emite raze calorice și raze X și așa mai departe.

— Deci găurile negre nu sunt negre, spuse Claire cu îndoială în glas.

— Nu, dacă au în vecinătate materie pe care s-o înghită. Cea mai bună dovadă o avem în centrele galaxiilor, unde se găsesc o grămadă de stele care să fie absorbite. Acolo se-ntâmplă cam ce poți vedea în schița asta. Niște găuri negre cu adevărat uriașe înfulecă stelele, emițând o grămadă de radiații. Sunt spectaculos de strălucitoare. Probabil astfel apar quasarii.

Claire se încruntă. John o văzuse luptându-se cu pornirea de a da glas unei idei bizare.

— Bine, nu știu nimic despre quasari. Dar lucrul ăsta pe care-l avem noi e *mic.*

— Corect. Totuși mărimea unei găuri negre nu e limitată. Găurile negre pot fi mici. Cele mici nu durează mult, dar poți forma una pe care s-o plasezi în apropiere, ca să încerce cu râvnă să înghită ce se află în jurul ei.

— Și asta-i ceea ce există în interiorul cubului?

— S-ar putea. Cum altfel ai putea explica radiația?

Claire făcu o grimasă, neplăcându-i deloc concluzia.

— Dar e… o *nebunie.*

— Da’ sigur, spuse John, amuzat.

•

Abe le ascultă conversația cu o vădită neîncredere. Aveau, cu toții, și alte obligații și ziua era pe sfârșite, așa că John plecă, mulțumit că în sfârșit își lansase bomba. Ceea ce nu le spuse celorlalți era că toate cunoștințele lui despre fizica găurilor

negre erau puțin cam „ruginite” și că avea nevoie de timp pentru a citi câte ceva în domeniul respectiv.

Lucră de-a lungul întregii nopți care urmă și în dimineața următoare apăru în laborator cu o ținută neglijentă și cu ochii roșii.

— Ce vrei să măsori? întrebă Abe strâmbându-se și neîncercând să-și disimuleze disprețul.

— Gravitația locală. Există aparatură...?

Trebuiau să ia gravimetrul de la grupul de geologie care-și avea sediul în cealaltă parte a campusului. Gravimetrul era folosit pentru a se studia golurile și deplasările de mase, în vederea căutării posibilelor depozite de petrol. Ingineria petrolieră își dezvoltase tehnica în mod extensiv, așa încât John reuși să facă de unul singur cea mai mare parte a muncii necesare. Abe nu era interesat să-și cheltuie timpul cu o treabă bazată pe o simplă speculație și care era puțin probabil să dea rezultate și se îndeletnicea cu mânuirea propriilor lui aparate. Nu avea nicio explicație pentru ceea ce se afla în interiorul cubului, însă respinsese sugestia lui John ca pe o halucinație de opioman. Noțiunea de anomalie radioactivă încă îl atrăgea, însă pentru moment prefera să ignore vidul înaintat. John recunoscu șablonul. Abe fusese confruntat dintr-o dată cu prea multe fapte bizare. Avea nevoie de un răgaz pentru a le digera.

Dispozitivul pe care John îl manevra prin laborator era o chestie fusiformă compusă din tije și bobine și era capabil să măsoare deviațiile accelerației gravitaționale atât sub raportul intensității cât și sub raportul direcției, cu o precizie de o milionime. Lent în mișcări din cauza nopții nedormite, însă perseverent, John mânuia încet aparatul. Primul rezultat important îl obținură abia după prânz.

Exista o mică deviere înspre cub, la o distanță de cinci metri. Mai aproape, devierea creștea rapid. Claire nu putu să împingă capătul butucănos al detectorului la o distanță mai mică de doi centimetri de cub, din cauza unui balansier lung atașat la cadru. Acolo efectul devenea enorm. Aproape unu la sută din atracția gravitațională.

Claire spuse:

— Asta explică de ce te simți oarecum ciudat când îți treci mâinile peste suprafață.

— Da... Am remarcat treaba asta.

John privea atent la cadranul gravimetrului. Mutase gravimetrul pe fața opusă a cubului.

— Ce nu-i în regulă?

— Aparatul ăsta. Aici indică altceva.

— Vrei să zici că accelerația e diferită în partea aceea?

— Așa se pare. Intensitatea ei e redusă cam la jumătate.

— Am crezut că forța gravitațională e aceeași în toate direcțiile.

— Da. Simetrică sferic, așa-i zicem noi.

— Și gravitația dată de cub nu-i așa?

— Aparent nu. Și e atât de puternică…

— Doar un procent din cea a Pământului. Nu-i așa de mult.

— Pentru a schimba fie și cu un procent gravitația locală ai avea nevoie… Ia să vedem.

Stătea lângă gravimetrul tubular, atent să nu atingă brațele care se balansau. Începu să facă un calcul mental.

— Ai avea nevoie de o *milă* cubică de rocă, doar atât.

— Ideea ta… despre singularitate…

— Un întreg munte afurisit! Ceea ce e foarte aproape de masa de care ar avea nevoie o gaură neagră pentru a supraviețui de la începutul universului.

— Crezi că una dintre ele ar putea fi aceasta?

John clătină din cap.

— Unde e masa? Cât a unui întreg munte! La greutatea aia, ar cădea prin podea.

— Ai cântărit din nou cubul?

— Mda. Presupunând că înăuntru e o gaură destul de mare, atunci singularitatea cântărește o sută sau două de pfunzi.

John rămase tăcut pentru un moment, cuprins de gânduri. Claire întrebă imediat:

— Vrei să mai masori și altceva?

— Cum? Ah, da. Vreau să aflu cum arată accelerația asta din diverse unghiuri. Să-i trasez o hartă tridimensională.

— Am să mut…

Claire începu să miște gravimetrul printre grămezile de aparate electronice.

— Claire?

Ea își ridică privirile, mușcându-și buzele din cauza concentrării, transpirând. O șuviță de păr îi căzuse peste ochi. John zâmbi și spuse:

— Dacă o chestie e trăsnită nu înseamnă că e și greșită.

2

Bătălia dintre administrația de la UB și ITM fu scurtă, înverșunată și condusă la cele mai înalte niveluri. UB nu-și pierduse deloc incisivitatea în confruntarea pe care o avusese în zilele de glorie ale președintelui Silber, iar ITM își proteja, prin reflex, propria incisivitate. Președintele de la ITM veni în laborator și cercetă vestigiul. Abe descrise în ce fel proprietățile acestuia nu erau în concordanță cu originile lui. Claire și John erau prezenți, însă – urmând sfatul lui Abe – încercau să nu iasă prea mult în evidență. Feluriți decani și alte oficialități intrară în scenă, luând parte la o mișcare de obstrucționare organizată de Abe, care făcuse apel la toți cei care-i erau îndatorați.

Abe pleda că vestigiul încetase să mai fie exclusiv o piesă arheologică și că acum era în primul rând interesant pentru caracteristicile lui fizice. Îi spuse președintelui că obiectul prezenta o anomalie radioactivă, o concentrație neobișnuită care sfida orice analiză.

Ceea ce era adevărat, dar nu foarte la îndemână. Abe susținu că apariția anomaliei era în mod sigur accidentală. Facilitățile necesare pentru studiul ei erau mult mai potrivite la ITM decât la UB. Președintelui îi displăcea impresia că reținea cu aroganță un obiect ce aparținea unei instituții surori, însă înțelese problemele științifice implicate și căzu de acord să propună aprobarea unei scurte perioade de studiu al obiectului, după care acesta urma să fie înapoiat celor de la UB și ulterior expediat înapoi în Grecia.

Îi comunică aceasta lui Hampton și celorlalte oficialități de la UB. Căzură cu toții de acord că problema era extrem de stânjenitoare și că nu se reflecta prea favorabil asupra nici uneia dintre universități. Pentru Claire se prevesteau consecințe destul de teribile, însă aceasta era o problemă care putea fi rezolvată când vestigiul avea să fie în siguranță în Grecia. Era indicat să se realizeze o înțelegere tacită asupra trecerii acestei chestiuni sub tăcere până când aveau să fie soluționate niște probleme mai delicate.

Până în dimineața următoare evoluția evenimentelor se opri în acel punct.

Claire intră în biroul lui John fără să bată la ușă. John rămăsese în urmă cu ceea ce avea de făcut pentru catedra de metalurgie și tocmai se străduia să găsească o soluție pentru o problemă a valorii limită deosebit de dificilă, care necesita pentru rezolvare ecuații integrale încâlcite. Dacă până la sfârșitul săptămânii avea să poată prezenta niște rezultate concrete, urma să-și justifice prin ele ocuparea restului timpului său cu problema singularității, care cerea o muncă minuțioasă.

— Uită-te la asta! spuse Claire cu asprime, de parcă John era de vină pentru cine știe ce informație pe care ea o citise în exemplarul bostonian din „*Globe*” pe care i-l trântise pe birou.

— Se prevestește vreme rea? întrebă John cu calm.

Era o glumă obișnuită între ei. Pentru el, întotdeauna se prevesteau vremuri groaznice.

— Hampton s-a adresat presei.

— Ce? Dar Abe a spus…

— Înțelegere tacită, ai?

— Nemernicul!

— Chiar așa.

Articolul din „*Globe*” conținea un interviu cu Hampton, care aparent îi fusese luat înainte de realizarea acordului între cele două universități. Hampton descria vestigiul ca pe „o relicvă prețioasă a unor vremuri neclare, pierdute în negura antichității” și deplângea „contribuția pe care cei de la ITM considerau că e potrivit s-o aibă la furtul unui obiect neprețuit din țara lui de origine.” Sugera că fusese ideea exclusivă a celor de la ITM și că Claire – care era menționată o singură dată – fusese ademenită să ia parte la așa ceva de „cineva de acolo, lucrând cu un postdoctorand, un anume doctor Bishop.” Hampton spunea că guvernul grec avea să fie cu siguranță ofensat și că el unul n-avea să fie surprins dacă problema avea să genereze „evenimente la nivel diplomatic, mai ales dacă se avea în vedere chestiunea în curs privitoare la Muzeul Britanic și la restul pieselor de marmură ale lui Elgin.”

John ridică o sprânceană.

— Pierdute în negură? Prețios tip, nu-i așa?

Claire spuse cu hotărâre:

— Ar putea afecta acordul.

Își aprinse o țigară și azvârli chibritul afară pe fereastră.

— Probabil că Abe are s-o poată drege.

— Nu-ți dai seama? pufni Claire, furioasă. Hampton a dat interviul înainte de realizarea acordului și pe urmă n-a putut să-l oprească să fie publicat. Gândește-te câte altele ar fi putut să mai facă.

John se încruntase. Claire o lăsase mai ușor cu fumatul doar cu o săptămână în urmă, însă țigara maronie cu filtru auriu nu părea a fi tocmai o achiziție întâmplătoare. Probabil mai avea dosite asemenea țigări pe undeva. Costumul ei acva-marin boțit dovedea că se grăbise, la fel și răsuflarea ei precipitată.

— Cum ai ajuns până aici?

— Pe jos. Eram foarte furioasă!

Să mergi pe jos, prin frig, cale de două mile, nu prea era în stilul lui Claire.

— Eu totuși cred că Abe și președintele au să poată rezolva…

— Dar nu-ți dai seama? Probabil că Hampton i-a telefonat lui Kontos și i-a spus totul mai înainte de realizarea acordului.

— Asta vrea să spună toată vorbăria aia despre nivelul diplomatic?

— Cred că da.

— Efecte secundare.

— Ce?

— Am știut că vor apare efecte secundare de îndată ce vom face cunoscută problema. Abe a trebuit să acționeze prin intermediul decanului, ceea ce înseamnă, clar de tot, că alții aveau să intre pe fir.

Îi povesti că o duzină de membri ai facultății trecuseră pe la laborator, în afară de alte persoane care vroiau să afle mai multe despre anomalie. Mai rău chiar, vestea ajunse și la Harvard și Sergio Zaninetti păruse să fie interesat.

— Și asta-i rău? întrebă Claire, nedumerită.

— Ei bine, cred că nu atât de rău ca o înțepătură în față cu o vergea ascuțită.

John era divizat între două viziuni asupra științei. Pe de-o parte, răspândirea ideilor și a rezultatelor genera o productivitate sporită și o inter-fertilizare. Matematica și fizica în special se revigorau reciproc. Și nicăieri nu era mai adevărat acest lucru ca în teoria gravitației. Cele mai multe dintre rezultatele majore ale ultimelor decenii fuseseră obținute de oameni care aveau la bază o pregătire de matematicieni.

Acestui model ideal al felului în care funcționa știința i se opunea simplul interes propriu. John cunoștea mult din geometria diferențială a multiplicităților[18] și alte tehnici similare, însă nu avea acea siguranță în abordarea lor pe care o avea un teoretician ca Zaninetti. Cu cât avea la dispoziție mai mult timp pentru a lucra de unul singur, cu atât era mai bine.

— Ei bine, comparând o critică aspră adusă în „*Globe*” cu probabilitatea ca eu să-mi pierd slujba, nu crezi că această rivalitate e mai puțin importantă?

— Ba da, spuse John, simțind că în el se cutremură ceva.

•

Mama lui Claire n-avea nicio reținere. Căzuseră de acord în urmă cu o săptămână să ia masa împreună în acea seară așa că, în ciuda eforturilor lui John de a se eschiva, îi făcură doamnei Anderson o vizită la locuința ei de la numărul 242 de pe Commonwealth Avenue. Era o casă orășenească nu prea masivă, construită din gresie, având bovindouri largi care aruncau luciri portocalii afară, printre șiroaiele vijelioase ale ploii.

— Brr!

În timp ce se apropiau de casă, luptând împotriva vântului, dinții lui John dârdâiau.

— Stropii ăștia abia dacă au un grad peste punctul de înghețare, spuse el.

— Ah, voi, tipii ăștia sensibili din sud, pur și simplu nu știți să apreciați schimbarea subtilă a anotimpurilor.

Doamna Anderson închise repede ușa de la intrare în urma lor și-i conduse prin mica anticameră în care se afla cuierul pentru haine. Era o femeie mică, zâmbitoare, îmbrăcată îngrijit însă cam demodat, purtând o mulțime de bijuterii vechi care trebuiau să fi fost scumpe chiar și atunci când erau noi. Vorbea cu un accent mai pronunțat decât cel al lui Claire, care lui John îi suna vag englezesc, însă folosind multe consoane plate, ca în New Hampshire.

— Sper că puteți *supraviețui* într-o asemenea vreme, domnule Bishop, spuse ea. Poate că vreți un, ah… întăritor?

Și nu era vorba de așteptatul sherry, ci de un coniac tare, care te încălzea pe dinăuntru. Cel puțin doamna Anderson era

---

[18] Multiplicitate = un spațiu topologic care este înrudit într-un mod special cu spațiul euclidian (matem.) (N. tr.).

realistă în privința climei. De la barul de lemn mic și bogat ornamentat, doamna Anderson îi conduse pe sub o intrare cu bolta zigzagată într-o cameră de zi spațioasă, cu tavanul din bârne groase din lemn și cu podeaua acoperită de covoare. Clavecinul lui Vivaldi suna blând în două difuzoare prinse pe perete. Antichitățile se aflau peste tot, iar scaunele își mărturiseau toate vârsta prin faptul că erau puțin cam mici pentru dimensiunile lui John.

Doamna Anderson era jovială, aproape frivolă. Fața ei era dominată de un calm compus cu grijă, iar pielea ei ridată părea străbătută de lungi cărări ce se întâlneau prin aer. Amintindu-și vechiul adagiu care spunea că mama unei femei e un bun ghid care să-ți arate cum va arăta acea femeie când va îmbătrâni, John observă că doamna Anderson vădea o vigoare plăcută, tonusul ei muscular dând mișcărilor ei elasticitate. Pe urmă John se rușină că era atât de rece și de analitic, și totuși, poate că așa era cinstit; deduse că și ea îl privea ca pe – cuvântul părea potrivit aici, în Boston – un pețitor.

— Vii din Atlanta, domnule Bishop?

— John. Nu, din Atena, din Georgia. E oraș de dimensiuni mijlocii.

— Și cum ai ajuns să te muți la Boston?

Spusese totul cu grație, însă sub pomeții înalți gura ei îi trăda concentrarea și încercarea de a-l judeca. John își prezentă biografia. Interes timpuriu pentru matematică. Hotărârea de a evita să meargă la Institutul Tehnologic din Georgia, în ciuda voinței tatălui său, care era inginer. Bursă la Rice, în Houston. Nu, nu lucrase la programul spațial. Absolvise și continuase studiile, luându-și neîntârziat doctoratul, tot la Rice. Interes timpuriu în geometria combinatorie, cu aplicații ulterioare în fizica particulelor. Un an scurt la Berkeley. În prezent, postdoctorand la ITM, ocupându-se de unele probleme interesante ale valorilor limită. Menționase și această ultimă parte pentru a preveni întrebările uzuale. Nimic nu-i oprea mai eficient pe oameni decât un jargon indescifrabil.

— Vai, dar e cât se poate de impresionant, spuse doamna Anderson cu căldură.

John știa că nu îi oferise ceea ce vroia ea, adică un sentiment cald față de familia în care se născuse, însă realmente nu știa cum s-o facă. Ar fi putut să-i povestească despre o ramură a

familiei, care locuia încă în clasicele case vechi din Charleston. Acolo existau pajiști imaculate și statui vechi de secole ale unor băieți negri ale căror fețe erau acum vopsite cu o egalitaristă culoare albă, însă ale căror mâini, prin omisiune, rămăseseră negre. Sau ar fi putut la fel de îndreptățit să amintească despre rudele lui din partea mamei, care, atunci când lucrau la câmp și erau răcite, își suflau nasul prinzându-și nările cu degetele și apoi dându-le brusc drumul și expirând puternic aerul pe nas. Hotărî să treacă cu vederea aceasta ultimă pată de culoare locală.

La cină avură friptură, dovlecei, orez și un Bordeaux acceptabil. O masă neremarcabilă, dar absolut bostoniană. Se vorbi mult despre unchiul Alex și despre proprietatea din New Hampshire. Abia la desert, în timp ce gustau o delicioasă prăjitură, doamna Anderson spuse:

— M-am gândit că articolul din „*Globe*” e regretabil.

Și privi spre el, așteptând.

— Poate că profesorul Hampton și-a cam depășit atribuțiile, spuse el cu diplomație.

— Totuși, să dezvăluie asemenea lucruri în *presă*...

— Cum se zice prin părțile de unde vin eu, mă îndoiesc că Hampton știe să deosebească tărâțele de făină.

Doamna Anderson se încruntă și-l privi cu suspiciune.

— Ei bine, sper că numele lui Claire va fi omis de-acum încolo din chestiunea asta.

— Cu siguranță am să mă străduiesc să fie așa, spuse el cu căldură.

— Mamă, nu trebuie să ai dumneata grijă de mine.

— Nu făceam decât *să mă interesez.*

— John nu e responsabil pentru mine.

— Solicitam doar o altă *opinie*, draga mea.

Îi aruncă fiicei sale o privire severă.

— Am să mă ocup de Hampton în felul meu.

John ridică mirat o sprânceană, știind că în realitate Claire nu avea niciun plan.

— Și toate aste pentru o bucată de piatră luată din *mormântul* cuiva. Pare un lucru prea minor pentru a implica *public* numele nostru.

Claire dădu aprobativ din cap, cu o aparentă înțelegere, dar nu spuse nimic. Era clar că pentru doamna Anderson a fi

menționat în „*Globe*” *era* la fel de rușinos ca a fi inclus printre cei pe care poliția îi prezenta în fața martorilor în vederea identificării infractorilor.

Se trecu la momentul coniacului și al țigărilor. Doar Claire fumă. Doamna Andersen formulă opinii despre Simfonia Bostoniană și despre actualul președinte, niciuna dintre ele în întregime favorabilă. Veștile despre retragerea Greciei din NATO, despre expulzarea diverșilor diplomați din Atena sub acuzația de spionaj și despre misterioasele manevre navale ale turcilor îi smulseră doamnei Anderson o încruntare și apoi dispărură din discuție. John juca un joc al limitării pagubelor, neluând nicio poziție până când nu ghicea poziția doamnei Anderson. Această strategie se dovedi victorioasă, dar istovitoare.

Când plecară, ploaia încetase deja și drumul în jos spre Commonwealth le era luminat de luminile farurilor, care se reflectau pe fiecare suprafață udă. Insula de verdeață care împărțea în două Commonwealth-ul era mohorâtă, copacii fiind desfrunziți, iar tufișurile reduse la niște mănunchiuri de crenguțe negre. Un polițist, reușind totuși să fie ferm și manierat, lua la rost un vagabond care, acoperit cu o folie de plastic, se culcase pe una dintre bănci.

— A făcut o mulțime de sondaje, spuse John pe un ton neutru.

— Ah, așa e ea.

— N-am știut că o să trebuiască să formulez o *opinie*.

Claire râse.

— Îmi pare rău.

— Cred că i-ar plăcea să nu prea apari pe primele pagini.

Claire făcu o grimasă tristă.

— O atitudine tipic bostoniană. Există în Faulkner[19] un citat referitor la scris, dar se poate aplica și aici. El spunea că „o odă despre o urnă grecească valorează mai mult decât oricâte doamne bătrâne.”

— Mda. Deci, arheologic vorbind, imaginează-ți cât valorează urna însăși.

— Exact.

---

[19] Faulkner, William – romancier american (1897-1962) (N. tr.).

3

Sergio Zaninetti spuse:

— *Dio mio*![20] Ești sigur?

John sosise tocmai când vizita în laborator a lui Sergio lua sfârșit. Era evident că Abe fusese fermecat de faimosul teoretician.

— Am verificat de mai multe ori, spuse Abe pe un ton amabil, cu o mândrie mută.

— Dar are o supremă importanță!

— În acest fel înaintăm încet și cu grijă, spuse Abe.

Îl observară amândoi pe John, care-și croia drum printre cablurile care acum șerpuiau peste tot pe podeaua halei laboratorului. Sergio îi strânse mâna lui John și-l salută cu multă efuziune.

— În noaptea trecută nu mi-ai spus că ai un lucru ca ăsta.

— Ei bine, e un fel de mare mister, spuse John nepăsător.

— *In toto*[21], un mister uluitor. Poate că nu știi ce e, dar această pată din centru… Poți să mi-o arăți încă o dată, Abraham?

Bucuros, Abe răsuci câteva comutatoare și, într-o clipă, obținu imaginea optică pe cel mai mare dintre ecrane.

— Peste noapte a devenit puțin mai clară.

John studiase imaginea, comparând-o cu aceea pe care o păstrase în memorie. Pătratul era puțin mai clar și existau niște urme subțirele care porneau spre interior dinspre margini. Urme pestrițe și zgrunțuroase lăsate de lumină, probabil de-a lungul diagonalelor.

— Pata aia de intensitate ridicată din centru, spuse Zaninetti. Zici că nu poți s-o descompui?

— E mai mică de un milimetru. Doar atâta pot să-ți spun.

— Chiar dacă folosești razele gama?

— Da. În condițiile date pur și simplu nu pot obține o descompunere mai bună.

— Radiații dure, optice, ca acestea…

Zaninetti făcu gesturi largi înspre cub, care era aproape îngropat sub detectori.

— E greu de imaginat, continuă el.

---

[20] Dio mio! – Dumnezeule! (În limba italiană în text) (N. tr.).

[21] In toto – în ansamblu (În limba latină în text) (N. tr.).

— Nu-i nevoie să ne imaginăm, spuse John. E deja realitate.

Un rapid fulger portocaliu irupse în colțul superior din dreapta ecranului. Se stinse într-o clipită.

— Ah! Ce e? întrebă Zaninetti.

— O rază gama scăzând în intensitate în interiorul tubului optic, spuse Abe. Lasă în urmă un șir de fotoni cu energie scăzută când unii dintre atomii ionizați se recombină.

John spuse:

— Nu-mi amintesc să mai fi văzut așa ceva până acum.

Abe ridică din umeri.

— Se repetă la fiecare câteva ore. Cred că fluxul de raze gama sporește puțin.

Zaninetti privi spre locul în care tubul optic pătrundea în cub, loc care acum era înconjurat de un guler care ținea presat înăuntru un inel O. Se întoarse spre John.

— Cred că ideea ta s-ar putea să fie corectă.

— Care idee?

— Că e vorba de o singularitate.

Deci Abe vorbise prea multe. *La naiba.*

Zaninetti zâmbi subțire.

— Abraham mi-a spus despre măsurătorile tale gravimetrice. Crezi că sunt corecte?

John replică în silă:

— Pe cât de corecte am fost în stare să le fac.

— Atunci apreciez că ești pe drumul cel bun. E *pazzo*, ești de acord?

Îl lovi pe John cu pumnul în umăr, în joacă.

— O nebunie!

John se simți obligat să zâmbească.

— Se poate.

— Cred că merită să se facă un studiu serios, *foarte* serios.

— Sunt încă foarte multe de făcut.

— E ceva în rocă, ești de acord? Ceva prins în piatră. O descoperire accidentală. Îmi aduce aminte de afacerea aceea cu quarcurile din anii optzeci. Îți mai amintești?

— Când s-au căutat particule încărcate fracționar?

— *Si*.[22] Și, de asemenea, unipoli. Oamenii au căutat în unele materiale, sperând că astfel de particule fuseseră capturate de

[22] Si – da (În limba italiană în text) (N. tr.).

nucleele dinăuntru. N-au avut succes, dar e o idee care poate că merită să fie investigată. De exemplu aici.

John privi spre cub. Acum i se părea micșorat, lipsit de putere, prins în menghina unui laborator modern. Își aminti cum, în mormânt, îi simțise prezența imensă, conturându-se în umbră, încărcată de istorie. Un obiect din locuri străvechi, care acum trecuseră în legendă.

John se cutremură. O parte a acelei senzații, își aduse aminte, provenea de la schimbarea cu un procent a gravitației locale, chiar la suprafața cubului. Puteai simți asta cu mâinile atunci când pipăiai piatra, iar mintea îți juca feste, într-un loc la fel de fantomatic cum era mormântul acela.

— Ei bine, mda, dacă lucrul ăla a ajuns în rocă trebuie să fi fost introdus înăuntru la o energie imensă. O rază cosmică, sau ceva de felul ăsta, așa cred.

— Înțeleg. A străpuns solul și s-a oprit în rocă.

Zaninetti se lovi cu degetul peste buza inferioară. Dacă i-ar fi lipsit pătrunzătoarea lui concentrare ar fi arătat ca oricare patron viclean de restaurant care evalua cam câți clienți are. Ochii îngustați și gura strâmbată trădau însă faptul că-și punea mintea la lucru.

— Atunci a săpat o cavitate.

— Da, pentru a crea vidul. Asta-i ceea ce m-a convins.

— Pentru a emite o asemenea radiație, trebuie să convertească ceva – poate roca – în energie, cu un randament ridicat.

John își aminti că în privința asta găurile negre dădeau un randament foarte ridicat. Acestea puteau să convertească materia înghițită, cu o energie mc^2 a masei de repaus, în proporție de până la douăzeci și cinci la sută în căldură și radiație, care până la urmă urmau să scape din gaura neagră și să poată fi zărite din exterior. Aceasta era paradigma care explica emisia enorm de strălucitoare a quasarilor. Astrofizicienii presupuneau că imense găuri negre se aflau în centrele unor galaxii tinere, înghițind stele și praf și scuipând jeturi de particule și radiații abundente. Dar asta nu însemna că se putea susține așa ceva despre *orice* formă de singularitate spațio-temporală. Datele obținute de Abe arătau cu certitudine că aceea pe care o aveau lângă ei era în stare de așa ceva. Problema teoretică era aceea de a găsi soluții care să poată

descrie caracteristicile obiectului și să permită totuși posibilitatea unei extracții de energie. John își dădu seama că Zaninetti deja ghicise asta. Zaninetti se mișca foarte repede.

— Veți publica degrabă?

John îl privi uimit. Făcu un mic semn din cap spre Abe.

— Asta depinde de omul cu datele, spuse el politicos.

Abe răspunse:

— Vreau să fiu foarte sigur.

Zaninetti rosti solemn:

— Da, bineînțeles. Vă respect precauția.

— Întrebarea interesantă este *unde* să publicăm? adăugă John.

Zaninetti și Abe se încruntară. John continuă:

— Vreau să zic, este acum vorba de o problemă de fizică? Sau trebuie să ne ocupăm de rolul arheologic al cubului? Claire va vroi și ea să ia parte la treaba asta.

Abe spuse:

— Ei, bine, știu ce crezi, dar problema se împarte în două, așa-i.

Nu fusese o întrebare.

— Există și aspectul arheologic. Nu putem experimenta oricum asupra obiectului ăstuia.

— Desigur, nu vom distruge cubul, spuse Abe și apoi îi zâmbi lui Zaninetti. La urma urmei roca ne protejează de radiațiile gama.

— Sigur, însă trebuie să vă înțelegeți cu cei de la UB și cu ceilalți.

Abe spuse cu hotărâre:

— Nu-ți face griji în privința asta. O dată ce toată lumea își dă seama ce avem aici, nu vom mai avea poarte de șicane din partea UB. Am vorbit iarăși cu președintele azi-dimineață și, crede-mă, e de partea noastră. Fără rețineri.

John dădu aprobator din cap. La aceste niveluri birocratice Abe se dovedea un strateg abil. John își spuse că poate ar fi trebuit să uite aspectele legate de politica pe care trebuiau s-o ducă și să se concentreze asupra matematicii. Zaninetti întrezărise imediat și cu claritate posibilitățile.

De fapt, îi trecu brusc lui John o idee prin minte, poate că Sergio intuise ce implicau datele cu care lucra el. Nu putea presupune că lui Zaninetti îi scăpase absolut totul.

Lucrurile evoluau rapid. Mult prea rapid.

•

Părăsi laboratorul și se duse direct la biroul lui, lăsând la o parte prânzul. În matematică existau căi de urmat, posibilități care se ramificau și se bifurcau, și numai cu răbdare și cu intuiție putea răzbi. Sergio îl întâmpinase prietenește și făcuse unele glume, punându-și de fapt în evidență faimoasa lui expansivitate și fermecându-l pe Abe cu sânge rece. Cariera timpurie a lui Sergio se construise în domeniul fizicii particulelor elementare, timp în care el învățase cum să-și extragă datele necesare de la experimentatori puțin vorbăreți și de la postdoctoranzi laconici. Un studiu NSF arătase odată că fizicienii teoreticieni erau cei mai abili vorbitori din întreaga comunitate științifică, și se spunea că într-un fel această abilitate a lor se suprapunea cu cea matematică. Matematicienii erau mai buni la muzică, dar – spunea studiul – fizica teoretică era un fel de loc de mijloc, unde se întâlneau priceperea într-ale matematicii și intuiția fizică. Raportul punea întrebarea dacă aceste însușiri nu se corelau cumva cu abilitatea verbală. Studiul nu luase în considerare posibilitatea că unii vorbitori aveau mai mult succes fiindcă își dominau oponenții și își câștigau mult mai rapid informațiile necesare.

John știa destul pentru a nu se angaja deocamdată în discuții. Avea nevoie de timp pentru a privi lung o foaie albă de hârtie și a vedea unde conduceau rezultatele întortocheate ale ecuațiilor, pentru a căuta schemele care se ascundeau în spatele notațiilor reduse și extrem de simple. Ecuațiile fizicii nu erau complicate ca formă; erau, într-adevăr, descurajator de simple, ascunzându-și complexitatea în notații obscure.

Mandarinii fizicii erau aceia care căutau legi fundamentale, o căutare care-i conduceau spre o universul infinitezimal, adică spre anticiparea modului în care ar fi trebuit să se comporte particulele elementare, sau spre universul macrocosmic, spre cosmologie. În prezent, rezolvarea ecuațiilor nenumăratelor aplicații ale acestor legi erau lăsate pe seama mulțimilor de matematicieni și de fizicieni. Chiar dacă, de exemplu, ecuația fundamentală care descria soarele – cele patru relații ale lui Maxwell plus mecanica newtoniană – era cunoscuta de un secol, arcele magnetice, flamele violente și dezlănțuirile de pe suprafața soarelui erau încă prea puțin înțelese.

În privința cubului se cunoșteau două informații cruciale. Mai întâi, nu cântărea decât în jur de o tonă. Având o masă atât de redusă, câmpul gravitațional propriu îi era foarte, foarte mic. Dar a doua informație – rețeaua cvadripolară a câmpului gravitațional – părea să contrazică prima informație. Cum ar fi putut o masă atât de redusă să genereze în vecinătatea ei un câmp atât de puternic și de complicat?

„*Acesta e reperul crucial*”, se gândi John, frământându-și absent buzele, „*acele vibrații înșelătoare pe care le simți când îți treci palmele peste suprafața cubului*”.

Din perspectiva experienței umane, gravitația era întotdeauna simplă. Stelele și planetele erau sferice. Sistemul solar și Calea Lactee erau discoidale, dar asta din cauză că mișcarea lor de rotație le împiedica să colapseze într-o imensă masă sferică. În toate aceste corpuri materia era comprimată de o forță sferică pură.

Vestigiul însă nu era atât de cuminte. Dovedea că o particulă putea genera câmpuri gravitaționale complicate. În limbajul matematicienilor asta însemna că în ecuațiile de bază trebuiau să fie ascunse soluții non-sferice.

În ultimele câteva zile, de când descoperise cea de a doua informație, John lucrase întruna la ecuațiile clasice pentru gravitație ale lui Einstein. Întotdeauna pentru acele ecuații se căutaseră soluții care dădeau ca rezultat corpuri sferice: stele, discuri. Prin convenție se considera că până și universul, ca întreg, era constituit după canoanele unei simetrii sferice.

Punctul de vedere era doar *convenabil*, realiză John. Dacă excludeai simetria sferică, ecuațiile lui Einstein erau un talmeș-balmeș. Scrise o formă mai generală a lor, una pe care Einstein n-o investigase niciodată. Privi ecuațiile multă vreme, abia auzind vocile care treceau pe coridor, prin dreptul biroului. Existau acolo niște posibilități…

Pentru obținerea unui câmp distorsionat erau necesare niște soluții care să învăluie ca o undă staționară spațiu-timpul. Îi venea în minte analogia cu valurile lente de apă văzute uneori în râuri și canale. Văzuse unul o dată, într-un pârâu din apropierea Golfului, chiar înaintea unei furtuni. Era o masă sinistră de apă, masivă, târându-se spre țărm pe suprafața pârâului. Avea pe atunci doar patrusprezece ani și acea imagine îl tulburase, părându-i-se într-un fel malefică. De-atunci studiase

asemenea valuri. Erau numite solitoni. Spre deosebire de valurile obișnuite, acestea aveau doar creastă, nu și bază.

John găsise unele soluții de formă solitonică pentru ecuațiile lui Einstein, însă acestea vădeau proprietăți tulburătoare. Era necesară o altă forță care să intre în joc, un câmp care opera la o scară extrem de redusă. Singuri, solitonii ar fi arătat ca niște găuri negre mici, obișnuite. Nu trebuiau să se miște, asemenea solitonilor de pe apă. Puteau să stea pe loc.

Însă două găuri negre aduse una lângă alta s-ar fi atras imediat, ar fi fuzionat și s-ar fi transformat într-o gaură neagră ceva mai mare, cu o greutate cel puțin la fel de mare ca aceea a unui munte. Era clar că nu așa ceva se afla în interiorul cubului, pentru că altfel nimeni n-ar fi putut să-l urnească din loc.

Brusc întrezări ieșirea.

Noua forța rezolvă problema aceea confuză. Spre deosebire de forța gravitațională, era o forță de respingere. Împiedica găurile negre să formeze un puț gravitațional adânc separându-le una de alta și împiedicându-le să fuzioneze.

Era o forță adițională. În jargonul matematic, era de tip non-Abelian, similară forțelor care regularizau particulele subnucleare numite quarcuri. Singurele soluții vizibile nu erau singularitățile punctuale familiare în teoria câmpurilor ordinare. Era vorba de ceva straniu, mai degrabă niște răsuciri ale spațiu-timpului decât niște puncte.

În fizica particulelor, stilul adoptat era acela de a eticheta soluțiile cu numere cuantice și de a le da denumiri, ca de exemplu „culoare” și „farmec”. Terminologia potrivită nu prea exista. Existau deja și termeni ca „stil” și „substanță”, folosiți pentru a descrie aspecte matematice obscure. John decise să-și eticheteze noua forță cu denumirea „modă”, tocmai pentru a sugera o notă de îndoială ambiguă. S-ar fi putut ca toate acele presupuneri ale lui să fie total greșite.

Particulele pe care le smulsese din ecuațiile lui Einstein erau, într-adevăr, masive, însă forța de respingere dintre ele compensa aproape exact masa lor. Era în regulă. De fapt ar fi putut la fel de bine să ia configurația a două găuri apropiate și să o considere drept o singură particulă, din moment ce așa ceva era tot ce putea exista. Se decise să le denumească răsuciri. Răsuciri ale spațiu-timpului.

Lucrase până după amiaza târziu, fără să se miște nicio clipă din scaunul demodat din lemn de nuc, pe care își așezase o mică pernă. În cele din urmă, înțepenit, se ridică și cercetă umbrele adânci care se proiectau prin geam, auzind pentru prima dată fâșâitul traficului de pe Memorial Drive. Avea niște rezultate, însă nu cunoștea înțelesul lor. Sau dacă ele descriau ceea ce se afla în laboratorul lui Abe.

Se ridică și începu să rătăcească neliniștit prin încăpere. Știa că pentru ziua aceea își consumase toate resursele; nimeni nu era în stare să facă fără oprire calcule matematice complicate. Mintea își pierdea pur și simplu incisivitatea, abilitatea de a parcurge rapid lanțurile logice și de a descoperi iar și iar noi posibilități. Bătaia în ușă îl făcu să tresară, însă nu fu iritat că era întrerupt.

Claire pătrunse în biroul lui cu același elan pe care îl avusese la prima lor întâlnire. Era îmbrăcată cu un costum la modă, roșu-ruginiu, de sub care, la gât, îi ieșea gulerul cu volănașe al unei cămășii alburii. Culoarea lacului cu care își dăduse unghiile se asorta cu aceea a rujului cu care își vopsise buzele. Se mișca de parcă ar fi valorat un milion de dolari. John și-i amintea perfect așa cum o văzuse prima dată și fu surprins când se gândi că de atunci trecuseră doar câteva luni. Parcă ar fi trecut o jumătate de viață.

— E mai luminos totul aici, remarcă ea voioasă.

— Ah, da, soarele a ieșit puțin din nori, spuse el, simțindu-și limba umflată în gură.

— Nu, caraghiosule, mă refeream la biroul tău, spuse ea, privind biroul și apoi așezându-se pe marginea lui. De obicei e totul vraiște.

— Am făcut o mulțime de calcule. Când hârtiile sunt importante le țin întotdeauna în ordine.

Se rezemă de raftul cu cărți și o urmări aprinzându-și una dintre țigările acelea maronii cu filtru auriu. Claire se îmbrăca întotdeauna elegant, însă John recunoscu semnele nesiguranței; certitudinea era invers proporțională cu cantitatea de machiaj.

— Care-i baiul?

Ea făcu o grimasă.

— Hampton, s-a apucat să-mi încropească un dosar.

— Ca să-ți pună în pericol postul?

— Dacă n-are să mă poată face fărâme mai înainte de asta.

— E clar că administrația de la UB va vedea tendențios.

— Și ce dacă? Sunt de parte lui. O rușine pentru universitate, asta mi-a spus unul dintre ei că sunt.

— Vino-ncoace.

Ea se apropie de el, ezitând ușor. Se îmbrățișară. John închise ochii, lăsând oboseala acumulată de-a lungul după amiezii să i se scurgă afară din trup și inspirând aroma părului lui Claire. Nu momentele în care ți se accelera pulsul îi plăceau lui cel mai mult, ci mai degrabă momente ca acesta, când ea părea atâta de profundă și de impresionată încât el nu putea nicicum să-i pătrundă esența. Treptat trupul ei se relaxă, sprijinindu-se de al lui. Momentul acela se prelungi o vreme și apoi se risipi încet. Se sărutară și apoi se separară. Claire își puse deoparte țigara.

— Dacă aș ști cum trebuie să abordez problema asta… spuse ea încet.

— Contralovitură.

— Cum?

— Hampton s-a adresat presei, trăncănind verzi și uscate în „*Globe*”. Fă și tu la fel.

— Adică să-i sun și să le cer să-mi ia un interviu?

— Ba nu. Rigiditate intelectuală nordistă. Fă-i să vină ei la tine. Generalul Lee făcea asta tot timpul.

— Atunci la Gettysburg a fost vorba doar de o neglijență?

— Un turnător care-a greșit drumul.

— Și cum să-i fac să adulmece în jurul meu?

— Ține o conferință. Dezvăluiri despre vestigiu.

— La UB? M-ar împiedica.

— Unde există un loc mai bun? Mai expus privirilor publicului?

— Ia să vedem… Ce zici de Muzeu?

— Unde e?

— N-ai fost niciodată la *Muzeu*?

— Sunt un om de știință analfabet și antiumanist, îți amintești?

— Ah, da, de la Tehno Filistina. Am uitat.

Se desfăcu din îmbrățișarea lui lejeră și începu să se plimbe prin birou cu o energie reîmprospătată. John fu bucuros să observe că elegantul costum roșu-ruginiu i se mula perfect pe corp lui Claire.

— Știi, *ar putea*… La Muzeu se țin conferințe publice ocazionale. Dar cât de mult ar trebui să dezvălui?

— Adevărul și numai adevărul.
— Serios?
— Curat ca lacrima.
— Abe s-ar putea împotrivi.
— O să vorbim cu el.
— O mare parte a materialului se cuvine s-o publice el.
— Nu și aspectele arheologice.
— Nu știu. Niciodată n-am jucat în felul ăsta, pentru galerie.
— E vremea să înveți.

4

După ce părăsi Muzeul de Arte Frumoase din Boston, Claire își domoli pașii, ascultând ecourile clare ale zgomotelor pe care tocurile înalte ale pantofilor ei la făceau izbindu-se de pavaj. Nu departe de intrare, sub imperiul unui impuls de moment, coti spre stânga și păși spre expoziția egipteană. Nu era remarcabilă, dar pentru moment Claire simți nevoia de a-i simți siguranța, solidaritatea, de a-i percepe declarația mută care spunea că trecutul dăinuia, era încă prezent, continua să însemne ceva.

Întâlnirea cu directorul decursese foarte bine. Era un om slab și stăpânit și la început vorbise atât de încet încât Claire se întrebă dacă nu cumva omului i se stinseseră luminile de poziție. După câteva minute simțise că el o considera atrăgătoare și fusese pentru ea o adevărată încercare să nu se folosească de acest lucru, să mențină întrevederea la un nivel reținut și profesional. Încă din adolescență Claire fusese conștientă că nu era frumoasă, așa că trebuise să depună eforturi pentru a fi remarcabilă. Azi, costumul marinăresc și cravata roșie, dimpreună cu mânușile asortate, o ajutaseră mult; nu putea să nege acest lucru. Totuși, Claire ura afirmația pe care o făcuse Charlotte Brönte[23], care spusese că și-ar fi dat întregul talent în schimbul frumuseții. Dacă erai frumoasă erai condamnată întotdeauna să joci jocul altora și în cele din urmă, când imaginea ta își pierdea strălucirea, să pierzi.

PROCESIUNE MODEL A PURTĂTORILOR DE OFRANDE, DESCOPERITĂ ALĂTURI DE

[23] Brönte, Charlotte – romancieră engleză (1816-1855) (N. tr.).

SARCOFAGELE LUI DJEHUTY-NEKHT Și AL SOȚIEI SALE ÎN CAMERA MORTUARĂ DE LA DEIR EL BERSHEM

Figurine de lemn purtând provizii pentru viața de apoi. Existau provizii și unelte adevărate în mormânt. Djehuty-nekht presupuse că din această viață se trecea direct în eternitate, așa că se îngrijise să ia cu el diverse articole utile. Însă ce persoană modernă, crezând total în așa ceva, ar lua de asemenea cu ea obiecte care erau frumoase? Nu, omologii din secolul douăzeci ar fi pus deoparte cutii cu conserve de legume, carabine, poate chiar și un generator electric. Acest hău insondabil care se căsca între modul de gândire al contemporanilor ei și acela al anticilor nu înceta niciodată s-o tulbure. Ei erau niște adevărați străini, nu doar niște agricultori inocenți dominați de o credință prostească. Ei *trăiau*, iar răspunsul pe care îl dădeau lumii era profund. „*Și*”, se gândi ea cu prefăcătorie, „să *sperăm că ei s-au înșelat în privința vieții de apoi, pentru că o mare parte din lucrurile lor n-au ajuns în tărâmul de dedesubt ci, inutile, în muzee*.”

Rătăci prin secțiunea grecească, inspirând aroma vagă și persistentă a acelei antichități pe care o îndrăgea. Chiar și aici, în bătaia luminii și la adăpostul vitrinelor de sticlă, stranietatea persista. Ulcioarele pentru apă ce proveneau din Attica, din anul 500 înainte de Christos, erau minunate obiecte de artă de sine stătătoare. Pe unul dintre ele, de jur împrejur, femei albe în veșminte negre umpleau cu apă ulcioare asemănătoare, la o fântână dorică. Apa curgea din niște capete de animale. Grecii asociau în mod obișnuit mutațiile lumii naturale cu animalele. În spatele fiecărei forțe a naturii pândea o personalitate, o fiară. În buza largă a ulciorului, în toarta posterioară curbată, în elegantele toarte laterale, în corpul lui opulent, umflat se citea o senzualitate subtilă.

Ulciorul dăinuise în pământ mai mult de două mii de ani. Claire se apropie de atracția colecției, o zeiță minoică a șerpilor. O mignonă femeie de fildeș care ținea strâns în fiecare mână câte un șarpe. Zăcuse 3500 de ani în praful Cnossos-ului, iar după dezgroparea ei, moartea ei nu era departe. Cine ar fi putut crede că zeița aceea avea să mai supraviețuiască încă 3500 de

ani în Boston? Aici i se puteau întâmpla multe. O prăbușire a tavanului, un incendiu, un război. Claire și alții ca ea ucideau trecutul, smulgându-l din solul sigur și trimițându-l înapoi în tumultul neîndurător și fatal al vieții.

Claire se încruntă. Asemenea reflecții sceptice asupra profesiei reprezentau ceva nou pentru ea. În mod sigur Kontoșii și Hamptonii arheologiei inspirau cinism, dar din fericire erau puțini. Sau doar păreau astfel, văzuți de o femeie care se afla într-un punct crucial al unei cariere academice, care făcea un ultim efort pentru a-și păstra poziția? Poate că toată lumea tremura puțin simțind că oala începea să dea în clocot.

La plecare trecu pe lângă faimosul tors al regelui Haker. Acesta stătea cu mâinile în șolduri, cu bicepșii umflați, degajând energie. Purta doar o bucată de pânză în jurul mijlocului. Lipsit de cap, remarcă ea, sardonică; în multe dintre fanteziile ei își închipuise un bărbat fără chip și cu un asemenea corp. Oricum, acum realiza că într-un fel bărbatul acela din vis era John. Avea închisă în el o forță neliniștită. Brațele vânjoase și necomunicative ale statuii erau tocmai contrariul brațelor calme mari și sigure ale lui John.

Scutură din cap, privi și spre celelalte vitrine și pe urmă plecă. Directorul era tocmai opusul lui John: insinuant, afectat, cu o mustață înnegrită, la fel de material ca un fluture, plin de *serios*!, *minunat*!, *dar bineînțeles*!. Ochii îi sclipiseră în spatele lentilelor ochelarilor ca de aviator și Claire putuse să-i vadă gândurile călătorind lejer prin domeniul *incitantei* posibilități a unei *premiere*, cu o splendidă reflectare în presă, plină de controverse și având ca glazură o posibilă reclamă la televiziune. Ca răspuns ea devenise și mai solemnă, accentuând „necesitatea” de a „expune public unele aspecte” și, desigur, de a înfățișa chiar vestigiul, o importantă operă de artă. Fusese simplu. Claire fusese îngrozită să afle că până și aici, într-una dintre instituțiile ei favorite, notorietatea fuziona cu importanța.

Conducea încet, urmărind pe Fenway Drive, contururile Golfului Back. Predicția lui John privitoare la reacția directorului fusese tulburător de exactă. Directorul aranjase o conferință publică pentru duminică seara. Nu era prea mult timp pentru a se face publicitate, și în acest caz publicul nu avea să fie prea numeros. Cei de la „*Globe*” aveau să fie prezenți, și probabil și cei de la WGBH. Era deja după amiaza de vineri, și ea trebuia

să-și pregătească materialul, să-și rafineze argumentele. Îi era și ei, asemenea celor mai mulți oameni, teamă de discursurile în public. Se întrebă dacă anii în care predase cursuri aveau să-i confere acel stil impenetrabil care era emblema profesorilor. Apoi, amintindu-și că probabil n-avea să țină nicio cuvântare, simți un nod dureros în stomac. Acesta era sfârșitul. Putea spera să obțină un post în altă parte, însă în Boston căile aveau să-i fie în mod sigur închise. Hampton avea suficientă greutate pentru a aranja așa ceva.

Să părăsească Bostonul... Poate că John avea dreptate în privința celor două Claire, poate că era supusă aici unor constrângeri, și totuși iubea aceste locuri. În ciuda frigului, lăsă jos geamul și-și sprijini cotul pe portieră, scoțându-și-l în exterior. Pe iarba moartă care mărginea balta, în atmosfera clară și luminoasă, doi băieți alunecau așezați pe niște cutii de carton aplatizate.

Bostonul. Plin de aparente contradicții: cu cât erai mai bogat, cu atât hainele îți erau mai jerpelite; niciodată nu luai taxiul, ci mergeai în oraș, la slujbă, trecând peste deal; participarea la concertele simfonice era la fel de sacră ca și mersul la biserică, iar slujba religioasă semăna cu o adunare legislativă; dosarul militar și legitimația de membru al unui club erau mai importante pentru un bărbat decât contul lui din bancă sau decât o funcție superioară. Nimic nu trebuia declarat clar; totul era cunoscut. Claire se întrebă cum era, în realitate, lumea de dincolo de Boston. Nostalgia lui John față de Sud sugera că oamenii de acolo erau la fel, aplecați spre trecut. Poate că n-avea să fie chiar așa de rău să se stabilească în altă parte.

Brusc realiză că un gând i se furișase nepoftit în minte: John văzut drept Viitorul. Încruntându-se, calcă reflex frâna. În spatele ei țipă un claxon. Frânele scrâșniră. Cineva dintr-o mașină care trecu pe lângă ea în viteză înjură.

Se simțise chiar mândră când, la plecare, mama ei își exprimase o precaută apreciere față de John. În urmă cu cinci ani, Claire ar fi privit o asemenea atitudine drept un atac la adresa lui John.

Clătină din cap. Nu, nu se putea gândi la așa ceva. Nu acum.

•

Podeaua de ciment a laboratorului părea să absoarbă căldura, făcând-o să simtă cum frigul îi cuprindea picioarele pe când

străbătea locul din hală rămas liber. Zgomotele făcute de tocurile ei erau întoarse de pereții goi și cenușii.

John stătea pe un scaun, privind lung vestigiul. Indispus, Abe își regla într-una aparatele electronice.

— Cine-a murit? întrebă ea.

— Ipoteza mea, replică John.

— Despre existența singularității?

— Nu, nu aceea. Totuși credeam că situația e stabilă, și nu e.

Lipindu-și cu pudoare picioarele, ea se aplecă, punându-și mâinile pe genunchi, și privi spre tubul optic șerpuit care pătrundea prin cep.

— Ce nu-i în regulă?

— Abe reușește să distingă grăunți mărunți de substanță care emite raze X. Cad spre miez de-a lungul acelor diagonale.

Ea se ridică alarmată.

— Cubul se prăbușește spre *interior*?

— Nu, nu-ți face griji, e vorba doar de câteva grame de substanță. Materie care e atrasă în puțul gravitațional al singularității și se scurge lent înăuntru.

— Cât de lent? întrebă ea, suspicioasă.

— Tocmai asta-i partea interesantă. Abe a reușit să distingă acei grăunți de câteva zile și până acum s-au mișcat cu vreo patru milimetri.

— Cum? Asta-i nimic!

— Cam așa-i, spuse el încet. Cam ce știi tu că se prăbușește lent?

— Penele.

— Mda. Ce altceva?

— Ăăă…

— Am să-ți dau o sugestie, spuse el, în vreme ce ochii începeau să-i scânteieze. Efecte relativiste.

— Ce?

— *Exact.* Obiectul ăsta e un sac în care e înghesuită fizica teoretică. Avem de-a face cu materie, încălzită prin frecare, prăbușindu-se într-o singularitate. Dar e așa de adâncită în groapa de potențial încât nouă ne pare încetinită.

Ea spuse, precaută:

— Vrei să zici că-i ca și în experimentul ăla mental în care unul dintre gemeni pleacă cu o rachetă și când se întoarce e mai

tânăr decât celălalt, care a rămas pe Pământ? Pentru că s-a mișcat cu o viteză așa de mare?

— Aceea e relativitate restrânsă și asta e relativitate generalizată, curbare a continuumului spațio-temporal, însă, da, poți zice că-i o analogie destul de fidelă.

Abe se apropie apatic de ei.

— Cât va dura până se vor prăbuși înăuntru?

John deveni mai puțin indolent.

— Luni întregi, dacă ar cădea de pe suprafața interioară a cubului.

— Atunci putem testa acest lucru. Să lăsăm ceva să cadă înăuntru.

— Cred că se poate. Sigur, de ce nu?

Claire spuse:

— N-am făcut deja asta?

Cei doi bărbați își întoarseră privirile spre ea.

— Când John a străpuns gaura. Vidul a absorbit o parte din pulbere.

Abe pocni din degete.

— Bineînțeles! și când, cu exactitate, s-a întâmplat asta?

— Cam pe la patru după amiaza, zise John. Uite, am notat în jurnalul tău de laborator.

— Bun. Oricum asta nu explică creșterea energiei razelor gama.

Claire întrebă:

— Care creștere?

Abe își vârî mâinile în buzunarul halatului de lucru.

— Fluxul de raze gama crește constant de vreo câteva zile. La început am crezut că poate-i o eroare, ori poate o simplă fluctuație. Dar nu, e creștere reală. Instalăm ecrane de protecție.

— E vorba de razele gama care străbat cepul, nu? întrebă John. S-ar putea să fie din cauza rocii pe care am îndepărtat-o străpungând gaura?

Abe clătină din cap.

— Nu creșterea e constantă, nu-i vorba de un singur salt. M-am gândit că poate-i cauzată, cum spunea Claire, de pulberea de piatră care a căzut înăuntru. Se încălzește, emite radiație și noi o detectăm.

John spuse:

— Dar timpul de cădere e lung. E vorba cel puțin de săptămâni…

Abe spuse fără menajamente:

— Poate că ai greșit calculele.

— Nu chiar așa de mult, replică John morocănos.

Claire simți că ei se contraziseră și mai devreme. Probabil că erau afectați de incertitudinea situației lor. Nu era ușor să accepți o problemă confuză care degenera pe zi ce trecea, pe măsură ce lucrai la ea și aflai mai multe despre ea. Cam așa arăta cercetarea. Dar niciodată *atât* de dificilă, niciodată atât de lipsită de clarificări după atâta muncă.

Și Claire avea și ea propriile ei întrebări. De ce scobiseră anticii cubul? Cum ajunsese singularitatea în interior? O descoperiseră oare pur și simplu așa cum era? Și de ce ar fi montat conul de chihlimbar? Avea vreo valoare rituală? Sau se uitau prin chihlimbarul cețos, cercetând interiorul?

Claire ridică din umeri și zise:

— Apropo, am raportul privitor la praful extras din cep.

Pescui hârtiile din poșeta ei de piele maronie.

— Cei de la laboratorul de la UB au găsit urme de materie vegetală carbonizată. În rest e doar rocă ce a fost încălzită, așa că stratificarea e dată peste cap. Singurul aspect interesant e acela că materia vegetală e recentă.

— Au datat-o prin metoda carbonului radioactiv? întrebă Abe.

Claire încuviință printr-o mișcare a capului.

— Ce înseamnă „recentă”? întrebă John, ridicându-se de pe scaun.

— Pentru arheologi înseamnă că provine cam din secolul anterior. Din câte pot spune chimiștii, ar putea data și de ieri.

— Deci cineva s-a jucat cu cubul, spuse cu amărăciune Abe. Asta complică…

— De ce *cineva*? Asta spuse Claire, luminându-se brusc. N-ar putea fi de vină… singularitatea aceea?

Abe rosti încet:

— Nu văd motiv pentru a presupune…

— Asta ar putea fi o justificare, spuse cu grăbire John. Poate atunci când l-am… scăpat. Poate că singularitatea a fost un pic dislocată.

— Și atunci să fi emis materie fierbinte? întrebă Claire.

— Și a absorbit și ceva rocă. Spuse John. Care s-a prăbușit înăuntru și căreia i-a trebuit atâta vreme ca să ajungă la miez din cauza dilatării timpului.

— Spațiu-timp deformat, spuse Claire și apoi continuă, tristă: Sau imaginație deformată.

— Nu, se potrivește, insistă John. Ceva a străbătut complet partea din spate a cubului.

— Și a topit roca? întrebă Abe, încruntându-se.

— Mda. Poate că a incinerat niște polen sau niște mușchi sau cine știe ce altceva în cavitatea aceea. A amestecat totul. Pe urmă s-a răcit. Cepul acela ar fi ceea ce a rezultat.

— De unde și diferența lui de compoziție față de restul calcarului? se întrebă Claire.

Abe mormăi:

— Pui întrebări detaliate în legătură cu ceva despre care nu știi *nimic*.

— E tot ceea ce *putem* face, spuse cu asprime Claire.

— Dacă-mi permiți o părere, eu cred că te ocupi de elemente nesemnificative, când adevăratul mister e imens, depășind cu mult puterile noastre, insistă Abe. Am vorbit iarăși cu Zaninetti și el crede că ar trebui să convocam o întreagă echipa care să ne ajute să…

O voce puternică și ușor de recunoscut izbucni din cealaltă parte a halei:

— Iată!

Claire se întoarse, cu răsuflarea tăiată de uimire și cu un nod în gât și-l zări pe colonelul Alexandros Kontos apropiindu-se grăbit de ei, cu fața colorată într-un roșu aprins din cauza mâniei.

Îl însoțeau trei bărbați și o femeie. Toți cinci purtau uniforme ale armatei grecești. Pe mânecile tuturor Claire recunoscu însemnele de sergent. Kontos, în schimb, de când nu-l mai văzuseră, își mai adăugase o bentiță la chipiul lui înalt de ofițer. Ceilalți patru îl urmau la o distanță de un pas, îndreptându-se cu toții spre vestigiu. Cu colțul ochiului îl zări pe John mișcându-se spre dreapta și așezându-se în fața cubului. Abe stătea liniștit, fără să înțeleagă ce se întâmplă.

— Ați fost foarte ocupați, hoți mărunți, spuse Kontos cu acreală în timp ce se apropia.

John ridică o mână.

— Ajunge.
Kontos se opri.
— Aveți o comoară națională grecească. Cer să o iau înapoi.
Cei patru se opriră în spatele lui și începură să privească în jur, de parcă ar fi cântărit situația. Claire remarcă, ușurată, că nu aveau arme.
John spuse pe un ton impersonal.
— Abe, sună la 4999.
Abe spuse:
— Cum? Toate astea, e cumva…
— Da. Du-te.
Abe se încrunta și intră în micul birou. Claire realiză că 4999 trebuia să fie numărul poliției campusului.
Kontos păși înainte, îndreptându-și spatele.
— Tu, dă-te la o parte din drum.
— Nu.
— Ai putea fi vătămat.
— Sunt îngrozit.
— Vrei o altă bătaie? întrebă Kontos, cu o nonșalanță înghețată.
— Doar o revanșă.
— Într-un laborator, spuse Kontos, batjocoritor.
— Nu-ți face griji, vei avea loc unde să cazi.
Kontos se zburli și-și încleștă maxilarele. Claire simți cum între ei se isca o tensiune gata să izbucnească. John părea să-l ia peste picior pe Kontos în mod deliberat. Înțelesese că John îl ținea în loc, însă și ei știau asta. Între timp, John îi provoca. Poate pentru că așa îl îndemna onoarea lui. Claire nu se putea mișca. Schiță doar un pas și apoi se opri.
— Văd că ți-ai adus ajutoare, spuse John.
Își vârî degetele sub curea, vrând intenționat să pară nonșalant. Strategia lui de a vorbi aspru și de a da, prin postura sa, impresia de relaxare, părea ciudată.
Femeia, aflată lângă Kontos, păși înainte și spuse în greacă:
— E un porc.
Era vânjoasă și avea o postură masculină, stând puțin aplecată, pregătită. Părul ei negru îi era adunat la spate într-o coadă răsucită o singură dată într-un coc.
Supraveghindu-l pe John, Kontos îi făcu un semn.

— Sergent Petrakos agreează atitudinea ta chiar mai puțin decât mine. Și e femeie puternică.

— Ce-ar fi în stare să facă pentru Ministerul Antichității? Să doboare ziduri?

— Are mai puțină răbdare decât mine.

Claire văzu că lui Kontos îi plăcea acel joc.

— Kontos, avem drept de posesiune cel puțin pentru încă vreo câteva zile. Hampton a fost de acord cu asta.

— Vom vedea. Nu uita că un guvern e un lucru mare și tu ești un lucru mic.

— Vai, dar ești un adevărat oracol din Delphi.

Kontos zise, mânios:

— Iar tu un băiat.

Abe interveni:

— Gărzile tale...

— Sunt asistenți, personal diplomatic. Am venit...

John replică cu sarcasm:

— Diplomați în uniforme?

— Multe dintre funcțiunile statului nostru sunt acum sub comanda armatei. Dar n-am venit ca să dau explicații unui hoț.

Înainta iar, studiind cubul. John se puse în calea lui. Îi despărțea doar o distanță de vreo cinci picioare.

— De ce nu i-ai raportat descoperirea lui Hampton?

— Ce descoperire? Cubul dispăruse.

— Nu știai asta. L-ai ascuns.

— Minți.

— Vrei să explic asta ministerului vostru.

— Asta e pierdere de vreme, spuse Kontos. Împungând aerul cu degetul. Vreau să-l privesc.

— Vrei să-l iei.

— Nu. Sarcina mea e să văd dacă e intact. Dacă ați produs pagube.

— N-am făcut-o.

— Dacă ați făcut-o, vor fi consecințe și mai importante.

— La ce te gândești?

— Vă aruncăm în închisoare.

— Va trebui să obții extrădarea.

— O vom avea.

— SUA n-are să-și dea un cetățean pe mâna regimului vostru de soldați de jucărie.

Claire simți cum i se pune un nod în gât.

Fără niciun avertisment, Kontos păși înainte și îl izbi pe John în piept. Lovitura îl făcu să se clatine și John se răsuci și primi cea de-a doua lovitură a lui Kontos în cealaltă parte, icnind. Agil, Kontos se apropie, însă John îi bloca următoarea lovitură cu antebrațul. Kontos îl împingea înapoi.

Toți grecii se mișcară deodată. Claire înaintă și sergentul Petrakos îi blocă drumul, mârâind ceva în greceasca ei guturală.

Pumnul lui Kontos se repezi înainte și ricoșă în pometele lui John. John se clătină și apoi se îndreptă iar. Kontos înaintă. John fentă cu stânga și cu o viteză explozivă își împlântă pumnul drept în mijlocul lui Kontos, răsucindu-se pentru a-și transfera în pumn greutatea corpului.

Kontos se opri, cu ochii sclipind. Lovitura nu părea să-l afecteze. John se afla, în mod clar, în defensivă.

Kontos lovi din nou. Împingându-l pe John înapoi, și apoi îi trimise o lovitură laterală în coaste. John icni. Răsuflând din greu, își repezi pumnul spre Kontos și de-abia reuși să-l nimerească la umăr.

— Hei! Hei, voi!

Poliția campusului.

Purtau uniforme cafenii. Năvăliră în laborator, se interpuseră între cei doi bărbați și îi avertizară pe greci să stea la locurile lor.

Claire îi ignorase pe ceilalți greci în timpul luptei. Aceștia stăteau deoparte, urmărind lupta fără a se îndoi nicio clipă că Kontos urma să le furnizeze un spectacol amuzant. Acum poliția campusului încercă să afle ce se întâmplase. Zgomotos, Kontos își făcu cunoscută imunitatea diplomatică. Abe îl acuză de provocarea incidentului. John tăcea, frecându-și coastele și respirând greu.

Claire spuse:

— Alexandros vom restitui vestigiul și vă vom face cunoscute rezultatele noastre.

Își întoarse spre ea ochii sclipitori.

— E prea târziu pentru asta. Vom avea toate astea și da, mai mult. De la tine.

Ferocitatea lui rece aproape că o făcu să tresară.

— Dar nu trebuie să…

— Ni se va face dreptate!

Faptul că o vedea părea să i fi trezit iar furia. Fața îi era congestionată, iar nările îi fremătau.

— Și niciun american nu va mai lucra vreodată în vreun sit grecesc.

— Asta-i prea de tot…

— *Niciodată*, spuse el cu asprime

— Uite ce e…

Calm, Kontos se întoarse spre polițiști și spuse:

— Depun o plângere diplomatică. Împotriva acestui bărbat – acestui băiat – și a universității voastre.

John spuse cu amărăciune:

— Ce absurditate.

Kontos își jucă ochii și gura i se întinse într-un zâmbet atotcunoscător, superior:

— N-am terminat, tu și cu mine.

5

John simțea o durere ascuțită în coaste. Doctorul îi spusese că n-avea niciuna ruptă. Era vorba doar de niște contuzii. Și totuși, se simte ca dracu' – învins, frustrat. A doua zi fiind sâmbătă, făcu o plimbare înainte de a se întâlni cu Zaninetti pentru ședința lor de lucru. Frigul aspru îl ajută să-și risipească iritarea provocată de orgoliul lui rănit.

Kontos era rapid. Se lupta bine. Întotdeauna părea să-l prindă cu garda coborâtă, știa cum să le facă o mulțime de necazuri. John n-avea nici cea mai vagă idee cum ar fi putut să-l oprească.

Așa că, precum în alte dați când avusese de a face cu problemele lumii reale, se îngropă în fizica matematică.

Zaninetti era foarte ager. John își dăduse seama imediat de asta. Pricepuse importanța celor două informații principale: masa redusă a cubului și câmpul lui gravitațional complicat. Oricum, Zaninetti se concentrase asupra aspectelor legate de fizica particulelor, în loc să pornească de la relativitatea clasică, așa cum făcuse John.

— De ce-ar fi așa? întrebă Zaninetti.

Stilul lui didactic era combativ. Le cerea întotdeauna oamenilor să se explice, scoțându-i din sărite când încercau să-i contracareze scepticismul înverșunat.

— Cheia e cvadripolul, da? continuă el. Începe de acolo, urmărește simetria particulelor. Alege teoria de grup corectă și gata!

Încheie cu un gest de triumf bun pentru o scenă de operă.

John se decise să fie distant și nonșalant. Altfel ar fi trebuit să strige mai tare decât celălalt, lucru care nu ar fi fost foarte ușor.

— Poți obține simetrii direct din ecuațiile gravitaționale clasice.

— Deci ai spectrul de particule deja calculat? întrebă Zaninetti, neîncrezător și sarcastic.

— Ei bine, nu pot presupune care sunt masele, dar…

— Atunci n-ai nimic! Masa, trebuie să obținem o masă care să fie mică.

— Sigur, mai mică decât un munte. Dar cred că soluțiile mele…

— În felul ăsta n-ai să poți găsi nici măcar o cioară într-un castron cu lapte!

— Am rezolvat câmpul cvadripolar, spuse John cu fermitate.

Zaninetti renunță instantaneu la stilul extravagant.

— Ce simetrii? Gravitația… Din asta nu-i ușor să obții câmpuri complicate.

Începură să umple cu ecuații tabla din biroul lui John. Zaninetti întrezări imediat utilitatea folosirii soluțiilor solitonice. Într-o oră reușiseră deja să se convingă reciproc că abordarea fiecăruia dintre ei nu era greșită, ci doar diferită. John începuse prin a lua în considerare niște găuri negre minuscule, în timp ce Sergio începuse cu particule situate într-un continuum spațio-temporal plat, necurbat și avansase spre mase mai mari, folosind gama largă de tehnici matematice pe care o stăpânea.

Într-un sens, fuzionarea acestor două puncte de vedere era inevitabilă. Zaninetti își bazase abordarea lui, făcută din perspectiva mecanicii cuantice, pe caracterul de undă al particulelor. Lungimea de undă caracteristică a unei particule era legată de impulsul ei, iar particulele de energie ridicată aveau lungimi de undă foarte mici.

Urmând o cale diferită, John pornise de la raza necesară unei găuri negre, raza Schwarzschild. Pentru o gaură neagră care avea masa unui munte, raza Schwarzschild avea dimensiuni microscopice. Un asemenea obiect n-ar fi putut fi zărit nemijlocit, ar fi putut fi zărită doar materia prăbușindu-se

înăuntru și încălzindu-se și s-ar fi putut măsura radiația rezultată.

Când lungimea de undă a unei particule devine mai mică decât raza Schwarzschild, domeniile gravitației și fizicii particulelor fuzionează. Masa minimă la care așa ceva se întâmpla era abia o miime din aceea a unui grăunte de nisip. Totuși, din punctul de vedere al fizicii particulelor fundamentale era vorba de o valoare imensă, de un milion de milion de milion de ori masa unui nucleu de uraniu.

Ceea ce era crucial era că abordările dezvoltate pentru teoria gravitațională se amestecau cu acelea folosite pentru a descrie particulele minuscule. John își denumise soluțiile „răsuciri” cu o forță adițională, de la numărul cuantic „modă”. Zaninetti folosise jargonul fizicii particulelor și metode matematice diferite. Cei doi vorbeau limbi diferite, însă ajunseră la aceeași concluzie.

— Și totuși e ciudat, spuse Sergio, gânditor. Răsucirea cubică a spațio-timpului. Ah! murmură el o dezaprobare estetică.

— Orice materie care cade înăuntru trebuie să urmeze o traiectorie în jurul marginii acestui pliu cubic.

Zaninetti se încruntă.

— Sprangle își dă seama de asta, da? Structura cubică îi apare lui Sprangle ca un pătrat deoarece o privește de-a lungul unei axe de simetrie.

— Corect. Dacă răsucirile conduc și niște curenți, atunci se explică acel câmp magnetic multipolar pe care l-am descoperit.

— Hm.

Zaninetti nu părea prea convins.

— Ce te deranjează?

John puse jos creta și așteptă începerea măcelului. Sergio avea stilul de a vorbi liniștit și apoi de a izbucni cu o obiecție însoțită de trăsături rapide de cretă peste ecuațiile îngrijit scrise ale oponentului, trăsături pe care le repeta până când ecuațiile erau complet acoperite.

— Nu-mi place aspectul ăsta, spuse deschis Zaninetti, indicând o ecuație care descria forța dintre „răsucirile” lui John.

— Și? Există o atracție între ele.

— E ca în cazul quarcurilor, vezi? În laborator quarcurile sunt întotdeauna strâns legate împreună de această forță.

— Sigur, dar forța asta-i așa de puternică.

— *Si*, asta ne-ajută puțin. Dar ce ține aceste „răsuciri”, aceste singularități la distanță?

— Nu știu.

— Cred că avem aici doar o parte a soluției.

— Ceea ce se află în cub respectă acest model al răsucirii unice, spuse John răbdător, sigur că avea dreptate.

— Ești abil, ai? spuse Sergio, mutându-și lent privirile de la ecuațiile încâlcite ale lui John. Ignori faptul că răsucirile ar trebui să se atragă reciproc, și să anuleze aceste drăguțe forme cubice pe care le-ai descoperit.

— Hai să zicem că deocamdată am pus acel fapt în rezervorul suplimentar.

— Calculele mele spun că ar trebui să participe la raid.

— Da, sigur. Dar cred că asta-i doar o opțiune alternativă.

— Ceva e diferit în legătură cu aceste răsuciri ciudate ale tale. Lucrul din interiorul cubului n-ar trebui *să existe*. Ar fi trebuit să se împerecheze cu o altă răsucire și să dea naștere la ceva diferit. Ceva mult mai stabil decât ceea ce avem.

— Poate că e vreo altă forță care intervine? Care ține răsucirile separate.

Spre surpriza lui John, Sergio nu lansă un atac. În loc de asta schiță rapid cu cretă galbenă niște simboluri abstruse.

— Poate, poate. Numai un *idiota*[24] mănâncă toate fructele pe care le găsește prin tufe. În matematică trebuie să alegi cu grijă. Multe soluții par bune… dar natura nu le vrea.

Se opri și privi gânditor ceea ce scrisese.

— Ar trebui să se atragă, spuse, să se combine. Quarcurile nu există izolate. Ne scapă ceva aici. Ce?

•

Zaninetti mai respecta încă obiceiurile din țara sa natală așa că pe la 1:30 plecă să ia un prânz bogat în paste și vin, urmat de un *riposo*[25] pentru refacere. John continuă să lucreze, gustând cumpătat niște alune și portocale castiliene, toate cumpărate la un preț pipărat, sub impulsul unui capriciu, din piața interioară a Boston-ului, pe care o frecventa Claire.

Aspectul care îl tulbura îl izbise și pe Zaninetti. Presupunând, conform ecuațiilor, că acea nouă forță de atracție, operând la o scară realmente microscopică, masca masele micilor găuri

[24] Idiota – idiot (În limba italiană în text) (N. tr.).

[25] Riposo – odihnă, repaus (În limba italiană în text) (N. tr.).

negre, sistemul își câștiga echilibrul preluând o imensă energie potențială de atracție și extrăgând din ea una de respingere aproape la fel de enormă. Dar dacă această stabilitate avea să fie compromisă? Cât de fragil era echilibrul? O ușoară nepotrivire, și particula ar fi putut să-și piardă forma spațio-temporală stabilă. Dacă doar o mică parte a masei sale de dimensiunile unui munte era anihilată, avea să se producă o extraordinară explozie. Mult mai devastatoare decât cea a unei bombe cu hidrogen.

Pentru moment, singularitatea era prinsă în centrul cubului de piatră, aparent bucuroasă să rămână suspendată în cavitatea ei vidată. Plutea acolo, susținută de niște forțe reziduale, poate de origine magnetică. Trebuie să fi stat acolo mii de ani fără a izbucni. Apoi prăbușirea aceea de-a lungul puțului aceluia din stâncă tulburase lucrurile.

John bănuia că problema stabilității era acum cea mai importantă. Îl îngrijorau datele obținute de Abe, care indicau o creștere continuă a fluxului de raze gama. Denotau oare ele o creștere a activității, poate suficientă pentru a distruge echilibrul forțelor din interior? Ori începuse roca să fie înghițită? Îi trecu prin minte că razele gama ar fi putut distruge tubul optic, străpungând astfel etanșeizarea pe care o realizaseră.

Târziu după amiază, obosit de atâtea calcule, se decise, în ciuda frigului, să facă o partidă de jogging pe Storrow Drive. Îl sună pe Abe, îl anunță despre temerile sale legate de tubul optic și îi promise să vină la laborator a doua zi, duminică, înainte de prânz. Își îmbrăcă echipamentul sportiv fără prea mult entuziasm. Exercițiile efectuate în îmbrățișarea frigidă a iernii reprezentau un efort de voință, o durare a caracterului moral potrivită pentru ținutul Cotton Mather. Mușchii se întindeau fără voie și sudoarea se evapora, lăsând în urma ei o crustă înțepătoare. Alergă de-a lungul râului, sub privirile fixe ale ferestrelor de pe Beacon Street, care se deschideau spre o minunată priveliște. Cerul avea un albastru de cobalt. Răsuflarea lui John isca dâre mari de aburi. Alerga de-a lungul aleilor întunecate ale Esplanadei, cu ochii deveniți sticloși, în timp ce prin minte îi rătăceau fără rost notații matematice.

Cu toate că-i plăcea să lucreze cu Sergio, era precaut. O figură importantă putea să intervină într-o problemă și pe urmă să și-o însușească prin abordarea ei prin tehnici matematice mai

bune sau pur și simplu printr-o publicitate pe care o făcea respectivei probleme, prin vâlva pe care o isca în jurul ei, prin descoperirea de alte posibile ramificații. Ții un discurs la cerere la o conferință importantă, prin care se evidențiază metoda personală de abordare a problemei. Publici prima carte ce tratează subiectul; cărțile sunt întotdeauna recomandate de numele editorului, așa că îi eclipsezi pe autorii efectivi. În zilele de început ale afirmării teoriei găurilor negre se văzuseră asemenea manevre. Lacer, americanul care propusese cel dintâi metode electrodinamice de extragere a energiei din găurile negre, se văzuse dat la o parte de un competitor care preluase subiectul folosindu-se de talentele lui superioare privitoare la problemele valorilor limită, utilizându-și relațiile pe care le avea în lumea astrofizicienilor și pur și simplu călătorind și vorbind mai mult. Cu toate că lui John îi plăcea Sergio, trebuia să aibă grijă să-și țină activitatea separată de aceea a proeminentului italian.

O însoți pe Claire la cină. Ea era copleșită de pregătirile pentru conferința pe care urma s-o țină a doua zi. Își petrecuse întreaga zi, pregătindu-și discursul la Biblioteca Hilles de la Harvard, bănuielile împiedicând-o să meargă la UB. Hilles era pustie, în afara perioadei examenelor, când studenții o redescopereau brusc.

Muzeul insistase să fie expus și cubul, însă Abe respinse imediat această solicitare. Fuseseră necesare îndelungi convorbiri telefonice și, în final, se ajunsese la un compromis: Claire urma să prezinte câteva diapozitive înfățișând cubul așa cum era el în prezent, chiar dacă era acoperit în mare parte de aparatele lui Abe.

— Voi face câteva fotografii dimineață, spuse Claire, instalându-se într-un scaun de răchită din apartamentul ei. Asta le va da timp celor de la Muzeu să se pregătească. Nu vrei să vii și tu? Voi avea nevoie de ajutor pentru a realiza o iluminare corespunzătoare.

— Sigur.

— Mulțumesc. Doamne, ce zi! exclamă ea stingându-și ultima țigară și privind cu poftă mucul. Există așa de *multe* despre care trebuie să vorbesc. N-am nicio idee ce poate semnifica forma cubică, și substanța aceea metalică de pe fundul semnelor dăltuite, *cred* că a rezultat datorită vopselei care a fost prinsă

acolo, pe care radiația gama din interior a transformat-o. Făcând-o să scânteieze. Dar încă nu sunt sigură. Să vorbesc despre asta oare?

— Ai putea, știi, nu trebuie să prinzi în cuie toate golurile marii tapiserii.

Ea încuviință plecându-și capul și oftă.

— De asemenea mi-a telefonat mama.

John murmură cu diplomație:

— Mda?

— A citit un anunț despre conferință. Vine și ea.

— Bine. O să-i dai gata și o să ai un oraș întreg la picioarele tale.

Ea făcu o grimasă.

— Sau căpățâna mea. Mă tem că are să-și facă apariția și Kontos.

— S-ar putea. Oricum probabil că luni va întreprinde deja acțiunile diplomatice.

— Sunt sigură că poate obține vestigiul.

— Ne vom ocupa de asta mai târziu.

Nu era necesar s-o lase să dezvolte acest subiect.

— Ce importanță are dacă Kontos vine la conferința ta?

— Poate să se ridice în public și să mă denunțe. Să provoace o scenă. Asta va fi o poveste și mai bună pentru presă și el o știe.

— Fă-l pe directorul Muzeului să-l oprească pe Kontos la intrare. Să pună gărzi să facă asta.

— Poate că ar fi bine să angajez un ucigaș plătit, nu? Să-i rupă picioarele doar?

Claire zâmbi șters, privind în flăcările căminului, care trosneau viguros.

— Cred că asta mă deranjează mai mult decât Kontos, știi? Să fac o figură deplorabilă în fața mamei.

— Vei face senzație.

— Cum ți-ar plăcea să asiste mama *ta* la discursurile tale?

— După primele zece minute ar înceta să mai asculte și și-ar scoate din geantă un roman de dragoste.

Claire chicoti.

— Așa înfruntă fetele sudiste adversitățile? Evadând în fantezii?

John spuse cu precauție:

— Au și ele punctul lor forte.

— De exemplu?

În tonul ei se citea sfidarea.

— Puținele conflicte legate de – cum li se zice? – rolurile tradiționale.

— De ce n-ai adus una cu tine ca să-ți țină de cald?

— Am plafonul plictiselii foarte coborât.

— Înțeleg, și totuși la serate, te văd vorbind cu femeile despre copii lor, o practică nu prea comună în incisivul și competitivul Cambridge.

— Aiurea.

— Preferi trufașele femei nordiste?

El zâmbi sardonic.

— Foc și gheață. Sclipitoare combinație.

Mai târziu, în dormitorul ei destul de rece, pregătindu-se să se vâre în așternuturi, Claire spuse:

— Stinge lumina.

John se strecură printre antichitățile fragile care amenințau să se dezintegreze sub o atingere grea, masculină. Camera ei de lucru era orânduită eficient, spartan, însă dormitorul avea perdele încrețite, albastre, tapet înflorat, perne mari și chiar o girafă galbenă de pluș. Stinse veioza. Frigul îi înțepa pielea. Se întoarse lângă pat și îngenunche o clipă pentru a-și dibui locul.

Ea spuse:

— Iată o șmecherie pe care pun pariu că fetele alea aiurea n-o știu.

Și John simți cum îl cuprinde strâns un cerc cald care se contracta delicios.

— Aiurea, spuse el.

6

Liniștea de duminică a acelor străzi pe care John le cunoștea doar în timpul week-endurilor aglomerate era neliniștitoare. Parcară într-o zonă restrânsă, mărginită de stâlpi scunzi uniți între ei prin lanțuri și coborâră pe Vassar Street, cale de vreo câteva zeci de metri. Norii obturau aproape toate razele soarelui, iar dinspre Charles River răbufnea o briză tăioasă. Liniștea părea să-i înconjoare, amortizând murmurul orașului aflat în jur. Apucară pe o scurtătură, printre două clădiri anonime și John, folosind cheia pe care i-o dăduse Abe, pătrunse

într-un coridor lateral al Clădirii 42, care dădea spre niște birouri mărunte. Străbătură un hol și cotiră spre hală. John descuie ușa laterală. Răsuci clanța și intră înaintea lui Claire.

La cincisprezece picioare în fața lui stătea sergentul Petrakos, privind direct spre ei. John se opri. Claire, neputând să vadă, se lovi de el.

John zări instantaneu scena înghețată în nemișcare din spatele sergentului Petrakos. Doi bărbați în blue-jeanși manevrau cubul aflat în lada lui, folosindu-se de macaraua rulantă suspendată. Kontos ținând în mână cutia de comandă de la distanță a macaralei și lăsând surprinderea să i se citească pe chip. Un alt om în celălalt capăt al halei, unde se terminau șinele macaralei, lucrând ceva la încuietoarea uriașelor uși rulante aflate acolo. Toți purtau blue-jeanși și cămăși ieftine. Pantalonii le erau vârâți în cizmele militare. Bineînțeles, făceau parte din echipa care vineri fusese pe acolo pentru a evalua împrejurimile.

Kontos înjură. Sergentul Petrakos își strânse buzele și se plasă instantaneu într-o poziție defensivă desprinsă parcă din filme, cu picioarele în unghi drept unul față de altul formând un fel de T și cu mâinile formând un alt T, brațul stâng fiindu-i ridicat pe orizontală iar cel drept sub el, pe verticală, cu palma deschisă. John îi privi mâinile rigide, groase și cu pielea palmelor aspriță.

Nimeni nu se mișcă. Cubul, care se legăna, atârnat în lanțuri, înecat în căptușeala protectoare, era scufundat aproape în întregime în lada de lemn. Spărgând liniștea, John spuse:

— Ai fi putut să-l câștigi exclusiv pe cale diplomatică.

Kontos spuse:

— Sistemul vostru? Ne-ar jefui. Ca în cazul statuilor de marmură ale lui Elgin.

— Vremurile s-au schimbat.

— L-ați furat voi înșivă, tu și cățeaua.

— Mai bine zis l-am salvat.

Sergentul Petrakos scoase un șuierat, presând aerul expirat între buzele ei albite, întinse într-o linie subțire.

Claire păși alături de John, incapabilă să vorbească. Kontos o privi.

— Credeam că la ora asta americanii merg la biserică. Sau dorm după ce-au băut toată noaptea.

John deschise gura să spună ceva și atunci sergentul Petrakos, înaintând cu mișcări agile, se apropie de el și, cu un gest expert, îl lovi între picioare.

John nu mai luptase niciodată cu o femeie și nici cu oricine altcineva de pe vremea liceului, așa că fu luat complet prin surprindere. Un val de greață instantanee îi urcă în măruntaie și durerea care-l urmă îl făcu instantaneu pe John să se trezească la realitate. Simțea o irezistibilă dorință de a se dedubla, de a lăsa să se dezlănțuie acea parte a lui care era plină acum de o agonie bolnavă, aflată la pândă, de o slăbiciune fără margini. Fusese lovit astfel de trei ori în timpul duelurilor fotbalistice. Mai rea era durerea ascuțită și senzația de gol care o însoțea, teama teribilă ce te sfâșia cum te sfâșie fulgerul cerul întunecat, făcându-te să te ghemuiești la pământ, copil din nou.

Se îndoi aproape în două. Își dădu seama că dacă nu făcea ceva, sergentul Petrakos urma să-l vatăme și mai tare. Citise asta în ochii ei, în expresia buzelor ei strânse, în nerăbdătoarea anticipare a ceva ce avea să o bucure, să-i facă plăcere.

Simțea că dacă s-ar fi îndreptat ea l-ar fi lovit, l-ar fi tocat probabil cu palmele acelea ale ei. Piciorul lui, împins înainte, abia dacă îl împiedica să se prăbușească. Rămânând îndoit și cu capul aplecat, își împinse în afară piciorul drept, până când își recăpătă echilibrul și fu în stare să se împingă înainte. Apoi, cu rapiditate, țâșni de la podea. Ridică ochii și o văzu pe sergent Petrakos privindu-l de aproape, prea de aproape, cu o expresie de satisfacție. Mâna lui stângă țâșni în sus și o izbi în umăr, trimițând-o într-o parte. Pe chipul ei se citi surpriza.

Mâna ei se repezi spre bărbia lui, într-o lovitură decisivă, însă greși ținta cu puțin, astfel încât cantul palmei ei alunecă, nelovind cu toată puterea. Își trimise podul palmei spre gâtul lui. El se răsuci greoi spre stânga, încercând să dea impresia că e dezechilibrat. Dreapta lui trimise, peste mâna ei, o lovitură laterală care atinse încheietura maxilarului ei. Ea căzu la podea. Fusese deja dezechilibrată, însă lovitura o luă din picioare și ea căzu bufnind pe podeaua de beton, lovindu-se la cap.

John se îndreptă și lăsă valul grăbit de durere să-l străbată, încercând să nu se gândească la ceea ce simțea și reușind foarte bine. Petrakos era amețită, dar încă conștientă, totuși, n-avea să mai facă ghidușii prea curând. Și nici el. Petrakos folosise introducerea cea mai devastatoare pentru un bărbat,

însă pe urmă urmărise efectele în loc să le amplifice. Pentru mulți bărbați ceea ce făcuse ea ar fi fost suficient, dar nu și pentru un mijlocaș care fusese de nenumărate ori bușit de înaintași de 250 pfunzi, chiar dacă fusese doar unul de mâna a doua și nu meritase nici măcar un ghiont din partea cercetașilor de colegiu.

Își dădu seama că mai rămăseseră multe de făcut, însă când reuși să se concentreze, Kontos străbătea deja laboratorul, ținând în mâna dreaptă un pistol automat. John se sprijini de perete și-și cuprinse torsul cu brațele, inspirând profund, pentru a face să dispară acea durere care începea să i se răspândească în tot trupul. Claire îi spuse ceva și apoi strigă la Kontos.

Pe urmă Claire se lansă spre el, ignorând pistolul. Inima lui John tresări brusc, sub impulsul spaimei. Ochii lui se ațintiră asupra pistolului. Apropiindu-se cu pași mari, Kontos lăsă țeava armei în jos și o plesni pe Claire cu palma peste față. Ea scânci mânioasă și se clătină. Kontos o înjură și o lovi din nou. Ea se feri și-l lovi drept în nas. Un bărbat apăru în spatele ei și îi apucă brațele. Kontos se dădu înapoi, făcându-și o palmă căuș pentru a-și opri sângele care-i curgea din nas și ridicându-și cealaltă mână pentru a aținti automatul. Fața îi era înroșită de furie.

Înjură în grecește. Ochii îi erau înghețați, gura strâmbată. Pistolul automat era ațintit spre inima lui Claire.

— Kontos! Ne dăm bătuți! strigă John.

Kontos se opri, părând că se gândește. Își frecă nasul, strâmbându-se, și coborî pistolul automat.

Încrucișându-și brațele, Claire se răsuci spre Kontos.

— Ești…

— Claire, las-o baltă, spuse John.

Gâfâiau cu toții, privindu-se unii pe alții cu ochii holbați, conștienți de ceea ce fusese cât pe ce să se întâmple.

John răsuflă adânc. Picioarele îi tremurau. „*Bine. În regulă*,” se gândi el. „*Piesa a luat sfârșit, n-au fost lungimi inutile. Răni minore, puțin scuturat. Pur și simplu respiră*.”

•

— E o absurditate, spuse John cu amărăciune.

El și Claire erau legați pe niște scaune, în mica sală a terminalului calculatorului. Kontos îi dăduse sergentului Petrakos misiunea de a-i lega și femeia strânsese cu putere nodurile, această treabă făcându-i evidentă plăcere.

— Kontos, nu poți scăpa! strigă Claire.

Prin ușa de sticlă, puteau vedea cum cubul, acum complet ambalat, era coborât pe platforma unui mic camion marca Ford. Grecilor le trebuiseră mai puțin de zece minute pentru a se hotărî ce să facă cu Claire și cu John, pentru a încheia ambalarea cubului, pentru a ridica ușile de oțele din capătul halei și pentru a trage camionul înăuntru. Lucrau lin și vorbeau doar atât cât era necesar. John trebui să le recunoască profesionalismul; întreaga operație, cu tot cu întreruperi, durase mai puțin de o oră.

Kontos intră în încăpere și dădu aprobator din cap, apreciind munca făcută de sergentul Petrakos.

— Veți fi descoperiți curând, așa mă aștept, spuse. Dar nu destul de curând. Până atunci noi vom decola.

— N-ai să-l poți trece prin vamă, spuse Claire.

Kontos pufni.

— Chestie de documente. Am luat și notele de laborator. Îi vei cere tu scuze profesorului Sprangle pentru mine. El nu trebuie învinovățit pentru asta, dar trebuie să sufere.

— Ascultă, spuse John, jocul ăsta de-a hoții și vardiștii e în regulă, dar aici nu mai e vorba de arheologie, Kontos e ceva mai mult decât atât. Acel…

— Moștenirea noastră națională e cea mai mare din lume. Vom lupta să o păstrăm.

— Vorbești ca într-un comunicat de presă. Eu…

— Tu ești cel care va da explicații presei. Vor fi întrebări răutăcioase.

Acum, că-și jucase rolul, Kontos era mai demn, deși vagul său zâmbet persista, trădându-i bucuria.

— Uite ce e, cubul acela e important și din motive ce țin de fizică. Ar trebui să știi că poate fi periculos.

— Numai pentru oamenii care îl fură, spuse Kontos, amuzat.

— Ca tine?

— Noi îl cerem înapoi. Sub ordine exprese ale guvernului nostru.

— Când vom încheia măsurătorile…

— Asta a fost o tactică evidentă, una stupidă. Ați aștepta și ați explica și ați găsi un milion de motive pentru întârziere.

Claire spuse, grăbită:

— Nu se poate să nu îți fi explicat Donald Hampton…

— Că trebuie să așteptăm, da. Donald e un om încrezător. Dar există multe motive pentru ca guvernul american să păstreze un lucru atât de frumos. Ne insultă poate pe noi păstrându-l, da? întrebă el, sclipiri aprinzându-i-se în ochi. Dar nu acum.

— Înăuntrul lui, spuse John, există ceva pe care nu-l înțelegem. Cred că ar putea fi o... o nouă particulă, potențial instabilă. Emite deja o mulțime de raze X și și-a săpat deja cea mai mare parte a drumului prin... stai puțin, tubul optic. L-ați extras din cub?

Kontos era nedumerit.

— Tubul flexibil? Da.

Claire spuse:

— Atunci ați putut auzi. Vidul.

— Unul dintre oamenii mei a extras tubul. N-am auzit nimic. Există o etanșare, aparent acolo de unde ați luat un eșantion.

John spuse, grăbit:

— Acela e gulerul auto-etanșant pe care Abe l-a pus în jurul tubului optic. Va umple gaura. Dar există radiații periculoase...

Kontos își privi ceasul și făcu semn din cap spre sergentul Petrakos.

— Evident, nu v-au vătămat pe voi. Vom studia acest lucru în Atena. Dacă e interesant pentru fizică, e încă și mai bine. Vineri, Hampton mi-a spus că această descoperire ne-ar putea face faimoși. E mai bine atunci ca lucrul acesta să fie în Grecia.

Plecă, închizând ușa după el, pentru a le atenua strigătele. Strigară amândoi după el, în timp ce el străbătea laboratorul, căutând din priviri ceva util pe care l-ar fi putut scăpa din vedere. Prin sticla geamului văzură camionul ieșind. Oamenii coborâră rapid ușa, lăsând-o să se izbească zgomotos de podea. Într-o clipă se auzi huruitul unui motor care demara. Apoi se lăsă liniștea.

— La dracu’, șopti John.

— Nu-mi vine să *cred* că ar...

— Ei bine, a făcut-o. Întrebarea e, ce facem *noi*?

— Îți amintești vineri, cât de imprevizibil era? Voi doi vă bruscați unul pe celălalt, însă în tot acel timp oamenii din echipa lui încercau să descopere cum să se întoarcă să pătrundă înăuntru...

— Repet, ce facem *noi*?

— Să încercăm să ne apropiem scaunele de birou? Să doborâm receptorul din furcă? Să formez cu limba numărul poliției? pufni Claire.

— De-ar veni Abe mai devreme, spuse John.

Își mișcă mâinile, dar sergentul Petrakos i le legase bine, folosind o frânghie de nylon.

— Ar putea, acceptă Claire. Poliția ar putea da de urma camionului.

— Mai ales că am văzut numerele de înmatriculare, spuse John. Se reflectau în placa de oțel a spectrometrului de acolo, vezi?

— Minunat! Avionul lor nu poate decola imediat. E nevoie de o mulțime de documente pentru a îmbarca o încărcătură atât de grea. Un telefon dat la Logan…

— Ce mai zici despre limba ta?

— Ai dreptate. Nici măcar nu pot mișca scaunul ăsta afurisit.

John oftă. Locul unde fusese lovit încă îl mai durea și încă mai avea acea senzație de greață. Nu putea să își elibereze picioarele suficient de mult pentru a ridica scaunul de la pământ și a-l mișca. Toate acele soluții de care se foloseau detectivii în filme păreau imposibil de aplicat în acest caz. Poate că avea să treacă prin zonă un polițist al campusului care-și făcea rondul, însă duminică probabil că frecvența rondurilor era mai redusă. În mod sigur Kontos găsise o cale să afle și acest lucru. Avea unele canale de informare.

— Un singur lucru e bun, spuse John.

— Ce ar putea să fie bun în toată întâmplarea asta?

— Nu mai este deloc nevoie să fii agitată. Kontos n-are să apară la conferința ta diseară.

7

Domnul Carmody din Washington era un om care știa să se îmbrace cu gust. Părul lui șaten, des, era tăiat scurt, iar pantofii lui negri străluceau, proaspăt lustruiți. Stătea confortabil la biroul lui, atent să nu-și preseze cutele costumului său cenușiu la două rânduri. Pe cuier Claire observă o pălărie elegantă cu boruri înguste, foarte la modă, agățată chiar deasupra unui pardesiu maroniu.

Erau la etajul opt al Clădirii Federale JFK, care se afla între strada Cambridge și strada Congresului. În timpul week-endurilor se părea că sistemul de încălzire era oprit. Claire tremura. Aparent, domnul Carmody își însușise biroul în urma unei convorbiri telefonice de două minute. Era o impresionantă mărturie a puterii sale. Covoare groase, draperii cafenii care echilibrau culoarea pastelată a pereților, chiar și o canapea. Tocmai terminase de vorbit despre cât de afectat era Departamentul de Stat de toate cele întâmplate, motiv pentru care el însuși sosise de la Washington, zburând cu prima cursă disponibilă.

— Aceasta este o chestiune minoră, sau cel puțin așa mi s-a părut mie a fi, până când doctorul Zaninetti a vorbit cu niște persoane din administrație, spuse Carmody.

Își mișcă mâinile cu gesturi solemne. Contrastând cu hainele imaculate, fața lui aspră și ciupită de vărsat părea un diamant fals prins într-o montură de aur.

— Chiar a vorbit? întrebă Claire surprinsă.

— Probabil c-a țâșnit direct spre telefon, spuse John.

— Doctorul Zaninetti are o teorie conform căreia acest obiect, obiectul furat, poate fi periculos.

Carmody îi privi, așteptând o confirmare.

În loc de asta, John spuse cu convingere:

— Nu e teoria lui, dar ar putea avea dreptate. M-am gândit mult la această problemă, mai mult decât Zaninetti și, da, singularitatea din centrul cubului se pare că este într-un echilibru precar.

Claire oftă. Știa ce avea să urmeze. Carmody formulă întrebările previzibile despre singularități și John răspunse: cât de mare? (infinitezimală); greutatea? (câteva sute de pfunzi, nu mai mult); energia de legătură? (megatone de TNT); de ce a rămas în cub așa de mult? (prinsă în câmpurile magnetice produse de fierul din interiorul cubului).

Carmody întrebă cum găsiseră anticii obiectul și Claire spuse că probabil scotea un anume sunet ori emitea lumină când o bucățică de piatră se prăbușea în miezul singularității. Sublinie că conul de chihlimbar era translucid; poate că ei erau uimiți și înfiorați de sclipirile ocazionale de lumină care izbucneau din interior. Încă nu existau răspunsuri întemeiate.

Discuția reveni asupra energiei de legătură. În vreme ce John se străduia să redea caracterul provizoriu al calculelor sale, Claire se gândi la seara care urma. Acum conferința urma să aibă în mod cert o concluzie dramatică: anunțarea furtului cubului. Și, în mod straniu, agitația din acea zi o făcuse să nu mai poată fi emoționată în privința discursului. Pregătise totul și acum nu mai simțea nevoia să facă vreo repetiție. În domeniul popularizării evenimentelor științifice era întotdeauna crucial să navighezi prin strâmtoarea îngustă dintre Scylla dispretului profesional și Charybda euforiei publicului. Poate, deci, ar fi putut să comită unele greșeli înspre partea profesionalismului strict și să se bazeze pe drama publică pentru a trezi interesul.

Abe îi găsise cam după vreo oră și jumătate. Primii polițiști, sosiți într-o mașină de patrulare, erau două clișee cu cefe de taur. Studiaseră atent ușa de oțel, în căutarea unor indicii, de parcă n-ar mai fi văzut niciodată până atunci o asemenea ușă, și pe urmă stătuseră prin preajmă, afișând niște expresii plictisite. Apăruse un detectiv de la secția din Cambridge, însă nici el nu era prea entuziasmat. Sunase suficient de repede la aeroport, însă acolo nu fusese înregistrat nimeni care îmbarcase un obiect voluminos pentru Grecia. Căutau alte destinații. Între timp poliția aeroportului era în alerta și așa mai departe.

Poliția nu era preocupată la un nivel mai larg. În comparație cu avalanșa de accidente rutiere din week-end, cu spargerile însoțite de violență și cu un incident produs de un trăgător în Somerville, pierderea unei bucăți de piatră nu era un eveniment care să-ți accelereze prea tare pulsul.

Claire îi telefonase lui Hampton, care se arătase șocat în mod corespunzător. Declarase că nu avea cunoștință despre adevăratele planuri ale lui Kontos și subliniase că el, Hampton, arătase suficient de clar că era necesar ca măsurătorile fizice să continue la ITM vreme de încă vreo săptămână. Hampton insistase mult asupra reputației lui Kontos, susținând că la mijloc trebuie să fie o cumplită neînțelegere, care îl forțase să facă așa ceva.

Doar Zaninetti se agitase la aflarea veștilor și acționase, folosindu-se din plin de contactele pe care le avea la Academia Națională și probabil prin alte părți. În momentul de față, Zaninetti încerca să pună mai serios la lucru poliția locală.

— Domnule Carmody, întrerupse Claire explicațiile legate de fizică pe care John le dădea folosind fraze construite cu grijă. Sunteți de la Departamentul de Stat?

— Nu, am obținut doar informațiile prin ei. Până azi se ocupau de problemă ca de o dificultate diplomatică.

— Atunci pe cine reprezentați?

Domnul Carmody zâmbi dezarmant.

— Haideți să spunem că sunt un fel de depanator general. Eu evaluez situațiile atunci când agenții mai mari, hm… le-ar trebui un răgaz mai lung pentru a-și trimite oamenii la fața locului.

— Deci cineva crede că situația asta ar putea fi periculoasă, spuse Claire fără ocolișuri.

— Dacă doctorul Zaninetti are dreptate, ca și doctorul Bishop, atunci această, ăă… singularitate este o potențială, hm… bombă.

— Iar grecii au ieșit din țară cu ea.

Carmody clătină din cap.

— Nu prin vreunul din aeroporturile din apropiere. Un avion particular, poate, deși nu înțeleg cum ar putea trece prin vamă.

— Kontos ar putea falsifica actele, spuse Claire. Eu am făcut-o o dată.

Această revelație îl făcu pe Carmody să ridice o sprânceană. Nu spuse nimic. Pe urmă strânse buzele și apoi murmură:

— Oricum, am localizat camionul.

— Unde? întrebă Claire.

— Pe o stradă ce duce spre Logan.

— *Trebuie* să-l fi scos pe calea aerului.

— Dar oficialitățile de la transportul de marfă au spus…

— Dar avioanele particulare?

— Și acelea trebuie să se supună aceleiași proceduri. Nu s-a semnalat nimic, nici în legătură cu grecii și nici în legătură cu o asemenea încărcătură.

— Verificați din nou, spuse Claire cu fermitate.

— Ah. Ei bine, asta indică de asemenea că nu le păsa prea mult dacă avem să găsim rapid camionul. După ce ți-a spus de planurile lor de a ieși din țară pe calea aerului, Kontos știa că o să-i căutăm mai întâi la Logan.

— Deci vă gândiți, spuse John, că ei și-au închipuit că au să fie de mult plecați în momentul în care aveați să găsiți camionul.

— Da. Un mister. Au mers la Logan, dar n-au luat avionul.

— Nu, spuse Claire, camionul a fost abandonat acolo. Unde ne-am fi așteptat noi.

Carmody își supse zgomotos dinții:

— Și să fi dus vestigiul în altă parte?

— Mda, zise John. În oricare afurisită de parte. De unde provine camionul?

— De la Hertz.

— Aha, spuse John, încruntându-se. Dacă au transportat cubul în alt camion…

— Nu ți se pare că așa ceva te-ar încurca mai mult atunci când vrei să scapi de urmăritori? întrebă Claire.

— Oamenii aceștia s-au străduit foarte mult. Au plantat microfoane peste tot în laboratorul dumneavoastră. Oamenii mei tocmai au descoperit vreo șase.

John spuse:

— Cum? Ca să tragă cu urechea?

— Exact. V-au auzit ideile. Fără îndoială știau că nu aveați de gând să lucrați acolo duminică.

— La naiba! zise Claire. Bătaia aceea.

— Ce? întrebă John nedumerit. Ah, înțeleg. În vreme ce eu și Kontos ne încontram, oamenii lui plantau microfoane.

— M-am *gândit* eu că totul se întâmplase într-un mod cam ciudat, spuse Claire. Kontos părea al dracului de încrezut.

— Ei și ce? Așa e întotdeauna, spuse John pe un ton coborât.

Carmody spuse:

— În funcție de cât de multe v-ați spus unii altora în laborator, Kontos a aflat unele dintre ideile dumneavoastră despre singularitate. Că ar putea fi o armă.

Îi privi insistent, ca și cum ar fi așteptat o reacție.

— Armă? N-am folosit niciodată termenul ăsta, spuse John.

— Bun. Profesorul Zaninetti s-a gândit la asta.

— Uitați-vă care-i treaba, noi nu știm suficient de multe nici măcar pentru a ne imagina cum ar putea fi folosită o astfel de particulă într-un asemenea scop, spuse John. Sunt doar speculații.

— Kontos are alături de el adevărați profesioniști. Oameni de bază ai serviciilor de informații. La naiba, cred că noi am contribuit la pregătirea lor. Dacă vor avea răgaz suficient, își vor da seama cum stă treaba.

John spuse:

— Chiar dacă își dau seama, e un salt uriaș…

Carmody lovi ușor cu degetele tăblia biroului.

— Acum, când sovieticii își agită rachetele și fac presiuni în Mediterana, asemenea informații ar putea foarte ușor să le cadă în mâini. Nu putem îngădui așa ceva.

— Am crezut că dacă ne-am redus trupele din Europa lucrurile au să arate mai bine, spuse Claire.

— Ceea ce sovieticii cedează într-o parte recuperează în alta, zise Carmody.

John interveni, cu o undă de nerăbdare în glas:

— Întrebarea e, unde se află vestigiul? Nu pot oamenii dumneavoastră să dea de urma lui Kontos?

Carmody zâmbi șters.

— Batem pasul pe loc.

— Trebuie să existe o cale mai simplă, zise Claire. Vreau să spun că poate Kontos și-a schimbat planurile după ce i-am prins în laborator.

— Aș zice că „prins” nu e tocmai cuvântul potrivit, zise John, plin de amărăciune. Mai degrabă tocmai invers.

— Nu, vreau să spun că nu putea fi sigur că nu văzusem numerele de înmatriculare ale camionului.

— Sau altcineva le-ar fi putut reține în timp ce se îndepărtau, căzu de acord Carmody.

— E prea confuz, zise Claire.

Carmody spuse:

— Și nu-i o treabă pe care ar trebui să o facem noi. Poliția știe mai multe despre astfel de lucruri deși, desigur, nu-i vorba de un jaf obișnuit.

— Am putea să găsim alte căi de ieșire din țară, zise John.

— Să treacă cu camionul prin Canada? întrebă Carmody. Poliția, din rutină, va…

— Nu, pe mare. Pur și simplu să plece cu o ambarcațiune.

— Hm. Pare o metodă cam lentă pentru cineva care fuge de poliție.

— Kontos are resurse neobișnuite în primul rând, peste tot în portul Boston se află cargoboturi grecești, spuse John. Privindu-și ceasul. Claire, se apropie vremea.

— Care vreme?

Îi spuseră despre conferință. Carmody se încruntă.

— Nu, nu puteți face asta.

— De ce nu? întrebă Claire.

— Nu sunteți singurii oameni de știința din lume. Kontos poate că-i un prost, dar alții nu sunt. Obiectul ăsta ar putea genera implicații enorme și a *dispărut*. Dacă e instabil și ar putea fi în Boston, ar putea fi la fel de bine oriunde altundeva, înțelegeți?

Din nefericire, Claire înțelegea. Contase pe acel discurs pentru a-și recâștiga reputația, sau măcar pentru a domoli valul de bârfe care colinda deja prin toate departamentele de arheologie din țară, dacă nu chiar din lume.

Începu să explice acest lucru, dar Carmody clătină din cap.

— Trebuie să înțelegeți că interesul dumneavoastră personal și aspectele arheologice se situează pe un plan secundar.

Carmody își supse din nou dinții. Acest obicei al lui începea s-o enerveze pe Claire.

— Interesele securității naționale cer ca dumneavoastră să nu vorbiți. Până la urmă, probabil în câteva zile, vom recupera obiectul. *Atunci*, spuse el, cu o sclipire în ochi, atunci veți putea dezvălui totul. Vă cer prea mult?

„*Da*”, se gândi ea, scrâșnind din dinți. Însă nu se întrezărea nicio ieșire. Într-o singură zi pierduse și vestigiul, și șansa de a spune ce avea de spus.

8

John se gândi cu amărăciune că măcar coastele nu îl mai dureau așa de tare. Tocmai traversa Charles River a doua zi dimineața. Era luni. Razele soarelui străluceau în aerul clar. Uitaseră cu toții acea umilință la care îl supusese Kontos, făcându-i doar câteva vânătăi pentru a crea diversiunea necesară plantării microfoanelor. Acest ultim fapt, plantarea microfoanelor, îl durea.

Își alungă acele gânduri din minte. Telefonul lui zbârnâise o oră întreagă dis de dimineață, transmițându-i mesaje de la prieteni cărora le ajunseseră la urechi unele zvonuri. Abe reuși să-l prindă la telefon pentru a-i spune că Zaninetti vroia să-l întâlnească neîntârziat la laborator, pentru a se pune de acord asupra faptelor. Era clar că urma să se facă, de către Carmody și deci, inevitabil, și de către presă, o cercetare amănunțită.

Hampton își dăduse deja acordul. John îi telefonă lui Claire și apoi plecă.

La intrarea în ITM dădu peste o mulțime de oameni. Se revărsau pe Memorial Drive. Deasupra lor domnea un cer cenușiu, încărcat. Unități mobile ale televiziunii le acordau atenția și respectul care se acordă în prezent oricărei mulțimi care susține o cauză. Pentru moment se temu că fuseseră aflate noutățile, dar în timp ce trecea pe Podul Harvard văzu că peste tot pe placarde era prezent cuvântul NUCLEAR, scris de regulă cu roșu și împănat cu raze portocalii care simbolizau probabil radiațiile.

În vreme ce-și croia drum prin mulțimea care începea să scandeze lozinci, de el se apropie o femeie care purta o placarda mare și un teanc de materiale de propagandă. Pe placarda scria:

PUTERE NUCLEARĂ = RĂZBOI NUCLEAR =
TERAPIE NUCLEARĂ.

Femeia îl întrebă:

— Nu vrei să ni te alături?

— Ce părere ai despre familia nucleară? replică el, după care își continuă drumul.

Cu câteva săptămâni în urmă citise o teză a unui student din anul terminal, care trata istoria științei din secolul curent, și o găsise, în mare parte, surprinzătoare. În anii treizeci oamenii susțineau radioactivitatea. Era noul cuvânt de ordine. Mulți credeau că puțină radioactivitate reprezenta un stimulent sănătos. Stațiunile balneare anunțau cu mândrie radioactivitatea apelor lor. Puteai găsi radiu sub formă de capsule, de tablete, de comprese, de săruri de baie, de alifii, de creme, de aerosoli, de injecții sau de supozitoare. Puteai consuma ciocolată ușor radioactivă și pe urmă să te speli pe dinți cu pastă de dinți radioactivă. Fabricanții susțineau că leacurile lor aveau să vindece tuberculoza, rahitismul, tumorile, calviția și lipsa de potență sexuală.

Acum societatea suferea de un recul. Tot ceea ce purta epitetul „nuclear” era pus în aceeași oală de către ludiții[26] uniți și de către pacifiști și de către anti-orice-iști, Quijoți care se năpusteau cu lăncile lor împotriva morilor satanice. John clătină din cap. Într-un fel era trist, deoarece adevărata stupiditate a

[26] Ludit – spărgător de mașini (În Anglia între 1811-1816) (N. tr.).

epocii se găsea în altă parte. Pentru el, să arzi petrol prețios pentru a obține electricitate, era o nebunie la fel de mare ca și cum s-ar fi confecționat cuiere din platină. Ceea ce devenea tot mai clar acum, abia după ce rezerva de petrol se diminuase, era faptul că petrolul era mult mai valoros ca lubrifiant, mai ales la temperaturi înalte, și că nu existau înlocuitori corespunzători pentru el. Dar acesta era un argument subtil, care nu prea avea șanse să-i cucerească pe purtătorii de placarde. Oftă. Își imagină ce-ar fi făcut acea mulțime dacă ar fi aflat despre singularitate. Oftă din nou și dădu drept peste echipa de televiziune din laboratorul lui Abe. Așteptau nerăbdători afară. Un bărbat îmbrăcat într-o jachetă de piele bătea în ușile de oțel. Îl zăriră apropiindu-se și se întoarseră spre el ca să-l ia la întrebări. John deschise ușa laterală cu cheia lui și se strecură înăuntru înainte ca ei să-l poată ajunge.

Călcând cu pași mari, Donald Hampton îi ieși în întâmpinare pentru a-l saluta.

— Vreau să știți că sunt șocat toată această atenție.

— *Dumneavoastră* i-ați adus pe toți indivizii ăia de la televiziune? întrebă cu asprime John.

— Ei bine, după telefonul lui Claire, am fost nevoit să-l anunț pe președintele universității și el…

— Grozav. Au aflat ceva despre aspectele fizice?

— Ei bine, având în vedere circumstanțele, nu avem nicio dovadă că vestigiul nu fusese returnat imediat și am repetat ceea ce spusese Abe, însă…

— Oh, Doamne.

Claire discuta cu Abe. John îi spuse lui Hampton să iasă afară și să se ocupe de afurisita aceea de echipă de televiziune din moment ce el lăsase informațiile să se scurgă, și să le vorbească numai despre arheologie și despre regretabilul furt. Ceilalți erau adunați în jurul jalnicului loc în care aparatele, plasate în cerc, așteptau un vestigiu care lipsea.

Când se apropie, Claire spuse:

— Ah, ai scăpat de el. M-ai scăpat de osteneala de a-i scoate ochii cu unghiile.

— Bine, uite a comis o eroare…

— Imposibil. A greși e omenesc.

— Și nu putem face nimic altceva decât s-o atenuăm și să nu alarmăm atotputernicele mass media.

Claire întrebă:

— Te doare maxilarul? Arată teribil.

John își atinse precaut maxilarul.

— A amorțit peste noapte, spuse el printre dinții pe care-i ținea încleștați, pentru a reduce mișcarea maxilarului. Ăsta-i cel mai bun accent de Harvard pe care o să-l am vreodată.

Claire zâmbi, plină de afecțiune. Sprâncenele lui Abe se arcuiră, ca două omizi albe, și el spuse:

— Sunt foarte de acord, fără televiziune. Bastarzii ăia au obținut datele mele. Dacă pot negocia restituirea cubului înainte ca toate astea să ajungă la idiotul de tub cinescopic, atunci poate că mai e o șansă să-l primim înapoi. De asemenea, dacă e atâta de periculos cât ziceți tu și cu Zaninetti că este, ar trebui să anunțăm guvernul grec.

Fură cu toții de acord. Abe adăugă:

— Am verificat și contoarele mele de raze X și gama. Asta face parte din poveste. Au înregistrat un flux crescător, care a sporit continuu până sâmbătă seara, când cubul a fost furat.

— Toate contoarele? întrebă John.

— Nu, cele de aici arată o valoare cam de trei ori mai mare decât cea medie.

Abe se apropie de cinci dintre contoare, care acopereau un cvadrant. Jacheta lui cu modele în zigzag era umflată de instrumentele electrice pe care și le vârâse prin buzunare și apoi le uitase acolo.

— Vă amintiți, nu? Conul era îndreptat în direcția asta, zise el.

— Da… spuse Claire. Măsuram emisiile din zona cepului și cred că am cam neglijat latura conului.

John studie valorile indicate de fiecare contor și se încruntă. Valorile maxime fuseseră citite de-a lungul axei conului, ceea ce nu era surprinzător, căci în acea parte exista mai puțină piatră care să oprească radiațiile. Se întrebă de ce însă radiația era mai intensă de-a lungul conului decât în zona cepului.

— Singularitatea emite radiații în mod preferențial într-o direcție, spuse el.

— Înseamnă asta că absoarbe mai multă materie dintr-o direcție decât din celelalte?

— Mă tem că da. Poate că a început deja să erodeze roca în interior.

Abe spuse:

— În ciuda faptului că pulberea rezultată în urma perforării găurii a venit din partea opusă?

— Exact.

— Crezi că… devine și mai instabilă? întrebă încet Claire.

Era doar o ipoteză rezonabilă, nu o certitudine, însă nu se putea gândi la o altă interpretare.

— Ar trebui să-i spunem bunului nostru domn Carmody, spuse Claire.

— Da.

Carmody știa deja. Sosi câteva momente mai târziu și se ocupă imediat de echipa de televiziune.

— N-a trebuit să stați prea mult de vorbă cu ei, spuse John când Carmody se întoarse în laborator.

— Nicio problemă. Oamenii mei au avut grijă, spuse Carmody

Purta un trenci și nu îl dezbrăcă, de parcă n-ar fi avut de gând să stea prea mult. Prin răsfrângerea gulerului i se zărea cravata roșie, sobră. Nu-și scoase nici măcar pălăria.

— Ce le-au spus celor de la televiziune?

— Orice a fost potrivit, spuse Carmody, punând în mod clar punct subiectului respectiv.

John îl prezentă lui Abe și pe urmă lui Hampton, care se ținea puțin deoparte, părând nelalocul lui dar nedorind să plece. Hampton văzuse clar că era vorba de ceva important, însă nu știa ce se întâmplă și nimeni nu se deranja să-l pună la curent.

Abe explică rapid ce date aveau și la ce concluzii ajunseră. Formulă lucrurile în felul obișnuit unui om de știință, folosind lucrurile în propoziții presărate cu „pare probabil” și „ipoteze de lucru” și „e posibil”. Carmody era un om căruia nu-i plăceau incertitudinile. Se încruntă și întrebă:

— Valorile cele mai mari s-au măsurat înspre partea aceea, spre nord-est. Asta înseamnă ceva?

Îl asigurară că nu însemna nimic.

— Credeți că lucrul ăla, singularitatea aceea, e pe cale de a scăpa din interiorul rocii?

— Da, spuse John, nevăzând niciun rost în a păstra o completă incertitudine.

— Am vorbit cu profesorul Zaninetti în dimineața asta. El estimează că masa „configurației libere”, cum o numește dânsul, e echivalentă cu un focos de o sută de megatone. Sunteți de acord?

— Da.

Valoarea aceea estimativă era rezonabilă. Totul depindea de modelul în care aveau să se separe componentele și de eficiența cu care își converteau energia masei lor în alte forme, însă Carmody nu vroia să audă toate aceste detalii.

— Bine, spuse Carmody, de parcă tocmai ar fi luat o decizie. Aveți un telefon sigur în campusul ăsta?

Văzând că John îl privește inexpresiv, spuse:

— Nu contează. Am să rezolv treaba cu cel din mașină. Haideți.

— Unde?

— La docuri. Am dat acolo de o urmă lăsată de Kontos.

•

John realiză ca nu se îndreptau spre docurile Boston-ului numai când opriră la intrarea tunelului Callahan, pentru a plăti taxa. Carmody, aflat pe locul din față, încă vorbea la telefon, separat de ei printr-un foarte solid geam transparent. În partea din față era o impresionantă desfășurare de aparate de comunicare. Lincoln-ul Continental avea o soliditate specială, dând impresia că era mai greu decât cele obișnuite. Abia dacă se simțeau inevitabilele hopuri de pe străzile Boston-ului, ceea ce trăda prezența unor amortizoare de șocuri suplimentare.

Ajunseră în East Boston, la o milă în sudul Aeroportului Logan, și apucară imediat pe Strada Maverick, trecând pe lângă niște clădiri cu trei etaje care, în ciuda vârstei lor, erau bine întreținute. Cotiră spre sud și pătrunseră într-o zonă populată de depozite dărăpănate, de stații de benzină și de localuri degradate. Mai rulară puțin și apoi automobilul încetini, pentru a-i îngădui celui geamăn care îl urma să îl ajungă din urmă. Automobilul coti la stânga și se opri lângă digul lung. Camioanele treceau pe lângă ei, tulburând în viteză aerul sărat.

Carmody ieși din mașină fără a privi în spate pentru a vedea dacă îl urma cineva. Intră direct într-o clădire de cărămidă pe a cărei ușă scria: DOCURILE BRECKENRIDGE. Din mașina însoțitoare ieșiră câțiva bărbați îmbrăcați cu pardesie lungi. Se opriră alături de mașină și începură să supravegheze împrejurimile. În timpul parcurgerii traseului, cei trei universitari fuseseră izolați pe locurile din spate ale automobilului lui Carmody, fără a ști ce se întâmplă. Deoarece nu-i opri nimeni, intrară și ei în clădire.

Intrarea era dominată de un ghișeu încărcat de hârtii. Un irlandez în salopetă stătea în spatele ghișeului, nedumerit, însă interesat. Carmody vorbea cu un individ deșirat, îmbrăcat într-o haină largă care nu i se potrivea foarte bine. John se întrebă dacă individul purta o armă sub haină. Carmody se întoarse spre ei, de parcă i-ar fi văzut pentru prima dată, și îi făcu semn lui Claire.

— Doctor Andersen, fiți bună și aruncați o privire aici.

Omul cel deșirat ținea în mână un registru. Îl deschise în dreptul ghișeului.

— Recunoașteți scrisul ăsta?

Claire aruncă o privire.

— Da, cred că da. Am mai văzut a-urile și t-urile acestea dezordonate. Seamănă cu scrisul cu care își face Kontos notațiile în jurnalul de la sit. A trebuit să descifrez scrisul acela pentru realizarea inventarului.

Carmody părea satisfăcut. Claire spuse:

— Acesta e un bon pentru taxele plătit la docuri. Aveau o ambarcațiune aici?

Irlandezul, aplecându-se peste tejghea, spuse:

— Mda, un remorcher rablagit. Nu cine știe ce. Sub pavilion grecesc.

— Când au plecat? întreb Carmody.

— E scris în registru. Duminică la prânz.

— Au încărcat ceva la bord? întrebă Carmody.

— Ceva, o ladă, mda.

— Fără a se prezenta la căpitanul portului?

— Trebuie să o fi făcut, actele erau doar în regulă.

— Au încărcat-o pe punte?

— Nu, jos în cală.

Claire spuse:

— Bineînțeles, vroiau să nu fie la vedere. Au descărcat lada aici și pe urmă au dus camionul la aeroport, acolo unde ne-am fi așteptat noi să-l găsim.

— Deci, au scăpat, zise John.

— Nu, spuse Carmody, dând deja să plece. Ambarcațiunea lor s-a scufundat lângă Insula Castelului. Așa că am ajuns să aflăm că a plecat de aici.

•

Portul interior al Bostonului nu-i părea un loc prea plăcut, în special în zilele geroase de iarnă. Insula Castelului era un ciot de uscat care ieșea din apă spre sud, definind portul. Mai la sud se afla plaja City Point, unde ieșeau la picnic persoanele care nu se deranjau să meargă spre sud, spre Quincy. Azi întinderile mohorâte de piatră și nisip care formau plaja erau pustii, dacă nu erau luați în considerare cei patru scafandri care tocmai apăruseră pe țărm. John se întrebă ce l-ar fi putut împinge pe cineva, într-o asemenea zi, să facă scufundări, până când îl văzu pe Carmody ieșind din Lincoln și îndreptându-se spre cei patru.

Pe tot parcursul drumului înapoi spre Boston și apoi spre est, pe Summer Street, Carmody vorbi tot timpul la telefon. Pe Broadway traficul se mai rărise, așa că drumul nu le luă prea mult timp. După ce puse receptorul la locul lui, Carmody privi drept înainte, neavând intenția să le spună ceva celor trei aflați pe locurile din spate. John începu să se simtă ca un prizonier care era dus la sediul poliției.

Îl urmară din nou pe Carmody, însoțiți de această dată de cinci oameni din cealaltă mașină, care nu arătau ca el, însă dădeau aceeași impresie de soliditate, de impasibilitate, de vigilență. În larg, o barcă cu motor frământa apa, îndreptându-se încet spre nord. La pupa ei se aflau încă doi scafandri.

Claire spuse:

— Ai băgat ieri de seamă că de fapt Carmody n-a spus clar din partea cui vine?

— Bineînțeles, replică John. A amintit Departamentul de Stat, dar n-a spus că venea din partea lor.

— De unde sunt oamenii ăștia? De la FBI?

— Nu-i jurisdicția lor.

— CIA, atunci?

— Poate, dar ei nu se prea implică în treburi interne ca asta.

— Atunci cine…

Se apropiaseră însă de scafandri, care cercetau grohotișul. O mare parte din el, rostogolit de valuri se adunase în mici movilițe. Scafandrii tocmai întorceau pe cealaltă parte o bucată de scândură vopsită care părea arsă la un capăt.

— Parcă ar fi ars, îi spunea Carmody unuia dintre scafandri.

— În pupă, chiar sub bocaport, E o spărtură, spuse scafandrul.

Pe spatele costumului său ud era scris ARDITTI.

— De aceea s-a scufundat? întrebă Carmody.

— Așa se pare.

— Dar a fost și un incendiu.

— Nu prea mare. Bucățile astea e clar că au ars, dar în interiorul calei nu s-au produs pagube prea mari.

— Focul a provocat spărtura?

— Habar n-am. Arată straniu, cu totul altfel decât epavele obișnuite. Vreau să spun că nu există stricăciuni serioase. În afară de spărtura de care am mai pomenit.

— Poți coborî lesne până la ea?

— Da. Sunt doar șaizeci, șaptezeci de picioare până la fund. E cam beznă, totuși.

Arditti făcu o grimasă. După mirosul care venea dinspre apă John își dădu seama că nu era vorba doar de beznă.

— Ați dat de urma lăzii?

— Nu, domnule.

— Cadavre?

— Niciunul deocamdată. Oricum le-ar fi transportat refluxul până acum.

— Verificați amănunțit ambarcațiunea.

— Da, domnule.

— Cercetați zona, în căutarea lăzii. Aveți grijă cu radiațiile. Mai aduceți niște oameni. Am să pun patrulele portuare să blocheze zona.

— Da, domnule.

Comportamentul lui Arditti era marțial și respectuos. Nu puse întrebări, ci începu să vorbească cu oamenii din echipa lui. Aceștia începură să-și monteze din nou pe spate buteliile de oxigen.

Carmody oftă și se întoarse spre cei trei universitari.

— Am primit un raport al patrulei portuare. Nimeni nu a văzut remorcherul scufundându-se, se pare. Era duminică, nu era nimeni prin zonă, dar chiar și în condițiile acestea ar fi trebuit să se scufunde foarte repede pentru a nu fi remarcat. Un civil de la Castle Rock a anunțat incidentul și patrula portuară l-a înscris pe lista ei de activități. Unul dintre oamenii noștri a văzut-o și mi-a telefonat. Angajații portului ar fi avut ei grijă dacă s-ar fi aflat că lipsea o ambarcațiune, dar probabil nu azi. Scafandrii au identificat la bord, în jurnalul de bord al căpitanului, chitanțele de la Breckenridge.

— Un căpitan își ia întotdeauna cu el jurnalul de bord, nu? interveni Abe.

— Nu și acesta. Probabil a trebuit s-o șteargă. Când ai o spărtură în cocă începi să înoți încă înainte de a-ți da seama că o faci.

John spuse:

— Credeți că s-au înecat?

— Nu, scufundarea a avut loc doar la patru sute de yarzi de țărm. Ar fi putut să străbată înotând această distanță.

Claire spuse:

— Persoana care a anunțat scufundarea a văzut supraviețuitori?

— Nu, însă a susținut că vizibilitatea îi era stânjenită. Echipajul ar fi putut scăpa mai devreme.

— Atunci unde sunt?

— Probabil acolo unde vroiau să ajungă. Un cargobot grecesc, *Pyramus*, tocmai rătăcea prin zonă, dincolo de Nantasket.

— Dar ambarcațiunea lor se scufundase.

Carmody ridică din umeri.

— Ar fi putut închiria alta. Au cărți de credit, identități false. Kontos le-a folosit la Breckenridge.

— Sau s-ar fi putut duce în altă parte.

Gânditor, Carmody clătină din cap. În aerul geros, fața lui ciupită de vărsat era roșie, de parcă i-ar fi neobișnuit de cald. Ochii lui rotunjiți îi trădau incitarea, însă continua să vorbească tot ca și ieri, cu măsură, cu greutate, fără poticneli.

— De ce nu? întrebă Claire.

— *Pyramus* a pornit în larg ieri, pe întuneric. Am rezolvat să se realizeze o observare prin satelit. Se îndepărtează cu viteza maximă.

— Nu puteți fi siguri, spuse John.

— Acum verificăm închirierile de ambarcațiuni. Vom descoperi dacă au folosit cărțile de credit.

— Nu poate Marina să-i oprească? întrebă Abe. Sunt *hoți.*

Carmody ridică din umeri.

— Să-i abordăm în largul mării? Contravine legilor internaționale.

— De ce să vă mai deranjați? întrebă Claire, întorcându-se spre golf. Au lăsat vestigiul aici.

9

Claire își coborî privirile spre apele cenușii și murdare ale portului interior. Își aminti că, atunci când o navă se scufundă, apăreau întotdeauna avioane care căutau o scurgere de petrol. Ei bine, aici nu era nicio problemă, întregul golf părând a fi acoperit cu o slabă strălucire albăstruie. În plus, se mai zăreau sticle de plastic pentru oranjadă, urme de detergent, ambalaje, pești morți, lemne maronii aduse de apă, chiar și ceva care semăna cu o palidă piele de șarpe și pe care Claire îl recunoscu în cele din urmă ce dezgust.

Se întoarse cu spatele spre apă și se sprijini de balustradă. Se aflau pe o șalupă mare, cu fundul plat, a cărei punte era încărcată cu echipament de scufundare și cu mici macarale. Câțiva oameni lucrau printre grămezile risipite de echipament. Portul era blocat pentru transportul normal și din când în când un elicopter bâzâia prin aer, luând imagini pentru emisiunile de știri, însă era atenționat să se îndepărteze. Cale de câteva mile pe suprafața apelor cenușii, bărci cu motor de toate tipurile, răspândite într-o rețea, străbăteau zona, făcând cercetări. Scafandrii ieșeau la suprafață, raportau și pe urmă se scufundau din nou. Un val lent legăna șalupa. Vântul după amiezii era tăios. Claire își strânse și mai mult pe lângă corp vesta umplută cu puf pe care i-o dăduse unul dintre oamenii lui Carmody. Era corespunzătoare, dar puțin cam largă.

Sergio Zaninetti ieși pe punte, clătinându-se, cu toate că șalupa nu se legăna. Era verde la față.

— Sper să-l găsească curând, spuse, printre dinții încleștați.

— Te vei obișnui cu marea, spuse ea.

— Niciodată. Întotdeauna iau avionul. Niciodată nu călătoresc pe mare.

— Vor acoperi întreg portul. Asta ia timp.

— Când Carmody mi-a telefonat n-am stat pe gânduri și am venit încoace. După o oră sunt deja epuizat. Cum ziceai tu despre răul ăsta de mare? Mai întâi crezi că ai să mori și pe urmă te temi că n-ai să mori?

— Da. Ce-o să se întâmple când o să-l găsim? întrebă Claire, înclinându-și capul împotriva vântului aspru.

— Carmody crede că are o soluție. Spune că scafandrii vor acoperi spărtura cu o substanță *plastică.*

— Dacă singularitatea a ieșit din interiorul vestigiului?

Zaninetti ridică din umeri.

— Au s-o prindă ei în vreun fel.

— Pari foarte blazat în ceea ce privește problema asta.

— Nu, mi-e foarte rău, replică el, reușind să afișeze un zâmbet subțire, bolnav. Lucrurile astea depășesc competența mea. Am făcut calculele pentru teoria câmpului și pentru stările de legătură, asta-i tot.

Claire urmări echipele de oameni care pregăteau de plecare o barcă de pescuit. Vinciul cel mare cobora plasele dragoare și ancorele la pupa bărcii. Un motor diesel galopa, murmurând.

— Ce-i cu dificultatea asta pe care tu și John o întâmpinați?

— Un detaliu, cred, dar unul supărător. Obținem soluții din care rezultă ciudățenia asta cubică. Atâta putem face. Rezultă numai când particula are un fel de masă ascunsă. Noua forță pe care o avem anulează masa. Bun. Asta e în concordanță cu faptul că masa cubului nu e prea mare. Înțelegi?

— Cred că da, la nivelul unei – cum o numește John – „aproximări caricaturale”. Gravitația le atrage una spre alta, însă această nouă forță, numită moda sau oricum altfel, le ține la distanță.

— *Si*, bine. Asta-i imaginea ce se poate obține în urma unor calcule brute. În orice caz, eu sunt mai rapid când e vorba de unele dintre trucurile astea matematice și am avansat cu o teorie a câmpului mai bună, una care are incluse în ea mai puține gesturi ale mâinilor.

— Gesturi ale mâinilor?

— Când mai degrabă vorbim decât calculăm. Se presupune că italienii sunt buni la așa ceva, *si*?

Făcu niște gesturi dramatice și, în ciuda palorii sale, zâmbi sarcastic. Claire își dădu seama că încerca să fie galant și amuzant; îi răspunse cu un zâmbet, pentru a-l ajuta să uite de răul de mare.

— Într-adevăr.

— Din calcule matematice rezultă perechi de „răsuciri” de-ale lui John. Dar ele se atrag unele pe altele și ar trebui – își plesni palmele una de alta – să se adune laolaltă. Ăsta-i necazul.

— Lucrul ăsta din cub n-ar putea fi format tocmai din „răsucirile” astea unite?

Zaninetti ridică din umeri.

— Poate, dar nu știu care sunt proprietățile stabile. Cum se unesc răsucirile? Există energie înmagazinată, deci trebuie să fie cedată.

— Crezi că în cub există o singură singularitate?

— E bine descrisă de primele calcule ale lui John. Așa că soluția pe care a găsit-o pare în regulă. Dar de ce poate o astfel de particulă să fie liberă? Ar trebui să își găsească perechea.

— Poate că o blochează ceva.

— Ah, ai prins ideea asta de la John. *Si*, s-ar putea ca un alt fel de forță să blocheze împerecherea lor. Totuși, trebuie până la urmă s-o spun, nu pot găsi o astfel de forță ciudată. Ceva nu-i în regulă.

Claire se alarmă.

— Atunci poate fi un fel de bombă potențială? Așa i-ai spus lui Carmody.

— *Si*, așa cred. E greu de imaginat cum ar putea două dintre aceste răsuciri să se unească într-un mod stabil. Trebuie să emane energie atunci când se unesc.

— Dar una dintre ele a stat în cubul acela, în siguranță, vreme de mii de ani.

Sergio își strânse buzele.

— Asta nu înțeleg eu. Există aici atât de multe incertitudini…

Din latura lui Claire se făcu auzită vocea lui John:

— Știința nu-i certitudine, Sergio, e doar probabilitate.

Se întorsese de la întâlnirea cu Carmody, care avusese loc în cabina murdară a șalupei. Purta o bluză pe care o primise de la unu! dintre oameni și era ușor surprins să descopere că i se potrivea foarte natural, de parcă locul lui ar fi fost printre acei oameni. Claire spuse:

— Spune că primele tale soluții sunt, ăă…

— False, spuse John cu jovialitate. Eu cred totuși că am prins unele dintre proprietățile fundamentale. La naiba, am construit o dinamică în care să se potrivească toate proprietățile vestigiului. Am *legiferat-o.*

Sergio își reveni din starea deplorabilă pe care o avusese doar cu câteva momente mai înainte.

— Totuși, nu te poți certa cu forța dintre răsucirile tale! *Comprende*[27]? Forța nu depinde de distanța dintre ele, așa că

[27] Comprende – Înțelegi (În limba italiană în text) (n. tr.).

pot fi înmagazinate energii imense. Ar trebui să se reunească producând o bubuitură.

— Haide, matematica nu se poate face pe o punte aflată în bătaia vântului, spuse Claire cu hotărâre. Haideți să bem niște cafea.

La această sugestie fața lui Sergio se albi. Claire observă că John nu se putu abține să râdă de nenorocirea colegului său. Erau prieteni, dar întotdeauna puși pe ciondăneală. Un mecanism perpetuu al rivalității.

Cafeaua, distribuită dintr-o bucătărie încropită în grabă la prova, era amăruie. John deșertă în cana lui trei plicuri cu zahăr și insistă să facă un tur al punții. Sergio se așeză pe un scaun de răchită și începu să privească nostalgic spre vest, unde se zărea solul ferm al Boston-ului. După o vreme închise ochii.

— Un scafandru tocmai a adus niște sfărâmături, spuse John, ținându-și mâna stângă vârâtă sub bluză și clătinându-și cu dreapta cana cu cafea. Arată straniu… parcă ar fi arse.

— Arse sub *apă*?

— Exact. De parcă ar fi fost încălzite, dar, bineînțeles nu ar fi luat foc.

— Unde erau?

— Împrăștiate pe fund. E vorba de lemn mai vechi, nu din ambarcațiunea lui Kontos.

— Deci cubul rătăcește prin zonă?

— Carmody crede că vestigiul a străpuns o spărtură prin ladă și apoi prin carcasa ambarcațiunii. Rapid de tot.

— Și apoi curenții…

— N-ar avea cum să miște ceva atât de greu.

— Deci cubul ar trebui să fie undeva în apropierea ambarcațiunii lui Kontos.

— Sigur. Numai că nu e.

— Ce-l face să se miște?

— Habar n-am.

Privi spre bărcile cu motor care trăgeau după ele traule.

— Mă întreb dacă va rămâne măcar în port.

— Va rămâne. Pentru o vreme.

Ajunseră lângă niște oameni care lucrau cu niște plase de dragaj. Unii dintre ei erau de la patrulele portuare; Carmody reușise să adune o întreagă forță în câteva minute. Păreau foarte viguroși și lucrau susținut. Când nu-și comunicau

instrucțiuni sau nu-și strigau întrebări, echipele erau remarcabil de tăcute și de sârguincioase. Claire își apără ochii de soare cu palma. Razele lui începură să străpungă norii plumburii și străluceau pe cabina șalupei. Mulți dintre oamenii din celălalt soi erau acolo, cei mai mulți dintre ei având costume la două rânduri care le veneau ca turnate, pardesie, pantofi bine lustruiți și fețe inexpresive, atente.

Arditti, îmbrăcat încă în costumul de scafandru, se apropie de John și spuse.

— Am dat de ceva spre est.

— Ce?

— Curenți ciudați, cum spuneai.

Văzând că Claire era nedumerită John se întoarse spre ea.

— Carmody m-a întrebat dacă nu exista vreun semn al prezenței cubului și i-am zis să caute perturbări în curgerea apei.

— De ce nu m-a întrebat pe mine? spuse Claire.

John ridică din umeri.

—E multă lume în cabina aia. A…

— Curenți? Câtă apă poate pătrunde printr-o spărtură lată de câțiva inchi? întrebă Claire pe un ton sever.

— Suficientă, poate.

— N-ar fi mai bine să caute substanțe radioactive purtate de apă?

Arditti spuse:

— Facem și asta, doamnă doctor.

— Și?

— Da, sunt și urme ale unor astfel de substanțe.

— Bine.

Domolindu-se, Claire îi însoți spre mijlocul șalupei, acolo unde Carmody vorbea cu oamenii aceia îmbrăcați în costume elegante.

— Vreau o echipă de șase scafandri care să se miște spre el, în timp ce noi vom pune în poziție câteva ancore. Fiecare om să folosească un contor Geiger și să raporteze valoarea citită la fiecare două minute. Nu vreau riscuri inutile. Dați-i drumul.

Oamenii se împărțiră în grupuri, unii dintre ei întorcându-se lângă o stație radio montată pe platforma de la pupa a șalupei. „*Viteza și siguranța lor sunt demoralizatoare*”, se gândi Claire, „*de parcă ezitarea le-a fost extrasă prin antrenamente*.”

Abe era alături de Carmody și, când o zări pe Claire, spuse:

— Ați auzit? Au dat de urma lui Kontos la o stație de închiriere a bărcilor de pescuit de lângă Columbus Park. E doar la aproximativ o milă în sudul plajei.

— Deci a ajuns pe țărm, spuse Claire.

— Da, și ceilalți patru, din câte ne-a spus omul de la stația de închiriere. Omul e destul de furios. Nu i-au adus barca înapoi.

Claire privi spre țărm. Poliția izolase zonele din apropierea țărmului și se zăreau mașini de patrulare, cu luminile lor intermitente, blocând fiecare intersecție din apropierea apei.

Aici, sub norii plumburii, Carmody arăta mai bătrân, pielea feței lui ciupite de vărsat semănând cu pergamentul. Claire își aminti un citat al unui bostonian faimos: „*Un om de cincizeci de ani este răspunzător pentru chipul lui*." Brusc, întrebă:

— Pe cine reprezentați *de fapt* dumneavoastră, domnule Carmody?

Carmody îi privi cu asprime pe cei trei universitari, care stăteau împreună toți trei. Cu mâinile adânc înfundate în buzunarele pardesiului său, își supse dinții o vreme și apoi spuse cu țâfnă:

— Agenția de Securitate Națională.

— Vă ocupați de urgențe?

— Da, de cele grave.

— Și cui îi raportați? întrebă John.

— Consilierului pentru Securitatea Națională.

— Și el?

— Președintelui.

— Mă întrebam eu de ce era toată lumea așa de săritoare pe aici, zise Claire.

— Nu doar pe aici, spuse încet Carmody. Am vorbit la telefon cu Thorne de la Caltech și cu Sherman de la Berkeley. Au spus că sunt de acord cu rezultatele voastre. În principiu, în orice caz.

John întrebă:

— Cum au aflat?

— L-am pus pe Zaninetti să facă un rezumat. L-am trimis spre ei noaptea trecută.

— Ca să ne verificați.

— Bineînțeles. Din nefericire, oamenii la care vroiam să apelăm nu erau cu toții cetățeni americani. M-am gândit că nu

puteam să le spun totul. Așa că va trebui să ne ghidăm în principal după estimările dumneavoastră.

Un elicopter survola șalupa, ca pentru a sublinia ce forțe convocase Carmody.

— Thorne a spus ceva despre energia totală necesară pentru această singularitate, observă Carmody. Nu-și închipuia cum ar putea proveni din raze cosmice, așa cum ați spus dumneavoastră, doctore Bishop.

— Ei bine, energia necesară pentru a crea așa ceva e mare. De aceea și sunt periculoase. Când explodează, fac al dracului de multe pagube. Și nu se creează prea des.

— Câte ar putea exista?

John ridică din umeri.

— Asta e prima. Nu pot fi prea multe, căci altfel am mai fi văzut vreuna și înainte. Însă o particulă care posedă o energie foarte mare, lovind Pământul, ar pătrunde foarte adânc. Ar mai putea fi și altele în adâncul Pământului. Nu e obligatoriu să migreze spre suprafață.

Carmody își strâmbă buzele, îngrijorat.

— Credeți că asta ar fi putut urca din adânc?

Claire interveni:

— Haideți, asta-i o nebunie. Era în interiorul unui vestigiu antic, vă amintiți? Micenienii au cioplit roca din jurul ei.

— Dar înainte de asta?

John ridică din umeri.

— Au dat undeva peste ea. Poate au găsit-o într-o carieră. Claire crede că, faptul că are formă cubică nu-i accidental, șabloanele optice au și ele o formă cubică. Poate că micenienii au sfredelit o gaură, au văzut înăuntru ceva strălucitor și au cioplit vestigiul ca pe un soi de container.

Claire își întrezări șansa.

— De aceea e *esențial* să păstrăm cât mai mult din vestigiul de piatră. Trebuie să-i înțelegem istoria. Nu o putem separa de fizică.

Spre surpriza ei, Carmody păru să fie de acord.

— Doctorul Sprangle crede că ar mai putea fi încă în interiorul rocii.

Abe spuse:

— Vă amintiți că își croia lent drum spre exterior. Oamenii lui Kontos probabil că au cam scuturat cubul când l-au încărcat și au stricat echilibrul.

John spuse:

— Și să fi fost carbonizată etanșarea pe care am făcut-o?

— E o presupunere valabilă, zise Abe.

Ursuz, Carmody își întoarse privirile spre mare.

— Geamandura roșie! strigă un om.

O sferă roșie se legăna pe apă la o depărtare de vreo milă. Carmody spuse:

— Au găsit-o.

— Spre est, spuse John. Trebuie să se fi mișcat cale de cel puțin două mile de lângă epavă.

Carmody își grăbi oamenii. Arditti, aplecat peste stația de radio, asculta în căști mesajele transmise pe linia de comunicație a scafandrilor. Când își luă căștile de pe urechi, Claire se apropie și-l întrebă:

— Sunteți sigur?

— Da, doamnă doctor. E lada.

— Pot s-o vadă?

— Un om a ajuns în apropierea ei. Spune că emană o puternică lumină albastră.

Claire întrebă:

— Cubul?

Abe zise:

— Probabil că e vorba de radiație diminuată.

John întrebă:

— Razele gama?

— Vor înceta destul de repede din cauza apei.

Claire ignoră această remarcă.

— Atunci cubul e încă în ladă?

Arditti dădu aprobator din cap.

— Cred că a fost destul de solid ambalat. Chestia aia trage lada după ea.

— Ca un melc ce-și poartă cochilia în spinare, spuse Claire, distantă.

— Cam așa ceva, spuse Arditti.

Era un om uscățiv și sincer, căruia îi plăcea în mod vădit ceea ce făcea. Echipa lui îl trata cu un respect mașinal.

— Au găsit-o urmând un făgaș de pe fundul apei. Ziceau că era trasat în linie dreaptă, continuă Arditti.

— Spre ce direcție se îndrepta? întrebă grăbit John.

— N-au spus. Uitați ce e, trebuie să mă duc.

Arditti se îndepărtă. Claire simțea cum ritmul acțiunii crește. Era singura femeie de la bord și percepea frenezia masculină care era generată de emoția neliniștită ce domnea pe punte.

Carmody era întunecat la față.

— Are să explodeze?

John răspunse:

— Nu, nu văd de ce ar exploda. Totuși, emite radiații dure. Ar trebui să aibă grijă.

John începu să explice că probabil apa atrasă înăuntru de vid împiedica singularitatea să iasă afară prin gaura îngustă pe care o străpunsese. Apa îi furniza de asemenea singularității un combustibil puternic pentru „motorul” ei central, fapt care avea implicații drastice. Claire asculta și dădea din cap și spera ca John să aibă dreptate când afirma că singularitatea rămăsese în interiorul cubului.

Claire urmări manevrele laborioase ale șalupei, care, sub vântul puternic, făcu o întoarcere largă și se îndreptă spre locul în care pluteau baloanele roșii. Bărci cu motor înconjurară zona, plutind pe valurile înfuriate care veneau dinspre Nantasket. Scafandrii plonjară din bărci și formară echipe. Bărcile se adunau, venind din toate părțile. Radioul de pe punte lansa mereu întrebări. O echipă de scafandri plasă la suprafața apei o velă de mari dimensiuni. Era netedă, dar nu flotabilă. O coborâră pe apă și o desprinseră de tancurile flotoare.

— Acela e bandajul pe care-au să încerce să-l lipească peste gaură, spuse John.

Sergio, trezit din torpoare, se sprijini de balustradă alături de ei.

— N-ar trebui să stea prea mult prin apropiere, spuse el îngrijorat. Nici măcar apa n-are să poată opri toate particulele acelea de energie ridicată.

Minutele se scurgeau exasperant de lent. Respirând aerul sărat, Claire asculta țiuiturile radioului. Vorbele scafandrilor erau neinteligibile, însă puteau să simtă tensiunea aflată în creștere. Radioul reda strigătele oamenilor care se chemau unii pe alții, scufundați în apa de culoarea cafelei, adâncă de șaizeci de

picioare. Șalupa își întoarse pupa dinspre scena acțiunii. Se mutară cu toții pe puntea de la pupa și începură să privească spre apă, străduindu-se să își dea seama ce făceau echipele de scafandri. Claire avea impresia că oamenii aceia care se ridicau la suprafață și pe urmă se scufundau din nou acționau haotic.

Pe urmă cineva de pe punte strigă.

— Bine! Au prins-o!

Un val de urale izbucni de pretutindeni. Domnea o însuflețire pe care Claire n-o mai simțise de pe vreme meciurilor de fotbal din studenție, când se lăsa purtată de emoție și striga și ea alături de ceilalți, uitând pentru moment convingerea ei că asemenea evenimente n-aveau nicio noimă.

— Îndreptați-vă spre prova! Toată lumea! tună vocea lui Carmody, acoperind țipetele radioului.

Se îngrămădiră cu toții lângă cabină și Claire își dădu seama de ce. Ancorele și cablurile de la pupa șalupei se scufundau în apă. Scafandrii se îndepărtau de zona periculoasă. Radioul de pe punte emise din nou niște strigăte indescifrabile. Cei aflați lângă el păreau să înțeleagă acele strigăte răgușite și suprapuse.

Motoarele diesel de sub punte începură să sforăie.

— Au înhățat-o! Au înhățat-o! Rezistă! strigă cineva.

Îi răspunseră urale.

Cablurile se întinseră, împrăștiind în aer o ploaie de stropi fini. Motoarele se opintiră. Tamburii pe care se înfășurau cablurile se rotiră, trăgând povara spre suprafață. Pe punte se lăsă liniștea.

Carmody le ordonă scafandrilor să se îndepărteze și aceștia se urcară fără întârziere pe punțile ambarcațiunilor, care se îndepărtară. Scafandrii priveau cu toții înapoi.

Arditti se apropie de Carmody.

— Am un om care s-a expus prea mult.

— E grav?

Arditti dădu aprobator din cap.

— S-a apropiat prea mult. Zice că se simte amețit.

— Asigurați-i imediat tratamentul necesar.

Mai trecură câteva minute până când o muchie a lăzii sparse suprafața liniștită a apei. Prin încâlceala de cabluri și ancore, Claire zări o parte a lăzii. O latură a ei era acoperită de o pânză maronie. Pânza alunecă puțin și Claire văzu că lada era crăpată. Totuși, se ținea laolaltă, adăpostind aproape în întregime vestigiul. S-ar fi putut să rămână intactă o mare parte a cubului.

Lada ieși complet din apă. Oamenii de pe punte așteptau în tăcere. Obiectul acela, stând așa în aer, părea mult mai puțin periculos, un simplu obiect ud din care se scurgeau apă și nămol.

Pe urmă John strigă ceva și Claire se întrebă ce putea fi chiar atât de dramatic. Lada atârna pur și simplu… dar nu, nu atârna drept în jos. Făcea un unghi față de verticală.

— *O Dio*[28]! strigă Sergio. Ți-am spus! Numai că n-am calculat…

— Separația! încheie John. Cele două răsuciri nu trebuie să fie așezate una lângă alta. E o stare de legătură. Însă ne trebuie lungimea de acțiune a legăturii, corect?

Claire se întoarse spre ei.

— Despre ce vorbiți?

— Vezi? Nu atârnă drept în jos pentru că se exercită o forță asupra ei.

— Adică o trage ceva într-o parte?

Ochii lui John sclipiră.

— Da! Calculele sunt corecte. Trebuie *într-adevăr* să existe două răsuciri legate împreună. Atâta doar că nu trebuie să fie foarte apropiate.

— Și?

— Trebuie să mai existe încă una.

10

Vâjâitul rotoarelor elicopterului le acoperi vocile. Acesta se ridică cu ușurință de pe larga punte anterioară a vasului. Claire își coborî privirile spre chipurile cuprinse de paloare care se ridicaseră spre elicopter. Conformându-se ordinelor lui Carmody, oamenii se îngrămădiseră spre mijlocul vasului, departe de puntea de la pupa pe care era așezată lada. O echipă acoperea cu o prelată lada plină de noroi, asigurând prelata cu cabluri și având grijă să se țină la distanță de ladă.

— Nu-mi place că îl lăsăm pe Abe acolo, strigă Claire.

Carmody ridică din umeri.

— E cel mai calificat pentru a duce mai departe investigațiile privitoare la proprietățile fizice.

---

[28] O Dio – Oh, Doamne (În limba italiană în text) (n. tr.).

— Cât îi va trebui echipei aceleia specializate în fizică să ajungă aici? întrebă Claire.

Carmody își privi ceasul. Era un ceas complicat, avea câteva cadrane care indicau ore diferite și un program de monitorizare a orarului. Un punct roșu sclipea, anunțându-l pe Carmody că întârziase la o întâlnire; Carmody îl ignoră.

— Probabil acum se îmbarcă la docuri, spuse el, privind prin geamul de plexiglas și arătând cu degetul. Iată.

Claire zări câteva camioane parcate pe cheiul lung de dedesubtul lor. Poliția bloca accesul oamenilor strânși pe străzile din jur. Niște oameni descărcau din camioane cutii mari, folosindu-se de elevatoare cu furcă, și apoi le încărcau pe puntea unei ambarcațiuni mari. Se mișcau cu repeziciune, așezând cutiile în ordine pe punte. Pe chei se mai afla și o rulotă mare, albă, fără însemne și lipsită de ferestre.

— Laboratorul mobil și grupul de cercetare științifică, spuse amabil Carmody.

„*De parcă ar vedea în fiecare zi așa ceva*” se gândi Claire. „*Și poate chiar vede*”.

— Până unde au s-o ducă? strigă John de lângă Claire.

— Lada? Cel puțin la treizeci de mile.

— Credeți că-i suficient?

— Dumneavoastră să-mi spuneți asta. Domnule doctor, spuse Carmody pe un ton moderat. Dumneavoastră, împreună cu Zaninetti, ați calculat energia pe legătură. Ea redă raza pe care ar avea-o sfera de foc dacă ar avea loc explozia, nu?

John dădu aprobator din cap. Văzând certitudinea cu care el recunoștea cu ce aveau de-a face, Claire simți un fior străbătând-o subit.

— Asta dacă presupunem că se poate realiza în totalitatea conversia masă-energie, spuse Zaninetti, care, văzând că era îngrijorată, încerca să o liniștească. Probabil că lucrurile n-au să ajungă până acolo.

Vasul pe care se afla vestigiul ieșea deja prin gura portului. Prova lui tăia un V pe apele liniștite. Elicopterul se întoarse spre nord. Claire de-abia mai putea să zărească pata deschisă la culoare care reprezenta prelata întinsă peste ladă.

Se îndreptară direct spre inima Boston-ului, survolând străzile aglomerate. New Atlantic Avenue părea o parcare, datorită mașinilor care nu puteau înainta. Claire nu zburase niciodată cu

elicopterul pe deasupra Boston-ului și șansa de a survola întreaga întindere a orașului, de la împăduritul Newton aflat la vest și până la învălmășitul Lynn de la nord, o fascina. Cele câteva dealuri care se ridicau deasupra rețelei ordonate de case și străzi păreau niște fiare zburlite.

Platforma de aterizare de pe Clădirea JFK apăru brusc dedesubtul lor. Doi gardieni înarmați îi escortară până în biroul lui Carmody. Nu era nimeni pe coridoarele pe care le străbătură. Ori era vorba de o zonă a clădirii în care accesul nu era permis, ori fuseseră îndepărtați toți cei aflați acolo. Văzând echipamentul de comunicații adițional instalat în birou, inclusiv un proiector cu ecran lat, Claire își spuse că a doua variantă era cea mai probabilă. În locul scaunelor erau așezate două sofale asortate care formau un unghi drept. Aveau o plăcută culoare maro, care era și mai mult pusă în valoare de crizantemele proaspete așezate alături, într-o vază. Printre ecranele comunicatoarelor se zăreau câteva gravuri ale abstracționiștilor moderni, cele mai multe dintre ele realizate într-un albastru rece și mohorât. Cineva se îngrijise ca, atunci când avea să revină, Carmody să fie impresionat. Carmody însă nu observă nimic, intrând în birou fără a privi în jur.

Câțiva oameni în costume închise la culoare se aflau înăuntru, așezați la noile console. Unii dintre ei vorbeau la telefon. Nu se făcură prezentări. Oamenii îi puseră întrebări lui Carmody și el răspunse în grabă, calm, laconic. Marele ecran de pe perete era acoperit de o fotogramă înghețată și numai după ce o privi câteva clipe, Claire își dădu seama că vârtejurile pe care le înfățișa erau de fapt niște nori surprinși pe fundalul suprafeței încrețite a mării. În mijloc, pe jumătate acoperită de o ceață cenușie, se zărea o pată – o navă.

— *Pyramus*, spuse Carmody. A cotit spre sud acum câteva ore.

Ascultă ceva ce îi era transmis prin casca minusculă pe care o purta la ureche.

— Se îndreaptă probabil spre Bermude, zise el. Acolo e cel mai apropiat port neamerican.

— De ce nu navighează spre Grecia? întrebă John.

— Se ghidează după ultimele vești. Acum șase ore turcii au lovit niște vase grecești. Are să fie război.

— La naiba, zise Claire.

— Nu că ar avea importanță, zise Carmody, scoțându-și casca din ureche. Kontos nu mai este important în comparație cu ceea ce poate face vestigiul, nici măcar chestia asta cu turcii nu-i cine știe ce.

— Ultima rundă într-un meci dușmănos care durează de cinci mii de ani, spuse Claire cu amărăciune. O recoltă proaspătă pentru Agamemnoni.

— Ce doresc de la dumneavoastră, spuse Carmody arătând spre John și spre Sergio, e o descriere clară a ceea ce este… cel de al doilea obiect. Și vreau să știu *unde* este.

— E ca un quarc, spuse deschis Sergio. Atâta doar că distanța de manifestare a legăturii poate fi foarte, foarte mare.

— Cât de mare? întrebă Carmody.

Sergio ridică foarte expresiv din umeri.

— În fizica particulelor un atom e deja mare. Dar, evident, aici e vorba de o scară diferită.

— Deci?

— Ceea ce vrea să spună, îi sări John în ajutor, e că quarcurile – particule cu sarcini electrice fracționare – sunt în principiu independente, numai că nu le vedem niciodată izolate. Asta se întâmplă deoarece se atrag reciproc cu o forță care e independentă de distanța care le separă. Așa că dacă încerci să le separi, trebuie să adaugi din ce în ce mai multă energie. Nu le poți separa decât la o distanță infinitezimală una de cealaltă. Asta înseamnă că întotdeauna ne apărea niște particule mai mari, fiecare fiind formată din două quarcuri legate împreună.

— Nu prea înțeleg, spuse Carmody, puțin impacientat.

— Ei bine, totul e un pic cam bizar, admise John. Vedeți, calculele matematice spun că singularitatea noastră ar trebui să exercite același tip de forță asupra perechii ei. O forță care nu slăbește o dată cu creșterea distanței care separă cele două singularități.

— Ca și în cazul acestor quarcuri.

— Exact. Ceea ce ne deranjează pe mine și pe Sergio e cum vedem doar o singură singularitate. De ce partenera ei, de ce…

— Geamănul? întrebă Claire.

— Bine, spune-i geamăn. Ne-am întrebat de ce nu e geamănul ei atras spre ea, astfel încât să se combine într-o nouă stare de legătură? Care, așa cum dovedesc calculele, ar putea fi stabilă.

Carmody întrebă:

— Și cum știți că lucrul acela din interior cubului nu e format deja din două chestii din acelea?

— Câmpurile cubice indică o singură singularitate, spuse Sergio. Dacă ar fi două, ar arăta altfel. Ar putea fi chiar un câmp sferic.

— S-ar putea să fi fost astfel înainte, în interiorul cubului? întrebă Claire.

— Înainte de ce? întrebă cu asprime Carmody.

— Înainte ca noi să, hm… mutăm vestigiul.

— Când l-ați ambalat și transportat pe mare?

Claire spuse cu delicatețe:

— A avut loc un accident. S-a prăbușit printr-un puț săpat în stâncă, sfărâmând lada în care se afla.

Carmody întrebă:

— Așa ceva ar putea disloca singularitățile acestea gemene?

Sergio răspunse:

— Teoretic, *si.* Problema e că din calculele noastre rezultă că forța dintre acești așa-ziși gemeni e constantă. Așa că unghiul pe care îl face vestigiul cu verticala măsoară direct forța. Aici…

Se duse până la tabla aflată pe peretele lateral, luă o bucată de cretă galbenă și începu să deseneze o diagramă.

— Aici, în Boston, vestigiul e supus la două forțe. Una e cea de gravitație, îndreptată în jos. Cealaltă e forța dintre gemeni, înclinată sub un anumit unghi, îndreptată spre singularitatea geamănă.

— Și care-i valoarea unghiului?

— Nu știu unde se află singularitatea geamănă, așa că unghiul e necunoscut, replică Sergio. Dacă se află exact de cealaltă parte a Pământului, atunci forța de atracție e îndreptată în jos, adăugându-se gravitației. Dar știu că vestigiul e înclinat cam cu zece grade față de verticală, nu? Așa că singularitatea geamănă nu e situată sub noi, în China, să zicem ci în altă parte.

— Undeva spre nord est. În partea aceea s-a înclinat vestigiul, spuse John.

— Ai observat tu asta? Bun! Atunci voi desena singularitatea geamănă aici, într-un anume punct al cercului care reprezintă conturul Pământului.

— Un cerc imens, spuse Claire.

— *Si.* Forța de atracție atrage vestigiul în felul ăsta, într-o parte. Să zicem că singularitatea geamănă e foarte aproape,

așa încât să fie atrasă de o forță paralelă cu suprafața Pământului. Orizontală. Atunci, știind că unghiul față de verticală este de aproximativ zece grade, știm că forța care îl atrage în lateral e cam de zece ori mai slabă decât cea gravitațională.

— Nu-i prea puternică, spuse Carmody.

— *Si*, pentru o forță dintre particulele subatomice nu-i cine știe ce, căzu de acord Sergio. Teoria spune că trebuie să fie slabă, dar e greu de spus cât de slabă. Tot timpul eu și cu John ne-am întrebat ce ține separate cele două singularități gemene. Am crezut că forța e corectată de ceva. De ceva care o ecranează. Dar adevărul e că ne-am înșelat și că forța nu este ecranată de nimic. E o forță slabă și singularitatea se află pur și simplu la mare depărtare.

— Cât de departe? întrebă Carmody.

Sergio ridică din umeri.

— Kilometri, mii de kilometri, nu putem ști. Avem doar valoarea unghiului.

Un om apăru lângă Carmody și-i șopti ceva.

— Bine, spuse Carmody, și pe ecranul cel mare apăru brusc o imagine de pe puntea vasului pe care tocmai îl părăsiseră, imagine care îl avea în prim plan pe Arditti.

— Am vrut să vă arăt asta, domnule, tună vocea lui Arditti în difuzoarele din colțurile încăperii.

Cineva regla intensitatea sunetului. Arditti desfășură o hartă. Claire văzu că era vorba de o hartă pentru navigație a Portului Boston. Pe ea erau trasate cu roșu vreo șase X-uri mari, de-a lungul liniei care unea gura portului cu Insula Castelului.

— Am pus câteva echipe să caute făgașul lăsat de ladă. S-a mișcat drept, exact cum ați spus.

— E vreo urmă de radioactivitate pe făgașul acela?

— Mda, e un fel de șanț pe care l-a săpat chestia aceea. Și e din ce în ce mai adânc, pe măsură ce se îndepărtează.

— În ce direcție merge?

Arditti întoarse harta spre el și aruncă o privire.

— Aș zice că la treizeci de grade spre nord față de est.

Carmody aprobă mișcând hotărât din cap. Arditti continuă:

— Am găsit lucrul acela numai pentru că a început să scuipe o grămadă de radiații. Spre capăt probabil că s-a mai domolit. Era aproape îngropat în nămol.

— Se îndreptă spre adâncuri, murmură John.

— Ce? întrebă Carmody.

— Se afundă în pământ, apropiindu-se de singularitatea geamănă. Priviți diagrama lui Sergio. Forța rezultantă e îndreptată în jos și lateral, vedeți?

Ochii lui Carmody se căscară. Se întoarse spre camera montată discret pe un raft al bibliotecii și-l întrebă pe Arditti:

— Poți vedea tabla de aici?

— Nu, domnule, nu am nicio unitate de recepție a imaginilor. Pot să pun să fie instalată una, dar…

— Nu te mai deranja. Pot scafandrii tăi să-mi spună ce unghi făcea cubul cu fundul apei? Măsurați adâncimea făgașului pe care l-a făcut în dreptul Insulei Castelului și apoi în locul de unde l-am scos la suprafață.

— Am înțeles, domnule.

Carmody întrerupse imaginea și își privi ceasul.

— Încă o oră până când vasul se va apropia de zona de siguranță, zise, clătinând din cap. Poate că ar fi trebuit să transportăm cubul pe cale aerului.

— Încotro? întrebă Claire. În orice loc ar fi aterizat, tot ar fi fost în pericol.

— Da, însă vasul îl duce către est, înspre singularitatea geamănă, nu? spuse Carmody.

Ceilalți părură surprinși.

— Așa-i, spuse Claire, dar aceasta ar putea fi departe…

— Și ar putea fi chiar sub vas. Nu *cunoaștem* suficient de multe date.

— Nu cred că aceste măsurători ale adâncimii făgașului au să ne spună prea multe, interveni John. Cubul a întâlnit destule obstacole în nămol. Unghiul nu are să fie clar, așa cum e în diagrama lui Sergio.

Sergio mormăi a încuviințare.

— E prea mare dezordine acolo, jos.

— Iată ce e, spuse impacientat Carmody, îmi dau seama că toate acestea sunt doar niște ipoteze, dar de ce ar trebui să-mi pese de singularitatea asta geamănă?

— Deoarece încearcă să se unească cu cealaltă, spuse John. Au să se tot deplaseze până când au să se găsească una pe alta.

— Atunci ar trebui să lăsăm liber vestigiul? întrebă Carmody.

— Nu, aș zice că nu, răspunse John. E prea periculos. Uitați care-i problema, acum că înțeleg teoria, pot să spun că ne temeam de altceva decât ar fi trebuit. Explozia n-are să se producă vrând-nevrând, pentru că-i vorba de o singură particulă, nu de un conglomerat așa cum credeam la început. Dar când are să-și găsească geamănul... ei bine, nu știu ce se va întâmpla.

Sergio spuse:

— Mă aștept ca la reuniunea lor să fie eliberată o grămadă de energie.

— O grămadă? insistă Carmody.

Sergio ridica din umeri.

— Uitați-vă la energia pe care a acumulat-o deja. Cu fiecare metru pe care-l parcurgea avionul care a scos cubul din Grecia, energia se acumula, ca și cum s-ar fi răsucit progresiv un arc. Pentru a separa gemenii trebuie să acționezi împotriva forței dintre ei.

— Dar spuneți că forța e mică, obiectă Carmody.

— Da, e mică, dar e vorba de distanță? Cât e de aici și până în Grecia?

Privi spre Claire.

— Cinci mii de mile, spuse ea.

— Bine. Deci e ca și cum ai lua un bolovan care cântărește cam cât un om și l-ai duce în spațiu, la o distanță de cinci mii de mile, pornind de la suprafața unei planete ce are o gravitație cam de zece ori mai mică decât cea a Pământului, și apoi i-ai da drumul. Va cădea, cale de cinci mii de mile, și-apoi, bum!

— Înțeleg, spuse Carmody. O grămadă de energie.

— Mă înțelegi greșit, spuse Sergio, clătinând din cap. Asta nu înseamnă nimic în comparație cu energia care poate fi eliberată la coliziunea a două „răsuciri” de-ale lui John. Atunci o parte din masa lor poate fi convertită în energie. Dacă sunt reunite cu precauție, e în regulă, vor forma o stare de legătură. Dar dacă se izbesc una de alta...

— Înțeleg.

Claire se ridică și se îndreptă spre bibliotecă. Conținea lucrări de referință standard, atent aranjate. Găsi un Atlas Rand McNally voluminos și-l răsfoi rapid. Găsi o hartă a bazinului Atlanticului. Îi lăsă pe ceilalți să discute despre energia pe care

ar fi eliberat-o cele două singularități gemene dacă s-ar fi ciocnit cu viteză și se apucă să studieze harta.

O intriga ceva ce spuse Arditti. Luă un creion din poșetă și se folosi de marginile foilor dicționarului ca de un liniar. Așezând dicționarul la un unghi de treizeci de grade, cu un colț pe Boston, trase o linie dreaptă peste bazinul Atlanticului. O prelungi până la Newfounland și de-a latul oceanului. Apoi vârful creionului ei atinse Franța în apropiere de Bordeaux și pe urmă, din cauza curburii Pământului, alunecă spre sud-est. Trecu peste vârful cizmei Italiei și pătrunse în Marea Egee la sud de Atena. Claire simți cum o străbate un fior straniu.

— Totul se potrivește, spuse ea.

Atent, Carmody întrebă, încordat:

— Poftim?

Claire îi arătă atlasul.

— Chiar dacă Micena e la est de zona asta, o forță ce acționează între cele două obiecte nu trebuie să urmeze curbura Pământului. Acționează de-a dreptul, cam așa. Am luat unghiul lui Arditti și l-am trasat, asta-i tot.

Carmody încheie:

— Și trece prin Grecia.

— Da, spuse ea.

Era o problemă minoră de geografie, însă Claire era bucuroasă că o descoperise în vreme ce ceilalți se foloseau de tot felul de argumente matematice complicate.

— Deci ideea mea e corectă, continuă ea. Singularitatea geamănă se află în Grecia.

— S-a *aflat* în Grecia, spuse John. Pun pariu că până acum s-a deplasat. Atrasă de cea din interiorul cubului.

Carmody întrebă.

— Atunci unde este?

— Undeva de-a lungul acestei linii, spuse Claire, urmărind linia cu una dintre unghiile ei lăcuite. În adâncul Pământului.

— Ar putea înghiți orice, spuse Sergio. *Tssuup*! Absoarbe totul. Rocă, apă. Așa își croiește drum.

— Străpunge o gaură? întrebă neîncrezător Carmody.

John spuse:

— Așa ar trebui, și așa va face și cea din interiorul cubului.

— Atunci de ce mai e în interiorul cubului? se miră Carmody.

— A ajuns acolo la un fel de echilibru temporar, cred, spuse John. Câmpurile magnetice erau suficient de puternice pentru a o menține înăuntru. Am calculat asta acum câteva zile.

— Dar acum începe să scape, spuse Carmody.

— La asta a contribuit probabil și faptul că Kontos a zdruncinat cubul când l-a transportat, spuse Claire.

— Iar apa absorbită înăuntru a menținut-o în interior după scufundarea ambarcațiunii, adăugă John.

— Dar acum ce-o reține? întrebă Carmody.

Claire înțelese unde vroia Carmody să ajungă.

— Peticul pe care l-au plasat peste gaură. Singularitatea îl va *eroda* și se va elibera.

Carmody îi veni în ajutor, plecându-și capul a încuviințare.

— Vasul, spuse.

În câteva secunde, vocea slabă și îndepărtată a lui Abe umplu încăperea. Claire era uimită de rapiditatea cu care oamenii din încăpere înțelegeau ce vroia Carmody și făceau posibilă comunicarea reglând aparatele lor complicate, lucrând în tăcere și foarte atenți. Avea sentimentul straniu că toți acei oameni fuseseră pregătiți special pentru evenimentul aflat în curs sau, dacă nu, adaptați cu o viteză uimitoare pentru această urgență. În vreme ce Carmody îi cerea lui Abe să-l pună la curent cu noile date despre cub, Claire privi spre John, care, absorbit, privea linia trasată cu creionul pe hartă.

— Da, fluxul de raze gama recepționat în zona peticului e în creștere, confirmă Abe.

— *La naiba*, spuse Carmody cu emfază. Urmărește evoluția. Abandonați vasul dacă…

— Nu, așteptați, interveni John. Spuneți-le să-l întoarcă.

— Să întoarcă cubul în așa fel încât peticul să fie îndreptat spre sud-vest. Astfel singularitatea va fi atrasă în cealaltă parte și va mai dura până va scăpa.

Chipul lui Carmody se lumină.

— Ați auzit? îl întrebă pe Abe.

— Da, însă nu sub…

— Faceți cum vi s-a spus, rosti cu severitate Carmody. Oamenii mei sunt pe recepție. Spuneți-le ce să facă.

— Ar fi și mai bine dacă ar roti lent cubul. Asta ar face singularitatea să acționeze asupra unor zone diferite din

interiorul cubului. Astfel va avea nevoie de mai mult timp pentru a se elibera.

Carmody vorbi cu oamenii de pe vas, indicându-le cum să miște cubul. Ordonă ca toate echipele care nu lucrau nemijlocit cu cubul să se țină cât mai departe de acesta, înspre prova. Cei mai mulți dintre oamenii de pe vas fuseseră duși deja înapoi la Boston de către bărcile cu motor și mai rămăseseră mai puțin de o duzină.

— Asta ne va ajuta să câștigăm ceva timp, dacă nu te înșeli, spuse Carmody, lăsându-se pe spătarul fotoliului său îmbrăcat în piele. Dar cât de mult?

— E greu de spus, admise John.

— Încep să cred că ar fi mai înțelept din partea noastră să aruncăm pur și simplu obiectul acela peste bord, spuse Carmody. Să-l lăsăm să-și sape tunelul și să se întâlnească cu singularitatea geamănă.

— Și dacă n-o face? întrebă Sergio.

— De ce n-ar face-o? zise Carmody.

— Forța despre care vorbim nu e puternică. Amintiți-vă că din calcule rezultă clar că e asemănătoare forței dintre quarcuri: constantă, dar slabă. Există multe ale lucruri care exercită forțe mai puternice.

Carmody păru mai relaxat.

— De exemplu?

— Curenții vulcanici, spuse Sergio. Sub scoarța Pământului există o mulțime de curenți ce transportă masa de magmă. Asta face continentele să se afle în derivă. Dacă un curent de magmă prinde singularitatea, o poate purta în sus, în jos, ori încotro.

— Înapoi spre suprafață? întrebă Carmody.

— Da, sigur. Celulele de convecție returnează în permanență spre suprafață materia din adâncuri, pe fundul oceanelor. Singularitatea *ar putea* să nu-și găsească niciodată perechea.

Carmody îl întrebă pe John:

— Ați văzut dumneavoastră sau individul acela care a fost cu dumneavoastră, George, ceva straniu? O altă singularitate?

— Nu. În tunel era întuneric. Am zărit o luminiță slabă venind dintr-un coridor lateral, dar am crezut că nu era decât o altă cale ce dădea înspre mare.

— Însă credeți că a doua singularitate ar fi putut atunci să scape din interiorul cubului?

John ridică din umeri:

— Are sens. Sigur, obiectul a făcut mult zgomot. Am crezut că era vorba de ladă care se izbea de pereți.

— Cepul din spatele cubului! strigă Claire. Îți amintești? Era acoperit de noroi. Dar când am testat roca de acolo, am aflat că era amorfă. Aceea ar putea fi rocă *topită* care s-a solidificat *după* ce a doua singularitate a ieșit pe acolo.

John spuse:

— De-a lungul unei axe de simetrie? Sigur, aceea e cea mai ușoară traiectorie de evadare. Deci străpunge centrul feței posterioare a cubului… căci cubul cădea cu spatele înainte, nu? A căzut pe fața posterioară și a proiectat singularitatea geamănă, făcând-o să străpungă fața posterioară a cubului. Poate…

Carmody își scutură mâinile.

— Ajunge cu „poate că așa, poate că altfel”. Vreau să revenim la remarca profesorului Zaninetti. Credeți că singularitățile astea, săpându-și tunelurile ar putea cauza neplăceri?

— *Si.* De exemplu ar putea să străpungă noi fisuri prin care să scape lava. Dacă…

Unul dintre consilieri îi atrase atenția lui Carmody vorbind în șoaptă. Carmody se încruntă și dădu aprobator din cap.

— Tocmai am primit vești despre omul acela din echipa lui Arditti. A încasat o doză letală. I-au dat sedative.

Se lăsă o lungă tăcere. Discuția aceea abstractă căpătase brusc o dimensiune reală, umană. Carmody lăsă tăcerea să mai dureze câteva clipe și apoi rosti pe un ton hotărât:

— Asta însemnă că trebuie să ne gândim cu foarte mare atenție cum să împiedică aceste chestii afurisite să mai rătăcească de colo-colo. Ce sugerați?

Zaninetti își strânse buzele. Pe chipul lui sumbru se citea concentrarea.

— Dacă am fi siguri că cele două singularități s-ar uni în siguranță, în adâncul Pământului, poate că totul ar fi în regulă. Însă dacă prăbușirea într-un puț le poate separa, cum zice Claire, atunci eu unul aș începe să mă îngrijorez. Vor rămâne în stare liberă, capabile să se miște spre suprafață.

— Bine. Ce facem?

Carmody arăta de parcă evenimentele ar fi evoluat, chiar și pentru el, prea rapid.

Claire spuse încet:

— Avem de ales? Trebuie să aranjăm o întâlnire pașnică a celor două singularități.

PARTEA a VI-a

1

Noaptea mediteraneană învelea vasul în ceață. John Bishop stătea pe puntea de oțel cuprinsă de vibrații a navei și privea înainte, încercând să zărească uscatul. Peninsula Argolică se afla doar la vreo milă sau două spre nord și în curând aveau să treacă pe lângă Insula Spetsae. Își aminti cum hoinărise împreună cu George prin acele locuri aride, pentru a-l convinge pe căpitanul de pe *Skorpio* că erau niște simpli turiști. Doamne, toate astea păreau a se fi întâmplat cu ani în urmă, însă nu trecuseră de atunci decât ceva mai mult de trei luni. Și atunci, ca și acum, John era îngrijorat de ceea ce avea să urmeze.

Se aplecă peste balustradă și o duhoare sărată îi umplu nările. Motoarele diesel mârâind înăbușit, trimiteau vibrațiile până în tălpile cizmelor sale. Era singur pe punte. Arditti, Carmody și ceilalți erau jos, bându-și cafeaua și supraveghind evoluția situației. John simțea că era prea agitat ca să-și mai adauge cofeină în sânge. Era, bineînțeles, prea târziu ca să mai aibă ezitări, însă le avea totuși.

În ultimele nouă zile se luptase cu o învălmășeală de idei, de speculații și de opțiuni din ce în ce mai restrânse. Aparent, Carmody putea dispune de orice fel de servicii, putea cere orice fel de asistență tehnică, până la un nivel de Premiu Nobel, pur și simplu solicitându-le. Pentru John era o noutate faptul că guvernul dispunea de asemenea oameni. Însă așa ceva era inevitabil, dacă stăteai să te gândești mai bine. Crizele moderne solicitau cuprinderea unei game largi de probleme. Trebuiau să existe oameni care să știe să evite rivalitățile interdepartamentale, să urmărească indicii, să filtreze date a căror importanță sporea permanent și să facă pe toată lumea să se concentreze asupra problemelor abordate.

Progresul crucial se realizase atunci când calculaseră dimensiunile tunelului pe care l-ar fi săpat o singularitate în rocă. Mica gaură neagră încălzea roca din jurul ei, făcând să curgă spre interiorul ei și să se adauge la masa ei. Înghițea o mică parte din roca incandescentă, lăsând restul rocii în urma

ei. Încălzirea genera presiuni intense, forțând roca topită să pătrundă în crăpăturile și fisurile aflate în apropiere. Rezulta un tunel cu pereții ca de sticlă, cu diametrul de câțiva inchi, lăsat în siajul singularității. Chiar și la o adâncime de câteva mile, greutatea rocii n-avea să închidă imediat tunelul. Oriunde s-ar fi aflat în prezent singularitatea, săpase o traiectorie în linie dreaptă care începea de undeva de lângă mormânt.

Însă unde putea fi? Pentru a răspunde la această întrebare nu era nevoie de acuratețea elegantă a fizicii matematice, ci mai degrabă de tărăgănarea exasperantă tipică harababurii secolului al douăzecilea.

O dată cu apariția calculatoarelor pseudo-inteligente, se născuse un nou tip de intelectual. Carmody convocase o întreagă echipă de astfel de specialiști pentru a realiza o estimare a poziției singularității gemene. Acești oameni nu cunoșteau fiecare detaliu din teren, deși se pricepeau să extragă informații de la specialiștii care se ocupau cu observații directe. În schimb știau cum să integreze cunoștințele fără a afla fiecare chichiță. Având la dispoziție programe puternice pe calculator, decizia fundamentală se referea la modul în care trebuia pusă întrebarea. Ei traduceau jargonul, sintaxa, tendințele și stilul mai multor discipline, astfel încât calculatoarele să poată face anostele calcule numerice din care rezultă un răspuns ferm. Acești savanți „interactivi-corelativi” se năpustiră asupra problemei și obținură niște rezultate neplăcute.

Singularitatea geamănă se afla probabil dedesubtul Franței, deplasându-se în fiecare zi cu aproximativ trei kilometri.

Cel mai simplu mod de a reuni cele două singularități era acela de a arunca pur și simplu cubul într-o mină din Bordeaux și de a lăsa singularitățile să se caute reciproc. Specialiștii realizară o simulare numerică a acestei variante și descoperiră că nu era operantă. Deplasările tectonice deviau continuu particulele. Acestea n-aveau să se întâlnească niciodată. Părea într-adevăr probabil ca o urcare a lavei spre suprafață lângă coasta franceză, adăugându-și forța la forța de atracție dintre singularitățile gemene, să o împingă până la urmă la suprafață pe aceea aflată în adâncul pământului.

Ce avea să se întâmple nu era cert. Era sigur că singularitatea avea să emită radiații letale. Poate că avea să-și întâlnească

perechea. Poate că avea să rătăcească pe sub pământ, deschizând drum lavei spre suprafață, stricând echilibrul forțelor geologice și producând probabil o accentuare a alunecării reciproce a plăcilor continentale.

Lui Carmody nu-i plăceau incertitudinile, și îi displăcea și mai mult să lase problemele nerezolvate. Așa că solicită o soluție îndrăzneață, care să aducă singularitatea geamănă într-o zonă previzibilă unde să fie abordată corespunzător.

Cu toate că era îmbrăcat în costum negru de scafandru, John începu să tremure. Iarna egeeană atrăgea vânturile tăioase dinspre nord, care iscau valuri albe de spumă în siajul lăsat de navă. Briza tăioasă se năpustea urlând dinspre uscat, răvășindu-i părul cu degete jucăușe și violente. Marea însăși părea a avea o căldură binevenită Părăsi puntea suspendată, mergând pe lângă fungi. Deasupra, antenele radar se învârteau fără istovire, scrutând orizontul.

Nu erau aprinse luminile de poziție. USS[29] *Watson* plutea pe valurile înalte, încărcată la maximum. Era o navă specială a Flotei a șasea, făcând oficial parte din Forța a 32-a de Intervenție. Punțile inferioare îi erau încărcate cu echipamente electronice de ascultare, de sisteme VHF[30], radar și TACAN. Sarcina ei era de a avansa sute de mile pentru a depista „elementele” ostile înainte ca acestea să poată angaja navele Statelor Unite. La pupa exista o punte pentru aterizarea elicopterelor, iar în fața punții un lansator ASROC[31] de capacitate redusă. Orice atac concertat ar fi scufundat-o, fără îndoială, însă în mod normal lucrurile nu aveau să evolueze până acolo. Portavionul *Eisenhower* se afla la nicio sută de mile spre est și pe punțile lui de decolare se aflau pregătite avioane cu reacție, pentru orice eventualitate. Puteau ajunge în zona în care se afla USS *Watson* în câteva minute.

În întunericul apăsător, John își dibui cu grijă drumul în jos pe scări. Vremea era perfectă, prin pătura groasă de nori răzbătând doar un ciob subțire de lună. John speră ca pătura de nori să nu se risipească. Înainte de a pătrunde prin bocaportul din zona centrală a vasului, adulmecă briza ce avea un iz de sare și de

---

[29] USS (United States Ship) – Navă a Statelor Unite (n. tr.).
[30] VHF (Very High Frequency) – Foarte înaltă frecvență (n. tr.).
[31] ASROC (Air-Soil Rockets) – rachete aer-sol (n. tr.).

alge putrede, pentru a vedea dacă își schimbase direcția spre vest, așa cum prevăzuseră meteorologii. Nu, nu încă.

Lumina roșie de deasupra sectorului OPERAȚII era singura care ilumina coridorul. Aveau grijă să nu răzbată lumina afară atunci când se deschideau momentan bocaporturile. John intră. În încăpere, un semicerc format din console înconjura marile ecrane pentru comunicații, Carmody ședea pe un scaun, studiind niște hârtii. În jurul lui, tehnicienii murmurau în microfoanele prinse de căști și urmăreau cu atenție ecranele consolelor, pe care se mișcau pete marcate cu diverse culori. Nu observau marea, spre est, ci partea de nord, unde se afla Peninsula Argolică. John se opri să studieze o hartă a zonei. Existau câteva puncte, toate albastre, indicând avioane ușoare. Patrule militare grecești, sau poate chiar avioane particulare. Frontul de luptă era la o distanță de sute de mile, la urma urmei, și viața civilă trebuia să-și urmeze cursul. Pe ecranul altei console se zăreau imagini în infraroșu transmise de satelit. John nu-și putu da seama ce reprezentau petele încâlcite de culoare verde, portocalie și gălbuie. Orașele erau de un stacojiu țipător, însă pentru a înțelege restul imaginii trebuia să fii expert. Se lăsă să cadă pe un scaun, alături de Carmody.

— Vreo binecuvântare de ultim moment? întrebă.

— Faceți ce aveți de făcut și ieșiți.

— Nu vă faceți griji. Faceți doar ca barca aia să ajungă acolo la timp.

— Nu e o barcă, e un transportor gonflabil.

— Atâta vreme cât nu face zgomot…

— Nu va face. Nu că ar avea importanță. Până atunci elicopterul va atrage atenția asupra lui.

John remarcă schița de pe foaia pe care o studia Carmody. Era aceeași pe care o desenase cu două zile în urmă, în Boston, schițând planul.

— Încă mai credeți în asta? întrebă el.

Carmody ridică din umeri.

— Suficient pentru a pune la bătaie o proprietate grecească.

— Și niște vieți, spuse John, îndărătnic.

— Mda.

Carmody nu părea deloc îngrijorat. Mai făcuse și înainte asemenea lucruri, poate chiar mai rele.

Desenul părea inofensiv. Singularitatea geamănă își săpase micul ei tunel cale de sute de mile și acum se afla sub Europa, în adânc. Era posibil să fi produs deja fisuri și deplasări minuscule care până la urmă aveau să se propage până la suprafață, eliberând presiunea într-o izbucnire rapidă de energie seismică.

Singularitatea urma să-și continue drumul, absorbind rocă topită. O ciudățenie pe care o descoperise echipa de la calculatoare rezolvase o problemă crucială: de ce nu se prăbușea singularitatea spre centrul Pământului? Era mult mai densă decât roca, deci conform logicii ar fi trebuit să pornească spre centrul Pământului. Faptul că echipa care lucra cu calculatoarele găsi o explicație înainte ca Abe și John să remarce măcar problema respectivă dovedea mobilitatea echipei.

Materia cădea înăuntrul singularității de-a lungul diagonalelor câmpului ei gravitațional cubic. O parte din ea era înghițită, iar restul rocii topite era împroșcată în afară. La aceasta se adăuga și forța gravitațională a Pământului, care se exercita permanent în jos. Combinarea celor două câmpuri gravitaționale ducea la ejectarea rocii preponderent înspre partea de jos, ceea ce era o presiune direcționată de jos în sus, creându-se un fel de amortizare ca în cazul aripilor portante ale unui avion. Acest efect păstra singularitatea la o adâncime aproximativ constantă și contribuia la incertitudinea întâlnirii celor două singularități care se atrăgeau reciproc.

— M-aș fi simțit mult mai bine dacă simularea numerică ar fi dat niște rezultate clare, spuse Carmody, indispus.

— La naiba, au avut la dispoziție doar două zile.

— Și vreo câteva milioane de dolari suplimentare. Pentru o notă de plată ca asta aștept niște rezultate clare.

— Toate simulările lor au arătat că singularitatea geamănă se întoarce prin tunelul pe care l-a făcut.

— Da. Dar cât de repede?

— Unii spun că va dura o zi, alții spun că va dura o săptămână.

Carmody clătină din cap.

— Toleranța estimării e prea mare.

— Dacă vreți certitudini…

— Știu, trebuie să le mai acord încă o săptămână. Să-i las să introducă toți gradienții de masă, și efectul rotației Pământului, și nebulozitățile fizicii particulelor, știu, am lista cu cumpărături.

Soluția nu era elegantă. Cea mai bună cale de a smulge singularitatea geamănă din adâncul Pământului era aceea de a o face să se întoarcă pe același drum pe care înaintase. Calculele și simulările arătaseră că dacă forța de atracție își schimba sensul, trăgând singularitatea geamănă înapoi de-a lungul tunelului pe care ea însăși îl săpase, singularitatea ar fi rămas în tunel, urmând calea minimei rezistențe. Însă pentru a convinge singularitatea geamănă să facă drumul înapoi era necesar ca perechea ei să fie dusă înapoi în Grecia.

Programe complicate pentru calculator examinaseră cum avea să reacționeze singularitatea la deplasările tunelului, la închiderea lui parțială prin prăbușiri ale rocii, la curenții de lavă ce treceau prin apropiere, și toate soluțiile arătaseră că singularitatea avea să rămână în tunelul originar și avea să revină în interiorul mormântului micenian. Soluțiile se deosebeau prin timpul necesar parcurgerii distanței, deoarece nu se putea ști cât din tunel fusese astupat.

Cei mai mulți credeau că singularitatea ajunsese sub Franța. Câțiva, aflați în minoritate, credeau că ea nu părăsise încă Grecia. Diferendul lor se baza pe aspecte subtile ale fizicii găurilor negre, iar Carmody privea discuțiile lor în contradictoriu ca pe niște ciorovăieli talmudice.

Și totuși, minoritatea avea un punct de vedere solid, practic, susținând că singularitatea ar fi săpat lent în rocă și s-ar fi deplasat numai cu vreo sută de mile, ceea ce în schimb, însemna că în timp ce cubul era transportat cu avionul spre Grecia, singularitatea subterană n-ar fi avut șansa de a ajunge la suprafață, încercând să-și găsească perechea aflată deasupra ei.

Acest punct de vedere le ridica probleme considerabile celor aflați în majoritate. În timpul zborului avionului, singularitatea subterană putea fi abătută de la tunelul pe care îl săpase. Pentru a evita așa ceva, propuseseră un traseu de zbor complicat, parcurs la viteza maximă, pentru a minimaliza deviația singularității gemene.

Carmody decise să asculte sfatul majorității, cu toate că era tulburat de această diferență de opinii între experți. Îi spuse lui John:

— Sunt *oameni de știință*, ar trebui să *se priceapă* la treaba asta.

Rostise remarca cu un neprefăcut simț al ultragiului.

Soluția era riscantă. Însemna să fie dus cubul înapoi, în vecinătatea mormântului și, folosindu-se de forța lui de atracție, să fie atrasă perechea lui de-a lungul tunelului deja tăiat în stâncă.

Pe urmă aveau să poată reuni cele două singularități. Probabil că singularitatea geamănă avea să țâșnească din tunel cu viteză, mișcându-se nestânjenită, cu rapiditate, pe traiectoria ei ulterioară. Dacă singularitățile aveau să se întâlnească la o viteză ridicată, recombinarea lor avea să dezvolte o energie de mai multe mega-tone. Pentru a evita așa ceva, cineva trebuia să țină cubul departe de singularitatea geamănă. În mod surprinzător, acest lucru nu părea greu de făcut.

John și Sergio demonstraseră – cu exactitatea pe care o au calculele făcute pe hârtie – că forța dintre cele două singularități era independentă de distanța dintre ele. Asta însemna că, indiferent unde se aflau cele două singularități, între ele se exercita o forță de atracție constantă și egală cu o zecime din cea gravitațională. Însă o forță egală cu o zecime din cea gravitațională nu avea să ridice o singularitate în atmosferă, nu atâta timp cât gravitația o trăgea în jos. Asta însemna că singularitatea geamănă nu avea cum să se ridice deasupra pământului. Aceasta se putea târî ca o cârtiță, dar nu putea zbura ca un vultur.

Pentru a o extrage din mormânt era pur și simplu necesar să se țină cubul la înălțime, tentant de aproape, în timp ce singularitatea geamănă avea să se miște într-una în cerc dedesubt, risipindu-și energia acumulată în timpul călătoriei prin tunel. Carmody râse.

— Și când te gândești că am crezut că știința este exactă. La naiba, e la fel de rea ca și politica noastră externă.

— Care, nici ea, nu prea funcționează.

— Aici aveți dreptate. Știu că atunci când președintele a aprobat treaba asta, Departamentul de Stat le-a expediat grecilor o telegramă care să tatoneze terenul. Să solicite un acord mutual în privința acestei chestiuni, cooperare…

— Ce?

— Păstrați-vă cumpătul. Telegrama n-a dezvăluit nimic din jocul nostru.

— Dacă ei suspectează…

— S-a discutat în termeni vagi.
— Totuși…
— Am vrut doar să vedem ce-au să spună. Și, de asemenea, să ne creăm, bineînțeles, o acoperire cât mai diplomatică o dată ce toate astea au să fie scoase la iveală.
— Și au să fie? Dacă avem grijă…
— Sigur. Neapărat. În zilele noastre nu mai există secrete.
— Și ce-au spus grecii?
— Au dat obișnuitul lor răspuns morocănos. Ne-au acuzat că vrem să exploatăm războiul cu turcii; că comitem crime împotriva umanității. Lista uzuală.
— Atunci de ce v-ați mai deranjat?
— Departamentul de Stat vrea să poată susține că am acționat pe căile normale și am fost respinși. Oricum europenii au să facă mare tărăboi vreo două, trei zile, indiferent ce s-ar întâmpla. Departamentul de Stat își face însă griji în privința Japoniei și a Chinei. Ele contează cu adevărat. Negocierile privind acordul comercial pan-pacific sunt aproape încheiate; nu se dorește ca ele să fie perturbate.
— A spus Atena ceva despre Kontos?
— Nu, el n-a semnat răspunsul Ministerului de Externe și nici n-a dat vreun alt semn.
— Atunci poate că…
— Știm, totuși, că s-a întors acasă. A zburat cu o cursă Britair din Bermude la două ore după ce *Pyramus* a acostat acolo. A ajuns în Atena via Heathrow.
— Dacă a priceput măcar o parte din ceea ce se întâmplă…
— E adevărat, suspectează că lucrul ăsta ar putea fi folosit ca armă.
Carmody se încruntă și începu să-și sugă dinții.
— Și ar putea fi.
— Asta e ceea ce a decis acea întrunire de urgență care a avut loc la Pentagon. Iată încă un motiv pentru care, în caz că lucrul ăsta explodează, e bine să se întâmple în afara S.U.A. Oricum, e chestie de simetrie. Kontos vrea înapoi obiectul ăsta. Ei bine, iată-l. Îl are, așa cum ar vrea să aibă și piesele de marmură ale lui Elgin.
— Un joc internațional de scoatere a castanelor din foc, deci.
Carmody zâmbi.
— Dar noi suntem singurii care știm că sunt fierbinți.

— El știe suficient pentru a le putea trezi sovieticilor interesul și a-i antrena în joc.

Carmody clătină din cap.

— Guvernul grec n-are vreme să-l asculte. La urma urmei, a dat greș. A pierdut ambarcațiunea, onorurile, totul, și ei mai au și un război de dus.

De fapt aceasta era acoperirea sub care lucra *Watson.* Oficial, străbătea Marea Egee ca navă a Forței a 32-a de Intervenție, supraveghind luptele ce se dădeau în nord. Grecii își păstrau pozițiile în luptele navale și se descurcau bine și în cele aeriene. Îi opriseră pe turci în Marea Egee, pierzând multe nave și avioane în marea bătălie dată în largul Chios-ului. Rata victoriilor lor aeriene, de trei la unu, era datorată în principal faptului că aveau piloți mai buni, însă turcii îi depășeau ca număr.

Crucial era controlul pe mare. Dacă turcii sfărâmau navele grecești, puteau pe urmă să-și strecoare cu ușurință ambarcațiunile amfibii cu trupe de debarcare prin Marea Egee și să debarce în Grecia centrală, lângă Atena. Dacă turcii aveau să-și poată purta armatele peste mare, războiul avea să dureze la nesfârșit, căci grecii aveau să lupte pentru fiecare stradă.

Se duceau deja bătălii pe uscat, departe în nord, la granița îngustă dintre cele două țări, însă acele lupte n-aveau să fie decisive. Grecii puteau să-și păstreze ușor pozițiile pe acel teren deluros.

Diplomații se străduiau să obțină o încetare a focului. Turcia cerea ca aliații ei din NATO să stea deoparte.

Existau zvonuri despre nave sovietice care ar fi transportat la Atena încărcături de rachete anti-aeriene dintr-o nouă generație. Guvernul grec cerea deschis sprijinul „lagărului socialist”, termen deja uzat, care desemna Pactul de la Varșovia.

Carmody arătă spre un ecran imens de pe perete, pe care se vedeau niște puncte strălucitoare, grupate în nordul Mării Egee.

— Turcii fac manevre în noaptea asta. Ceea ce are să-i țină ocupați pe greci.

— Mda, spuse John, neliniștit. Pentru o vreme.

2

După ce dormi puțin, Claire intră în camera de recreere. Televizorul recepționa unul dintre programele americane, însă nu era vorba despre știri și nici măcar despre un meci de fotbal, cum se așteptase zărindu-i pe marinarii care stăteau tolăniți peste tot, sorbindu-și cafelele și privind spre ecran.

Trebui să admită că clișeele pe care le acceptase înainte când era vorba de oameni de felul celor pe care îi întâlnise aici se dovedeau sensibil eronate. Acești oameni erau ageri, inteligenți și disciplinați, fără a fi însă rigizi. Chiar și acum, când o cercetau, vicleni, cu coada ochiului, dădeau dovadă de o reținere cuviincioasă. Era perfect conștientă că nu mai avuseră o femeie prin preajmă de mai bine de o lună. Pe navă domnea o stare vag sesizabilă, redată printr-un soi de limbaj corporal și prin priviri prea stăruitoare, însă nu era nimic la care ea să poată obiecta și poate că nimic nu era făcut de ei în mod conștient. Dar acele gesturi existau. Erau totuși reținute, la fel de sobre ca și uniformele albastre ale acelor oameni.

Urmăreau un program al televiziunii publice, care înfățișa o spirală de ADN înfășurându-se asemenea unor brățări jucăușe sub ochiul unui microscop electronic, pe fundalul muzicii baroce al unui clavecin. O voce din off descria cum ionii fosforoși, precum și alte tipuri de ioni, păreau destinați să ocupe un loc special în biologia noastră, sugerând o succesiune care, spunea vocea, începea cu noțiunile despre orbitele planetare și despre construirea ceasurilor ale înaintașilor din secolul al cincisprezecelea, noțiuni care erau, în schimb, strâns legate de dezvoltarea drepturilor individuale din epoca modernă. Muzica se schimbă aproape pe nesimțite, începând să răsune acordurile unei compoziții a lui Beethoven. Frazele rostite de vocea din off însoțiră intrarea lui Darwin, apoi fură înfățișate niște picturi moderne ce reprezentau plictiseala, urmate de unele semne privitoare la predestinare și la Freud.

Știința senină, curată. Nimic de-a face cu târârea printr-o gaură din pământ, în căutarea unei cârtițe care scuipa raze gama. Bineînțeles, nimic din toate astea. Luă o cană plină cu cafeaua aceea mizerabilă și ieși pe punte.

Frigul nopții nu răzbătea prin haina groasă pe care o purta. Porni spre pupa, mișcându-și cu grijă picioarele vârâte în

cizmele grele de marinar pe care le primise. Deasupra, antene radar de diverse forme și mărimi se învârteau la nesfârșit, mute în mijlocul zgomotului grav al motoarelor și al sunetului valurilor despicate de provă.

George Schmitt îi ajuta pe oamenii aflați pe puntea de aterizare a elicopterelor. Claire se opri lângă balustrada care mărginea puntea largă de aterizare care ocupa cea mai mare parte a pupei. Câteva echipe verificau cele două elicoptere, iar altele asigurau cubul. Claire se gândi la vestigiul de piatră învelit în mai multe straturi de metal, și de materiale plastice speciale și de adezivi. Containerul de un alb-murdar în care se afla acum cubul fusese construit de specialiști în știința materialelor, vizându-se ca el să păstreze cât mai mult timp singularitatea înăuntrul lui. O echipă specială, formată din patru oameni, monitoriza permanent singularitatea. Chiar în timp ce Claire îi privea, dădură din nou înconjurul cubului, apăsându-i fețele cu instrumentele lor. Căutau să perceapă vibrații acustice, radiații amplificate, orice semn al agitației devoratoare dinăuntru.

Deocamdată totul era în regulă, și totuși, pe Claire o cam neliniștea faptul că se afla atât de aproape de cub. Fusese neliniștită și în timpul zborului dinspre Boston, la bordul unui transportor al Forțelor Aeriene, până când John o asigurase solemn că vestigiul nu se afla la bord, ci era transportat separat, într-un avion cu echipaj minim.

Claire presupuse că în afară de ei și de echipele de specialiști ale lui Carmody nu avea să mai ia parte la operație nimeni altcineva. Și totuși, când aterizaseră la baza din Italia, se îmbarcaseră la bord și alți oameni, și mai erau și navele de escortă, așa că încet, încet Claire realiză cât de amplă era operația. Și cât de în serios erau luate calculele câtorva fizicieni și matematicieni. Lucru care dovedea în mod grăitor cât de strânsă era legătura dintre aparatul de securitate și apărare și fizicieni, care erau mandarinii științei încă din 1945.

Își aminti cum, cu trei zile în urmă, participând la o ședință, audiase prezentarea unui studiu detaliat privitor la ceea ce avea să se întâmple dacă singularitățile avea să se combine în adâncul Pământului. Studiul fusese necesar, deoarece existau oameni care pledau pentru a li se permite celor două singularități să se întâlnească pur și simplu sub Atlantic, unde efectele aveau să fie minime. Însă dacă doar două sute de

pfunzi din masa combinată se converteau în energie, aveau să se producă importante cutremure în întreaga lume și valuri uriașe care aveau să măture ambele coaste ale Atlanticului. Modul calm și rațional în care oamenii aceia expuseseră calcule, ecuații și grafice fusese straniu de convingător și dătător de fiori. Claire fusese izbită de felul în care ei, sistematic, fără emoție, trăgeau niște concluzii grave. În arheologie, fiecare detaliu al unui loc cercetat era studiat, pentru a se descoperi posibile semnificații. Savanții știau că aveau de-a face cu produse ale activității omenești, cărora li se dădea formă ca urmare a unor impulsuri comune, care, se presupunea, nu se modificaseră prea mult de-a lungul mileniilor. Acolo exista o singură scară umană. O descoperire neașteptată nu putea să te arunce deasupra unui abis chinuitor în care se prefigurau reverberante perspective reci, inumane. Diferența de ton era atât de vastă încât era greu de acceptat că în ambele cazuri era vorba de știință.

— Urmărești fluturi? răsună o voce alături de ea.

George Schmitt se sprijini leneș de balustradă. Întotdeauna părea relaxat și nepăsător, fie că lucra aici sau în mormântul grecesc, ori în Boston. Claire acceptă că acesta era un dar.

— Nu, doar trec în revistă posibilități, răspunse ea.

Când îi fuseseră clare adevăratele dimensiuni ale planului, Claire propusese să fie convocat și George. Doar ea și el cunoșteau mormântul, și doar el își făcuse o idee despre integritatea structurală a zidurilor mormântului. Bineînțeles, nimeni nu știa ce avea să se întâmple, însă există riscul considerabil de a aduce prejudicii sitului, și Claire luă poziție în această privință. La început ceruse să meargă la fața locului și să evalueze pagubele care s-ar fi putut produce, pentru a concepe o minimalizare a lor. Carmody respinsese acea propunere, până când Arditti și alți membri ai echipei se gândiseră cât de util ar fi fost să aibă alături de ei pe cineva care cunoștea mormântul. Planul necesita minimum două elicoptere, așa încât Claire propusese să fie chemat George, care să zboare cu primul elicopter, iar ea să îl urmeze în cel de al doilea.

Spre surpriza ei, George acceptase prompt. Doi agenți îl aduseseră la Boston. Dincolo de conduita lui calmă și nonșalantă, Claire putea citi că el era incitat de impresia de

forță și de tăinuire care domnea în jur. Oamenii lui Carmody erau agili, eficienți și se ocupau în mod evident de lucruri care erau mult mai incitante decât faptul de a curăța și de a studia vechi vestigii în timpul unui stagiu postdoctoral la Universitatea Columbia.

Claire era hotărâtă să participe și ea. Cel mai tare se opusese John, care nu vroia cu niciun chip ca ea să participe la acel plan. Dar ea nu avea de gând să lase pe nimeni să o dea la o parte. O dată ce acest lucru îi fusese clar lui John, el trecuse la o neutralitate ursuză. Apoi Claire avuse de-a face cu Carmody. Îngrijorarea lui de modă veche, plină de solicitudine, era doar o altă veche scuză pentru a exclude o femeie din acel plan. Claire realizase imediat acest lucru și până la urmă contracarase tentativa lui Carmody. Avea să participe și ea. Nu în primul elicopter, însă o dată ce lucrurile aveau să se liniștească, avea să pătrundă și ea în mormânt, pentru a salva ceea ce mai rămăsese de salvat. Era de datoria ei să facă asta, pentru ea însăși și pentru profesia ei.

— Nicio clipă nu ne-am închipuit că are să se ajungă la așa ceva, nu-i așa? spuse George, agitat.

Mâinile lui, așezate pe balustradă, tremurau.

— Arheologia e domeniul care are un viitor.

— Chiar dacă se ocupă de trecut.

— La asta mă gândeam, spuse ea, urmărindu-i pe oamenii care atașau cabluri de containerul în care se afla vestigiul.

Cablurile erau legate cu un troliu greu prins sub pântecele primului elicopter.

— La ce înseamnă cubul?

— Da. Vestigiu cubic, singularitate cubică. Nu poate fi vorba aici de o coincidență.

— Deci au cioplit piatra în așa fel încât să arate la fel cu ceea ce era înăuntru?

— De ce? Ce legătură avea cu cel ce fusese îngropat în acel mormânt?

— Poate că el o descoperise.

— Unde?

— În pământ? Într-o carieră?

— Pietrarii obișnuiți nu-și permiteau morminte elegante.

— Poate era o pradă de război. Amintește-ți harta de pe placa de fildeș.

Surprinsă, Claire se încruntă. Nu se mai gândise la asta de câteva săptămâni, la schița brută săpată în fildeș, care înfățișa Creta și Santorini-ul. Kontos trebuia să o fi găsit deja printre vestigiile transportate la Atena.

— Sigur. Însă ei trebuie să fi știut că singularitatea este periculoasă. De ce…

Apoi își dădu seama.

— Semnele de dală de pe fața frontală, îți amintești? Cineva probabil că a încercat să scoată afară singularitatea.

— Cine?

— Jefuitorii de morminte?

— Nu pare ceva ce eu unul aș încerca să fur.

— Sau… mai e ideea lui John. Asta în cazul în care slujitorii îngropați, conform ritualului, împreună cu Regele au încercat să scape.

— Am crezut că nu prea există dovezi că vreunul dintre ei ar fi fost îngropat.

— Corect. Dar să presupunem că ar fi fost așa. Nu ar fi putut să-și croiască drum spre exterior prin nisipul care bloca intrarea, știau asta. Așa că erau disperați. Lucrând în întuneric. Auziseră desigur despre ceea ce se afla în interiorul cubului, știau că emitea lumină.

— Și atunci au încercat să ajungă la ceea ce se afla înăuntru?

— Da! Singularitatea poate sfredeli roca, nu?

— Ei, haide, Claire.

— Totul se potrivește. Slujitorii știau ce se afla în interiorul cubului; toți trebuiau să fi știut.

— Poate. Totuși, n-au ajuns niciodată dincolo de primul bloc. Mortarul era intact.

— Da. N-au avut suficient timp. Poate că și-au închipuit că pot elibera singularitatea din interiorul cubului, ca să se folosească de ea.

George studie siluetele întunecate care lucrau sub cele două mase întunecate de forma unor banane. Spuse, cu ochii strălucindu-i din cauza anticipării.

— Uite ce e, putem rezolva mai târziu treaba asta.

— Atunci n-are să mai rămână prea mult din mormânt.

— Vom vedea. Doar ăsta-i rostul nostru, nu? Să protejăm vestigiile arheologiei.

— Și pe urmă s-o ștergeți, se auzi în spatele lor vocea lui John.

Claire se întoarse și văzu că John era îmbrăcat în costumul negru de scafandru și că purta cu o oarecare stângăcie nepotriviții teniși Quon. Între ei se transmise o vibrație emoțională mută. La vederea costumului de scafandru, George păru să se calmeze. Spuse:

— Ah, începe să se apropie momentul.

— Trebuie să fiu înapoi în cinci minute. Când nava încetinește, pornim.

Claire privi chipul lui John, dar nu reuși să-i descifreze expresia. În comparație cu George, părea remarcabil de stăpânit. Apucă strâns balustrada și se sprijini pe picioare.

— Trebuie să fii potolit, spuse.

— Tu ai zis-o, adăugă George.

— Tu mergi cu elicopterul A, nu? întrebă John, după care își întinse mădularele, gemând.

— Mda, replică George. Noi tatonăm împrejurimile mormântului.

John încuviință din cap, tensionându-și brațele împreunate la ceafă, răsucindu-se, flexându-și torsul. „*Parcă s-ar încălzi pentru un meci de fotbal*,” se gândi Claire.

Știa exact ce gândea John. Acesta făcuse o înțelegere cu Carmody, fără știrea ei. Claire urma să zboare cu elicopterul B, nu cu elicopterul A, care transporta cubul. George urma să pătrundă primul în mormânt. John făcea tot ce-i stătea în puteri pentru a o proteja. Se certaseră de trei ori cum scrie la carte în legătură cu ceea ce el numea „bovina ei încăpățânare de catâr”, o expresie interesantă prin contradicția ei. Însă Claire învinsese. Avea să meargă și ea. Îl lăsase, fără niciun comentariu, să-și consume minora lui decepție.

— Știi, zise John, mă gândeam să-i trimit o telegramă lui Zaninetti.

— Carmody a ordonat o încetare totală a transmisiunilor, spuse George.

— Pot s-o fac după ce terminăm. La naiba, e chiar mai bine așa. Pe urmă o pot anula.

— Nu înțeleg, spuse Claire.

John ricană.

— A existat un mare matematician, numit Hilbert, care a telegrafiat la Berlin, susținând că demonstrase o remarcabilă problemă nerezolvată de matematică, numită conjectura lui

Riemann. Se referea la rădăcinile unei funcții binecunoscute. Deci, trimite telegrama la Berlin, unde urmează să țină un discurs. Toată lumea se înflăcărează. Deci, Hilbert își face apariția, vorbește, dar nu pomenește nimic despre problemă. După discurs, cineva vine la el și-l întreabă ce e cu conjectura lui Riemann, care-i soluția ei. Și Hilbert spune că n-a găsit nicio soluție. Venind la Berlin, urma să zboare pentru prima dată cu avionul și era foarte neliniștit, așa că trimise telegrama pentru cazul în care ar fi avut loc un accident fatal.

George se miră.

— E și ăsta un fel de ați vedea numele înscris în cărți.

Claire zâmbi.

— Faimoasa demonstrație a lui Bishop, care a rezolvat conjectura lui Riemann, ai?

— Te-ai prins, spuse John, posomorât.

Își ridică mâinile cu palmele în sus spre Claire și ridică din umeri.

Apoi plecară amândoi, lăsându-l singur pe George.

— Cinci minute? întrebă ea în șoaptă.

— Mda.

— Tot nu înțeleg de ce trebuie să ne grăbim așa. Am stat doar câteva zile să se *gândească*, să...

— E vorba de războiul ăsta. Creează o diversiune perfectă, și dacă aici ceva nu merge așa cum trebuie, are să se considere că a fost vorba de cine știe ce stratagemă nereușită a turcilor.

— Carmody n-a spus așa ceva.

— Nici nu trebuia să spună. E evident.

— Dar ești de acord că dacă am mai fi avut la dispoziție o săptămână...

— Geniul ar fi putut ieși din sticla lui chiar aici, zise el, împungând cu degetul spre puntea pe care se aflau elicopterele, și am fi avut al naibii de mult de furcă să-l vârâm înapoi.

Ea încuviință, ursuză.

— Tot nu înțeleg de ce se acordă brusc atâta atenție unei curiozități matematice.

Se gândi că veștile despre o descoperire arheologică de aceeași importanță ar fi ajuns la urechile unei persoane cum era Carmody după un deceniu sau două.

— E vorba de mai mult decât atât. Calculele matematice sugerează că asemenea particule cu masă și energie mare ar

putea fi utile. Ca depozite compacte de energie. Ca surse versatile de radiații. Fir-ar să fie, ai putea explora întregul interior al Pământului dacă ai putea controla una dintre ele.

— Cum?

— Având două singularități, ai putea plasa una tocmai în partea opusă a Pământului. Ai ancora-o într-un fel. Pe urmă, atracția dintre ele ar trage-o pe cealaltă prin centrul Pământului. Măsurând timpul deplasării ei, viteza ei de înaintare, ai putea afla ceva despre densitățile, poate despre compoziția materială a straturilor. În cel mai nefavorabil caz ai putea să le folosești pentru a fora găuri prin care să se prevaleze probe.

— Sau ai putea construi bombe.

John dădu aprobator din cap.

— Și asta.

— Motiv pentru care Carmody ne ține departe de presă.

— Sigur. Asta are să-i meargă pentru o vreme. Dar chiar și el știe că nu pentru prea multă vreme. Știința e prea interesată. Poate că ar putea să ne facă pe noi doi să păstrăm tăcerea, dar Zaninetti e o persoană prea importantă pentru a-i închide gura.

— Foarte liniștitor.

— Mda.

Valurile sparte de provă năvăleau spre pupa, franjurate cu o spumă ce emitea o vagă fosforescență. *Watson* avansa încet, înaintând cu jumătate din viteza sa maximă. Claire se sprijini de John.

— Două minute, spuse ea. Despre ce să vorbim?

— Despre dragoste și moarte.

— Ale cui?

— Ale noastre.

— Pot să aleg despre care să vorbim?

El o sărută.

— Vrei să-mi faci o favoare?

— Sigur, marinarule. Vrei s-o facem chiar aici, pe punte? Cred că-i destul de întuneric.

— Nu te urca în elicopter.

Ea îl privi și, zărindu-i chipul sincer, vulnerabil, regretă că fusese atât de sarcastică cu el. Dar amândoi știau că era deja prea târziu.

— Eu… tu înțelegi, am o obligație.

— Știu. Nu sunt de acord, dar înțeleg.

— Eu… trebuie s-o fac.

— Cam atât despre moarte. Hai să trecem la dragoste.

O cuprinse în brațe.

— Dragoste e asta?

— Sigur. Făcută, desigur, cu un redus bun gust.

O sărută.

— În Boston luam lucrurile mai încet.

El îi zâmbi.

— Te ascunzi doar în spatele acestui pretext.

Gânditoare, ea șopti:

— E adevărat.

El o sărută iarăși.

— Hei! răsună vocea lui Arditti de dincolo de elicoptere. Bishop! Mișcă-ți fundu' încoace.

3

Scara pliantă de oțel și elevatorul lui *Watson* fuseseră coborâte. La baza lor, o platformă plutea pe valurile înspumate. O pulbere de stropi uda treptele scării. John coborî în întuneric, ținându-se de balustradă, cu inima bubuindu-i.

Se echipase fără a vorbi prea mult. La sfârșit își prinsese în spate cilindrul acela mare care conținea 72 de picioare cubice de aer comprimat la 2250 de newtoni pe inch pătrat. Indicatorul arăta că cilindrul era încărcat la maximum. Avea să fie suficient aer pentru o oră bună. Dacă totul avea să fie în regulă, nu avea să folosească nici jumătate din rezerva de aer.

Arditti îi înmână valva de admisie. John o înșurubă la locul ei și o verifică de două ori. Arditti dădu aprobator din cap și rosti tărăgănat:

— Ai văzut raportul asupra situației?

— Carmody a spus că nu e vorba de nimic semnificativ.

Arditti ezită o fracțiune de secundă.

— Mda.

John își îngustă ochii, cu toate că mimica nu-i era de folos în beznă.

— Care-i treaba?

— Am primit un raport de la o navă de supraveghere aflată în susul coastei. Spune că pe drumul ce duce la Atena se află niște jeep-uri.

— În ce direcție merg?
— Spre sud, se pare.
— Cât de departe sunt?
— La douăzeci de mile. Dar am primit raportul acum o oră.
— Se află în război. Trebuie să aibă loc o mulțime de mișcări de trupe.
— Asta așa-i, zise Arditti, ridicând din umeri. O mulțime.
Echipa lui Arditti era formată din trei oameni, la care se mai adăuga John. Pentru el, ei erau doar niște nume, oameni aspri și căliți care își petreceau cea mai mare parte a timpului lor liber în sălile de recreere, jucând cărți și bând cafea. Păreau complet dezinteresați de orice, în afară de misiunea lor.
Un membru al echipei îl ajută pe John să-și ajusteze chingile care-i erau petrecute pe după umeri. John stătea pe platformă, înclinat pe spate, sprijinit pe cilindru, și privea apa repezindu-se pe lângă ei. Făcură o verificare amănunțită. Cuțitul de scufundător, contorul de adâncime, masca, lanterna, centura plumbuită. Arditti avea la el și câteva rachete luminoase, pentru a lumina caverna. Fiecare membru al echipajului purta o componentă diferită a echipamentului de detecție și de comunicare. Materialul mai greu venea în urma lor, încărcat în transportor.
John era conștient că avea de-a face cu scufundători profesioniști, cu oameni care se coborâseră la mari adâncimi, în ape tulburi, pe timp de noapte, care făcuseră tot ce se putea face în domeniu, și din această cauză nu se simțea prea confortabil. El era un scufundător de duminică. Cel mai mare eveniment pentru el era faptul că zărise, lângă Cozumel, un rechin la o distanță de cincizeci de yarzi. Rechinul îl ignorase complet, însă John fusese destul de aproape de el pentru ca să-i poată zări clar, în timp ce rechinul înota pe dinaintea lui, fața aceea pe care era fixată o expresie stranie, fanatică. Ori de câte ori și-o amintea, îl mai cuprindea încă o teamă rece, stranie.
— Două minute, anunță încet Arditti.
Deasupra lor, *Watson* obtura orice lumină care ar fi putut trece printre nori. Se părea că norii începeau să se subțieze; spre est se întrezărea o ceață difuză, argintie, care era probabil luminată de ciobul de lună care încerca să răzbată printre nori. Acestea nu erau vești bune.

Cu masca ridicată pe frunte, John își introduse în gură călușul de cauciuc și deschise puțin valva. Aerul începu să șuiere. Inspiră ușor aerul cu iz metalic. Era în regulă.

Watson își lăsă motoarele să funcționeze la ralanti, propagând vibrații în platforma pe care se aflau. O pulbere fină de stropi îl udă pe John.

Aveau să sară peste marginea platformei la un semnal, pentru a nu se dispersa. John se lăsă dincolo de margine, simțind cilindrul din spate ca pe un parazit masiv. Testă din nou aerul.

Echipa lui Arditti urma să plece prima. *Watson* avea să încetinească atunci când avea să treacă prin dreptul mormântului, lăsând echipa prin latura babordului, pentru a nu fi văzută dinspre țărm. Apoi nava avea să-și mărească iarăși viteza, înaintând încă vreo câteva mile spre vest, după care avea să se întoarcă. Revenind, avea să lase la apă transportorul gonflabil, cu un echipaj de trei oameni, tot în apropierea mormântului.

Transportorul avea să se ghideze după farul portabil pe care echipa lui Arditti urma să îl plaseze la intrarea în tunelul submarin. Farul emitea în infraroșu, deci nu putea fi văzut cu ochiul liber. Când oamenii lui Arditti aveau să ajungă la sit, cea de a doua echipă avea să monteze echipamentul din transportor, urmând ca doi membri ai echipei să-l transporte jos, în module purtătoare propulsate de aer comprimat.

Treaba principală a lui John era de a găsi intrarea submarină a puțului. Arditti susținuse că echipa lui o putea localiza destul de repede, conducându-se după descrierea vagă a lui John. Carmody însă avusese îndoieli. Pe urmă Arditti susținuse că trebuiau să trimită pe timpul zilei o echipă, într-o barcă de pescuit, pentru a marca locul. Carmody considerase că în felul acesta ar fi fost compromisă misiunea, fiind foarte posibilă intrarea în alertă a cuiva care ar fi păzit situl.

Deci era necesar ca John să caute locul. Arditti era sceptic în privința abilităților sale și îl antrenase fără milă în bazinul de pe puntea inferioară a lui *Watson*. Arditti considerase că John, de vreme ce tot avea să meargă cu ei, putea să se ocupe și de o treabă secundară. Îi arătaseră cum să deplieze antena plutitoare, instruindu-l fără îndurare. Era o treabă minoră și urma să-l țină pe John în afara cavernei submarine în vreme ce

ceilalți aveau să-și croiască drum înăuntru. După ce avea să facă cele câteva operații simple necesare pentru deplierea antenei, John urma să aștepte sosirea transportorului și să ajute la descărcarea lui.

De îndată ce echipamentul avea să fie descărcat de pe transportor, el și un alt om aveau să ducă transportorul spre *Watson*, care urma să se întoarcă cu o viteză moderată pe același drum.

John privi spre transportorul deja încărcat, o ambarcațiune joasă, cu fundul plat și cu pereții semănând cu niște țigări inflamate. Ocupa jumătate din spațiul platformei. Cea de a doua echipă era deja instalată în transportor. Unul dintre oameni le făcu semn cu mâna.

— La semnal! anunță Arditti.

John își trase masca pe față. Aer pentru o oră. Se întrebă cât oxigen consuma pe minut. Cu toate că era matematician, nu calculase niciodată așa ceva.

Cineva îi strigă de sus dându-le semnalul. Arditti începu numărătoarea inversă, pornind de la cinci. John își înfipse dinții în călușul de cauciuc și inspiră. Era un amator, iar ei erau profesioniști. El lucra cu tabla și cu creta, iar ei...

Își dădu brusc seama că toți ceilalți purtau legate de curea pistoale automate mici. Lui nu-i dăduseră unul.

— Zero!

Simți brusc o teamă foarte reală. Îngheță. Picioarele lui nu vroiau să se miște.

Cineva îl împinse de la spate. Abia dacă avu vreme să se simtă ofensat înainte de atinge apa.

•

Își ținu masca pe față cu amândouă mâinile, așa cum îi spuseseră întotdeauna instructorii. Îl învălui un nor de bule. Se scufundă, orb și lipsit de greutate, inspirând pentru prima dată, așa cum trebuia, aer din cilindru. În întunericul absolut, gravitația nu-l ajuta deloc să se orienteze. Se răsuci, căutând.

Zări o lumină roșiatică. Brusc, o umbră trecu prin dreptul ei. Ceva pâlpâitor...

O siluetă se agita, făcându-i semne cu mâinile. Arăta ceva cu degetul. Da, s-o urmeze.

Își corectă traiectoria, îndreptându-se spre lumina roșie a farului. Își aminti că trebuia să-și lase picioarele să lucreze, flexând labele de scafandru.

Lanterna lui Arditti emitea o lumină roșie, slabă, care nu putea fi detectată de pe țărm. Îl așteptau cu toții pe John, niște măști privindu-l impasibil, un ciorchine de membre uleioase. Arditti reușise cumva să se orienteze și arătă spre țărm. Se puseseră în mișcare. John trebuia să depună eforturi pentru a menține ritmul impus de ceilalți. Unul dintre ei stătea întotdeauna în spatele lui. Își dădu seama că omul îl supraveghea, pentru a nu-l lăsa să se rătăcească de grup.

Inima îi bubuia nefiresc în urechile înfundate. Inspiră prin valva de admisie. Da, inspirări scurte, superficiale. Așa trebuia procedat. Să nu se grăbească. Să țină aerul în plămâni și să absoarbă tot oxigenul din el înainte de a-l expira.

Când expiră, bulele urcară grăbite, pierzându-se într-un văl de ceață. În jur domnea un întuneric de cerneală. Dedesubt, ca într-o imagine ștearsă a unui iad rubiniu, algele se legănau leneș.

Lumina lanternei lui Arditti era soarele central al acelui univers de buzunar. O urmară supuși. Pești mărunți, argintii, în roiuri ordonate, priveau impasibili la giganții negri care treceau pe lângă ei.

John își întoarse capul să urmărească peștii și se lovi de omul din fața lui, care se oprise. Fusese doar o atingere scurtă, însă îl trezi din reverie. Arditti arătă în jos, îndreptând într-acolo lumina roșie a lanternei sale.

Nămolul verzui era înlocuit de nisip, care vălurea lent pe fundul apei. Se apropiau de țărm. John încercă să-și amintească unele indicii, unele repere. Întunericul atotstăpânitor deforma contururile și unghiurile.

Oamenii se opriră în loc, privindu-l prin sticla ochelarilor de protecție. *Bine, îndrumă-ne. Fă-ți treaba*

John dădu din cap și privi în jur. Îi era oare cunoscută movilița aceea? Nu-și putea da seama. La urma urmei trecuseră câteva luni.

Se opri, încercând să se orienteze. Era mai bine să se îndrepte spre țărm și să încerce să se orienteze după configurația de acolo a fundului apei.

Arătă spre un pinten de piatră și Arditti porni într-acolo, aruncând umbre diavolești cu lumina roșie a lanternei sale.

Trecură peste brâul de piatră și străbătură o zonă cu iarbă de mare. Dedesubtul lor, o stea de mare se făcu una cu stânca. Arditti ținea lanterna îndreptată înainte, lăsând cea mai mare parte a luminii să se risipească în beznă. Nu dorea ca lumina să se reflecte de pe fundul apei. Reducea astfel lumina care ar fi putut fi văzută de pe dealul de deasupra.

John cercetă terenul vag conturat de dedesubt. Urechile i se înfundară și mai tare când coborî să privească terenul de mai aproape. Și totuși, șuieratul ascuțit al aerului care trecea prin valva de admisie era puternic, răsunându-i în cap. Apăsându-și degetul mare și arătătorul în mască, își strânse nările și expiră puternic pe nas, desfundându-și urechile. Bule grăbite de aer irupseră în apă, pocnind ca grăunțele de popcorn încălzite.

Trecu pe deasupra unei regiuni denivelate, plină de sfărâmături de stâncă și de alge. Lumina lanternei mătura cavități întunecate, scoțând la iveală pești galbeni și grași, alarmați. Înainte, algele se îndesau și John se îndrepta spre țărm. Oare nu cumva...

O bordură scundă de piatră, aproape dreaptă. Și dincolo de ea alta.

Păreau niște ziduri de piatră în ruină, ridicându-se doar cu câteva picioare deasupra valurilor de nisip. Privind spre dreapta și spre stânga, abia putea să le mai zărească înainte ca ele să se piardă în întuneric.

Rămășițele străvechi ale cursului de apă subteran. Uitase de ele.

Același curs de apă care săpase tunelul pe care îl căutau. John se simți ușurat.

Oamenii din echipă îi înțeleseră repede gesturile. În spatele ochelarilor de sticlă, privirile lor păreau impasibile, urmărind liniile de pe fundul nisipos de sub ei. Ochii lui Arditti se căscară. Dădu din cap și le făcu semn să înainteze în șir indian.

Cu o mișcare expertă a labelor, Arditti se răsuci și înaintă de-a lungul celor două șiruri de stânci zimțate, sfărâmate. Acum, având ca unitate de comparație distanța dintre cele două borduri de piatră, John văzu că, în lumina lanternei lui Arditti, câmpul lor vizual era foarte restrâns, neavând o rază mai mare de treizeci de picioare. Avusese un noroc orb să găsească bordurile de piatră. Ar fi putut rătăci o oră întreagă înainte de a da de ele.

Își împinse înainte brațul stâng. Palma lui albă părea a-i fi prea aproape de ochi, iar ceasul antiacvatic pe care-l purta la mână părea enorm. Trecuseră doar șapte minute de când cineva îl împinsese în apă. Probabil Arditti.

Auzi niște pocnete și privi în sus. Deasupra se zăreau valuri subțiri. Se apropiau de țărm.

Fundul apei se înălța pe măsură ce înaintau de-a lungul bordurilor de piatră. Și mai multe valuri. Apoi zăriră undeva, în față, contraforții cafenii ai stâncilor și sus, între ei, un hău întunecat.

Înotă alături de Arditti, urcând spre spațiul ce se îngusta. Anemone de mare pătau laturile stâncilor uriașe. Arătă spre înainte și Arditti făcu lumina lanternei să joace în sus, de-a lungul tunelului sinuos. Totul părea în regulă, deși lui John i se părea că ceea ce vedea nu prea semăna cu ceea ce-și amintea. Lucirea roșiatică deforma perspectiva.

Arditti dădu aprobator din cap, făcându-le semn celorlalți doi, și apoi făcu un gest de împingere spre John. John se împinse înapoi și ceilalți se strecurare pe lângă ei.

Își terminase treaba. Găsise intrarea puțului. Era vremea să se întoarcă. Sfârșitul datoriei lui de matematician. Tot ce mai avea de făcut era să întindă cablurile de comunicație până la suprafață.

Ultimul dintre oamenii lui Arditti deblocă un tambur axial pe care-l purta în spate, eliberând capetele dezizolate a trei cabluri negre și subțiri. I le înmână cu grijă lui John, îi făcu semn cu mâna și apoi îi întoarse spatele. Cablurile se desfășurau de pe tamburul rotitor pe măsură ce omul înota în sus, urcând prin tunel. Bulele de aer se ridicau până la tavanul de stâncă, zdrobindu-se de el. Lucirea roșie emanată de lanterna roșie a lui Arditti se estompa încet, înaintând în susul puțului. John își spuse că e vremea să plece.

Se dădu înapoi și pluti în derivă. Arditti îi spuse să nu-și folosească lanterna pe care o purta la brâu, o dată ce avea să ajungă la suprafață. Prea bine. Următorul pas era cel mai greu și avea nevoie de lumină, așa că era mai bine s-o folosească aici, jos. Aprinse lanterna care emitea, desigur, lumina roșie, și îi îndreptă razele în jos, spre nisip. Era destul de adânc vârât sub lespedea de stâncă pentru a nu-și face griji în privința luminii reflectate de fundul apei.

Agenția Națională de Securitate nu călătorea cu clasa a doua. Pachetul impermeabil, cerat, pe care John îl purta în spate era superb conceput. Se chinui să-l desprindă, urmând cu grijă fiecare etapă pe care o repetase împreună cu Arditti. Labele lui John atingeau cu vârfurile fundul apei.

Mufele cablurilor alunecară lin în locașurile lor. Cele cinci potențiometre de pornire și calibrare erau mari și se răsuceau ușor. Regla frecvență și puterea la valorile pe care le memorase cu grijă. Micul monitor, un ecran cu cristale lichide care strălucea gălbui, arăta că încă nu se transmitea nimic.

Și acum flotorul. Despătură învelișul de plastic și trase inelul roșu aflat într-o latură a lui. Flotorul se umflă rapid cu aer. Trebui să-l înhațe rapid, pentru a nu-i permite să se îndepărteze. Flotorul, cu aripioarele lui pentru stabilizare, părea o rachetă umflată, cu un design de prost gust, purtând o încărcătură neverosimilă.

Pluti în sus, ținând flotorul, și se îndepărtă de țărm. Își aminti că pe acolo, pe undeva, trebuia să se afle o ancoră în formă de piramidă. O găsi în compartimentul inferior al flotorului. Avea un mosor cu fir de nylon. Totul era excelent conceput, vizând robustețea și comoditatea. Aruncă ancora. Aceasta coborî spre fundul apei împiedicând flotorul să fie luat de curenți.

Mai rămânea o singură etapă. Își stinse lanterna și ieși la suprafață unde domnea un întuneric absolut. Pipăi până când găsi vergeaua aflată deasupra flotorului care acum plutea lin pe valurile lente. Trase de vergeaua antenei, ale cărui segmente alunecară lin unul într-altul, pocnind scurt când ajungeau la capătul cursei lor. O antenă mică, meșteșugită, care putea detecta transmisiile de pe *Watson* pe o rază de zece mile.

Știa că în vârful antenei plutitoare se afla un emițător de lumină roșie. Dacă totul se desfășura așa cum plănuiseră, echipajul transportorului căuta deja lumina emițătorului, pentru a se ghida după ea. John de-abia putea întrezări micul bulb rotativ din vârful antenei, care era, desigur, negru, lucru care îl liniști. Nu exista nicio emisie în spectrul vizibil. Nimic nu putea alerta santinelele de pe dealul de deasupra.

Rememora instructajul care i se făcuse, amintindu-și fiecare etapă. Un val îi udă masca. Mai era ceva…

Desigur. Uitase să verifice încă o dată sistemul. Acum era ceva mai dificil s-o facă, deoarece se lupta cu valurile ușoare iar

antena plutea deasupra lor, ridicată. Apucă cu precauție marginea flotorului. Unde era oare micul panou de control? Își împinse masca pe frunte, continuând să țină între dinți călușul de cauciuc al valvei de admisie.

Iată-l. Îl putea vedea acum, datorită luminii difuze a lunii, care răzbătea spre est, printre nori. În spatele lui se contura masa imensă a dealului. Acum putea să manevreze mai lesne antena.

Dedesubt Arditti conectase cablurile. Instalația ar fi trebuit să funcționeze, să trimită un semnal spre *Watson*, pentru clarificarea situației.

Răsuci înspre el butonul pe care scria REPORT. Un contor își aprinse cele trei cifre, indicând că transmisia avea loc. Reușise. Nesfârșitele eforturi pe care le făcuse în timpul antrenamentului dăduseră roade.

Tipii de dedesubt erau deja pregătiți și echipamentul lor de comunicare funcționa. Acesta era semnalul că elicopterele de pe *Watson* trebuiau să decoleze. Ele aveau să survoleze situl, verificând dacă legătura stabilită între cavernă, *Watson* și echipajele aeropurtate funcționa în timpul acțiunii. Carmody insistase să se facă acest lucru, pentru a se verifica, sistematic, fiecare etapă.

Exista, totuși, și un motiv mai profund. Atâta vreme cât cubul rămânea la bord, *Watson* era în primejdie. Era mai bine să fie îndepărtat cât mai repede.

John scrută întunericul. Nu se zărea nicio ambarcațiune, își privi ceasul. Mai erau cel puțin zece minute până când trebuia să sosească cea de a doua echipă. Când aveau să sosească, urmau să monteze marile detectoare acustice și de radiații. Plasând câteva detectoare în partea de jos a cavernei din stâncă, aveau să-i ajute pe cei din elicoptere să-și facă o imagine corectă despre singularitatea subterană, atunci când aceasta avea să se apropie. Până atunci echipa lui Arditti avea să fie deja la adăpost.

John se îndepărtă de antenă. Contorul deasupra căruia scria REPORT își stinse luminile, așa cum era de așteptat. După ce se află la o distanță de cinci picioare, de-abia mai putu să zărească contururile vagi ale antenei, profilate pe cerul nopții. De la înălțime nimeni n-ar fi putut-o zări.

Un val îl izbi în față. Hotărî să-și pună iarăși masca. De fapt n-avea niciun rost să mai rămână la suprafață. Ar fi putut să-și

economisească rezerva de aer rămânând deasupra, dar pe de altă parte ar fi putut fi lovit de transportor când acesta avea să sosească. Își fixă masca și se scufundă în întunericul de dedesubt. Într-un fel întunericul era liniștitor. O dată, la Cozumel, făcuse o partidă de pescuit nocturn și după prima oră plină de neliniște începuse să-i placă, nici acum nu era mai rău ca atunci.

Pluti leneș spre fund. Își privi ceasul. Trecuseră douăzeci și șapte de minute. Folosise mai puțin de jumătate din rezerva de aer. Arditti trebuia să fi plantat deja micul contor Geiger pa care-l avea la el și echipa lui probabil că întindea deja cablurile pe panta acoperită cu pietriș și apoi în susul puțului. Se întrebă dacă frânghia și sistemul de scripeți pe care el și Claire le lăsaseră acolo se mai aflau încă la locurile lor. Dacă erau, unul dintre oameni s-ar fi putut cățăra pe frânghie și ar fi putut planta mai sus, în puț, detectoarele ce urmau a fi aduse de transportor.

Oricum, asta nu era problema lui, ci a specialiștilor. Să se ocupe ei…

Un strălucitor fulger portocaliu ilumină împrejurimile. Stâncile, nisipul gălbui, țărmul cafeniu, toate se arătară vederii în jurul lui cu iuțeala fulgerului.

Lumina dispăru într-o secundă, lăsându-i o imagine persistentă pe retină. Se răsuci spre sursa luminii.

O rachetă. Arditti trăsese o rachetă de semnalizare înăuntrul puțului și lumina ei răzbătuse până aici. Totuși, probabil că își dăduseră seama că lumina scăpa prin intrarea submarină și o stinseră. Speră că nimeni de pe deal nu supraveghea zona.

Așteptă ca imaginea care-i persista pe retină să se estompeze. Curenții îi răsunau în urechi. Inspiră lent aerul care pătrundea grăbit prin valva de admisie.

Pe de altă parte, poate că fusese un semnal. Poate că aveau necazuri acolo, înăuntru, și cereau ajutor.

Simțind nevoia să întreprindă ceva, înotă înapoi spre suprafață. Firul ancorei îi aluneca în palmă. Ieși la suprafață și începu să calce apa. Antena se zărea în apropiere. Răsuci butonul sub care scria REPORT.

Sistemele erau în regulă, cablurile la locurile lor. Însă transmisia încetase.

Călcând apa, privi spre indicatorul de semnal care era stins, dorindu-și ca acesta să indice ceva.

Putea fi vorba de ceva obișnuit. Opriseră detectoarele pentru moment. Sau una dintre mufele de la capătul din puț al cablurilor ieșise din locașul ei. Ceva de genul ăsta.

Sau putea fi vorba de necazuri. Poate că afurisita aia de singularitate se afla deja acolo.

Se decise să aștepte transportorul. Să lase specialiștii să se ocupe de toată treaba. Doar pentru asta erau plătiți, și luau salarii mai mari decât un postdoctorand la ITM.

Era rezonabil, însă până la sosirea lor puteau să mai treacă zece, cincisprezece minute.

Pe de altă parte...

Arditti n-ar fi violat procedura fără un motiv întemeiat. El știa că John se afla acolo. Trebuia să fie vorba de un semnal care solicita ajutor.

Se scufundă din nou. Găsi intrarea folosindu-se de fascicolul de lumină roșie al lanternei. Avea să pătrundă înăuntru, ca să afle ce se întâmplase, și apoi avea să le raporteze celor din transportor. Atâta tot. Nimic mai mult.

4

În turnul de control al elicopterelor, Claire se aplecă peste consola pentru comunicații, tremurând. Părea că nu-și poate alunga frigul din oase, în ciuda faptului că stătea în apropierea singurului radiator din încăpere, care mirosea a metal încins. Cu toate că purta mânuși groase de piele, vârfurile degetelor îi amorțiseră.

Din camera de control se zăreau cele două elicoptere. Motoarele le erau încălzite și echipajele se instalaseră deja în carlingi. Erau gata să decoleze de îndată ce avea să fie stabilită legătura cu prima echipă.

Studie alene harta care se afla pe masa coordonatorului de zbor și pe care se puteau vedea linia de coastă și relieful submarin, colorate conform codului culorilor. Își aminti cum, cu luni în urmă, pe o hartă mult mai simplă, însemnase locul în care John descoperise resturile tunelului de eroziune submarin. Le schițase pe o astfel de hartă...

Își dădu brusc seama că văzuse ceva similar în ultimele câteva zile. Da, Arditti. Venise la ei, în clădirea JFK și marcase făgașul lăsat de cub pe fundul plin de nămol al Porului Boston. Printre contururile sinuoase ale apei și ale uscatului, acest făgaș păruse extrem de artificial, clar ca un indicator rutier, și totuși, lucrurile stăteau exact invers: portul era creat de mâna omului, iar cubul urma rigorile unor legi naturale.

Își aminti de tunelul de eroziune aflat sub apă. Totul se limita la cele două urme lăsate pe fundul mării, una în trecut, de apa care săpase în stâncă, și una nu demult, de cubul care se târa zadarnic după singularitatea geamănă.

În aceste câteva ultime minute își dorise să aibă pe cineva lângă ea cu care să poată discuta. Simțea acut lipsa lui John și nu putea înceta să-și facă griji din pricina lui. Într-un moment ca acela, Sergio ar fi fost un om cu care se putea discuta; el era înzestrat cu o solidaritate înnăscută. Gluma aceea făcută la serata de la Harvard era complet greșită; Sergio era un om subtil și amabil. Însă, oricum, refuzase să ia parte la această aventură. Nu din cauza lipsei de curaj sau de interes, ci din pricina răului de mare.

George intră tropăind în cameră, cu fața înroșită din cauza frigului.

— Cât ar trebui să dureze?

— Ar putea fi gata în orice moment, spuse cu un glas aspru controlorul de zbor. Ar trebui să fiți gata.

Era clar că omului nu-i plăcea să rătăcească civilii pe teritoriul lui.

— Dar dacă nu vor găsi deschiderea puțului? întrebă George.

— Ne întoarcem și mâine, spuse omul, punând punct conversației.

Claire se sprijini de un stâlp de oțel. Totul în jur era acoperit de un strat subțire de vopsea cenușie și emana un miros de email. Motoarele lui *Watson* încetiniseră, torcând uniform, și nava se întorsese cu prova în vânt, pentru a asigura condiții previzibile pentru decolarea elicopterelor. Prin geamurile mari de plexiglas nu se vedea decât întunericul; toate luminile exterioare erau stinse.

Bocaportul se deschise și Hale pătrunse înăuntru. Era pilotul elicopterului în care urma să zboare Claire. Era un om slab, musculos, cu ochii iuți și pătrunzători. Salopeta albastră îi venea

ca turnată și nimic, de la cască și până la cizmele strălucitoare, nu purta vreun semn de identificare. Claire deduse că omul era de la Agenția Națională de Securitate.

— Oameni buni, mi-ar plăcea să vă văd la locurile voastre, spuse Hale.

Nu părea să fie deloc tulburat.

— Am înghețat, spuse Claire.

— Vrem să decolăm cât mai repede posibil, spuse răbdător Hale.

— Așa a spus Carmody? insistă Claire.

— De bună seamă. Vrea să dispară neîntârziat de pe punte chestia aia.

— Singularitatea geamănă n-ar trebui să sosească decât peste câteva ore.

— Vrem ca totul să fie pregătit și verificat. S-ar putea să trebuiască să neutralizăm situl.

Hale rânji, calm.

— Adică să ucideți santinelele, spuse Claire cu o voce seacă.

— Hei, las-o mai moale, bine? spuse George, de parcă ar fi fost într-adevăr ofensat. Omul nu-și face decât datoria.

Hale dădu aprobator din cap, zâmbind încă, și spuse pe un ton cordial:

— Numai dacă deschid ei focul, doctor Anderson. În urma supravegherii prin satelit s-a constatat că la apusul soarelui nu se afla nimeni la sit. Probabil că n-o să avem necazuri.

— Vezi? zise George, și mie îmi convine mult mai mult să fac ceva mult mai important decât să stau într-o cămăruță, pe Morningside Heights, și să-mi fac stagiul postdoctoral.

— Nu despre asta-i vorba, spuse Claire, afectată.

Entuziasmul masculin care se instalase pe *Watson o* împinsese până la limita exasperării. Kontos ar fi numit toate astea imperialism american, dar ei îi miroseau mai degrabă a meșteșuguri și-a pofte străvechi.

— Doamnă, ceea ce avem aici e un dispozitiv nuclear. În cazuri dintr-astea, spune Carmody, nu trebuie să riscăm.

— Ăsta e stilul lui uzual? A acționat într-adevăr repede.

Rânjetul lui Hale se lărgi.

— Mda, bătrânu’ Carmody nu-ți dă răgaz să răsufli. Îți sare direct la beregată. De-aia și este acolo unde este.

— Sunt sigură, spuse Claire cu ceea ce ea credea că era, evident, sarcasm plin de dezgust.

Hale nu păru afectat însă. Probabil că mai văzuse și înainte civili reacționând astfel și învățase să fie îngăduitor. Și de ce n-ar fi fost? Căci bombăneau ei, dar se supuneau.

— Hei! spuse controlorul de zbor. Recepționez informații de start de la prima echipă.

Pe ecran se zăriră niște scheme colorate și un afișaj grafic.

— Pare a fi radiație de fundal normală.

— Să mergem, spuse Hale, aferat.

Pe când ieșeau prin bocaport, Claire îi spuse lui George:

— Noroc.

— Vom avea ce povesti când ne vom întoarce la UB, ce zici? întrebă George bucuros.

„*Sigur. De îndată ce ANS va da totul publicității*”, își zise Claire. „*Lucru care s-ar putea întâmpla cam pe când o să ieșim noi la pensie*”. Păși pe puntea de oțel și coborî pe o scară aflată în întuneric.

Puntea pentru elicoptere se umpluse brusc de animație. Claire văzu siluete întunecate trecând grăbite pe lângă ea și auzi zumzăitul motoarelor trezite din somn, strigăte înăbușite și plesnetele cablurilor întinse. Înconjură în fugă coada elicopterului, cu capul plecat, așa cum îi spuse Hale, înaintă de-a lungul fuzelajului, urcă scările aflate lângă ușa glisantă și intră în carlingă. Aceasta avea o carcasă dublă și era surprinzător de încăpătoare.

Hale își prindea centura de siguranță. Restul cabinei era plină cu echipamente electronice. Doi oameni în uniforme stăteau pe două scaune rabatabile, ținând în mâini arme cu un aspect amenințător. Buzunarele speciale ale uniformelor le erau umflate de niște obiecte lunguiețe și curbate, ceea ce dovedea că aveau o grămadă de muniție. Claire mai văzuse astfel de arme în filme și până în clipa de față nu se întrebase cum funcționau. Dacă-i vorba, nici măcar nu știa ce era automat la armele automate, că doar toate armele, după părerea ei, se descărnau când apăsai pe trăgaci. Cei doi oameni o salutară înclinând din cap, fără a scoate o vorbă.

Luminile de pe punte se aprinseră. Acum nu mai era nevoie să fie precauți. Oricine de la țărm putea să-și dea seama, după huruitul motoarelor că se întâmpla ceva.

Claire privi primul elicopter, care decola. Acesta se ridică, accentuându-și ușor huruitul motoarelor, și se înălță ușor, întinzând lent cablurile cu care era prins containerul. Când acestea fură perfect întinse, pilotul acceleră și containerul alb se ridică de pe punte, balansându-se ușor. Arăta ca orice altă încărcătură. Nici urmă de scântei sau de metal topit pe pereții containerului.

Fizicienii din echipa lui Carmody concepuseră o metodă de a bloca singularitatea. Aparent, amplele ei câmpuri magnetice puteau fi utilizate pentru a o izola. Fizicienii folosiseră un set complicat de magneți pentru a construi un fel de capcană magnetică cu care mențineau singularitatea la distanță de pereții containerului. Sau presupuneau că o fac.

Abe Sprangle sugerase că fierul din roca din care era format cubul realizase o capcană de acest fel și poate că avea dreptate. Ceva obligase singularitățile să stea liniștite în interiorul cubului vreme de cel puțin 3500 de ani. „*Și dacă nimeni n-ar fi aruncat cubul într-un puț adânc de 300 de picioare*”, se gândi Claire cu mâhnire, „*ar fi stat și acum la locul lor*”.

Chiar și în cazul în care ea și John ar fi lăsat cubul pe fundul mării, singularitatea geamănă și-ar fi croit probabil drum înapoi spre perechea ei din interiorul cubului. „Răsucirea” rătăcitoare fusese probabil dislocată atunci când tunelul de piatră cotise brusc în locul în care lada se izbise pentru prima dată; crăpându-se.

Probabil că plonjase în josul vreuneia dintre numeroasele crăpături laterale. Nu avusese vreme să-și găsească perechea înainte ca ei să ia cubul. De acolo, și de atunci încoace singularitatea geamănă îi urmărise cu încăpățânare, înghițind orbește orice îi apărea în cale.

Faptul că ea, John și George nu văzuseră urmele „geamănului” rătăcitor însemna că acesta nu-și croia drum prin rocă cu repeziciune. Cel puțin nu atunci când avea viteză redusă. Însă acum ar fi putut să se întoarcă în viteză de-a lungul canalului pe care și-l săpase și nimeni nu putea ști ce energie avea.

Containerul alb se ridică în întuneric, legănându-se, atârnat de cablurile groase. Deasupra lui, Claire întrezărea chipul lui George prin geamurile ușii glisante. Văzu că elicopterele nu purtau însemne de identificare. Mugetul din jurul ei spori brusc

și accelerația o apăsă în scaun. Vibrațiile îi urcară prin cizme, dinspre podea. *Watson* se pierdu sub ei, o pată argintie pe fondul întunecat al mării.

Primul elicopter era în față, la o distanță de o milă, zburând spre vest. Luminile de poziție îi erau stinse, însă Claire putea să-i zărească silueta întunecoasă profilată pe cerul din ce în ce mai puternic luminat de lună. Mergea mai încet, din cauza containerului pe care îl transporta. Pătura de nori începu să se subțieze. O briză rece, încărcată de mirosul aspru al uscatului, pătrunse prin geamul deschis. Claire vroi să-l închidă, însă Hale îl lăsase intenționat deschis, aparent pentru a-și îmbunătăți vizibilitatea. Claire încercă să distingă linia țărmului, însă nu putu recunoaște niciunul dintre dealurile joase. Depășiră primul elicopter, preluând conducerea, conform planului.

Hale studie indicatoarele de bord, montate într-un sistem sofisticat care bascula dintr-un locaș îngust. Apăsă câteva butoane și urmări modificările indicațiilor, cărora Claire nu le înțelegea rostul.

— Am pierdut-o! îi strigă Hale, acoperind huruitul motoarelor.

— Ce?

— Legătura cu puțul. Indica radioactivitate normală și apoi, gata, nimic.

— Poate fi o eroare? Să fi deconectat firele pentru câteva clipe?

Hale se încruntă.

— Poate.

Își conectă microfonul de cască și-i chemă pe cei de pe *Watson.*

Claire privi linia întunecată a coastei alergând pe sub ei. Nicio lumină nu se zărea pe uscat, înspre nord. În zona aceea se aflau câteva sate, însă niciunul dintre ele nu risipea electricitate pentru iluminatul nocturn. Ar fi trebuit să poată zări Nauplia atunci când aveau să cotească spre nord; unghiul era potrivit și zburau suficient de sus. Îi studie pe cei doi oameni înarmați. Stăteau impasibili, legănându-și ușor armele. Doar ochii le erau pătrunzători și aprinși.

Făcură un viraj, îndreptându-se spre nord, către sit. Veneau direct, pe la vest de mormânt, pentru a survola valea. Primul elicopter îi urmă.

Claire privi spre vest, în depărtare, unde luminile Naupliei scoteau în evidență siluetele neregulate ale dealurilor. Pe urmă, chiar sub ei, izbucni o scânteiere portocalie. Claire o zări doar pentru o clipă, printre longeroane și trenul de aterizare. Fusese atât de puternică încât imaginea ei îi rămase pe retină chiar și după ce virară și n-o mai putea zări. Un foc de tabără? Ceva de la motoare? Se gândi că ar fi trebuit să semnaleze faptul și se întoarse spre Hale, însă acesta manevra concentrat comenzile.

— Fără îndoială, s-a întrerupt, spuse el. *Watson* confirmă.

— Atunci n-ar trebui…

— Suntem deja angajați în acțiune. Dacă e cineva acolo jos, ne-au auzit deja.

După conturul dealului Claire își dădu seama că trecuseră pe deasupra mormântului, însă mormântul însuși era imposibil de distins. Coborâră, pentru a inspecta mai amănunțit zona.

— Dar ce rost mai are, dacă nu putem recepționa informațiile despre măsurătorile făcute în tunel? Nu vom putea ști când…

Prin huruitul turbinei auziră niște pocnete, de parcă niște pietricele s-ar fi izbit de acoperiș.

— Nu putem renunța acum, spuse lapidar Hale. E vorba doar de foc deschis cu arme mici.

Sunetele pătrundeau prin fereastra deschisă. Claire realiză, în mod detașat, că cineva trăgea spre *ea.*

Virară strâns spre dreapta. Un bubuit greu se auzi din față, de deasupra lor, și Claire își dădu seama că trebuia să fi fost produs de focul vreunei arme grele din dotarea elicopterelor. Totul dura agonizant de mult. În mod absurd, se gândi la scena de asalt dintr-un vechi film, *Apocalypse Now*, și își dori să poată fi în frunte, ca să vadă ce se întâmplă. În lumina slabă putea zări copaci uscați alergând pe dedesubt. Zburau în josul micii văi în care ea își petrecuse luni întregi făcând săpături. Din laturi izbucniră fulgere luminoase. Claire clipi, orbită de imaginile care-i persistau pe retină.

Totul se întâmpla atât de repede încât nu avea vreme să i se facă frică. Mai depășiră câteva pâlcuri de copaci și apoi, spre dreapta, se înălță o pantă familiară.

Hale strigă:

— Am scăpat, dar ceilalți nu pot vira atât de rapid. Se trage asupra lor dinspre tabără cu arme automate ușoare.

Virară spre dreapta, survolând valea și îndreptându-se spre mare. Podeaua vibra sub picioarele lui Claire.

Cu ochii pierduți, Hale asculta atent ce i se comunica prin căști. Apoi îi zise lui Claire, voind s-o liniștească:

— Armele ușoare nu ne pot afecta prea mult. Fetițele astea sunt blindate. Au carcasă dublă și între cele două învelișuri au un strat din materialul ăla fibros nou descoperit. Nu e niciun pericol în afară de cazul în care...

Tăcu, ascultând atent.

Claire se răsuci să privească în jos, înspre vale, și văzu în sfârșit primul elicopter, la o jumătate de milă în spatele lor. Se mișca încet, legănând dedesubtul lui containerul, ca pe un ou uriaș.

În tabără izbucniră fulgere rapide. Intensitatea sunetelor produse de izbiturile gloanțelor care se loveau de carcasă o surprinse pe Claire. Trebuiau să fie acum cel puțin vreo șase trăgători, deoarece focul nu înceta nicio clipă. Câțiva trăgeau de pe deal. Elicopterul scuipa, la rândul lui, jerbe de foc spre tabără, ripostând.

Brusc, dinspre tabără se auzi un răpăit puternic. Celălalt elicopter se clătină vizibil și pierdu din altitudine, alunecând spre stânga.

— Pui de lele! Trag cu mitraliere grele, strigă Hale. A fost lovit motorul.

Virară abrupt, descriind un cerc, și se întoarseră pe același drum. Celălalt elicopter nu se mai zărea. Hale strigă în microfon:

— Nu-mi pasă. Trageți asupra taberei. Faceți-i să înceteze focul!

Deasupra izbucniră bubuituri. Claire realiză că bubuiturile erau atât de rapide încât cu greu puteau fi distinse pauzele foarte scurte dintre ele.

Hale strigă:

— Încerc să trec dealul, să ies din bătaia focului.

Ascultă. Claire prinse un zgomot neregulat care venea din spatele lor. Zgomotul se intensifică, transformându-se într-un zumzăit.

— Se apropie, spuse încet Hale.

Când tocmai rostea ultimul cuvânt, prin geam pătrunse un fulger alb. Urmară un bubuit asurzitor și o explozie. Flacăra albă se domoli, însă continua să lumineze carlinga cu o strălucire

fantomatică, înghețând pentru a clipă fețele șocate și încremenite.

5

John se târa în sus, cu lanterna împinsă în față, frecându-se cu umerii de piatră. Bulele pe care le producea când expira îi îngreunau vederea. Cilindrul pe care-l purta în spate se agăța de pereții din ce în ce mai apropiați.

Nu-și amintea ca locul să fi fost așa de strâmt. Se întrebă dacă s-ar putea să se fi deplasat stâncile. Nu, era stupid. Data trecută înotase în jos, spre lumină, fără a se gândi cât de strâmtă era trecerea. Și nici nu căra în spate un rezervor cu aer.

Pereții roșcați erau imposibil de apropiați, îngreunându-i înaintarea.

Se răsuci în jurul unei protuberante stâncoase și fu cât pe ce să se piardă cu totul. Masca i se frecă de piatră. Apa îi întunecă vederea și apoi îi pătrunse în nas. Își scutură capul, lovindu-și-l de piatră. Îl cuprinse brusc panica. Sarea îi ințepa ochii. Uită că nu avea importanță că apa îi pătrunse în nas, din moment ce respira pe gură. Inspiră și nările i se umplură cu apă.

Trase de mască și se împinse din instinct către suprafață, izbindu-se dureros de peretele de piatră. Nu exista suprafața apei, ci doar rocă de jur împrejur. Nicio cale în sus, spre aer. Era într-un tunel lung, care ducea spre un mormânt și care era și el un mormânt, un loc al morților.

„*Încetează să respiri. Nu mai inspira pe nas. Oprește-te. Folosește-ți mintea*.”

Aceste gânduri îl făcură să devină rigid, însă urmă vechea lecție, lăsând panica să se risipească. Morminte, moarte îngropat pe veci sub piatră. Nu, nimic din toate astea. Trebuia avansat etapă cu etapă.

Vizibilitatea îi era estompată, așa că nu se prea putea orienta. Numără până la cinci și apoi se apucă de lucru.

Se lăsă pe spate. Își apăsă pe frunte partea superioară a măștii. Desfăcu masca în partea de jos. Inspiră profund, pe gură. Se simțea minunat. Expiră pe nas.

Își goli plămânii la maximum. Putu să vadă mai bine, deși aerul proaspăt îi ințepa și mai tare ochii.

Bulele izbucniră în fața lui. Coborî mai jos. Strânse între dinți valva de admisie, inspirând aerul. În mod incredibil, masca îi rămăsese intactă. Simți cum îl străbate un fior de împlinire. Puteai să mori într-o clipă, fiecare scufundător știa asta. Și el depășise acel moment fără a-și pierde controlul. La urma urmei nu era chiar atât de nepriceput.

Ochelarii de sticlă aveau în partea de sus o dungă aburită. La naiba. Era o problemă prea minoră pentru a-și bate capul cu ea. Nu avea să mai facă nimic altceva decât să iasă naibii de acolo. Avea să arunce o privire și-apoi avea să se întoarcă. Și în clipa de față, prins între pereții de piatră, era mai ușor să înainteze decât să încerce să se întoarcă.

Trecu de protuberanța stâncoasă și pluti în sus. Respira precipitat, însă acuma venise vremea să revină la ritmul regulat, menținându-și plămânii pe jumătate umpluți cu aer atât cât putea, pentru a absorbi fiecare moleculă de oxigen, și apoi expirând profund, iscând un roi de bule în apă.

Fascicolul roșu se înfigea în întunericul impenetrabil. Apa era murdară. În lumina roșie se zărea o ceață de particule în suspensie.

O cotitură spre stânga. Da, și-o amintea. Pereții se căscară, lăsându-l să înainteze lesne. Deasupra se afla plaja cu grohotiș. Plimbă fascicolul primprejur, căutând.

Apoi, în trecerea fascicolului de lumină, zări pe cineva. Scafandrul se îndepărta de el. Avea trase pe picioare un fel de șosete din acelea pe care scufundătorii le purtau în interiorul labelor, pentru a se încălzi. John fusese învățat să păstreze formația când făcea parte dintr-un grup, așa că văzând pe cineva înaintea lui presupuse automat că omul avea o treabă precisă. Particulele în suspensie absorbeau lumina, așa că nu putea zări decât picioarele celuilalt. Se apropie, întrebându-se de ce lucra încă în apă unul dintre membrii echipei, când brusc, observă că picioarele celuilalt nu se mișcau.

Încă se concentra să-și uniformizeze ritmul respirației, fapt care-i încetinea viteza de reacție la evenimentele exterioare. Ajunsese deja în dreptul picioarelor celuilalt când adevărul îl izbi. Acum putea vedea mâinile celuilalt atârnând inerte. Echipamentul pe care omul ar fi trebuit să-l aibă prins de centură lipsea.

Se ridică pe lângă celălalt. De pe spatele costumului de scafandru lipsea echipamentul de comunicație, și, ceea ce era mai important, lipsea cilindrul, și masca. Picioarele și brațele îi erau îndoite, de parcă ar fi fost inerte, și în piept avea o gaură largă din care se scurgeau în apă firișoare întunecate.

Părul i se unduia ușor, asemenea ierbii de mare. Corpul era întors într-o latură și John îl privi câteva clipe înainte de a recunoaște profilul.

Era Arditti.

Se legăna ușor, cu ochii holbați îndreptați înainte. John atinse trupul și acesta se răsuci. Arditti privea acum drept spre el, cu buzele strânse, de parcă ar fi vrut să-l întrebe ceva.

Privind șuvițele întunecate care izvorau din pieptul lui Arditti și se risipeau în apă, John își dădu seama de ce era tulbure apa. Strânse între dinți călușul de cauciuc, cuprins de o greață acută.

Expresia întrebătoare a lui Arditti se accentua și gura i se deschise. O bulă uriașă se scurse încet afară din gura lui. Se ridică, asemenea unei întrebări mute, și se pierdu în beznă, în susul pantei. *De ce*?

Da, *de ce*? Cineva îl împușcase pe Arditti după ce acesta își dăduse jos cea mai mare parte a echipamentului de scufundare. Nu putuse înainta prea departe deoarece căzuse înapoi în apă. Sau fusese aruncat…

Așa se explica racheta de semnalizare. Cineva o detonase pentru a-i semnaliza lui John, sau pentru a ilumina caverna în vederea descoperirii țintelor.

În orice caz, situația îl depășea. N-avea arme, n-avea nimic. Era vremea să iasă afară și să avertizeze echipajul transportorului. Să-i lase pe ei să decidă ce era de făcut. Probabil că întreaga misiune era compromisă. Grecii trebuiau să se afle în cavernă, ceea ce însemna că se aflau și sus, în tabără…

Claire. Elicopterele decolaseră deja. Aveau să zboare pe lângă tabără, așteptând niște semnale care n-aveau să le mai parvină, deoarece echipamentul din cavernă era anihilat.

Așa că aveau să zboare prin zonă, în bătaia focului deschis de la sol. Și Claire se afla într-unul dintre elicoptere.

Trebuia să-i anunțe. Se împinse în spațiul îngust, izbindu-se de Arditti. Fascicolul roșu mătură o suspensie de sânge gros.

Se împinse în jos, bătând din picioare. Trecerea părea mai largă decât la urcare. În ciuda grabei, încetini la cotitură, înaintând cu grijă, pentru a nu păți iar ceea ce pățise înainte. Stând în acea poziție, cu capul în jos, i-ar fi venit foarte greu să-și scoată apa din mască.

Ceața de sânge se subția pe măsură ce John înainta. Aproape că ieșise din tunel când îl surprinse o izbucnire albastră de lumină. Izbucnise în fața lui, pe fundul mării.

Sursa se mișca lent de la stânga la dreapta, emanând săgeți strălucitoare de lumină care se stingeau în apă. Pentru o clipă crezu că era echipajul transportorului, care aprinsese o torță subacvatică pentru a-și găsi drumul sau pentru a-l căuta pe el, dar apoi văzu că lângă punctul luminos nu se afla nimeni, nicio siluetă care să țină torța în mână, și știu ce era lumina aceea nervoasă.

6

Flacăra se domoli.

— Le-au atins rezervorul de combustibil, rosti cavernos Hale. Ard.

Claire simți cum o cuprinde un val gâtuitor de teroare. Își încheiară virajul și ea zări un rug galben aprins pe cerul întunecat. *George.*

— Semnalul a dispărut, spuse Hale, încordat. Poate că totuși unii dintre ei au scăpat. Să mergem să vedem.

Se ridicară deasupra dealului alungit, bombat, care-i proteja momentan de focul împrăștiat. Claire văzu că primul elicopter se prăbușise cam la trei sute de iarzi la vest de mormânt, în apropierea bazei dealului. Ardea furios, trimițând spre cer panașe de fum acru.

Zburară pe deasupra mării, pierzând incendiul din vedere. Claire privi în jos și zări o sclipire portocalie. Aceasta se împrăștie, devenind difuză, și pe urmă se concentră iarăși într-un singur punct portocaliu. Crezând că e vorba de imaginea incendiului care îi persista pe retină, Claire închise ochii, însă nu văzu nimic. Când îi deschise din nou, i se păru că punctul luminos își schimbase poziția. Lumina unei ambarcațiuni, poate. Transportorul, ducându-l pe John înapoi spre *Watson*? Nu, transportorul trebuia să navigheze fără lumini de poziție.

Linia țărmului alunecă sub ei. Elicopterul descrisese un cerc și se întorcea dinspre vest, departe de tabără.

De deasupra se auzi iar un bubuit puternic. Claire vedea flăcări izbucnind în tabără, însă puține. Trăgătorul lor probabil că-i lovise pe mitraliorii de jos, deoarece nu se mai auzea răpăitul mitralierei grele.

Zgomote, confuzie. Brusc, Hale începu din nou să strige în microfon. Oamenii din carlingă își apucară armele. Elicopterul plonja, coborând rapid. Mitraliera superioară clănțăni greoi. Aterizară forțat.

— Rămâi aici! îi ordonă Hale, de parcă ar fi trebuit să-i mai spună asta.

Ușa glisantă, împinsă de Hale, se deschise bubuind. Oamenii săriră afară. Erau întorși cu fața spre deal, așa că elicopterul însuși îi apăra de focul dinspre tabără. O răbufnire de dogoare mătură fața lui Claire, care îi privi pe ceilalți alergând spre elicopterul incendiat, al cărui schelet metalic se întrezărea printre flăcări. Câteva siluete chircite erau prăbușite în jurul lui. Hale ajunse lângă primul trup, îl întoarse cu fața în sus și clătină din cap.

Claire realiză că unul dintre cei căzuți la pământ trebuia să fie George, și când ceilalți traseră trupurile carbonizate departe de foc, Claire văzu că nimeni nu supraviețuise prăbușirii.

Sunetele părură să se estompeze, devenind neimportante. Se gândi cât de încrezut fusese George doar cu câteva minute în urmă, pe *Watson*, nerăbdător să-și înceapă marea aventură. Se întrebă la ce se gândise George când începuseră împușcăturile.

Peste huruitul rotoarelor se suprapuseră pocnetele seci ale unor focuri de armă. Trebuiau să plece fără întârziere, să lase…

Cubul. Se ridică și stătu în ușă, cercetând terenul luminat de incendiu. Era acolo, la o distanță de cincizeci de yarzi. Containerul, un bloc de culoarea perlei, zăcând pe jos, înfășurat în cabluri, părea intact.

Strigă către Hale, dar acesta n-o auzi. Ceilalți continuau să tragă trupurile de lângă rămășițele aprinse ale elicopterului. Focul, care consumase aproape toate materialele combustibile, începea să pâlpâie. Hale strigă ceva către oamenii lui și apoi alergă spre ea, aplecat la pământ.

— Nicio șansă, spuse el, urcând în cabină. Au murit în urma impactului.

Își puse căștile și începu să vorbească rapid în microfon, descriind situația. Claire se simțea amorțită, deconectată. Încercă să se smulgă din amorțire, însă era tentată să ignore bubuiturile de ciocan ale mitralierei de deasupra și rugul care trosnea la poalele dealului, emanând o duhoare acră.

Carmody și Consiliul de Securitate Națională fuseseră atât de siguri. Contaseră pe faptul că războiul cu turcii avea să-l împingă pe Kontos pe planul secund, contaseră pe camuflaj, pe viteză și, nu în ultimul rând, pe o teorie. Pe niște calcule care, dacă ea înțelesese bine ceea ce văzuse pe mare, erau total greșite.

Orgoliu. Le displăceau întrebările dacă nu aveau răspunsuri clare. Credeau atât de mult în metodele lor încât extrăseseră certitudini din niște riscuri indiscutabile.

— Hei! îi strigă Hale. Dă-te la o parte din ușă.

Realiză că încă mai stătea în ușă, privind spre scena slab luminată, fără a scoate o vorbă. Hale terminase de vorbit și-și smulse căștile de pe urechi.

— Marina trimite două avioane, spuse el.

— Containerul, spuse ea. Trebuie să-l ridicăm din nou în aer.

— Da, da, la asta mă gândesc. Uite, de îndată ce se stinge incendiul și avioanele, care folosesc napalm, distrug tabăra, o să ne ducem după el. Mă gândesc să desprindem cablurile acelea de rămășițele elicopterului și să le agățăm de sistemul nostru de ancorare.

— Poți face treaba asta repede?

— Cu ușurință. În zece, poate douăzeci de minute.

— Atunci ar trebui să-ți spun ce cred că am văzut.

Îi spuse. Ochii lui Hale se căscară.

— Poate că nu mai putem aștepta avioanele să anihileze focul de baraj.

— Până când o vor face, hai să stăm departe de container.

— Bine. Suntem în afara bătăii puștilor, dar nimic nu-i împiedică să vină spre noi.

Mitraliera grea de deasupra clănțăni iarăși.

— În afară de asta, zise Claire, crezi că sunt mulți greci?

Unul dintre argumentele pe care-l adusese în favoarea participării ei la misiune era faptul că cunoștea foarte bine limba greacă. Realiză că acest argument se dovedea acum justificat în cel mai neplăcut mod.

Hale scuipă pe podea.

— S-ar putea.

— Trebuie să ridicăm obiectul ăla *în aer.*

— Mda. Uite, am să raportez ce mi-ai spus…

Nu apucă să-și aranjeze complet căștile. Încremeni. În depărtare izbucnise un răpăit.

— Fir-ar să fie! Iarăși mitraliera aia grea. Probabil că au pus-o iarăși în funcțiune.

Trei gloanțe izbiră corpul elicopterului, lovind ca niște ciocane căptușeala de lemn. Claire se ghemui. Trăgătorul din postul superior deschise iarăși focul. Hale părea nedumerit. Claire se bucură să vadă că evenimentele evoluau un pic prea repede și pentru el.

Încă două gloanțe se înfipseră în corpul elicopterului, lovindu-l de această dată în zona cozii.

— Isuse, pătrund prin blindaj, spuse Hale, surprins. Muniție de mare calibru. Suntem o țintă mare.

— Atunci hai să plecăm, spuse Claire.

Alte gloanțe izbiră elicopterul, făcându-l să se legene ușor. Cei doi soldați, care se apropiaseră, ripostară cu rafale zgomotoase.

Hale spuse ceva în microfon, vocea fiindu-i acoperită de zgomotele împușcăturilor, și apoi dădu aprobator din cap.

— Am înțeles. Așa vom face.

Întrerupse comunicarea.

— Ce să facem?

— Să urcăm pe culme să vedem dacă lucrul acela se află într-adevăr acolo.

— Nu mă crezi?

— Nu eu, Carmody. Trebuie să știm ce se întâmplă.

— Ei bine…

— Încă ceva. Carmody te vrea departe de elicopter. Focul de baraj a scăzut în intensitate și infanteria grecească ar putea năvăli peste noi dintr-un minut într-altul. Carmody zice să te trec peste culme, la adăpost, înainte ca singularitatea aia să ajungă aici. Să verific ce ai văzut. Am să te las acolo, ascunsă. Apoi o să luăm containerul.

— Și eu să fug pur și simplu prin întuneric? întrebă ea.

— Vin cu dumneata.

O altă rafală zgudui elicopterul. Răpăiturile focurilor de armă îi împiedicau să se audă bine unul pe celălalt.

— Un elicopter cu întăriri vine încoace. Are să te găsească și-are să te culeagă. Până atunci noi o să-i dăm gata pe tipii ăștia.

Claire se uită lung la el. În situația aceea, el era încă sigur că erau în stare să rezolve totul.

Hale zâmbi.

— Crede-mă e mai bine decât să stai în bătaia focului.

— Dar eu nu…

— Sunt ordinele lui Carmody, înțelegi? zise Hale cu asprime. Uite ce e, doamnă, eu am treabă.

Ea dădu din cap, mută. Mitraliera de deasupra slobozi o rafală. Claire observă că militarii se întorseseră lângă elicopter și stăteau ghemuiți lângă fuzelaj. Claire coborî în urma lui Hale și se adăposti după trenul de aterizare. Din nori răzbătea un zumzet ascuțit, care se transformă într-un muget jos, cavernos.

— Au sosit cei de la Marină, strigă Hale, rânjind. Ești gata? Am să vin cu dumneata, iar oamenii ăștia au să ne acopere. Vom urca dealul de-a lungul viroagei ăleia. O vezi? Acolo unde e zona aceea mai întunecată.

— În regulă.

Huruitul se apropie și Claire își dădu seama că avioanele probabil coborau. Brusc văzu unul apărând din nori la câteva mile distanță, o pată neagră pe fundalul de nori cenușii. Avionul coborî rapid, ca o pasăre împușcată. După ce trecu de elicopter, Claire îl pierdu din ochi. Pe urmă un soare galben izbucni în urma avionului, trimițând flăcări de-a lungul solului. Bubuind, o sferă aurie de foc se ridică în noapte. Orbită, Claire încremeni.

— Hei! Haide.

Hale o prinse de braț. Aflată într-o stare de șoc, ea îl urmă, împleticindu-se.

Urcară pieptiș dealul, cățărându-se printre pietrele desprinse din sol, alergând din răsputeri la început și mai apoi ținându-se de tufișuri pentru a se putea cățăra. Tot timpul Claire își dori să privească spre perdeaua galbenă de flăcări, însă nu îndrăzni. Îi era greu să se cațere, chiar dacă era încălțată cu cizme, și trebuia să depună eforturi serioase pentru a ține pasul cu Hale. Umbrele lor cu brațele deformate descriind arce imense, se alungeau înainte. Hale, care deschidea drumul prin viroagă alerga ușor, în ciuda faptului că era aplecat, aproape ghemuit. Pe urmă lumina scăzu, devenind portocalie. Napalmul începuse să se consume.

Claire nu mai auzea focuri de armă. Gâfâind, urmă silueta întunecată a lui Hale. O piatră i se rostogoli sub talpa cizmei și Claire căzu, zgâriindu-și fața. Izul uscat și aspru al pământului Greciei îi umplu nările și pe urmă simți un alt miros, ceva mai fluid, și deduse că erau gazele emise la arderea napalmului.

Viroaga urca abrupt, îngustându-se din ce în ce mai mult. Claire aruncă o privire înapoi și zări oameni printre resturile carbonizate ale primului elicopter. Deja încercau să desprindă cablurile care erau atașate la container. Undeva mai în spate se zărea tabăra în flăcări. Tufișurile trosneau și o pală de fum se ridică deasupra cercului portocaliu al flăcărilor care avansau.

— În regulă, aici, zise Hale.

Se oprise, într-o scobitură aflată chiar sub creasta dealului. Claire aprecie că se aflau cam la vreo trei sute de yarzi de elicopter. Doar flăcările jucăușe luminau valea.

Parcurgând restul distanței care o despărțea de Hale, Claire se miră să descopere că răsuflarea i se accelerase foarte puțin. Se cățără pe o ieșitură stâncoasă și priviră în jos, spre linia țărmului.

O strălucire slabă, albastră, se răspândea ca un evantai la baza unei stânci abrupte, luminând apa agitată de dedesubt. Valurile întunecate atacau nervoase lumina, fără a o putea înăbuși. „*E ca o ființă vie*”, își zise Claire. „Ca *un zeu străvechi*.”

Cercetă orizontul, în căutarea lui *Watson*. „*E la mile întregi depărtare*”, se gândi ea, „*și nu are nici măcar luminile de poziție aprinse*.”

— Cred că ai avut dreptate, șopti Hale.

— Și John e acolo, jos.

— Cum?

— S-a restabilit legătura cu oamenii din puț?

— Ăă, nu.

— Atunci ceva… a…

Nu putu să termine ce vroia sa spună. Lumina fantomatică alunecă încet, de parcă și-ar fi căutat drum prin peretele de stâncă.

Atunci Claire își dădu seama că lumina aceea se mișca mult prea încet.

În calcule se strecurase o eroare pe undeva. Singularitatea se întorsese mai devreme. În loc să năvălească înapoi cu viteză

ridicată și să se izbească în stâncile de dedesubtul lor, se târa încet pe fundul oceanului.

De când era oare aici? Se întorsese oare de-a lungul tunelului pe care-l săpase înainte?

Toate presupunerile lor ar fi putut fi greșite.

Hale vorbea în microfonul atașat la căștile pe care le purta la urechi, raportându-i lui Carmody. Apoi întrerupse legătura și-i făcu semn.

— Stai și așteaptă aici. Marina i-a dat gata pe ticăloșii ăia, așa că vom ridica în aer containerul cât de curând. Cred că în maximum cincisprezece minute. Apoi am să trimit un om după tine, sau are să vină să te ia elicopterul suplimentar. Carmody zice să nu te întorci jos, unde ai putea fi lovită de gloanțe.

— Grozav.

— Coboară puțin, aici sus ești prea vizibilă.

Coborâră și pătrunseră în viroagă. După ce mai parcurseră cincizeci de yarzi, Hale ridică o mână.

— E destul, stai aici.

Hale coborî mai departe, legănându-și arma și studiind terenul. Ajunse cam pe la mijlocul pantei când izbucni un răpăit furios. Hale se prăbuși cu fața înainte. Trupul i se rostogoli și se dădu peste cap înainte de a dispărea în niște tufișuri.

Claire se ghemui în întuneric. Răpăitul se auzise din stânga ei, dinspre vest. Privi spre tufișurile în care zăcea Hale, dar nu zări nicio mișcare. Poate că Hale se târa în josul dealului. Oamenii aflați lângă elicopter auziseră totul, căci îi zărea împrăștiindu-se. Începură să tragă. Rafale rapide izbucniră dinspre tufișurile arse. De sus, din întuneric, nu ripostă nimeni.

Claire se ghemui la pământ, încercând să-și recapete controlul gândurilor. Hale era rănit, poate chiar mort. Echipa din vale se aștepta la un atac. Probabil că unii dintre ei încă mai încercau să elibereze cablurile, iar ceilalți le asigurau acoperirea. Ascultă rafalele susținute. Da, așa era.

Se întrebă ce trebuia să facă. Sigur, să rămână pe loc. Dacă lucrurile se calmau și n-avea să vină nimeni după ea, putea să treacă creasta și să coboare spre mare.

În stânga se auzi un trosnet slab.

Claire aruncă o privire pe deasupra încâlcelii de tufișuri. Din acest unghi putea observa zone pe care cei din vale nu le puteau zări și i se păru că zărește o umbră mișcându-se. Era

greu să-și dea seama, din cauza întunericului des, însă, da, i se păru că o altă pată de umbră se deplasa ușor.

Un alt trosnet. Mai aproape de data asta.

Avea impresia că distinge mișcări continue de-a lungul pantei dealului. Două siluete, poate trei. Nu trăgeau, ci doar se furișau, apropiindu-se.

Bineînțeles. Hale o făcuse să urce prin viroaga aceea pentru a o pune la adăpost, și oricine care ar fi căutat să coboare ar fi căutat să urmeze același drum, pentru a fi adăpostit de gloanțe.

Aveau să se apropie și aveau s-o găsească, și apoi pe Hale, dacă mai trăia.

Ceea ce păruse a fi un refugiu pentru ea era acum o capcană. Trebuia să întreprindă ceva. Ceilalți se apropiau. Aveau să treacă prin dreptul ei. Trebuia să se deplaseze din acel loc. Și totuși, toate instinctele ei îi spuneau să se ascundă, să se culce la pământ, și nu putea scăpa de un sentiment al neverosimilului care-i spunea că ea nu putea să *fie amestecată* în așa ceva, care îi spunea că lumea înnebunise subit.

Își spuse cu calm că era momentul să gândească și să acționeze fără a lăsa nimic altceva să-i distragă atenția. Un bărbat așa ar fi procedat, făcând doar ceea ce trebuia făcut și amânând orice altceva pentru mai târziu. Analitic. Precaut. Cu gândurile concentrate asupra fiecărei probleme care se ivea. „*Și*”, își zise ea, *„încearcă să nu tremuri*.”

Urcă în susul viroagei, căutând un spațiu liber în desișul de arbuști. Prin aerul rece străbătu până la ea un alt trosnet, de data asta mai apropiat.

Găsi o trecere, o potecă îngustă între două ziduri înalte de tufișuri și de copaci pitici. Recunoscătoare, se cațără în susul viroagei, ținându-se de smocurile de iarbă și evitând zonele cu teren instabil, pentru a nu provoca rostogolirea grohotișului. Gâfâia atâta de zgomotos încât i se părea că ar fi putut-o trăda chiar zgomotul răsuflării ei.

Sprijinindu-se pe palme și pe genunchi, se târî pe potecă. Umbrele tufișurilor apropiate păreau binevenite după ce stătuse în viroaga deschisă. Crengile îi ștergeau fața, însă continua să se târască, urmând cotiturile potecii, îndepărtându-se de viroagă, în susul dealului. Pietrele ascuțite îi tăiau mâinile. Aroma tufișurilor acoperea izul acru al napalmului ars.

O dată ce pornise, își continuă drumul cu gesturi mecanice. Genunchii îi erau deja juliți și fața îi era atinsă de urzici, însă își înăbușea durerea ascuțită, concentrându-și întreaga atenție pentru a-și ascuți auzul.

Împușcăturile în ritm de staccato din vale încetaseră. Un vânt ușor purtă spre ea murmurul unei conversații. Poate că erau cei din vale, discutând despre ceea ce trebuiau să facă cu cablurile. Deasupra, elicopterul continua să huruie. În rest, nimic.

Se opri și se ridică rapid în sus pentru a arunca o privire. Tabăra era încă în flăcări. Un fum uleios îneca focul. Fu uimită să vadă cât de departe se târâse. Cel puțin două sute de yarzi. Abia dacă mai putea să distingă conturul întunecat al elicopterului.

Și era conștientă că în orice moment singularitatea ar fi putut urca la suprafață, arzându-i pe toți cu radiațiile ei. Sau, mai rău, s-ar fi putut produce o explozie nucleară.

Singularitatea era atrasă de cub, de perechea ei prinsă cu grijă în capcana câmpului magnetic. Dacă era corect ceea ce susținuseră John și Sergio și ceilalți, acea strălucire ciudată n-avea să rămână pe fundul mării. Forța de atracție avea să unească în mod inevitabil cele două „răsuciri” gemene.

Siluetele întunecate se mișcau. Le simțea contopindu-se cu terenul accidentat și apoi apărând iar, continuând să se îndrepte spre ea, încercând aparent să încercuiască elicopterul. Erau doar câțiva. Însă dacă unul din ei avea să dea peste ea…

Se întoarse gândindu-se să-și croiască drum peste creasta dealului, și fu surprinsă să zărească, doar la treizeci de picioare în fața ei, panta drumului de acces spre mormânt, la capătul căreia se contura intrarea uriașă a mormântului.

Flăcăruile din tabără începeau deja să fie înecate de norii de fum. Nu putea zări elicopterul, însă îi percepea cu acuitate pe oamenii de pe deal, care continuau să înainteze.

Înainta spre drumul de acces, târându-se pe solul accidentat. Intrarea mormântului se înălța deasupra ei, întâmpinând-o familiară, aproape primitoare. Sări peste un bolovan și se ghemui la nivelul solului. Nu auzea niciun sunet neobișnuit, doar șuierul vântului, motoarele elicopterului funcționând leneș și trosnetele îndepărtate ale focului. Străbătu ghemuită ultima porțiune acoperită de tufișuri și porni spre ambrazura de calcar a intrării. Era un întuneric atât de des încât trebuia să-și

găsească drumul pipăind cu mâinile pe zidurile de calcar. Era nerăbdătoare să ajungă la adăpost. Se afla încă în stare de șoc. Inima îi bătea puternic. Zidul se sfârși și Claire înaintă spre ușa dreptunghiulară. Degetele ei găsiră colțul zidului. Păși înainte, apăsându-și palmele pe pietrele mari și abia pe urmă se gândi că nu dăduse de poarta de fier și că ușa de lemn era larg deschisă. Nu era nevoie să-și utilizeze cheia. Mormântul era deschis.

Un fascicol de lumină albă îi izbucni în față. Răsuflarea i se tăie.

— Deci ești *într-adevăr* tu, spuse o voce.

Vocea colonelului Alexandros Kontos.

7

John privi pentru a clipă scânteierea aceea minusculă, de un albastru violent. Se deplasa pe fundul apei, cam la vreo patruzeci de yarzi în depărtare. Din ea izbucneau, ca niște fulgere, lujeri galbeni care sfârșeau în explozii violete. O aură albăstruie lumina stâncile și crevasele, aruncând o lumină fantomatică asupra făgașului cafeniu rămas în urma luminiței.

În jurul ei izbucneau bule care străluceau albăstrui și-apoi urcau spre suprafață, ca niște roiuri de păsări argintii.

Singularitatea geamănă. Se întorsese deja. Călătorise peste o mie de mile. Sosise prea devreme.

Însă cum ajunsese în mare? Ar fi trebuit să ajungă înapoi în tunelul puț. Tunelul ei ducea într-acolo.

Singularitatea coti brusc sub privirile lui John. Se lovi de o stâncă, scoțând niște scântei albastre care înfloriră ca niște flori sulfuroase. Stânca se crăpă în două.

Nu se auzi niciun sunet. Singularitatea se târa în liniște, ca o fantomă, vaporizând iarba de mare și transformând-o într-un fum maroniu. Bule argintii izbucniră pe fundul mării, trădând traiectoriile particulelor înalt energetice. Singularitatea absorbea apă, sporindu-și masa și generând în jurul ei aburi deși.

Apa îi fierbea lui John în urechi. Sub suflarea unui curent proaspăt, iarba verde se legăna lent, maiestuoasă. Împinsă de curent, singularitatea se mișcă brusc spre John, scuipând fulgere purpurii și aurii.

John se răsuci rapid. „*Mișcă-te*”. Apa oprea cea mai mare parte a radiației, chiar și razele gama, însă tot răzbătea până la el o doză considerabilă. Trebuia să se adăpostească.

Nu putea scăpa în felul ăsta, nu atâta timp cât singularitatea, aflându-se în mișcare, l-ar fi putut ajunge din urmă și l-ar fi carbonizat într-o clipită.

Se întoarse pe același drum, mai rapid de această dată. Vroia doar să se îndepărteze, să *scape.* Transportorul urma să sosească, și dacă putea să ajungă la el…

Nu, n-avea să fie așa. Echipajul ar fi putut zări singularitatea când s-ar fi apropiat. Ar fi întors transportorul și s-ar fi îndreptat spre *Watson.*

Și l-ar fi lăsat acolo, doar la mică distanță dedesubtul locului în care se afla cineva care-l ucisese pe Arditti și poate și pe ceilalți.

Se opri înainte de cotitura îngustă și își stinse lanterna, pentru a economisi puterea bateriilor. Și pentru ca aceia care se aflau deasupra să nu zărească lumina.

Stătu în întuneric, gândindu-se. Nu putea înainta, și nici nu se putea retrage, și nici pe loc nu putea rămâne prea mult timp, căci manometrul arăta că îi mai rămăsese aer doar pentru douăzeci de minute. Nu putea aștepta să i se epuizeze rezerva de aer. Pentru a ieși din puț, putea apuca doar în sus, spre mormânt. Doar dacă nu era dispus să se întoarcă înapoi, luminându-și drumul cu lanterna, în speranța că singularitatea nu se mai afla acolo.

Scrâșni din dinți. Să fii un matematician-fizician, un om tânăr. Să vezi lumea, să ai aventuri, să întâlnești singularități interesante. Să-ți vezi propriile ecuații prinzând viață.

Greșiseră cu toții drastic atunci când calculaseră momentul în care chestia aceea afurisită avea să se întoarcă înapoi la sit. Mare matematician mai era. Se întrebă ce alte greșeli mai făcuseră.

Și totuși, într-un fel ciudat, se simțea satisfăcut să vadă singularitatea geamănă scuipând foc, să știe că deducțiile pe care le extrăseseră dintr-o teorie destul de fragilă aveau soliditatea realității. Zâmbi. Dragonul lui imaginar din grădina matematicii avea gheare într-adevăr tăioase și scuipa într-adevăr foc. Poate că n-avea să poată scăpa din această capcană

stupidă, însă măcar văzuse adevărul, descoperise că ecuațiile lui erau corecte. Asta tot însemna ceva.

Ridică din umeri. Ceva, sigur. Dar nu destul.

Apa îi bolborosea în urechi. Era vremea să se decidă.

În spatele lui, strălucirea de un portocaliu roșiatic scăzu în intensitate, proiectând umbre. John inspiră profund, sperând că aerul avea să-i limpezească mintea. S-ar fi putut ca singularitatea aceea afurisită să se îndepărteze. Era exact lucrul de care avea nevoie. Nu dorea să urce sus în mormânt.

Se întoarse să urmărească lumina ce se diminua. Dar nu, nu era mai slabă. Aura portocalie crescu sub ochii lui, colorându-se încet în verde. Probabil că singularitatea se apropia de intrarea în puț, urmând linia țărmului. Se întrebă care era cauza.

Nu avea însă vreme să se gândească la așa ceva. Privi cum, sub picioarele sale, lumina devenea din ce în ce mai puternică. N-avea de ales. Trebuia să urce.

Își croi drum prin gâtuitura puțului. Strălucirea devenea din ce în ce mai puternică. Înotă rapid, împingând cu forță apa și ghidându-se după lumina ce venea din spate.

Dădu de picioarele lui Arditti și apoi alunecă pe lângă cadavrul lui, evitând să-i privească fața. Apa era încețoșată de sânge și John își imagină că îi simțea gustul. Stomacul i se strânse.

Acum abia dacă mai era suficientă lumină pentru a se putea orienta. Țâșni în sus și ieși la suprafața apei. Deasupra nu se zărea nici urmă de lumină. Își scoase din gură călușul valvei de admisie și bâjbâi cu mâinile în căutarea peretelui de stâncă.

Simți pietriș sub tălpile labelor de scafandru. Își ridică masca și se târî în sus, încercând să nu facă zgomot. Fiecare clipocit al apei părea imposibil de zgomotos. Cu cilindrul în spate, urcă greoi, călcând pe pietrele care-i alunecau sub tălpi. Cilindrul îi alunecă într-o parte. Îl prinse înainte de a se lovi de buza de piatră în dreptul căreia se termina apa. Gâfâind, și-l desprinse încet de pe umeri și-l rostogoli încet, cu precauție, pe pantă. Se târî mai departe, în întunericul aproape total. Lespedea de piatră era acoperită cu nămol gros. Alunecă și fu cât pe-aci să cadă din nou în apa iluminată de dedesubt. Se târî din nou în sus. Depăși grohotișul și se opri să-și scoată labele.

Nu se întrezărea nicio mișcare. Nu se auzea niciun sunet. John se aștepta să fie întâmpinat cu o rafală de gloanțe.

Se întrebă unde erau ceilalți. În întuneric, dădu cu mâinile peste niște cabluri și le apucă strâns. Erau cablurile antenei, atârnând de-a lungul pantei.

Se ridică în picioare și păși cu precauție pe panta alunecoasă, acoperită de nămol.

Trebuia să se adăpostească. Zări un grup de umbre ceva mai întunecate și descoperi că era vorba de niște bolovani. Se strecură în spatele lor. Ochiul de apă părea iluminat de dedesubt ca într-un număr de magie, având aspectul fantomatic al unui heleșteu aflat în fundul unei curți îngrijite. John nu prea putea zări mare lucru în jurul ochiului de apă. Așteptă. Era liniște. Nu, se auzi un trosnet. Foarte slab, undeva în dreapta, sus. Trosnetul se auzi din nou.

Trebuia să-și dea seama care era situația. Cineva care ar fi vrut într-adevăr să-l omoare ar fi tras deja de mult, la primul zgomot pe care-l făcuse John.

În afară de cazul în care, bineînțeles, credeau că e unul de-al lor.

Unul dintre greci, Kontos. Ghicise cumva că mormântul era important.

Își desprinse lanterna de la centură și o îndreptă în sus. Era mai bine să arunce o privire și, oricum, fascicolul lanternei n-avea să trădeze exact locul în care se afla.

Aprinse lanterna. Tunelul roșcat îi apăru brusc în fața ochilor. Nicio ripostă. Recunoscu panta prelungă, acoperită de grohotiș, tavanul arcuit aflat la zece picioare deasupra, nisipul și bolovanii risipiți peste tot.

Și cele două cadavre. Le recunoscu fără a le mai întoarce cu fața spre el. Zăceau printre echipamentele de comunicare. Costumele le erau acoperite cu pete mari, roșii. Echipamentul era stricat, de parcă ar fi fost sfâșiat de o explozie.

Niciunul dintre cei doi morți nu avea arma în mână. Puștile lor automate erau la zece pași depărtare, rezemate de un bolovan.

Încă nu se auzea nicio mișcare. Poate că atacatorii se retraseră. Stinse lanterna și urcă, ocolind bolovanii, până când socoti că se afla cam la o distanță de cincisprezece picioare de cadavre. Trebuia să străbată locul deschis și să ia una dintre arme. Înaintă aplecat spre pământ și apoi făcu un salt înainte, spre un alt grup de bolovani, după care se adăposti.

Aprinse din nou lanterna. Lumina ei se reflectă pe pietrele ude. Din poziția în care se afla putea vedea deasupra gaura puțului. Prin ea atârna o frânghie la capătul căruia, prins în ham, se legăna un corp.

Era îmbrăcat în aceeași uniformă a armatei grecești pe care John o zărise la grecii veniți cu Kontos în Boston. Trupul se legăna încet, făcând frânghia să scârțâie. Când încadră trupul total în fascicolul lanternei, îi recunoscu fața. Era sergentul Petrakos.

Era flască, iar mâinile îi atârnau. Dedesubtul ei zăcea o armă automată ușoară, iar la centura ei atârnau grenade de mână sferice, negre. Probabil că folosise una dintre ele pentru a-i ucide pe cei doi oameni și apoi îl împușcase pe Arditti, care rămăsese ceva mai în urmă.

John se ridică și înaintă spre cadavru. Pietricele îi scârțâiau sub picioare. Mergea cu grijă, ferindu-se să intre în raza vizuală a cuiva care s-ar fi putut afla în susul puțului. Unghiul în care, se afla nu era prea favorabil, însă i se părea că era ceva ce nu înțelegea în legătură cu acel cadavru.

Uniforma cadavrului era înnegrită pe spate și pe umeri. Iar părul lipsea. John își aminti că sergentul Petrakos avea părul lung și negru, dar cadavrului îi lipsea total părul.

Apoi simți mirosul. O duhoare acră. Îi izbi nările, făcându-l să se dea înapoi. Acea parte a feței cadavrului pe care o putea zări era roșie și când cadavrul se răsuci lent, arătă vederii o piele înnegrită, plesnită și găurită.

Dintr-un ochi i se scurgea un lichid limpede. Îi aluneca de-a lungul nasului și, ajungând în vârful lui, picura rar. John se dădu iarăși înapoi, îngrozit, căci nu vroia ca acel lichid să-i stropească picioarele.

Fața cadavrului era tăiată în câteva locuri. Pe gât avea câteva scobituri din care încă mai șiroia sângele. Uniforma îi era îmbibată de sânge.

Cam la patru picioare deasupra cadavrului, frânghia era arsă, subțiată. John își îndreptă atenția spre peretele puțului și zări un cerculeț, cafeniu pe margini și negru în centru. Pe celălalt perete, în partea opusă, la o depărtare de vreo zece picioare, se zărea un cerc similar.

Lumina aceea pe care o zărise înainte izbucnind nu provenise de la racheta de semnalizare detonată de Arditti. La momentul acela Arditti era mort.

Lumina aceea strălucitoare trebuia să fi fost produsă de trecerea singularității prin puț. Izbucnise din stâncă și trecuse mai departe, prăjind-o cu radiația ei pe sergent Petrakos și pârlind frânghia.

Probabil că lovise piatra cu o forță teribilă, împroșcând așchii. Acestea explicau tăieturile pe care le prezenta cadavrul.

Studie cele două găuri circulare. Una se afla cam cu o jumătate de picior mai sus decât cealaltă. De îndată ce singularitatea ieșise din stâncă, gravitația o trăsese în jos. Pentru a coborî cu o jumătate de picior pe o distanță de zece picioare... Calculă cu rapiditate. Singularitatea se mișcase cam cu șaizeci de mile pe oră.

În regulă. Acest lucru nega teoria minorității, care susținea că singularitatea nu avea să se întoarcă de-a lungul coridorului pe care-l săpase anterior și că, deci, avea să întâmpine o rezistență mai mare. Ei calculaseră o viteză de ieșire de aproximativ de douăzeci de mile pe oră. Complet greșit.

Pe de altă parte, singularitatea se întoarse mai devreme decât prevăzuse majoritatea. Poate că depășise viteza de șaptezeci de mile pe oră pe care ei o prevăzuseră.

Ceea ce însemna că cea mai mare parte a drumului de întoarcere urmase calea cea mai ușoară, prin canalul deja săpat. În regulă. John se simți mai bine văzând că cifrele se potriveau mai mult sau mai puțin cu așteptările lor. Atâta doar că prezicerea crucială – momentul la care avea să revină singularitatea – fusese suficient de eronată pentru a-i trimite pe toți la moarte.

Totuși, Arditti și ceilalți nu murise din această cauză. Pe ei îi ucisese politica.

Așa că atunci când singularitatea trecuse ca fulgerul prin puț, doar sergentul Petrakos se mai afla acolo, și de ce fusese oare acolo? Kontos trebuia să fi ghicit că în zona mormântului rămăsese ceva important și se întorsese să vadă despre ce era vorba.

Ceea ce însemna că Kontos se afla sus, în mormânt, și nu auzise împușcături, căci dacă le-ar fi auzit ar fi fost deja aici, jos.

În spatele lui John, cavitatea se lumină. John se răsuci, împroșcând zgomotos pereții de stâncă cu pietricele.

Apa întunecată începu să strălucească, aruncând o lumină difuză, portocalie pe pereții roși și umezi.

Singularitatea era atrasă în sus. Venea pe urmele lui.

Desigur. Elicopterele se aflau deasupra, iar impulsul inițial al singularității se consumase. Acum singularitatea își croia drum spre perechea ei. Iar el era prins la mijloc.

Lumina portocalie slăbi brusc. John rămase nemișcat, sperând că singularitatea avea să se îndepărteze. La urma urmei era posibil ca unele dintre deducțiile lui să fie greșite. Kontos nu trebuia să se afle neapărat sus, în mormânt. Probabil că zgomotul făcut de elicoptere îi atrăsese pe toți afară. Drumul s-ar fi putut să fie liber.

Apoi auzi un zumzăit, slab la început. O vibrație în piatră. Crescu, căpătând o tonalitate pe care și-o amintea, o combinație stranie dintre niște sunete lichide și amintea...

O freză de dentist. Zumzăitul acela ascuțit, supărător.

Brusc, în cavitate izbucni o explozie de zgomot și lumină. John se ghemui în spatele unei stânci. Zărise imaginea doar pentru o fracțiune de secundă, înainte ca flacăra galbenă să-l orbească. Împroșcând aburi, singularitatea țâșni din stâncă la doar câteva picioare în susul liniei apei. Scotea un sunet ciudat, aspirând. Apoi începu să cadă, aruncând umbre lungi cu lumina ei tremurătoare, și lovi peretele cel mai îndepărtat, într-o ploaie de scântei galbene și albastre.

John clipi des. Singularitatea dispăruse. Ochii i se obișnuiră lent cu lumina lanternei.

Fusese aproape, mult prea aproape de ea. Probabil că încasase o altă doză de radiații gama. Apa oprise cea mai mare parte a celorlalte radiații, X și ultraviolete, care o carbonizaseră pe sergent Petrakos.

Probabil că singularitatea urmărea elicopterul, și John n-avea cum să știe în ce direcție se afla acesta. Se întrebă de ce însă singularitatea străbătea în mod repetat cavitatea.

Probabil că elicopterul avea o traiectorie neregulată, aflându-se când deasupra mării, când deasupra uscatului.

Și la atracția dintre singularități se adăuga forța curenților marini, care cărase singularitatea încoace și încolo, lăsând-o din când în când să taie limba țărmului.

Și el se afla aici, jos, prins în capcană alături de ea.

8

Claire îl lovi pe Kontos cu podul palmei peste obraz. Fascicolul lanternei se clătină, aruncând pete de lumină pe tavanul mormântului.

În cealaltă mână Kontos ținea un pistol automat. Claire încercă să-l înhațe, însă Kontos o lovi cu el peste încheieturi. Durerea ascuțită care o străbătu îi smulse un strigăt speriat.

Kontos se dădu înapoi. Fața i se înroșise. Strigă printre dinții încleștați:

— Oprește-te! Am să-l folosesc!

Ridică arma. Avea un încărcător lung, curbat, și lui Claire i se păru că gura armei, îndreptată spre ea, era uriașă. Își dădu brusc seama că el avea să tragă, fără îndoială, dacă ea avea să facă vreun gest amenințător.

— Înapoi! Înapoi, afară!

— Dar… acolo e… e periculos… napalm… eu…

— Afară!

Claire se întoarse și Kontos o împinse din spate, făcând-o să iasă împleticindu-se prin ușă. Lumina lanternei lui o dezobișnuise de întuneric și ea înainta cu precauție și fu cât pe ce să cadă la pământ, împiedicându-se. Kontos o împinse din nou.

— Până la capăt! Vreau ca elicopterul vostru să vadă pe ce-am pus mâna.

— Uite ce e, se apropie ceva primejdios…

— Da, o să facem să fie foarte primejdios pentru tine, chicoti Kontos. Ai crezut că războiul are să mă facă să uit. Am aflat despre manevrele navelor voastre, asta m-a avertizat.

— Se apropie ceva…

Kontos o împunse cu arma și ea păși înainte. Motoarele elicopterului huruiau în depărtare. Claire ajunse la capătul blocurilor de calcar și văzu elicopterul îndepărtându-se, cu motoarele turate.

— Ei te părăsesc! strigă mânios Kontos.

Își sprijini arma pe o stâncă și trase o rafală înspre elicopter. Focuri de armă, rapide, zgomotoase izbucniră din tufișurile din vale.

Claire se ghemui la adăpostul stâncii. Kontos strigă în grecește:

— Bastarzii!

Elicopterul se înălță. Dedesubtul lui, containerul se legăna puternic. Claire își dădu seama că împușcăturile trase de la sol ar fi putut, lovind containerul, să deregleze capcana magnetică.

— Kontos, nu trage în...

Vorbele ei fură acoperite de tunetele mitralierei grele a elicopterului. Un țipăt oribil, îngrozit, izbucni din tufișuri. Kontos îl auzi și trase înspre elicopter o rafală prelungă, care nu avu însă niciun efect vizibil. Fiecare ripostă zgomotoasă trimitea scântei portocalii prin întunericul nopții.

Claire se târî cu spatele, îndepărtându-se de Kontos. Simți pietrele din spatele ei și își răsuci dureros încheietura lovindu-se de ele. Dacă cei din elicopter îl localizau pe Kontos după flăcările scuipate de armă...

Kontos se răsuci și își aținti arma spre ea.

— Stai! Prietenii tăi nu te vreau, dar eu am să te iau la Atena, ca să arăt lumii ce...

Elicopterul se năpusti înspre ei. Se ghemuiră amândoi la pământ. Elicopterul prinse viteză și mitralierele lui deschiseră focul asupra țintelor din vale. Se auziră din nou țipete.

Kontos trase din nou o rafală prelungă. Arma, clănțănind puternic, metalic, îi juca atât de puternic în mâini încât Claire se întrebă cum era posibil să-și nimerească ținta.

Focurile de armă din tufișuri se mai răriseră. Elicopterul se întoarse și trecu iarăși pe deasupra lor, huruind zgomotos. Zbura încoace și încolo de-a lungul crestei dealului, de unde putea domina atât valea cât și țărmul mării.

Claire se lipi de piatră. Kontos trase un întreg încărcător și apoi începu să-l încarce, înjurând. Claire abia putea să-i distingă silueta.

— Colonele, trebuie să ne îndepărtăm, spuse ea cu precauție. Elicopterul acela transportă ceva care acum este foarte periculos.

— Vestigiul meu, ăsta este, nu?

Vocea lui era iritată, tensionată. Vâra nervos cartușe în încărcător.

— Da, și înăuntrul lui se află ceva...

— Știu, ceva valoros. Am citit notițele lui Sprangle. Cubul a conținut-o tot timpul, nu?

— Ascultă, mai există una. E…

— Nu vreau încă una. O vreau doar pe aceea care e a mea, a țării mele.

— Țările n-au importanță în treaba asta, colonele. Lucrul acela…

— Întotdeauna aveți un motiv superior atunci când veniți cu elicopterele voastre.

— Dar noi…

Elicopterul urlă deasupra, trăgând fără încetare asupra văii. Puține împușcături izbucniră ca ripostă. Încetaseră și țipetele, lucru care o bucură pe Claire.

— Nu mai trag prea mulți dintre oamenii tăi aflați jos, spuse ea.

— Au fost pierderi, spuse imediat Kontos. Dar ne vom păstra poziția aici.

— Pentru câtă vreme? Uite, tot ceea ce am vrut noi să facem…

— Am putut obține doar două grupe, dar vor veni în curând altele din orașul din apropiere. Să nu crezi că ai să scapi. Tu i-ai chemat?

Kontos mormăi. Claire realiză că mesajul lui fusese probabil recepționat de către *Watson* și că în curând Flota a șasea avea să trimită ajutoare.

Elicopterul trăgea în ceva aflat în apropiere. Claire auzea izbiturile grele ale gloanțelor care se loveau de piatră și țiuiturile ricoșeurilor. Kontos vârî încărcătorul înapoi în locașul armei și o sprijini de piatră că să tragă înspre elicopter.

— Așteaptă! E blindat, nu poți să faci nimic împotriva lui cu arma aia a ta.

— Nu poate fi blindat peste tot.

— Vor vedea flăcările împușcăturilor. Ești practic singurul care mai trage.

— Liniște!

Trase o rafală înspre elicopterul care survola o zonă aflată înspre sud. Ținti din nou. Elicopterul se ridică în aer, viră brusc și porni înapoi spre mormânt.

— Hai să intrăm înăuntru! strigă Claire. Te rog!

Huruitul motoarelor și virajul acela brusc și amenințător păreau să-l fi descurajat pe Kontos. O apucă de mână.

— Haide!

Privi spre elicopterul care se apropia, și dădu înapoi, ezitant, apoi se întoarse și alergă rapid înapoi spre mormânt. Mitraliera grea latră și gloanțele se izbiră de blocurile de calcar care mărgineau intrarea.

Alergară spre fundul mormântului. Elicopterul trecu pe deasupra, rămase un moment în aer și apoi coborî, urmărind o țintă aflată undeva înspre vest. Zumzăitul lui îndepărtat era acum singurul zgomot care provenea dinspre exterior. Împușcăturile din tufișuri încetaseră.

Kontos înjură în greacă. Claire se întrebă dacă s-ar fi putut strecura în întuneric pentru a-și găsi o ascunzătoare. Disperată, inspiră lent și superficial aerul umed al mormântului. Îl auzea pe Kontos plimbându-se impacientat încoace și încolo prin apropierea intrării. Claire își spuse că trebuia să găsească o cale de a scăpa.

9

John se săturase. Îndreptă în sus fascicolul lanternei, urmărind frânghia care spânzura ca un cordon ombilical gălbui. Avea noduri la intervale regulate, pentru a ușura cățărarea. Groasă și aspră, i se părea enorm de ademenitoare. Numai dacă ar fi putut trece de locul în care era arsă.

Însă avea să fie oare în siguranță acolo, sus? Singularitatea cobora momentan, însă până la urmă elicopterul avea s-o atragă înspre suprafață. Era letală când se deplasa repede. Uniforma însângerată a lui Petrakos sugera că ea murise din cauza tăieturilor produse de așchiile de piatră. Acum, când singularitatea își domolise viteza, radiațiile reprezentau principalul pericol.

John auzea singularitatea apropiindu-se prin interiorul pietrei. Dacă s-ar fi cățărat pe frânghie, cel puțin ar fi avut libertatea să se miște pe verticală.

Da. Avea să se cațere, atunci.

Ridică de jos una dintre armele automate. Era grea, dar se balansa lesne în mâinile lui. Și-l imagină pe tatăl său, spunându-i cu glasul lui gros și tărăgănat:

— În împrejurări dintr-astea un bărbat trebuie să aibă o armă.

Și-o atârnă pe umăr și apucă frânghia din locul în care aceasta se răsucea pe plaja acoperită de pietriș. Trebuia să își lege capătul ei în jurul mijlocului, în cazul în care ar fi alunecat. Însă mai era și cadavrul prins în ham, care trebuia depășit. Nu, era mai bine să nu se lege cu frânghia.

Observă că într-o latură zăceau așchii desprinse din vechea ladă în care se aflase cubul, aceea pe care o urmase în josul puțului cu luni în urmă, atunci când toate astea începuseră. Își aminti că lada se izbise în acest loc și se rostogolise peste plaja acoperită cu grohotiș, căzând apoi în apă.

John apucă frânghia și se trase în sus, răsucindu-și picioarele în jurul ei și sprijinindu-se cu tălpile de primul nod. Frânghia scrâșni sub greutatea suplimentară. John nu agrea deloc ideea de a urca pe lângă Petrakos. Trupul ei atârna ca o contragreutate a corpului lui, din care cauză brațele ei se legănau, animându-se într-un mod straniu. John se cațără până sub trupul ei și încercă să-și caute sprijin în jur. Apucă chinga hamului și se cațără în mâini de-a lungul ei. Era o treabă destul de dificilă, însă John reuși să se apuce de chingă fără a atinge cadavrul. Trecând pe lângă cadavru, fu nevoit la un moment dat să-și sprijine picioarele de cadavru și contactul îi dădu fiori. Dezgustul îl împinse în sus, spre nodul următor.

Își aminti că mai făcuse așa ceva mai demult în Georgia, în timpul antrenamentelor pentru fotbal făcute în sala de sport, îmbrăcat fiind în pantaloni de trening groși, din bumbac, pentru a împiedica frigul să-i rigidizeze mușchii. Atunci îi fusese mult mai ușor. Nu trebuise să facă totul îmbrăcat într-un costum de scafandru, după ce înotase sute de yarzi. Și, în plus, atunci era cu zece ani mai tânăr. Simțea deja că începea să-i slăbească brațele și mușchii abdomenului, pe care-i folosea pentru a-și ridica picioarele în căutarea nodurilor de pe frânghie. Frânghia îi rodea palmele, a căror piele fusese înmuiată de apă.

Urcă vreo cincizeci de picioare înainte de a zări al doilea rând de găuri în pereții puțului. Găurile erau întunecate și în zona lor plutea un miros acru. Deci singularitatea nu trecuse pe acolo o singură dată. De data asta nu exista nicio diferență de nivel între cele două găuri, ceea ce însemna că în această zonă singularitatea se deplasase și mai rapid. Deci greșise în privința

celor două găuri aflate mai jos. Acelea fuseseră produse mai târziu.

Se împinse în sus, ajutându-se în principal de picioare. Fascicolul nestatornic al lanternei pe care o purta agățată la centură arunca umbre înșelătoare pe piatra umedă.

Ajunse la bordura cea largă de piatră. Mâinile îi tremurau și arma pe care o purta agățată pe umăr se izbea de piatră, stârnind zgomote care se reflectau în ecouri prelungi. Se cățără pe frânghie încă puțin și își puse un picior pe bordură. După ce se rostogoli în adăpostul umed și alunecos se simți teribil de ușurat. Stătu acolo câteva secunde, pentru a aștepta să i se domolească tremurul mușchilor. Plimbă fascicolul lanternei prin cavitatea îngustă și zări pasajul lateral. Își aminti de lumina albăstruie pe care o zărise acolo cu luni în urmă. Coridorul lateral avea acum pereții mai lucioși decât și-i amintea el. Înțelese imediat că singularitatea trecuse pe acolo.

Se răsuci și proiectă fascicolul lanternei pe perete. În stâncă se zărea o gaură mică, întunecată, înconjurată de o pată cafenie, sticloasă. Așchii de piatră erau răspândite dedesubt, pe bordura de piatră.

În acest loc singularitatea străbătuse piatra cu viteză ridicată, spărgând-o cu undele ei de șoc pe măsură ce înainta. Pe aici trecuse întorcându-se de undeva de sub Europa, așa cum sperase Carmody. Însă se întoarse prea curând. Poate nu cu mai mult de o oră în urmă. Trecuse ca fulgerul prin tunel și probabil îi atrăsese atenția sergentului Petrakos.

Apoi o ținuse drept înainte, îndreptându-se spre *Watson* și spre perechea ei. Numai că tot cam atunci decolaseră elicopterele, așa încât singularitatea se întoarse înapoi și trecuse ca glonțul prin tunel ucigând-o pe Petrakos și ajungând în cele din urmă în mare. Diferența de înălțime dintre cele două găuri aflate mai jos se datora faptului că singularitatea *se ridicase*, urmărind elicopterul care purta containerul, înainte de a pătrunde în mare, atunci când elicopterul pornise și el spre mare. De-atunci încoace rătăcise încoace și încolo, împinsă de curenții de apă, străpungând apoi dealul și traversând tunelul.

Așa se explica strălucirea albastră pe care John o zărise în toamna anterioară în josul coridorului lateral. Crezuse atunci că era vorba de lumina zorilor, refractată prin apa albastră a Mediteranei. Probabil că era cea de doua singularitate, care

strălucea acolo, jos, digerând porții considerabile de marnă sau de calcar. Strălucirea albastră spre care coborâse el atunci provenea de la lumina zorilor... Însă nu și cealaltă strălucire.

Zâmbi. Acele întâmplări păreau a se fi petrecut cu multă vreme în urmă. O observație atât de simplă îi furnizase o explicație simplă, banală.

Obosit, cercetă bordura de piatră. Găsi așchiile, smulse din lada în are se aflase cubul, acolo unde își amintea că erau. Se părea că sergentul Petrakos lăsase totul așa cum era.

Un zumzăit slab răsună în tunel. John se rostogoli înapoi de lângă margine, căutând adăpost.

Zumzăitul crescu în intensitate. John se lipi de perete. Zumzăitul era strident, iritant, mult mai neplăcut deja decât cel produs de freza de dentist. Sunetul absorbției semăna cu șuierul vântului ce prevestește furtuna. John simți un val de căldură în aer. Apoi se produse un fulger strălucitor. Nu mai era pur portocaliu, ci avea parcă și o nuanță albăstruie. Pe urmă lumina orbitoare dispăru, iar zgomotul furios și strident se diminuă pe măsură ce singularitatea pătrundea mai adânc în rocă.

John inspiră adânc. Inima îi bubuia. Așteptă să i se șteargă lumina de pe retină. Calcarul care cădea în singularitate, producea o aură albastră. Apa mării produsese una portocalie. În ultimele câteva luni, singularitatea înghițise un meniu variat de roci, în vreme ce perechea ei fusese izolată în capcana magnetică a cubului. Din această cauză emisiile specifice celor două singularități erau acum diferite. În mod normal, John ar fi fost intrigat de acest fapt. Însă în circumstanțele actuale problema respectivă părea mai puțin fascinantă.

Singularitatea se ridica prin pământ, atrasă de perechea de deasupra. Deci aceasta trebuia să se afle prin apropiere.

John își spuse că trebuie să iasă afară. Din moment ce singularitatea urca, era foarte probabil ca de fiecare dată să treacă prin puț la o înălțime din ce în ce mai ridicată. S-ar fi putut să nu mai treacă niciodată prin puț, dar dacă avea să treacă, radiația avea să-i fie fatală lui John.

Apucă frânghia și începu să se cațere cu rapiditate. Îl cuprinse panica, însă știa cum s-o folosească lăsând teama să-i accelereze sângele și să-i dea mai multă putere pentru a se cățăra. Urcă, ignorând faptul că frânghia îi tăia palmele, ignorând durerea ascuțită din coapse, concentrându-se să se

apuce strâns de frânghie și să vadă depășirea fiecărui nod ca pe o mică victorie. Mai avea puțin de urcat. Privi în sus și văzu că marginea puțului se afla doar la vreo douăzeci de picioare.

Pe ultima porțiune cățărarea fu dificilă. Fluxul de adrenalină din sânge îi scăzu și mușchii i se încordară de durere. Patul puștii automate i se lovi dureros de picior atunci când se cățără peste margine, în noroiul lipicios.

Câteva clipe stătu pe loc, respirând precipitat, fără a se gândi la ceva. Îi era frig și era obosit. Picioarele și mâinile îi tremurau din cauza efortului depus. Duhoarea noroiului îi irita nările. Apoi auzi vocile.

Șoapte slabe. Cuvintele erau imposibil de distins. Trebuiau să fie grecii care păzeau mormântul, așteptând întoarcerea sergentului Petrakos.

Se ridică în picioare și își desprinse arma de pe umăr. Acum privi arma automată și își dădu seama că nu mai trăsese niciodată cu ceva asemănător. Încărcătorul era la locul lui, vârât în fanta specială. Arma avea un pat verde de plastic, un mâner de care se ținea când era transportată și în care era săpat șanțul catarii și un atenuator de flăcări de formă conică montat la capătul țevii. În filme oamenii pur și simplu apucau armele de pe jos și trăgeau cu ele, neavând niciodată probleme create de încărcarea acestora sau de blocarea lor din cauza unei detonări ratate. Trase încărcătorul și zări strălucirea arămie a unui cartuș. Era în regulă.

Se întrebă ce trebuia să facă. Ar fi fost oare într-adevăr în stare să-i împuște pe cei de afară? Fără avertisment?

Probabil că văzuseră elicopterele și știau că se întâmpla ceva. I se părea chiar și lui că auzea în depărtare huruitul unui elicopter. Se întrebă dacă cei de afară erau nervoși. Poate că ar fi trebuit să încerce să-i ia prizonieri.

Prudent, se ridică în picioare în noroiul alunecos. Era acoperit peste tot cu noroiul acela cleios și puturos. Își stinse lanterna și se strecură în mormânt, trecând prin deschizătura din zid. Înăuntru era întuneric. Simți o apăsare ușoară pe față și își dădu seama că bucata de pânză atârna încă acolo, ascunzând cavitatea în care se aflase cubul.

Dincolo de pânză domnea un întuneric de cerneală. Zări intrarea ca pe o pată mare, ușor luminată. Vocile veneau dinspre intrare.

Nu le putea distinge. Nu-și putea da seama dacă se vorbea în grecește. Probabil că da.

Păși încet în mormânt, se îndreptă și abia apoi își dădu seama că trebuia să aprindă lanterna și în același timp să țină arma pregătită. Apucă patul armei și ridică arma la orizontală.

Fascicolul roșu emis brusc de lanternă surprinse două chipuri speriate: pe cel al lui Claire și pe cel al lui Kontos.

10

Kontos ținea un pistol automat în mâna stângă, cu țeava îndreptată spre pământ.

John lăsă lanterna să atârne de coarda cu care îi era legată de centură și înainta cu repeziciune, izbind cu arma. Îl lovi pe Kontos peste braț. Kontos fu cât pe ce să-și scape arma. Mugi de durere și se răsuci, revenindu-și din surpriză. John ridică țeava armei și-l izbi cu ea pe Kontos, lovindu-l în piept și peste braț. Arma lui Kontos căzu în țărână.

— Dacă te miști, trag, spuse John, trăgându-se înapoi pentru a-l împiedica pe Kontos să-i poată apuca țeava armei. Claire, pleacă de lângă el.

Kontos înjură în grecește, mânios. Lanterna se legăna, făcându-le umbrele să danseze nebunește.

— Slavă Domnului! zise Claire. Totul a mers cum nu se poate mai rău aici, sus.

— Nici jos n-am petrecut chiar o zi de vacanță pe plajă, spuse John.

Kontos zise:

— Sergentul Petrakos…

— Moartă.

— Soldații voștri…

— Nu, Kontos. Totuși, tipii cu care am venit sunt morți. Petrakos și-a făcut treaba.

Kontos întrebă, nevenindu-i să creadă:

— Atunci tu…?

— Nu. A ucis-o o mică părticică a fizicii teoretice.

— Să nu…

— Taci!

John se apropie de ușa mormântului și aruncă o privire în exterior. Îi era imposibil să vadă ceva.

Stăteau nemișcați în cercul de un roșu palid aruncat de lanterna lui John. Instrumentele și uneltele rămase din timpul săpăturilor încă zăceau împrăștiate pe podea. Lăzile pe care John le văzuse aici cu câteva luni în urmă fuseseră transportate la Atena.

Kontos își frecă brațul și spuse, cu un glas rece și amenințător:

— Te sfătuiesc să te predai.

John râse.

— Nu puteți păstra pentru totdeauna poziția asta, chiar și cu avioanele. Am ghicit că veți veni, că există aici ceva ce vă trebuia.

— Da, știi despre singularitate.

Pe chipul lui Kontos se așternu o expresie precaută.

— Nu am putut înțelege... e o particulă? Ceva aflat înăuntrul cubului?

— Las-o baltă. N-avem vreme.

— În curând au să sosească alte trupe...

— *Taci*, spuse John și apoi se întoarse spre Claire. Spune-mi ce-i pe afară. Cum de ești aici?

Claire îi prezentă rapid situația, concluzionând:

— După ce s-a aruncat napalmul, cred că elicopterul i-a ucis pe cei mai mulți dintre oamenii lui Kontos care mai rămăseseră.

— Doamne, ce belea.

— Elicopterul e acum acolo, sus. Când ai apărut, Kontos tocmai se gândea cum să se folosească de mine. Minunată sincronizare.

Zâmbi strâmb. Vocea îi tremura și John văzu că era pe cale să izbucnească în lacrimi. Era acoperită de vânătăi, iar hainele îi erau sfâșiate și pline de noroi. Ochii i se umeziseră.

— Ține, îi zise el, înmânându-i lanterna pe care și-o desprinsese de la centură. Ține-o îndreptată asupra lui.

Kontos îi înjură, tensionat. Purta uniformă militară, însă îi lipsea obișnuitul pistol de la centură, pe care îl purtau ofițerii. În schimb pe coapsă îi atârna o teacă în care se afla un cuțit. John îl privi, întrebându-se dacă era destul de agitat ca să sară neînarmat asupra lui.

— În ce direcție se îndreaptă elicopterul?

— Acum e chiar deasupra noastră.

— Fir-ar să fie!

— De ce, ce…

— Ce-ar fi dacă am folosi lanterna ca să semnalizăm către elicopter?

— S-ar putea să reușim.

— Se mai află pe afară vreun grec în viață, ca să tragă spre noi?

— Nu cred.

— Bine. Hai să ieșim de aici.

Îi făcu lui Kontos un semn cu arma. Acesta privea concentrat spre armă. Se uita oare spre degetul încleștat pe trăgaci al lui John, așteptând să-l vadă apăsând trăgaciul? În lumina roșie, Kontos arăta ca un nebun fioros, aruncând o umbră uriașă, care îi amplifica mișcările. Își schimbă poziția, proptindu-se bine pe picioarele larg desfăcute. Umbra lui șterse străvechile blocuri de calcar.

— Haide, Kontos.

Acesta continua să-l privească fix.

— Mișcă-te.

Kontos sări spre el.

Ca mulți alți oameni, John se întrebase întotdeauna dacă s-ar fi putut hotărî să tragă în acea fracțiune de secundă în care o ezitare i-ar fi adus moartea, și acum îndoielile lui primiră răspuns. Trecuse prin prea multe încercări și cele din ultima oră îi epuizaseră reținerea civilizată.

Apăsă pe trăgaci. Nu se întâmplă nimic. Trăgaciul era înțepenit și nu vroia să cedeze. John realiză că nu verificase piedica armei și că aceasta era pusă.

Ținând arătătorul pe trăgaci, John ridică degetul mare ca să ridice piedica armei și atunci Kontos îl izbi în piept dintr-o parte, făcând arma să-i zboare din mâini.

Căzu la podea, cu Kontos deasupra lui. Kontos încercă să-l izbească cu genunchiul în stomac, însă John se rostogoli pe o parte și făcu o încercare nereușită de a-l lovi pe Kontos cu mâna stângă. Se rostogoliră amândoi și se ridicară în genunchi. Înainte ca vreunul dintre ei să apuce să se ridice în picioare, Kontos îl lovi pe John în față. John simți o durere ascuțită și își dădu seama că pielea îi pleznise.

Îi expedie un croșeu lui Kontos, lovindu-l în gât. Kontos lovi și el, ratând însă și, pierzându-și echilibrul, se rostogoli la pământ. John se ridică în picioare, încercând să vadă unde-i căzuse arma.

Aruncă rapid o privire circulară prin mormânt, dar n-o zări. Dacă ar fi putut-o găsi și ar fi putut trage piedica aceea afurisită…

Kontos bâjbâia cu mâinile pe la centură. Cuțitul. John se dădu înapoi, aproape căzând pe niște piese din echipamentul arheologic aflate acolo. Claire, încremenită, ținea fascicolul lanternei îndreptat spre partea din spate a mormântului. John se întrebă de ce nu pusese ea mâna pe armă. Înnebunit, căută prin țărâna de pe podea, dându-se înapoi din fața lui Kontos. *Unde era oare*? Dar mai era ceva, ceva care-l avertiza…

Kontos își scosese cuțitul. Ochii îi alergau de la Claire la John. Se ghemui, fără să spună nimic. John văzu că arma zăcea în spatele lui Kontos, acoperită de umbra acestuia. John nu avea nicio șansă să ajungă la ea.

Urmări privirile febrile ale lui Kontos, încercând să-i ghicească următoarea mișcare. Kontos avea antrenament de luptă, știa cum să folosească un cuțit. Se ghemuise și înainta ușor.

Ținându-și răsuflarea, John îl supraveghea. Auzi un sunet slab, un bâzâit de a cărui importanță era conștient.

Kontos se apropie, ținând cuțitul aplecat, cu vârful în sus. Tăișul cuțitului era ascuțit ca briciul.

John se retrase și mai mult. Nu putea să ajungă la ușă. Deși se afla la o distanță de zece yarzi, Kontos era gata să țâșnească pe urmele lui.

— Claire!

John se apropie rapid de ea și-i luă lanterna din mână. Kontos se apleca și mai tare, pregătindu-se să sară.

În mod intenționat, John izbi lanterna de zid. Se lăsă brusc întunericul.

— Prin deschizătură! îi șopti lui Claire. Treci prin deschizătură și coboară pe frânghie.

O împinse în direcția potrivită. O simți ezitând și apoi aplecându-se pentru a-și croi drum.

John aruncă lanterna spre Kontos. Lanterna se izbi de perete. Kontos strigă ceva, însă John nu-i dădu atenție. Niciunul dintre ei nu putea vedea nimic și acest lucru l-ar fi putut întârzia pe Kontos. În întuneric, Kontos înainta încet spre el, ascultând cu atenție, pentru a auzi dacă John intenționa să sară asupra lui.

Însă întunericul nu era total. În mormânt era încă o lumină. O lumină difuză.

Zidul din spatele lui Kontos străluci, reflectând, o lumină albăstruie. John se strecură pe urmele lui Claire. Se aplecă să treacă prin deschizătură și văzu că deja lumina era suficient de puternică pentru a-i îngădui să întrezărească silueta lui Kontos. Pe fațetele blocurilor de piatră lumina juca, în tente gălbui și verzui.

Se auzea un zumzăit. O vibrație joasă se transmitea prin sol până la picioarele lui John.

Kontos se răsuci, întorcându-se cu fața spre zidul mormântului, tulburat, uitând de conflictul în care se implicase. John deschise gura să strige ceva. Brusc, zgomotul spori în intensitate, strident și amenințător.

O pată portocalie țâșni din zidul mormântului și căzu în jos, scuipând mănunchiuri de raze violete, descărcând fulgere orbitoare de lumină, scoțând un muget ascuțit.

Îl lovi pe Kontos în piept. John simți un val de căldură atingându-i fața și se ghemui rapid la pământ, strecurându-se, pe după blocurile de piatră ale zidului, în cavitatea aflată dincolo de acesta.

John păși înainte, alunecând prin noroi. Prin deschizătura din spatele lui pătrundea o sclipire alb-albăstruie și ecoul înfiorătorului vâjâit al aspirației. Claire coborâse deja pe frânghie cale de vreo două noduri. Privea în sus spre John, uluită.

— Nu te opri!

John întinse mâinile și se apucă de frânghie. Alunecă în jos, lăsând frânghia să-i ardă palmele. Strălucirea albastră sporea în intensitate. De deasupra se auzeau zgomote puternice.

— Coboară până jos! Până la capăt! strigă el, acoperind scrâșnetele ascuțite ale pietrelor care se sfărâmau.

Alunecară rapid. Claire își frâna coborârea prinzându-se de nodurile de pe frânghie. Ajunseră la prima cotitură și John se opri să privească în sus. Strălucirea albastră se zărea încă, dar mai slăbise în intensitate. O serie de bubuituri grele, surde, indicând faptul că blocurile zidului continuau să se prăbușească, dislocate de singularitate, distrugând echilibrul precar al zidurilor boltite.

Brațele i se întinseră dureros. Frână atingând nodurile cu tălpile și își îndoi brațele, prinzându-se iar de frânghie cu palmele, care îl usturau puternic. Coborârea părea să dureze o veșnicie. Raze albastre și verzi se reflectau pe pereții umezi ai

puțului. John privi în jos și, în lumina slabă, o zări pe Claire atingând bordura cea largă de piatră și oprindu-se, epuizată. John ateriză lângă ea și îi făcu semn spre coridorul lateral.

— Intră acolo! O să ne abatem din calea ei!

Claire ezită. John apucă frânghia și, ținându-se de ea, sări pe partea cealaltă, abia reușind să aterizeze pe muchia alunecoasă a bordurii aflate pe partea opusă.

— Haide!

Împinse frânghia înapoi și Claire o prinse. Privi neliniștită în adâncul puțului o secundă și apoi se dădu înapoi, pentru a-și lua avânt, și sări. John o prinse, cu mișcări neîndemânatice, și o trase de lângă marginea bordurii. Căzură greoi pe o suprafață netedă. Deasupra lor se întindea o ieșitură a stâncii, care îi adăpostea.

— Ce… eu…, reuși Claire să rostească inspirând profund.

Prăbușirile zgomotoase de deasupra făceau stânca să vibreze sub ei. O masă considerabilă de piatră trecu huruind pe lângă ei și se lovi de perete, sfărâmându-se în bucăți. John și Claire se traseră înapoi. O altă bucată uriașă de rocă trecu prin dreptul lor, izbind pereții cu lovituri ca de ciocan.

Strălucirea alb-albastră de deasupra scăzu în intensitate. Deasupra se auziră alte zgomote produse de o prăbușire masivă. Pietre mai mici loviră pereții puțului. Se zăriră raze verzui de lumină. Apoi se auzi o altă bubuitură îndepărtată. De acesta dată nu mai căzu nimic în puț. Se lăsă întunericul.

— Kontos…

— Uită-l, spuse John lapidar. Uită-l pe ticălosul ăla.

Profitând de ultimele raze slabe de lumină, se îndepărtară și mai mult de margine.

John nu-i spusese lui Claire ce văzuse înainte ca frica să-l facă să se strecoare prin deschizătura din zid și să se pună la adăpost. Punctul albastru de lumină se izbise de Kontos, crăpându-i pieptul. Kontos se clătinase din cauza impactului, însă rămăsese în picioare, cu brațele pe jumătate ridicate și cu cuțitul strâns în pumn.

Instantaneu, un vârtej de culori ca ale curcubeului izbucniseră în jurul trupului, ca și cum Kontos ar fi fost luminat din interior. Brațele îi căzuseră, moi, și capul i se dăduse pe spate, în timp ce singularitatea îi înghițea trupul. Unde de lumină de un roșu strălucitor îi țâșniseră de-a lungul brațelor.

Trupul lui Kontos începuse să se boțească. Pentru o clipă John putuse să-i zărească interiorul, scheletul cu oasele scoase în evidență de radiația emisă. Îi văzuse brațele zbătându-se, genunchii îndoindu-se, coastele răsucindu-se, atrase spre interior, îndoite și absorbite de sursa acelei lumini insuportabile.

Iar în centrul pieptului i se rotea un cub cu contururile rigide, care scânteia, emițând o cascadă de culori: portocaliu aprins, albastru electric, roșu, portocaliu închis.

Singularitatea era îndopată cu materie. Rotindu-se, rupsese o coastă, cuprinzând-o cu limbi roșii de foc.

Chiar în momentul în care Kontos începuse să cadă, spatele i se umflase, ca o bășică imensă, plină cu o sclipire ca de sulf. Singularitatea trecea prin trupul lui Kontos, rozându-i-l continuu, rupându-i, vorace, tendoanele și oasele. Pentru o fracțiune de secundă, John revăzu în memorie imaginea bulgărelui umflat de carne care sfâșiase uniforma lui Kontos, transformându-l pe acesta într-un cocoșat grotesc. Apoi umflătura supurantă erupse ca un vulcan, împroșcând prin aer, în sunetul unei explozii lichide, bucăți de carne.

Respirând precipitat, John închise ochii. Imaginea aceea îi reveni iarăși în minte și știu că n-avea s-o poată uita niciodată.

11

Sclipirile albastre și verzui de pe pereți se stinseră. Claire se lipi cu spatele de stânca umedă. Ecourile prăbușirii pietrelor muriră. Un întuneric tăcut se lăsă, îngăduindu-i lui Claire să-și audă inima bubuindu-i în piept.

Stătu așa multă vreme, respirând precipitat, incapabilă să se gândească la altceva decât la minunea de a fi în viață. Durerile din brațe și din picioare i se domoliră lent, topindu-se într-o durere generală care-i radia din întregul corp.

— Nu cred… că am fost iradiați foarte tare, spuse John, gâfâind.

— Bine, fu singura replică pe care Claire fu în stare s-o dea.

— Întregul mormânt… s-a prăbușit, se pare. Probabil… că am rămas blocați aici.

— Da.

— Nu văd să răzbată vreo lumină de undeva.

— Nu.

— Haide, strecoară-te încoace.

Claire bâjbâi cu mâinile prin întunericul umed și-l dibui pe John, care o trase spre el și o îmbrățișă. Costumul lui de scafandru era rece, însă Claire se lipi de el, bucuroasă să-i simtă atingerea. O vreme nu spuseră nimic. Claire lăsă impulsurile agitate ale sistemului ei nervos să se stingă și să lase loc oboselii profunde.

Mult mai târziu, îl întrebă pe John:

— Dar dacă… am apuca-o într-acolo?

— Am putea coborî pe frânghie.

— Crezi că blocurile prăbușite au blocat puțul.

— S-ar putea.

— N-ar trebui să cercetăm?

— Odihnește-te… o clipă.

Statură așa o vreme. Răceala pietrei începea să le răzbată până la picioare. Văzând că John nu răspundea eforturilor ei de a-l îmbrățișa, Claire își închipui că acesta adormise.

Îl scutură și simți ușurată că răsuflarea lui John se acceleră.

— N-ar trebui să facem ceva?

— Bine. Am să văd… dacă pot ajunge la frânghie.

Claire îl simți împingându-se cu brațele în peretele de stâncă și apoi îndepărtându-se. John se îndreptă spre marginea bordurii de stâncă și ea îl urmă, pentru a-l susține.

— Nu-i nimic aici, spuse el. M-am întins în gol, dar nu dau de frânghie.

— Poate că e mai încolo.

— Nu cred. Era chiar în mijlocul puțului. Ar trebui s-o pot ajunge.

— Nu ai ceva cu care s-o cauți? Un băț, sau ceva de genul ăsta?

— Nu. Ai tu?

— Nu.

John se trase înapoi cu precauție și apoi o îmbrățișă.

— Am să încerc eu, spuse ea.

— Brațele tale nu sunt mai lungi decât ale mele.

— Ei bine, trebuie să fie acolo.

— Ba nu. Cred că bolovanii care s-au prăbușit au rupt-o.

— Ah.

Urmă o tăcere prelungă.

— Putem să coborâm fără ajutorul frânghiei?

— Nu. Pereții sunt prea abrupți. Am cădea și ne-am sfărâma de stânci.

— Atunci... ce *putem* face?

— Nimic. Nu toate problemele au soluții.

— Dar... dar o să *înghețăm* aici.

— Sau o să ni se termine aerul.

— Carmody are să ne găsească.

— Probabil. Dar cine știe că suntem aici?

— Au să ne caute.

— Nu știu dacă au timpul și echipamentul de care au nevoie pentru a îndepărta blocurile de piatră de deasupra.

— N-au timp?

— Grecii au să se întoarcă.

— Ah.

— S-ar putea să urce cea de a doua echipă de scafandri. Dacă nu cumva și accesul prin partea de jos a fost blocat de bolovanii prăbușiți. Eu cred că a fost. Erau niște bolovani foarte mari.

— Trebuie să *facem* ceva.

— Să ne menținem căldura.

— Parcă ai fi Marcus Aurelius.

— Cine?

— Un stoic.

— Aș. Trebuie doar să ne menținem căldura.

Se lăsă din nou liniștea. Claire era iritată de faptul că John accepta situația. Căuta cu furie o soluție.

— Coridorul ăsta lateral duce undeva?

— Sigur. Drept în jos, până undeva dedesubtul Franței. E tunelul pe care l-a săpat singularitatea.

— Ah.

Claire întinse mâna și pipăi peretele rece și alunecos.

În întunericul total, simțul pipăitului îi era amplificat, exagerând fiecare crăpătură și protuberantă a peretelui. Se gândi cu nostalgie că dacă puțul și coridorul avuseseră vreodată o semnificație arheologică, acum și-o pierduseră, stricăciunile produse ștergând orice urmă a trecutului.

Îl întrebă pe John ce se întâmplase cu Arditti și cu ceilalți. El îi făcu o relatare sumară, nedorind să stăruie prea mult asupra acelor amintiri. Vocea lui era profundă și gravă și Claire se concentra asupra acestei voci, în întunericul absolut, folosind-o ca pe un refugiu dătător de speranță. John își găsea greu

cuvintele și glasul îi tremură când povesti cum descoperise cadavrele. Claire se cutremură când auzi că singularitatea trecuse pe acolo în mod repetat. Vru să-l întrebe pe John cât de mult fusese expus radiației, însă văzu că această întrebare nu avea să-i facă bine, deoarece John nu putea estima care era răspunsul corect și încerca să nu se mai gândească la el.

Vocea lui John se domoli. Cuvintele i se scufundau în tăcere ca pietricelele într-un puț adânc. Se opri apoi, ca și cum i-ar fi vorbit din depărtare, îi spuse, somnoros:

— Hai, vino să te strâng în brațe. Presupun că vom avea mult de așteptat.

Claire îl îmbrățișă, protectoare. John era extenuat și se afla probabil într-o ușoară stare de șoc. Și Claire avusese destul de îndurat, dar nimic comparabil cu efortul de a înota și de a te cățăra atâta vreme, fără a mai pune la socoteală și spaima pe care trebuia să o fi simțit John aflându-se în acel loc.

Îl strânse în brațe, încercând să ignore faptul că îi amorțiseră picioarele. Frigul se răspândea încet, rigidizându-i mușchii și trimițându-i de-a lungul picioarelor fiori de durere surdă. Nu putea să doarmă. Încordarea i se diminuase, lăsând în urma ei reziduuri de atenție tensionată pe care nu și le putea reprima. Ar fi fost preferabil să fie epuizată, așa cum era John. Atunci ar fi putut să doarmă și să-și păstreze energia pentru mai târziu. Nu putea să-și împiedice gândurile să cerceteze perspectivele întunecate. Erau prinși în acel loc întunecat și rece și nimeni nu știa unde se aflau. Poate ceilalți chiar credeau că fuseseră uciși de blocurile de piatră prăbușite. Oricât ar fi răsucit faptele pe toate părțile, nu vedea ce era de făcut, nu întrezărea nicio speranță de a scăpa din acel mormânt tăcut. Dacă slujitorii fuseseră îngropați în antichitate împreună cu stăpânii lor, cam așa trebuiseră să se fi simțit și ei. John vorbise despre asta cu multă vreme în urmă, simțind acolo, între zidurile mormântului, oroarea de a fi îngropat de viu.

Încet, încet începu să-și abată gândurile de la perspectivele lor și să se gândească la mormânt. Zâmbi, gândindu-se că exact în momentele în care se afla în ceea ce avea să fie probabil primul ei mormânt, se gândea cu regret la faptul că un sit atât de remarcabil fusese distrus. Vestigiul deschidea multe posibilități de interpretare a semnificațiilor mormântului, sugera

idei care puteau fi luate în considerare, indicii care ar fi justificat căutări atente.

Era evident că singularitatea fusese prinsă în câmpul magnetic din interiorul cubului înainte ca acesta să fie adus în mormânt. Era posibil ca acel con să fi fost amplasat pe cub pentru a oferi posibilitatea vizualizării uluitoarei lumini din interior fără a îngădui aerului să pătrundă înăuntru.

Dar de ce să-l fi îngropat? Pentru că aparținea unui conducător, unui om important? Dar micenienii îngropau alături de morții lor obiecte care le-ar fi putut folosi acestora pentru a trece pe tărâmul vieții de apoi. Aceste obiecte erau așezate alături de trupul celui mort. De ce să fi ascuns cubul în spatele zidului mormântului?

Pentru că era periculos? Nu pentru cel mort, ci pentru cei care terminau de pregătit mormântul.

Dacă zgârieturile de pe blocul exterior fuseseră într-adevăr produse de slujitorii închiși în mormânt împreună cu stăpânul lor, atunci acei slujitori vroiseră să ajungă chiar la vestigiu. Poate că știau că înăuntrul acestuia se afla ceva care putea să taie stânca și să realizeze o deschidere în zidurile mormântului, știau cu siguranță că nu puteau scăpa prin ușă, care era blocată de tone întregi de nisip.

Încercaseră să ajungă la ceva care le era mai accesibil. Dar cei care zgâriaseră piatra nu reușiseră să treacă dincolo de zid și pieriseră.

Era de presupus că știau cu toții că înăuntrul vestigiului se afla ceva teribil de periculos. Dacă înăuntrul vestigiului nu s-ar fi aflat nimic, omul acela important nu l-ar fi păstrat lângă el. Însă dacă după moartea acelui om lucrul aflat în interiorul cubului urma să scape în exterior, cei care-l jeleau pe marele dispărut nu vroiau ca acel lucru să rămână la suprafață, unde ar fi putut face victime și ar fi putut produce distrugeri.

Mândrie. Toate acestea sugerau un anumit orgoliu, mândria unei fapte vitejești, a unei victorii acum de mult îngropată în țărână. Probabil că acel conducător prețuise vestigiul, poruncind chiar el ca stânca în care se afla singularitatea să fie cioplită până când ajunsese la forma aceea de cub.

În felul acesta se putea întoarce cu fală, aducându-i poporului său monstrul prins în capcană, se putea lăuda: „*Iată, priviți-mi prada*.” Și îi putea privi pe fricoșii care rămăseseră acasă cum

stăteau, temători și uluiți, în fața cubului grosolan cioplit. „*Iată*”, ar fi putut spune el, „*priviți chihlimbarul. Prin el se vede strălucirea demonului de dinăuntru*.” Pentru a arăta cât de lipsit de griji era, ar fi poruncit să se ornamenteze cubul, să se realizeze pe suprafața lui acea inscripție scrisă cu scrierea liniară de tip A și să i se atașeze acea plăcuță de fildeș pe care se desenase o hartă.

Harta. Ce ar fi fost mai firesc decât să-i atașeze cubului ceva pe care să fie însemnate locurile prin care fusese și pe unde triumfase.

O însemnare a locului din care provenea cubul. Santorini.

Harta de pe placa de fildeș era prima hartă găsită vreodată în Grecia miceniană, datând din vremurile străvechi în care se născuseră legendele, din timpurile anterioare momentului în care Homer transpusese în istorii ample imaginile centrale ale culturii din care provenea. Era aproape sigur că trasarea hărților rezultase în urma navigației, așa că hărțile erau trasate pe pergament ieftin sau pe alte suporturi pentru scriere, pe care un pescar sau un negustor le putea purta cu el. Nici vorbă de ornamente săpate cu trudă în fildeș scump. Acea placă fragilă era în mod clar semnul opulenței și al gloriei.

Deci, dintr-un anumit motiv, acel om important, Regele, se duse în Santorini și adusese de acolo lucrul acela prins în piatră. Probabil că îi urmărise traiectoria pe sub pământ și îl găsise îngropat în piatră. O fărâmă de noroc ce se transformase într-o istorie glorioasă.

Claire încercă să-și amintească ce spuseseră John și Sergio despre cele două singularități gemene. Puse împreună, ele ar fi putut fi mult mai benigne. Odată ce formau o pereche, îngropate în piatră, capcana magnetică în care căzuseră le-ar fi putut reține. Poate că așa ajunseră să se întâlnească de fapt, una prinsă în capcana magnetică accidentală, iar cealaltă căutând-o pe prima.

Asta în cazul în care perechea de singularități nu era supusă șocurilor așa cum o supuseseră ea și John. Sau poate că Regele găsise cele două singularități deja reunite, prinse în interiorul pietrei, și le poruncise oamenilor săi să cioplească în jurul lor un recipient de piatră pe care îl transportase peste mare...

Nu, așa ceva nu era rezonabil. Manevrele de încărcare pe o corabie a unui cub de piatră de câteva tone și transportul

acestuia cale de sute de mile ar fi produs la un moment sau altul alunecarea reciprocă a celor două singularități și scăparea lor.

Dar dacă Regele găsise o *singură* singularitate? O singularitate singulară putea rămâne relativ liniștită, vreme de luni întregi, într-o astfel de capcană, așa cum stătuse și atunci când cubul se aflase la Boston, și Regele ar fi adus-o acasă…

… Iar perechea ei ar fi urmat-o.

Poate că Regele presupuse că găsise un monstru și îl capturase. Dar în realitate pusese mâna doar pe unul dintre monștri. Cea de a doua singularitate era probabil prin apropiere, poate chiar în Santorini. Singularitățile se căutaseră reciproc, încercând să se reunească, însă fuseseră permanent abătute din drum de ocean și de curenții vulcanici de adâncime.

Brusc, Claire își aminti de pereții ruinați ai tunelului de pe fundul mării, de pe șanțul despre care crezuseră că era un canal de eroziune… și care conducea spre puțul în care erau prinși ei în capcană în momentul de față. Singularitatea, trecând prin piatră, ar fi tăiat un tunel îngust. Apa ploilor ar fi curs preferențial prin acest tunel, erodând lesne calcarul și lărgind tunelul. Cu vremea, acesta ar fi ajuns să arate la fel cu toate celelalte tuneluri de eroziune care se țeseau prin straturile de calcar moale.

N-ar fi rămas nicio urmă care să depună mărturie că pe acolo trecuse o singularitate care își căuta perechea.

Singularitatea geamănă își găsise perechea aflată în mormânt, străpunsese fața posterioară a cubului și se unise cu cealaltă singularitate, formând o stare de legătură, și nimeni nu o văzuse, deoarece singularitatea, pornind din îndepărtatul Santorini, călătorise pe sub Marea Egee, săpându-și lent tunelul prin stâncă. Nu ieșise niciodată deasupra pământului Greciei. Se ascunsese într-un mormânt, așteptând tăcută și liniștită, până când fusese dezgropată.

Claire încercă senzația certitudinii. Se gândi la prințul acela antic, un om care cunoscuse sclipirea strălucitoare a soarelui de pe frunzele măslinilor, aromele bogate ale pământului proaspăt arat, șoapta vântului care anunța furtuna. Își imagină un om inteligent, familiarizat cu asprimea și strălucirea lumii reale, și apoi îi confruntă imaginea cu aceea a unui punct mic de lumină

virulentă care înghițea totul, care sălășluia sub pământ și care străbătea stânca.

Regele găsise probabil singularitatea conducându-se după zumzetul ei strident, după sunetul pe care aceasta îl făcea înghițind materia. Poate că băștinașii de pe Santorini mai zăriseră singularitatea și înainte, o văzuseră izbucnind din roca incandescentă și răvășindu-le și arzându-le ogoarele și casele. Ceruseră poate ajutor, atrăgând spre ținutul lor un Rege care tânjea după primejdii, care iubea vânătoarea și care credea că monștrii sunt la fel de naturali ca și ploaia și soarele.

Așa că Regele se aventurase dedesubt, în caverne, și dăduse peste lucrul acela gălăgios care zumzăia în adâncul pietrei, și văzându-l că nu se mișcă, presupuse că era captiv. Nu trebuia deci să se lupte cu el. Trebuia doar să-i cioplească cușca afară din stâncă și apoi putea să-l ia cu el.

Însă un om viteaz și-ar fi dorit să știe pe ce pusese mâna. Ar fi privit prin gaura îngustă prin care intrase singularitatea, și prin care ieșeau zumzetul și lumina.

Și n-ar fi simțit ucigătoarea ploaie de radiații care se scurgea afară prin acea gaură, sortindu-i un sfârșit îngrozitor luni sau ani mai târziu. Atunci îi fusese hotărât sfârșitul în urma căruia urma să fie îngropat alături de fiara feroce și fără vârstă care-l omorâse.

Se răsuci, agitată, înfrigurată, cu mintea plină de idei, de presupuneri. John se cuibări lângă ea, căutând căldură. Întunericul era apăsător.

Ce-ar fi spus Regele? Ce istorie ar fi scos dintr-un asemenea moment glorios, în vreme ce artizanii lui lucrau pentru a decora capcana cubică? Încercă să-și imagineze cum murise Regele, răpus de radiații, plăsmuind tot felul de povești în timpul delirului său și poate ghicind în cele din urmă că lucrul acela care mârâia înlăuntrul pietrei îi cauzase coșmarurile febrile, greața răscolitoare, moartea lentă.

Îl scutură pe John, trezindu-l. John mormăi, zbătându-se să se smulgă din cine știe ce tărâm îndepărtat.

— Ce-i?

— Conul de chihlimbar, știu ce înseamnă.

— Ce? Habar n-am…

— E auriu, nu-ți dai seama? Îți amintești capul de taur din Creta, de la muzeu.

John își ridică mâinile și-i cuprinse fața cu palmele lui reci.

— Ușurel… Întinde-te aici…

— Nu, n-am nimic, vreau doar să-ți spun chestia asta. Ascultă! Coarnele aurite sunt ceremoniale în cadrul civilizației miceniene, și asta e ceea ce Regele, acel Rege mort aflat sus, în mormânt, i-a atașat prăzii lui. Un corn. Așa că legenda s-a construit în jururi unei ființe cu coarne aflată sub pământ…

— Eu nu…

— … Pe care Regele a urmărit-o și-a omorât-o. Și a adus-o cu el. Înțelegi? Tu și cu Sergio vorbiți întotdeauna despre chestiunea asta de parcă ar fi o problemă a fizicii particulelor. Dar oamenii au văzut singularitățile, și în acele vremuri, ieșind la suprafață pentru a incendia și a teroriza, și era ceva important, era *istorie.*

— Uite ce e… sunt obosit…

— O istorie pe care o cunoaștem! Numai că a ajuns, de-a lungul, vremii să fie foarte încâlcită. Ce poți să aștepți de la niște țărani care încercau să descrie ceva atât de oribil cum era *acel* lucru imposibil de controlat? Regele acela a fost într-adevăr un mare Rege, deoarece a ucis fiara. Sau, în orice caz, a capturat-o.

— Cum? întrebă John, amețit. Fiara?

— Fiara sau zeul sau demonul pe care noi l-am eliberat din nou. L-am aruncat în puț, așa că a țâșnit prin ieșirea lui naturală, „axa de simetrie”, cum îi spuneai tu. Pe acolo pe unde a și intrat, la scurtă vreme după ce Regele a fost înmormântat. *Ambele* singularități sălășluiau în Peșterile Santorini-ului și carbonizau oamenii. Poate că le-au purtat acolo curenții vulcanici. Și Regele a aflat, a sosit și capturat una dintre ele, călăuzindu-se după zumzetul ei și aflând-o deja prinsă în interiorul stâncii! O mare aventură! El nu știa că mai exista o pereche a singularității. Cele două singularități se căutau una pe alta și țâșneau uneori la suprafață. Cum ar fi putut grecii să le deosebească? Ei credeau că era vorba de una singură.

— La fel… și noi…

— Da! Iar când Regele a capturat-o, au născocit o legendă despre o fiară. O viziune trunchiată a adevărului. Fiara se afla în pământ, și când Regele a murit ea a coborât înapoi în pământ. Cu cornul ei! Cornul de chihlimbar!

— Aha!

— Cornul reprezintă cheia, zise Claire, râzând. Singularitatea era Minotaurul.

12

Frigul îi pătrundea adânc în oase, lipsindu-i trupul de voința de a se mișca, de impulsul de a pompa sânge în membrele amorțite, chiar de pofta de a respira. Stătuse în frig atâta vreme încât pierduse urma durerii care se acumula, acesta devenind acum ceva separat, o aură, o prezență care locuia în corpul lui împreună cu el și se hrănea din el și nu vroia să plece.

Își deschise ochii spre întunericul apăsător. Dinspre Claire răzbătea o ușoară căldură difuză, ca aceea a unui soare slab în jurul căruia gravita el, în întunericul etern. O strânse în brațe și îi simți inima bătând lent, aproape ezitant.

Claire flecărise o vreme și John nu înțelesese prea bine unde vroise ea să ajungă, dar toate acele idei și teorii abstracte i se păruseră la fel de îndepărtate ca și stelele înghețate. Încercase să asculte, însă oboseala îi secase forțele și abia dacă mai putea să stea treaz. Apoi Claire se mai potolise, vorbind mai puțin. Vocea ei avusese în ea un fel de bucurie, susurând în întunericul absolut și nesfârșit. În cele din urmă somnul o răzbise și pe ea.

John era sigur că și el dormise. Nu-și putea da seama de când se aflau acolo. Nu avea destulă voință pentru a-și ridica până în dreptul ochilor mâna pe care purta ceasul. Acea mișcare l-ar fi făcut să piardă căldură prețioasă, și oricum timpul nu mai conta. Timpul însemna să înduri, iar când încetai s-o mai faci nu mai exista timp, indiferent ce spunea ceasul.

Însă acum se trezise și-și dorea să n-o fi făcut. Când dormea, durerea acută, apăsătoare, nu îi presa pieptul, nu-i respira în față, nu-i trimitea cuțite de gheață prin picioare, până în măruntaie. Era mai bine să dormi. Să fii treaz însemna să trăiești și să fii conștient de ceea ce avea să urmeze.

Clipi și percepu pe retină imagini luminoase. Dâre rătăcitoare de lumină care veneau și plecau asemenea norilor duși de vânt, tăcute și neștiutoare. Nu studiase niciodată cu adevărat norii, nu încercase niciodată să descopere ce însemnau cu adevărat acele corăbii de bumbac. Își petrecuse viața privind foi de hârtie și vorbind la nesfârșit și târându-se încoace și încolo prin noroiul puturos, când de fapt ar fi trebuit să privească norii, stând

culcat în bătaia soarelui cald și absorbind căldura bogată și eternă pe care acesta o pogora spre pământ, acea căldură fără sfârșit. Coborând…

Raze galbene, unduitoare. Dâre lungi de lumină. Pe pereți.

Își mișcă mâna și își putu zări degetele, încleștate strâns din cauza frigului, conturându-se vag în întuneric.

Deschise gura, dar nu putu rosti niciun cuvânt. Apăsarea pe care o simțea în piept îl împiedica să respire normal.

— Hei! Arditti! Anderson! E cineva acolo?

O chemare repetată de ecouri.

— Hei! mârâi el.

O scutură pe Claire.

— Hei.

O șoaptă slabă:

— Ai auzit!

Un răspuns și mai slab:

— Nu!

— Hei! Suntem aici.

— Fir-ar să fie! Ai auzit? E cineva acolo jos.

•

Când John ieși împleticindu-se din ruinele mormântului, refuză să aștepte să-i fie adusă targa pe care ei se oferiseră să i-o aducă. Primii pași pe care-i făcu îi treziră mii de ace ascuțite în picioare și, dându-și seama că oricum urma să simtă acele înțepături, datorită restabilirii circulației sângelui, John își continuă drumul, vrând să iasă la loc deschis. Picioarele îi erau de lemn, niște bușteni plini de sânge. Greutatea din piept îi dispăruse. Exercițiul de a-și pune hamul și de a se ține, amorțit, de frânghie în timp ce ei îl trăgeau în sus îl trezise din amorțeala lui dureroasă.

Merse împleticindu-se printre blocurile prăbușite ale mormântului și apoi urmă lungul drum de acces, sprijinindu-se cu o mână de unul dintre pereții laterali ai acestuia. Drept înainte, Hale se afla alături de Claire, sprijinind-o. Deci până la urmă Hale scăpase. Asta era bine.

Cineva îi tot amintea lui John că ar trebui să se întindă pe targă, însă John ignoră acea voce și își continuă drumul. La fiecare cinci yarzi erau amplasate lămpi care bâzâiau, dând o lumină albă, așa că întreaga zonă era puternic luminată. Deasupra huruiau elicoptere, iar avioanele zburau urlând pe

deasupra norilor. Flota a șasea își făcuse apariția în forță. Carmody își scosese masca.

John ajunsese la capătul drumului de acces și se sprijini de ultimul dintre blocurile de calcar cioplite grosolan. Focul din tabără se stinsese, iar deasupra văii se ridica un plafon de fum întunecat. Elicopterele aterizaseră pe un teren plat aflat înspre est. Evident, cei care îi salvaseră pe John și pe Claire sosiseră cu elicopterele; oamenii care aduceau targa veneau tot din direcția elicopterelor. Zorii purpurii tiveau dealurile îndepărtate.

Însă atenția lui John se îndreptă imediat spre scânteierea albastră care rătăcea înspre vest, la capătul văii. Deasupra ei zbura elicopterul cu care venise Claire, purtând sub el containerul. Elicopterul porni spre nord și dedesubtul lui, datorită magiei atracție, punctul albastru urmă același drum, de parcă singularitatea ar fi fost prinsă în lesă și ar fi urmat ordinele mute ale pilotului.

O atrăseseră afară din mormânt și-o mișcaseră spre o zonă în care o puteau manevra, pentru a-i testa reacțiile. Sub privirile lui John, elicopterul reduse din altitudine și partea de jos a containerului se deschise.

Inginerii care proiectaseră containerul îl prevăzuseră cu sisteme de siguranță simple, dar nimeni nu era sigur că au să funcționeze. Deceniile de cercetare în domeniul extragerii energiei de fuziune conduseră la un enorm progres al artei de a restrânge plasma în câmpuri magnetice. Fizicienii știau cum să capteze materia ionizată în pungi magnetice asemănătoare unei gogoși, cifrei opt sau a unei legături de cârnați. Dar aici nu era vorba de plasmă și ceea ce știau fizicienii din experiența lor s-ar fi putut să nu se poată aplica. Experiența furniza doar reguli empirice, aproximări.

Oamenii se adunaseră în jurul lui John, însă îl lăsau în pace. John își vârî mâinile amorțite în buzunarele hainei pe care i-o dăduseră. Claire și Hale stăteau pe panta dealului. Nimeni nu scotea o vorbă. Tăind aerul cu rotoarele, elicopterul coborî containerul. Partea de dedesubt a containerului era formată dintr-o rețea ingenioasă de magneți și de suprafețe conductoare. Plăci groase de oțel protejau elicopterul de radiațiile gama împroșcate de singularitate.

Soarele alb-albastru își rostogolea focul pe jos, scorojind pământul, zgâriindu-și o potecă de flăcări portocalii și lăsând în

urma lui pale de fum. Emise un țiuit slab și când se scufundă mai adânc în sol notele zumzăitului său se înecară, lăsând loc unui ton jos, de bas, care vestea că singularitatea absorbea materie.

Poate că locuitorii din antichitate ai Santorini-ului văzuseră așa ceva. John se gândi că până și el ar fi putut crede că era vorba de un monstru al fierbinților profunzimi ale vulcanilor, de un monstru care mugea fioros, aducând moartea prin foc drept pedeapsă pentru faptul că oamenii nu-i ofereau jertfe, pentru că nu veneau să-și afle liniștea în vastul lui labirint sulfuros.

Containerul fu coborât, apropiindu-se și mai mult. Culoarea lui albă căpătă o tentă albăstruie, reflectând focul de dedesubt. Se apropie, se apropie și brusc izbucni un fulger strălucitor și se auzi un bubuit ca de tunet. Subit, întreaga scenă fu cufundată în întuneric.

Șocul fu înspăimântător și toți își ținură respirația. Dar apoi John văzu că luminile de poziție ale elicopterului continuau să strălucească. Singularitatea geamănă fusese atrasă în capcană, își întâlnise perechea și acum dormeau împreună. Energia de legătură a recombinării era foarte redusă în comparație cu megatonele pe care le calculaseră el și Zaninetti. Însă ei luaseră în considerare cel mai nefavorabil caz, când cele două singularități urmau să se întâlnească la o viteză ridicată. Fiind încetinite, ele se recombinaseră fără o emisie prea mare de energie. Flacăra se stinse.

Din mulțime izbucniră urale dezordonate. Elicopterul se înălță, cu motoarele huruind triumfător.

Deci la viteze reduse energia pierdută prin legătura celor două singularități era destul de redusă. Ar fi trebuit să bănuiască asta, dacă ar fi avut destulă vreme sau destulă înțelepciune pentru a se gândi la teoria formulată de Claire. Dacă singularitățile se reuniseră în interiorul cubului, cu 3500 de ani înainte, era evident că nu putuseră elibera prea multă energie, căci altfel cubul ar fi fost distrus. El și Claire și sărmanul George n-ar mai fi descoperit decât fragmente. Râse în sinea lui. Dacă el și cu Zaninetti ar fi dat mai multă atenție arheologiei, multe din cele ce se întâmplaseră nu s-ar fi întâmplat.

Acum, atâta vreme cât țineau cele două singularități reunite, puteau să facă experiențe cu ele, să inaugureze un nou domeniu al fizicii. Ținerea lor în acea capcană magnetică ridica

însă probleme. Aici mai aveau multe de făcut. John încercă să se concentreze asupra posibilităților, însă mintea lui era o zonă cețoasă, în care ideile dispăreau în beznă.

Văzu că Hale și Claire stăteau alături de el. Purtătorii tărgii se apropiară, alergând. John căzu de acord că, într-adevăr, targa largă și albă și păturile groase erau ademenitoare.

— Ești… bine? întrebă Claire.

— De nota cinci, cum zicem noi, profesorii, îi șopti el.

— Fir-ar să fie! zise Hale, arătând spre elicopter. Funcționează.

— Mda, zise John. Până când are să-l trântească pe jos careva.

EPILOG

Avea să întârzie.

Își adună în grabă paginile xeroxate, le vârî în plicul adresat revistei „*Science*” și lipi plicul. Era în regulă.

Își fixase în minte țelul accesibil de a termina lucrarea până la această dată și acum „Conexiuni etnoistorice între mitul Minotaurului și un neobișnuit vestigiu funerar micenian” era gata pentru precizia sfântă a tiparului. Claire concepuse o lucrare oarecum concisă – doar faptele, doamnă, cum o descrisese John – care să fie urmată de o carte în care să încerce să lege între ele bucățile disparate ale enigmei într-un spațiu mai amplu, adnotat copios cu rezerve, cu „poate”, cu „pe de altă parte” și cu „în orice caz, dacă”.

Dar în timp ce scrierea lucrării se întinse de-a lungul lunilor februarie și martie, Claire realizase că publicarea unor simple fragmente ar fi atras și mai repede prădătorii academici. Cineva avea să vadă legăturile și avea să publice o scurtă notă în „*Ethnoarcheology*” sau în altă parte, precizând clar ideea de bază. Pentru a se putea proteja, Claire trebuia să dea lovitura din prima încercare. Câteva convorbiri telefonice cu unele personalități majore stabiliseră că „*Science*” ar primi favorabil o lucrare care făcea referiri la misterioasele întâmplări din Peloponez. John era programat să țină săptămâna viitoare, la New York, o conferință asupra teoriei sale, conferință care avea să se potrivească de minune cu publicarea lucrării lui Claire.

Claire își adună lucrurile și părăsi biroul fără a se mai deranja să facă ordine printre hârtii. Avea vreme să se ocupe de ele mai târziu, mult mai târziu, cândva, în restul vieții ei. Vârî cu dificultate cheia în broască, neobișnuită cu încuietoarea străveche a ușii. Departamentul îi oferise, cu mărinimie, un nou birou, care era cam de trei ori mai mare decât fostul ei ungher claustrofobic și care avea vedere spre râu. Nu avusese vreme să-și aranjeze dosarele. Lăsă un anunț omului de serviciu, anunțându-l să lase toate lucrurile la locurile lor în cele câteva săptămâni în care ea avea să fie plecată.

Commonwealth Avenue strălucea de verdele primăverii târzii. Studenții treceau pe lângă ea, absorbiți de grijile examenelor finale care se apropiau. Ieși în aerul a cărui umiditate grea promitea o vară ploioasă. Presiunea binevenită din plămâni îi aminti de țigările la care renunțase cu câteva luni în urmă și cărora le simțea acum acut lipsa. Găsi o cutie pentru scrisori. Bufnitura surdă cu care manuscrisul căzu în cutie puse punct unei etape a vieții ei. Era gata, gata, gata.

Își găsi mașina, aruncă tichetul de parcare care era prins sub ștergătorul de parbriz se înscrise în trafic, călcând frânele. Își lăsase servieta la birou în mod deliberat; în timpul în care își pregătise lucrarea, servieta ajunsese să i se pară a simboliza greutățile anului care trecuse.

Se repezi pe Storrow Drive, trezind protestele claxoanelor. Își privi ceasul. Probabil că ar fi fost cel mai potrivit lucru să apuce pe Cambridge Street și să cotească spre oraș. În acea dimineață de duminică de mai, mulțimile ce mergeau să vadă meciul de baseball se îndreptau în direcția opusă, spre Fenway Park. Realiză un timp bun, depășind Wolkswagen-urile cu disprețul ei obișnuit.

Munca laborioasă și cronofagă de a asambla lucrarea se ivise atunci când Claire încercase să puncteze probele întăritoare. Experții în etnoistoria minoică și în arheologia Santorini-ului avea să aibă mai târziu destulă vreme să-și prezinte presupunerile și ideile bazate pe fragmente de ceramică și așchii de metal și de lemn. Totul era în regulă în această privință. Însă argumentele hotărâtoare trebuiau să fie furnizate de o nouă cercetare.

Claire îl convinsese pe Carmody să cartografieze contururile tunelului ruinat care se afla pe fundul mării, în apropierea mormântului. Vreme de o săptămână după incident, Flota a șasea își așezase navele în formație de-a lungul țărmului, protejând echipa științifică ce explorase în detaliu efectele pe care le avuse trecerea singularității asupra terenului. Scafandrii avuseră destulă vreme să verifice că puțul forma o linie dreaptă care, desenată pe o hartă mai extinsă, tăia insula Santorini. Și, mai mult, linia trecea prin căldarea gigantică a vulcanului care explodase, iar nu prin înălțimile rămase, care formau insula actuală. Ceea ce sugera că singularitatea părăsise Santorini-ul, plecând în căutarea perechii sale, înainte de erupția finală

Era oare o coincidență că mișcările singularităților, expediția pe care Regele o făcuse pornind în căutarea uneia dintre ele și erupția din anul 1426 înainte de Christos se petrecuseră cam în același timp? Sau plecase Regele în Santorini pentru a găsi fiara legendară și pentru a o înfrunta deoarece băștinașii întrevăzuseră, cu o intuiție care le prevestea soarta, legătura dintre acei mici sori fierbinți și neliniștiți și cutremurele puternice? Fusese oare singularitatea aceea care *cauzase* erupția?

Deci era posibil ca legenda Minotaurului să se fi născut în urma eforturilor oamenilor de a controla lumea, de a bloca nepăsătoarele cutremurări ale Pământului, care aveau să îngroape în țărână tot ceea ce crease omul. Atunci toate miturile minunate legate de Minotaur deveneau o poveste a mândriei, a succesului temporar greu dobândit, transformată de istoriile tribale într-o poveste despre o ființă care era pe jumătate om și pe jumătate fiară.

Totuși, după cum spunea John, poate că nu era vorba de o teorie, poate că era vorba de o simplă presupunere. Așadar, Claire căutase ceva ferm, ceva care să aibă în spate strălucirea aspră a fizicii. Oasele Regelui și uneltele găsite în mormânt se aflau în lăzile aduse mai devreme de Hampton, așa că se concentrase asupra lor. O analiză radiologică a oaselor arătase clar prezența în exces a câtorva izotopi. Regele fusese supus unei doze letale de radiații. Celelalte oase găsite în mormânt, aparținând altor schelete, nu conțineau acei izotopi în exces. Acesta reprezenta pentru Claire principalul argument. Singularitatea îl ucisese pe Rege chiar în momentul marii lui victorii.

Arheologia era un domeniu calm, metodic. Ca toate celelalte științe, răsplătea precauția. Claire avansa o teorie la care probele ulterioare ar fi putut-o forța să renunțe, specula masiv pentru a explica fapte aparent izolate. Această conduită era întotdeauna periculoasă, lucru de care Claire era conștientă. Însă avea îndrăzneala în sânge și-i plăcea gustul provocării.

Pe Cambridge Street era o aglomerație ieșită din comun. Claire își privea într-una ceasul. Mai avea încă timp să se pregătească, dar nu prea mult.

Trecu de clădirea JFK, coti pe Tremont Street, trase pe dreapta și parcă mașina într-o zonă unde parcarea era interzisă.

Îl zări pe unchiul ei, Alexander, stând la colțul făcut de Tremont și de School Street și vorbind cu doi polițiști irlandezi. Se apropie de el, îl îmbrățișă și arătă spre mașina ei. Din felul în care polițiștii își duseră mâinile la chipie și dădură din cap, Claire deduse că unchiul Alexander le dăduse deja un bacșiș. Abia acum văzu că indicatorul pe care scria NU PARCAȚI era temporar. Zona din jur era pustie, găsindu-se suficiente locuri pentru parcare. Unchiul Alexander făcu o glumă și Claire izbucni în râs, simțind cum îi dispare senzația de apăsare din piept și cum anxietatea i se risipește.

Capela Regală, pătrată și cenușie, se înălța impunătoare printre nepăsătoarele blocuri turn de pe School Street, monotone datorită numeroaselor lor ferestre identice. Claire se grăbi să traverseze pe verde Tremont Street. În fața Capelei Regale, unchiul Charlie discuta cu mătușa Edna, atât de absorbiți de flecăreala lor încât nici nu băgară de seamă când Claire trecu printre coloanele masive și austere și pătrunse în capelă prin portalul principal.

Pe un mic afiș scria CEREMONIE PRIVATĂ. Asta însemna că n-aveau să fie turiști înăuntru, Claire avusese întotdeauna impresia că interesul leneș și apatic al turiștilor altera solemnitatea bisericilor, dându-le același aspect de loc public pe care îl aveau gările. Capela Regală era un sit istoric. Granitul din care era construită fusese adus cu barjele, în 1749, din cariera de suprafață de la Quincy. Solemnitatea capelei o copleși și Claire rămase încremenită pentru câteva clipe, neobservată de invitații care, sosiți mai devreme, stăteau în stranele din față. Valorile episcopale pe care Regele le introduse pentru prima dată în Lumea Nouă păliseră în urma acelui stoic compromis bostonian numit unitarianism. Bisericii îi lipsea încă albul turn protestant, cu toate că unele comitete insistente puneau încă în discuție din când în când planurile, vechi de secole, pentru construcția unui asemenea turn. Trecutul dădea un aer inevitabil de melancolie locului, de parcă spațiile elegante și tăcute își aminteau de vremurile în care fuseseră pivotul unui Boston teocratic, și totuși, în nartex se zăreau semnele unui țel peren: avizierul în dezordine și optimistul pamflet anunțând viață imanentă.

Claire urcă scările abrupte. Ceilalți se aflau înăuntru, nerăbdători și iritați de întârzierea ei. Claire rosti scuzele uzuale

și se predă în mâinile mamei sale, a mătușilor, a verișoarelor, toate îmbrăcate în rochii colorate într-un mov elegant sau într-un galben pal. Multe veniseră din Vermont sau din New Hampshire, locuri în care se retrăseseră multe dintre vechile familii. Tocmai călătoria lungă pe care o avuseseră de făcut impusese să se programeze ceremonia după amiaza. Aveau la ele rochia de demult, care, deși fusese moștenită de la străbunica lui Claire, era încă îngrijită și de un alb imaculat. Propriile ei haine dispăruseră, fiind înlocuite de străvechiul veșmânt alb cu care o îmbrăcară mâini nerăbdătoare. Aerul din capelă era închis, având izul acela de loc și de căldură înăbușită. În ziua precedentă, Claire cheltuise trei ore pentru a-și coafa părul și, privindu-se în oglindă, văzu, cu ușurare, că părul blond îi era aranjat într-o coafură elegantă. Mama lui Claire se învârtea în jurul ei, ajustându-i tivul și îndreptându-i din minut în minut umerii rochiei, ca să nu i se vadă chingile sutienului. Mantila complicat brodată părea aproape exorbitantă, însă îi drapa umerii lui Claire într-un mod plăcut. Se răsuci în fața oglinzii, inspectându-se cu ochi critici, și constată mulțumită că faldurile rochiei îi cădeau armonios pe trup. Probabil că străbunica ei simțise, la vremea ei, aceeași satisfacție ascunsă.

Vorbele se învârtejeau în jurul ei, aprobatoare, încărcate de amintiri, vibrând de emoție. Femeile din jurul ei își exprimau aprobarea prin murmure admirative și pline de afecțiune. Claire considerase întotdeauna că ele tratau cu strălucire detaliile mărunte, de zi cu zi, și abordau cu o stranie pasivitate cotiturile importante ale vieților lor. Acum nu mai era așa de sigură. Poate că era posibil ca din atât de multe petale să se reunească un buchet care să aibă o nouă înfățișare.

Dinspre orgă se făcură auzite acorduri lente. Veri îndatoritori își însoțeau rudele până la locurile lor din strane. Se simțea în aer emoția cu care era anticipat evenimentul. Cutiile cu bijuterii se deschiseră, etalând podoabe strălucitoare. Claire alese un inel cu perlă, dar refuză să-și pună un colier, care ar fi contrastat prea puternic cu albul desăvârșit al mantilei.

Era vremea. Claire coborî scările abrupte, desculță, așa cum o sfătuise mama ei. Se temea să nu se împiedice în poalele rochiei. Se opri pe podeaua rece de piatră și unul dintre verii ei se apropie și-i puse în picioare pantofii albi de satin. Stranele acoperite cu perne roșii, a căror culoare contrasta cu albul

coloanelor corintice, erau aproape pline. La un semn, orga amuți. Claire își ridică privirile spre locașul orgii și organistul, zâmbind, îi făcu un semn din cap și atacă, plin de entuziasm, acordurile „*Marșului miresei*”. Claire se gândi, ușor surprinsă, că, în mod incredibil, mireasa era chiar ea.

Păși pe intervalul dintre strane, la brațul bunicului ei. Trecură pe lângă amvonul placat cu lambriuri și sprijinit de pilaștri, simbolul autorității care nu își spusese cuvântul în această ceremonie. Preotul îi zâmbi și muzica se învioră. Îl zări pe John, îmbrăcat în smoching alb, înaintând spre ea. Claire recită legămintele arhaice, care fuseseră ajustate în așa fel încât să omită jurămintele de supunere cu un glas uscat de emoție, care părea ezitant și aproape neauzit în acel spațiu amplu.

Când ieșiră, pe acordurile marșului lui Vivaldi, Claire privi înapoi spre mulțime, pentru a-i păstra în memorie imaginea. Apoi, parcă fără a băga de seamă întreruperea, se trezi la recepția de la Eliot House, la numărul 6, în Mount Vernon Place. Ea și John sosiră cei dintâi, aduși de o limuzină, și fură întâmpinați de felicitările ospătarilor, care îi îmbiară cu salată de homari și cu cupe pline ochi de șampanie. Șirul celor care aveau să-i întâmpine se formă încă înainte ca ea să termine de admirat florile și tatăl lui John, strălucitor în smochingul său, solicită să i se ofere primul sărut de întâmpinare. Unchiul Alex o îmbrățișă cu putere și-i repetă vechea lui glumă care spunea că arheologul e persoana al cărei vizitator se află în ruine.

Erau acolo cu toții, toți acei locuitori atât de rari întâlniți ai fermelor și satelor îndepărtate, și John trecu printre ei, zâmbind, captivat de tot ceea ce-i spuneau, indiferent de meșteșugurile graiului tradițional la care apelau. Unchii bătrâni îl întrebau dacă era adevărat că atomii erau mici sisteme solare, în care electronii se mișcau asemeni unor planete. Mătușile se plimbau neliniștite prin încăpere, umblând cu grijă pe lângă mobila neprotejată. Claire realiză că interesul lui John era neprefăcut și că John mai avea încă acea credință sudistă care spunea că familiile au un farmec intrinsec. Sergio se apropie, radiind de mulțumire.

— *Esquisito*[32]. Nu credeam că bostonienii știu să facă așa ceva.

— Am avut mulți italieni care să ne învețe.

---

[32] Esquisito – splendid (În limba italiană în text) (n. tr.).

— Ați avut, într-adevăr. Sper că veți veni să cinăm împreună când vă veți întoarce. Și la toamnă John se va afla în cadrul departamentului.

— Desigur.

Prin „departament”, Sergio numea, evident, Harvard-ul.

Oferta i se făcuse lui John din senin, în urmă cu șase săptămâni. O astfel de descoperire aducea câștiguri suplimentare, faimă, siguranță. Claire fusese atât de implicată, atât de preocupată de încălcarea pe care o adusese eticii profesionale, încât aproape că pierduse adevăratul sens al acelui eveniment. John primise o duzină de oferte într-o singură lună, printre care cea a Harvard-ului venise ca o încununare. Avea să fie profesor asistent, un post pe care era firesc să-l ocupe.

Sergio îl felicită cu efuziune pe John, iar Abe Sprangle li se alătură. Abe și Claire urmau să colaboreze la scrierea unei lucrări detaliate despre vestigiu de îndată ce Claire avea să se întoarcă. Aceasta era deja cea mai cunoscută lucrare a lui Abe și încă nici nu fusese scrisă, darămite publicată. Moara zvonurilor crea o reputație mai mare decât revistele.

Zgomotul făcut de mulțime spori și orchestra începu să cânte. Claire valsa absentă, neamintindu-și pașii în mod conștient, însă ghicindu-i cu ușurință, cu capul ridicat spre constelațiile de lumini ale candelabrelor. Cuprinsă momentan de amețeală, își culcă fruntea pe umărul smochingului alb al lui John, care i se păru la fel de comod ca și targa aceea pe care fusese purtată în acea dimineață îndepărtată.

Mama ei îi adună pe actorii principali la un loc, pentru fotografiile obligatorii. Un om cu o față de dihor aranjă luminile și persoanele și apoi începu să realizeze fotografii cu familia, fotografii de grup și prim-planuri împodobite cu zâmbete încremenite. Deși acesta era evenimentul cel mai puțin natural, Claire se simți înălțată de el, prinsă în bătaia luminilor și capabilă să-i vadă pe toți cei din jurul ei, de parcă ei ar fi fost cei încremeniți pentru a fi fotografiați, nu ea. Mama ei toastă pentru noul cuplu, ridicând un pahar cu un punch miraculos de puternic:

— Sănătate, dragilor.

Câteva picături de punch se vărsară din pahar, transformându-se în picături chihlimbarii pe care fotograful le

surprinse, îngheţându-le într-un instantaneu, sfere inegale strălucind în umbra piezişă şi galbenă a soarelui, sub privirile blânde şi totodată surprinse ale mamei lui Claire.

Profesorul Hampton îşi făcu apariţia, zâmbitor, cu faţa îmbujorată din cauza şampaniei pe care o consumase.

— Sunt cu siguranţă nerăbdător să te am în departament, spuse el cu o voioşie forţată. Aceasta a fost adevărata *pièce de résistance*[33] a unui an realmente incredibil.

Claire zâmbi şi spuse ceva politicos şi neinteligibil. Putea să mai rămână încă un an la UB, dar nu avea de gând să mai rămână sub tutela lui Hampton. Ori pleca el, ori avea să plece ea. Îşi reaminti însă că aceasta era o altă bătălie, programată pentru o altă zi.

— Cred că ar trebui să-ţi schimbi hainele cu unele potrivite pentru avion, spuse mama ei.

Petrecerea continua în turul ei. Vocile îşi înălţau timbrul în aerul încărcat. Claire nu vroia să plece. Vroia să savureze această după amiază, acest moment despre care crezuse că n-avea să vină niciodată şi de care oricum se cam temuse. Dar totul se rezolvase, va atinge acel ţărm depărtat iar timpul nu trebuia să stea în loc.

— E vremea! îi şopti John la ureche.

•

Vara îşi făcuse loc printre funigeii din Manhattan, aducând cu ea după amiezi pline de zăpuşeală. Făcură din prânz centrul amplu al zilei şi apoi, în orele cele mai fierbinţi, se retraseră în camera lor de la Astor, petrecându-şi timpul într-o continuă joacă erotică. O săptămână trecuse pe nesimţite, ca un râu în curgere, ale cărui ape se scurg mereu fără ca râul să se schimbe vreodată.

Nu le destăinuiseră celorlalţi destinaţia lor. Tatăl lui John îi condusese până la Logan, într-o maşină care duhnea a loţiune de ras şi care era împodobită cu plăcuţa pe care scria PROASPĂT CĂSĂTORIŢI şi cu toate celelalte însemne tradiţionale. La intrarea în Tunelul Callahan, şoferul aflat în faţa lor le plătise taxa de trecere, claxonând apoi şi făcându-le semne cu mâna. Tatăl lui John îi ajutase cu bagajele şi apoi, la despărţire, îi strânsese bărbăteşte mâna lui John. În avion, căzură de acord că

[33] Pièce de résistance – piesă de rezistenţă (În limba franceză în text) (n. tr.).

recepția fusese minunată și că de fapt regretau că trebuiseră să plece înainte de spargerea petrecerii.

Îi învălui ampla și aproape risipitoarea hărnicie a New York-ului. Se delectau la manifestări artistice, mâncau în restaurante bune și văzură chiar și spectacolul în care se cânta hitul sezonului: „Aș face-o dacă aș putea, dar nu pot, așa că nu am s-o fac”, care îi plăcu lui John, însă nu și lui Claire. Petrecură o dimineață în noul parc de distracții deschis între Străzile 130 și 142. Era realizat cu măiestrie, un carnaval în culori plantat, ca o fantezie a lui Bradbury[34], în mijlocul pajiștii largi din fața unui bloc. Culmile ușoare îi aminteau lui Claire de un parcurs de golf, și într-adevăr fundațiile lor erau constituite din grămezile de cărămizi rămase din vechile case de raport care se găsiseră în zonă. Doi zgârie-nori falși dominau călușeii și leagănele, servind drept stâlpi de susținere pentru șinele înfiorător de abrupte ale unui trenuleț. Construcția era cunoscută sub numele de Fiara Cu Două Cocoașe. Claire făcu o tură la capătul căreia coborî din trenuleț tremurând.

Senzația pe care o încercase atunci îi reveni în timpul nopți și ea tresări și se trezi, respirând precipitat.

— John, am… am…

John se trezi și o cuprinse în brațe, mângâind-o ușor și ascultând cuvintele cu care Claire își descria senzațiile. Amintirile coborârii cu trenulețul, amestecate cu acelea ale coborârii în puț, pe frânghia ce se legăna. Și acel plonjon rapid și înfiorător ce se încheia într-o gură, o deschizătură largă deasupra căreia se ridicau niște coarne ascuțite și din care izbucnea un muget aspru printre dinții ascuțiți și la fel de albi ca ochii în care ardea furia devoratoare.

— Vei mai visa așa ceva o vreme, spuse el în șoaptă. Dar nu pentru multă vreme. Și mie mi s-a întâmplat la fel.

— Serios?

— Sigur.

— Nu mi-ai spus nimic.

— Noi, bărbații, nu trebuie să destăinuim așa ceva. E prețul pe care trebuie să-l plătim pentru că posedăm penis.

Claire râse.

— Absolut idiot.

— Numai când e vorba de tine.

---

[34] Bradbury, Ray – scriitor american (n. 1920) (n. tr.).

În ziua următoare, președintele reuniunii newyorkeze a Societății Americane de Fizică îi invită la masă într-un nou restaurant vegetarian, al cărui decor opulent contrasta cu meniul sever și cumpătat. Claire deduse că localul respectiv îngăduia oamenilor de afaceri oportunitatea să se purifice cu o masă înălțătoare sub aspect moral. Fiecare legumă era adusă cu ostentație, de parcă ar fi fost un nou fel de mâncare. În timp ce consumau felul principal – un morman de pireu de alune aranjat în așa fel încât să semene cu un pui – președintele îl întrebă pe John dacă era de acord să susțină o conferință de presă după ce avea să-și expună discursul.

— Nu.

— Nu va fi foarte lungă, spuse nerăbdător omul.

— Bine. Hai s-o împingem atunci spre limita asimptotică a nimicului, spuse John, vesel.

În acea după amiază, așteptând, în timp ce John își pregătea într-o cameră alăturată graficele pe care urma să le expună, Claire rătăci printre fizicieni. În câteva încăperi mari, panourile de afișaj formau adevărate coridoare, și pe fiecare panou erau prinse grafice și foi cu textele unor lucrări. În fața panourilor, încadrați de lucrările lor, stăteau autorii, răspunzând la întrebări, împărțind copii ale lucrărilor, apărându-și ideile. Această reuniune părea foarte diferită de cea a arheologilor, care aveau tendința de a ține cuvântări lungi, pe care, în săli întunecate, le ilustrau cu diapozitive, rezervând pentru răspunsul la întrebări doar câteva minute la sfârșitul discursului. Acel obicei de a-ți trâmbița poziția de la pupitru o iritase întotdeauna pe Claire. Fizicienii, cu afișele lor fără pretenții, expuse pentru a stârni curiozitatea publicului, păreau mult mai democratici și mai onești decât umaniștii.

Discursul lui John se desfășură fără incidente. John vorbi cu glasul lui tărăgănat de sudist, subliniind ecuațiile care umpleau graficele pe care le prezenta. Formulase abordarea problemei singularității folosind entități matematice inventate chiar de el, a căror complexitate amețitoare era conținută în notații simple. În hol, Claire zărise un afiș care prezenta aceste notații concise sub denumirea de „funcții Bishop”; și aici, cuvântul vorbit atrăgea după el armata de detalii absolut necesară științei.

Perechea de singularități reunite fusese, cu numeroase precauții, transportată înapoi în Statele Unite, ferită de orice

șocuri și îmbrăcată în capcane magnetice suprapuse. Un studiu de câteva luni, efectuat la ITM, clarificase câteva proprietăți ale perechii de singularități, însă problema stabilității configurației acesteia rămânea deschisă. Modelul matematic al lui John reprezenta o aproximare simplificatoare, lăsând pe dinafară câteva distorsiuni locale, ca, de exemplu, însăși gravitația Pământului. John și Sergio lucraseră la îmbunătățirea modelului, însă rezultatele pe care le obținuseră fuseseră destul de limitate.

Supărătoarea problemă a stabilității fusese până la urmă pasată Agenției Naționale de Securitate. Nimeni nu știa exact cât de bună era capcana magnetică. John și Sergio erau destul de siguri că perechea de singularități nu prezenta niciun pericol, deoarece singularitățile nu mai dispuneau de energie de legătură pe care s-o elimine.

— Sunt la fel de inofensive ca două simple bucăți de piatră, afirmase John atunci când luase parte la o sesiune secretă care se ținuse la Washington.

Agenția Națională de Securitate prefera precauția. De aceea ordonase să se aducă îmbunătățiri capcanei magnetice prin înglobarea ei într-un strat suplimentar de cilindri magnetici de putere ridicată. Acest lucru o dată făcut, decretară că toate cercetările ulterioare aveau să fie efectuate în Laboratorul Orbital recent asamblat. Mulți dintre specialiștii în fizica particulelor care fuseseră consultați consideraseră că aceasta era o precauție nenecesară și împovărătoare. Nu exista nicio dovadă că perechea avea să se separe, și faptul de a avea singularitățile la îndemână ar fi accelerat cercetările. Niciunul dintre aceste argumente nu-i convinsese pe cei de la ANS. Naveta fusese lansată în săptămâna următoare, remorcând lent containerul ce conținea singularitățile spre docul laboratorului.

Carmody impusese această precauție. Pentru prima dată în cariera sa, datorită incidentului din Grecia, Carmody se bucura de o oarecare notorietate. Claire fusese surprinsă de faptul că, la început, raidul nu prea făcuse furori. ANS dezvăluise, din reflex, foarte puțin lucruri, iar grecii nu manifestaseră dorința de a-și trâmbița înfrângerea, fiind ocupați cu ingratul armistițiu stabilit cu turcii, sub auspiciile Statelor Unite și ale Italiei. Din când în când se mai profilau amenințări războinice, dar ambele părți erau mulțumite că li se oferea răgazul să-și lingă rănile și

să se înfrunte cu salve de cuvinte. Cea mai mare parte a energiei lor era cheltuită în vederea dobândirii unor arme mai avansate, de la oricine care ar fi fost dispus să le furnizeze, în vederea pregătirilor pentru ceea ce mulți preziceau că avea să fie de-abia Runda a Doua.

Sala era aranjată pentru discursul lui John, iar lui Claire i se păru că aplauzele care urmară discursului ținură mult prea mult, venite din partea unui public academic. Curând după aceea ea și John plecară. Lângă intrare se aflau trei reporteri, unul dintre ei fiind însoțit de o echipă de filmare. John le făcu semn să-i lase în pace. Cel care conducea echipa de filmare îi strigă:

— Doctor Bishop! Doctor Anderson! Pot să vă pun doar o întrebare?

— Tocmai ați făcut-o, îi răspunse Claire.

Chicotind, John o împinse spre zăpușeala Manhattanului.

•

Claire nu-și găsi liniștea toată noaptea și se trezi repede auzind sunetele care veneau din baie, făcute parcă de cineva care încerca să vomeze. Gâlgâitul strangulat se reflecta pe faianță, amplificat în ecouri, și Claire se smulse din somn, cuprinsă brusc de teamă. John stătea în genunchi, cu fața congestionată și cu ochii înroșiți, sticloși.

— Doamne! Ești cumva…

El clătină ușor din cap și vomită din nou. După întâmplările din Grecia, se simțise așa o săptămână întreagă. Specialiștii de la spitalul din Wiesbaden spuseseră că nu puteau estima cu ușurință la ce doză de radiații fusese supus; spre deosebire de Arditti și de ceilalți, John nu avusese o pastilă de înregistrare a dozei de radiații. Crizele de vomă și diminuarea nivelului corpusculilor înregistrați indicau că expunerea fusese moderată, însă în domeniul acesta nu puteai fi niciodată sigur, plutind întotdeauna într-o zonă obscură a necunoscutelor.

— Am… am dat afară totul.

Inspiră adânc, căscând gura, avid după aer. Pe obraji i se scurgeau două lacrimi.

— Crezi… că…

Claire căută cuvântul potrivit, neștiind cum să exprime teama care se repezise înăuntrul ei.

— De vină-i afurisitul ăla de pui contrafăcut pe care l-am mâncat. Era putred. Am știut că am s-o pățesc.

Aceste cuvinte lăsară loc unei raze de soare; Claire oftă, dându-și seama că își ținuse răsuflarea.

— Ești… sigur?

John se ridică încet în picioare. Piele lui albită de iarna nordică avea acum o tentă ca de fildeș, datorită luminii fluorescente care era reflectată de faianță.

— Din câte știu, știința nu înseamnă certitudine, spuse el, zâmbind strâmb. Se bazează doar pe probabilități.

Doctorii îi făcuseră o mulțime de teste, îi recoltaseră diverse probe, se agitaseră în privința spectrului de radiații la care fusese supus de către singularitate. Incertitudinile lor, puse una peste alta, realizaseră un edificiu al predicțiilor care se cam clătina. Efectele puteau fi pe termen scurt, ușor de eliminat de către corp. Afecțiunile pe termen lung erau dificil de evoluat. Desigur, exista un risc sporit de a apare un cancer. Dacă anumite simptome reveneau, prognosticul nu era deloc favorabil.

Claire își mușcă buzele. Se hotărî să nu ascundă nimic, să-și dea pe față temerile.

— Cu câtă vreme în urmă ți-ai făcut testele acelea ale sângelui?

— Abia săptămâna trecută, spuse John și apoi se aplecă și-și aruncă apă pe față, pufnind. Au ieșit normale. Pfui! Încă mai simt gustul puiului aceluia afurisit.

— Asta-i… bine, spuse Claire.

Părea totuși suspicios de întârziată acea greață produsă de mâncarea consumată în timpul mesei la care fuseseră invitați.

— Vreau să spun… continuă ea.

John zâmbi.

— Știu. Întotdeauna să mă întrebi, Claire. Întotdeauna să-mi împărtășești sentimentele tale. Asta-i ceea ce vreau.

— Eu… începu ea, clipind pentru a-și stăpâni lacrimile. Îți mulțumesc.

Își puse mâinile pe umerii lui.

— Lasă-mă să mă spăl pe dinți mai întâi, spuse el cu blândețe. Căci altfel ai să mă iubești mai puțin dimineață.

Claire zâmbi.

— Dacă vii în pat am să-ți fac un cadou.

— Doamne, întotdeauna mi-au plăcut cadourile pe vremea când eram un puști. Spune-mi ce e. Pot să mă urc călare pe el?

— Cât dorești.

•

Două ore mai târziu sună telefonul. Când Claire se smulse încet din locul tihnit și călduț în care se afla, John vorbea deja la telefon.

— Înțeleg. Ce fel de mișcări?

Claire se rezemă de pernă. Era patru dimineața.

— Deci singularitățile legate în pereche acționează împreună? Și asta nu le desparte?

John își mușca buzele, concentrându-se.

— E bine că măcar ceea ce se întâmplă nu conturbă echilibrul legăturii. Dar ce le-ar putea face să se comporte astfel? Vreau să spun că ar trebui să plutească în jurul cabinei, ca și orice altă materie obișnuită.

Claire înțelese că era vorba despre perechea de singularități aflată în interiorul satelitului orbital.

— Nu, nu înțeleg. Le pot controla? Le pot împiedica să se izbească de perete?

John ascultă, clătinând din cap.

— Ei bine, deocamdată nu-mi trece nimic prin cap. Fir-ar să fie, știi cât e *ceasul*?

Apoi ascultă îndelung.

— Nu, nu mă pot gândi la asta, sigur, însă nu plec nicăieri.

Convorbirea continuă. În sfârșit John spuse:

— Nu Sergio, mă tem că nu.

Apoi închise telefonul.

— Sergio? Ce-a spus? întrebă Claire.

— Echipa a introdus singularitățile în laborator, sau cel puțin a încercat s-o facă. De îndată ce singularitățile au avut posibilitatea de a se mișca, șmecheria în care se aflau a început să îmbrățișeze pereții laboratorului.

— Cum? Să se miște încoace și-ncolo?

— Din câte am înțeles din ceea ce mi-a spus, întreaga instalație – singularitățile, capcanele magnetice, izolația și tot restul – s-a lipit de peretele interior.

— De unul din pereți? Nu se mișcă?

— El zice că s-a fixat. S-a lipit de peretele aflat în partea de jos. Vreau să zic de cel îndreptat spre Pământ.

— De ce?

— Nu știu. Sergio spune că i-a telefonat Carmody. N-a știut cum să dea de noi și s-a întrebat dacă nu cumva știa unde suntem.

Claire se încruntă.

— Mai mult ca sigur Sergio a sunat-o pe mama.

— Exact. Carmody vrea să mă car în Florida. Următoarea navetă își ia zborul peste trei zile.

— Ce? spuse Claire alarmată, ridicându-se în capul oaselor, îți cer să zbori pe orbită?

— Până la Laboratorul Orbital Superior.

— Să supervizezi experimentele. Să-i ajuți să-și dea seama ce se întâmplă.

— Exact. Atât doar că nu mă duc.

— Nici nu vreau să te duci.

— În luna mea de miere? Da' de unde?

Continuară să discute, somnoroși, și John adormi înaintea lui Claire. Însă după două ore telefonul sună iarăși. John răspunse din nou. Când se trezi, Claire văzu că John se trezise mai devreme, deoarece ținea pe genunchi un bloc-notes, pe ale cărui pagini mâzgăli ecuații.

— Da. Doamnă, știu asta, doamnă, însă…

O pauză.

— Am ajuns și eu cam la aceeași concluzie, chiar acum. Ambele singularități trebuie să fie atrase de o forță cu rază foarte mare de acțiune. Sunt atrase de ceva de pe Pământ. Sau din Pământ, n-are importanță.

Altă pauză.

— Desigur, asta implică o altă interacțiune, ceva ce noi încă nu înțelegem. Singularitățile sunt, într-adevăr, atrase înapoi spre Pământ, motiv pentru care sunt lipite de peretele îndreptat înspre Pământ și…

Vocea de la celălalt capăt al firului se intensifică.

— Da, sunt de acord că este, potențial, foarte important. Nu, nu întrevăd imediat implicațiile, nu în totalitate…

De la celălalt capăt al firului se făcură auzite alte replici susținute.

— Dar, pentru numele lui Dumnezeu, sunt în luna de miere…

Claire se ghemui lângă el. În vocea lui John se făcea simțită tensiunea.

— Mă tem că nu, doamnă. N-am s-o fac.

Ascultă, cu buzele strânse și cu o expresie severă, dată de mușchii încleștați ai maxilarelor.

— Am mai fost aici. Nu, mulțumesc.

Apoi ascultă doar câteva secunde, după care spuse, aproape strigând:

— Am spus *nu* și așa rămâne.

După care trânti receptorul în furcă, pufnind de exasperare.

— Cine era de data asta?

— Președintele.

— Președintele de la ITM? De ce ar…

— Nu, președintele Statelor Unite.

— Ce?

— Le-am *spus* că n-am să mă duc.

— John… i-ai… *închis telefonul în nas* președintelui Statelor Unite?

— Mda.

Stătu pe gânduri un moment, cu ochii ficși.

— Chiar am făcut-o, nu-i așa?

Chicoti de plăcere.

— Nu vroia pur și simplu să accepte un refuz. Încăpățânată doamnă. Dar mi-am zis că nu mai am nimic de spus.

Cu toate că mai discutară problema încă vreo jumătate de oră, John nu văzu niciun motiv pentru care să-și schimbe hotărârea. Căzu pe gânduri, agitat.

— Știi, spuse în cele din urmă, perechea aceea s-ar putea să nu fie unitatea de bază, sistemul fundamental de legătură. Ecuațiile noastre spun că ar fi. Însă această atracție înspre Pământ arată că am simplificat, că am făcut prea multe presupuneri.

— Deci teoria ta e greșită?

John ricană.

— Tragedia științei o reprezintă asasinarea nemiloasă a frumoaselor teorii de către hidoasele fapte.

— Cât de greșită?

— E prea devreme ca să-mi pot da seama. De când cu cele petrecute în Grecia, m-am agitat încoace și-ncolo ca un pui căruia i s-a tăiat capul. N-am avut vreme să cuget. Dar m-am gândit mult la o chestie, la o suprasimplificare. Sergio și cu mine am conceput o teorie a singularităților în plan, fără a lua în considerare curbura gravitațională a spațiu-timpului. Chestia e

că, pentru distanțe ca aceea până la stația orbitală, aproximația noastră nu mai este bună. Schimbarea curburii gravitaționale produsă de Pământ e substanțială. Ar trebui și ea inclusă.

— Și cât de greu e s-o includeți?

— N-ar trebui să fie exagerat de dificil. Poate că, totuși, ecuațiile fundamentale au să se modifice destul de mult și vor apărea noi termeni legați de forță.

— Ce atrage perechea spre Pământ?

— Alte perechi. Sau poate singularități care nu și-au găsit o pereche. Pun pariu că este pentru prima dată când o pereche de singularități a fost menținută în spațiul extraterestru pentru foarte multă vreme. Dacă există o forță de atracție care se exercită între toate singularitățile de acest tip, un aspect al legii forței care ne-a scăpat, atunci singularitățile de pe Pământ vor fi atrase spre suprafață și vor încerca să ajungă la satelit.

— De dedesubt?

— Dacă se află vreuna în pământ, săpându-și tunele pe dedesubtul solului. Și trebuie să fie. E garantat că e nevoie de o energie de coliziune enorm de ridicată pentru a se crea lucruri ca acestea. Însă Sergio a integrat ecuațiile ratei apariției razelor cosmice care ar putea crea singularități ca ale noastre și a calculat că, la volumul Pământului, ar trebui să existe, de când s-a format planeta, cel puțin vreo câteva sute. Razele cosmice se lovesc de nucleele din interiorul Pământului și astfel se creează singularitățile.

— În adâncul Pământului?

— Ei bine, în afară de Regele tău mort, nimeni n-a mai găsit una la suprafață. Celelalte sigur rătăcesc pe sub noi.

— Atunci… ar putea izbucni la suprafață în orice moment. În perechi…

— Exact. Sau izolate.

— Ar fi teribil.

— Sigur că ar fi.

— Ce putem face?

— Nu sunt sigur. N-am luat în considerare posibilitatea existenței forțelor cu rază mare de acțiune. Ecuațiile…

— Crezi că ai putea găsi o cale de a le, hm, pacifica? O configurație ceva mai complexă o nouă stare de legătură?

John zâmbi. Ea îi recunoscu privirile, care îi trădau introspecția. John își amintea de modul în care lucrul acela

zgomotos îl devorase pe Kontos și de moștenirea pe care o plantase în chiar sângele și trupul lui John, lăsându-l să se lupte cu incertitudinea, cu precaritatea prezervării vieții însăși. Pentru amândoi, atât pentru Claire, cât și pentru John, acea noapte însemnase sfârșitul unei lungi veri a tinereții, un sfârșit al încrederii optimiste, o pierdere întâmpinată fără regrete, căci acum simțeau o nouă trebuință, căreia fiecare îi găsea împlinirea în celălalt. Fuseseră smulși din cercul restrâns și confortabil al vieților lor academice și aruncați în lumea cea aspră, deschizându-li-se o fereastră spre abis. Și totuși, acolo găsiseră o curioasă libertate a maturității, un luminiș dulce-amar și odihnitor. Viețile lor, asemenea științei, erau acum atinse de necunoscute înnoitoare, provizorii, personale, aflate în evoluție.

— Sigur, spuse el. Pentru a o vreme.

POST SCRIPTUM TEHNIC

„Relațiile noastre ca experimentaliști, cu fizicienii teoreticieni, ar trebui să fie asemănătoare acelora avute cu o femeie frumoasă. Ar trebui să acceptăm cu recunoștință orice favoruri care ni se oferă, dar n-ar trebui să ne așteptăm la prea mult sau să credem tot ceea ce ni se spune.”

Lev Artsimovich

În ficțiunile despre știință, e dificil să te urci spre tărâmurile înalte ale teoriei fără să riști să te lovești cu capul de pragul de sus. Am conceput această carte într-o dispoziție ludică, ca și cum mi-aș fi zis hai să vedem cât de *ciudată* poate să fie lumea? Atașez cărții acest post scriptum pentru a le răspunde cititorilor care vor să știe mai multe, punând evidenta întrebare: „Cât de imaginar *este* de fapt acest dragon pe care l-am introdus într-o grădină relativ reală”.

Quarcurile la scară umană

O proprietate crucială a singularității este acea că forța dintre ea și perechea ei este *constantă*, independentă de distanța.

Forța e la fel de puternică atunci când între singularități există o distanță de 5000 de kilometri ca și atunci când această distanța e doar de câțiva centimetri. Pentru obiectele obișnuite această proprietate este, într-adevăr, ciudată. Însă în lumea specialiștilor în fizica particulelor, ea nu mai este deloc ciudată.

În 1964 erau descoperite sute de noi particule. Erau supuse, toate, „interacțiunilor puternice”, forța care leagă protonii într-un nucleu. Murray Gell-Mann și George Zweig au sugerat că această adunătură de particule ar putea fi construită din mai multe blocuri constitutive fundamentale, numite quarcuri. Numai trei quarcuri, combinate corespunzător, ar putea explica sute de particule aparent diferite. Această soluție a fost mulțumitoare din punct de vedere estetic iar noțiunea a fost agreată de toată lumea.

Și, ceea ce e mai important, a avut succes. Teoria prezicea particule care nu mai fuseseră observate înainte și pe care experimentatorii le-au descoperit în timp util, dimpreună cu toate proprietățile lor caracteristice. Totuși, o serioasă problemă a fost pusă de Principiul Excluziunii ai lui Pauli.

Simplificând, Principiul statuează că nu există două particule cu spinii de? (să spunem, electroni) care să fie identice. O particulă e identificată printr-un set de numere cuantice care descriu energia, impulsul, spinul și alte proprietăți ale particulei respective. Ceea ce înseamnă că nu există în univers doi electroni care să aibă exact aceleași numere. Pentru a se deosebi prin cel puțin un număr cuantic aceștia pot fi localizați în atomi diferiți; acest lucru asigură respectarea Principiului lui Pauli aproape pentru toți electronii. Pentru electronii din același atom totuși, Principiul lui Pauli introduce o părticică foarte importantă a noii fizici.

De exemplu, un atom de heliu are doi electroni. Principiul, care a fost bine verificat, spune că din moment ce au multe proprietăți comune (masă, energie, sarcină, impuls orbital unghiular), cei doi electroni *trebuie* să difere prin spin. Și, într-adevăr diferă prin spin.

Dacă privim pe un nivel superior al sistemului periodic al elementelor la litiu, vom vedea că, dintre cei trei electroni ai atomului de litiu, doi sunt exact ca aceia ai atomului de heliu, dar cel de-al treilea trebuie să ocupe un nivel superior de energie, neputându-l imita pe niciunul dintre primii doi.

Astfel se pot construi toate elementele, respectând cerința ca fiecare electron să fie diferit. În chimie, acest lucru explică diferența dintre atomi și, ca atare, întregul sistem periodic al elementelor. Aceasta a fost perspectiva revoluționară adusă de mecanica cuantică.

Quarcurile, transcend Principiului lui Pauli, deoarece aparent nu se pot alătura două quarcuri identice într-o particulă mai mare, și totuși există particule care presupuneau așa ceva. Pentru a se explica în totalitate confuzele roiuri de particule observate și care respectă în continuare Principiul lui Pauli, a fost nevoie ca fizicienii să invoce un nou număr cuantic, prin care se desena o proprietate suplimentară numită *culoare.* O alegere nefericită a termenului, poate, deoarece aceasta fațetă a quarcurilor nu are nimic de a face cu ceea ce noi înțelegem în mod obișnuit prin culoare.

Această proprietate le îngăduie quarcurilor să se aglomereze într-o particulă mai mare, deoarece, din fericire, quarcurile pot întotdeauna să se deosebească între ele prin numărul cuantic al culorii. La început, cele trei culori alese au fost roșu, alb și albastru. Unii dintre europeni au subliniat, în mod corect, că albul nu este o culoare și au sugerat ca locul să-i fie luat de culoarea galbenă. M-am întrebat întotdeauna dacă obiecția lor nu se baza în secret pe faptul că cele trei culori erau cele ale drapelului Statelor Unite (și ale celui britanic), dar presupun că aceasta este o suspiciune neprofesională. Chiar și galbenul n-a fost utilizat de toată lumea, din prozaicul motiv că verdele se vede mai bine atunci când se folosește proiectorul, în timpul expunerilor științifice.

Această teorie a codului culorilor a funcționat cu succes, ducând la predicția unor particule. E interesant că toate particulele observate sunt „incolore”, cele trei culori combinându-se în așa fel încât nu rezultă nicio culoare din combinarea lor. Toate astea par a face parte dintr-un sistem de ținere a evidenței, și mulți fizicieni au privit culorile și chiar quarcurile ca pe niște convenții matematice. Totuși, predicțiile făcute cu succes într-o gamă variată de experimente detaliate i-au convins pe cei mai mulți dintre fizicieni. Dar a continuat să se pună mereu o întrebare exasperantă: de ce nu putem vedea quarcurile?

Și aici, din nou, culorile au salvat situația. S-a descoperit că de fapt culoarea este o fațetă a particulelor ca și sarcina lor. Știm cu toții că sarcina le permite particulelor să fie atrase de forța electrică și de cea magnetică, pe care le vedem zilnic în acțiune peste tot în jurul nostru. Totuși culoarea e ceva mult mai subtil. Ea reglează forțele „tari”, care țin împreună particulele subnucleare. Ea e liantul întregii noastre lumi, și ne bazăm în mod evident pe ea pentru a ține laolaltă materia, în avantajul nostru.

Diferența este că forțele electrice nu trebuie să schimbe sarcini, chiar dacă se folosesc de ele. Când un semnal radio călătorește de la postul de radio spre receptor, el nu transportă sarcină. În schimb, face electronii din antenă să vibreze, iar receptorul amplifică această vibrație, pentru a extrage mesajul. Nu are loc transmisia netă a sarcinii.

Culoarea este mult mai pretențioasă decât sarcina. Ea trebuie să se scurgă dintr-un loc în altul înainte ca forța tare să intre în acțiune. Această simplă diferență face imposibilă observarea quarcurilor.

Electronii, care au sarcină, generează câmpuri simple. Liniile acestor câmpuri pot fi desenate, pornind de la electron și împrăștiindu-se după traiectorii sferice.

Intensitatea forței electrice este proporțională cu numărul de linii de câmp care străbat o zonă dată. La distanță de electron există mai puține linii de câmp într-o vecinătate dată, deci forța e mai slabă. Gravitația acționează în același fel. Acesta este motivul pentru care Pământul, pe care ne aflăm, ne atrage mai puternic decât Soarele, cu toate că masa Soarelui este mai mare decât aceea a Pământului.

Doi electroni învecinați au linii de câmp care îi leagă, pornind de la unul spre celălalt.

Din nou, intensitatea forței este determinată de numărul de linii de câmp care străbat o arie dată.

Să luăm acum două quarcuri, Q și Q’, care au culoare, nu sarcină. Culoarea trebuie să curgă uniform între cele două quarcuri, asemenea unui curent. Putem face o analogie, spunând că această curgere a culorii e asemănătoare scurgerii sarcinii electrice (curentului), care produce câmpuri magnetice. Putem imagina, între cele două quarcuri, fire care transportă curenți electrici. Aceștia produc câmpuri magnetice, iar

câmpurile presează firele unele într-altele. Firele se adună, formând un grup strâns de linii de câmp.

În acest caz, numărul liniilor care străbat o suprafață dată este mai mare decât în cazul câmpului electric. De fapt, numărul este constant, din moment ce liniile se apropie de-a lungul axei contractate dintre quarcuri. Din moment ce numărul de linii de câmp care străbat o suprafață este constant, forța dintre quarcuri este, de asemenea, constantă, indiferent de distanța care separă cele două quarcuri.

Să presupunem că încercăm să separăm două quarcuri. Acționăm intens asupra forței, însă aceasta nu scade niciodată în intensitate, deoarece forța nu se diminuează atunci când separăm două quarcuri. De fapt, să separăm două quarcuri pentru a le vedea nu e dificil, ci e de-a dreptul imposibil.

Această acțiune asupra lor adaugă energie sistemului, până când, în cele din urmă, există suficientă energie pentru a se crea alte quarcuri, o altă pereche QQ’, care apare, *bum*!, din vid. Apoi mănunchiul de fire se rupe și iată ce rezultă:

Alte două seturi de quarcuri strâns legate! A încerca să separăm o pereche QQ’ – care, tehnic vorbind, e de fapt formată dintr-un quarc și dintr-un anti-quarc – e ca și cum am încerca să izolăm unul dintre polii unui magnet. Dacă tăiem în două o bară magnetică, nu obținem un capăt „nord” și un capăt „sud”, ci obținem pur și simplu doi magneți mai mici, fiecare dintre ei având doi poli.

În mod similar, încercarea de a separa două quarcuri – să zicem, prin ciocnirea unui electron cu un anti-electron și prin supravegherea coliziunii lor – duce la crearea de perechi quarc-anti-quarc. Într-un asemenea experiment, se observă jeturi de particule țâșnind în direcții opuse. Dacă la început avem o singură pereche QQ’, la final rezultă mai mult perechi mai mici.

Câmpul electric poate fi considerat drept un roi de „fotoni” care înconjoară o sarcină. Similar, în jurul unui quarc există un roi de „gluoni”. (Sunt numiți „gluoni” deoarece ei lipesc[35] laolaltă obiectele; la urma urmei, terminologia întrebuințată în fizică nu-i chiar atât de pretențioasă.) Însă gluonii nu le îngăduie quarcurilor să se elibereze. În așa fel încât să le putem observa.

[35] În limba engleză „a lipi” – „glue”, de unde rezultă denumirea de „gluoni” (n .tr.).

Sau, mai exact spus, quarcurile nu sunt libere la o scară pe care oamenii o pot observa. Forța tare e atât de puternică încât quarcurile nu se pot îndepărta una de alta decât la o distanță infinezimală.

Așa că am început să mă gândesc... Ce-ar fi dacă ar exista o forță care să ordoneze particule foarte, foarte grele? Dacă ar fi destul de slabă, ar îngădui particulelor să se distanțeze destul de mult. Ar fi oare posibil așa ceva?

Forțe cubice într-o lume sferică

Prima problemă se ridică imediat. Pentru forțe care sunt de tipul celor care acționează între quarcuri, însă nu sunt forțe slabe, masa particulei trebuie să fie mare, cam de o tonă, să zicem. Totuși, e vorba de o *singură* particulă, și mecanica cuantică ne spune că particulele au și caracter de undă. Cu cât masa particulei e mai mare, cu atât lungimea ei de undă e mai mică. O particulă cu masa de o tonă ar avea o lungime de undă atât de mică încât masa respectivei particule ar fi comprimată într-un volum inimaginabil de mic. Densitatea ei ar fi atât de ridicată încât atracția gravitațională la suprafața particulei ar fi enormă, atât de puternică încât nu i-ar îngădui nici măcar luminii să scape. Adică, acea particulă ar fi o mini-gaură neagră.

Ceea ce înseamnă că lucrurile devin, într-adevăr, foarte exotice. Pe de altă parte, acest lucru se potrivește cu imaginea noastră despre quarcuri. Există teorii ale gravitației care se pot aplica atunci când natura cuantică a materiei acționează la aceleași dimensiuni la care acționează gravitația. Aceste teorii ale „supergravitației” conțin numere cuantice similare culorilor.

Să presupunem că supergravitația este un concept valabil. Atunci, în viitor, personaje ca John Bishop și Sergio Zaninetti ar putea determina numerele cuantice respective prin intermediul metodelor de calcul cunoscute. În locul vechii și plictisitoarei legi a gravitației, apare o forță de atracție de tipul celei care intervine între quarcuri.

La început, John și Sergio știu numai că particula este extraordinar de masivă. Apoi ei realizează că particula înfășoară spațiu-timpul în jurul ei după un tipar cubic. Iată o altă proprietate exotică! Tot ceea ce cunoaștem din experiențele noastre obișnuite e dominat de forțe sferice, de tipul forței

gravitaționale. Însă această particulă nu are aceeași forță de atracție în toate direcțiile. Cum ar putea fi împăcate aceste aspecte?

John își amintește de experiența pe care a avut-o în copilărie cu un val care se mișca într-un mod ciudat. Era un soliton, și de fapt acest tip de valuri a fost descoperit în anii 1830 prin observarea unui astfel de val, care se deplasa într-un canal. Aceste „valuri izolate” sunt concentrări de energie care rămâne reunită într-un anumit spațiu, fără a se disipa.

În ecuațiile fizicii matematice e ușor să treci cu vederea ecuațiile de tip solitonic. Soluțiile care descriu mișcări de tipul undelor sunt ușor de extras, așa că au fost favorizate de-a lungul istoriei. Doar recent am început să descoperim soluțiile mai dificile, și sunt mulți acei care suspectează că asemenea animale exotice stau la pândă în hățișul ecuațiilor einsteiniene pentru gravitație.

Până acum, puține soluții solitonice au fost studiate în domeniul gravitației. Deși notațiile simplificate folosite în ecuațiile lui Einstein sunt elegante, ele ascund o complexitate uluitoare, un set de zece ecuații diferențiale neliniare cuplate. Pentru a le face accesibile, matematicienii presupun aproape întotdeauna o simetrie sferică. La urma urmelor, stelele și planetele sunt sferice, și poate că tot sferic este și universul, într-un sens mult mai general.

Ecuațiile nu-ți spun cum să le rezolvi. Până în prezent, ele au răsplătit ipotezele simple, cum e aceea a simetriei sferice a obiectelor rezultante. Dar este plauzibil că simetria cubică e de asemenea „naturală”, și ea este permisă de ecuații. Nimeni n-a căutat încă o asemenea simetrie. Nu există niciun fel de dovadă în favoarea acestor tipuri de soluții, însă nici împotriva lor, așa că am presupus că ele există. Această ipoteză s-a potrivit excelent cu „faptul” că vestigiul însuși era cubic, și nu doar printr-un capriciu al celui care îl cioplise.

John pornește de la acesta ipoteză. Soluțiile de tip cubic pe care le găsește justifică o masă de aproximativ o tonă. Din punct de vedere matematic, forța provine dintr-o cantitate conservată pe care John o denumește „modă” și care joacă rolul pe care „culoarea” îl joacă în cazul forțelor tari. Conversația pe care o are cu Sergio revelează în continuare că forța pe care a descoperit-o seamănă cu cea care acționează între quarcuri, dar

niciunul dintre ei nu conștientizează acest lucru. La urma urmelor, ei nu văd decât o singură particulă, și nimeni nu poate observa un quarc izolat. Ambii consideră că au de-a face cu o anomalie, cu o necunoscută.

Văzând că vestigiul care atârnă în cabluri este atras înspre nord-est, amândoi întrezăresc soluția. Forța *este* de tipul celei care intervine între quarcuri, însă este atât de slabă încât „quarcurile” pot fi separate destul de mult pentru ca oamenii să le poată vedea. De fapt, ele pot rătăci pe unde vreau, atrăgându-se reciproc.

Măsurând unghiul făcut de cablu cu verticala, ei estimează că forța este egală cam cu o zecime din forța gravitațională a Pământului. Energia necesară pentru a separa două particule de acest gen este, deci, dată de produsul dintre această accelerație constantă (0,1 g) și mărimea distanței care le separă. Pentru a crea o pereche de asemenea singularități (puncte matematic indivizibile) e necesară o energie de 2 Mc. Împărțind valoarea acestei energii la valoarea energiei de separație, ei descoperă că pentru a crea o nouă pereche e necesară o distanță de separație de *zece ani lumină.*

Ceea ce înseamnă că n-au să vadă niciodată o nouă pereche ivindu-se din neant. Dar cele două singularități *pot* să se recombine, eliberând o mare cantitate de energie, poate chiar sute de megatone.

Într-adevăr, pe măsură ce John și Sergio avansează cu cercetarea, forța acesta nouă nu li se mai pare deloc ciudată. Masa singularității este de aproximativ o tonă, ceea ce înseamnă că forța dintre cele două singularități, în urma unei estimări brute, are o valoare egală cu aproximativ un procent din forța dintre două quarcuri. Deci, luând în considerare numai această forță, cele două teorii nu mai sunt chiar atât de diferite; ele diferă în principal prin masele implicate. Acest lucru le permite particulelor să fie observate la scara distanțelor obișnuite din punctul de vedere al omului.

Un alt indiciu crucial pentru John a fost faptul că, trecându-și palma peste vestigiu, a încercat o senzație neobișnuită, ceva ca niște vibrații. Unduirea câmpului gravitațional în jurul singularității a cauzat acea senzație, care dovedea nemijlocit că intensitatea potențialului gravitațional cubic o depășea cu mult pe aceea dată de masa *netă* a singularității.

Tehnic vorbind, în privința potențialului, termenul de „octopol” (adică acela care descrie forțele care au poli, cum este forța magnetică) depășește termenul de „unipol” (acela care descrie forțele sferice, cum este forța gravitațională) prin ordinul de mărime. Acest fapt ar fi adevărat în cazul unei soluții distorsionate, de tip solitonic.

Ca să rezum, toate noțiunile legate de fizică pe care se bazează narațiunea de față necesită câteva ipoteze, despre care nu știm că ar fi false: a) o soluție de tip solitonic a ecuațiilor gravitaționale, cu o simetrie cubică, există; b) forța implicată posedă un număr cuantic similar culorii quarcurilor; c) masa implicată este mare (o tonă); d) valoarea forței este egală cu o zecime din valoarea forței gravitaționale.

Am jucat cât de corect m-am priceput. Restul istoriei decurge din aceste condiții.

Vedeți ce bogăție de circumstanțe poate rezulta dintr-un set de presupuneri aparent foarte abstracte? Istoria umană e bazată pe faptul de a presupune existența unei lumi mai curând banale, căreia îi cunoaștem toate legile. Dacă se schimbă însă un singur detaliu, gata! Suntem puși în fața unei imagini precare a lumii.

Însă cu aspectul arheologic al narațiunii m-am jucat cu destulă circumspecție. Singura mea decepție majoră rezidă în faptul că am făcut sugestia că slujitorii erau îngropați alături de stăpânii lor în mormintele miceniene. Nu există nicio dovadă în favoarea sau în defavoarea acestei practici. Într-adevăr, această presupunere nu e realmente necesară în economia narațiunii, însă îi adaugă o anumită savoare.

Îi sunt foarte îndatorat doctorului Marc Sher pentru numeroasele discuții asupra fenomenelor fizice implicate în narațiune, și în special pentru contribuția pe care și-a adus-o la acest post-scriptum. Profesorul Hara Georgiou, un arheolog grec, citind versiunea brută a romanului, a descoperit erorile pe care le făcusem. Le mulțumesc amândoura și precizez că, bineînțeles, nu sunt responsabili pentru niciuna dintre erorile care s-au strecurat în versiunea finală.

Gregory Benford
Atena – Laguna Beach – Cairo
Martie, 1984